

Forslag

Til

lov om erhvervsdrivende fonde og ændring af årsregnskabsloven

Kapitel 1

Lovens anvendelsesområde m.v.

Anvendelsesområde

§ 1. Loven finder anvendelse på fonde, legater, stiftelser og andre selvejende institutioner, der efter § 2 anses for at være erhvervsdrivende (erhvervsdrivende fonde).

Stk. 2. Ved en erhvervsdrivende fond forstås i denne lov en juridisk person, som besidder en formue, der er uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue til varetagelse af et eller flere i vedtægten bestemte formål, som skal kunne efterleves i en længere årrække, og hvor rådighedsbeføjelserne over fonden tilkommer en i forhold til stifter selvstændig ledelse, og hvor der udøves erhvervsaktivitet, jf. § 2, stk. 1 og 2. Ingen fysisk eller juridisk person uden for fonden har ejendomsretten til fondens formue.

Stk. 3. Fondens væsentlige gavegivere, bidragsydere eller lignende sidestilles i alle henseender i forhold til denne lov med fondens stifter.

§ 2. En fond anses efter denne lov for erhvervsdrivende, hvis den:

- 1) overdrager varer eller immaterielle rettigheder, erlægger tjenesteydelser eller lignende, for hvilke den normalt modtager vederlag, eller
- 2) udøver virksomhed med salg eller udlejning af fast ejendom, eller
- 3) har den i selskabslovens § 7 anførte forbindelse med et aktie- eller anpartsselskab eller med en anden virksomhed.

Stk. 2. En fond anses dog ikke for erhvervsdrivende, hvis den virksomhed, fonden udøver eller har den i stk. 1, nr. 3, anførte forbindelse med, er af begrænset omfang eller kun omfatter en uvæsentlig del af fondens samlede formue. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om, hvornår fondes erhvervsdrift anses for begrænset eller uvæsentlig.

Stk. 3. Fondsmyndigheden kan bestemme, at en fond, som på anden måde end efter denne lov er undergivet offentligt tilsyn og økonomisk kontrol, helt eller delvis skal være undtaget fra loven. En fond kan ikke undtages fra loven, hvis stifter af fonden samtidig er tilsynsmyndighed.

§ 3. Loven omfatter ikke:

- 1) Danmarks Nationalbank, og fonde, der er oprettet ved eller i henhold til lov eller ved mellemfolkelig overenskomst mellem Danmark og en anden stat, og som er undergivet tilsyn af en af staterne,
- 2) fonde, med hvilke en kommune eller region har indgået en aftale til opfyldelse af kommunens eller regionens forpligtelser i henhold til sociallovgivningen eller anden lignende lovgivning, såfremt fonden ikke varetager andre opgaver af væsentligt omfang,

- 3) selvejende institutioner, der som vilkår for godkendelse eller tilskud fra det offentlige er undergivet tilsyn og økonomisk kontrol af en offentlig myndighed efter anden lovgivning eller bestemmelser udstedt i henhold til anden lovgivning.

§ 4. Erhvervsstyrelsen afgør i tvivlstilfælde, om en fond er omfattet af denne lov.

Fondens navn

§ 5. Erhvervsdrivende fonde skal i deres navn benytte ordet »fond«.

Stk. 2. Betegnelsen »erhvervsdrivende fond«, »erhvervsfond« eller forkortelsen »ERF« må kun benyttes af en fond, som er registreret eller anmeldt til registrering i overensstemmelse med lovens § 12, stk. 1.

Stk. 3. En erhvervsdrivende fonds navn skal tydeligt adskille sig fra navnet på andre fonde og virksomheder, der er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system og må ikke være egnet til at vildlede. I navnet må der ikke uberettiget optages slægtsnavn, firmanavn, særegent navn på fast ejendom, varemærke, forretningskendetegn og lignende, der ikke tilkommer fonden, eller noget, som kan forveksles hermed.

Stk. 4. Erhvervsdrivende fonde skal i breve og på andre forretningspapirer, herunder elektroniske meddelelser, og på fondens hjemmeside angive fondens navn, hjemsted og CVR-nummer.

Stk. 5. Bestemmelserne i stk. 1–4 finder tilsvarende anvendelse på erhvervsdrivende fondes binavne.

Koncerner

§ 6. En fond, som omfattes af § 2, stk. 1, nr. 3, anses som moderfond, og den eller de aktie- eller anpartsselskaber, eller andre virksomheder, med hvilke fonden har den der anførte forbindelse, anses som dattervirksomheder.

Stk. 2. En moderfond udgør sammen med en eller flere dattervirksomheder en koncern. Hvis flere fonde opfylder et eller flere af kriterierne i selskabslovens § 7, jf. denne lovs § 2, stk. 1, nr. 3, er det alene den fond, som faktisk udøver den bestemmende indflydelse over virksomhedens økonomiske og driftsmæssige beslutninger, der anses for at være moderfond.

Skifterettens og Sø- og Handelsrettens beføjelser

§ 7. Hvor beføjelser i henhold til denne lov er henlagt til skifteretten, udøves de af skifteretten på fondens hjemsted. Dog udøves beføjelserne af Sø- og Handelsretten i de områder, der er henlagt under Københavns Byret, retten på Frederiksberg og retterne i Glostrup og Lyngby, jf. konkurslovens § 4.

Kapitel 2

Kommunikation

§ 8. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Erhvervsstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Stk. 4. Erhvervs- og vækstministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Civilstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt. Stk. 2 og 3 finder tilsvarende anvendelse.

§ 9. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at Erhvervsstyrelsen kan udstede afgørelser og andre dokumenter efter denne lov eller efter regler udstedt i medfør af denne lov uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Erhvervsstyrelsen som afsender.

Stk. 3. Erhvervs- og vækstministeren kan for Civilstyrelsen efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler svarende til stk. 1 og 2.

§ 10. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.

Kapitel 3

Anmeldelse, registrering og frister

Anmeldelse og registrering

§ 11. Erhvervsstyrelsen fører som registreringsmyndighed et register over fonde, der er omfattet og registreret i medfør af denne lov. Registrering og offentliggørelse i henhold til denne lov sker i styrelsens it-system.

Stk. 2. Oplysninger, der er offentliggjort i Erhvervsstyrelsens it-system, anses for at være kommet til tredjemands kendskab. Så længe offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system ikke har fundet sted, kan forhold, der skal registreres og offentliggøres, ikke gøres gældende mod tredjemand, medmindre det bevises, at denne har haft kendskab hertil. Den omstændighed, at et sådant forhold endnu ikke er offentliggjort, hindrer ikke tredjemand i at gøre forholdet gældende.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om sprogkrav til den dokumentation, der indsendes i forbindelse med registreringer eller anmeldelser i fonde.

Stk. 4. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelse af årsrapport på engelsk.

§ 12. Registreringspligtige oplysninger efter denne lov skal være optaget i Erhvervsstyrelsens it-system senest 2 uger efter, at den retsstiftende beslutning er truffet, eller forholdet er ændret, medmindre andet er bestemt i eller i medfør af denne lov. Hvor anmelder ikke selv forestår registreringen i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 19, stk. 1, skal anmeldelse være modtaget i Erhvervsstyrelsen senest 2 uger efter at den retsstiftende beslutning er truffet, eller forholdet er ændret.

Stk. 2. Pligten til at sikre, at registrering finder sted, eller at anmeldelse med henblik på registrering meddeles Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, påhviler fondens bestyrelse.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på offentliggørelse af dokumenter og meddelelser m.v., som skal offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system. Hvor anmelder ikke selv forestår offentliggørelsen i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 19, stk. 2, skal dokumentet eller meddelelsen være modtaget i Erhvervsstyrelsen senest 2 uger efter at den pågældende begivenhed har fundet sted.

§ 13. Medlemmerne af en fonds bestyrelse, eventuel direktion, og revisor, skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system.

Stk. 2. Hvis et revisorskifte sker inden hvervets udløb, eller hvis revisorskiftet skyldes uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor, skal registreringen eller anmeldelsen i Erhvervsstyrelsens it-system vedlægges en fyldestgørende forklaring fra bestyrelsen om årsagen til hvervets ophør.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om registrering af stiftere.

§ 14. Ved stiftelse af en fond eller forhøjelse af grundkapitalen i en fond skal registreringen eller anmeldelsen vedlægges oplysning om de dermed for fonden forbundne omkostninger.

§ 15. Registrering må ikke finde sted, hvis det forhold, der ønskes registreret, ikke opfylder bestemmelser i denne lov, bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller fondens vedtægt. Registrering må heller ikke finde sted, hvis den beslutning, der lægges til grund for registreringen, ikke er blevet til i overensstemmelse med de forskrifter, som er fastsat i loven, bestemmelser, der er fastsat i henhold til denne lov, eller som fondens vedtægt fastlægger.

Stk. 2. En anmelder, der registrerer et forhold i Erhvervsstyrelsens it-system eller indsender anmeldelse herom til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, indestår for, at registreringen eller anmeldelsen er lovligt foretaget, herunder at der foreligger behørig fuldmagt, og at dokumentationen i forbindelse med registreringen eller anmeldelsen er gyldig.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på dokumenter m.v., som offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system, eller som indsendes til styrelsen til offentliggørelse m.v. efter denne lov.

§ 16. Kan en anmeldelse ikke registreres på grund af en fejl eller mangel, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed fastsætte en frist til berigtigelse. Sker berigtigelse ikke inden den fastsatte frist, nægtes registrering.

Stk. 2. Hvis registrering afvises efter stk. 1, skal anmelderen have skriftlig meddelelse om, at registrering ikke vil finde sted og om begrundelsen herfor.

§ 17. Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan forlange de oplysninger, som er nødvendige for at bedømme, om betingelserne for registrering er opfyldt. Ved overtrædelse af bestemmelserne i denne lov, bestemmelser fastsat i medfør af loven eller fondens vedtægt, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed give bestyrelsen, direktør eller revisor påbud om at bringe forholdet i overensstemmelse med loven, bekendtgørelsen eller vedtægten.

Stk. 2. Ved anmeldelse og registrering efter regler fastsat i medfør af dette kapitel kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed i indtil 3 år fra registreringstidspunktet stille krav om, at der indsendes bevis for, at registreringen eller anmeldelsen er lovligt foretaget. Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan i forbindelse hermed i særlige tilfælde stille krav om, at der indsendes en erklæring afgivet af en revisor om, at de økonomiske dispositioner i forbindelse med registreringen eller anmeldelsen er lovligt foretaget. Opfyldes kravene i henhold til 1. og 2. pkt. ikke, fastsætter Erhvervsstyrelsen som

registreringsmyndighed en frist til forholdets berigtigelse. Sker berigtigelse ikke senest ved udløbet af den fastsatte frist, kan styrelsen om nødvendigt foranledige fonden opløst efter reglerne i §§ 113-116.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan meddele forlængelse af de frister, der er fastsat i denne lov.

§ 18. Oplysninger om navn, stilling og adresse på ledelsen skal til enhver tid fremgå af Erhvervsstyrelsens it-system, medmindre Erhvervsstyrelsen træffer anden beslutning. Dette gælder i både aktive og opløste erhvervsdrivende fonde.

Stk. 2. Opdatering af personoplysninger efter stk. 1 ophører 10 år efter, at den pågældende person ophører med at være registreret i en virksomhed, som er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system.

Særlige bestemmelser om registrering m.v.

§ 19. Erhvervsstyrelsen fastsætter regler om anmeldelse og registrering af forhold, som er registreringspligtige efter denne lov. Hvor anmelderen selv foretager registreringen i henhold til loven eller regler, som er udstedt i medfør af loven, træder sådanne registreringer i stedet for indsendelse af anmeldelse.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen fastsætter regler om offentliggørelse af registreringer, dokumenter og meddelelser m.v., som skal offentliggøres i styrelsens it-system efter denne lov.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om gebyrer for anmeldelse, udskrifter m.v., bekendtgørelse, kopi af dokumenter, for brugen af styrelsens it-system og rykkerbreve ved for sen betaling. Erhvervsstyrelsen kan endvidere fastsætte regler om, at de enkelte fonde skal betale et gebyr til dækning af udgifterne ved administration af denne lov.

§ 20. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte bestemmelser om, at oplysninger, som fondsmyndigheden er i besiddelse af, skal være undtaget fra offentlighed.

§ 21. Mener nogen, at en registrering er den pågældende til skade, hører spørgsmålet om sletning af registreringen under domstolene.

Stk. 2. Sag herom skal være anlagt mod fonden senest 6 måneder efter registreringens offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system. Retten sender en udskrift af dommen til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, hvorefter Erhvervsstyrelsen offentliggør oplysning om sagens udfald i styrelsens it-system.

Fristberegning

§ 22. Hvor det i loven eller i forskrifter, der udstedes i medfør af loven, er fastsat, at en handling kan eller skal foretages et bestemt antal dage, uger, måneder eller år før en nærmere angivet begivenhed finder sted, beregnes fristen for at foretage handlingen fra dagen før denne begivenhed.

Stk. 2. Udløber fristen for at foretage handlingen i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, juleaftensdag eller nytårsaftensdag, vil handlingen skulle foretages senest den sidste hverdag forinden.

Stk. 3. Hvor det i loven eller i forskrifter, der udstedes i medfør af loven, er fastsat, at en handling eller beslutning tidligst kan foretages et bestemt antal dage, uger, måneder eller år efter at en nærmere angivet begivenhed har fundet sted, beregnes fristen for at foretage handlingen eller beslutningen fra dagen efter denne begivenhed. Handlingen eller beslutningen kan tidligst foretages dagen efter, at fristen er udløbet.

§ 23. Hvor det i loven eller i forskrifter, der udstedes i medfør af loven, er fastsat, at en handling senest skal foretages et bestemt antal dage, uger, måneder eller år efter at en nærmere angivet begivenhed har fundet sted, beregnes fristen for at foretage handlingen fra dagen efter denne begivenhed, jf. stk. 2-4.

Stk. 2. Er fristen, jf. stk. 1, angivet i uger, udløber fristen for at foretage handlingen på ugedagen for den dag, hvor begivenheden fandt sted.

Stk. 3. Er fristen, jf. stk. 1, angivet i måneder, udløber fristen for at foretage handlingen på månedsdagen for den dag, hvor begivenheden fandt sted. Hvis begivenheden fandt sted på den sidste dag i en måned, eller hvis fristen udløber på en månedsdato, som ikke findes, udløber fristen altid på den sidste dag i måneden uanset månedens længde.

Stk. 4. Er fristen, jf. stk. 1, angivet i år, udløber fristen for at foretage handlingen på årsdagen for begivenheden.

Stk. 5. Udløber fristen i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, juleaftensdag eller nytårsaftensdag, skal handlingen senest være foretaget den førstkomende hverdag derefter.

Kapitel 4 *Fondsmyndighed*

Fondsmyndighedens opgaver

[§ 24. Fondsmyndighed efter denne lov udøves af Erhvervsstyrelsen. Henhører fondens hovedformål under justitsministerens forretningsområde, udøves fondsmyndigheden af Civilstyrelsen. Det samme gælder, hvis fonden har flere ligestillede formål, der ikke hører under samme minister, jf. dog § 132, stk. 4.]

Stk. 2. Ved overtrædelse af bestemmelserne i denne lov, bestemmelser fastsat i medfør af loven eller fondens vedtægt kan fondsmyndigheden give bestyrelsen, direktør eller revisor påbud om at bringe forholdet i overensstemmelse med loven, bekendtgørelsen eller vedtægten.

Stk. 3. Fondsmyndigheden kan forlange de oplysninger, der er nødvendige til varetagelse af dens opgaver.

Granskning

§ 25. Fondsmyndigheden kan bestemme, at der skal foretages granskning af nærmere angivne forhold vedrørende en erhvervsdrivende fond, dens forvaltning eller årsrapporter.

Stk. 2. Fondsmyndigheden udpeger på fondens vegne en eller flere granskningsmænd. Udgifterne til granskning godkendes og udredes foreløbig af fondsmyndigheden, men afholdes af fonden.

Stk. 3. Granskningsmændene kan af ledelsen kræve de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af fonden og, hvis fonden er en moderfond, koncernen.

Stk. 4. Granskningsmændene skal afgive en skriftlig beretning til fondsmyndigheden. Fondsmyndigheden fastsætter granskningsmændenes vederlag.

Kapitel 5 *Stiftelse*

Stiftere

§ 26. En erhvervsdrivende fond kan stiftes af en eller flere stiftere.

Stk. 2. En stifter må ikke være under rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Stk. 3. Hvis en stifter er en fysisk person, skal personen være myndig og må ikke være under værgemål efter § 5 i værgemålsloven eller under samværgemål efter § 7 i værgemålsloven.

Stk. 4. Hvis stifter er en juridisk person, skal denne være beføjet til at erhverve rettigheder, indgå forpligtelser og være part i retssager.

Vedtægt

§ 27. For en erhvervsdrivende fond skal der oprettes en vedtægt. Denne skal indeholde angivelse af:

- 1) fondens navn og eventuelle binavne,
- 2) fondens stifter (stiftere),
- 3) fondens formål,
- 4) grundkapitalens størrelse, og hvorledes den er indbetalt (kontant eller i andre værdier),
- 5) hvorvidt fonden i forbindelse med stiftelsen i øvrigt skal overtage andre værdier end kontanter,
- 6) eventuelle særlige rettigheder eller fordele, der er tillagt stiftere eller andre,
- 7) antallet af bestyrelsesmedlemmer, og hvorledes de udpeges,
- 8) fondens regnskabsår, herunder 1. regnskabsår,
- 9) fra hvilken bestemt dato stiftelsen skal have retsvirkning, hvis retsvirkningen skal indtræde på et andet tidspunkt end datoen for beslutningen om stiftelse af fonden, jf. § 29, stk. 3 og 4, og
- 10) anvendelse af overskud.

Stk. 2. Dokumenter, hvortil der henvises i vedtægten, men hvis hovedindhold ikke er gengivet i vedtægten, skal vedhæftes denne.

Stk. 3. Fastsættes der almindelige retningslinjer vedrørende de i stk. 1, nr. 3 og 10, nævnte forhold, skal disse indsendes til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

§ 28. Bestemmelser i en vedtægt, der tillægger medlemmer af en bestemt familie eller visse familier fortrinsret til uddeling fra en fond, har ikke retsvirkning efter deres indhold, i det omfang fortrinsretten rækker videre end til personer, der lever på stiftelsestidspunktet, og til én i forhold til disse ufødt generation.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder tilsvarende for bestemmelser i en vedtægt, der tillægger medlemmer af en bestemt familie eller visse familier fortrinsret til at indtage en bestemt stilling eller til på anden måde, herunder i form af arbejdsvederlag, at oppebære økonomiske ydelser fra fonden eller fra en virksomhed, hvorover fonden har en bestemmende indflydelse. Dette gælder dog ikke hverv som medlem af bestyrelsen.

Registrering af stiftelsen

§ 29. En erhvervsdrivende fond skal registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 12, stk. 1. Fonden kan ikke registreres, før den i vedtægten fastsatte grundkapital er fuldt indbetalt, og fondens bestyrelse og revisor er udpeget.

Stk. 2. Stiftelsen af en erhvervsdrivende fond har retsvirkning fra datoen for beslutningen om stiftelse eller fra den senere dato, som er anført i vedtægten, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Hvis indskuddet i fonden udelukkende består af kontanter, kan stiftelsen ikke tillægges retsvirkning senere end 12 måneder efter vedtægtens datering.

Stk. 4. Hvis fonden i forbindelse med stiftelsen skal overtage andre værdier end kontanter, kan stiftelsen ikke tillægges retsvirkning senere end tidspunktet for fondens registrering eller anmeldelse til registrering, jf. stk. 1.

Stk. 5. Hvis fonden i forbindelse med stiftelsen overtager en allerede bestående virksomhed eller overtager en bestemmende ejerandel i en anden virksomhed, kan stiftelsen tillægges virkning i regnskabsmæssig henseende fra første dag i indeværende regnskabsår i den virksomhed, der indskydes, eller som ejerandelen vedrører.

§ 30. En fond, der ikke er registreret, kan ikke erhverve rettigheder, indgå forpligtelser eller være part i retssager bortset fra søgsmål vedrørende stiftelsen. Fonden skal til sit navn føje ordene »under stiftelse«.

Stk. 2. Stiftes en fond med en dato for retsvirkning, der ligger senere end datoen for beslutningen om stiftelse af fonden, jf. § 29, stk. 3 eller 4, kan der ikke frem til retsvirkningsdatoen erhverves rettigheder eller indgås forpligtelser på fondens vegne.

Stk. 3. For en forpligtelse indgået på fondens vegne efter datoen for beslutningen om stiftelse af fonden, men før registreringen, hæfter de, som har indgået forpligtelsen eller har medansvar herfor, solidarisk. Ved registreringen overtager fonden disse forpligtelser.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1-3 gælder ikke for eksisterende fonde, der hidtil har været omfattet af lov om fonde og visse foreninger.

Kapitel 6

Kapital

§ 31. En erhvervsdrivende fond skal have en grundkapital på mindst 300.000 kr.

Indskud af grundkapital i andre værdier end kontanter

§ 32. Skal indbetaling af en erhvervsdrivende fonds grundkapital helt eller delvis ske i andre værdier end i kontanter, dvs. apportindskud, skal indskuddet have en økonomisk værdi og kan ikke bestå i pligt til at udføre et arbejde eller levere en tjenesteydelse. Fordringer på stiftere kan ikke indskydes eller overtages, uanset om fordringerne er sikret ved pant.

Stk. 2. Skal indbetaling af en fonds grundkapital helt eller delvis ske i andre værdier end i kontanter, eller skal en fond overtage sådanne værdier i forbindelse med oprettelsen, skal der redegøres for de omstændigheder, der er af betydning for bedømmelsen af indskuddet eller overtagelsen. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af de enkelte indskudte eller overtagne aktiver og skal angive navn og bopæl på de personer, der er omfattet af aftale om indskud eller overtagelse.

§ 33. Indskydes andre værdier i fonden eller skal fonden overtage andre værdier end kontanter, skal der i forbindelse med stiftelsen af fonden udarbejdes en vurderingsberetning. Beretningen skal indeholde

- 1) en beskrivelse af hvert indskud,
- 2) oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen, og
- 3) erklæring om, at den ansatte økonomiske værdi mindst svarer til grundkapitalen i fonden.

Stk. 2. Vurderingsberetningen skal udarbejdes af en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd. Som vurderingsmænd kan stifterne udpege godkendte revisorer. Skifteretten på det sted, hvor fonden skal have hjemsted, kan i andre tilfælde udpege vurderingsmænd. Vurderingsmændene skal have adgang til at foretage de undersøgelser, de finder nødvendige, og kan fra stifterne eller fonden forlange de oplysninger og den bistand, som de anser for nødvendige for udførelsen af deres hverv.

Stk. 3. Vurderingen må ikke være foretaget mere end 4 uger før beslutningen. Overskrides fristen, må vurderingen foretages på ny.

Stk. 4. Overtager fonden i forbindelse med stiftelsen en bestående virksomhed, skal vurderingsberetningen endvidere indeholde en åbningsbalance for fonden. Åbningsbalancen skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Åbningsbalancen skal være forsynet med en revisorerklæring om revision.

§ 34. Kravet om udarbejdelse af en vurderingsberetning efter § 33, stk. 1, gælder ikke ved indskud af:

- 1) Aktiver og forpligtelser, som er præsenteret individuelt i et års- eller koncernregnskab for det forudgående regnskabsår, der er udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven eller de internationale regnskabsstandards, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning om anvendelse af internationale regnskabsstandards, i overensstemmelse med regnskabsregler fastsat ved eller i henhold til lovgivningen for finansielle virksomheder, eller i et regnskab for en udenlandsk virksomhed, der er udarbejdet efter reglerne i Rådets fjerde direktiv af 25. juli 1978 (78/660/EØF) med senere ændringer eller i Rådets syvende direktiv af 13. juni 1983 (83/349/EØF) med senere ændringer og forsynet med en revisionspåtegning, og hvis aktivet eller forpligtelsen er målt til dagsværdi i års- eller koncernregnskabet for det forudgående regnskabsår.
- 2) Værdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter, der optages til den gennemsnitskurs, hvortil de er blevet handlet på et eller flere regulerede markeder i de 4 uger, der går forud for vedtægtens underskrivelse. Vurderingsberetning efter § 33, stk. 1, skal dog udarbejdes, hvis fondens bestyrelse vurderer, at denne gennemsnitskurs er påvirket af ekstraordinære omstændigheder eller i øvrigt ikke kan antages at afspejle den aktuelle værdi.

Stk. 2. Fondens bestyrelse er ansvarlig for, at et indskud i henhold til stk. 1 ikke er til skade for fonden eller dens kreditorer, og skal udarbejde en erklæring, der indeholder:

- 1) en beskrivelse af aktivet og dets værdi,
- 2) oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen,
- 3) en udtalelse om, at de angivne værdier mindst svarer til grundkapitalen, og
- 4) en udtalelse om, at der ikke er opstået nye omstændigheder, der har betydning for den oprindelige vurdering.

Stk. 3. Bestyrelsen skal indsende erklæringen efter stk. 2 til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed samtidig med registreringen eller anmeldelsen til registrering af fondens stiftelse.

Kapitalforhøjelse

§ 35. En erhvervsdrivende fonds grundkapital kan forhøjes ved bestyrelsens beslutning:

- 1) ved overførelse af reserver eller overskud ifølge fondens senest reviderede årsrapport,
- 2) ved overførelse af overskud eller frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort efter den periode, der senest er aflagt årsrapport for, medmindre beløbet er uddelt, forbrugt eller bundet, eller
- 3) ved arv, gave eller lignende bidrag, som fonden har modtaget til forhøjelse af grundkapitalen.

Stk. 2. Bestyrelsen foretager de ændringer af vedtægten, der er en nødvendig følge af en forhøjelse i henhold til stk. 1.

Stk. 3. Ved kapitalforhøjelse, der sker ved indskud af andre værdier end kontanter, finder §§ 32-34 tilsvarende anvendelse. En eventuel balance efter § 33, stk. 4, skal i disse tilfælde dog udarbejdes som en overtagelsesbalance for den overtagne virksomhed.

§ 36. En kapitalforhøjelse skal registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 12, stk. 1, senest 2 uger efter beslutning om overførelse fra reserver eller overskud eller efter indbetaling af forhøjelsesbeløbet. Kapitalforhøjelsen kan ikke registreres, før indbetalingen eller overførelsen har fundet sted.

Stk. 2. Beslutningen om kapitalforhøjelse bortfalder, hvis registrering nægtes. Beslutningen bortfalder også, hvis registrering ikke er sket, eller anmeldelse ikke er modtaget senest 12 måneder efter beslutningen.

Kapitel 7 *Ledelse m.v.*

Generelle bestemmelser om ledelseshverv

§ 37. En erhvervsdrivende fond ledes af en bestyrelse, der ud over de bestyrelsesmedlemmer, der vælges efter § 64, stk. 1, 1. pkt., består af mindst 3 medlemmer.

Stk. 2. Bestyrelsen kan ansætte en eller flere direktører.

Stk. 3. Flertallet af bestyrelsens medlemmer må ikke være ansat som direktører i fonden. En direktør kan ikke være formand eller næstformand for bestyrelsen.

Stk. 4. Ledelsen eller tilsvarende organ og medlemmer af ledelsen eller tilsvarende organer i fondens dattervirksomheder og øvrige tilknyttede virksomheder må ikke udpege medlemmer til fondens bestyrelse.

Stk. 5. Formanden eller en eventuel næstformand for fondens bestyrelse må ikke være direktør i et datterselskab eller en tilknyttet virksomhed, medmindre fondsmyndigheden undtagelsesvis samtykker heri.

§ 38. Bestyrelsen skal ved ledelsen af fonden alene varetage fondens formål og interesser. Bestyrelsen skal ud over at varetage den overordnede og strategiske ledelse og sikre en forsvarlig organisation af fondens virksomhed påse, at

- 1) bogføringen og regnskabsaflæggelsen foregår på en måde, der efter fondens forhold er tilfredsstillende,
- 2) der er etableret de fornødne procedurer for risikostyring og interne kontroller,
- 3) bestyrelsen løbende modtager den fornødne rapportering om fondens finansielle forhold,
- 4) direktionen udøver sit hverv på en behørig måde og efter bestyrelsens retningslinjer, og
- 5) fondens kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde fondens nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder. Bestyrelsen er således til enhver tid forpligtet til at vurdere den økonomiske stilling og sikre, at det tilstedeværende kapitalberedskab er forsvarligt.

Stk. 2. I fonde, hvor bestyrelsen ikke har ansat en direktør, skal bestyrelsen varetage både den overordnede og strategiske ledelse og den daglige ledelse. Bestyrelsen skal desuden sikre en forsvarlig organisation af fondens virksomhed.

§ 39. Bestyrelsesmedlemmer og direktører skal være myndige og må ikke være under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7.

Særligt om stifters repræsentation i bestyrelsen

§ 40. Stifteren, dennes ægtefælle eller personer, der er knyttet til de nævnte personer ved slægts- eller svogerskab i ret op- eller nedstigende linje eller sidelinjen så nært som søskende, kan ikke uden fondsmyndighedens samtykke udgøre bestyrelsens flertal.

Stk. 2. Stiftes en fond af en virksomhed, kan en person, der direkte eller indirekte ejer mere end halvdelen af ejerandelene eller stemmeandelene i virksomheden, ikke uden fondsmyndighedens samtykke udgøre bestyrelsens flertal sammen med de personer, der er knyttet så nært til den pågældende som angivet i stk. 1, ligesom de sidstnævnte personer heller ikke uden fondsmyndighedens samtykke kan udgøre bestyrelsens flertal. På samme måde kan flertallet af stiftervirksomhedens ledelse ikke uden fondsmyndighedens samtykke udgøre

fondsbestyrelsens flertal sammen med personer, der har den i stk. 1 angivne tilknytning til de pågældende ledelsesmedlemmer.

Kønsrepræsentation

§ 41. I fonde, som har gældsinstrumenter eller andre værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, og i store fonde, jf. stk. 2, skal bestyrelsen:

- 1) opstille måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen, og
- 2) udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer, jf. dog stk. 4 og 5.

Stk. 2. Store fonde er fonde, der overskrider to af følgende kriterier i 2 på hinanden følgende regnskabsår:

- 1) En balancesum på 143 mio. kr.,
- 2) en nettoomsætning på 286 mio. kr., og
- 3) et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede på 250.

Stk. 3. For moderfonde, der udarbejder koncernregnskab, skal beregningen i stk. 2, foretages på koncernniveau.

Stk. 4. For moderfonde, der udarbejder koncernregnskab, er det tilstrækkeligt, at der opstilles måltal og udarbejdes en politik, jf. stk. 1, for koncernen som helhed.

Stk. 5. Fonde, der i det seneste regnskabsår har beskæftiget færre end 50 medarbejdere, kan undlade at udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer, jf. stk. 1, nr. 2.

Direktionens opgaver

§ 42. Når bestyrelsen har ansat en direktion, varetager direktionen den daglige ledelse af fonden. Direktionen skal følge de retningslinjer og anvisninger, som bestyrelsen har givet. Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der efter fondens forhold er af usædvanlig art eller af stor betydning. Sådanne dispositioner kan direktionen kun foretage efter særlig bemyndigelse fra bestyrelsen, medmindre bestyrelsens beslutning ikke kan afventes uden væsentlig ulempe for fondens virksomhed. Bestyrelsen skal i så fald snarest underrettes om den trufne disposition.

Stk. 2. Direktionen skal sikre, at fondens bogføring sker under iagttagelse af lovgivningens regler herom, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde.

Stk. 3. Direktionen skal herudover sikre, at fondens kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde fondens nuværende og fremtidige forpligtelser efterhånden som de forfalder. Direktionen er således til enhver tid forpligtet til at vurdere den økonomiske situation og sikre, at det tilstedeværende kapitalberedskab er forsvarligt.

Stk. 4. En direktør har, selv om den pågældende ikke er medlem af bestyrelsen, ret til at være til stede og udtale sig ved bestyrelsens møder, medmindre bestyrelsen i de enkelte tilfælde træffer anden bestemmelse.

Administrator

§ 43. Bestyrelsen kan træffe aftale med en administrator om udførelse af visse konkrete opgaver. Bestyrelsen eller en eventuel direktion har ansvaret for fondens daglige drift, uanset om der er truffet aftale med en administrator.

Ledelsesmedlemmers udtræden

§ 44. Et bestyrelsesmedlem kan til enhver tid udtræde af bestyrelsen.

Stk. 2. Et bestyrelsesmedlem skal udtræde, såfremt denne er under konkurs.

Stk. 3. Et bestyrelsesmedlem, der gør sig skyldig i en handling, som gør den pågældende uværdig til fortsat at være medlem af bestyrelsen, skal udtræde af bestyrelsen.

Stk. 4. Et bestyrelsesmedlem, som på grund af længerevarende sygdom eller anden svækkelse har vist sig ude af stand til at beklæde hvervet som medlem af bestyrelsen, eller som har vist sig uegnet, skal udtræde af bestyrelsen.

§ 45. Fondsmyndigheden kan afsætte et bestyrelsesmedlem eller en direktør, der ikke opfylder betingelserne i § 39. Fondsmyndigheden kan endvidere afsætte et bestyrelsesmedlem, der ikke opfylder kravene i stiftelsesdokumentet eller vedtægten for fonden, eller som skal udtræde af bestyrelsen efter reglerne i § 44, stk. 2-4.

§ 46. Fondsmyndigheden kan i særlige tilfælde give bestyrelsen påbud om at afskedige direktøren, hvis denne klart ikke lever op til de krav, der stilles for at varetage fondens daglige ledelse.

§ 47. Ved et bestyrelsesmedlems afgang udpeges det nye medlem i overensstemmelse med vedtægten.

Stk. 2. Sker udpegning ikke i overensstemmelse med vedtægten, foretages den af fondsmyndigheden.

Suppleanter

§ 48. Lovens bestemmelser om bestyrelsesmedlemmer finder tilsvarende anvendelse på suppleanter for disse.

Aflønning af ledelsesmedlemmer

§ 49. Vederlag til ledelsesmedlemmer må ikke overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, samt hvad der må anses for forsvarligt i forhold til fondens og, i moderfonde, koncernens økonomiske stilling.

Stk. 2. Fondsmyndigheden kan nedsætte et vederlag til bestyrelsen, der findes for højt.

Forretningsorden

§ 50. Bestyrelsen skal ved en forretningsorden træffe nærmere bestemmelser om udførelsen af bestyrelsens opgaver.

Stk. 2. Ved udformningen af forretningsordenen skal der tages udgangspunkt i fondens virksomhed og behov. I den forbindelse bør bestyrelsen særligt overveje, om forretningsordenen skal indeholde bestemmelser om konstitution, arbejdsdeling, tilsyn med en eventuel direktørs daglige ledelse, føring af bøger, protokoller m.v., skriftlige og elektroniske møder, tavshedspligt, suppleanter, regnskabskontrol, underskrivelse af revisionsprotokol og sikring af tilstedeværelsen af det nødvendige grundlag for revision.

Inhabilitet

§ 51. Et bestyrelsesmedlem eller en direktør må ikke deltage i behandlingen af spørgsmål om aftaler mellem fonden og den pågældende selv eller søgsmål mod den pågældende selv eller om aftaler mellem fonden og tredjemand eller søgsmål mod tredjemand, hvis den pågældende deri har en væsentlig interesse, der kan være stridende mod fondens.

Afholdelse af møder i bestyrelsen

§ 52. Bestyrelsen vælger selv sin formand. Ved stemmelighed afgøres valg ved lodtrækning.

Stk. 2. Formanden skal sørge for, at bestyrelsen holder møde, når dette er nødvendigt, og skal påse, at samtlige medlemmer indkaldes.

Stk. 3. Formanden for bestyrelsen må ikke udføre hverv for fonden, der ikke er en del af hvervet som formand. En bestyrelsesformand kan dog, hvor der er særligt behov herfor, udføre opgaver, som den pågældende bliver anmodet om at udføre af og for bestyrelsen.

§ 53. Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når over halvdelen af samtlige medlemmer er repræsenteret, for så vidt der ikke efter vedtægten stilles større krav. Beslutninger må dog ikke træffes, uden at så vidt muligt samtlige medlemmer har haft adgang til at deltage i sagens behandling.

Stk. 2. Har et medlem forfald, og er der valgt en suppleant, skal der gives suppleanten adgang til at træde i medlemmets sted, så længe forfaldet varer. Medmindre andet er besluttet af bestyrelsen eller fastsat i vedtægten, kan et medlem i enkeltstående tilfælde give fuldmagt til et andet medlem i stedet for at indkalde en suppleant, hvis dette er betryggende henset til emnet for drøftelserne.

Stk. 3. De anliggender, der behandles i bestyrelsen, afgøres, for så vidt der ikke efter vedtægten kræves særligt stemmeflertal, ved simpelt stemmeflertal. Det kan i vedtægten bestemmes, at formandens stemme, eller ved formandens forfald næstformandens, er afgørende i tilfælde af stemmelighed.

Stk. 4. Over forhandlingerne i bestyrelsen skal der føres en protokol, der underskrives af samtlige tilstedeværende medlemmer. Et tilstedeværende ledelsesmedlem, der ikke er enig i en beslutning, har ret til at få sin mening indført i protokollen.

§ 54. Revisor har ret til at deltage i bestyrelsesmøder under behandling af årsrapporter m.v., der påtegnes af revisor. Revisor har pligt til at deltage i bestyrelsesmøder, hvis blot ét medlem af bestyrelsen eller direktionen anmoder herom.

Stk. 2. Revisionsprotokollen, som det påhviler revisor at føre i henhold til revisorloven, skal forelægges på ethvert bestyrelsesmøde. Enhver protokoltilførsel skal underskrives af samtlige bestyrelsesmedlemmer.

§ 55. Et medlem af bestyrelsen, en direktør, revisor, fondsmyndigheden eller Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan forlange, at bestyrelsen indkaldes.

Skriftlige og elektroniske møder i bestyrelsen

§ 56. Bestyrelsesmøder kan afholdes skriftligt, i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Et medlem af bestyrelsen eller en direktør kan dog forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted. Lovens bestemmelser om afholdelse af bestyrelsesmøde finder i øvrigt med de fornødne afvigelser tilsvarende anvendelse på skriftlige bestyrelsesmøder.

Stk. 2. Bestyrelsesmøde kan afholdes ved anvendelse af elektroniske medier (elektronisk bestyrelsesmøde), i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Et medlem af ledelsen kan dog forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted. Lovens bestemmelser om afholdelse af bestyrelsesmøde og om elektronisk kommunikation finder med de fornødne afvigelser tilsvarende anvendelse på elektroniske bestyrelsesmøder og på kommunikationen i forbindelse hermed.

Stk. 3. Bestyrelsen kan endvidere træffe beslutning om anvendelse af elektronisk dokumentudveksling samt elektronisk post i kommunikationen til brug for et elektronisk bestyrelsesmøde i stedet for fremsendelse eller fremlæggelse af papirbaserede dokumenter i henhold til denne lov.

Tavshedspligt

§ 57. Medlemmer af bestyrelsen, direktører, vurderingsmænd og granskningsmænd samt disses medhjælpere og suppleanter må ikke uberettiget videregive, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kendskab til.

Afgivelse af oplysninger m.v. til revisor eller granskningsmand

§ 58. Ledelsen i en fond skal give enhver revisor eller granskningsmand, som skal erklære sig om fondens forhold, de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af fonden og, hvis fonden er en moderfond, dens koncern i henhold til årsregnskabsloven.

Stk. 2. Ledelsen i en fond skal give enhver revisor eller granskningsmand, som skal erklære sig om fondens forhold, adgang til at foretage de undersøgelser, denne finder nødvendige, og skal sikre, at revisor eller granskningsmand får de oplysninger og den bistand, som den pågældende anser for nødvendig for udførelsen af sit hverv.

Årsregnskabsmøde

§ 59. Der skal årligt afholdes et bestyrelsesmøde (årsregnskabsmøde), hvor der skal træffes beslutning om godkendelse af fondens årsrapport samt anvendelse af overskud eller dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport.

Stk. 2. Revisor har pligt til at deltage på det i stk. 1 nævnte årsregnskabsmøde. Hvis der er enighed blandt samtlige bestyrelsesmedlemmer om, at revisors deltagelse ikke er påkrævet, og er revisor enig, har revisor dog ikke pligt til at deltage.

Anbefalinger for god fondsledelse

§ 60. Bestyrelsen i en fond skal redegøre for, hvorledes de forholder sig til de af Komitéen for god Fondsledelse udarbejdede anbefalinger for god fondsledelse. Bestyrelsen skal i sin redegørelse oplyse, om fonden følger de enkelte anbefalinger, eller om den fraviger en eller flere anbefalinger og i givet fald hvilke. Hvis fonden fraviger en anbefaling, skal bestyrelsen redegøre for grundene hertil, og hvordan man i stedet har indrettet sig.

Stk. 2. Fondsmyndigheden kan påbyde en fondsbestyrelse at redegøre for, hvorledes den forholder sig til de af Komitéen for god Fondsledelse udarbejdede anbefalinger, jf. stk. 1.

Ekstraordinære dispositioner

§ 61. Fondens bestyrelse må kun med fondsmyndighedens samtykke foretage eller medvirke til ekstraordinære dispositioner, som kan medføre risiko for, at vedtægten ikke kan overholdes. Tilsvarende gælder for ekstraordinære økonomiske dispositioner, der kan medføre risiko for at fonden ikke fortsat vil kunne eksistere.

Efterfølgende erhvervelser fra stifter

§ 62. Hvis en erhvervsdrivende fond erhverver aktiver fra en stifter, skal fondsmyndigheden godkende erhvervelsen, hvis fonden yder et vederlag for erhvervelsen, og vederlaget mindst

svarer til 10 pct. af fondens grundkapital. Tilsvarende gælder ved erhvervelser fra personer, der er knyttet til en person, som er omfattet af 1. pkt. ved ægteskab, ved slægtskab i ret op- eller nedstigende linje, eller som på anden måde står den pågældende særlig nær.

Stk. 2. Fondens bestyrelse skal til brug for godkendelsen i stk. 1 udarbejde en redegørelse om de nærmere omstændigheder ved erhvervelsen. Der skal desuden udarbejdes en vurderingsberetning efter bestemmelserne i § 33, medmindre erhvervelsen er omfattet af § 34. Hvis det erhvervede er en bestående virksomhed, skal balancen efter § 33, stk. 4, dog udarbejdes som en overtagelsesbalance for den overtagne virksomhed.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse på fondens sædvanlige forretningsmæssige dispositioner.

Utilbørlige dispositioner

§ 63. Medlemmer af fondens ledelse må ikke disponere således, at dispositionen er åbenbart egnet til at skaffe medlemmer af bestyrelsen, direktionen eller andre en utilbørlig fordel på fondens bekostning. Bestyrelsesbeslutninger, der strider imod lovgivningen eller fondens vedtægt, er ugyldige.

Stk. 2. Aftaler mellem fonden og et eller flere ledelsesmedlemmer er kun gyldige, hvis de affattes på en måde, som senere kan dokumenteres, medmindre der er tale om aftaler på sædvanlige vilkår som led i et løbende mellemværende.

Medarbejderrepræsentation

§ 64. De i selskabsloven og i henhold til denne fastsatte regler om medarbejderes valg af bestyrelsesmedlemmer finder med de nødvendige tilpasninger tilsvarende anvendelse på en erhvervsdrivende fond og dens dattervirksomheder. Erhvervsstyrelsen kan i den forbindelse fastsætte særlige regler for selskabs- og koncernrepræsentation i erhvervsdrivende fonde. De bestyrelsesmedlemmer, der vælges af medarbejderne, deltager kun i behandlingen af spørgsmål, som ikke vedrører erhvervsvirksomheden, hvis dette er bestemt i vedtægten. I det omfang nye bestyrelsesmedlemmer skal udpeges af bestyrelsen, deltager de bestyrelsesmedlemmer, der er valgt af medarbejderne, ikke i udpegelsen, medmindre andet er bestemt i vedtægten.

Stk. 2. Hvor de af medarbejderne valgte bestyrelsesmedlemmer efter stk. 1, 3. eller 4. pkt., ikke deltager i behandlingen, medregnes de pågældende bestyrelsesmedlemmer ikke, når det til en beslutning kræves, at et bestemt antal af medlemmerne eller en bestemt del af bestyrelsen er til stede.

Underretning om koncernforhold m.v.

§ 65. Bestyrelsen i en moderfond skal underrette en dattervirksomhed, så snart et koncernforhold er etableret. En dattervirksomhed skal give moderfonden de oplysninger, som er nødvendige for vurderingen af koncernens stilling og resultatet af koncernens virksomhed.

§ 66. Medlemmer af bestyrelse og direktion må ikke udføre eller deltage i spekulationsforretninger vedrørende kapitalandele i dattervirksomheder.

Kapitaltab

§ 67. Bestyrelsen i en fond skal sikre, at bestyrelsesmøde afholdes senest 3 måneder efter at det konstateres, at fondens egenkapital udgør mindre end halvdelen af grundkapitalen. På bestyrelsesmødet skal bestyrelsen redegøre for fondens økonomiske stilling, og stille forslag

om foranstaltninger, der fører til fuld dækning af grundkapitalen, eller stille forslag om opløsning af fonden.

Stk. 2. Bestyrelsen kan til opfyldelse af stk. 1, under iagttagelse af §§ 81-86, beslutte at nedsætte fondens grundkapital. Hvis grundkapitalen efter nedsættelse er mindre end det beløb, der er fastsat i § 31, skal bestyrelsen stille forslag om, at fonden opløses.

Stk. 3. Bestyrelsen skal senest 2 uger efter afholdelsen af bestyrelsesmøde, jf. stk. 1, indsende protokoludskrift fra bestyrelsesmødet, jf. § 53, stk. 4, med en redegørelse for fondens økonomiske stilling, til fondsmyndigheden.

Stk. 4. Indkaldes der ikke til bestyrelsesmøde, eller beslutter bestyrelsen ikke at berigtige fondens kapitalforhold efter stk. 1, og sker dette ikke inden for en af fondsmyndigheden fastsat frist, foranlediger fondsmyndigheden fonden tvangsopløst efter reglerne i §§ 113-116.

Repræsentations- og tegningsret

§ 68. Medlemmer af bestyrelsen og af direktionen repræsenterer en erhvervsdrivende fond udadtil.

Stk. 2. En erhvervsdrivende fond forpligtes ved aftaler, som indgås på fondens vegne af den samlede bestyrelse, af et medlem af bestyrelsen eller af en direktør.

Stk. 3. Den tegningsret, som efter stk. 2 tilkommer det enkelte medlem af bestyrelsen og direktionen, kan i vedtægterne begrænses, således at tegningsretten kun kan udøves af flere medlemmer i forening eller af et eller flere bestemte medlemmer hver for sig eller i forening. Anden begrænsning i tegningsretten kan ikke registreres.

Stk. 4. Prokura kan kun meddeles af bestyrelsen.

Kapitel 8

Revision m.v.

§ 69. En erhvervsdrivende fonds årsregnskab skal revideres af en eller flere godkendte revisorer udpeget af bestyrelsen eller i henhold til vedtægten. Hvis revisor udpeges i henhold til vedtægten, må en sådan udpegningsret alene gælde op til 7 år fra fondens stiftelse. Revisor vælges af bestyrelsen for et år ad gangen på fondens årsregnskabsmøde, jf. § 59, medmindre vedtægten bestemmer andet.

Stk. 2. Er der ingen revisor i fonden, udpeger fondsmyndigheden en revisor.

§ 70. Fondsmyndigheden kan på fondens vegne udpege yderligere en godkendt revisor, der skal deltage i revisionen sammen med den eller de øvrige revisorer frem til næste årsregnskabsmøde, jf. § 59. De øvrige bestemmelser i denne lov om revisor finder tilsvarende anvendelse på denne medrevisor.

Stk. 2. Ved udpegning af medrevisor som nævnt i stk. 1 registrerer Erhvervsstyrelsen revisor på baggrund af udpegningen af den pågældende. Fondsmyndigheden fastsætter vederlaget til den udpegede medrevisor. Omkostninger til medrevisor udredes foreløbigt af statskassen, men afholdes endeligt af fonden.

§ 71. Revisor kan af medlemmerne af fondens ledelse kræve de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af fonden og, hvis fonden er en moderfond, dens koncern, jf. § 6.

§ 72. Ændringer vedrørende revisor skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1.

Stk. 2. En revisor kan afsættes af den, der har udpeget revisoren, eller af fondsmyndigheden. En revisor kan kun afsættes før hvervets udløb, hvis et begrundet forhold giver anledning hertil.

Stk. 3. Fratræder revisor, eller ophører revisionen på anden måde, inden revisors hverv udløber, eller skyldes revisorskiftet uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor, skal revisor straks meddele dette til fondsmyndigheden. Meddelelsen skal vedlægges en fyldestgørende forklaring på årsagen til hvervets ophør.

§ 73. Revisor skal påse, om bestyrelsen overholder sine pligter til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller, samt om reglerne om forelæggelse og underskrivelse af revisionsprotokollen er overholdt. Konstaterer revisor, at de omhandlede krav ikke er opfyldt, skal revisor udfærdige en særskilt udtalelse herom, der indsendes til fondsmyndigheden.

§ 74. I forbindelse med sin kritiske gennemgang af fondens regnskabsmateriale og fondens forhold i øvrigt skal revisor efterkomme de krav vedrørende revisionen, som fondsmyndigheden stiller.

Stk. 2. Revisor skal straks give meddelelse til fondsmyndigheden, hvis denne lov, bestemmelser i medfør heraf eller fondens vedtægt ikke er overholdt, og den pågældende overtrædelse ikke er uvæsentlig eller straks berigtiges. Der skal endvidere straks gives fondsmyndigheden særskilt meddelelse om forhold, som revisor er blevet bekendt med under sit arbejde, og som giver en begrundet formodning om, at medlemmer af ledelsen kan ifalde erstatnings- eller strafansvar for handlinger eller undladelser, der berører fonden, tilknyttede virksomheder, kreditorer eller medarbejdere. Herunder skal altid oplyses om overtrædelse af:

- 1) straffelovens kapitel 28 samt skatte-, afgifts- og tilskudslovgivningen, eller
- 2) lovgivningen om regnskabsaflæggelse, herunder om bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale.

Stk. 3. Hvis revisor i øvrigt i forbindelse med afgivelse af erklæringer i henhold til revisorlovens § 1, stk. 2 og 3, får oplysninger eller har bemærkninger, som giver anledning til at påtale fondens forhold, skal revisor straks give meddelelse herom til fondsmyndigheden.

§ 75. Fondsmyndigheden kan påbyde fondens revisor at give oplysninger om fondens forhold.

Kapitel 9

Uddelinger og anden kapitalafgang m.v.

§ 76. Afgang af en fonds midler kan kun finde sted

- 1) som uddeling, jf. §§ 77-79, eller
- 2) som kapitalnedsættelse, jf. §§ 81-86.

Stk. 2. Bestyrelsen er ansvarlig for, at kapitalafgangen ikke overstiger, hvad der er forsvarligt under hensyntagen til fondens, og i moderfonde koncernens, økonomiske stilling, og ikke sker til skade for fonden eller dens kreditorer, jf. § 38, stk. 1, nr. 5. Bestyrelsen er desuden ansvarlig for, at der efter kapitalafgangen er dækning for fondens grundkapital og de reserver, der er bundne i henhold til lov eller vedtægt.

Uddeling

§ 77. Det påhviler bestyrelsen at foretage uddeling i overensstemmelse med § 78 til de formål, der er fastsat i vedtægten. Bestyrelsen kan foretage rimelige henlæggelser til konsolidering af fonden.

§ 78. Til uddeling kan kun anvendes frie reserver, hvorved forstås beløb, som i fondens senest godkendte årsregnskab er opført som overført overskud, og reserver, som ikke er bundet i henhold til lov eller vedtægt, med fradrag af overført underskud.

Stk. 2. Efter aflæggelsen af fondens første årsrapport kan optjent overskud og frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort efter den periode, der senest er aflagt årsrapport for, også anvendes til uddelinger, medmindre beløbet er uddelt, forbrugt eller bundet.

Stk. 3. Ved anvendelsen af midler omfattet af stk. 2 skal bestyrelsens beslutning om uddeling vedlægges en balance. Bestyrelsen vurderer, om det er forsvarligt at vedlægge balancen fra seneste årsrapport, eller om der skal udarbejdes en mellembalance, der viser, at der er tilstrækkelige midler til rådighed for uddelingen, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Uanset stk. 3 skal der altid udarbejdes en mellembalance, der viser, at der er tilstrækkelige midler til rådighed for uddelingen, hvis beslutningen om uddeling træffes mere end 6 måneder efter balancedagen i fondens seneste godkendte årsrapport.

Stk. 5. Hvis der udarbejdes mellembalance efter stk. 3-4, skal mellembalancen være gennemgået af revisor. Mellembalancen skal udarbejdes efter de regler, som fonden udarbejder årsrapport efter. Mellembalancen må ikke have en balancedag, der ligger mere end 6 måneder forud for beslutningen om uddelingen.

Stk. 6. Foretages en uddeling i andre værdier end kontanter, skal der udarbejdes en vurderingsberetning, jf. § 33. Det skal i vurderingsmandens erklæring angives, at uddelingsbeløbet mindst svarer til den ansatte værdi af den eller de andre værdier end kontanter, der uddeles. Hvis bestyrelsen udarbejder og indsender en erklæring efter reglerne i § 34, stk. 2, er der ikke pligt til at indhente vurderingsberetning ved uddeling af aktiver som omtalt i § 34, stk. 1. Bestyrelsen skal offentliggøre erklæringen i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 12, stk. 3, senest 2 uger efter beslutningen om uddelingen. Balancen efter § 33, stk. 4, udarbejdes som en overdragelsesbalance for den overtagne virksomhed.

Stk. 7. Bestyrelsens beslutning om uddeling skal optages i protokollen. Ved anvendelsen af midler omfattet af stk. 2 skal mellembalancen eller balancen for det seneste regnskabsår indgå i bestyrelsens protokol som bilag til den truffe beslutning.

§ 79. Såfremt uddelingen til fondens formål står i klart misforhold til fondens midler, kan fondsmyndigheden henstille til bestyrelsen at overveje at søge uddelingen forøget eller nedsat.

Stk. 2. Må uddelingens størrelse anses for at indebære fare for en krænkelse af fondens vedtægt, kan fondsmyndigheden efter forhandling med bestyrelsen påbyde bestyrelsen at foretage de fornødne dispositioner med henblik på en forøgelse eller nedsættelse af uddelingen.

Legatarfortegnelse

§ 80. Fortegnelsen over modtagere af uddelinger fra fonden i regnskabsåret (legatarfortegnelsen) skal indsendes til fondsmyndigheden senest samtidig med indsendelsen af fondens årsrapport til Erhvervsstyrelsen.

Stk. 2. Indsendes legatarfortegnelsen som et selvstændigt dokument, er fortegnelsen undtaget fra aktindsigt.

Beslutning om kapitalnedsættelse

§ 81. Bestyrelsen kan med fondsmyndighedens samtykke beslutte at nedsætte grundkapitalen, herunder ændre fondens vedtægt. Beslutningen om kapitalnedsættelse skal angive det beløb, hvormed grundkapitalen nedsættes, samt til hvilket af følgende formål beløbet skal anvendes:

- 1) Dækning af underskud,
- 2) uddeling, eller

3) henlæggelse til en særlig reserve.

Stk. 2. Vedtægten kan bestemme, at grundkapitalen gennem et nærmere fastsat tidsrum skal nedsættes med bestemte beløb eller bestemte andele med henblik på uddeling til formålet. De nødvendige vedtægtsændringer som følge af en nedsættelse besluttet af bestyrelsen og skal registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, så registreringen eller anmeldelsen er modtaget senest 2 uger efter beslutningen.

Stk. 3. Grundkapitalen kan ikke nedsættes til et beløb under det i § 31 fastsatte mindstebeløb.

§ 82. Må størrelsen af fondens grundkapital anses for at indebære en overtrædelse af fondens vedtægt, kan fondsmyndigheden efter forhandling med bestyrelsen påbyde bestyrelsen at foretage en kapitalnedsættelse, jf. § 81 og §§ 83-86.

Kapitalnedsættelse ved uddeling af andre værdier end kontanter

§ 83. Sker en kapitalnedsættelse til uddeling ved udlodning af andre værdier end kontanter, skal der på beslutningstidspunktet foreligge en vurderingsberetning, jf. § 33. Det skal i vurderingsmandens erklæring angives, at kapitalnedsættelsesbeløbet mindst svarer til den ansatte værdi af den eller de andre værdier end kontanter, der udloddes. Hvis bestyrelsen udarbejder og indsender en erklæring efter reglerne i § 34, stk. 2, er der ikke pligt til at indhente vurderingsberetning ved udlodning af aktiver som omtalt i § 34, stk. 1. Bestyrelsen skal offentliggøre erklæringen i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 12, stk. 3, senest 2 uger efter beslutningen om uddelingen. Balancen efter § 33, stk. 4, udarbejdes som en overdragelsesbalance for den overdragne virksomhed.

Anmeldelse af kapitalnedsættelse

§ 84. En beslutning om kapitalnedsættelse skal registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1, senest 2 uger efter at beslutningen er truffet.

Opfordring til kreditorerne

§ 85. Sker en kapitalnedsættelse til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve, jf. § 81, stk. 1, nr. 2 og 3, skal fondens kreditorer opfordres til inden for en frist på 4 uger at anmelde deres krav til fonden. Opfordringen sker ved registreringen og offentliggørelsen af bestyrelsens beslutning om at nedsætte grundkapitalen.

Gennemførelse af kapitalnedsættelsen

§ 86. Når kreditorernes frist for anmeldelse af krav til fonden er udløbet, jf. § 85, kan der træffes beslutning om gennemførelsen af kapitalnedsættelsen til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve, hvis det er forsvarligt at gennemføre kapitalnedsættelsen, jf. § 38, stk. 1, nr. 5, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. En kapitalnedsættelse til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve kan af Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed gennemføres uden yderligere varsel 4 uger efter udløbet af fristen for anmeldelse af krav til fonden, jf. § 85, medmindre det inden gennemførelsen af nedsættelsen er blevet registreret eller anmeldt, at beslutningen om kapitalnedsættelsen skal annulleres, jf. stk. 3, eller at kapitalnedsættelsen først skal gennemføres ved en efterfølgende anmeldelse til Erhvervsstyrelsen, jf. stk. 4 og 5. Erhvervsstyrelsen kan endvidere fastsætte bestemmelser om, at visse ændringer vedrørende fonden efter registreringen af beslutningen om kapitalnedsættelsen, jf. § 84, medfører, at

beslutningen om kapitalnedsættelse annulleres, eller at kapitalnedsættelsen skal gennemføres ved en efterfølgende anmeldelse til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

Stk. 3. Bestyrelsen skal registrere eller anmelde til registrering, at kapitalnedsættelsen skal annulleres inden udløb af fristen i stk. 2, 1. pkt., hvis kapitalnedsættelsen til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve ikke kan gennemføres i overensstemmelse med det offentliggjorte, jf. § 85, eller det ikke er forsvarligt at gennemføre kapitalnedsættelsen, jf. § 38, stk. 1, nr. 5.

Stk. 4. En kapitalnedsættelse til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve må ikke gennemføres, hvis anmeldte, forfaldne krav ikke er fyldestgjort, og der ikke på forlangende er stillet betryggende sikkerhed for uforfaldne eller omtvistede krav. Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed afgør på en af parternes begæring, om en tilbudt sikkerhed må anses for betryggende.

Stk. 5. En kapitalnedsættelse til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve skal registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system senest ved udløbet af indsendelsesfristen for den årsrapport, hvori tidspunktet for beslutningen om kapitalnedsættelsen indgår, dog senest 1 år efter beslutningen om kapitalnedsættelsen. Overskrides fristen, mister beslutningen om gennemførelse af kapitalnedsættelsen sin gyldighed.

Uddelinger m.v. til stifter, ledelsesmedlemmer m.v.

§ 87. Der kan ikke tillægges stiftere, væsentlige gavegivere, bestyrelsesmedlemmer, revisorer, direktører eller personer, der indtager en ledende stilling i fonden, andre ydelser end et vederlag, som ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang. Tilsvarende gælder for den, der er knyttet til en af de nævnte personer ved ægteskab eller fast samlivsforhold, og de nævnte personers mindreårige børn.

Stk. 2. Ydelse af lån eller sikkerhedsstillelse for lån til den i stk. 1 nævnte kreds er ikke tilladt.

Stk. 3. Uanset stk. 2 kan en fond som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition yde lån eller stille sikkerhed for personkredsen, der er nævnt i stk. 1.

Tilbagebetaling

§ 88. Er der sket uddeling eller anden kapitalafgang i strid med bestemmelserne i denne lov, skal modtagerne tilbagebetale de modtagne beløb tillige med en årlig rente af beløbet svarende til den rente, der er fastsat efter § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling mv., med et tillæg af 2 pct. Dette gælder dog kun, hvis modtageren indså eller burde have indset, at udbetalingen af midler var ulovlig, jf. dog § 49, stk. 2.

Stk. 2. Hvis en fond har ydet lån eller stillet sikkerhed i strid med § 87, stk. 2, skal beløbet tilbageføres til fonden sammen med en årlig rente af beløbet svarende til den rente, der er fastsat i § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling mv., med et tillæg af 2 pct., medmindre højere rente er aftalt.

Stk. 3. Kan tilbagebetaling efter stk. 1 eller 2 ikke finde sted, eller har modtageren ikke tilbagebetalingspligt, jf. stk. 1, 2. pkt., er de bestyrelsesmedlemmer, som har medvirket til beslutningen om udbetalingen eller gennemførelsen af denne eller til opstillingen eller godkendelsen af den urigtige regnskabsopgørelse, ansvarlige efter de almindelige erstatningsregler for det tab, som fonden måtte blive påført.

Stk. 4. Sikkerhedsstillelse foretaget i strid med § 87, stk. 2, er bindende for fonden, hvis aftaleparten ikke havde kendskab til, at sikkerheden var stillet i strid med denne bestemmelse.

Vedtægtsændring

§ 89. Efter indstilling fra bestyrelsen kan fondsmyndigheden tillade, at en bestemmelse i en vedtægt ændres, eller at fonden opløses, jf. dog stk. 2. Det kan herunder tillades, at fonden sammenlægges med en eller flere fonde omfattet af lov om fonde og visse foreninger.

Stk. 2. Ved ændring af vedtægtsbestemmelser om formål og uddelinger, samt ved fondens likvidation i henhold til § 107, skal fondsmyndigheden indhente Civilstyrelsens samtykke, før tilladelse i henhold til stk. 1 kan meddeles fondens bestyrelse.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder anvendelse, uanset om der i vedtægten er tillagt bestyrelsen eller andre ret til at ændre vedtægten.

§ 90. Efter forhandling med bestyrelsen og med samtykke fra Civilstyrelsen kan fondsmyndigheden beslutte, at en vedtægtsbestemmelse skal ændres, når bestemmelsen er uigennemførlig eller har vist sig klart uhensigtsmæssig.

Stk. 2. Civilstyrelsen kan beslutte, at en vedtægtsbestemmelse skal ændres, når den strider mod lovgivningen eller oprettelsesdokumentet for fonden.

Kapitel 11

Fusion

Generelt om fusion mellem erhvervsdrivende fonde, herunder beslutning heraf

§ 91. En erhvervsdrivende fond kan efter bestemmelserne i dette kapitel opløses uden likvidation ved overdragelse af fondens aktiver og forpligtelser som helhed til en anden erhvervsdrivende fond (uegentlig fusion). Det samme gælder når to eller flere erhvervsdrivende fonde sammensmeltes til en ny fond (egentlig fusion). Overdragelserne kan gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Stk. 2. En fond kan ophøre ved fusion efter stk. 1, hvis den fortsættende fonds formål er beslægtet med den ophørende fonds formål, og den ophørende fonds formål

- 1) vil blive væsentligt bedre varetaget ved fusionen, eller
- 2) ikke længere eller kun vanskeligt kan opfyldes eller er blevet uhensigtsmæssigt.

Stk. 3. En fond kan deltage i en fusion efter stk. 1 som den fortsættende fond, når:

- 1) fusionen ikke strider mod fondens vedtægt, og
- 2) fusionen må antages at være i fondens interesse.

Stk. 4. Bestyrelsen i hver af de fusionerende fonde træffer beslutning om fusion med forbehold for fondsmyndighedens tilladelse i henhold til § 96.

Stk. 5. Hvis en ophørende fond har afsluttet et regnskabsår inden tidspunktet, hvor den ophørende fonds rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået til den fortsættende fond, og bestyrelsen endnu ikke har godkendt årsrapporten for denne regnskabsperiode, skal bestyrelsen godkende årsrapporten for denne regnskabsperiode senest samtidig med beslutningen om fusion.

Stk. 6. Likvidator kan med fondsmyndighedens tilladelse beslutte eller tiltræde, at en fond i likvidation hæver likvidationen for at deltage i en fusion som ophørende eller fortsættende fond, hvis udlodning af likvidationsprovenuet endnu ikke er påbegyndt. Skal fonden være den fortsættende fond kræver tilladelse til fusion, jf. § 96, at fonden opfylder lovens og vedtægts krav, herunder til kapital, ledelse og revisor. Reglerne om genoptagelse i § 117 finder herefter ikke anvendelse.

Stk. 7. Skifteretten eller en af skifteretten udnævnt likvidator kan med fondsmyndighedens tilladelse beslutte eller tiltræde, at en fond under tvangsopløsning kan deltage i en fusion som ophørende eller fortsættende fond. Skal fonden være den fortsættende fond kræver tilladelse til

fusion, jf. § 96, at fonden opfylder lovens og vedtægtens krav, herunder til kapital, ledelse og revisor. Reglerne om genoptagelse i § 117 finder herefter ikke anvendelse.

Stk. 8. Kurator kan beslutte eller tiltræde, at en fond under konkurs kan deltage i en fusion som den ophørende fond.

Fælles fusionsredegørelse

§ 92. Bestyrelserne i de fusionerende fonde opretter og underskriver i forening en fælles fusionsredegørelse, der skal indeholde oplysning og bestemmelser om

- 1) fondenes navne og eventuelle binavne, herunder om den ophørende fonds navn eller binavn skal indgå som binavn for den fortsættende fond,
- 2) fondenes hjemsted,
- 3) tidspunktet, fra hvilket en ophørende fonds rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået, jf. stk. 2,
- 4) enhver særlig fordel, der gives medlemmerne af fondenes bestyrelser, direktioner eller andre, og
- 5) en begrundelse for fusionens hensigtsmæssighed for hver af de deltagende fonde med henblik på tilladelse i henhold til § 96, herunder en redegørelse for fusionens konsekvenser for opfyldelsen af den enkelte fonds formål, og hvordan de fusionerende fondes formål er beslægtede.

Stk. 2. Den fælles fusionsredegørelse skal være underskrevet senest ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning, jf. stk. 1, nr. 3, indgår. Overskrides fristen, vil Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ikke kunne registrere fusionen.

Mellembalance

§ 93. Hvis den fælles fusionsredegørelse er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som fondens seneste årsrapport vedrører, skal der for den pågældende fond udarbejdes en mellembalance, medmindre fondsmyndigheden dispenserer fra dette krav.

Stk. 2. Mellembalancen, der skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven, må ikke have en opgørelsesdato, der ligger mere end 3 måneder forud for underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse. Mellembalancen skal være revideret.

Vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling

§ 94. For hver af de fusionerende fonde udarbejder en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd en skriftlig erklæring om, hvorvidt kreditorerne i den enkelte fond må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen.

Stk. 2. Vurderingsmændene udpeges efter § 33, stk. 2, 3. pkt. Hvis de fusionerende fondes bestyrelser ønsker at benytte en eller flere fælles vurderingsmænd, udpeges disse efter bestyrelsernes anmodning af skifteretten på det sted, hvor den fortsættende fond har sit hjemsted. § 33, stk. 2, 4. pkt. finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmændenes forhold til samtlige fusionerende fonde.

Stk. 3. Det er en betingelse for fondsmyndighedens tilladelse til fusionen, at erklæringen efter stk. 1 positivt udtaler, at kreditorerne i alle de deltagende fonde må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen.

Anmeldelse af fusion og indsendelse af dokumenter

§ 95. Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed skal senest 4 uger efter underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse efter § 92 fra hver af de deltagende fonde have modtaget

- 1) en anmeldelse om fusionen,
- 2) dokumentation for bestyrelsens beslutning om fusion, jf. § 91, stk. 4,
- 3) en kopi af den fælles fusionsredegørelse, jf. § 92,
- 4) en eventuel mellembalance, jf. § 93,
- 5) vurderingsmandserklæringen om kreditorernes stilling, jf. § 94, og
- 6) en dateret vedtægt, hvis der som led i fusionen dannes en ny fond eller foretages vedtægtsændringer i den fortsættende fond.

Stk. 2. Anmeldelsen efter stk. 1 skal inkludere eventuelle konsekvensændringer i de registrerede oplysninger om fonden, for det tilfælde at fusionen tillades af fondsmyndigheden efter § 96.

Fondsmyndighedens tilladelse til fusionen

§ 96. Fondsbestyrelsens beslutning om fusion kræver tilladelse fra fondsmyndigheden. Fondsmyndigheden giver tilladelse til fusionen, når betingelserne i § 91, stk. 2 - 8, § 92, stk. 1, § 93, § 94, stk. 3, og § 95, stk. 1, er opfyldt.

Fusionens retsvirkningers indtræden

§ 97. En ophørende fond anses for opløst, og dens rettigheder og forpligtelser anses for overgået som helhed til den fortsættende eller nye fond, når:

- 1) tilladelse til fusionen er givet, jf. § 96, og
- 2) fusionen er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system.

§ 98. Hvis en fond, der opstår som led i en fusion, indgår en aftale, inden fonden er registreret, og er medkontrahenten vidende om, at fonden ikke er registreret, kan medkontrahenten, medmindre andet er aftalt, hæve aftalen, hvis registrering nægtes. Var medkontrahenten uvidende om, at fonden ikke var registreret, kan denne hæve aftalen, så længe fonden ikke er registreret.

Generelt om fusion af en fond med dens helejede datterselskab(er)

§ 99. En moderfond kan overtage et helejet datterselskab, der er aktie- eller anpartsselskab, således at fonden overtager aktie- eller anpartsselskabets aktiver og forpligtelser som helhed, og således at selskabet opløses uden likvidation. Overdragelserne kan gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Stk. 2. Beslutning om fusion træffes i fonden af bestyrelsen med forbehold for fondsmyndighedens tilladelse i henhold til § 104.

Stk. 3. Denne lovs § 91, stk. 6 og 7, finder med de fornødne tilpasninger tilsvarende anvendelse på en fond, der indgår i en fusion i henhold til stk. 1.

Stk. 4. Beslutning om fusion træffes i et ophørende selskab af selskabets centrale ledelsesorgan.

Stk. 5. Er et ophørende selskab i likvidation, kan fusion, jf. stk. 1, kun besluttes, hvis udlodning til fonden som kapitalejer endnu ikke er påbegyndt, og hvis generalforsamlingen senest samtidig træffer beslutning om at hæve likvidationen. Selskabslovens § 231 om genoptagelse finder herefter ikke anvendelse.

Stk. 6. Er et ophørende selskab under tvangsopløsning kræver beslutning om fusion, jf. stk. 1, at skifteretten eller en af skifteretten udnævnt likvidator tiltræder dette.

Stk. 7. Et kapitalselskab under konkurs kan deltage i en fusion, jf. stk. 1, hvis kurator tiltræder dette.

Stk. 8. Hvis et ophørende selskab har afsluttet et regnskabsår inden tidspunktet, hvor det ophørende kapitalselskabs rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået til den fortsættende fond, og generalforsamlingen endnu ikke har godkendt årsrapporten for denne regnskabsperiode, skal generalforsamlingen godkende årsrapporten for denne regnskabsperiode senest samtidig med beslutningen om fusion.

Fælles fusionsplan og –redegørelse

§ 100. Bestyrelsen i fonden og det centrale ledelsesorgan i de deltagende kapitalselskaber opretter og underskriver i forening en fælles fusionsredegørelse, som skal indeholde oplysning og bestemmelser om

- 1) fondens og kapitalselskabernes navne og eventuelle binavne, herunder om et ophørende kapitalselskabs navn eller binavn skal indgå som binavn for den fortsættende fond,
- 2) fondens og kapitalselskabernes hjemsted,
- 3) tidspunktet, fra hvilket et ophørende kapitalselskabs rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået til fonden, jf. stk. 2,
- 4) enhver særlig fordel, der gives medlemmerne af fondens eller kapitalselskabernes ledelse, og
- 5) en begrundelse for fusionen med henblik på tilladelse i henhold til § 104.

Stk. 2. Den fælles fusionsredegørelse skal for fonden og hvert af kapitalselskaberne være underskrevet senest ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning, jf. stk. 1, nr. 3, indgår. Overskrides fristen, vil Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ikke kunne registrere fusionen.

Mellembalance

§ 101. § 93 finder tilsvarende anvendelse på fonden.

Stk. 2. Selskabslovens § 239 finder med de fornødne tilpasninger tilsvarende anvendelse på de deltagende kapitalselskaber.

Vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling

§ 102. For fonden og hvert af de i fusionen deltagende selskaber udarbejder en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd en skriftlig erklæring om, hvorvidt kreditorerne i fonden og det enkelte selskab må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen.

Stk. 2. Vurderingsmændene udpeges efter § 33, stk. 2. Hvis fondens bestyrelse og det centrale ledelsesorgan i de deltagende selskaber ønsker at benytte en eller flere fælles vurderingsmænd, udpeges disse efter ledelsesorganernes anmodning af skifteretten på det sted, hvor den fortsættende fond har sit hjemsted. § 33 finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmændenes forhold til samtlige fusionerende juridiske personer.

Stk. 3. Det er en betingelse for fondsmyndighedens tilladelse til fusionen, at erklæringen efter stk. 1 positivt udtaler, at kreditorerne i alle de deltagende juridiske personer må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen.

Anmeldelse af fusion og indsendelse af dokumenter

§ 103. Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed skal senest 4 uger efter underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse efter § 100 fra fonden og hvert af de deltagende kapitalselskaber have modtaget

- 1) en anmeldelse om fusionen,
- 2) dokumentation for beslutningen om fusion, jf. § 99, stk. 2 og 4,
- 3) en kopi af den fælles fusionsredegørelse, jf. § 100,
- 4) en eventuel mellembalance, jf. § 101,
- 5) vurderingsmandserklæringen om kreditorernes stilling, jf. § 102, og
- 6) en dateret vedtægt, hvis der som led i fusionen foretages vedtægtsændringer i fonden.

Stk. 2. Anmeldelsen efter stk. 1 skal inkludere eventuelle konsekvensændringer i de registrerede oplysninger om fonden, for det tilfælde at fusionen tillades af fondsmyndigheden efter § 104.

Fondsmyndighedens tilladelse til fusionen

§ 104. Fondsbestyrelsens beslutning om fusion kræver tilladelse fra fondsmyndigheden. Fondsmyndigheden giver tilladelse til fusionen når:

- 1) fusionen ikke strider mod fondens vedtægt,
- 2) fusionen må antages at være i fondens interesse, og
- 3) betingelserne i § 99, stk. 2-8, § 100, stk. 1, § 101, § 102, stk. 3, og § 103, stk. 1, er opfyldt.

Fusionens retsvirkningers indtræden

§ 105. Fusionen anses for gennemført, og hvert af de deltagende ophørende kapitalselskaber anses for opløst, og dets rettigheder og forpligtelser anses for overgået som helhed til fonden, når:

- 1) tilladelse til fusionen er givet, jf. § 104, og
- 2) fusionen er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system.

Grænseoverskridende fusion

§ 106. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler, hvorefter §§ 91-105 med de fornødne tilpasninger finder anvendelse på:

- 1) en fusion af erhvervsdrivende fonde, hvor en erhvervsdrivende fond deltager i en fusion med en eller flere erhvervsdrivende fonde, der hører under et andet EU/EØS-lands lovgivning, og som er sammenlignelig med en erhvervsdrivende fond omfattet af denne lov, og
- 2) en fusion, hvor en moderfond overtager et kapitalselskab, der svarer til et aktie- eller anpartsselskab, og som hører under et andet EU/EØS-lands lovgivning.

Kapitel 12 *Opløsning*

Beslutning om at træde i likvidation

§ 107. Bestyrelsen træffer beslutning om frivillig opløsning ved likvidation under iagttagelse af § 89.

Stk. 2. Er en fond ifølge vedtægten stiftet for et nærmere angivet tidsrum, kan beslutningen efter stk. 1 træffes af bestyrelsen alene.

Valg af likvidator

§ 108. Til at foretage likvidationen udpeger fondsmyndigheden en eller flere likvidatorer, som træder i bestyrelsens og en eventuel direktionens sted. Denne lovs bestemmelser om en

fonds ledelse finder med de fornødne tilpasninger anvendelse på likvidator. Fondsmyndigheden kan til enhver tid afsætte likvidator og udpege en ny likvidator.

Stk. 2. Bestyrelsen skal samtidig med beslutningen om, at fonden træder i likvidation, jf. § 107, stk. 1, træffe beslutning om indstilling af likvidator. Den indstillede likvidator skal meddeles samtidig med registreringen eller anmeldelsen af beslutningen om likvidation, jf. § 109, stk. 1.

Stk. 3. I perioden fra beslutningen om frivillig opløsning jf. § 107, stk. 1, og til der er udpeget en likvidator, må den hidtidige ledelse i fonden alene foretage de dispositioner, der er nødvendige, og som kan gennemføres uden skade for fonden, herunder dens formål og interesser, samt fondens kreditorer.

Stk. 4. Bestemmelserne i denne lov og årsregnskabsloven om regnskabsaflæggelse, revision og om årsrapporters indsendelse til Erhvervsstyrelsen finder tilsvarende anvendelse på fonde i likvidation med de afvigelser, der følger af dette kapitel.

Stk. 5. Likvidator må ikke have været medlem af fondens bestyrelse eller eventuel direktion og skal være uafhængig i forhold til fondens formål og aktiviteter.

Stk. 6. Likvidator skal afgive en redegørelse for de vigtigste årsager til likvidationen, herunder angive om der er grund til at påbegynde undersøgelse med henblik på strafforfølgelse. Likvidators redegørelse skal snarest efter udpegningen indsendes til fondsmyndigheden.

Anmeldelse af likvidation

§ 109. Beslutningen om at træde i likvidation skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1, når betingelserne i § 89, stk. 2, er opfyldt. Meddelelse om beslutningen skal samtidig med registreringen eller anmeldelsen til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed sendes til alle fondens kendte kreditorer.

Stk. 2. En fond, der er i likvidation, skal beholde sit navn med tilføjelsen »i likvidation«.

Stk. 3. Når der i en fond er truffet beslutning om at træde i likvidation, kan der ikke træffes beslutning om ændring af de registrerede forhold vedrørende fonden bortset fra følgende:

- 1) ændring af likvidator.
- 2) ændring af fondens revisor, der er valgt til at revidere fondens årsregnskab m.v.
- 3) kapitalforhøjelser.
- 4) ændring af fondens hjemstedsadresse til likvidators adresse, hvis det ikke er muligt at komme i kontakt med fonden på den hidtidige hjemstedsadresse, eller hvis de konkrete omstændigheder undtagelsesvis taler herfor.
- 5) genoptagelse, jf. § 117.
- 6) fusion, jf. § 91, stk. 6, og § 99, stk. 3.

Stk. 4. Ændring af likvidator i henhold til stk. 3, nr. 1, kan alene træffes af fondsmyndigheden, jf. § 108, stk. 1. Beslutning om ændring af de i stk. 3, nr. 2-6, nævnte forhold kræver, at likvidator beslutter eller tiltræder ændringerne. Beslutning om ændring af forhold i henhold til stk. 3, nr. 2, 4, 5 og 6, skal endvidere godkendes af fondsmyndigheden.

Opfordring til kreditorerne

§ 110. Ved registrering og offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system af bestyrelsens beslutning om at træde i likvidation, jf. § 107, stk. 1, opfordres fondens kreditorer til at anmelde deres krav til likvidator senest 3 måneder fra datoen for offentliggørelsen.

Stk. 2. Likvidator kan tidligst optage boet til slutning, når 3 måneders fristen i stk. 1 er udløbet.

Stk. 3. Kan en fordring ikke anerkendes som anmeldt, skal kreditor gives underretning herom. Kreditor skal underrettes om, at spørgsmålet skal indbringes for skifteretten på fondens hjemsted senest 4 uger efter underretningens afsendelse, hvis afgørelsen ønskes anfægtet.

Stk. 4. Fordringer, der anmeldes, efter at boet er optaget til slutning, dækkes ved midler, der endnu ikke er udloddet i henhold til vedtægten.

Godkendelse af likvidators vederlag og uddeling af fondens midler

§ 111. Fastsættelse af likvidators vederlag skal ske under hensyn til arbejdets omfang og boets beskaffenhed, det med arbejdet forbundne ansvar og de under de givne omstændigheder opnåede resultater.

Stk. 2. Vederlaget til likvidator skal godkendes af fondsmyndigheden.

§ 112. Likvidationsprovenuet kan uddeles før eller efter afslutningen af bobehandlingen. Uddeling af likvidationsprovenu kan dog først foretages, når den frist, der er fastsat i den offentliggørelse, der er omhandlet i § 110, stk. 1, er udløbet, og gælden til alle kendte kreditorer er betalt. Uddelingen af fondens midler kan endvidere først ske efter godkendelse fra fondsmyndigheden.

Stk. 2. Når bobehandlingen er afsluttet, kan likvidator træffe beslutningen om endelig likvidation af fonden. Bobehandlingen må ikke afsluttes, før eventuelle tvister i henhold til § 110, stk. 3, er afgjort.

Stk. 3. Senest 2 uger efter likvidationens afslutning skal dette registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system. Likvidationsregnskabet med dokumentation for likvidationsprovenuets uddeling skal følge som bilag til registreringen eller anmeldelsen. Likvidationsregnskabet skal være revideret af en godkendt revisor. Herefter slettes fonden af Erhvervsstyrelsens register.

Tvangsopløsning

§ 113. Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan under iagttagelse af § 89, stk. 1, anmode skifteretten på fondens hjemsted om at opløse en fond, hvis:

- 1) fonden ikke rettidigt har indsendt fondens godkendte årsrapport m.v. i behørig stand efter årsregnskabsloven,
- 2) fonden ikke har den bestyrelse eller revisor, der er foreskrevet i loven eller i fondens vedtægt, og det ikke er muligt for fondsmyndigheden at udpege en ny bestyrelse eller revisor i overensstemmelse med § 47, stk. 2, eller § 69, stk. 2,
- 3) fonden ikke har det hjemsted, der er foreskrevet i loven eller i fondens vedtægt, eller
- 4) opløsning ikke bliver vedtaget i tilfælde, som er omfattet af § 67, stk. 4, eller § 116, stk. 2.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan fastsætte en frist, inden for hvilken fonden kan afhjælpe en mangel efter stk. 1. Afhjælpes manglen ikke senest ved udløbet af den fastsatte frist, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed træffe beslutning om tvangsopløsning, jf. stk. 1.

Stk. 3. Bliver opløsning ikke vedtaget af fonden i tilfælde, hvor dette er påbudt i lovgivningen eller fondens vedtægt, kan Erhvervsstyrelsen endvidere anmode skifteretten på fondens hjemsted om at opløse fonden.

§ 114. Beslutningen om at sende en fond til tvangsopløsning i skifteretten offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system.

Stk. 2. Fonden skal beholde sit navn med tilføjelsen »under tvangsopløsning«.

Stk. 3. Skifteretten kan udnævne en eller flere likvidatorer. Skifteretten kan tillige udnævne en revisor. For tvangsopløsningen gælder i øvrigt bestemmelserne om likvidation i dette kapitel, dog således at skifteretten eller den, som retten har bemyndiget hertil, træffer

afgørelser i fondens forhold. Omkostningerne ved opløsningen betales om fornødent af statskassen.

Stk. 4. Når bobehandlingen er afsluttet, meddeler skifteretten dette til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, som registrerer fondens opløsning i Erhvervsstyrelsens it-system.

§ 115. Når der er truffet beslutning om, at en fond skal tvangsopløses, kan der ikke træffes beslutning om ændring af de registrerede forhold vedrørende fonden bortset fra følgende:

- 1) indsættelse eller ændring af skifteretsudnævnt likvidator, jf. § 114, stk. 3, 1. pkt.
- 2) indsættelse eller ændring af skifteretsudnævnt revisor, § 114, stk. 3, 2. pkt.
- 3) genoptagelse, jf. § 118.
- 4) fusion, jf. § 91, stk. 7, og § 99, stk. 3.

Stk. 2. Ændring af likvidator i henhold til stk. 1, nr. 1, kan alene træffes af skifteretten. Beslutning om ændring af de i stk. 1, nr. 2-4 nævnte forhold kræver, at skifteretten eller den eventuelle skifteretsudnævnte likvidator beslutter eller tiltræder ændringerne. Beslutning om ændring af forholdene i stk. 1, nr. 3 og 4, skal endvidere godkendes af fondsmyndigheden.

Stk. 3. I perioden fra fondens oversendelse til skifteretten og til der enten er udpeget en likvidator, eller fonden er opløst, må den hidtidige ledelse i fonden alene foretage de dispositioner, der er nødvendige, og som kan gennemføres uden skade for fonden, herunder dens formål og interesser, samt fondens kreditorer.

Stk. 4. Den hidtidige ledelse af fonden er forpligtet til at bistå skifteretten og en eventuel likvidator udnævnt af skifteretten i fornødent omfang med oplysninger om fondens virke frem til likvidationens indtræden. Ledelsen skal give likvidator de oplysninger, som måtte være nødvendige for skifterettens, herunder en eventuelt udpeget likvidators, vurdering af bestående og fremtidige krav. I koncerner er ledelsen i dattervirksomheder ligeledes forpligtet til at bistå skifteretten, og en eventuel likvidator udnævnt af skifteretten, hvis fonden som modervirksomhed oversendes til tvangsopløsning.

Stk. 5. Skifteretten kan indkalde tidligere medlemmer af fondens ledelse til møde i skifteretten med henblik på indhentelse af oplysninger i henhold til stk. 4.

§ 116. Hvis en i medfør af § 25 iværksat granskning medfører, at granskningsmændene i den skriftlige beretning til fondsmyndigheden anbefaler, at fonden opløses, skal bestyrelsen inden 4 uger efter at have modtaget kopi af granskningsberetningen indkalde til bestyrelsesmøde, hvor emnet er på dagsordenen.

Stk. 2. Indkalder bestyrelsen ikke til bestyrelsesmøde, eller beslutter bestyrelsen ikke at opløse fonden efter stk. 1, foranlediger fondsmyndigheden fonden tvangsopløst efter reglerne i §§ 113.

Genoptagelse og reassumption

§ 117. En fond kan beslutes genoptaget, hvis uddeling af likvidationsprovenu efter § 112 ikke er påbegyndt. Det er en betingelse for genoptagelsen, at der udpeges bestyrelse og revisor i overensstemmelse med loven og fondens vedtægt, og at der udarbejdes en erklæring af en vurderingsmand, jf. § 33 om, at fondens grundkapital er til stede. Grundkapitalen skal nedskrives til det beløb, der er i behold. Er grundkapitalen herefter mindre end kravet i § 31, skal den bringes op til mindst dette beløb.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder også, hvis det under likvidationen viser sig, at de forhold, der har ført til beslutning om fondens likvidation, ikke længere foreligger. Likvidator skal i det tilfælde beslutte, at likvidationen hæves, og at fonden på ny træder i virksomhed.

Stk. 3. Beslutning om genoptagelse efter stk. 1 eller 2 skal godkendes af fondsmyndigheden. Beslutningen om genoptagelse skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1.

§ 118. Bestemmelserne i § 117 finder tilsvarende anvendelse, når en fond, der er under tvangsopløsning ved skifteretten, registrerer eller anmelder til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, at skifteretsbehandlingen skal afbrydes, og at fonden skal genoptages.

Stk. 2. Er en fond oversendt til tvangsopløsning, er det en betingelse for genoptagelse af fonden, at de forhold, der begrundede fondens oversendelse til tvangsopløsning, er berigtiget. Berigtigelsen skal foretages senest samtidig med beslutningen om genoptagelse, jf. § 117, stk. 1. Dokumentation for de berigtigede forhold skal indsendes senest samtidig med registreringen eller anmeldelsen, jf. stk. 1. Hvis fonden på tidspunktet for anmodningen om genoptagelse endnu ikke har afleveret årsrapporter for regnskabsår, hvor indsendelsesfristen er udløbet, er modtagelsen af disse årsrapporter ligeledes en betingelse for genoptagelsen.

§ 119. Skifteretten kan bestemme, at boet efter en fond, der efter afsluttet likvidation er slettet i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 112, stk. 4, skal reassumeres, hvis der fremkommer yderligere midler til udlodning. Skifteretten kan endvidere bestemme, at reassumption skal finde sted, hvis der i øvrigt måtte være forhold, der giver anledning til at reassumere boet efter fonden.

Stk. 2. Den tidligere likvidator forestår bobehandlingen. Kan dette ikke ske, forestår skifteretten, eller en likvidator, der er udpeget af skifteretten, bobehandlingen.

Stk. 3. Reassumption af bobehandlingen og dens afslutning skal være registreret eller anmeldt til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system senest 2 uger efter skifterettens bestemmelse herom.

Overgang til rekonstruktionsbehandling eller konkurs

§ 120. Begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs kan kun indgives på fondens vegne af bestyrelsen, fondsmyndigheden eller, hvis fonden er i likvidation, af likvidator. Skifteretten giver Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed meddelelse om rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Stk. 2. Hvis likvidator finder, at likvidationen ikke vil give fuld dækning til kreditorerne, skal likvidator indgive begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Stk. 3. Hvis en fond er under tvangsopløsning i medfør af § 113, stk. 3, indgives begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs af likvidator. Er ingen likvidator udnævnt, kan skifteretten af egen drift træffe afgørelse om rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Stk. 4. Når der er indgivet konkursbegæring, kan der ikke træffes beslutning om ændring af de registrerede forhold vedrørende fonden bortset fra ændringer vedrørende den skifteretsudnævnte revisor, eller fusion, jf. § 91, stk. 8.

Stk. 5. I en fond, hvori rekonstruktøren har overtaget ledelsen, kan der ikke træffes beslutning om ændring af de registrerede forhold vedrørende fonden bortset fra ændringer vedrørende revisor udpeget af rekonstruktøren.

§ 121. En fond, der er under rekonstruktionsbehandling, skal beholde sit navn med tilføjelsen »under rekonstruktionsbehandling«.

Stk. 2. En fond, der er under konkurs, skal beholde sit navn med tilføjelsen »under konkurs«.

Stk. 3. Konkursens slutning registreres i Erhvervsstyrelsens it-system, medmindre andet fremgår af skifterettens meddelelse herom.

Kapitel 13

Overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond m.v.

§ 122. Bliver en eksisterende fond omfattet af denne lov, eller ophører forudsætningerne for en undtagelse fra loven, skal det registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1. Som bilag til registreringen eller anmeldelsen skal vedlægges en redegørelse fra bestyrelsen, der begrundet, hvorfor fonden vurderes at være blevet registreringspligtig efter loven.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen afgør, om fonden er registreringspligtig efter loven. Reglerne i § 17, stk. 1, § 27, og §§ 31-34 finder anvendelse ved fondens registrering som en erhvervsdrivende fond.

§ 123. Ophører en fond med at være omfattet af loven, skal det registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1. Som bilag til registreringen eller anmeldelsen skal vedlægges en redegørelse fra bestyrelsen, der begrundet, hvorfor fonden ikke længere vurderes at være omfattet af loven.

Stk. 2. Når en fond ikke længere er omfattet af loven, slettes fonden af registret for erhvervsdrivende fonde. Erhvervsstyrelsen underretter Civilstyrelsen herom.

Kapitel 14

Erstatning

§ 124. Stiftere og medlemmer af bestyrelsen og direktionen, som under udførelsen af deres hverv forsætligt eller uagtsomt har tilføjet fonden skade, er pligtige at erstatte denne. Det samme gælder, når skaden er tilføjet tredjemand.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til erstatningspligt for revisorer, vurderingsmænd og granskningsmænd.

Stk. 3. Er et revisionsselskab valgt til revisor, er både revisionsselskabet og den revisor, som revisionen er overdraget til, erstatningsansvarlige.

§ 125. Beslutning om anlæggelse af søgsmål mod bestyrelsesmedlemmer, direktører, revisorer, vurderingsmænd, granskningsmænd, eller tredjemand kan træffes af bestyrelsen eller fondsmyndigheden.

§ 126. Erstatning efter § 124 kan nedsættes, når dette findes rimeligt under hensyn til skyldgraden, skadens størrelse og omstændighederne i øvrigt.

Stk. 2. Er flere samtidig erstatningspligtige, hæfter de solidarisk for erstatningen. Den, hvis erstatningsansvar er lempet efter reglerne i stk. 1, er dog kun ansvarlig med det nedsatte beløb. Har en af de erstatningspligtige betalt erstatningen, kan den pågældende afkræve hver enkelt af de medansvarlige dennes del under hensyntagen til størrelsen af den skyld, der måtte påhvile hver enkelt, samt omstændighederne i øvrigt.

§ 127. Søgsmål mod bestyrelsesmedlemmer, direktører, revisorer, vurderingsmænd, granskningsmænd eller tredjemand kan anlægges ved retten på det sted, hvor fonden har sit hjemsted.

Kapitel 15

Straffebestemmelser m.v.

§ 128. Er strengere straf ikke forskyldt efter anden lovgivning, straffes overtrædelse af lovens regler om registrering i Erhvervsstyrelsens it-system og om indsendelse af anmeldelser, vurderingsberetninger i henhold til § 62, stk. 2, og meddelelser til fondsmyndigheden eller Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed med bøde.

Stk. 2. Undlader en erhvervsdrivende fonds bestyrelse, direktion, revisor eller likvidator i rette tid at efterkomme de pligter, der ifølge loven eller bestemmelser fastsat i henhold til loven

påhviler dem i forhold til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed eller fondsmyndigheden, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed eller fondsmyndigheden som tvangsmiddel pålægge de pågældende daglige eller ugentlige bøder.

§ 129. Ved overtrædelse af § 5, § 13, § 15, § 26, stk. 2, § 34, stk. 2, § 37, stk. 3-5, § 38, §§ 49-51, § 52, stk. 3, § 53, stk. 4, § 54, §§ 56-59, § 61, § 62, stk. 1, § 63, §§ 65-67, § 76, stk. 2, § 77, § 78, stk. 1 og stk. 6, 4. pkt., § 80, § 83, 4. pkt., § 85, § 86, stk. 4, § 87, § 114, stk. 2, § 115 og §§ 121-122 straffes med bøde. Opretholdelse af dispositioner, der er truffet i strid med § 87, straffes med bøde.

Stk. 2. Er højere straf ikke forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der uberettiget videregiver eller anvender en adgangskode eller andet adgangsmiddel til at overvære eller deltage elektronisk, herunder stemme elektronisk, i et elektronisk bestyrelsesmøde, jf. § 56, stk. 2, 1. pkt.

Stk. 3. Er højere straf ikke forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der uberettiget videregiver eller anvender en adgangskode eller andet adgangsmiddel til at læse, ændre eller sende elektroniske meddelelser m.v. omfattet af bestemmelserne om elektronisk kommunikation i § 56, stk. 3.

Stk. 4. I forskrifter, der udstedes i henhold til loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 5. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Stk. 6. Forældelsesfristen for overtrædelse af lovens bestemmelser eller regler udstedt i medfør af loven er 5 år.

Kapitel 16

Klageadgang

§ 130. Alle afgørelser i henhold til loven eller forskrifter udstedt i medfør af loven kan indbringes for Erhvervsankenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Afgørelserne kan indbringes for domstolene uden først at være indbragt for Erhvervsankenævnet.

Stk. 2. Fastsættelse af frist efter § 16, stk. 1, og meddelelse af fristforlængelse efter § 17, stk. 3, samt afgørelser efter § 17, stk. 1, § 24, stk. 3, § 25, § 60, stk. 2, og § 75 kan dog ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

Kapitel 17

Ændringer i anden lovgivning

§ 131. I årsregnskabsloven, jf. lovebekendtgørelse nr. 323 af 11. april 2011, som ændret ved § 1 i lov nr. 341 af 27. april 2011, § 2 i lov nr. 477 af 30. maj 2012, § 1 i lov nr. 477 af 30. maj 2012, § 4 i lov nr. 1231 af 18. december 2012, § 4 i lov nr. 1383 af 23. december 2012 og § 3 i lov nr. 616 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 68, som er ophævet, indsættes som ny § 69:

»**§ 69.** Fonde, som er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, skal give de i § 98 b nævnte oplysninger.

Stk. 2. Er fonden modervirksomhed i en koncern, som i henhold til §§ 110-111 undlader at udarbejde koncernregnskab, skal der i årsregnskabet tillige gives oplysning om det samlede vederlag m.v., medlemmer af fondens bestyrelse og direktion modtager som ledelsesmedlem i andre virksomheder i koncernen. Det samme er tilfældet, hvis fonden i henhold til § 114, stk. 2, nr. 4, udeholdes af konsolideringen i koncernregnskabet.

Stk. 3. Har der fundet transaktioner sted mellem fonden og dens nærtstående parter, jf. § 98 c, stk. 2, skal fonden i årsregnskabet oplyse om arten af forholdet mellem fonden og de nærtstående parter og give de informationer om transaktioner og mellemværender, der er nødvendige for en forståelse af forholdets mulige påvirkning af årsregnskabet. Oplysningerne skal som minimum omfatte:

- 1) Transaktionernes art og beløbsmæssige størrelse.
- 2) Om transaktionerne er gennemført på almindelige markedsvilkår.
- 3) Den beløbsmæssige størrelse af mellemværender samt betingelser for disse.
- 4) Årets nedskrivninger af tilgodehavender fra nærtstående parter samt den akkumulerede nedskrivning på eksisterende tilgodehavender.

Stk. 4. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte yderligere regler om, at oplysninger også skal gives for andre vederlag eller honorarer, som et ledelsesmedlem, en administrator eller andre modtager for rådgivning eller administration eller lignende for fonden, samt om offentliggørelsesmåden m.v.«

2. Efter § 77 indsættes som nye bestemmelser:

»§ 77 a. Fonde, som er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, skal udarbejde en ledelsesberetning og heri medtage fondens redegørelse for fondsledelse, jf. lov om erhvervsdrivende fonde § 60.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan bestemme, at redegørelsen efter stk. 1 ikke skal medtages i ledelsesberetningen, hvis ledelsesberetningen indeholder en henvisning til fondens hjemmeside, hvor redegørelsen er offentliggjort. Erhvervsstyrelsen fastsætter nærmere regler herom, herunder om fondens opdatering af oplysningerne på hjemmesiden og revisors pligter i forbindelse med de oplysninger, som offentliggøres på hjemmesiden.

§ 77 b. Fonde omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde skal udarbejde en ledelsesberetning og heri medtage en redegørelse for fondens uddelingspolitik. Fonden skal som en del af redegørelsen oplyse, hvilke hovedkategorier fondsbestyrelsen i regnskabsåret har foretaget uddelinger til og størrelsen af uddelingerne til de enkelte hovedkategorier, medmindre fondsbestyrelsen har indarbejdet legatarfortegnelsen i årsrapporten.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan bestemme, at redegørelsen efter stk. 1 ikke skal medtages i ledelsesberetningen, hvis ledelsesberetningen indeholder en henvisning til fondens hjemmeside, hvor redegørelsen er offentliggjort. Erhvervsstyrelsen fastsætter nærmere regler herom, herunder om opdatering af oplysningerne på hjemmesiden, og bestyrelsens og revisors pligter i relation til de oplysninger, som offentliggøres på hjemmesiden.«

3. I § 98 c indsættes som nyt stk. 6:

»Stk. 6. Stk. 1 og 3-5 finder ikke anvendelse på fonde, som er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde.«

4. § 126, stk. 1, nr. 2, affattes således:

»2) oplysning om nærtstående parter m.v., jf. § 69, stk. 3 og 4, § 71, § 98 a og § 98 c, stk. 1, 2, 4 og 6,«.

5. § 126, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Kravet om oplysninger om tilgodehavender og sikkerhedsstillelser hos og sikkerhedsstillelser for ledelsesmedlemmer i § 73 samt kravet om oplysninger om vederlag m.v. i § 69, stk. 1, og § 98 b finder tilsvarende anvendelse på de samlede beløb til de af bestemmelserne omhandlede kategorier af ledelsesmedlemmer og virksomhedsdeltagere i modervirksomheden, som koncernvirksomhederne tilsammen har ydet.«

Kapitel 18

Ikrafttræden, overgangsbestemmelser m.v.

§ 132. Erhvervs- og vækstministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden, jf. dog stk. 2-13. Erhvervs- og vækstministeren kan herunder fastsætte regler om, at dele af loven træder i kraft på forskellige tidspunkter. Ministeren bemyndiges samtidigt til helt eller delvis at ophæve lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010 med senere ændringer.

Stk. 2. Administrative forskrifter, der er udstedt i medfør af de hidtidige bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010, vedbliver at være i kraft, indtil de ændres eller ophæves.

Stk. 3. Lovens § 5, stk. 1 og 3, § 28, § 30 og § 40 gælder ikke for fonde stiftet før den 1. januar 1985.

Stk. 4. Civilstyrelsen er fondsmyndighed for fonde, der er stiftet før denne lovs ikrafttræden, hvis fondens hovedformål henhører under justitsministerens forretningsområde, eller hvis fonden har flere ligestillede formål, der ikke hører under samme minister. Fonde, der er oprettet senest den 31. december 1984, og som har Civilstyrelsen som fondsmyndighed, kan dog senest 3 måneder efter lovens ikrafttræden erklære over for Civilstyrelsen og Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, at fondens primære fokus er fondens erhvervsdrift, og at fondsmyndigheden for fonden af den grund fremover skal være Erhvervsstyrelsen.

Stk. 5. Fondsbestyrelsen skal ved førstkommande bestyrelsesmøde efter denne lovs ikrafttræden bringe fondens vedtægt m.v. i overensstemmelse med denne lov, jf. dog stk. 6-12 nedenfor.

Stk. 6. Fondsbestyrelser skal ved førstkommande bestyrelsesmøde efter denne lovs ikrafttræden bringe bestyrelsens sammensætning i overensstemmelse med denne lovs § 37. Igangværende udpegningsperiode skal respekteres, jf. dog 3. og 4. pkt. Hvis bestyrelsesmedlemmer er udpeget for en ubestemt periode, skal bestyrelsens sammensætning bringes i overensstemmelse med denne lovs § 37 senest 4 år efter lovens ikrafttræden. Fondsbestyrelser kan dog fra dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende bringe bestyrelsens sammensætning i overensstemmelse med loven som affattet ved denne lovs § 37.

Stk. 7. Udgøres flertallet af bestyrelsens medlemmer af ledelsesmedlemmer i fondens stifterselskab, skal sammensætningen af fondsbestyrelsen bringes i overensstemmelse med § 40, stk. 2, 2. pkt., senest 1 år efter lovens ikrafttræden.

Stk. 8. Hvis fondsbestyrelsen har truffet aftale med en administrator, skal aftalen bringes i overensstemmelse med lovens § 43 senest 1 år efter lovens ikrafttræden.

Stk. 9. Fondsbestyrelsen i eksisterende fonde skal senest 1 år efter lovens ikrafttræden i en forretningsorden som omtalt i lovens § 50 træffe bestemmelse om udførelsen af bestyrelsens opgaver.

Stk. 10. Fondsbestyrelsen skal senest 1 år efter lovens ikrafttræden i vedtægten træffe beslutning om, hvorvidt formandens stemme, eller ved formandens forfald næstformandens, er afgørende ved stemmelighed, jf. lovens § 53, stk. 3, jf. § 52, stk. 1.

Stk. 11. Bestemmelsen i § 69 om udpegning af revisor, eller nødvendige vedtægtsændringer i forbindelse hermed, skal opfyldes senest ved førstkommande årsregnskabsmøde efter denne lovs ikrafttræden. Revisors eventuelle igangværende funktionsperiode skal respekteres.

Stk. 12. Fonde omfattet af den hidtil gældende § 39 skal inden to år fra denne lovs ikrafttræden vælge en godkendt revisor samt foretage eventuelle ændringer i vedtægten herom. I modsat fald skal den pågældende fond søge fondsmyndigheden om at blive undtaget efter § 2, stk. 3.

Stk. 13. Kapitel 11 om fusion finder ikke anvendelse på igangværende fusioner, hvor Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ved lovens ikrafttræden har offentliggjort

modtagelsen af en fusionsplan i henhold til § 23 i bekendtgørelse nr. 1064 af 17. november 2011 (opløsningsbekendtgørelsen). For igangværende fusioner omfattet af 1. pkt. finder reglerne i opløsningsbekendtgørelsen anvendelse.

§ 133. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning - Formål og baggrund
2. Lovforslaget
 - 2.1. Gældende ret i hovedtræk
 - 2.2. Rapport fra Erhvervsfundsudvalget
 - 2.3. Lovforslagets opbygning
 - 2.4. Hovedpunkterne i lovforslaget
 - 2.4.1. Anvendelsesområde m.v.
 - 2.4.1.1. Gældende ret
 - 2.4.1.2. Forslagets indhold
 - 2.4.2. Kommunikation
 - 2.4.2.1. Gældende ret
 - 2.4.2.2. Forslagets indhold
 - 2.4.3. Registrering og frister
 - 2.4.3.1. Gældende ret
 - 2.4.3.2. Forslagets indhold
 - 2.4.4. Fondsmyndighed
 - 2.4.4.1. Gældende ret
 - 2.4.4.2. Forslagets indhold
 - 2.4.5. Stiftelse
 - 2.4.5.1. Gældende ret
 - 2.4.5.2. Forslagets indhold
 - 2.4.6. Kapital
 - 2.4.6.1. Gældende ret
 - 2.4.6.2. Forslagets indhold
 - 2.4.7. Ledelse
 - 2.4.7.1. Gældende ret
 - 2.4.7.2. Forslagets indhold
 - 2.4.8. Revision
 - 2.4.8.1. Gældende ret
 - 2.4.8.2. Forslagets indhold
 - 2.4.9. Uddeling og anden kapitalafgang
 - 2.4.9.1. Gældende ret
 - 2.4.9.2. Forslagets indhold
 - 2.4.10. Vedtægtsændring
 - 2.4.10.1. Gældende ret
 - 2.4.10.2. Forslagets indhold
 - 2.4.11. Fusion
 - 2.4.11.1. Gældende ret
 - 2.4.11.2. Forslagets indhold
 - 2.4.12. Opløsning
 - 2.4.12.1. Gældende ret
 - 2.4.12.2. Forslagets indhold
 - 2.4.13. Overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fonde
 - 2.4.13.1. Gældende ret
 - 2.4.13.2. Forslagets indhold
 - 2.4.14. Erstatning og straf

- 2.4.14.1. Gældende ret
- 2.4.14.2. Forslagets indhold
- 2.4.15. Klageadgang
- 2.4.15.1. Gældende ret
- 2.4.15.2. Forslagets indhold
- 2.4.16. Ændring af årsregnskabsloven
- 2.4.16.1. Gældende ret
- 2.4.16.2. Forslagets indhold
- 3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner
- 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
- 5. Ligestillingsmæssige konsekvenser
- 6. Administrative konsekvenser for borgerne
- 7. Miljømæssige konsekvenser
- 8. Forholdet til EU-retten
- 9. Hørte myndigheder og organisationer
- 10. Sammenfattende skema

1. Indledning – Formål og baggrund

En række af de største og mest betydningsfulde danske virksomheder er helt eller delvis kontrolleret af erhvervsdrivende fonde. Erhvervsdrivende fonde anvendes endvidere til mange andre former for erhvervsaktiviteter, hvor der er lagt vægt på, at overskud kan komme bestemte uddelingsformål til gode og derved adskille erhvervsaktiviteten fra sædvanlige privatøkonomiske interesser.

Mangfoldigheden er stor blandt de erhvervsdrivende fonde. Der er mange forskelligartede fonde med formål, der spænder vidt. Der er stigende fokus på fondenes virke og deres uddelinger, der som udgangspunkt kommer fra erhvervsaktiviteterne. De erhvervsdrivende fonde tegner sig f.eks. for en væsentlig del af de investeringer, den private sektor foretager i forskning og udvikling. Endvidere bidrager de erhvervsdrivende fonde væsentligt med almenvelgørende uddelinger – f.eks. sociale og kulturelle uddelinger.

I Danmark har de erhvervsdrivende fonde siden 1985 været reguleret af lov om erhvervsdrivende fonde. Folketinget vedtog denne lov samtidig med lov om fonde og visse foreninger på baggrund af et udvalgsarbejde, jf. Betænkning om fonde, nr. 970/1982.

I 2009 vedtog et bredt flertal i Folketinget en grundlæggende reform af selskabslovgivningen, således at der for aktieselskaber og anpartsselskaber er en ny og moderniseret selskabslovgivning. Formålet med dette lovforslag er at gennemføre en tilsvarende reform af reguleringen for de erhvervsdrivende fonde.

Lov om erhvervsdrivende fonde bygger på en række punkter på den tidligere selskabslovgivning. Den gennemførte reform af selskabsreguleringen har derfor affødt et naturligt behov for at se nærmere på, hvilken betydning selskabsreformen har i forhold til reglerne for erhvervsdrivende fonde. Samtidig har udviklingen generelt betydet et øget fokus på ansvarlighed, åbenhed og god virksomheds- og ledelseskultur. Det gælder f.eks. i forhold til corporate governance (god selskabsledelse), hvor børsnoterede selskaber i dag følger en række principper omkring god selskabsledelse. Samtidig er de ca. 1.100 største danske virksomheder forpligtet til i deres årsregnskaber at oplyse om virksomhedens CSR-indsats (virksomhedernes samfundsansvar).

I de seneste år har der dog været rejst spørgsmål vedrørende gennemsigtigheden og tilsynet med de erhvervsdrivende fonde, herunder rammerne for ledelsen, dens sammensætning og uafhængighed.

Endelig er det vigtigt for vækst og erhvervsudvikling i Danmark, at fondsmodellen også i fremtiden anses for attraktiv.

Det er på denne baggrund regeringens hensigt at gennemføre en modernisering af lovgivningen for de erhvervsdrivende fonde.

Til forberedelse heraf nedsatte den daværende erhvervs- og vækstminister i marts 2012 et udvalg, der fik til opgave at se på den gældende lovgivning for de erhvervsdrivende fonde med henblik på, at udvalget skulle komme med forslag til en modernisering af erhvervsfondslovgivningen.

Udvalget afgav sin rapport til erhvervs- og vækstministeren den 18. december 2012. Rapporten indeholder dels udkast til forslag til ændring af lov om erhvervsdrivende fonde, dels udkast til anbefalinger for god fondsledelse. Udkastet til lovforslaget i rapporten vil efter Erhvervsfondsudvalgets opfattelse betyde fremtidssikrede rammer for de erhvervsdrivende fonde, således at fondsmodellen også fremover vil være attraktiv og fortsat kan bidrage til vækst og erhvervsudvikling.

I udvalgets arbejde har moderniseringen af selskabslovgivningen fra 2009 givet inspiration til en række af ændringsforslagene for herved at ligestille de forskellige virksomhedsformer mest muligt med respekt af de særlige egenskaber for fondsformen. Særligt har behovet for styrkelse af reglerne vedrørende gennemsigtighed, uafhængighed, ledelse og samfundsansvar haft udvalgets fokus. Desuden indeholder udvalgets lovforslag regler, der styrker det offentlige tilsyn med erhvervsdrivende fonde.

Til brug for det videre arbejde med lovforslaget har Erhvervsstyrelsen i 2012 foretaget en undersøgelse af en række forhold i de erhvervsdrivende fonde. Undersøgelsen består dels af en vedtægts-, regnskabs- og spørgeskemaundersøgelse blandt ca. 200 erhvervsdrivende fonde, dels et udtræk over Erhvervsstyrelsens registrerede oplysninger om bl.a. bestyrelsens sammensætning, udpegningsperiode, alder, anciennitet og kønsfordeling i alle registrerede erhvervsdrivende fonde. Undersøgelsen belyser således en række nærmere forhold vedrørende ledelsen af fondene samt deres aktiviteter og uddelinger. Undersøgelsen er den første af sin art, og den er derfor et interessant og relevant bidrag til øget viden om de erhvervsdrivende fonde i Danmark.

Det foreliggende lovforslag bygger hovedsagligt på Erhvervsfondsudvalgets rapport og sammenfattende indebærer lovforslaget:

- en modernisering af lovgrundlaget for erhvervsdrivende fonde på linje med selskabslovgivningen,
- en øget åbenhed om bestyrelsens aktiviteter og uddelinger, samt
- en styrkelse af fondsmyndighedens muligheder i forhold til fondsbestyrelsen.

2. Lovforslaget

2.1. Gældende ret i hovedtræk

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde trådte i kraft den 1. januar 1985. Siden loven trådte i kraft har Folketinget vedtaget en række mindre ændringer af loven, men de grundlæggende regler om erhvervsdrivende fonde er ikke blevet ændret siden 1985.

Det er karakteristisk for erhvervsdrivende fonde i modsætning til aktie- og anpartsselskaber og andre selskabsformer, at der ikke i fonde er ejere, der kan træffe beslutning om fondens forhold på en generalforsamling, og som er ejere af fondens formue. Fonde har derfor traditionelt ofte været betegnet som selvejende institutioner, legater eller lignende. Fonde stiftet siden 1985 skal benytte betegnelsen ”fond”, men der ikke er eneret til betegnelsen.

Stiftelse af en erhvervsdrivende fond kræver en minimumskapital på 300.000 kr. i grundkapital og en vedtægt med angivelse af bl.a. fondens formål og anvendelse af overskud (uddelingsformålet). Derudover er stiftelsesproceduren ikke reguleret i loven.

Ved reguleringen af de erhvervsdrivende fonde er vedtægten det centrale dokument, hvor fondens formål, aktiviteter, ledelsesforhold og uddelinger fastlægges.

En erhvervsdrivende fond bliver et selvstændigt retssubjekt ved registreringen i Erhvervsstyrelsens register over erhvervsdrivende fonde.

Fondsbestyrelsen er fondens øverste ledelsesorgan i modsætning til kapitalselskaber, hvor generalforsamlingen skal kontrollere, afsætte og vælge nye medlemmer til bestyrelsen. Denne manglende ejerindflydelse nødvendiggør, at der for fonde i stedet stilles krav om en fondsmyndighed, som i flere henseender kan sidestilles med en generalforsamling.

Fondsmyndigheden har kontrolopgaver overfor fondsbestyrelsen, men er samtidig også i vidt omfang vejledende for bestyrelsen i forhold til fortolkning af lovens og vedtægts rammer.

Der er intet overordnet organ i fonden til at udpege, kontrollere eller afsætte fondsbestyrelsen. Fondsmyndighedens kontrol med overholdelse af disse opgaver er derfor særlig vigtig, da der ikke i fonden er andre til at kontrollere og eventuelt kritisere bestyrelsen i varetagelsen af disse opgaver. Regler om sammensætning af bestyrelsen fremgår af vedtægten som udtryk for stifters vilje med fondsdannelsen. Der er også af respekt for stifters vilje omkring fondsbestyrelsens sammensætning og uddelingsopgaver nogle særlige regler for de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer i fondsbestyrelsen.

En række fondsretlige hensyn begrænser fondsbestyrelsens adgang til at disponere over fonden, idet fondsmyndigheden skal samtykke eller tillade en række beslutninger, f.eks. om ekstraordinære dispositioner og vedtægtsændringer.

Fondes uddelinger er særligt vigtige, da de ligesom fondens formål er udtryk for stifters vilje og hensigt med fonden. Ved fondens aktivitetsmæssige formål optjenes overskud til anvendelse til uddelingsformålet.

Erhvervsdrivende fonde skal på linje med aktie- og anpartsselskaber offentliggøre fondens årsrapport for at sikre kreditorer, medarbejdere og andre interessenter en mulighed for at vurdere fondens situation.

Erhvervsdrivende fonde er en særegen virksomhedsform i Danmark. Der findes fondslignende konstruktioner i andre EU-lande, men det er svært at sammenligne den danske fondsform med

udenlandske tilsvarende virksomhedsformer. Der er ikke på nuværende tidspunkt harmoniserede regler på EU-plan for så vidt angår fondsområdet.

Europa-Kommissionen har fremsat et udkast til forordning om statut for Den europæiske almennyttige Fond ud fra samme princip som Det europæiske Selskab. Det betyder, at Den europæiske almennyttige Fond skal være et tilbud om en fælleseuropæisk fondsform, der uanset hjemsted skal være anerkendt i alle medlemslande på linje med nationale selskaber og fondslignende konstruktioner. Forhandlingerne, som foregår i rådsregi, er ikke afsluttet, og da der kræves enighed til vedtagelsen af forordningen, kan der ikke gives en endelig tidshorisont for forslagets eventuelle vedtagelse.

For overskuelighedens skyld er gældende ret på de områder, hvor der foreslås væsentlige ændringer, nærmere beskrevet under 2.4. »Hovedpunkterne i lovforslaget«.

2.2. Rapport fra Erhvervsfundsudvalget.

Den daværende erhvervs- og vækstminister nedsatte i marts 2012 et udvalg, der ifølge udvalgets kommissorium fik til opgave at se på den gældende lovgivning for de erhvervsdrivende fonde med henblik på, at udvalget skulle komme med forslag til en modernisering af lov om erhvervsdrivende fonde.

Erhvervsfundsudvalget har været bredt sammensat af repræsentanter for organisationer, offentlige myndigheder og sagkyndige fra universiteter med henblik på at afspejle relevante interesser på fondsområdet. Udvalgets formand var statsautoriseret revisor, partner i KPMG, Finn L. Meyer.

Erhvervsfundsudvalget afgav den 18. december 2012 sin rapport om fremtidens regulering af erhvervsdrivende fonde. Rapporten indeholder et udkast til ændringer til lov om erhvervsdrivende fonde, samt udkast til anbefalinger for god fondsledelse for alle erhvervsdrivende fonde. Rapportens lovudkast foreskriver, at fondsmyndigheden skal følge op i forhold til fondsbestyrelsens efterlevelse af de foreslåede anbefalinger for god fondsledelse.

Hensigten med nedsættelsen af Erhvervsfundsudvalget var, at reguleringen af de erhvervsdrivende fonde skal være effektiv og tidssvarende og skabe gode, tidssvarende rammer for erhvervsmæssig udvikling via fondsejerskabsmodellen.

Udvalget skulle i forbindelse med sit arbejde tage udgangspunkt i selskabsreformen fra 2009 og den generelle udvikling i forhold til åbenhed og god virksomheds- og ledelseskultur.

Erhvervsfundsudvalget skulle belyse og vurdere:

- om den nuværende lovgivning giver tilstrækkelige fremtidssikrede rammer for, at fondsmodellen er attraktiv og fortsat kan bidrage til vækst og erhvervsudvikling,
- hvilke konsekvenser moderniseringen af selskabslovgivningen bør have for de erhvervsdrivende fonde,
- behovet for styrkelse af reglerne vedrørende gennemsigtighed, uafhængighed, ledelse og samfundsansvar, og
- behovet for at styrke det offentlige tilsyn med erhvervsdrivende fonde.

Udvalget fik til opgave at udarbejde udkast til ændring af lov om erhvervsdrivende fonde og eventuelt udkast til anbefalinger til god fondsledelse, såfremt nogle forhold egner sig bedre til at blive reguleret via anbefalinger end ved egentlige lovregler.

2.3. Lovforslagets opbygning

Erhvervsfundsudvalget foreslog i sin rapport fra december 2012 om fremtidens regulering af erhvervsdrivende fonde en lang række ændringsforslag til lov om erhvervsdrivende fonde.

Erhvervs- og vækstministeren har efter en gennemgang af rapporten vurderet, at udvalgets mange ændringsforslag nødvendiggør en samlet ny lov om erhvervsdrivende fonde i stedet for en ændringslov til den gældende lov, således som Erhvervsfundsudvalget også havde foreslået. Herved lettes overblikket og systematikken i loven, der på flere punkter har ligheder med de tilsvarende regler i selskabsloven.

Ved visse ændringer i en erhvervsdrivende fonds vedtægt er der behov for, at der foretages en nøjere afvejning i relation til både det erhvervsmæssige og det testamentariske aspekt. Det gælder ved ændring af en erhvervsdrivende fonds vedtægtsbestemmelser om formål og uddeling samt ved beslutning om frivillig opløsning af en erhvervsdrivende fond. Ved sådanne ændringer vil der derfor også fremover være krav om, at fondsmyndigheden (Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen) skal give tilladelse og Civilstyrelsen skal samtykke heri. Ved den foreslåede proces sikres det, at der tages hensyn både til erhvervsmæssige m.v. og testamentsretlige forhold for herigennem bedre at sikre stifters vilje.

Lovforslaget indeholder regulering af erhvervsdrivende fonde, herunder en afgrænsning af erhvervsdrivende fonde i forhold til ikke-erhvervsdrivende fonde samt fonde m.v., som ikke er omfattet af lovforslaget. Endvidere indeholder forslaget øgede krav til de erhvervsdrivende fondes ledelser samt krav om øget åbenhed om blandt andet de erhvervsdrivende fondes uddelinger. Efter lovforslaget får fondsmyndigheden flere beføjelser bl.a. i forhold til fondsbestyrelsens efterlevelse af anbefalinger for god fondsledelse.

Erhvervsfundsudvalget foreslog endvidere, at der nedsættes en komité, der får til opgave at følge op på anbefalingerne for god fondsledelse og ajourføre disse i lyset af samfundsudviklingen m.v., svarende til Komitéen for god Selskabsledelse. Lovforslaget forudsætter således på tilsvarende måde, at der i forbindelse med lovforslagets gennemførelse nedsættes en komité med deltagelse af personer, der repræsenterer de omfattede fonde, samt eksperter og praktikere inden for erhvervsfundsområdet. Vedtægterne for den nye komité udstedes af erhvervs- og vækstministeren og sekretariatsbetjeningen foretages af Erhvervsstyrelsen.

Den overordnede struktur i lovgivningen for de erhvervsdrivende fonde er fortsat emneopdelt.

Forslaget indledes med definitionsbestemmelser og bestemmelser om digital kommunikation samt registrering og anmeldelse. Herefter følger et kapitel om fondsmyndigheden, der skal kontrollere overholdelsen af loven og fondens vedtægt, herunder formålet og stifters vilje. Fondsmyndigheden skal give tilladelse til eventuelle vedtægtsændringer, samtykke til ekstraordinære dispositioner, følge op på bestyrelsens efterlevelse af anbefalinger om god fondsledelse samt vejlede fondsbestyrelsen ved konkret fortolkning af lovgivningen og fondsvedtægten. Endvidere kan fondsmyndigheden give bestyrelsen påbud og eventuelt afsætte et bestyrelsesmedlem, der anses for uegnet til hvervet. Endelig skal Erhvervsstyrelsen som led i administration af årsregnskabsloven også foretage stikprøvekontrol af fondsregnskaber.

Herefter følger en række kapitler opdelt efter emne, om stiftelse, kapital, ledelse, revision, uddeling, vedtægtsændring, fusion og opløsning af erhvervsdrivende fonde. Et særligt kapitel

omhandler muligheden for en erhvervsdrivende fonds mulighed for at overgå til at være ikke-erhvervsdrivende fond uden at miste sin retssubjektivitet og omvendt muligheden for en ikke-erhvervsdrivende fond til at blive en erhvervsdrivende fond registreret i henhold til denne lov. Endelig følger kapitler om erstatnings- og straffebestemmelser, klageadgang samt ændringer i årsregnskabsloven og ikrafttrædelsesbestemmelser.

2.4 Hovedpunkterne i lovforslaget

2.4.1. Anvendelsesområde m.v.

2.4.1.1. Gældende ret

Det fremgår af den gældende lov, at den omfatter alle former for fonde, som udøver erhvervsdrift. Det er således underordnet, hvad en fond kalder sig, så længe den opfylder betingelserne for at være omfattet af loven. Loven indeholder dog ikke en definition af, hvornår der er tale om en fond. Fondsbegrebet bygger derimod på uskrevede fondsretlige grundsætninger, som er nærmere beskrevet i Betænkning om fonde, nr. 970/1982.

De fondsretlige grundsætninger indebærer, at en fond navnlig har følgende karakteristika:

- 1) En formue, der er uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue.
- 2) Et eller flere bestemte formål.
- 3) Rådighedsbeføjelserne tilkommer en selvstændig ledelse.
- 4) Fonden kan som sådan erhverve rettigheder og indgå forpligtelser, dvs. at den er et selvstændigt retssubjekt.
- 5) Ingen fysisk eller juridisk person uden for fonden har ejendomsretten til fondens formue, d.v.s. at ejendomsretten til fondens formue tilkommer fonden som sådan.

Ud over de betingelser, der er beskrevet ovenfor, er en fond endvidere karakteriseret ved, at fonden principielt er oprettet uden tidsbegrænsning.

Det er derudover et krav, at en fond skal udøve erhvervsdrift for at være omfattet af loven. Hvis der er tale om begrænset erhvervsdrift, eller erhvervsdriftens omfang er uvæsentlig i forhold til fondens øvrige aktiver, vil fonden dog ikke være omfattet af loven. Erhvervsstyrelsen afgør disse tvivlsspørgsmål som led i styrelsens registreringsopgave.

En række fonde er ikke omfattet af loven, eller er konkret undtaget fra loven. Dette gælder i særdeleshed offentlige fonde, som oprettes ved lov eller i henhold til lov. Desuden gælder det en række fonde, som gennem anden tilsyn og økonomisk kontrol er underlagt regler, som medfører undtagelse fra lov om erhvervsdrivende fonde. Grundtanken med fonde er, at de på grund af det manglende ejerskab vil være underlagt offentligt tilsyn, men der skal ikke udøves dobbelt tilsyn.

Reglerne om fondes navne følger reglerne i selskabsloven, hvilket betyder, at fonde kan agere under et eventuelt binavn. Desuden er det et krav, at en erhvervsdrivende fonds navn, og eventuelle binavne, indeholder ordet "fond". Endvidere skal fonden kunne identificeres med navn og adresse, når den henvender sig til offentligheden.

2.4.1.2. Forslagets indhold

Med lovforslaget foreslås det, at der indføres en definition af en erhvervsdrivende fond i loven. Dette har hidtil fulgt af de såkaldte fondsretlige grundsætninger, men foreslås at fremgå direkte af loven fremover. Der er ikke tale om, at definitionen på en erhvervsdrivende fond ændres,

men alene at den hidtidige praksis kodificeres med de præciseringer som følger af gældende praksis.

En erhvervsdrivende fonds navn og eventuelle binavne, skal også fremover indeholde ordet ”fond”. Som noget nyt er det dog samtidig foreslået, at kun erhvervsdrivende fonde må benytte betegnelserne ”erhvervsdrivende fond”, ”erhvervsfond” eller forkortelsen ”ERF”. Dette skal gøre det nemmere for erhvervsdrivende fonde at adskille sig fra andre fonde, selskaber og virksomhedsformer, som f.eks. foreninger.

Det præciseres, at erhvervsdrivende fonde ligesom kapitalselskaber fremover også skal oplyse om bl.a. navn og CVR-nr. på forretningspapirer o.l. samt på fondens eventuelle hjemmeside.

Reglerne om erhvervsdrivende fondes binavne forenkles, så der ikke længere er krav om, at en fond skal angive hovednavnet i parentes, når der ageres under et eventuelt binavn.

De foreslåede regler om lovens anvendelsesområde m.v. svarer til, hvad Erhvervsfundsudvalget foreslog i deres rapport.

2.4.2. Kommunikation

2.4.2.1. Gældende ret

I henhold til den gældende lov om erhvervsdrivende fonde kommunikerer Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed først og fremmest med erhvervsdrivende fonde, medlemmer af fondens ledelse, fondens revisor, advokater og andre rådgivere, som optræder på fondens vegne, om konkrete sager vedrørende anmeldelser og registreringer m.v. samt vejledning. Endvidere kommunikerer henholdsvis Erhvervsstyrelsen og Civilstyrelsen som fondsmyndighed med erhvervsdrivende fonde med den nævnte kreds om fondsmyndighedssager samt som led i generel vejledning.

Kommunikationsbestemmelserne i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde vedrører kommunikationsmåden i forbindelse med skriftlig kommunikation til og fra Erhvervsstyrelsen og til og fra fondsmyndigheden om alle forhold, der er omfattet af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde og bekendtgørelser udstedt i medfør af denne lov. Bestemmelserne blev indført ved lov nr. 1231 af 18. december 2012 om ændring af forskellige lovbestemmelser om obligatorisk digital kommunikation m.v. (lovforslag nr. L 16 fremsat den 3. oktober 2012 af erhvervs- og vækstministeren), som bl.a. indfører hjemmel til at fastsætte regler om obligatorisk digital kommunikation i 67 love på Erhvervs- og Vækstministeriets område, herunder lov om erhvervsdrivende fonde.

2.4.2.2 Forslagets indhold

Kommunikationsbestemmelserne i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde videreføres stort set uændrede i forslaget til ny lov om erhvervsdrivende fonde.

2.4.3. Registrering og frister

2.4.3.1. Gældende ret

Som udgangspunkt er reglerne for erhvervsdrivende fonde lig dem, som gælder for kapitalselskaber, dog er der en forlænget frist for anmeldelse af stiftelse (3 måneder) og efterfølgende ændringer (4 uger).

For selskaber er der mulighed for udpræget brug af selvregistrering. Fondenes særlige forhold, særligt kravet om fondsmyndighedens tilladelse til vedtægtsændringer, har dog medført, at der ikke kan foretages selvregistrering af fonde ud over ændring af navn og hjemsted.

2.4.3.2. Forslagets indhold

Anmeldelsesfristen for fonde ændres til en generel registrerings- og anmeldelsesfrist på 2 uger. Der åbnes desuden op for brug af selvregistrering på flere områder, når Erhvervsstyrelsens it-system er udviklet hertil.

Der er fortsat hjemmel til at fastsætte nærmere regler ved bekendtgørelse, som vil blive benyttet til at foretage en række ændringer i Erhvervsstyrelsens anmeldelsesbekendtgørelse.

2.4.4. Fondsmyndighed

2.4.4.1. Gældende ret

Erhvervsdrivende fonde adskiller sig fra de øvrige virksomhedsformer ved, at der ikke er en ejerkreds. De har typisk heller ikke nogen anden kreds af påtaleberettigede med mulighed for at gribe ind, hvis der fra fondsledelsens side foretages eller agtes foretaget dispositioner, som vil kunne indebære krænkelse af vedtægten, således som denne må fortolkes under særlig hensyntagen til stifterens vilje.

Den manglende ejerkreds i en fond betyder, at der ikke er nogen ejere, der – som generalforsamlingen i et aktie- eller anpartsselskab – kan påvirke fondsbestyrelsens dispositioner eller kan påse, at bestyrelsen administrerer fonden forsvarligt og i overensstemmelse med loven og fondens vedtægt. Der er derfor i lov om erhvervsdrivende fonde fastsat regler om, at fondsmyndigheden skal udføre et tilsyn med, at fonden administreres forsvarligt i overensstemmelse med loven og fondens vedtægt.

Erhvervsdrivende fonde kan have enten Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen som fondsmyndighed. Erhvervsstyrelsen er fondsmyndighed for hovedparten af de erhvervsdrivende fonde, ca. 1.150 ud af de godt 1.350 erhvervsdrivende fonde, der er registreret på nuværende tidspunkt, mens Civilstyrelsen er fondsmyndighed for den resterende del.

Udgangspunktet i den gældende lov er, at Erhvervsstyrelsen er fondsmyndighed, medmindre fondens hovedformål henhører under Justitsministeriets forretningsområde, hvor det derfor er Civilstyrelsen under Justitsministeriet, der er fondsmyndighed, eller fonden har flere ligestillede formål, der ikke hører under samme minister, men hvor mindst et hører under justitsministerens område, hvor fondsmyndigheden derfor ligeledes er Civilstyrelsen.

Når det skal fastlægges, hvad der er fondens hovedformål, er der tale om en konkret vurdering. Hvis der i forbindelse med behandlingen af stiftelsen af en erhvervsdrivende fond på baggrund af fondsvedtægten ikke er tvivl om, hvem der skal være fondsmyndighed, registrerer Erhvervsstyrelsen ved registreringen af fonden også, hvem der skal være fondsmyndighed for fonden. Hvis der er uklarhed herom, sker fastlæggelsen efter en dialog med Civilstyrelsen.

I forhold til fonde, der henhører under Justitsministeriets forretningsområde, bemærkes det, at visse erhvervsdrivende fonde har som hovedformål at støtte en bestemt familie, men at fonden samtidig driver erhvervsvirksomhed med henblik på at tilvejebringe midler til opfyldelse af fondens hovedformål. Disse fonde har på nuværende tidspunkt Civilstyrelsen som

fondsmyndighed. Tilsvarende gælder nogle af de fonde, der primært har almennyttige formål inden for Justitsministeriets område.

Fondsmyndigheden fører et legalitetstilsyn, hvilket vil sige et tilsyn med, at lovgivningen og fondens vedtægt overholdes. Fondsmyndigheden går ikke ind i fondsbestyrelsens forretningsmæssige beslutninger og vurderer ikke hensigtsmæssigheden af disse.

I henhold til lov om erhvervsdrivende fonde er fondsmyndigheden for en erhvervsdrivende fond tillagt en lang række kompetencer, herunder bl.a. samtykke til kapitalnedsættelser, afsættelse af bestyrelsesmedlemmer, nedsættelse af vederlag til bestyrelsesmedlemmerne, samtykke til ekstraordinære dispositioner, afsættelse af revisor, henstilling om ændring af størrelsen på uddelinger og tilladelse til ændring af vedtægten, samt opløsning og fusion.

Fondsmyndighedens kompetencer suppleres desuden af muligheden for, at Erhvervsstyrelsen kan beslutte en granskning af nærmere angivne forhold i fonden, samt reglerne i årsregnskabsloven om stikprøvevis undersøgelse af årsregnskaber.

2.4.4.2. Forslagets indhold

[Spørgsmålet om én eller to fondsmyndigheder for de erhvervsdrivende fonde blev drøftet i Erhvervsfundsudvalget, hvor holdningerne var delt mellem disse to muligheder. Udvalget valgte i deres rapport at anføre, hvilke momenter der efter udvalgets opfattelse talte for én fondsmyndighed for de erhvervsdrivende fonde, og hvilke fordele der vil være ved at opretholde den nuværende ordning, hvor fondsmyndighedsopgaven er delt.

Erhvervsdrivende fonde har mange fælles træk med erhvervsvirksomheder som aktieselskaber og anpartsselskaber m.v. Lov om erhvervsdrivende fonde bygger derfor også i vidt omfang på selskabslovgivningen, hvilket bliver endnu mere udtalt med dette forslag til en ny lov om erhvervsdrivende fonde, hvor en række af bestemmelserne i selskabsloven medtages. Det foreslås på den baggrund, at det skal være Erhvervsstyrelsen, der som udgangspunkt skal være fondsmyndighed for de erhvervsdrivende fonde.

En række af de erhvervsdrivende fonde, der i dag har Civilstyrelsen som fondsmyndighed, adskiller sig imidlertid fra de øvrige erhvervsdrivende fonde, idet deres fokus ikke kun er på deres erhvervsaktivitet, herunder eksempelvis som en aktiv ejer som følge af fondens status som moderfond i en koncern, men derimod også på fondens uddelingsaktivitet. Disse erhvervsdrivende fonde sidestiller sig som følge heraf ikke med andre erhvervsvirksomheder såsom aktieselskaber.

Andre af de erhvervsdrivende fonde, der på nuværende tidspunkt har Civilstyrelsen som fondsmyndighed, anser sig selv som erhvervsvirksomheder svarende til aktieselskaber. Disse fonde har således ud over den ofte meget betydelige uddelingsvirksomhed samtidig det primære fokus på deres erhvervsaktivitet, herunder ikke mindst deres rolle som en aktiv ejer i forhold til en underliggende koncern. Disse fonde er således karakteriseret ved en aktiv erhvervsudøvelse eventuelt gennem et datterselskab.

Det foreslås som følge heraf, at de erhvervsdrivende fonde, der eksisterer på tidspunktet for denne lovs ikrafttræden, som udgangspunkt beholder deres nuværende fondsmyndighed. Fondsbestyrelsen i erhvervsdrivende fonde, der er etableret før den 1. januar 1985, og som har Civilstyrelsen som fondsmyndighed, får dog samtidig mulighed for i en periode efter lovens ikrafttræden at erklære over for Civilstyrelsen og Erhvervsstyrelsen som

registreringsmyndighed, at fondens primære fokus – i lyset af fondens samlede virke og stiftelsesgrundlag set under ét og i overensstemmelse med stifters vilje – er erhvervsdriften, og at fonden ønsker at skifte fondsmyndighed til Erhvervsstyrelsen, jf. den foreslåede § 132.

Den foreslåede model skal også ses i sammenhæng med, at Civilstyrelsens permutationskompetence videreføres uændret. Med lovforslaget lægges der således op til, at der ved ændring af formål og uddelingsformål, samt ved fondens opløsning, fortsat er krav om såvel fondsmyndighedens tilladelse som Civilstyrelsens samtykke. Herved sikres det, at Civilstyrelsen fortsat vil have en rolle ved disse helt grundlæggende ændringer i de erhvervsdrivende fonde, uanset om fondene vælger, at de fremadrettet vil have Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed.

Den endelige udformning af § 24, stk. 1, sker efter drøftelser mellem Erhvervs- og Vækstministeriet og Justitsministeriet.]

2.4.5. Stiftelse

2.4.5.1. Gældende ret

En erhvervsdrivende fond kan stiftes af såvel fysiske personer som juridiske personer. Stiftelsen kan ske ved gavebrev eller ved testamente.

Da en fond er selvejende, afviger stiftelsesprocessen på en række punkter fra stiftelsesprocessen for aktieselskaber og anpartsselskaber, da der ikke er nogen kapitalejere, der skal tegne kapitalandele i virksomheden.

I forbindelse med stiftelsen af en erhvervsdrivende fond skal der udarbejdes en vedtægt for fonden.

Efter udarbejdelsen af vedtægten anmeldes stiftelsen af den erhvervsdrivende fond til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed vedlagt bevis for indbetaling af fondens grundkapital samt dokumentation for fondens erhvervsdrift.

2.4.5.2. Forslagets indhold

Proceduren for stiftelsen af erhvervsdrivende fonde foreslås som udgangspunkt videreført uændret. Der vil således på visse punkter fortsat være forskel på stiftelsesreglerne for erhvervsdrivende fonde og stiftelsen af aktieselskaber og anpartsselskaber. Der vil således eksempelvis fortsat ikke være krav om udarbejdelse af et stiftelsesdokument ved stiftelsen af en erhvervsdrivende fond.

Der foreslås dog også visse tilpasninger svarende til de ændringer, som selskabsloven medførte for aktieselskaber og anpartsselskaber. Det drejer sig blandt andet om, at det fremover skal være muligt at stifte en erhvervsdrivende fond med virkning fremad i tid. Herved tilføres stiftelsesproceduren en fleksibilitet, der ikke findes i gældende ret, og som gør det muligt i god tid at planlægge, at en stiftelse eksempelvis skal have virkning fra det forestående årsskifte. Det foreslås, at den erhvervsdrivende fond ved stiftelse med virkning fremad i tid i givet fald ikke kan påtage sig forpligtelser inden den dato, hvorfra stiftelsen skal have virkning.

De foreslåede regler om stiftelse svarer indholdsmæssigt til forslagene i Erhvervsfundsudvalgets rapport.

2.4.6. Kapital

2.4.6.1. Gældende ret

Kravene til grundkapitalens størrelse er i dag for erhvervsdrivende fondes vedkommende 300.000 kr.

Hvis en fond stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter, eller hvis der gennemføres en kapitalforhøjelse ved indskud af sådanne værdier, er der visse særlige beskyttelsesforanstaltninger, der skal iagttages. Det drejer sig blandt andet om udarbejdelse af en revisorerklæring.

2.4.6.2. Forslagets indhold

Det foreslås, at reglerne om erhvervsdrivende fondes kapital fremover fremgår af kapitel 6.

Det foreslås, at det nuværende krav om en grundkapital på minimum 300.000 kr. opretholdes.

Herudover foreslås reglerne om kapital tilpasset de tilsvarende bestemmelser herom i selskabsloven, hvilket medfører, at der som udgangspunkt bliver krav om en vurderingsberetning udarbejdet af en vurderingsmand ved indskud af andre værdier end kontanter, medmindre der er tale om et indskud af nogle helt særlige aktiver, herunder værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked, hvor det i visse tilfælde er muligt at erstatte vurderingsberetningen med en ledelseserklæring.

De foreslåede regler om kapital svarer til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

2.4.7. Ledelse

2.4.7.1. Gældende ret

Fondsbestyrelsen er fondens øverste myndighed, og skal bestå af mindst tre medlemmer. Bestyrelsen varetager den overordnede og daglige ledelse af fonden, medmindre bestyrelsen har ansat en direktion til den daglige ledelse af fonden. Ved et bestyrelsesmedlems afgang udpeges det nye medlem i overensstemmelse med vedtægten, da der ingen ejere er til at vælge og kontrollere ledelsen af fonden. Denne afgørende forskel fra kapitalselskaber har stor betydning for reguleringen af fondens ledelse. Fondsmyndigheden er tillagt kompetence i forhold til at kontrollere og godkende bestyrelsens beslutninger i forhold til vedtægtsændringer, ekstraordinære dispositioner, visse bestyrelsessammensætninger m.m. Endvidere kan fondsmyndigheden nedsætte et vederlag, der findes for højt, og give bestyrelsen påbud om at følge loven. Endelig kan fondsmyndigheden afsætte et bestyrelsesmedlem, der anses for klart uegnet til hvervet.

Erhvervsstyrelsens undersøgelse fra 2012 viste, at der i mange erhvervsdrivende fonde ikke er ansat en direktør, og i sådanne tilfælde varetager bestyrelsen både den overordnede og den daglige ledelse af fonden. Direktionen varetager den daglige ledelse, hvis bestyrelsen har ansat en direktør.

2.4.7.2. Forslagets indhold

Forslaget indfører klarere regler for bestyrelsens pligter og ansvar svarende til selskabsloven. Fondsbestyrelsen har intet kontrolorgan over sig, hvilket er en afgørende forskel i forhold til kapitalselskaber. På denne baggrund mente Erhvervsfondsudvalget ikke, at der var behov for at foreslå selskabslovens to forskellige ledelsesmodeller overført til lovforslaget.

Det foreslås, at såvel bestyrelsens som direktionens ansvar og pligter bliver reguleret svarende til selskabslovens regler om det centrale ledelsesorgan og direktionen, og der foreslås krav om, at bestyrelsen har en forretningsorden. I lovforslagets bemærkninger fremhæves kravet om en uafhængig bestyrelse, da spørgsmålet har fået øget fokus i de senere år. Emnet vil desuden blive behandlet i de foreslåede anbefalinger for god fondsledelse. En særregel, der undtog visse bladfonde for medarbejderrepræsentation, foreslås ophævet. Fondsmyndighedens kompetence udvides, således at der blandt andet kan følges op på bestyrelsens efterlevelse af anbefalingerne om god fondsledelse, fondsmyndigheden kan afsætte et bestyrelsesmedlem, der findes uegnet til hvervet, og fondsbestyrelsen kan få påbud af fondsmyndigheden om at afskedige en direktør, hvis det er åbenbart, at direktøren ikke lever op til de krav, der stilles til at varetage fondens daglige ledelse.

Mange fonde har ikke en registreret direktør, men benytter i stedet en administrator til at varetage mange af de daglige opgaver for fonden. Lovforslaget præciserer, at administrator ikke er del af fondens ledelse, således at bestyrelsen i disse situationer har ansvaret for både den daglige og den overordnede ledelse. Hvis administrator varetager opgaver, som normalt skal varetages af en direktør, skal administrator opfattes som sådan, og skal derfor registreres som direktør med dennes rettigheder og pligter.

Endelig vil der i en række følgeændringer til årsregnskabsloven blive foreslået regler om øget åbenhed om ledelsens og en eventuel administrators vederlag.

De foreslåede regler om ledelse svarer til forslagene i Erhvervsfondsudvalgets rapport.

2.4.8. Revision

2.4.8.1. Gældende ret

Fondene er som udgangspunkt underlagt de samme bestemmelser som kapitalselskaberne. Der er dog altid krav om, at en erhvervsdrivende fonds årsregnskab skal revideres af en godkendt revisor (statsautoriseret eller registreret). Der er ikke mulighed for at fravælge revision af fondes årsregnskaber, da fondenes særlige forhold som selvejende ikke giver mulighed for en lempet revisionspligt, fordi reviderede årsregnskaber er et vigtigt redskab i tilsynet med de erhvervsdrivende fonde.

Revisor skal underrette fondsmyndigheden, hvis dennes fratræden eller afsættelse sker i utide.

Revisor kan vælge at underrette fondsmyndigheden, hvis denne støder på væsentlige overtrædelser af loven eller fondens vedtægt.

2.4.8.2. Forslagets indhold

Som led i et ønske fra Erhvervsfondsudvalget er revisors ansvar og opgaver skærpet. Fremover er der kun mulighed for udpegning i henhold til vedtægten (stifters vilje) i op til 7 år. Herefter skal det følge udgangspunktet om, at revisor vælges af fondsbestyrelsen for et år ad gangen. Det foreslås, at valget skal ske på det årlige årsregnskabsmøde, som er foreslået indført i kapitlet om ledelse.

Det er endvidere foreslået, at revisor og fondens bestyrelse skal underrette fondsmyndigheden, hvis revisors fratræden eller afsættelse skyldes uoverensstemmelse med fondens bestyrelse, uanset om udskiftningen af revisor sker i tide eller i utide.

Revisors indberetningspligt foreslås endvidere skærpet, så revisor straks skal underrette fondsmyndigheden, hvis denne støder på overtrædelser af loven eller fondens vedtægt, som ikke er uvæsentlige.

De foreslåede regler om revision svarer til Erhvervsfondsudvalgets forslag i deres rapport.

2.4.9. Uddeling og anden kapitalafgang

2.4.9.1. Gældende ret

Begrebet »kapitalafgang« dækker de situationer, hvor bestyrelsen beslutter, at midler skal ud af fonden uden nogen modydelse. Det kan ske ved uddelinger og kapitalnedsættelser.

De gældende regler fastslår, at det påhviler bestyrelsen i en fond at foretage uddeling til de uddelingsformål, der er fastsat i vedtægten. Bestyrelsen skal dog samtidig foretage rimelige henlæggelser til konsolidering af fonden.

Fondsmyndigheden kan henstille til bestyrelsen at ændre fondens uddelinger, hvis uddelingerne ”står i klart misforhold til fondens midler”. Henstillingen kan vedrøre enten en forøgelse eller nedsættelse af uddelingerne. Fondsmyndigheden kan endvidere påbyde en fondsbestyrelse at nedsætte fondens uddelinger.

Til uddelinger kan alene anvendes de frie reserver, der fremgik af fondens seneste årsrapport. Det er dog samtidigt et krav, at uddelingerne skal være forsvarlige.

Der er ikke en udtrykkelig bestemmelse i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde om, at uddelinger kan ske ved udlodning af andre værdier end kontanter, og hvilke beskyttelsesforanstaltninger der i givet fald skal iagttages. I praksis antages det at være muligt.

Bestyrelsen kan træffe beslutning om nedsættelse af grundkapitalen ved en såkaldt kapitalnedsættelse. En nedsættelse af grundkapitalen besluttet af bestyrelsen i fonden og kræver fondsmyndighedens samtykke.

I en erhvervsdrivende fond kan en kapitalnedsættelse ske til uddeling eller til dækning af underskud.

Hvis en kapitalnedsættelse helt eller delvist skal anvendes til uddeling i henhold til fondens vedtægt, skal der offentliggøres en meddelelse herom til fondens kreditorer.

Hvis kreditorernes anmeldelser ikke har givet anledning til at fortryde beslutningen om kapitalnedsættelsen - kan fondsbestyrelsen anmelde effektueringen af kapitalnedsættelsen til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

Hvis en kapitalnedsættelse i en erhvervsdrivende fond skal ske til dækning af underskud, effektueres nedsættelsen samtidig med anmeldelsen til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed om beslutningen om kapitalnedsættelsen.

Der er således ikke krav om offentliggørelse af kapitalnedsættelsen overfor fondens kreditorer i styrelsens it-system, da kreditorerne i denne situation ikke har nogen særlige kreditorrettigheder.

Ved kapitalnedsættelse til dækning af underskud skal der indsendes en erklæring fra en vurderingsmand om, at underskuddet på datoen for nedsættelsen mindst svarer til nedsættelsesbeløbet.

2.4.9.2. Forslagets indhold

Det foreslås, at reglerne om uddelinger og anden kapitalafgang samles i den nye lovs kapitel 9.

Det foreslås endvidere, at reglerne herom tilpasses de tilsvarende bestemmelser i selskabsloven.

Dette medfører blandt andet, at det fremover også bliver muligt at foretage uddelinger ved anvendelse af overskud optjent i det indeværende regnskabsår, hvis der iagttages visse beskyttelsesregler, herunder udarbejdelse af en mellembalance.

Tilpasningen til selskabsloven medfører endvidere, at kapitalnedsættelser fremover også kan ske til henlæggelse til særlig reserve, ligesom det foreslås, at kapitalnedsættelser fremover gennemføres automatisk efter, at kreditorerne i en vis periode, der foreslås fastsat til 4 uger, har haft mulighed for at anmelde deres krav.

Det foreslås, at fondsmyndigheden også fremover skal kunne henstille og pålægge bestyrelsen i en fond at formindske eller forøge fondens uddelinger. Med henblik på at styrke fondsmyndighedens kompetencer foreslås det endvidere, at fondsmyndigheden fremover skal kunne henstille eller påbyde bestyrelsen i en fond at foretage en kapitalnedsættelse, hvis grundkapitalens størrelse må anses for at udgøre en overtrædelse af fondens formål.

Ønsket om at styrke fondsmyndighedens kompetencer medfører endvidere, at det foreslås, at fondene årligt i forbindelse med indsendelsen af årsrapporten skal indsende deres legatarfortegnelse (en oversigt over modtagere af uddelinger fra fonden) for det forgangne regnskabsår. Fortegnelsen skal alene indsendes til brug for fondsmyndighedens løbende kontrol, og fortegnelsen vil derfor være undtaget fra aktindsigt med mindre den er en del af fondens årsrapport, som offentliggøres.

Det vurderes desuden, at der er brug for øget åbenhed om de erhvervsdrivende fondes uddelinger i overensstemmelse med vedtægtens bestemmelser herom, således at der sikres indblik i fordelingen af uddelingerne på hovedkategorier. Lovforslaget indeholder som følge heraf forslag om, at fondene i ledelsesberetningen i årsrapporten eller på fondens hjemmeside skal redegøre for fondens uddelingspolitik. Uddelingerne skal specificeres på en række hovedkategorier, herunder hvor meget der er uddelt i hver af disse hovedkategorier.

De foreslåede regler om uddelinger og anden kapitalafgang, herunder de foreslåede ændringer med hensyn til forbedring af fondsmyndighedens kompetencer og forøget åbenhed, svarer til, hvad Erhvervsfondsudvalget foreslog i deres rapport.

2.4.10. Vedtægtsændring

2.4.10.1. Gældende ret

Fondsbestyrelsen kan med tilladelse fra fondsmyndigheden og efter samtykke fra Civilstyrelsen beslutte at ændre en vedtægtsbestemmelse. De fleste vedtægtsændringer kræver dog i praksis kun fondsmyndighedens tilladelse, da bekendtgørelsen om visse vedtægtsændringer for erhvervsdrivende fonde opfører en række forhold, hvor Civilstyrelsens

samtykke ikke er nødvendigt. Ændring af formål, uddelingsbestemmelser og opløsning kræver dog fortsat samtykke fra Civilstyrelsen, før fondsmyndigheden kan give en eventuel tilladelse.

En erhvervsdrivende fonds sammenlægning med en ikke-erhvervsdrivende fond behandles på samme måde som vedtægtsændring.

Vedtægtsændring, som bestyrelsen ikke har anmodet om, kan besluttes af justitsministeren efter forhandling med bestyrelsen og fondsmyndigheden, hvis bestemmelsen er uigennemførlig eller har vist sig klart uhensigtsmæssig. Hvis bestemmelsen strider mod lovgivningen eller oprettelsesdokumentet for fonden kan Justitsministeren beslutte, at vedtægten skal ændres.

2.4.10.2. Forslagets indhold

Det foreslås, at lovforslaget udtrykker den reelle hovedregel, hvorefter en vedtægtsændring alene kræver fondsmyndighedens tilladelse. Samtidig fremgår det direkte af lovforslaget, at ved ændring af vedtægtsbestemmelser om formål eller uddeling samt ved frivillig likvidation skal Civilstyrelsens samtykke indhentes, før fondsmyndighedens tilladelse gives. Samtidig bortfalder behovet for bekendtgørelse på området, således at fondene og rådgiverne direkte af loven kan se, hvorledes de skal forholde sig i disse situationer.

Det foreslås desuden, at vedtægtsændringer uden bestyrelsens anmodning kan besluttes af fondsmyndigheden med samtykke fra Civilstyrelsen, hvis bestemmelsen er uigennemførlig eller har vist sig klart uhensigtsmæssig. Hvis der er tale om bestemmelser som strider mod lovgivningen eller oprettelsesdokumentet for fonden kan Civilstyrelsen beslutte, at vedtægten skal ændres.

De foreslåede regler om vedtægtsændring svarer til forslagene i Erhvervsfondsudvalgets rapport.

2.4.11. Fusion

2.4.11.1. Gældende ret

Reglerne vedrørende fusion fremgår af Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse om opløsning, rekonstruktion, konkurs og fusion af erhvervsdrivende fonde (Opløsningsbekendtgørelsen).

Reglerne svarer i udgangspunktet til reglerne for kapitalselskaber. Der er krav om offentliggørelse af en plan, som efterfølgende skal gennemføres ved anmeldelse til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed. En fusion kræver altid tilladelse fra fondsmyndigheden, samt eventuelt samtykke fra Civilstyrelsen.

I selskabsretlig forstand er en fusion udtryk for, at to eller flere selvstændige juridiske enheder sammensmeltes i én fortsættende enhed. Den fortsættende enhed kan enten være en af de deltagende enheder eller en helt ny enhed. De øvrige deltagende enheder opløses uden likvidation. Det er dog meget sjældent, at den fortsættende enhed er en helt ny enhed. En sådan transaktion kaldes ”egentlig fusion”.

Ved fusion overdrager den eller de ophørende erhvervsdrivende fonde samtlige aktiver og forpligtelser som helhed til den fortsættende erhvervsdrivende fond. Fusion er kendetegnet ved, at der er tale om universalsuccession for kreditorerne i de deltagende ophørende enheder. Det betyder, at de enkelte kreditorer skal acceptere et debitorskifte uden videre. De respektive kreditorer i såvel den fortsættende enhed som den ophørende enhed skal som følge heraf ikke spørges, om de vil acceptere en ny debitor, således som der ellers sædvanligvis er krav om, når en kreditor får en ny debitor efter de almindelige

grundsætninger i dansk ret om debitorskifte. Da fusionsreglerne indebærer tvunget debitorskifte for kreditorerne, indeholder bestemmelserne nogle særlige regler herom, som skal sikre kreditorerne.

En erhvervsdrivende fond kan fusionere med en eller flere andre erhvervsdrivende fonde med beslægtede formål eller, et eller flere af fondens helejede datterselskaber, i form af aktie- eller anpartsselskaber, hvor fonden er den fortsættende enhed efter gennemførelsen af fusionen.

2.4.11.2. Forslagets indhold

Der foreslås en forenklet fusionsprocedure, som medfører, at fusion af erhvervsdrivende fonde fremover skal kunne foregå ved kun en enkelt beslutning i fondens bestyrelse i stedet for de nuværende to.

Som led i den foreslåede forenkledede fusionsproces vil der ikke længere være krav om, at der skal ske offentliggørelse af modtagelsen af en fusionsplan (og en vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling), men derimod at fusionsdokumenterne i stedet primært skal udarbejdes til brug for fondsmyndighedens vurdering af, om fusionen kan tillades. På den baggrund foreslås det, at oplysningerne, som i dag skal fremgå særskilt af en fusionsplan og en medfølgende redegørelse, samles i et og samme dokument (en fælles fusionsredegørelse).

Med den foreslåede løsning vil en fusion af erhvervsdrivende fonde set fra fondens side i modsætning til i dag kunne foregå som en ét-ledet proces.

Det foreslås, at der for at kunne benytte den forenkledede fusionsprocedure skal være tale om fonde med beslægtede formål, og hvor den ophørende fonds formål samtidig enten vil blive væsentligt bedre varetaget ved fusionen, eller ikke længere eller kun vanskeligt kan opfyldes eller er blevet uhensigtsmæssigt. Desuden er det fremover et krav, at der udarbejdes en kreditorerklæring med en positiv konklusion, så det erklæres, at den enkelte fonds kreditorer vil være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen.

De foreslåede regler om fusion svarer indholdsmæssigt til forslagene i Erhvervsfondsudvalgets rapport.

2.4.12. Opløsning

2.4.12.1. Gældende ret

Reglerne fremgår af Erhvervsstyrelsens opløsningsbekendtgørelse, som indeholder regler om bl.a. likvidation, tvangsopløsning og fusion.

Reglerne svarer i udgangspunktet til reglerne for kapitalselskaber. Der kan alene foretages frivillig opløsning af erhvervsdrivende fonde i form af likvidation.. Det er et krav, at fondsbestyrelsen får fondsmyndighedens tilladelse og Civilstyrelsens samtykke til likvidation af en fond.

Der skal ved indtræden i likvidation offentliggøres en registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, som opfordrer fondens kreditorer til at anmelde deres krav til fonden. Fonden kan tidligst likvideres, når 3 måneders fristen er udløbet.

Der er krav om, at fondsmyndigheden udpeger en likvidator til at forestå likvidationen, ligesom fondsmyndigheden skal godkende likvidators vederlag samt udlodning af de i fonden resterende midler.

Der er mulighed for, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed med fondsmyndighedens tilladelse kan sende en fond til tvangsopløsning ved skifteretten, hvis en række nærmere angivne bestemmelser i loven ikke overholdes.

2.4.12.2. Forslagets indhold

De gældende regler i Erhvervsstyrelsens opløsningsbekendtgørelse videreføres direkte i lov om erhvervsdrivende fonde. Der foretages dog enkelte sproglige tilpasninger og præciseringer af regelsættet om opløsning, men de grundlæggende betingelser videreføres uændret, da de også i dag er gældende for kapitalselskaber.

De foreslåede regler om opløsning svarer til forslagene i Erhvervsfundsudvalgets rapport.

2.4.13. Overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fonde

2.4.13.1. Gældende ret

Der er i lov om erhvervsdrivende fonde mulighed for, at en eksisterende fond kan blive erhvervsdrivende, og dermed registreringspligtig efter loven, eller at en eksisterende fond kan ophøre med at være erhvervsdrivende, så den ikke længere skal være registreret i henhold til loven.

Hvis en fond bliver erhvervsdrivende, skal fondens bestyrelse inden 4 måneder anmelde dette til Erhvervsstyrelsen. Med anmeldelsen skal følge en redegørelse for fondens erhvervsdrift.

En fond, som ikke længere er erhvervsdrivende, skal anmelde denne ændring til Erhvervsstyrelsen. Der er i de gældende regler ingen særskilt anmeldelsesfrist, men ændringen følger de almindelige regler om ændringer i erhvervsdrivende fondes forhold, hvorefter forholdet skal anmeldes inden 4 uger. Fonden slettes af registeret for erhvervsdrivende fonde med virkning fra det kommende regnskabsårs begyndelse.

2.4.13.2. Forslagets indhold

Det materielle indhold af de gældende regler videreføres i det væsentlige, men der foretages enkelte sproglige tilpasninger og præciseringer af regelsættet.

Det foreslås, at fristen for at registrere eller anmelde erhvervsdrift, eller ophør heraf, følger den foreslåede generelle anmeldelsesfrist på 2 uger.

En fond som ophører med at være erhvervsdrivende vil fremover blive slettet på det tidspunkt, hvor Erhvervsstyrelsen træffer afgørelse om, at fonden ikke længere er omfattet af loven. Fremover vil de pågældende fonde derfor på det tidspunkt være omfattet af lov om fonde og visse foreninger, hvilket medfører, at Civilstyrelsen er fondsmyndighed, og at eventuelle ændringer af vedtægten skal godkendes af Civilstyrelsen.

De foreslåede regler om overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fonde svarer indholdsmæssigt til forslagene i Erhvervsfundsudvalgets rapport.

2.4.14. Erstatning og straf

2.4.14.1. Gældende ret

Bestemmelserne om erstatningsansvar er en kodifikation af dansk rets almindelige regler om ansvar for skade, som ledelsesmedlemmer, revisor og granskningsmænd under udførelsen af deres hverv påfører fonden, fondens kreditorer eller tredjemand.

Bestemmelserne om straf tilsigter, at fondens ledelse skal forvente en sanktion, hvis de overtræder de pligter, der følger med hvervet. Bestemmelserne om straf i lov om erhvervsdrivende fonde er dog sjældent anvendte sanktioner. Det skal ses i sammenhæng med, at loven indeholder en række andre sanktionsmuligheder overfor ledelsesmedlemmer, der ikke overholder fondslovgivningen, heriblandt at fondsmyndigheden kan pålægge tvangsbøder. Strafbestemmelserne suppleres af straffelovens regler om bl.a. afgivelse af urigtige oplysninger overfor en offentlig myndighed.

2.4.14.2. Forslagets indhold

Erhvervsfondsudvalget behandlede ikke i deres rapport forslag om ændring af erstatnings- og straffebestemmelserne.

Forslaget om erstatningsansvar viderefører de gældende regler.

Det samme gælder for straffebestemmelserne, idet der dog foreslås, at en række bestemmelser bliver strafbelagt som følge af de nye pligter, som ledelsen får med lovforslaget. Der er i vidt omfang set på, hvorvidt de tilsvarende pligter i selskabsloven er strafbelagt.

2.4.15. Klageadgang

2.4.15.1. Gældende ret

Hvis en fondsbestyrelse mener, at en afgørelse truffet af Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed skal ændres, kan bestyrelsen indbringe afgørelsen for Erhvervsankenævnet svarende til retstilstanden for afgørelser, som styrelsen træffer for kapitalselskaber efter selskabsloven.

Afgørelser, som er truffet af fondsmyndigheden, kan derimod kun indbringes for domstolene. Sådanne afgørelser kan være nægtelse af vedtægtsændringer eller manglende samtykke til en ekstraordinær disposition, som bestyrelsen ønsker at træffe.

2.4.15.2. Forslagets indhold

Erhvervsfondsudvalget foreslog, at alle afgørelser truffet i medfør af lov om erhvervsdrivende fonde skal kunne indbringes for Erhvervsankenævnet, uanset om afgørelsen er truffet som fondsmyndighed eller som registreringsmyndighed. Muligheden for at indbringe en afgørelse for Erhvervsankenævnet hindrer ikke, at afgørelsen kan indbringes direkte for domstolene uden forudgående behandling af Erhvervsankenævnet. Det må forventes, at det bliver muligt at få mundtlig foretræde for Erhvervsankenævnet, der i sager om erhvervsdrivende fonde må forventes at optage fondskyndige medlemmer.

De foreslåede regler om klageadgang svarer til forslagene i Erhvervsfondsudvalgets rapport.

2.4.16. Ændring af årsregnskabsloven

2.4.16.1. Gældende ret

Erhvervsdrivende fonde er omfattet af årsregnskabsloven og skal derfor følge de regler, som er fastsat for de enkelte regnskabsgrupper. Langt hovedparten af de erhvervsdrivende fonde er omfattet af gruppe B om små virksomheder. Disse fonde er derfor ikke pligtige til at oplyse om ledelsens vederlag og om transaktioner med nærtstående.

2.4.16.2. Forslagets indhold

Lovforslaget ændrer årsregnskabsloven, således at der indføres regler om større åbenhed om vederlaget til ledelsen i en erhvervsdrivende fond samt om transaktioner mellem fonden og nærtstående uanset fondens størrelse. Oplysningerne er vigtige som led i tilsynet med fondene.

Lovforslaget indeholder endvidere en række ændringer til årsregnskabsloven, der er en konsekvens af de foreslåede regler i lov om erhvervsdrivende fonde vedrørende større åbenhed om fondes uddelinger samt kravet om, at bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond skal forholde sig til anbefalingerne for god fondsledelse i årsrapporten eller på fondens hjemmeside.

Lovforslaget medfører, at også små erhvervsdrivende fonde i årsregnskabet skal angive det samlede vederlag m.v. til bestyrelse, direktion og eventuel administrator.

De foreslåede regler om større åbenhed om transaktioner mellem fonden og nærtstående omfatter tilfælde, hvor en fond har samhandel med ledelsesmedlemmer eller virksomheder, som ledelsesmedlemmerne har betydelig indflydelse på. Her er det væsentligt, at det oplyses, om transaktionerne er i fondens interesse og på samme vilkår, som fonden får hos andre samhandelspartnere. Begrebet "nærtstående parter" skal følge den internationale udvikling i forhold til forståelsen af begrebet.

De foreslåede regler om oplysning om vederlag og transaktioner med nærtstående svarer til forslagene i Erhvervsfundsudvalgets rapport.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Lovforslaget vil medføre en række nye sagsbehandlingsopgaver i relation til både de erhvervsdrivende fonde, der har Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed, og de fonde, der har Civilstyrelsen som fondsmyndighed. På baggrund af det øgede antal sager, som lovforslaget skønnes at medføre, anslås det, at der skal tilføres i alt 4 årsværk til at varetage den øgede sagsbehandling af fondsmyndighedsopgaver.

Lovforslaget vil endvidere medføre, at Erhvervsstyrelsen skal opbygge og varetage sekretariatsfunktionen for Komitéen for god Fondsledelse, der blandt andet vil få til opgave løbende at vurdere anbefalingerne for god fondsledelse, således at det til stadighed sikres, at anbefalingerne er udtryk for den bedste standard inden for god fondsledelse. Komitéen skal endvidere følge op på den afrapportering, som fondene giver på anbefalingerne. Det anslås på baggrund af Erhvervsstyrelsens erfaringer med tilsvarende sekretariatsbetjening for Komitéen for god Selskabsledelse, at der skal tilføres 1 årsværk til at varetage den almindelige sekretariatsfunktion. Dog anslås det, at der skal tilføres 1,5 årsværk i 2014 som følge af selve opbygningen af sekretariatsfunktionen. Herudover anslås det, at der skal tilføres 0,1 mio. kr. pr. år til afholdelse af møder m.v. i komiteen.

Lovforslaget vil endvidere nødvendiggøre en række mindre tilretninger af Erhvervsstyrelsens it-systemer.

På baggrund af Erhvervsstyrelsens erfaringer med tilretninger af styrelsens centrale it-systemer anslås det, at styrelsen skal tilføres et engangsbeløb på i alt 0,5 mio. kr., heraf 0,1 mio. kr. i løn, til dækning af interne personaleudgifter til 0,2 årsværk og eksterne konsulentudgifter på 0,3 mio. kr. til at foretage de nødvendige ændringer i styrelsens it-system.

De øgede omkostninger vil blive dækket via det årsgebyr, der allerede i dag opkræves hos de erhvervsdrivende fonde. Gebyret vil dog blive forøget som følge af omkostningerne forbundet med lovforslaget.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Der har i samarbejde med Erhvervsstyrelsens ”Team Effektiv Regulering” været gennemført en undersøgelse af de forventede administrative konsekvenser, som forslaget vil medføre for erhvervslivet. I undersøgelsen af de administrative konsekvenser er det lagt til grund, at ca. 1.300 erhvervsdrivende fonde vil blive omfattet af ændringerne.

Lovforslaget vurderes at medføre omstillingsomkostninger for ca. 37 mio. kr. og løbende administrative byrder for ca. 21 mio. kr. på samfundsniveau årligt, svarende til ca. 44.000 timer.

Med lovforslaget harmoniseres lov om erhvervsdrivende fonde med selskabsloven. De 1.300 erhvervsdrivende fonde vil med forslaget blive pålagt administrative krav, som ligner tilsvarende krav i selskabsloven. Herudover er der nye krav, der har til formål at forbedre ledelsen af og gennemsigtigheden i de erhvervsdrivende fonde. Dette drejer sig blandt andet om, at fondene årligt skal forholde sig til anbefalinger for god fondsledelse. Formålet med dette foreslåede krav er at forbedre kvaliteten af ledelsen af de erhvervsdrivende fonde. Dette skal ses i sammenhæng med, at fonde er selvejende, og at der derfor ikke er nogen ejere, der kan stille krav og føre tilsyn med ledelsens ageren. Forslaget bygger på Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Den gennemførte undersøgelse af de administrative konsekvenser viser, at harmoniseringen med selskabsloven og krav vedrørende ledelse medfører omstillingsomkostninger for ca. 17 mio. kr. og løbende administrative byrder for ca. 5 mio. kr. på samfundsniveau årligt.

Forslaget indeholder også yderligere krav vedrørende redegørelse for uddelingspolitik og fordeling af uddelinger.

Undersøgelsen viser, at forslagets væsentlige administrative byrder følger af dette krav om åbenhed vedrørende fondenes uddelingspolitik. Dette krav medfører således omstillingsomkostninger for ca. 19 mio. kr. og løbende administrative byrder for ca. 16 mio. kr. på samfundsniveau årligt.

5. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have ligestillingsmæssige konsekvenser.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen konsekvenser for miljøet.

8. Forholdet til EU-retten

Reguleringen af erhvervsdrivende fonde er ikke omfattet af EU-reguleringen.

9. Hørte myndigheder og organisationer

Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Akademikernes Centralorganisation, Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Arbejdsskadestyrelsen, Beskæftigelsesministeriet, Bryggeriforeningen, Børsmæglerforeningen, Centralorganisationens Fællesudvalg, CEPOS – Center for Politiske Studier, Copenhagen Business School, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks

Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibskredit A/S, Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Autoriseret Markedsplads A/S, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Erhvervsgartnerforening, Dansk Investor Relations Forening – DIRF, Dansk IT-Sikkerhedsforum, Dansk Iværksætterforening, Dansk Landbrugsrådgivning – Videnscentret for Landbrug, Dansk Management Råd, Dansk Standard, Dansk Told- og Skatteforbund, Danske Advokater, Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Danske maritime, Danske Regioner Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd (DSK), Den Danske Aktuarforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Den Danske Fondsmæglerforening, Den Danske Skatteborgerforening, Det Kooperative Fællesforbund, Det Nationale Netværk af Virksomhedsledere, Det Økonomiske Råds Sekretariat, DI, Digitaliseringsstyrelsen, Domstolsstyrelsen, Finansforbundet, Finansministeriet, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Foreningen af interne revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Forsikring & Pension, Forsvarsministeriet, FSR – Danske Revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Garantifonden for indskydere og investorer, Grønlands Selvstyre, Handelshøjskolen Århus, HK Handel, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen i Danmark, InvesteringsForeningsRådet, IT-branchen, Justitsministeriet, Klima-, Energi- og Bygningsministeriet, Komiteen for god Selskabsledelse, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kommunekredit, Kommunernes Landsforening (KL), Kommunernes Revision, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kulturministeriet, Kuratorforeningen, Københavns Universitet, Landbrug & Fødevarer, Landsorganisationen i Danmark (LO), Ledernes Hovedorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Miljøministeriet, Ministeriet for Børn og Undervisning, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående uddannelser, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Ministeriet for Ligestilling og Kirke, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Moderniseringsstyrelsen, Nasdaq OMX Copenhagen A/S, Nets (Payment Business Services), Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Regionale Bankers Forening, REVIFORA - foreningen for revision, økonomi og ledelse, Revisortilsynet, Rigsrevisionen, Revisorkommissionen, Roskilde Universitetscenter, Sammenslutningen Danske Andelskasser, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Skatteministeriet, Social- og integrationsministeriet, SRF Skattefaglig Forening, Statsadvokaten for særlig økonomisk og international kriminalitet (SØIK), Statsministeriet, Syddansk Universitet, Telekommunikationsindustrien i Danmark, Transportministeriet, Udenrigsministeriet, Værdipapircentralen og Økonomi- og Indenrigsministeriet.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser / Mindre udgifter	Negative konsekvenser / Merudgifter
Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner		<p>Det anslås, at der skal tilføres i alt 4 årsværk til at varetage den øgede sagsbehandling af fondsmyndighedsopgaver.</p> <p>Det anslås, at der endvidere skal tilføres 1 årsværk til at varetage den almindelige sekretariatsfunktion af den nye komite for god fondsledelse. Dog anslås det, at der skal tilføres 1,5 årsværk i 2014 som</p>

		<p>følge af selve opbygningen af sekretariatsfunktionen.</p> <p>Herudover anslås det, at der skal tilføres 0,1 mio. kr. pr. år til afholdelse af møder m.v. i komiteen.</p> <p>Det anslås, at Erhvervsstyrelsen skal tilføres et engangsbeløb på i alt 0,5 mio. kr., heraf 0,1 mio. kr. i løn, til dækning af interne personaleudgifter til 0,2 årsværk og eksterne konsulentudgifter på 0,3 mio. kr. til at foretage de nødvendige ændringer i styrelsens it-system.</p> <p>De øgede omkostninger vil blive dækket via det årsgebyr, der allerede i dag opkræves hos de erhvervsdrivende fonde. Gebyret vil dog blive forøget som følge af omkostningerne forbundet med lovforslaget.</p>
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet		<p>Lovforslaget vurderes at medføre omstillingsomkostninger for ca. 37 mio. kr. og løbende administrative byrder for ca. 21 mio. kr. på samfundsniveau årligt, svarende til ca. 44.000 timer.</p> <p>Harmoniseringen med selskabsloven og krav vedrørende ledelse medfører omstillingsomkostninger for ca. 17 mio. kr. og løbende administrative byrder for ca. 5 mio. kr. på samfundsniveau årligt.</p> <p>Det anslås, at krav vedrørende redegørelse for uddelingspolitik og fordeling af uddelinger medfører omstillingsomkostninger for ca. 19 mio. kr. og løbende administrative byrder for ca. 16 mio. kr. på samfundsniveau årligt.</p>
Ligestillingsmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for	Ingen	Ingen

borgerne		
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Reguleringen af erhvervsdrivende fonde er ikke omfattet af EU-reguleringen.	

Kapitel 1

Til § 1

Forslagets *stk. 1* viderefører den hidtil gældende § 1, stk. 1, og fastlægger lovens anvendelsesområde. Det indebærer, at det ikke er afgørende, hvad en konkret juridisk person kalder sig, men om den juridiske person efter sit retsgrundlag, det vil sige stiftelsesmåde og vedtægt, kan karakteriseres som en erhvervsdrivende fond. Fælles for de pågældende institutioner er, at ingen fysisk eller juridisk person uden for den pågældende institution har ejendomsretten til institutionens formue; institutionen kan dermed betegnes som selvejende.

Den selvejende institution (fonden) er en selvstændig juridisk person og kan som sådan erhverve rettigheder og indgå forpligtelser, som tilkommer og påhviler den juridiske person, jf. bemærkningerne til lovens § 30. Det er underordnet om en institution kalder sig legat, stiftelse eller selvejende institution, da der vil være tale om en fond, hvis den opfylder betingelserne herfor.

Der har ikke tidligere i lov om erhvervsdrivende fonde, lov om fonde og visse foreninger eller andre love været en egentlig definition af begrebet fond. Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde indeholder alene en definition af erhvervsdrift.

Det foreslås som følge af Erhvervsfundsudvalgets rapport, at afgørelsen af, om en virksomhed kan betragtes som en erhvervsdrivende fond, fremadrettet skal bedømmes ud fra den foreslåede definition i *stk. 2*, som udspringer af de uskrevne fondsretlige grundsætninger, jf. Betænkning nr. 970/1982 om fonde. I løbet af årene er der som led i Erhvervsstyrelsens administration af lov om erhvervsdrivende fonde udviklet en lang praksis omkring fondsafgrænsningen. Ud over en definition på en erhvervsdrivende fond har Erhvervsfundsudvalget foreslået, at der indarbejdes en mere gennemsigtig definition af begrebet uafhængighed af stifter. Med forslaget er der i vidt omfang tale om en kodificering af Erhvervsstyrelsens gældende administrative praksis og gennemførelse af Erhvervsfundsudvalgets rapport.

Den foreslåede bestemmelse indeholder på denne baggrund som noget nyt en eksplicit definition af begrebet ”erhvervsdrivende fond”, hvilket vil sige fonde, som opfylder definitionen på en fond og samtidig udøver erhvervsdrift. Definitionen indeholder en række retlige karakteristika, der bygger på Betænkning nr. 970/1982 om fonde. Denne betænkning har hidtil dannet udgangspunkt for vurderingen af, hvornår en fond var at betragte som en fond, uanset om der var tale om en erhvervsdrivende eller en ikke-erhvervsdrivende fond. Denne vurdering har således hidtil været baseret på såkaldte fondsretlige grundsætninger.

Baggrunden for den foreslåede indsættelse af en definition på en erhvervsdrivende fond er et ønske fra Erhvervsfundsudvalget om at skabe klarhed over fondsbegrebet til fordel for fondene, deres rådgivere, interessenter og kreditorer. Baggrunden for at indsætte definitionen af fondsbegrebet direkte i loven er endvidere at følge systematikken i selskabsloven. Ved indførelsen af selskabsloven i 2009 blev der indsat en række definitioner i selskabsloven, herunder bl.a. af aktieselskaber og anpartsselskaber. Den foreslåede definition i denne lovs § 1, stk. 2, skal medvirke til at skabe klarhed over begrebet erhvervsdrivende fonde og sikre adskillelse fra andre virksomhedsformer, som f.eks. selskaber, virksomheder og ikke mindst foreninger.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovens § 5, som omhandler adskillelse af erhvervsdrivende fonde gennem beskyttelse af betegnelsen ”erhvervsdrivende fond”, ”erhvervsfond”, eller forkortelsen ”ERF”. Der henvises til den foreslåede § 5 og bemærkningerne hertil.

Det foreslås, at udgangspunktet i henhold til gældende ret for, hvornår der er tale om en fond, kodificeres i loven.

De i *stk. 2* anførte fondskaraktistika, som kendetegner erhvervsdrivende fonde i lovens forstand, skal alle være opfyldt, for at en juridisk person kan betegnes som en erhvervsdrivende fond.

Det fremgår af den foreslåede *stk. 2, 1. pkt.*, at en erhvervsdrivende fond skal være ejer af *en formue*. Kravene til fondens formue følger den øvrige selskabsretlige regulering, hvilket medfører, at fondens formue kan bestå af f.eks. fast ejendom, løsøre, aktier, obligationer eller rede midler. Efter forslaget § 31 skal en erhvervsdrivende fonds grundkapital udgøre minimum 300.000 kr.

Det er endvidere et krav, at fondens formue skal være *uigenkaldeligt udskilt* fra stifterens formue, hvilket medfører, at der er forbud mod at føre midler tilbage til stifter. Dette forbud mod tilbagebetaling omfatter bl.a. tilbagebetaling af grundkapitalen og fondens øvrige egenkapital, herunder tilbagebetaling ved fondens opløsning, tildeling af legatportioner, lån af enhver art, herunder lån mod sikkerhed og kaution og garantistillelse for stifterens og for dennes nærtstående forpligtelser. Dette krav har sammenhæng med betingelsen om en af stifter selvstændig ledelse, som også er et led i definitionen af en erhvervsdrivende fond. Forbuddet gælder uanset, om stifter er en fysisk eller en juridisk person. I sidstnævnte tilfælde omfatter kravet om udskillelse også ledelse og ejere af den juridiske person.

Forbuddet mod at føre midler tilbage til stifter omfatter også stifterens ægtefælle eller faste samlever og stifterens mindreårige børn. Det gælder også væsentlige gavegivere, bidragsydere eller lignende, jf. den foreslåede *stk. 3* til denne bestemmelse.

Kravet om uigenkaldelig udskillelse af en formue fra stifterens formue består i almindelighed af to led:

- fondens aktiver skal allerede i forbindelse med oprettelsen være uigenkaldeligt overdraget til fonden, og
- fondens midler må ikke efterfølgende kunne føres tilbage til stifteren eller personer, som er stifteren nærtstående.

Forbuddet mod at føre midler tilbage til stifter omfatter også stifterens ægtefælle eller faste samlever og stifterens mindreårige børn. Forbuddet mod at føre midler tilbage til stifter gælder også ledelsen og eventuelle majoritetsaktionærer m.v. med bestemmende indflydelse i fondens stifter, hvis fondens stifter er en juridisk person, jf. princippet i den gældende lovs § 17, *stk. 2*, der foreslås videreført som § 40, *stk. 2*.

Det vil således ikke være muligt, eksempelvis i forbindelse med en stiftelse af en erhvervsdrivende fond, at foreskrive, at fondens overskud skal uddeles til eneaktionæren i det selskab, der har stiftet fonden.

De hensyn, der er baggrunden for forbuddet mod at tilbageføre midler fra en fond til dens stifter og dennes nærtstående, gør sig således gældende på tilsvarende vis i forhold til personer, der står bag en juridisk person, der stifter en fond.

Kravet om, at fondens formue skal være uigenkaldeligt udskilt fra stifters formue, medfører som anført, at fondens midler ikke må gå tilbage til stifteren eller dennes nærtstående. Der har i den forbindelse i teorien været drøftelser af, hvorvidt kravet om uigenkaldelig udskillelse – krympereglen – giver mulighed for, at der fastsættes vedtægtsbestemmelser, der forbeholder stifter visse rettigheder som f.eks. rentenydelsesret, en brugsret eller en bopælsret.

Det er muligt at tillægge stifter en sådan begrænset ret i forhold til afkast af fondens formue i form af f.eks. en rentenydelsesret eller bopælsret. Tildelingen af eksempelvis en forholdsvis begrænset rentenydelsesret eller bopælsret strider ikke mod hensynet bag krympereglen. Det bemærkes dog i den forbindelse, at der med en rentenydelsesret alene gives ret til rente eller andet afkast af en kapital, men ikke nogen yderligere ret over den pågældende kapital. Det bemærkes endvidere, at det ikke vil være muligt for fondens stifter eller nærtstående lovligt at oppebære hele fondens indtægt. Det reelle primære formål med fonden må således ikke være direkte eller indirekte at uddele ydelser til stifteren. I så fald vil det kunne blive betragtet som en form for selvbandlæggelse, hvilket vil kunne føre til, at der ikke er tale om en fond.

Muligheden for at tillægge en fonds stifter eller nærtstående en rentenydelsesret m.v. forudsætter, at retten, den tidsmæssige ramme og niveauet herfor klart fremgår af fondens vedtægt.

Der vil endvidere altid være tale om en konkret vurdering af, hvorvidt fondens formue er effektivt og uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue.

Denne regel, som også hidtil har været gældende, skal ses i relation til den gældende bestemmelse i lovens § 8, som videreføres som ny § 28, som omhandler såkaldte familiefonde. Denne bestemmelse medfører, at medlemmer af en bestemt familie eller visse familier ikke kan tillægges fortrinsret til uddelinger, herunder en eventuel rentenydelsesret, eller særlige stillinger i fonden, til andre personer end de der lever på stiftelsestidspunktet, samt eventuelt til én i forhold til disse ufødt generation. Denne begrænsning følger af forbuddet mod fideikommiss, jf. grundlovens § 84, og medfører også begrænsninger i fondes mulige formål, jf. nedenfor.

Ovennævnte betingelser vedrørende forholdet mellem fonden og dens stifter gælder, uanset om stifteren af fonden er en fysisk eller juridisk person.

I det foreslåede stk. 2, 1. pkt., præciseres det endvidere, at det er en gyldighedsbetingelse, at der i vedtægten er optaget et eller flere nærmere angivne bestemte *formål*, som fonden skal varetage.

Efter gældende ret er der fri adgang til at oprette erhvervsdrivende fonde med et hvilket som helst formål, medmindre der i anden lovgivning er gjort undtagelse herfra. Der gøres ikke indgreb heri. Forslaget gør desuden ikke indgreb i fondes adgang til selv eller gennem dattervirksomheder at udøve erhvervsvirksomhed. Om der skal gælde indskrænkninger heri bør bestemmes i de love, der gælder for det pågældende erhverv.

En erhvervsdrivende fonds vedtægt skal indeholde et formål, som fonden skal varetage, og som typisk er udtryk for fondens overordnede aktiviteter for at fremskaffe et overskud til uddeling,

jf. den foreslåede § 27, stk. 1, nr. 3, ligesom det i vedtægten skal angives, hvad fondens overskud skal anvendes til, jf. den foreslåede § 27, stk. 1, nr. 10.

Lov om erhvervsdrivende fonde indeholder ikke en udtrykkelig begrænsning i forhold til erhvervsdrivende fondes formål. Der er således som udgangspunkt kun ganske få begrænsninger i forhold til, hvilke formål en fond kan varetage.

En erhvervsdrivende fonds formål må i henhold til almindelige retsgrundsætninger ikke stride mod lov og ærbarhed. Fondens formål må endvidere ikke stride mod præceptive regler i anden lovgivning, f.eks. den kommunale lovgivning, ligesom fonde, hvis formål åbenbart er uden fornuftig mening, eller er umuligt at opfylde, ikke gyldigt kan stiftes. Erhvervsstyrelsen påser som registreringsmyndighed disse forhold i forbindelse med registrering eller anmeldelse til registrering af stiftelsen af en erhvervsdrivende fond. Det kan endvidere i særlovgivning være bestemt, at nærmere bestemte formål ikke kan varetages af en fond.

Der skal være tale om et eller flere 'bestemte' formål som udtryk for fondens overordnede aktiviteter. Dette betyder, at en stifter ikke gyldigt kan fastsætte, at fonden skal varetage de formål, som bestyrelsen ønsker eller lignende formuleringer. Et sådant formål er ikke konkret nok til at kunne godkendes og registreres. Et tilstrækkeligt bestemt formål kunne f.eks. være "eje og sikre den fortsatte beståen af [...] A/S", "drive kursusejendom" eller "hjælpe værdigt trængende med en lejlighed på matrikel nummer [...]".

Bestemmelsen medfører, at et ethvert formål, som ikke er i strid med lov, ærbarhed, eller i øvrigt savner mening, kan tilgodeses af fondens stifter. Denne vidtstrakte frihed til at oprette fonde til varetagelse af ethvert lovligt formål er i overensstemmelse med gældende ret.

Foruden at en erhvervsdrivende fond skal have et eller flere bestemte formål, er det en forudsætning, at formålet umiddelbart skal kunne efterleves i *en længere årrække*, hvilket i princippet vil sige uden tidsbegrænsning.

Forudsætningen, om at en fond skal kunne eksistere i en længere årrække, fremgik ikke direkte af den af Erhvervsfundsudvalget foreslåede definition. Det fremgik dog af udvalgets drøftelser og bemærkningerne til den af udvalget foreslåede definition, at tidsaspektet, som også gør sig gældende i henhold til gældende ret, skal indgå i definitionen. Det er foreslået, at tidsaspektet indgår direkte i definitionen af hensyn til klarhed om retstilstanden, som ønsket af Erhvervsfundsudvalget.

Hvis en erhvervsdrivende fonds formål ikke kan efterleves og varetages i en længere årrække, vil der ikke være tale om en fond, hvilket Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed påser i forbindelse med registrering eller anmeldelse til registrering af stiftelsen af en erhvervsdrivende fond. Skal kapitalen eksempelvis forbruges i løbet af en kort periode, er det ikke hensigtsmæssigt at fondsformen benyttes. Hvis betingelsen om en vis varighed ikke er opfyldt, skal der således anvendes en anden virksomhedsform end en fond. Vurderingen af tidshorisonten skal ses i sammenhæng med fondens midler, da der til alle tider skal være midler til at varetage fondens formål – fondens midler skal stå mål med fondens formål.

Det er således ikke muligt at stifte en fond alene med henblik på at lave en indsamling eller en anden enkeltstående aktivitet eller begivenhed. Sådanne aktiviteter har ofte projektstruktur, hvor der ikke er behov for en egentlig selvstændig retsdannelse og kan ikke være fonde omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde. Der kan dog ikke sættes en fast grænse for, hvor længe en fond som minimum skal have til hensigt at fungere. Dette må bero på en konkret

vurdering. Det er dog klart, at tidshorisonten skal have en vis udstrækning for at statuere en fond, hvilket hidtil i praksis har medført at 4-5 år er for kort et sigte, hvorimod en periode på omkring 10 år er accepteret.

Til sidst i definitionen i stk. 2, 1. pkt., fastslås det, at der i en erhvervsdrivende fond skal være en i forhold til stifter *selvstændig ledelse*. Kravet om selvstændighed i forhold til stifter medfører, at der i bestyrelsen skal være mindst ét eller flere af stifter uafhængige medlemmer.

De gældende, uskrevede, fondsretlige grundsætninger, som hidtil har reguleret dette område, indeholder krav om mindst ét uafhængigt medlem. Dette skal efter Erhvervsstyrelsens praksis ses i forhold til lovens bestemmelse om sammensætning af en fonds bestyrelse, hvor udgangspunktet er mindst 3 bestyrelsesmedlemmer. Det er imidlertid ikke altid tilstrækkeligt, at der er et medlem af fondens bestyrelse, der er uafhængigt af fondens stifter. Jo flere bestyrelsesmedlemmer desto flere uafhængige bestyrelsesmedlemmer skal der også være.

Erhvervsstyrelsen har i praksis konkret stillet skærpede krav til antallet af uafhængige medlemmer, hvis der har været indicier på, at et enkelt uafhængigt medlem ikke ville være tilstrækkeligt til at sikre en selvstændig bestyrelse. Efter Erhvervsstyrelsens praksis indebærer det, at det altid er en konkret vurdering, og at bestyrelsens samlede størrelse og omstændighederne i øvrigt konkret kan bevirke, at ét uafhængigt medlem ikke er tilstrækkeligt. Konkret kan der i en fond således være behov for, at flere bestyrelsesmedlemmer er uafhængige af stifter, gavegivere og legatmodtagere.

Erhvervsstyrelsen har konkret krævet, at en tredjedel og op til halvdelen af medlemmerne af bestyrelsen er uafhængige.

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at det bør præciseres, hvad der ligger i kravet om, at en fond skal have en selvstændig ledelse. Udvalget fandt ligeledes, at det ikke altid er tilstrækkeligt med ét medlem af ledelsen, der er uafhængig af fondens stifter m.v. Efter udvalgets opfattelse medfører kravet om en selvstændig ledelse, at jo større antal vedtægtsbestemte bestyrelsesmedlemmer jo større antal bestyrelsesmedlemmer, der er uafhængige af fondens stifter m.v., bør der være. De medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer indgår ikke i denne beregning.

På denne baggrund skal det præciseres, at der skal være mindst 1 medlem, der er uafhængig af fondens stifter m.v., når bestyrelsen består af 3-4 vedtægtsudpegede medlemmer, mindst 2 medlemmer, der er uafhængige af fondens stifter m.v., når bestyrelsen består af 5-8 vedtægtsudpegede medlemmer, mindst 3 medlemmer, der er uafhængige af fondens stifter m.v., når bestyrelsen består af 9-11 vedtægtsudpegede medlemmer, mindst 4 medlemmer, der er uafhængige af fondens stifter m.v., når bestyrelsen består af 12-14 vedtægtsudpegede bestyrelsesmedlemmer osv. På denne måde tilgodeses ønsket om en reel uafhængig andel af bestyrelsen.

Reglerne om bestyrelsens uafhængighed skal ses i lyset af, at det som udgangspunkt er bestyrelsen, der er eneansvarlig for fondens virksomhed. Til forskel fra f.eks. et aktieselskab har en fond ikke en kreds af ejere og dermed en generalforsamling, som skal godkende og kontrollere bestyrelsens dispositioner og vælge nye medlemmer til bestyrelsen, jf. vedtægts bestemmelser herom. Den manglende interne og eksterne - eftersom fonden ikke kan overtages af andre, der eventuelt måtte ønske dette - kontrol med bestyrelsen bevirker, at det er væsentligt, at de grundlæggende betingelser om uafhængighed af stifter og en reel selvstændig ledelse til stadighed overholdes og respekteres af bestyrelsen. I modsat fald øges risikoen for

misbrug af denne særlige retsform. Dette skal også ses i sammenhæng med, at hvis der ikke var krav om en uafhængig ledelse, så ville der reelt set være tale om selvbandlæggelse, hvilket ikke kan anerkendes ud fra et hensyn til kreditorer m.v.

Uafhængighed af stifter medfører som udgangspunkt, at der ikke er tætte relationer mellem stifter og bestyrelsesmedlemmer, direktionen, eller selve fonden. Familiemæssige relationer til personer, der ikke kan anses for uafhængige medfører ligeledes, at der ikke kan være tale om uafhængighed. Et familiemedlems manglende uafhængighed "smitter" således af på det pågældende bestyrelsesmedlem.

Kravet om ledelsens uafhængighed af stifter suppleres af de foreslåede anbefalinger om ledelsens generelle uafhængighed og evne til upartisk at varetage fondens formål og interesser, jf. den foreslåede § 60 og bemærkninger til bestemmelsen.

Et bestyrelsesmedlem anses i henhold til de i Erhvervsfundsudvalgets rapport foreslåede anbefalinger ikke for uafhængig, hvis den pågældende:

- er eller inden for de seneste 3 år har været medlem af direktionen eller ledende medarbejder i fonden eller en væsentlig dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fonden,
- har modtaget større vederlag, herunder uddelinger eller andre ydelser, fra fonden/koncernen eller en dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fonden i anden egenskab end som medlem af fondens ledelse,
- inden for det seneste år har haft en væsentlig forretningsrelation (f.eks. personlig eller indirekte som partner eller ansat, aktionær, kunde, leverandør eller ledelsesmedlem i selskaber med tilsvarende forbindelse) med fonden/koncernen eller en dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fonden,
- er eller inden for de seneste 3 år har været ansat eller partner hos ekstern revisor,
- har været medlem af fondens ledelse i mere end 12 år,
- er i nær familie eller på anden måde står personer, som ikke betragtes som uafhængige, særlig nær,
- er stifter eller væsentlig gavegiver, hvis fonden har til formål at yde støtte til disses familie eller andre, som står disse særlig nær, eller
- er ledelsesmedlem i en organisation, en anden fond eller lignende, der modtager eller gentagne gange inden for de seneste 5 år har modtaget væsentlige donationer fra fonden.

De nævnte kriterier kan ikke betragtes som udtømmende, og uafhængighedsbegrebet skal derfor løbende fortolkes i overensstemmelse med samfundsudviklingen, herunder udviklingen indenfor god selskabs- og fondsledelse generelt. Det er bestyrelsens ansvar konkret at vurdere medlemmernes reelle uafhængighed. Bestyrelsen skal ved anvendelse af uafhængighedskriterierne lægge vægt på det materielle snarere end det formelle.

Det foreslåede krav om en af stifter selvstændig ledelse i definitionen af en erhvervsdrivende fond skal efter Erhvervsfundsudvalgets opfattelse også gælde for væsentlige gavegivere, bidragsydere eller lignende, jf. det foreslåede stk. 3 til denne bestemmelse.

Manglende selvstændighed kan føre til, at der ikke er tale om en fond. Det vil således kunne medføre, at stifteren eller bestyrelsen bliver ansvarlige for de aftaler, som de måtte have indgået på fondens vegne.

Kravet om selvstændighed medfører endvidere, at det ikke kan fremgå af vedtægten, at stifteren skal give sit samtykke til alle beslutninger, eller at stifteren har en generel veto over for bestyrelsens beslutninger. Det kan dog af stifteren i fondens vedtægt bestemmes, at stifterens samtykke kræves ved visse nærmere angivne beslutninger, f.eks. om visse vedtægtsændringer og fondens opløsning, eller salg af særlige aktiver, der er overdraget til fonden ved stiftelsen.

En konsekvens af kravet om en selvstændig bestyrelse er desuden, at de beslutninger, som bestyrelsen i en fond træffer, skal kunne begrundes i fondens formål og interesser. Stifters ønsker med fonden må komme til udtryk i forbindelse med affattelsen af vedtægten eller dokumenter, der knytter sig hertil. Efter stiftelsen af fonden har stifter ikke særlige rettigheder i forhold til fonden ved for eksempel ændring af vedtægten, hvis det ikke klart fremgår af den oprindelige vedtægt - og i så fald kun enkelte specifikke og afgrænsede bestemmelser.

Kravet om en selvstændig ledelse medfører ikke, at der er et forbud mod, at der sidder stiftere – eller repræsentanter for stifter, hvis stifter er en juridisk person – i fondens bestyrelse. Stifters nærtstående kan endvidere være medlemmer af bestyrelsen. Kravet om at et eller flere medlemmer af bestyrelsen skal være uafhængige i forhold til stifteren gælder dog også i forhold til eventuelle nærtstående.

Der kan ikke dispenseres fra kravet om et eller flere af stifter uafhængige medlemmer af bestyrelsen.

Kravet om et eller flere uafhængige medlemmer af bestyrelsen i forhold til stifter og dennes nærtstående skal være opfyldt både ved fondens stiftelse og efterfølgende gennem hele fondens levetid.

Kravet om en selvstændig ledelse medfører endvidere, at et repræsentantskab e.l. ikke kan udpege flertallet af medlemmerne af en erhvervsdrivende fonds bestyrelse. Hvis et repræsentantskab i henhold til vedtægten udpeger halvdelen af bestyrelsens medlemmer, kan repræsentantskabet ikke samtidig udpege formanden for fondens bestyrelse, medmindre formanden ikke har nogen specielle beføjelser i forhold til de øvrige bestyrelsesmedlemmer. For nærmere om formandens eventuelle beføjelser ved stemmelighed, se den foreslåede § 53, stk. 3, og bemærkningerne hertil.

Fonde sammenlignes ofte med foreninger. Ved afgrænsning af erhvervsdrivende fonde i forhold til foreninger kan det anføres, at det karakteristiske ved en forening som udgangspunkt er, at den har en medlemskreds, og at medlemskredsen er gået sammen om et fælles formål, men uden nødvendigvis at have en fælles formue. Udgangspunktet er endvidere, at en forenings medlemmer på en generalforsamling vælger foreningens bestyrelse og godkender årsregnskab, ændring af vedtægter og lignende.

I erhvervsdrivende foreninger har medlemmerne som udgangspunkt ejerbeføjelser i forhold til medlemsformuen, men dette behøver ikke at være tilfældet. Hvis en (erhvervsdrivende) retsdannelse har medlemmer, men det samtidig er anført i vedtægterne, at de ikke er ejere af formuen, taler det væsentligt for, at der er tale om en forening. Den endelige administrative afgørelse af spørgsmålet må afhænge af en samlet vurdering af retsdannelsens stiftelsesmåde og vedtægten bestemmelser om ledelsesform, opløsning m.v. og de faktiske forhold. I fonde er der ikke en medlemskreds, og det er ikke muligt for nogen – hverken fysisk eller juridisk person – at have ejerbeføjelser i forhold til fondens formue. Afgørelse af, hvorvidt der

foreligger en erhvervsdrivende fond træffes også fremover af Erhvervsstyrelsen, jf. den foreslåede § 4.

I det foreslåede *stk. 2, 2. pkt.*, præciseres, at ingen fysisk eller juridisk person uden for fonden har ejendomsretten til fondens formue. Det betyder, at fonden er selvejende, og ejendomsretten til fondens formue tilkommer fonden som sådan.

At en erhvervsdrivende fond er selvejende medfører, at formuen ikke kan falde i arv, og at der ikke gyldigt kan ske uddeling til en "ejerkreds" hverken i fondens levetid eller i forbindelse med opløsning af fonden. I fondens levetid og ved opløsning af fonden er bestyrelsen forpligtet til udelukkende at uddele fondens midler i overensstemmelse med fondens uddelingsformål. Der kan eventuelt ved opløsning overføres midler til en anden fond med samme eller lignende formål.

I henhold til den foreslåede nye bestemmelse i *stk. 3* bliver væsentlige gavegivere, bidragsydere eller lignende sidestillede med fondens stifter eller stiftere. Det medfører, at der gælder de samme begrænsninger for disse personer – juridiske eller fysiske – som for fondens stifter i forhold til udskillelse af formue, uafhængighed i forhold til bestyrelsens medlemmer og forbud mod tilbageførelse af midler. Der er alene tale om en kodificering af gældende ret.

Det er ikke afgørende, om der er tale om en gavegiver eller en bidragsyder, da der med det af Erhvervsfundsudvalget foreslåede ordvalg alene er tilsigtet at omfatte alle former for tilførsel af midler til en fond, som ikke modsvares af en modydelse. En gavedisposition vil være overdragelse af midler uden modydelse af nogen art. Både ved gaver og ved bidrag vil der kunne være overdragelse af midler mod en delvis modydelse, som ikke modsvarer den fulde værdi af gaven eller bidraget og derfor fortsat indeholder et gaveelement, og hvis dette er væsentligt, vil gavegiver eller bidragsyder blive sidestillet med stifter.

Hvis væsentlige gavegivere m.v. ikke sidestilles med stifter, vil det medføre risiko for omgåelse af stifterbegrebet, idet en fond vil kunne stiftes af en stråmand, mens kapitalen tilvejebringes af en anden juridisk eller fysisk person, der så efterfølgende ville kunne få kapitalen tilbageført. Væsentlige gavegivere m.v. har som følge heraf samme særstilling i relation til fonden som stifterne.

Ovenstående gælder med hensyn til væsentlige gavegivere m.v. både ved stiftelsen af fonden og i fondens efterfølgende virke.

Hvorvidt en gavegiver, bidragsyder eller lignende må betragtes som væsentlig skal afgøres konkret i forhold til den enkelte fond. Der kan ikke opstilles konkrete regler for, hvornår en gavedisposition til en erhvervsdrivende fond skal anses for væsentlig, da der er forskel på fondene i forhold til størrelse i form af grundkapital, egenkapital og lignende. En gavegiver eller bidragsyder, som ved fondens stiftelse eller løbende giver gaver eller bidrag, som i sig selv bevirker, at fonden kan udøve eller fortsætte sin virksomhed, må dog betragtes som en væsentlig gavegiver eller bidragsyder.

Der er som udgangspunkt ingen forskel på, om stifter er en juridisk eller fysisk person, i forhold til at blive betragtet som væsentlig gavegiver m.v., med de retsvirkninger, som det medfører. I praksis kan det dog volde problemer, hvis der er sammenblanding mellem fysiske og juridiske personer, f.eks. hvis en fysisk person har tilknytning til den juridiske person, som er væsentlig gavegiver. I den situation kan det ikke generelt fastslås, om den pågældende kan modtage uddelinger fra fonden. Det vil således bero på en konkret vurdering, om der er så tætte

bånd mellem den fysiske og den juridiske person - eksempelvis som ledelsesmedlem eller som ejer - eller nærtstående til disse, at de må sidestilles i relation til at være væsentlig gavegiver m.v.

Hvis der stilles betingelser for gavedispositionen, kan gaven først anses for givet, når betingelserne er opfyldt. Der kan derfor i visse tilfælde gå midler tilbage til en gavegiver, hvis det skyldes, at betingelserne for gaven ikke er opfyldt.

Der sker ingen udvanding af stifters særlige retsstilling over tid, hvilket medfører, at en gavegiver m.v. til en fond på samme måde også for eftertiden vil være sidestillet med stifter i forhold til dennes særlige retsstilling i forhold til fonden. Det gør ingen forskel, om en væsentlig gavegiver m.v. er i live eller død.

Når en fond er oprettet, dvs. når den retsstiftende beslutning er truffet, ofte ved underskrift på en dateret vedtægt, stiftelsesdokument eller lignende, har stifteren ikke længere rådighed over fondens formue, som er overført til fonden. Fonden anses for et selvstændigt retssubjekt, hvilket betyder, at fonden som sådan kan erhverve rettigheder og påtage sig forpligtelser, jf. lovens § 30. En erhvervsdrivende fond bliver et selvstændigt retssubjekt ved registreringen i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. lovens § 30, stk. 3.

Til § 2

Det materielle indhold af den gældende bestemmelse i § 1, stk. 2, om, hvornår en fond anses for at være erhvervsdrivende, foreslås i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets rapport fastholdt uændret. Den foreslåede bestemmelse fastlægger således, hvornår en fond efter denne lov er erhvervsdrivende. Udgangspunktet er fortsat, at fonde kan være erhvervsdrivende på følgende måder:

- a. Direkte erhvervsdrift.
- b. Moderfond gennem bestemmende indflydelse i et eller flere underliggende kapitalselskaber eller andre virksomheder.
- c. Kombination af a og b.

Afgørende for, om en fond kan karakteriseres som erhvervsdrivende i lovens forstand, er således ikke alene vedtægtens formålsangivelse, men den virksomhed, der faktisk drives eller udøves indflydelse på. Det er således muligt, at en fond i vedtægten har angivet et almennyttigt eller velgørende formål, men at fonden har en sådan tilknytning til en erhvervsvirksomhed, at den betragtes som erhvervsdrivende i lovens forstand. Skal fonden ifølge formålet alene varetage et alment ikke-erhvervsmæssigt formål, betragtes fonden således som erhvervsdrivende, dersom formålet skal fremmes gennem overskuddet fra f.eks. en produktionsvirksomhed eller udlejning af en ejendom, som fonden ejer.

Om en fond er erhvervsdrivende eller ej har ingen betydning i forhold til, om fonden kan have almennyttige og velgørende uddelingsformål.

Bestemmelserne i stk. 1, nr. 1 og 2, omhandler de tilfælde, hvor fonden selv driver erhvervsvirksomhed.

I det foreslåede *stk. 1, nr. 1*, som viderefører den gældende § 1, stk. 2, nr. 1, fremgår det, at en fond er erhvervsdrivende, hvis den overdrager varer eller immaterielle rettigheder, erlægger tjenesteydelser eller lignende, for hvilke den normalt modtager vederlag.

Udtrykket »varer eller immaterielle rettigheder eller erlægger tjenesteydelser eller lignende, for hvilke, der normalt modtages en modydelse som vederlag«, skal forstås bredt. Det omfatter således blandt andet omsætning af løsøre, værdipapirer, it-udstyr, herunder it-programmer, rettigheder til patenter, varemærker, mønstre m.v., håndværksvirksomhed, industri, liberale erhverv og finansierings- og servicevirksomhed m.v.

Det er en betingelse for at betegne fonden som erhvervsdrivende, at den normalt modtager vederlag som modydelse. Det er ikke afgørende, om den pågældende aktivitet er overskudsgivende, eller om der faktisk ikke betales vederlag i den konkrete situation.

Hvis der er tale om ydelser, som ikke leveres på markedsmæssige vilkår, f.eks. sociale ydelser, boligydelse eller lignende, er der ikke tale om erhvervsdrift i denne lovs forstand.

I det foreslåede *stk. 1, nr. 2*, som viderefører den gældende § 1, stk. 2, nr. 2, fremgår det, at en fond er erhvervsdrivende, hvis den udøver virksomhed med salg eller udlejning af fast ejendom.

Udøvelse af virksomhed med salg eller udlejning af fast ejendom er udtrykkeligt nævnt i *stk. 1, nr. 2*, da fast ejendom efter sædvanlig sprogbrug ikke omfattes af udtrykkene varer eller tjenesteydelser. Udlejning af fast ejendom mod vederlag indebærer, at fonden betragtes som erhvervsdrivende, dersom udlejningen tilsigter at opnå et afkast til uddeling til fondens formål. Hvis formålet er helt eller delvis at uddele friboliger uden eller mod en lav betaling – således som det f.eks. er tilfældet med en række kollegier, hvor der ikke betales en markedsbestemt husleje – kan fonden ikke karakteriseres som erhvervsdrivende.

Selv om sådanne fonde – ofte på grund af den økonomiske udvikling – har været nødsaget til at tage et mindre vederlag for den bolig, der stilles til rådighed, medfører dette ikke, at fonden kan siges erhvervsmæssigt at udleje fast ejendom. Tilsvarende gælder fonde, der har til formål at stille ferieboliger eller lignende til rådighed for ansatte eller tidligere ansatte i en bestemt virksomhed mod en beskeden lejeafgift. Der skal her lægges vægt på, at formålet ikke er at opnå et afkast til uddeling, men at opretholde og uddele friboliger eller boliger til meget beskeden ydelse. Der skal dog ikke meget til, før en fond anses for erhvervsdrivende i medfør af *stk. 1, nr. 2*. Det vil eksempelvis være tilfældet, hvis der i praksis betales så stor en husleje eller andel af vedligeholdelsesomkostningerne, at elementet af fribolig må anses for bortfaldet eller kraftigt formindsket. Det vil eksempelvis kunne forekomme, hvis det kun er enkelte lejligheder i ejendommen, der har en lavere husleje, mens de øvrige har en normal husleje for at dække fondens driftsudgifter.

Bestemmelsen i *stk. 1, nr. 3*, omhandler de tilfælde, hvor en fond er erhvervsdrivende som følge af dens tilknytning til et andet selskab eller en anden virksomhed.

Ifølge ”Undersøgelse om erhvervsdrivende fonde” fra september 2012, som er udarbejdet af Deloitte i samarbejde med Erhvervsstyrelsen, har ca. halvdelen af de erhvervsdrivende fonde en sådan tilknytning til et andet selskab eller virksomhed, at de betragtes som ”moderfonde”. 13 pct. af fondene i undersøgelsen er både erhvervsdrivende i kraft af deres tilknytning til et andet selskab eller virksomhed og i kraft af erhvervsdrift direkte i fonden.

I den foreslåede *stk. 1, nr. 3*, som viderefører den gældende § 1, stk. 2, nr. 3, fremgår det, at en fond er erhvervsdrivende, hvis den har den i selskabslovens § 7 anførte forbindelse med et aktie- eller anpartsselskab, eller med en anden virksomhed af den i *stk. 1, nr. 1* eller *2*, nævnte

art. Bestemmelsen omhandler således de tilfælde, hvor fonden har en sådan særlig tilknytning til en erhvervsvirksomhed, at den skal være omfattet af loven, uanset om fonden i øvrigt har erhvervsdrift.

Ved vedtagelsen af selskabsloven i 2009 blev den selskabsretlige koncerndefinition ændret. Den ændrede koncerndefinition i selskabsloven har haft direkte afsmittende effekt i forhold til lov om erhvervsdrivende fonde, idet der i den såkaldte følgelov til selskabsloven (lov nr. 516 af 12. juni 2009), blev foretaget en ændring af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 1, stk. 2, således at denne bestemmelse henviser til koncerndefinitionen i selskabsloven.

Den gældende bestemmelse henviser dog til selskabslovens §§ 3 og 4, hvilket rettelig skulle have været en henvisning til §§ 6 og 7, som omhandler koncerner. Ved dette lovforslag foreslås det fremover alene at henvise til selskabslovens § 7, da denne bestemmelse indeholder betingelserne for, at en juridisk person siges at have opnået bestemmende indflydelse over en anden juridisk person.

De gældende bestemmelser i selskabslovens § 6, 2. pkt., foreslås som følge heraf indsat som ny § 6, stk. 2, 2. pkt., i den med dette forslag foreslåede lov. Der henvises til forslagets § 6, stk. 2, og de tilhørende bemærkninger.

Koncerndefinitionen i forslaget til lov om erhvervsdrivende fonde er herefter fortsat identisk med reglerne i bl.a. selskabsloven og årsregnskabsloven. Med henvisningen til selskabsloven vil begrebet også skulle fortolkes i overensstemmelse med fortolkningen i selskabsloven. Det afgørende kriterium er, om virksomheden har bestemmende indflydelse over en anden virksomhed og ikke om der konkret besiddes ejerandele. Det er væsentligt at bemærke, at det er stemmerettighederne og ikke kapitalandelene, som er udslagsgivende i forhold til om der foreligger et koncernforhold.

Fonde kan således på samme måde som aktie- og anpartsselskaber have bestemmende indflydelse over andre aktie- eller anpartsselskaber gennem besiddelse af stemme- eller ejerandele i disse. Det samme kan være tilfældet i forhold til andre virksomheder ved fondes besiddelse af ejerandele i disse. Det gælder eksempelvis virksomheder som kommanditselskaber, andelsselskaber, interessentskaber m.v.

Det foreslåede stk. 1, nr. 3, medfører således, at en fond som har bestemmende indflydelse over et kapitalsekskab eller en anden erhvervsdrivende virksomhed, skal betragtes som en erhvervsdrivende fond.

Baggrunden er, at en fond, der har bestemmende indflydelse i en anden erhvervsvirksomhed, ikke blot er en porteføljeforvaltende, passiv kapitalejer, men en erhvervsaktiv, koncernstyrende fond.

Som moderfond har en fond og dens bestyrelse det overordnede ansvar for koncernens drift og udvikling og det overordnede regnskabsansvar for hele koncernen over for myndighederne, eventuelle minoritetsaktionærer og offentligheden. Dette kommer ikke blot til udtryk på virksomhedernes general- eller ejerforsamlinger, men også gennem koncernledelse i moderfonden, der fastlægger en forretningspolitik for koncernen.

En fond anses således for at have bestemmende indflydelse, hvis den efter en konkret vurdering udøver faktisk kontrol med den tilknyttede virksomhed. Dette gælder uanset, om der måtte være stemmeretsbegrænsninger eller lignende i fondens vedtægt.

En fond kan således konkret være erhvervsdrivende med en ejerbesiddelse på f.eks. 40 pct. af stemmerne i et kapitalselskab, hvis de øvrige stemmer er fordelt med små poster på mange ejere. En ejerstruktur med relativt få, men store kapitalejere kan endvidere føre til, at der kræves en relativt høj ejerandel, før der er mulighed for at udøve bestemmende indflydelse. Det er på den baggrund ikke anset for muligt generelt at angive faste procentsatser for, hvornår en ejerandel i en virksomhed kan siges at medføre bestemmende indflydelse, men det skal vurderes konkret.

Det er ikke tilsigtet at give mulighed for, at moderfondsstatus alene tillægges på baggrund af de fremmødte stemmer på den enkelte generalforsamling, men at det skal være på baggrund af en mere permanent rådighed over stemmer. Hvis det dog kan ses af tidligere generalforsamlinger, at f.eks. 40 pct. af de samlede stemmerettigheder i et selskabet er tilstrækkeligt til at opnå bestemmende indflydelse – og moderfonden har over 40 pct. af stemmerne, må det antages, at der foreligger et koncernforhold.

Det hindrer ikke en fonds karakter af erhvervsdrivende, at der mellem fonden og den erhvervsmæssige virksomhed er indskudt et eller flere »mellemlid«, f.eks. et interessentskab, selv om disse isoleret betragtet ikke anses som erhvervsdrivende efter nr. 1 og 2, når de dog har den krævede indflydelse over en sådan erhvervsvirksomhed. Dette følger af henvisningen til de i selskabslovens § 7 nævnte »forbindelser«, der også omfatter en sådan indirekte tilknytning.

En bestemmende indflydelse følger ikke blot af besiddelse af stemmer, men kan også være baseret på særlige bestemmelser i vedtægter, oprettelsesdokument eller lignende, herunder f.eks. aftale. Dette fremgik udtrykkeligt af den hidtil gældende § 1, stk. 2, nr. 4, som ikke videreføres, da indholdet af denne bestemmelse fremover er omfattet af den foreslåede § 2, stk. 1, nr. 3, gennem henvisningen til selskabslovens § 7.

Det fremgår således allerede af selskabsloven, jf. dennes § 7, stk. 3, nr. 2, at bestemmende indflydelse på grundlag af vedtægter eller aftale med selskabet er omfattet af begrebet bestemmende indflydelse.

Bestemmelsen sigter således på de tilfælde, hvor der ikke formelt foreligger bestemmende indflydelse, men hvor fonden alligevel på anden vis skal betragtes som ”moderfond” og dermed erhvervsdrivende. Bestemmelsen dækker de tilfælde, hvor fondens bestemmende indflydelse i en dattervirksomhed ikke beror på ejerskab eller besiddelse af stemmerettigheder.

For fonde har dette hidtil været begrænset til situationer, hvor fonden samtidig havde en betydelig andel i den pågældende virksomheds driftsresultat. Denne del af bestemmelsen videreføres ikke. Det er således fundet hensigtsmæssigt, at alene beføjelsen til at styre de økonomiske og driftsmæssige beslutninger skal føre til bestemmende indflydelse.

Med det foreslåede *stk. 2*, videreføres det materielle indhold af den gældende lovs § 1, stk. 3. Det medfører, at en fond ikke skal anses for erhvervsdrivende, hvis erhvervsvirksomheden er af begrænset omfang eller kun omfatter en uvæsentlig del af fondens samlede formue.

Fonde, der som udgangspunkt er erhvervsdrivende, men som anses for at være ikke-erhvervsdrivende på grund af begrænset erhvervsdrift eller begrænsede erhvervsmæssige aktiver, er som udgangspunkt omfattet af lov om fonde og visse foreninger, der henhører under Justitsministeriets ressort, hvilket i praksis vil sige Civilstyrelsen.

Erhvervsfundsudvalget drøftede, om der fremover skulle være andre grænser for minimum af erhvervsdrift, eller om de gældende bestemmelser fortsat er passende. Udvalget har konkluderet, at de gældende undtagelser for, hvornår en fonds erhvervsdrift er for lille eller uvæsentlig til at medføre en erhvervsdrivende fond, fortsat er passende.

Forslagets *stk. 2, 1. pkt.*, indeholder derfor fortsat en begrænsning i erhvervsdefinitionen, således at en fond ikke anses for erhvervsdrivende, og derfor holdes uden for lovens anvendelsesområde, hvis erhvervsvirksomheden er af begrænset omfang eller kun omfatter en uvæsentlig del af fondens samlede formue. Der tænkes her bl.a. på tilfælde, hvor fondens kapitalgrundlag i alt væsentligt består af obligationer, pantebreve eller eventuelle kapitalandele i form af aktier, anpartar eller lignende uden dertil knyttet bestemmende indflydelse, og på tilfælde, hvor fonden driver eller har den krævede indflydelse over en erhvervsvirksomhed, der i forhold til fondens samlede aktivmasse udgør en ubetydelig del. Bestemmelsen tager imidlertid også sigte på tilfælde, hvor fondens erhvervsvirksomhed i sig selv er af begrænset omfang, f.eks. tilfælde, hvor en fond ejer en mindre udlejningsejendom.

I henhold til det foreslåede *stk. 2, 2. pkt.*, kan Erhvervsstyrelsen fastsætte nærmere regler om, hvornår fondens erhvervsdrift anses for at være begrænset, eller om fondens erhvervsmæssige aktiver er uvæsentlige i forhold til fondens øvrige aktiver. Forslaget svarer til Erhvervsfundsudvalgets rapport. Herved kan der komme øget klarhed for fondene og deres rådgivere over, hvornår en erhvervsdrivende fond anses for at have begrænset erhvervsdrift og dermed ikke omfattes af loven.

Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler, som angiver en mindstegrænse for bl.a. den erhvervsmæssige bruttoomsætning, når erhvervsaktiviteten sker i fonden. Endvidere skal forholdet mellem fondens erhvervsmæssige bruttoomsætning og øvrige indtægter i form af tilskud eller andre ikke-erhvervsmæssige indtægter, samt forholdet mellem erhvervsmæssige aktiver og fondens samlede aktiver reguleres.

En gennemgang af Erhvervsstyrelsens hidtidige praksis viser, at styrelsen har lagt vægt på tre formodningsregler, når det skulle afgøres, om en fond havde begrænset erhvervsdrift. Disse formodningsregler vil blive kodificeret i den kommende bekendtgørelse. En fonds erhvervsdrift anses således efter gældende praksis hos Erhvervsstyrelsen for begrænset eller af uvæsentligt omfang, hvis et eller flere af disse forhold gør sig gældende:

1. Fondens erhvervsmæssige bruttoomsætning fra direkte erhvervsaktivitet udgør mindre end 250.000 kr. om året.
2. Fondens erhvervsmæssige bruttoomsætning fra direkte erhvervsaktivitet udgør mindre end 10 pct. af fondens samlede årlige indtægter.
3. Fondens erhvervsmæssige aktiver udgør mindre end 10 pct. af fondens samlede aktiver.

Der skal ved bedømmelsen lægges vægt på fondens erhvervsmæssige bruttoomsætning og ikke fondens nettoresultat, idet nettoresultatet ikke kan anses for udtryk for omfanget af erhvervsaktiviteten.

De to første formodningsregler retter sig alene mod direkte erhvervsdrivende fonde, hvorimod den tredje formodningsregel retter sig mod både direkte erhvervsdrivende fonde og moderfonde.

Det er hensigten, at den foreslåede mulighed for Erhvervsstyrelsen til at fastsætte nærmere regler vil blive udnyttet til at kodificere ovenstående formodningsregler svarende til, hvad Erhvervsfundsudvalget foreslog.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* er en videreførelse af den hidtil gældende § 1, *stk. 5*. Efter bestemmelsen kan fondsmyndigheden fortsat undtage en fond efter et konkret skøn, hvis fonden på anden måde end efter denne lov er undergivet et tilstrækkeligt offentligt tilsyn og økonomisk kontrol. For at kunne undtages fra loven skal der være tale om en erhvervsdrivende fond, som efter en konkret dispensationsanmodning kan undtages fra loven i stedet for at være registreret.

Det foreslås i forhold til den eksisterende bestemmelse, at det fremover alene er fondsmyndigheden, der træffer beslutning om, hvorvidt en fond skal undtages i medfør af bestemmelsen. Derudover videreføres bestemmelsen uændret. Der tilsigtes ingen ændringer i retstilstanden.

Det er i henhold til bestemmelsen en konkret vurdering, når det skal fastslås, hvorvidt en fond kan undtages fra loven i medfør af den foreslåede bestemmelse.

Når det skal vurderes, om en fond skal undtages i medfør af *stk. 3, 1. pkt.*, kan der eventuelt lægges vægt på følgende kriterier om, hvorvidt:

- et eller flere bestyrelsesmedlemmer skal udpeges eller godkendes af den offentlige myndighed,
- årsregnskab og/eller budgetter bliver indsendt til eller eventuelt godkendt af den offentlige myndighed, og er offentligt tilgængelige,
- vedtægtsændringer og opløsning skal godkendes af den offentlige myndighed,
- vigtige beslutninger på forhånd skal godkendes af den offentlige myndighed (afhængig af vedtægt, f.eks. køb, salg og pantsætning af fast ejendom o.l.), eller
- fondens årsregnskaber revideres af en statsautoriseret eller registreret revisor, og hvorledes denne revisor udpeges.

Det er endvidere en betingelse, at der skal udføres et reelt offentligt tilsyn, hvis en fond skal undtages i medfør af bestemmelsen. Det skal ved undtagelse sikres, at den offentlige myndighed bekræfter, at denne påtager sig det pågældende tilsyn.

Undtagelsesbestemmelsen i *stk. 3* udelukker ikke, at fondsmyndigheden både kan undtage fonde enkeltvis og gruppevis fra lovens område.

Hvis det offentlige tilsyn ophører, omfattes den pågældende fond for fremtiden af lov om erhvervsdrivende fonde. Tilsvarende gør sig gældende, hvis betingelserne for undtagelsen af fonden i øvrigt ændrer sig.

Det er fondens bestyrelse, der skal være opmærksom på pligten til anmeldelse af fonden som omfattet af loven, jf. den foreslåede § 122, hvis fonden ikke længere vil være underlagt et tilsyn m.v., der gør, at fonden er undtaget fra lov om erhvervsdrivende fonde i medfør af *stk. 3*. Det må endvidere forventes, at den tilsynsmyndighed, der hidtil har ført tilsyn med fonden, eventuelt følger op på, hvorvidt den pågældende fond overholder sin anmeldelsespligt overfor Erhvervsstyrelsen.

Det foreslås tilføjet i *stk. 3, 2. pkt.*, at en fond ikke kan undtages fra loven, hvis tilsynsmyndigheden samtidig er stifter af fonden. Bestemmelsen er foreslået tilføjet efter forslag fra Erhvervsfundsudvalget med den begrundelse, at der er krav om en af stifter uafhængig ledelse og en formue udskilt fra stifters formue. Dette fremgår nu direkte af den i § 1, stk. 2, foreslåede definition på en erhvervsdrivende fond.

Da væsentlige gavegivere m.v. sidestilles med stifter, jf. forslagens § 1, stk. 3, vil tilsvarende gøre sig gældende, hvis den offentlige myndighed er væsentlig gavegiver m.v. i forhold til fonden, uanset at myndigheden således ikke er stifter. Det er som følge heraf ikke muligt at »løse« ovenstående problemstilling ved at lade en anden end den offentlige myndighed være stifter, hvis fondens midler alligevel kommer fra den pågældende myndighed.

Der er tale om en kodificering af gældende praksis, hvorefter en offentlig myndighed, som stifter en fond, ikke kan være fondsmyndighed for fonden, da dette vil stride mod definitionen af en fond.

Der lægges vægt på, at den alternative tilsynsmyndighed påtager sig en række kontrolfunktioner for at statuere et tilstrækkeligt tilsyn. Stifter vil ikke kunne påtage sig denne rolle, da der ikke ville være tilstrækkelig adskillelse mellem fond og stifter.

Det gælder således helt generelt, at en stifter ikke kan føre det tilsyn med en fond, der bevirker, at fonden kan undtages fra lov om erhvervsdrivende fonde.

Tilsynsorganet skal endvidere stå uden for fondens ledelse. En fond vil således ikke være omfattet af bestemmelsen, hvis flertallet af bestyrelsesmedlemmerne er udpeget, udgøres eller er godkendt af den offentlige myndighed.

Til § 3

Med den foreslåede bestemmelse videreføres det materielle indhold af den gældende lovs § 1, stk. 4, som foreslået af Erhvervsfundsudvalget. Der er dog foretaget en sproglig og indholdsmæssig opdatering af bestemmelsen, så den bedre afspejler de eksisterende betingelser og gældende bestemmelser i anden lovgivning for ikke omfattede institutioner.

Den foreslåede bestemmelse indeholder en objektiv opregning af fonde, der ikke er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde. Dette skal ses i modsætning til den foreslåede § 2, stk. 3, som er en skønsmæssig bestemmelse, hvorefter det konkret kan besluttet at undtage en fond fra loven.

Fonde, som ikke er omfattet af loven, skal som udgangspunkt – i modsætning til fonde omfattet af den foreslåede § 2, stk. 3 - ikke lade sig registrere eller anmelde til Erhvervsstyrelsen. Hvis der er tvivl om, hvorvidt fonden er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, skal vurderingen heraf foretages af Erhvervsstyrelsen, jf. § 4.

En fond, der ikke er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, jf. § 3, er i det hele reguleret af særlov e.l. om den pågældende fond.

Baggrunden for, at de nævnte fonde ikke er omfattet af loven, skyldes særlige offentligretlige hensyn, hvorefter der eventuelt tilgår en række økonomiske tilskud o.l. til institutionerne, samtidig med at en eller flere offentlige myndigheder har beføjelser eller tilsynskompetencer over dem. Der er på den baggrund ikke vurderet at være behov for et fondsretligt tilsyn.

Da de pågældende fonde ikke er omfattet af reglerne i lov om erhvervsdrivende fonde, gælder lovens bestemmelser om fondsmyndighed ikke. Tilsynsopgaven varetages derimod af den konkrete offentlige myndighed, kommune eller lignende, som i henhold til lov, bekendtgørelse, aftale eller andet, som har ført til fondens undtagelse, er udpeget som tilsynsmyndighed.

Bestemmelsen indeholder en opremsning af de fonde, som ikke er omfattet af loven. Der tilsigtes ingen ændringer i den gældende retstilstand. Der er dog foretaget en forenkling af bestemmelsen, så der fremover ikke er fire særlige undtagelser og en opsamlingsbestemmelse, men kun to særlige undtagelser og en opsamlingsbestemmelse.

Som anført i bemærkningerne til lovens § 1, stk. 1, kan der ikke drages nogen retlig relevant sondring mellem fonde og selvejende institutioner. Der eksisterer dog en del lovgivning, som af historiske eller traditionelle grunde forudsætter eksistensen af selvejende institutioner. For visse selvejende institutioner eller grupper af selvejende institutioner indeholder lovgivningen endvidere en omfattende regulering, herunder etablering af tilsynsordninger. Dette viser sig særligt klart, når den pågældende institution direkte er oprettet ved lov. Det kan dog også forekomme i andre tilfælde, hvor en selvejende institution udøver en bestemt virksomhed, hvor der er etableret en sådan særlig lovregulering. Dette gælder f.eks. sparekasser og realkreditinstitutter, og i mange andre tilfælde, hvor en selvejende institution – evt. i forbindelse med godkendelse af dens virksomhed er finansieret helt eller i det væsentligste af offentlige midler.

Bestemmelsen tager typisk sigte på institutioner, som ikke ved kapitalforvaltning eller direkte eller indirekte ved udøvelse af erhvervsaktivitet tilsigter at opnå indtægter til uddeling til bestemte formål. Det er karakteristisk for disse institutioner, at de varetager funktioner af hovedsagelig offentligretlig karakter, og at der derfor er behov for regler, der er tilpasset disse funktioner. Det vil derfor ikke være hensigtsmæssigt – for visse fonde næppe engang muligt – at lade fondslovene gælde.

På denne baggrund er visse selvejende institutioner (fonde) ikke omfattet af lovens anvendelsesområde, når de på grundlag af andre regelsæt end fondslovgivningen er underlagt et tilstrækkeligt fyldestgørende offentligt tilsyn.

Fonde, der ikke er omfattet af loven, eller er undtaget fra lovens anvendelsesområde, skal reguleres ud fra særlovgivningen og fondens eget regelsæt, hvilket vil sige vedtægt og eventuelt stiftelsesdokument samt almindelige fondsretlige regler.

Et sådant tilsyn har efter gældende ret eksempelvis hidtil eksisteret, hvis en fond var underlagt reglerne om statslig eller kommunal revision, hvilket fortsat gør sig gældende. I lovforslaget er det dog i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets rapport foreslået, at den gældende § 39 om statslig eller kommunal revision ikke videreføres i forslaget til den nye lov om erhvervsdrivende fonde, men fonde omfattet af sådan revision vil fortsat kunne undtages fra lov om erhvervsdrivende fonde. Det skal dog fremover ske ved en konkret vurdering i henhold til den foreslåede § 2, stk. 3. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Betingelsen om fyldestgørende offentligt tilsyn har desuden hidtil været opfyldt, hvis fonden var underlagt det indseende og den styring, der fulgte af de almindelige statslige budget- og bevillingsregler. Dette udgangspunkt er dog ændret med indførelsen af de såkaldte områdelove, som er en konsekvens af Finansministeriets rapport om ”Selvejende institutioner – styring, regulering og effektivitet” fra april 2009.

Rapporten har ført til områdelove om selvejende institutioner – statsfinansierede selvejende institutioner, der har reformeret en lang række enkeltområder med hver deres særregler. Områdelovene gælder for henholdsvis universiteter, uddannelsesinstitutioner og kulturinstitutioner.

Områdelovene definerer, hvad der forstås ved selvejende institutioner på disse områder, ligesom områdelovene indeholder bestemmelser om bl.a. bestyrelsens sammensætning og ansvar, indholdet af vedtægterne, opløsning samt tilskud og tilsyn.

Disse institutioner vil som udgangspunkt ikke være omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, da der ofte ikke er tale om fonde (ikke selvejende, men reelt selvstyrende) eller erhvervsdrift på markedsvilkår (tilskudsfinansieret drift), eller institutionerne er underlagt anden form for tilsyn og økonomisk kontrol.

I nr. 1 foreslås, at loven ikke skal gælde for Danmarks Nationalbank og andre fonde, der er oprettet ved lov eller i henhold til lov, eller ved mellemfolkelig overenskomst, og som er under tilsyn af en af staterne. Oprettelsesgrundlaget for den pågældende fond vil indeholde regler om et tilstrækkeligt tilsyn eller følge af den lovgivning, hvorved fonden er oprettet eller af tilsynsbestemmelser fastsat af den ansvarlige minister. Dette er lig gældende ret.

Bestemmelsen omhandler alene fonde, der oprettes med hjemmel i lov og af statens myndigheder eller på statsligt initiativ, hvorimod fonde oprettet af private og på privat initiativ falder uden for bestemmelsen.

Det er ikke tilstrækkeligt, at en fond helt eller delvist er finansieret af det offentlige, eller at en fond er underlagt visse offentlige kontrolbeføjelser. Undtagelse for sådanne fonde bør kun gøres efter en konkret prøvelse, der hjemles i forslagets § 2, stk. 3.

Bestemmelsen indeholder undtagelse for Danmarks Nationalbank, som hidtil ikke har været omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, jf. den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 1, stk. 4, nr. 2. Den foreslåede redaktionelle ændring foretages som led i en forenkling af bestemmelsen, jf. bemærkningerne til nr. 3. Der tilsigtes ingen ændringer i den gældende retstilstand.

Det er forholdsvis sjældent, at staten opretter fonde, uden at dette sker ved lov eller i henhold til lov. Praksis viser dog eksempler på, at oprettelse er sket ved aktstykke til finansudvalget. For så vidt angår sådanne fonde oprettet med hjemmel i et aktstykke, vil de også fremover kun være undtaget fra lov om erhvervsdrivende fonde, hvis de konkret er omfattet af bestemmelsen i lovens § 2, stk. 3. Erhvervsfundsudvalget har således vurderet om der skulle være en særskilt bestemmelse herom i lov om erhvervsdrivende fonde, men fandt ikke behov herfor. De pågældende fonde må forventes at have en særlig karakter som medfører, at de ikke vil være omfattet af fondslovene, da der er tale om, at disse fonde er underlagt et offentligt tilsyn og økonomisk kontrol fra en særmyndighed.

Et eksempel på en fond, som ikke er omfattet af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde i medfør af lovens § 1, stk. 4, nr. 1, er VækstFonden, jf. lovbekendtgørelse nr. 549 af 1. juli 2002. Loven om VækstFonden regulerer formål, ledelsesforhold, finansiering samt tilsyn med fonden og revision af fondens årsregnskaber. Fondens har desuden en vedtægt, som er godkendt af den ansvarlige minister, ligesom den enkelte særlov og fondens vedtægt udgør fondens retlige grundlag.

Som andre eksempler på fonde, som ikke er omfattet af loven, kan nævnes følgende:

- Arbejdsmarkedets Feriefond, § 46 i lov om ferie, jf. lovbekendtgørelse nr. 202 af 22. februar 2013.
- Byggeskadefonden, kapitel 11 i lov om almene boliger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 884 af 10. august 2011, med senere ændringer.
- Danmarks Tekniske Universitet (DTU), lov nr. 1265 af 20. december 2000.
- Garantifonden for indskydere og investorer, lov nr. 133 af 22. februar 2011, med senere ændringer.
- Landsbyggefonden, kapitel 6 i lov om almene boliger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 884 af 10. august 2011, med senere ændringer.

Der tilsigtes med de foreslåede bestemmelser ingen ændringer i den gældende retstilstand.

Fonde, der er oprettet ved gensidig overenskomst mellem to eller flere stater, er undtaget fra loven, hvis fonden er underlagt tilsyn af en af staterne. Det kan i den forbindelse tænkes, at en fond, der har hjemsted i Danmark, er underlagt tilsyn af en fremmed stat. Et sådant tilsyn sidestilles med tilsyn, der udøves af den danske stat. Baggrunden for bestemmelsen er, at det ofte er ganske tilfældigt, om en fond, der varetager mellemfolkelige formål er oprettet ved lov eller ved aftale mellem staterne. Det forekommer dog ikke rimeligt, at fonde, der i øvrigt i vidt omfang er ligestillet med hensyn til formål, tilsyn m.v., skal være forskelligt stillet i forhold til fondslovene.

I *nr. 2* foreslås, at loven ikke skal omfatte fonde, med hvilke en kommune eller en region har indgået aftale til opfyldelse af kommunens eller regionens forpligtelser i henhold til sociallovgivningen eller anden lignende lovgivning. Dette vil fortrinsvis være lov om social service (serviceloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 810 af 19. juli 2012, eller eventuelt lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 190 af 24. februar 2012 med senere ændringer, men der kan også være andre love, som skal føre til at fonde, som yder sådanne ydelser, ikke er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde.

I det omfang, de pågældende fonde udøver erhvervsvirksomhed i mere betydeligt omfang, er de dog efter forslaget omfattet af loven. De pågældende fonde kan således godt foretage visse afgrænsede sekundære opgaver, uden at fonden derved bliver omfattet af loven. Der skal dog være tale om opgaver, som er forudsat eller lovlige i henhold til særlovgivningen, og den pågældende aktivitet skal udgøre en begrænset del af fondens samlede omsætning og være accessorisk til den sociale hovedaktivitet.

Baggrunden for at undtage sådanne ”sociale fonde” fra lov om erhvervsdrivende fonde er, at de i henhold til sociallovgivningen vil være underlagt et generelt institutionstilsyn. Dette vil også skulle gøre sig gældende, hvis andre love skal kunne føre til undtagelse fra lov om erhvervsdrivende fonde i henhold til den i *nr. 2* foreslåede bestemmelse.

Tilsynet i servicelovens §§ 148 og 148 a omfatter således tilsyn med de fonde, som udbyder tilbud i overensstemmelse med lov om social service og medfører, at fonde, som yder tilbud i henhold til loven, er undtaget fra lov om erhvervsdrivende fonde.

Lov om social service opererer med to forskellige former for tilsyn. I henhold til lov om social service § 148 føres der således et såkaldt persontilsyn, som omhandler en kommunes tilsyn med den plads og de ydelser, som den enkelte kommune køber af den pågældende udbyder.

Lov om social service § 148 a indeholder derimod en bestemmelse, hvorefter hjemstedskommunen fører tilsyn med hele institutionen. Efter bestemmelsen omfatter dette almindelige driftstilsyn et tilsyn med bl.a. bygninger, personale og økonomi.

Det er som udgangspunkt alene fonde omfattet af lov om social service § 148 a, og dermed bestemmelserne om et driftsorienteret tilsyn, som skal undtages fra lov om erhvervsdrivende fonde. Hjemstedskommunen har for disse fonde forpligtelsen til at føre tilsynet. Disse fonde skal i henhold til den sociale lovgivning være registreret gennem den såkaldte tilbudsportal (www.tilbudsportalen.dk) som udbydere af sociale ydelser.

Bestemmelsen i *nr. 3* er en opsamlingsbestemmelse, som medfører, at en række selvejende institutioner, der modtager offentlige tilskud, og som i vidt omfang varetager opgaver af offentlig karakter, ikke er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde. Efter denne bestemmelse skal fonde, der som vilkår for godkendelse eller tilskud fra det offentlige er undergivet tilsyn og økonomisk kontrol af en offentlig myndighed efter anden lovgivning, ikke være omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde.

Det sikres herved, at der navnlig på det sociale, uddannelsesmæssige og det kulturelle område bliver mulighed for at drive almennyttige institutioner m.v. i den selvejende institutions former, selv om der ikke er nogen væsentlig formue, når visse betingelser med hensyn til offentlig kontrol m.v. er opfyldt.

De institutioner, der bliver omfattet af undtagelsesbestemmelsen, vil i praksis være f.eks. teaterinstitutioner, museer, lette kollektivboliger, ungdomsboliger, ældreboliger og lignende, som har erhvervsdrivende karakter, men som er oprettet med henblik på at kunne modtage tilskud til driften m.v.

De gældende bestemmelser i § 1, stk. 4, nr. 2 og 3, videreføres i den foreslåede samlebestemmelse. Det medfører, at sparekasser, pensionskasser og realkreditinstitutter fortsat ikke er omfattet af loven, hvis de drives som fonde og er undergivet tilsyn og økonomisk kontrol. Dette er bl.a. tilfældet for de nævnte virksomheder, som er reguleret af særlovgivning og er under tilsyn af Finanstilsynet. Danmarks Nationalbank er som hidtil ikke omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, jf. den foreslåede ændring i nr. 1.

Tilsvarende gælder for almene boligorganisationer, godkendte uddannelsesinstitutioner og godkendte teknologiske serviceinstitutter, hvis de drives som fonde og er undergivet tilsyn og økonomisk kontrol, hvilket oftest er tilfældet.

Godkendte teknologiske serviceinstitutter omfattet af lov om teknologi og innovation, jf. lov nr. 835 af 13. august 2008, er ikke oprettet i henhold til den pågældende lov, men et eksisterende institut kan blive godkendt som værende et godkendt teknologisk serviceinstitut, hvilket medfører krav om tilsyn efter loven eller eventuelt i henhold til en efter loven udstedt bekendtgørelse. Disse er fortsat ikke omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde.

Baggrunden for den foreslåede opsamlingsbestemmelse er, at det i forbindelse med vedtagelsen af fondslovene blev forudsat, at alle selvejende institutioner som udgangspunkt er omfattet af lov om fonde og visse foreninger eller lov om erhvervsdrivende fonde. De nævnte selvejende institutioner er imidlertid karakteriseret ved, at deres oprettelsesgrundlag og struktur i væsentlig grad adskiller sig fra de fonde, hvis forhold det oprindeligt var hensigten at regulere ved fondslovene. De selvejende institutioner vil således ofte være undergivet dobbelt kontrol, nemlig dels af tilskudsmyndigheden, eventuelt i forhold til særlig lov, dels af

fondsmyndigheden. Disse hensyn er fortsat gældende, og der er derfor behov for at sådanne institutioner ikke er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde.

Der findes endvidere mange eksempler på selvejende institutioner, som i praksis reelt mere er "selvstyrende" end "selvejende", da institutionens midler hidrører fra offentligretlige bevillinger og derfor i vedtægterne er klausuleret med en tilbagefaldsret til stifter (en offentlig myndighed) i henhold til særreguleringen i tilfælde af institutionens eventuelle opløsning. Sådanne "selvstyrende institutioner" vil ikke være omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde. Vedtægter, der indeholder sådanne former for hjemfaldsklausuler, ses ofte i institutioner af offentligretlig karakter.

Den hidtidige liste over undtagne eller ikke-omfattede fonde i henhold til den gældende lovs § 1, stk. 6, foreslås ophævet som følge af Erhvervsfundsudvalgets rapport. Det medfører, at listen, som Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed hidtil skulle føre, ikke længere vil blive ført.

Formålet med at føre denne fortegnelse over undtagne fonde var oprindeligt, at offentligheden skulle have mulighed for at få oplysninger om navn, hjemsted og formål for de fonde, som ikke er omfattet eller undtaget efter den gældende lovs § 1, stk. 4 og 5, som er foreslået videreført som nye § 2, stk. 3, og § 3.

Erfaringerne med denne fortegnelse har vist, dels at der ikke bliver indgivet de relevante oplysninger, der er nødvendige for, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan føre fortegnelsen, dels at fortegnelsen kun har været efterspurgt i meget få tilfælde. Da fortegnelsen på denne baggrund anses for overflødig, er bestemmelsen foreslået ophævet.

Oplysninger om bl.a. navn og hjemsted på erhvervsdrivende fonde fremgår direkte af Det Centrale Virksomhedsregister, som findes på www.cvr.dk. Oplysninger om de undtagne fonde vil ofte kunne findes på www.cvr.dk, da de eventuelt i henhold til skatteretlige regler skal have et CVR-nr. på grund af skatte- og afgiftsmæssige pligter.

Til § 4

Bestemmelsen viderefører den gældende § 3, hvorefter Erhvervsstyrelsen i tvivlstilfælde kan afgøre, om en fond er omfattet af denne lov. Bestemmelsen har ikke været drøftet i Erhvervsfundsudvalget, men der tilsigtes ingen ændringer i gældende retstilstand.

Som hidtil vil der i praksis kunne opstå tvivl om, hvorvidt en fond er erhvervsdrivende, og om den således skal registreres i registret over erhvervsdrivende fonde i henhold til denne lov. Da Erhvervsstyrelsen har ansvaret for at føre registret over erhvervsdrivende fonde, er det fastlagt i loven, at styrelsen i tvivlstilfælde afgør, om en fond er erhvervsdrivende.

Der er tale om en konkret vurdering ud fra fondens faktiske forhold. Det kan således ikke i vedtægten for en fond bestemmes, at fonden er erhvervsdrivende eller ikke-erhvervsdrivende. Fonden kan efterfølgende ændre status fra eller til en erhvervsdrivende fond, jf. den gældende lovs §§ 51 og 52, som foreslås videreført som §§ 122 og 123.

Til brug for Erhvervsstyrelsens vurdering af, om fonden er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, jf. den foreslåede §§ 1 og 2, eller om fonden eventuelt falder uden for loven, jf. den foreslåede § 3, vil der som udgangspunkt blive stillet krav om en række oplysninger fra fonden. Som udgangspunkt anmoder Erhvervsstyrelsen om kopi af fondens

vedtægt, en uddybende beskrivelse af arten og omfanget af fondens eventuelle erhvervsdrift, herunder i hvilken udstrækning erhvervsdriften sker på almindelige markedsmæssige vilkår, et budget eller overslag over de kommende 3-5 års forventede erhvervsmæssige bruttoomsætning samt eventuelle offentlige eller private tilskud, samt til slut en beskrivelse af om offentlige myndigheder foretager andet tilsyn og økonomisk kontrol med fonden end den, som måtte fremgå af fondens vedtægt.

Disse forhold indgår også i Erhvervsstyrelsens vurdering i henhold til de tilsvarende gældende bestemmelser.

Erhvervsstyrelsens afgørelser om registrering kan som hidtil indbringes for Erhvervsankenævnet, jf. den foreslåede § 130, stk. 1.

Til § 5

Den foreslåede bestemmelse omhandler erhvervsdrivende fondes navne og eventuelle binavne. Det materielle indhold svarer til Erhvervsfundsudvalgets rapport.

Det foreslås, at der som hidtil gældende skal være regler om navne for erhvervsdrivende fonde, som svarer til reglerne i selskabslovgivningen, særligt selskabslovens §§ 2 og 3.

De foreslåede regler tilsigter bl.a. en tydeliggørelse over for tredjemand af, hvilken virksomhedsform tredjemand kontraherer med.

Disse regler udgør sammen med bl.a. varemærkeloven (lovbekendtgørelse nr. 109 af 24. januar 2012) og markedsføringsloven (lovbekendtgørelse nr. 58 af 20. januar 2012) reglerne om brug af forretningskendetegn m.v. i erhvervsforhold.

Der findes i dag flere forskellige sproglige udtryk for begrebet selvejende institution, f.eks. fond, legat eller stiftelse. Som hidtil gældende forhindrer loven ikke brugen af disse betegnelser, men det kræves, at erhvervsdrivende fonde skal benytte begrebet »fond« i eller som tilføjelse til fondens navn, jf. *stk. 1*. Det er således ikke tilstrækkeligt, at et begreb som f.eks. »selvejende institution« optages i navnet. Der er dog intet til hinder for, at de hidtil meget ofte anvendte begreber selvejende institution, stiftelse eller legat anvendes sammen med betegnelsen »fond«.

Erhvervsfundsudvalget drøftede muligheden for at beskytte betegnelsen ”fond”, men dette blev ikke vurderet muligt, da det bl.a. inden for den finansielle verden er udbredt at tale om forskellige former for fonde – investeringsfonde, kapitalfonde osv.

Retsformen fond er en del af navnet, således som det også kendes fra selskabsloven i forhold til aktie- og anpartsselskaber. Der er ikke mulighed for at forkorte betegnelsen fond. Fremover vil det dog være muligt for en erhvervsdrivende fond at benytte forkortelsen ERF, jf. den foreslåede *stk. 2*. Det er dog ikke muligt at undlade betegnelsen fond på trods af brugen af forkortelsen ERF. Det er endvidere fortsat ikke tilstrækkeligt, at der i navnet medtages en udenlandsk oversættelse af ordet »fond«.

Det er i *stk. 2* foreslået, at der indsættes en bestemmelse om beskyttelse af betegnelserne »erhvervsdrivende fond«, »erhvervsfond« og forkortelsen »ERF«. Bestemmelsen herom svarer til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

De erhvervsdrivende fonde har særlige karakteristika, der gør det hensigtsmæssigt at skærme disse fonde fra ikke-erhvervsdrivende fonde og andre virksomhedsformer. Baggrunden er således, at der gennem de senere år har været en del fokus på selskaber, foreninger og lignende, der uden at være omfattet af fondslovene eller har fondskarakteristika, har benyttet betegnelsen 'fond'. Dette har i visse tilfælde skabt forvirring om bl.a. adkomst til formuen, ejerstruktur og eventuel tilsynsmyndighed.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at erhvervsdrivende fonde fremover er eneberettigede til at anvende disse betegnelser i deres navn. Herved får de erhvervsdrivende fonde mulighed for gennem navnet og anvendelsen af "erhvervsdrivende fond", "Erhvervsfond" eller "ERF" at adskille sig fra andre virksomhedsformer, som fremover ikke kan benytte disse navne. Det vurderes således i Erhvervsfundsudvalgets rapport, at eneret til brug af betegnelsen erhvervsdrivende fond, erhvervsfond eller forkortelsen ERF, vil kunne skærme de erhvervsdrivende fonde og fjerne en del af usikkerheden om, hvornår der er tale om en erhvervsdrivende fond, og hvornår der er tale om en ikke-erhvervsdrivende fond, eller en forening eller anden form for virksomhed, som kalder sig fond uden reelt at være det.

Erhvervsdrivende fonde vil i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag ikke have pligt til at anvende betegnelsen erhvervsdrivende fond, erhvervsfond eller forkortelsen ERF, således som f.eks. aktieselskaber skal anvende betegnelsen »aktieselskab« eller »A/S«. For visse erhvervsdrivende fonde vurderes det ikke at være hensigtsmæssigt, at de altid skal anvende et navn, der indeholder erhvervsdrivende fond, erhvervsfond eller ERF, eksempelvis når de udøver deres almennyttige og velgørende uddelingsaktivitet.

Fonde omfattet af undtagelsesbestemmelserne i de foreslåede § 2, stk. 3, og § 3, vil også kunne anvende fondsbetegnelsen. De vil dog ikke kunne benytte betegnelserne "erhvervsdrivende fond", "erhvervsfond" eller forkortelsen "ERF", da disse er forbeholdt fonde registreret i henhold til loven. Tilsvarende gælder fonde, hvis erhvervsdrift er begrænset eller uvæsentlig, jf. § 2, stk. 2.

Det foreslåede *stk. 3* viderefører det materielle indhold af den nuværende § 4, stk. 2, som fastholdes næsten uændret.

Bestemmelsen i *stk. 3* svarer i vidt omfang til selskabslovens § 2, stk. 2 og 3. Bestemmelsen medfører, at fondes navne skal adskille sig tydeligt fra andre fondes navne og må ikke være egnet til at vildlede, jf. bestemmelsens 1. pkt.

Det tilføjes i *stk. 3, 1. pkt.*, i forhold til gældende ret, at en erhvervsdrivende fonds navn fremover også skal adskille sig fra navnet på andre virksomheder, der er registreret hos Erhvervsstyrelsen. Ændringen er alene en kodificering af gældende ret, som skal sikre, at erhvervsdrivende fondes navne adskiller sig fra andre virksomheders navne, der er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system. Ændringen svarer til den tilsvarende bestemmelse i selskabsloven og er en del af et regelsæt, der bl.a. også omhandler lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, varemærkeloven og lov om markedsføring, og som tilsigter at skabe klarhed og retssikkerhed med hensyn til erhvervslivets betegnelser.

I henhold til Erhvervsstyrelsens gældende praksis er selskabsbetegnelsen for aktie- og anpartsselskaber ikke tilstrækkelig til navnemæssigt at adskille to selskaber. For erhvervsdrivende fonde er det dog praksis, at retsformen fond kan medføre adskillelse fra et aktie- eller anpartsselskab. På den måde vil en fond og et underliggende datterselskab kunne benytte samme navn, idet sammenhængen mellem fonden og selskabet vil kunne skabe

berettigelsen til at benytte samme navn, som alene er adskilt ved selskabsbetegnelsen og ordet ”fond”.

Kravet om adskillelse fra andre fonde og virksomheders navne sikrer offentligretligt, at der hersker en rimelig ordenstilstand med hensyn til navne, mærker osv., men imødekommer tillige en privatretlig interesse i, at krænkelse af bestående rettigheder ikke finder sted. Denne interesse kan være ideelt begrundet, f.eks. ved ønsket om værn af et slægtsnavn. Men oftest er beskyttelsesinteressen begrundet i de erhvervsdrivende fondes praktiske og konkurrencemæssige forhold.

Kravet om, at et navn for et selskab eller en fond ikke må være egnet til at vildlede, stilles af ordens- og beskyttelsesmæssige grunde. Offentligheden – i særlig grad kundekredsen og kreditorerne – må værnes imod de gener af praktisk art, som et usandt navn kan volde, og den erhvervsdrivende må værnes imod, at konkurrenten ved vildledende angivelse i sit virksomhedsnavn kan påvirke efterspørgslen.

Kravet om adskillelse fra andre fonde og virksomhedernes navne suppleres i *stk. 3, 2. pkt.*, med et forbud mod uberettiget anvendelse af slægtsnavn, firmanavn, særegent navn på fast ejendom, varemærke, forretningskendetegn eller lignende, der ikke tilkommer fonden eller noget, som kan forveksles hermed.

Hvis de nævnte betegnelser tilkommer en erhvervsdrivende fond, fremgår det modsætningsvis af bestemmelsen, at de nævnte betegnelser kan optages i fondens navn. Udtrykket »tilkommer« kan sidestilles med den hyppigt anvendte vending, at der »foreligger hjemmel« til brug af en betegnelse. En betegnelse tilkommer fonden, hvis retten til denne overdrages til fonden, eller hvis indehaveren af denne giver samtykke til, at betegnelsen benyttes som navn eller som bestanddel af navnet for fonden, således som det også kendes fra f.eks. kapitalselskaber. Betydningen af en foreliggende hjemmel er dog begrænset ved reglen i *stk. 3, 1. pkt.*

For ikke at lægge hindringer i vejen for de i praksis forekommende tilfælde, hvor en fond oprettes f.eks. til minde om en bestemt afdød person og i sit navn indeholder den pågældende persons navn, foreslås det for fondes vedkommende, at der i modsætning til selskabslovens absolutte forbud mod brug af slægtsnavn m.v., der ikke tilkommer selskabet, at forbuddet kun omfatter den »uberettigede« brug af de nævnte navne m.v. Lov om erhvervsdrivende fonde stiller således, i modsætning til selskabsloven, ikke krav om, at der eksisterer en rimelig og saglig begrundelse for anvendelsen af de pågældende navne m.v. Der er på den måde en udvidet adgang til at benytte personnavne i erhvervsdrivende fondes navne.

Reglerne i *stk. 3* omfatter registrerede såvel som uregistrerede rettigheder. For de sidstnævnte kan beskyttelse kun påregnes, hvis de er forholdsvis let konstaterbare og er i vedvarende brug. Et registreret navns beskyttelse er derimod ikke betinget af, om det er i brug.

Den nuværende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 4, *stk. 3*, vedrørende oplysninger om bl.a. fondes navn og registreringsnummer foreslås affattet i overensstemmelse med selskabslovens § 2, *stk. 4*, jf. forslaget til § 5, *stk. 4*. Forslaget medfører, at en erhvervsdrivende fond fremover skal give oplysning om fondens navn, hjemsted og CVR-nummer på fondens breve og andre forretningspapirer, herunder elektroniske meddelelser, og på fondens hjemmeside, hvis fonden har en sådan.

Oplysning om fondens CVR-nummer bliver ligesom for kapitalselskaber, på den måde afgørende for den entydige identifikation af fonden.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 4 viderefører således den gældende bestemmelse i lovens § 4, stk. 3, men det præciseres, at breve og andre forretningspapirer også omfatter elektroniske meddelelser. Den foreslåede ændring medfører endvidere, at der for erhvervsdrivende fonde fremover også vil være krav om angivelse af de opregnede oplysninger på fondens hjemmeside, således som det er tilfældet med aktie- og anpartsselskabers hjemmesider.

Ved forretningspapirer forstås enhver form for materiale af forretningsmæssig karakter, hvorved fonden henvender sig til kunder eller i øvrigt markedsfører sig med. Der kan eksempelvis være tale om tilbud, ordrer og ordrebekræftelser, fakturaer, prislistes, brochurer og lignende salgsmateriale. Det vil derimod som hidtil ikke være nødvendigt at anføre alle de i bestemmelsen opregnede oplysninger i markedsføringsannoncer, medmindre annoncen indeholder en bestillingsseddel.

Er en e-mail et alternativ til et brev fra fonden, hvor der er tale om en mere formel eller forpligtende henvendelse i fondens navn, gælder bestemmelsens krav også for den elektroniske version. Er der derimod tale om en mere formløs henvendelse, der kan sidestilles med en telefonopringning, er der ikke krav om de nævnte oplysninger.

Der har i praksis vist sig et behov for, at fonde kan udøve virksomhed under binavne. Et binavn er et ekstra navn, hvorunder fonden tillige kan drive virksomhed og forpligtes. For binavne gælder principielt de samme regler som for hovednavne. Et binavn for en fond skal således som følge af henvisningen til bl.a. stk. 1 selvstændigt indeholde ordet »fond«.

Det foreslås i *stk. 5*, at reglerne om binavne videreføres, men at der foretages en sproglig og materiel forenkling af bestemmelsen for at lette brugen af binavne. Dette stemmer overens med Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Bestemmelsen om binavne er herefter udformet således, at der for brug af binavne henvises til bestemmelsens stk. 1-4, som finder tilsvarende anvendelse på binavne. Den foreslåede ændring medfører endvidere, at ordlyden af bestemmelsen er tilnærmet den tilsvarende bestemmelse herom i selskabslovens § 3.

Det fremgår af den gældende lovs § 4, stk. 4, at der er krav om, at hvis en fond driver virksomhed under anvendelse af binavne, skal disse angives i vedtægten. Det fremgår videre af den gældende § 4, stk. 4, at bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på erhvervsdrivende fondes binavne, og at der ved benyttelse af binavnet er krav om, at fondens hovednavn skal tilføjes binavnet i parentes.

Som eksempel kan nævnes FONDEN ABC, som tillige driver virksomhed under binavnet CBA FONDEN. I henhold til hidtil gældende ret skal fonden tilføje hovednavet i parentes efter binavnet, når dette benyttes. Brug af binavn ville således skulle se sådan ud; CBA FONDEN (FONDEN ABC).

Den foreslåede ændring medfører, at erhvervsdrivende fonde, som benytter binavne, ikke fremover er forpligtede til at angive hovednavnet i parentes.

Det foreslås, at kravet om angivelse af eventuelle binavne i vedtægten fremover medtages i opregningen i lovens § 27, stk. 1, der angiver de oplysningskrav, der i øvrigt er til en erhvervsdrivende fonds vedtægt svarende til, hvad der gælder for kapitalselskaber i henhold til selskabsloven. Der henvises i øvrigt til den foreslåede § 27, stk. 1, og bemærkningerne hertil.

Ændringen gennemfører Erhvervsfundsudvalgets forslag og skal gøre det nemmere for erhvervsdrivende fonde at agere ved brug af binavne.

Selskabslovens § 3, stk. 2, indeholder krav om, at der for registrering af mere end fem binavne pr. kapitalselskab skal betales 1.000 kr. pr. binavn. Dette gælder dog ikke binavne, som videreføres i forbindelse med omdannelse, fusion eller spaltning. Baggrunden for denne bestemmelse er at imødegå misbrug af adgangen til registrering af binavne alene med videresalg for øje. Der har ikke hidtil været konstateret et misbrug af brugen af binavne i erhvervsdrivende fonde, og det foreslås som følge heraf, at der ikke indføres en bestemmelse svarende til selskabslovens § 3, stk. 2, for de erhvervsdrivende fonde.

Betaling for registrering af erhvervsdrivende fondes binavne er endvidere dækket af det årsgebyr, som allerede i dag opkræves i henhold til den gældende lovs § 60, stk. 5, som er udmøntet ved bilag 2 i Erhvervsstyrelsens anmeldelsesbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 675 af 26. juni 2012). Den pågældende bestemmelse foreslås videreført som § 19, stk. 3.

Det foreslås, at reglen strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 6

Bestemmelsen i *stk. 1* viderefører den gældende lovs § 2, stk. 1, om koncernforhold, som foreslås fastholdt uændret. Der tilsigtes således ingen ændringer i den gældende retstilstand.

En fond omfattet af den foreslåede § 2, stk. 1, nr. 3, anses som moderfond, hvilket vil sige, at de tilknyttede selskaber eller andre virksomheder er dattervirksomheder.

Den foreslåede bestemmelse omhandler som hidtil både aktie- og anpartsselskaber, samt andre virksomheder, da de forhold, der gør sig gældende i et koncernforhold mellem en moderfond og dets underliggende selskaber/virksomheder, gør sig gældende, uanset om der er tale om underliggende selskaber eller underliggende virksomheder.

Udtrykket virksomhed refererer til ethvert erhvervsdrivende foretagende, uanset om deltagerne hæfter begrænset for virksomhedens forpligtelser eller ej, og uanset hvorledes virksomheden retligt er organiseret med hensyn til forvaltning og overskudsdeling. Udtrykket omfatter således interessentskaber, kommanditselskaber og foretagender af anden art.

Det foreslåede *stk. 2, 1. pkt.*, viderefører den gældende lovs § 2, stk. 2. Der tilsigtes ingen ændringer i den gældende retstilstand.

Bestemmelsen fastslår, at moderfonden sammen med en eller flere dattervirksomheder udgør en koncern. Der er dog i *stk. 2, 2. pkt.*, lagt vægt på, at det er den fond, der faktisk udøver den bestemmende indflydelse over selskabets økonomiske og driftsmæssige beslutninger, der skal anses for at være moderfond, hvis flere fonde opfylder betingelserne herfor. Herved præciseres, at faktisk indflydelse vægtes over formel indflydelse.

Som det fremgår af forslaget § 2, stk. 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil, anses fonde i relation til denne lov som erhvervsdrivende, når de har den angivne forbindelse med en eller flere erhvervsvirksomheder. Udgangspunktet er den selskabsretlige koncerndefinition i selskabsloven. Der henvises derfor til nærværende lovforslags § 2, stk. 1, nr. 3, som henviser til selskabslovens § 7, og bemærkningerne hertil.

Det afgørende element i fastlæggelsen af en eventuel koncern er begrebet »bestemmende indflydelse«, som følger af selskabslovens § 7, der er en implementering af 2. selskabsdirektiv (77/91/EØF) artikel 24 a, stk. 1, og Gennemsigtighedsdirektivet (2004/109/EF) artikel 2.

Koncernbegrebet i lov om erhvervsdrivende fonde følger selskabslovens bestemmelser.

Tidligere omfattede koncerndefinitionen i aktie- og anpartsselskabslovene kun de koncerner, i hvilke både moder- og datterselskab var aktie- eller anpartsselskaber. Virksomheder af anden art, f.eks. interessentskaber, andelsselskaber m.v., var ikke omfattet af definitionen, selv om den pågældende virksomhed havde den i lovene beskrevne bestemmende indflydelse på eller var undergivet en sådan indflydelse fra et aktie- eller anpartsselskab. Med selskabslovens vedtagelse i 2009 blev dette ændret, så koncerndefinitionen i selskabsloven nu omfatter alle kapitalselskaber, som har bestemmende indflydelse over en anden virksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger uanset virksomhedens retlige form jf. selskabslovens § 7 og bemærkningerne hertil.

Koncernbegrebet har først og fremmest betydning i forbindelse med årsregnskabslovens regler om koncernregnskab samt reglerne om repræsentation af koncernens arbejdstagere i bestyrelsen.

Der henvises også til den foreslåede § 2, stk. 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfundsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Til § 7

Den foreslåede bestemmelse, som svarer til selskabslovens § 8, præciserer, at det er skifteretten på fondens hjemsted, som har den stedlige kompetence ved beføjelser henlagt i medfør af denne lov. Disse beføjelser gør sig særligt gældende i forhold til tvangsopløsning, jf. lovens §§ 113 – 116. Der henvises til disse bestemmelser med tilhørende bemærkninger.

Henvisningen i forslagets 2. *pkt.* skyldes den særlige kompetencefordeling, der findes i konkurslovens § 4 vedrørende de områder, der er henlagt under Københavns Byret, Retten på Frederiksberg og retterne i Glostrup og Lyngby.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfundsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Kapitel 2

Til § 8

Den foreslåede bestemmelse viderefører § 3 a i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde uden ændringer. Udgangspunktet er således, at al skriftlig kommunikation til og fra offentlige myndigheder skal foregå digitalt. Bemærkningerne til § 3 a i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde videreføres med redaktionelle ændringer som anført i det følgende.

Med det foreslåede *stk. 1* videreføres erhvervs- og vækstministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Erhvervsstyrelsen om alle forhold,

som er omfattet af forslaget til ny lov om erhvervsdrivende fonde eller regler udstedt i medfør heraf, skal foregå digitalt. Bestemmelsen gælder både for kommunikation med Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed og som fondsmyndighed.

Bestemmelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Erhvervsstyrelsen om forhold, som er omfattet af forslaget til lov om erhvervsdrivende fonde eller regler udstedt i medfør heraf, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis som fysisk brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Erhvervsstyrelsen, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der kan desuden som hidtil fastsættes betingelser for anvendelsen af f.eks. digitale selvbetjeningsløsninger. Det kan herunder bestemmes, at styrelsen med øjeblikkelig virkning kan lukke brugerens adgang til at anvende styrelsens it-løsninger til selvregistrering i tilfælde af begrundet formodning om, at der er sket eller vil ske misbrug af adgangen til at foretage selvregistrering. I så fald kan der stilles krav om, at der i stedet skal indgives anmeldelse til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed på anden måde, f.eks. ved indsendelse af anmeldelse pr. e-mail, med henblik på, at styrelsen foretager registreringen. Styrelsen har som registreringsmyndighed derved mulighed for at sikre sig, at anmeldelsen opfylder kravene i loven og regler udstedt i medfør heraf samt fondens vedtægt.

Indtil videre er det tanken at udnytte den foreslåede bemyndigelse således, at det vil blive gjort obligatorisk at anvende en digital selvbetjeningsløsning ved registrering af visse registreringspligtige oplysninger, som ikke kræver fondsmyndighedens tilladelse eller samtykke. Dette vil ske i takt med, at den digitale selvbetjeningsløsning udvikles hertil.

Endvidere er det tanken at fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation i øvrigt til og fra Erhvervsstyrelsen om forhold, som er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde eller regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt, f.eks. pr. e-mail.

Ved henvendelser til Erhvervsstyrelsen kan der stilles krav om, at den pågældende oplyser en e-mailadresse, som den pågældende kan kontaktes på i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende en pligt til at underrette styrelsen om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes, eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

På sigt kan det komme på tale at udvikle andre digitale løsninger til brug for kommunikation om forhold, som er omfattet af loven eller regler udstedt i medfør af loven.

I bekendtgørelsen, som udmønter den foreslåede bemyndigelse i stk. 1, kan der fastsættes regler om, at Erhvervsstyrelsen kan sende visse meddelelser, herunder afgørelser og påbud m.v., til fondens henholdsvis det pågældende ledelsesmedlems digitale postkasse med de retsvirkninger, der følger af lov nr. 528 af 11. juni 2012 om Offentlig Digital Post som omtalt i

bemærkningerne til stk. 3.

I bekendtgørelsen kan der fastsættes overgangsordninger, som skal lette overgangen til obligatorisk digital kommunikation. Det kan eksempelvis komme på tale at fastsætte overgangsordninger, hvor der indføres nye digitale løsninger, f.eks. nye selvbetjeningsløsninger, så det i en overgangsperiode gøres frivilligt at anvende den nye løsning.

I bekendtgørelsen kan der desuden fastsættes regler om fritagelse for pligten til digital kommunikation. Bestemmelsen er formuleret således, at erhvervs- og vækstministeren »kan« fastsætte regler om obligatorisk digital kommunikation ved bekendtgørelse. Heraf følger, at det også vil være muligt i bekendtgørelsen at fritage nærmere afgrænsede grupper og sagsområder generelt fra kravet om digital kommunikation. Endvidere vil det være muligt at dispensere fra fastsatte krav om digital kommunikation i særlige tilfælde.

Hensigten med dette er at sikre, at de omfattede fonde og personer ikke forhindres i at opnå de muligheder og indfri de pligter i henhold til loven og regler udstedt i medfør heraf, som kræves gennemført ved anvendelse af digital kommunikation.

Da der vil være tale om kommunikation om erhvervsforhold, vil fritagelsesmuligheden dog som udgangspunkt kun blive anvendt, når ganske særlige omstændigheder taler for det. Fritagelsesmuligheden tænkes f.eks. anvendt, hvor det er påkrævet at anvende en dansk digital signatur, og den der kommunikerer med ikke kan få en dansk digital signatur. Endvidere vil fritagelsesmuligheden blive anvendt, hvis krav om digital kommunikation vil være i strid med EU-retten eller andre internationale forpligtelser. Fritagelsesmuligheden kan derudover eksempelvis også anvendes, hvis materialet er af en sådan beskaffenhed, at det ikke egner sig til digital fremsendelse.

Det forhold, at en fond eller en person eksempelvis ikke er i besiddelse af computer og internetforbindelse, vil som udgangspunkt ikke berettige fonden eller personen til at blive fritaget for krav om digital kommunikation. I så fald må fonden eller personen f.eks. anmode en rådgiver, eksempelvis en advokat eller revisor, om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

I bekendtgørelsen kan der stilles krav om, at virksomheden eller personen indsender en skriftlig ansøgning eller lignende, som godtgør, at der foreligger sådanne særlige omstændigheder, som kan berettige til fritagelse for kravet om digital kommunikation. På nogle områder vil gruppen eller sagsområdet, som vil være berettiget til dispensation, imidlertid klart kunne defineres på forhånd. Her kan erhvervs- og vækstministeren for at lette sagsgangen udforme en bestemmelse om fritagelse i bekendtgørelsen således, at en nærmere defineret gruppe eller et nærmere defineret sagsområde undtages fra kravet om digital indberetning uden at der skal indsendes dispensationsansøgning herom.

I ganske særlige situationer, eksempelvis hvor en erhvervsdrivende fond er kommet i akutte vanskeligheder, kan der opstå behov for at kommunikere på anden måde end den i bekendtgørelsen fastsatte digitale måde, hvis der samtidig er nedbrud i den pågældende myndigheds eller fonds it-system, sammenbrud i den digitale signaturs infrastruktur, generelle strømafbrydelser eller generelle problemer hos myndighedens internetudbyder o.l. I disse tilfælde må Erhvervsstyrelsen henholdsvis eventuelt Civilstyrelsen vælge en anden kommunikationsform, som er hensigtsmæssig i den givne situation.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan der i bekendtgørelsen specificeres krav om anvendelse af bestemte it-systemer, digitale formater og digital signatur eller lignende.

Det foreslåede *stk. 3* fastsætter, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, dvs. modtageren af meddelelsen. For meddelelser, der sendes til Erhvervsstyrelsen, er styrelsen adressat for meddelelsen. For meddelelser, som styrelsen sender, er den pågældende fond eller fysiske person, som meddelelsen sendes til, adressat for meddelelsen.

Udtrykket »en digital meddelelse« er her brugt om en hvilken som helst skriftlig kommunikation, som foretages digitalt, herunder også en afgørelse, som sendes via e-mail, via den offentlige digitale postløsning eller på anden digital vis.

Efter bestemmelsen anses en digital meddelelse for at være kommet frem, når meddelelsen er tilgængelig digitalt for adressaten. Dette svarer til, at et papirbrev anses for at være kommet frem, når det pågældende brev er lagt i adressatens fysiske postkasse. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen.

Samme princip kommer til udtryk i § 10, nr. 1, i lov nr. 518 af 11. juni 2012 om Offentlig Digital Post. Efter den nævnte bestemmelse anses meddelelser, der sendes under anvendelse af Offentlig Digital Post, for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for adressaten i postløsningen. For en nærmere omtale af dette henvises der til bemærkningerne til § 10 i lovforslag nr. L 160 af 13. april 2012: Folketingstidende 2011-12, A (1. samling), (L 160 som fremsat, side 21 f).

En digital meddelelse, som en fond eller person sender til Erhvervsstyrelsen, vil normalt anses for at være kommet frem til styrelsen på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for styrelsen, dvs. når styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig.

Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse, som sendes til Erhvervsstyrelsen, ikke fastlægges som følge af problemer med styrelsens it-system eller andre lignende problemer (sammenbrud i den digitale signatur infrastruktur, generelle strømafbrydelser, generelle problemer hos myndighedens internetudbyder o.l.), må meddelelsen anses for at være kommet frem til styrelsen på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

Opstår problemerne tæt på fristen for indgivelse af meddelelsen til Erhvervsstyrelsen, og kan problemerne føre til, at fristen med rimelighed ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem til styrelsen inden for fristen, hvis den er tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt. Det vil således ikke komme afsenderen til skade, at indberetningen m.v. modtages efter fristens udløb, hvis dette skyldes systemnedbrud hos styrelsen m.v. som anført ovenfor.

En meddelelse, som Erhvervsstyrelsen sender til en fond eller person, vil normalt anses for at være kommet frem til adressaten (fonden eller personen) på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for adressaten. En meddelelse vil blive anset for at være tilgængelig for adressaten, når adressaten vil kunne fremkalde meddelelsen på en almindeligt fungerende computer

tilsluttet internettet med almindeligt tilgængelige programmer og dermed gøre sig bekendt med meddelelsens indhold.

Det er i den forbindelse uden betydning, om adressaten har bragt sig i stand til at tilgå meddelelsen, f.eks. hvis modtageren af en meddelelse, som styrelsen har sendt til den pågældende via den offentlige digitale postløsning, ikke har skaffet sig den fornødne offentlige digitale signatur til at modtage meddelelser i den offentlige digitale postløsning, jf. lov om Offentlig Digital Post, eller modtageren i sit elektroniske system har installeret anordninger (spamfiltre, firewalls etc.), som afviser at modtage meddelelser.

Meddelelsen vil således blive anset for at være tilgængelig for adressaten, selvom den pågældende ikke kan skaffe sig adgang til meddelelsen, hvis dette skyldes hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde. Som yderligere eksempler herpå kan nævnes, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, eller den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur.

Med det foreslåede *stk. 4* videreføres erhvervs- og vækstministeren bemyndigelse til efter forhandling med justitsministeren på tilsvarende måde som efter *stk. 1-3* at fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Civilstyrelsen om forhold, som er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde eller regler udstedt i medfør heraf, skal foregå digitalt.

Til § 9

Det foreslåede *stk. 1* viderefører § 3 b, *stk. 1*, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde uden ændringer. Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af Erhvervsstyrelsen. Bemærkningerne til § 3 b, *stk. 1*, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde videreføres med redaktionelle ændringer som anført i det følgende.

Med den foreslåede *stk. 1* videreføres erhvervs- og vækstministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om, at Erhvervsstyrelsen kan udstede afgørelser og andre dokumenter efter lov om erhvervsdrivende fonde eller regler udstedt i medfør heraf uden underskrift, med maskinel eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet.

For en generel gennemgang af fravigelse af krav om personlig underskrift i breve fra myndigheder kan der henvises til afsnit 5.5.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 16 fremsat den 3. oktober 2012 af erhvervs- og vækstministeren: Folketingstidende 2012-13, A (1. samling), (L 16 som fremsat, side 43f).

Desuden videreføres i *stk. 2* hjemlen til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Erhvervsstyrelsen som afsender som hidtil. Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som Erhvervsstyrelsen sender digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

For en generel gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der ligeledes henvises til afsnit 5.5.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 16 fremsat den 3. oktober 2012 af erhvervs- og vækstministeren: Folketingstidende 2012-13, A (1. samling), (L 16 som fremsat, side 43f).

Med det foreslåede *stk. 3* videreføres erhvervs- og vækstministerens bemyndigelse til at fastsætte regler svarende til *stk. 1* og *2* for Civilstyrelsen efter forhandling med justitsministeren.

Til § 10

Den foreslåede bestemmelse viderefører § 3 c i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde uden ændringer. Bestemmelsen vedrører fravigelse af krav om personlig underskrift i dokumenter, der er udstedt af andre end Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Der er tale om dokumenter, som er udstedt af fondens bestyrelse eller revisor m.fl. Bemærkningerne til § 3 c i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde videreføres med redaktionelle ændringer som anført i det følgende.

Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

Der kan være tale om dokumenter, som skal indsendes til Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen, hvor loven stiller krav om eller forudsætter, at dokumentet skal være underskrevet. Der kan f.eks. være tale om dokumenter, der vedhæftes som dokumentation i en digital indberetningsløsning, eller dokumenter, der indsendes som vedhæftet dokument til en e-mail.

Som eksempler herpå kan nævnes dokumenter, som er udarbejdet af fondens bestyrelse til brug for fondsmyndighedens beslutningstagen. Endvidere dækker bestemmelsen dokumenter, som er udarbejdet af revisor, således at revisor eksempelvis kan underskrive dokumenter med digital signatur i stedet for med en fysisk underskrift.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at underskriftskravet kan opfyldes på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes en udtrykkelig bestemmelse i loven om, at underskriftskravet som anført i *stk. 1* kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Det foreslåede *stk. 2* viderefører bemyndigelsen til erhvervs- og vækstministeren til efter forhandling med justitsministeren at fastsætte nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges.

Der kan eksempelvis stilles krav om, at dokumentet forsynes med underskriverens digitale signatur. Eller der kan stilles krav om, at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Desuden kan der stilles krav om, at fonden eller den, som indsender dokumenter til Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen uden personlige underskrifter, skal opbevare et eksemplar af det pågældende dokument forsynet med originale underskrifter, som myndighederne kan forlange at få forevist i kontroløjemed.

Med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kan der desuden fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.

Kapitel 3

Til § 11

I henhold til § 5, stk. 1, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, som videreføres som § 29, stk. 1, skal en erhvervsdrivende fond registreres i Erhvervsstyrelsens it-system (registeret over erhvervsdrivende fonde). Sådanne oplysninger, herunder oplysninger om fondens ledelse, er offentligt tilgængelige i Statstidende, eller i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. de gældende bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde §§ 56 og 56 a. Det materielle indhold af disse bestemmelser videreføres næsten uændret.

Erhvervsstyrelsens offentliggørelser foretages ikke længere i Statstidende men udelukkende i styrelsens it-system, og det er derfor i den foreslåede bestemmelses *stk. 1* præciseret, at offentliggørelse af en registrering alene sker i Erhvervsstyrelsens it-system. Herved ajourføres lovgivningen i forhold til de teknologiske løsninger, som styrelsen benytter til offentliggørelse i dag for bl.a. aktie- og anpartsselskaber.

Der er ikke tale om en ændring i gældende ret vedrørende offentliggørelse af registreringer, da det gennem en årrække har været muligt at lade offentliggørelsen i Erhvervsstyrelsens it-system træde i stedet for offentliggørelse i Statstidende. Erhvervsstyrelsen har således hidtil med styrelsens anmeldelsesbekendtgørelse benyttet den gældende mulighed i lov om erhvervsdrivende fonde § 56, stk. 3, til at bestemme, at offentliggørelse alene skal ske i styrelsens it-system. Offentliggørelse af registreringer og andre meddelelser, som skal offentliggøres, sker som følge heraf i dag i Erhvervsstyrelsens it-system via Det Centrale Virksomhedsregister, som findes på hjemmesiden www.cvr.dk. Erfaringerne hermed viser, at offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system er det mest hensigtsmæssige for både brugere og anmeldere i kraft af den hurtige offentliggørelse og de effektive søgemuligheder og overvågningsfaciliteter.

Det foreslåede *stk. 2* vedrører registreringens retsvirkning. Der er ikke tilsigtet ændringer i forhold til gældende ret. Den foreslåede bestemmelse opretholder indholdet af den gældende bestemmelse i § 56, stk. 2.

Den gældende bestemmelse i § 56, stk. 3, videreføres ikke, da offentliggørelse i Statstidende ikke længere finder sted. Der er derfor ikke behov for regler om retsvirkningerne for henholdsvis fond og tredjemand som følge af uoverensstemmelse mellem det offentliggjorte i Erhvervsstyrelsens it-system og Statstidende.

Videreførelsen af den hidtil gældende retstilstand betyder, at når offentliggørelse har fundet sted i Erhvervsstyrelsens it-system, kan tredjemand ikke anses for at være ubekendt med det bekendtgjorte. Bestemmelsen i *stk. 2* medfører endvidere, at det, der ikke er behørigt bekendtgjort i Erhvervsstyrelsens it-system, ikke kan påberåbes over for tredjemand, medmindre det kan bevises, at tredjemand var i ond tro om det pågældende forhold.

Stk. 2, 2. og 3. pkt., indebærer, at så længe offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system ikke har fundet sted, kan forhold, der skal registreres og offentliggøres, ikke gøres gældende mod tredjemand, medmindre det bevises, at denne har haft kendskab hertil. Den omstændighed, at et sådant forhold endnu ikke er offentliggjort, hindrer ikke tredjemand i at gøre forholdet gældende.

Som noget nyt foreslås det i *stk. 3* at indføre mulighed for, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om sprogkrav til dokumentation krævet ved registrering eller anmeldelse af erhvervsdrivende fonde.

Udgangspunktet i dag er, at de dokumenter, som udarbejdes til brug for et bestyrelsesmøde, og som senere anvendes som dokumentation i forbindelse med registrering eller anmeldelse til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, som udgangspunkt skal være affattet på dansk. Hvis de er affattet på et andet sprog, kan Erhvervsstyrelsen forlange, at dokumenterne skal være ledsaget af en autoriseret dansk oversættelse, jf. § 9, stk. 5, i styrelsens anmeldelsesbekendtgørelse. I overensstemmelse med den nordiske sprogkonvention accepterer Erhvervsstyrelsen dog, at dokumenter affattes på norsk eller svensk.

Med henblik på at kunne fastsætte nærmere regler om at acceptere dokumenter på andre sprog, f.eks. engelsk, foreslås det i *stk. 3*, at Erhvervsstyrelsen bemyndiges til at fastsætte nærmere bestemmelser om, hvilke sprog styrelsen godtager i forbindelse med registreringspligtige oplysninger vedrørende erhvervsdrivende fonde uden at kræve, at dokumenterne skal oversættes. Hvis der fastsættes regler om indsendelse af dokumenter på andre sprog end dansk, kan der fortsat i konkrete situationer blive stillet krav om en oversættelse.

Det er sjældent, at erhvervsdrivende fonde indsender dokumenter til Erhvervsstyrelsen på andre sprog end dansk, men for at lette de administrative byrder og fremme internationaliseringen kan det overlades til fondene at benytte det sprog, som ud fra fondenes administrative rutiner og kommunikation med interessenter forekommer mest hensigtsmæssigt, uden at der sker en urimelig tilsidesættelse af hensynet til brugerne af oplysningerne. Hvis der er tale om et dokument udfærdiget på engelsk, findes der således ikke at være særlige hensyn at tage til offentligheden, idet det antages, at de fleste brugere af disse oplysninger i Danmark forstår engelsk.

Som noget nyt foreslås det endvidere i *stk. 4* at indføre mulighed for, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelse af årsrapporter for erhvervsdrivende fonde på engelsk, herunder om der er krav om, at det skal fremgå af en fonds vedtægt, hvis årsrapporten skal kunne aflægges på engelsk.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfondsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Til § 12

Bestemmelsen indeholder regler om registrering og anmeldelse af erhvervsdrivende fonde. Da der ikke vurderes at være tungtvejende grunde, der kan begrunde, at der på dette punkt skal være forskel på erhvervsdrivende fonde og aktie- eller anpartsselskaber, foreslås anmeldelsesreglerne tilpasset de tilsvarende bestemmelser i selskabslovens § 9, så der i forhold til anmeldelse og registrering sikres parallelitet mellem de to regelsæt.

Det fremgår af den gældende § 53, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde, at en anmeldelse om stiftelse af en erhvervsdrivende fond skal være modtaget i Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed senest 3 måneder efter underskrivelsen af vedtægten.

Selskabsloven medførte, at der for aktie- og anpartsselskaber blev indført en generel anmeldelsesfrist på 2 uger, som også gælder for anmeldelser af stiftelser.

Det vurderes i forlængelse heraf for hensigtsmæssigt at ensarte fristbestemmelserne for udøvelse af erhvervsvirksomhed uanset virksomhedsform. Det vil derfor også være hensigtsmæssigt, at der i lov om erhvervsdrivende fonde er en tilsvarende generel

anmeldelsesfrist på 2 uger, jf. bestemmelsens *stk. 1*, og at denne anmeldelsesfrist også skal gælde ved stiftelsen af nye erhvervsdrivende fonde.

Det fremgår endvidere af den gældende § 53, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde, at en anmeldelse om ændring af de registrerede forhold vedrørende en erhvervsdrivende fond skal være modtaget i Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed senest 4 uger efter ændringen.

Denne bestemmelse retter sig mod det hidtidige udgangspunkt, hvorefter ændringer vedrørende erhvervsdrivende fonde blev anmeldt pr. brev, og eventuelt i de senere år pr. mail. Fondene og deres rådgivere ønsker i stigende omfang at benytte sig af digitale løsninger i kommunikation og registreringsforhold, f.eks. ved brug af Erhvervsstyrelsens it-registreringsløsninger. Hensyn begrundet i tidsmæssige forhold såsom ekspeditionstid, forsendelse m.v. er således ikke længere så tungtvejende i lyset af den teknologiske udvikling. På denne baggrund foreslås det i stk. 1 at forenkle den hidtil gældende generelle anmeldelsesfriste på 4 uger, således at der nu gælder én fælles, generel registrerings- eller anmeldelsesfrist på 2 uger.

Den foreslåede ændring medfører også ændringer for fonde, der stiftes ved testamente. Sådanne fonde har hidtil skulle anmeldes senest umiddelbart efter boets slutning. Fremover vil det dog være et krav, at registreringen eller anmeldelsen til registrering sker inden 2 uger fra boets afslutning.

De pågældende registreringer kan gennemføres umiddelbart af de af fonden bemyndigede personer ved brug af Erhvervsstyrelsens it-system. Registreringens offentliggørelse i styrelsens it-system sker i så fald i umiddelbar forlængelse af registreringens gennemførelse. Registreringen skal som udgangspunkt være gennemført inden for de anførte frister. Det kræver dog, at Erhvervsstyrelsen har udviklet systemer til selvregistrering for erhvervsdrivende fonde, da det ellers må forventes at være digital indberetning, som skal benyttes. Der henvises til lovens kapitel 2 om digital kommunikation og bemærkningerne hertil.

Ændringen af anmeldelsesfristen for fonde følger, som det fremgår ovenfor, ændringer i selskabslovgivningen, der medførte, at der for aktie- og anpartsselskaber blev indført en generel anmeldelsesfrist på 2 uger. Ændringen af anmeldelsesfristen i selskabsloven havde til formål at sikre, at ændringer i registrerede forhold kommer til offentlighedens kendskab hurtigt, men gør det samtidig muligt for den enkelte virksomhed at passe anmeldelsesprocedurerne ind i de løbende administrative opgaver. Ensretningen af de generelle anmeldelsesfrister skulle således medvirke til at forenkle de administrative rutiner for kapitalsekskaberne.

I henhold til *stk. 1, 1. pkt.*, skal enhver registreringspligtig oplysning registreres i Erhvervsstyrelsens it-system inden 2 uger. Dette gælder uanset, om der er tale om en ændring af et forhold, der er omfattet af § 27 i lov om erhvervsdrivende fonde, som regulerer, hvilke forhold der som minimum skal indeholdes i vedtægten for en erhvervsdrivende fond, eller om der er tale om andre forhold. Vedtægtsændringer skal således anmeldes, selvom ændringen vedrører vedtægtsbestemmelser, der ikke særskilt optages i Erhvervsstyrelsens it-system. Tilsvarende gælder ændringer i ledelsesmedlemmer, revisor, adresse, hjemsted m.v.

De 2 uger regnes fra den retsstiftende beslutning. Dette kan være beslutning på et bestyrelsesmøde, underskrift på vedtægt eller lignende. Baggrunden for, at der i bestemmelsen er foreslået en tilføjelse af ”eller forholdet er ændret”, er, at bestemmelsen om registrering eller anmeldelse også gør sig gældende i forhold til f.eks. fonde, som overgår fra erhvervsdrivende fond til en ikke-erhvervsdrivende fond, eller omvendt. En sådan overgang er ikke nødvendigvis

en beslutning, men reelt et forhold som er ændret. Fristen beregnes i disse tilfælde fra tidspunktet for konstateringen heraf, hvilket typisk vil være ved fondsbestyrelsens godkendelse af årsregnskabet. Det kan f.eks. være, at bruttoomsætningen er faldet, så erhvervsdriften er af begrænset omfang. Etablering af koncernforhold, hvor fonden opnår bestemmende indflydelse i en dattervirksomhed, er et andet eksempel på faktiske forhold, der kan bevirke registreringspligt. I så fald beregnes fristen fra koncernforholdets endelige etablering.

Ved enhver vedtægtsændring skal der i henhold til Erhvervsstyrelsens anmeldelsesbekendtgørelse udstedt med hjemmel i bl.a. den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 60, stk. 3, som videreføres som ny § 19, indsendes daterede vedtægter med den fuldstændige ordlyd i den nye affattelse. Det medfører, at en ændring af en vedtægt ikke kan ske ved brug af allonge.

Hvis det ikke er muligt for en anmelder selv at registrere et forhold i Erhvervsstyrelsens it-system, enten fordi der ikke er udviklet selvregistreringsløsninger, fordi der foreligger tekniske forhindringer, eller fordi der foreligger andre grunde, skal det relevante forhold fortsat være anmeldt til styrelsen med henblik på registrering inden udløbet af fristen, jf. *stk. 1, 2. pkt.* Bestyrelsen har ansvaret for anmeldelse af de påkrævede oplysninger, jf. *stk. 2.*

Erhvervsstyrelsens selvregistreringsløsning udvikles løbende, således at flere og flere anmeldelser kan foretages ved brug af Erhvervsstyrelsens it-system. Det forhold, at registrering ikke kan ske ved brug af de selvregistreringsløsninger, som Erhvervsstyrelsen stiller til rådighed, afskærer ikke fonden fra at skulle overholde anmeldelsesfristen, idet anmeldelse alternativt skal være foretaget over for Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed senest 2 uger efter, at den registreringspligtige beslutning er truffet.

En overtrædelse af den generelle frist på 2 uger vil ikke resultere i en registreringsnægtelse af anmeldelsen. Dette svarer til, hvad der hidtil har været gældende ved overtrædelse af tidsfristen på 4 uger. Den foreslåede bestemmelse er således alene en ordensforskrift, og overtrædelse heraf vil ikke kunne medføre registreringsnægtelse. Der vil dog kunne blive stillet krav om fornyet beslutning eller dokumentation, hvis der er gået længere tid end må vurderes for rimeligt i forhold til, at oplysningerne skal have aktualitetsværdi.

I det foreslåede *stk. 2* præciseres det, at hvor der i loven er fastsat pligt til, at et bestemt forhold skal registreres eller anmeldes, påhviler pligten fondens bestyrelse. Det er således fondens bestyrelse, der er ansvarlig for, at en erhvervsdrivende fond omfattes af lov om erhvervsdrivende fonde registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system. På tilsvarende vis er det fondens bestyrelse, der er ansvarlig for efterfølgende registrering eller anmeldelse af ændringer i fondens vedtægt og øvrige registreringspligtige forhold. Alle medlemmer af bestyrelsen vil som udgangspunkt kunne ifalde ansvar for manglende registrering eller anmeldelse.

Det foreslås i *stk. 3*, at bestemmelserne i *stk. 1* og *2* finder tilsvarende anvendelse på dokumenter og meddelelser m.v., som i øvrigt skal offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system. Styrelsens it-system udvikles løbende, således at flere og flere offentliggørelser fremover kan foretages af anmelder selv. Der vil i forbindelse hermed kunne fastsættes nærmere regler om, hvilke dokumenter og meddelelser m.v., anmelder selv kan eller skal offentliggøre i it-systemet, jf. forslagets § 19, *stk. 2.*

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfondsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Til § 13

Det foreslåede *stk. 1* er en ny bestemmelse, men der er alene tale om en kodificering af gældende ret. Det fremgår således ikke udtrykkeligt af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, at bestyrelsesmedlemmer, eventuelt direktør, og revisor skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system. Det har dog hidtil fremgået direkte af loven, at en erhvervsdrivende fond skulle have en bestyrelse, og eventuelt direktør, samt revisor.

Det følger imidlertid af regler, der er udstedt administrativt i medfør af lovens bemyndigelsesbestemmelser, at der skal ske anmeldelse af bestyrelse, og eventuelt direktør, samt revisor. Tilsvarende gælder eventuelle suppleanter for disse.

Bestemmelsen medfører, at bestyrelse, og eventuelt direktør, samt revisor skal registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system. Tilsvarende gælder suppleanter for disse, jf. den foreslåede § 48. Endvidere gælder bestemmelsen tilsvarende, hvis andre udpeger yderligere en eller flere revisorer.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfundsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

I *stk. 2* videreføres den gældende bestemmelse om, at revisorskifte i visse situationer skal forklares. Pligten til forklaring påhviler fortsat bestyrelsen. Bestemmelsen udspringer af artikel 38, stk. 2, i 8. direktiv om lovpligtig revision, direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006. Bestemmelsen er implementeret ved lov nr. 468 af 17. juni 2008 om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder (revisorloven).

Bestemmelsen medfører, at fondens bestyrelse skal underrette Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, hvis revisor afsættes eller fratræder inden hvervets udløb. En tilsvarende pligt gælder for revisor, jf. den foreslåede § 72, stk. 3, hvor underretningen skal gives til fondsmyndigheden, som dog skal videresende til Erhvervsstyrelsen. Der skal sammen med underretningen gives en fyldestgørende forklaring på årsagen hertil. Fratræder revisor inden hvervets udløb, påhviler det fondens bestyrelse at sørge for, at registrering eller anmeldelse om revisorskifte vedlægges en konkret og fyldestgørende forklaring på årsagen til hvervets ophør. Der er således fortsat krav om at indsende en begrundet og informativ redegørelse for revisors fratræden i utide.

Erhvervsstyrelsen sender en kopi af den modtagne forklaring til fondsmyndigheden.

I forhold til gældende ret er det som følge af Erhvervsfundsudvalgets rapport tilføjet i *stk. 2*, at anmeldelse om revisorskift fremover også skal vedlægges en fyldestgørende redegørelse fra bestyrelsen om årsagen til revisors fratræden eller afsættelse, hvis dennes fratræden sker i tide, dvs. ved udløbet af revisions funktionsperiode, men hvor revisor ikke genvælges som følge af uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor. Det er bestyrelsen, som har ansvaret for at anmelde revisors fratræden og i givet fald vedlægge den krævede redegørelse.

Den foreslåede bestemmelse bevirker ligesom i dag, at der ikke er krav om, at bestyrelsen skal give særlig meddelelse, hvis revisorskiftet ved udløbet af revisors funktionsperiode eksempelvis skyldes et udbud, hvor en anden revisor eller revisionsvirksomhed har vundet opgaven med at revidere årsregnskabet for den pågældende fond.

Det nye i bestemmelsen er, at bestyrelsen skal underrette, hvis revisorskiftet sker på baggrund af uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor. Underretningen skal i så fald ske, uanset om revisorskiftet sker i tide eller utide. Tidligere skulle der uanset årsagen kun ske underretning, hvis revisorskiftet skete i utide.

Det er fortsat bestyrelsens ansvar og pligt at sikre fondens formål og interesser, herunder at vælge en revisor, som opfylder sine forpligtelser i henhold til loven og fondens vedtægt. Hvis bestyrelsens tillid til fondens revisor er forsvundet, eller der på anden måde er opstået uoverensstemmelser eller lignende, indebærer deres pligt til at forvalte fondens midler og sikre fondens interesser, at de kan eller skal afskedige revisor. Hvis afskedigelsen af revisor sker ved udløbet af revisors funktionsperiode, skal der dog fremover sammen med registreringen eller anmeldelsen vedlægges en redegørelse, hvis afskedigelsen skyldes uoverensstemmelser.

Uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor kan være alle former for uenighed, konflikt eller strid, som ikke er af bagatelagtig karakter. Det kan eksempelvis vedrøre tilrettelæggelse af revisors arbejde, manglende opfyldelse af informationsforpligtelser, personstridigheder mellem et eller flere bestyrelsesmedlemmer og revisor eller lignende forhold. Uenighed om revisors vederlag vil som udgangspunkt ikke være en uoverensstemmelse, som skal medføre meddelelsespligt for bestyrelsen.

Da både bestyrelsen og revisor har pligt til at meddele udskiftning af revisor, som skyldes uoverensstemmelser, vil der skulle indhentes redegørelse fra en eventuel part, som ikke af egen drift indsender redegørelse, eksempelvis på grund af uenighed eller forskellig opfattelse af situationen. Hvis bestyrelsen således indsender redegørelse, men ikke revisor, vil revisor blive anmodet om at indsende sin redegørelse.

Hvis Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed eller fondsmyndigheden finder anledning til at spørge nærmere ind til den fremsendte redegørelse, kan revisor eller bestyrelsen blive anmodet om yderligere oplysninger, jf. den gældende § 57, stk. 3, som foreslås videreført som § 17, stk. 1, 2. pkt. og § 24, stk. 3.

Der foreslås en tilsvarende ændring vedrørende revisor, jf. den foreslåede § 72, stk. 3, som ændrer den gældende § 29, stk. 4. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Det foreslås, at der i henhold til *stk. 3* skal være mulighed for, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om registrering af stifter. Dette vil i første omgang være, om stifter i givet fald skal registreres, og herefter hvilke oplysninger der skal medsendes i den forbindelse. En tilsvarende bestemmelse findes i den gældende lov § 56 a, stk. 1, hvorefter oplysninger om stifter skal registreres, medmindre Erhvervsstyrelsen beslutter noget andet.

Der vil i henhold til denne bestemmelse også kunne fastsættes regler om registrering af væsentlige gavegivere m.v., jf. den foreslåede § 1, stk. 3.

Reglerne vil i givet fald blive fastlagt i Erhvervsstyrelsens anmeldelsesbekendtgørelse og vil følge de øvrige bestemmelser om registrering af ledelse, revisor osv. Det vil som udgangspunkt sige registrering med navn og adresse.

Det foreslås, at bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

I henhold til den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 54 er der krav om, at en anmeldelse om henholdsvis stiftelse, forhøjelse og nedsættelse af grundkapitalen skal vedlægges oplysning om omkostningerne forbundet med den enkelte transaktion.

I selskabsloven er der alene krav om oplysning om omkostninger i forbindelse med stiftelse og kapitalforhøjelse. Der stilles således ikke for kapitalselskaber krav om oplysning om omkostninger forbundet med kapitalnedsættelse.

Da der ikke ses at være væsentlige grunde til, at der på dette punkt skal gælde skærpede regler for erhvervsdrivende fonde i forhold til kapitalselskaber, foreslås det i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets rapport, at der fremover ikke skal oplyses om omkostninger forbundet med en kapitalnedsættelse.

Det foreslås dog videreført, at hvis en fond skal afholde omkostninger ved en stiftelse eller kapitalforhøjelse, skal dette og de anslåede omkostninger angives i forbindelse med registreringen eller anmeldelsen til registreringen. Den foreslåede affattelse af bestemmelsen medfører ikke indholdsmæssige ændringer i forhold til den gældende bestemmelse, men med den foreslåede bestemmelse tages der højde for en kommende digitalisering af anmeldelses- og registreringsprocessen af blandt andet stiftelsen af en erhvervsdrivende fond.

Der er ikke tale om en egentlig godkendelse af omkostningerne. Usædvanligt høje omkostninger kan dog konkret rammes af bestemmelsen i den foreslåede § 38, stk. 1, 1. pkt., hvorefter bestyrelsen vil kunne ifalde ansvar eller bødestraf, hvis de høje omkostninger er udtryk for manglende varetagelse af fondens interesser.

Det har hidtil været gældende ret, at der alene skulle oplyses om omkostninger, som påhvilede fonden i forbindelse med de omhandlede transaktioner, men dette har ikke fremgået af bestemmelsen. Den foreslåede bestemmelse er derfor sprogligt præciseret, så det tydeligt fremgår, at det alene er fondens omkostninger, som skal oplyses.

Til § 15

Forslagets *stk. 1* indeholder i store træk en videreførelse af de gældende bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde § 55, stk. 1.

Det foreslås derfor i *stk. 1, 1. pkt.*, at registrering ikke må finde sted, hvis det forhold, der ønskes registreret, ikke er lovligt eller ikke er i overensstemmelse med fondens vedtægt. Der erindres i denne forbindelse om straffelovens § 296, stk. 1, nr. 2, litra d, om afgivelse af urigtige oplysninger over for offentlig myndighed.

Bestemmelsen vedrører alle registreringer, dvs. såvel en registrering om stiftelse af en fond og efterfølgende registrering af for eksempel kapitalforhøjelser m.v. I forhold til disse skal Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed påse, at det registrerede eller anmeldte ikke er i strid med de i *stk. 1, 1. pkt.*, nævnte reguleringer. Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed har ikke pligt til at påse, om anden lovgivning er overtrådt, men styrelsen er dog ikke afskåret fra at nægte registrering, hvis andre love m.v. er overtrådt.

Af *stk. 1, 2. pkt.*, fremgår det, at registrering heller ikke må finde sted, hvis den beslutning, der lægges til grund for registreringen, ikke er blevet til i overensstemmelse med de forskrifter, som er fastsat i loven, bestemmelser fastsat i henhold til denne lov, eller de krav som fondens vedtægt fastlægger. Denne bestemmelse retter sig særligt mod bestemte majoritets- eller

quorumkrav, som skal være opfyldt for, at en beslutning lovligt kan træffes. Det kan eksempelvis være vedtægtsmæssige krav om beslutning på f.eks. to på hinanden følgende bestyrelsesmøder, som skal være opfyldt.

I de it-registreringsløsninger, som Erhvervsstyrelsen stiller til rådighed for anmeldere, er det tilstræbt, hvor det er muligt, at udvikle dialogbokse og blokeringer for at mindske risikoen for fejl og registreringer i strid med loven og de i medfør af loven udstedte forskrifter og retningslinjer. Karakteren af de oplysninger, der skal registreres, og det materiale, der skal vedhæftes, gør det imidlertid ikke muligt i alle situationer at forhindre, at registreringer kan ske i strid med lovens forskrifter.

I *stk. 2* præciseres det derfor, at der påhviler anmelder en særlig forpligtelse til at sikre, at selvregistrering ved brug af tilgængelige it-registreringsløsninger ikke gennemføres i strid med lovgivningens eller vedtægts forskrifter. Det samme gælder i forbindelse med anmeldelser af forhold, der ikke kan gennemføres ved selvregistrering. Der henvises i denne forbindelse til den foreslåede § 17 vedrørende dokumentation for baggrunden for den foretagne registrering eller anmeldelse og retsvirkningerne heraf.

Ved anmelder forstås den person eller det firma, der i forbindelse med det registreringspligtige forhold formelt anføres som anmelder. Hvis fonden selv forestår registreringen eller anmeldelsen, sker dette således på fondens vegne i overensstemmelse med de tegningsregler, der gælder for fonden, eller i øvrigt i overensstemmelse med de almindelige regler om stillingsfuldmagt. Foretages registreringen eller anmeldelsen f.eks. af fondens advokat, er det den pågældende advokat, der skal betragtes som anmelder, uanset om det er eksempelvis advokatens sekretær, der foretager handlingen.

Det foreslåede *stk. 3* fastslår, at anmelder har samme ansvar som efter *stk. 1* og *2* for dokumenter, som anmelder offentliggør eller indsender til offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system. Dette gælder, uanset om anmelder selv foretager offentliggørelsen heraf i styrelsens it-system, hvor denne mulighed foreligger, eller anmelder indsender dokumenter m.v.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfundsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Det foreslås, at bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, *stk. 1*.

Til § 16

Den foreslåede bestemmelse forudsætter, at der er indgivet en anmeldelse til Erhvervsstyrelsen.

For at sikre en smidig sagsbehandling i samarbejdet mellem Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed og de erhvervsdrivende fonde forslås det i *stk. 1* at opretholde princippet i den gældende § 55, *stk. 2*, om mulighed for at berigtige visse anmeldelser, hvis disse anmeldelser er mangelfulde. Styrelsen kan i den forbindelse fastsætte en frist, inden for hvilken berigtigelse skal have fundet sted. Berigtigelse forudsætter, at lovgivningen tillader det, eller at det på andet grundlag er tilladt at ændre på det anmeldte forhold. Fristen sættes normalt til 2 uger.

Som eksempel kan nævnes en bestyrelsesbeslutning, hvor bestyrelsen har givet bemyndigelse til anmelder til at foretage mindre redaktionelle korrektioner i forbindelse med anmeldelse af en vedtægtsændring eller lignende. Der kan alene blive tale om berigtigelser foranlediget af

den konkret foreliggende anmeldelse. Den foreslåede adgang til at berigtige visse forhold indeholder ikke hjemmel til at foretage ændringer i allerede registrerede forhold.

I relation til bestemmelsen i stk. 1 er det Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, der træffer afgørelse om, hvorvidt der er tale om forhold, der kan berigtiges, eller om de pågældende forhold gør, at den indgivne anmeldelse skal registreringsnægtes. En anmelder kan således ikke forlange, at Erhvervsstyrelsen giver en berigtigelsesfrist i stedet for en registreringsnægtelse af en modtaget anmeldelse.

Hvis et forhold ikke kan berigtiges, skal der ikke gives frist hertil, men derimod skal der ske umiddelbar registreringsnægtelse.

Bestemmelsen kan altid benyttes til at rette formelle mangler i form af f.eks. indsendelse af manglende bilag eller tilvejebringelse af godkendelser, som efter lov, bestemmelser udstedt i medfør af loven, eller vedtægt skal indhentes af Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

Erhvervsstyrelsens konstatering og påtale af, hvorvidt der er tale om fejl eller mangel, der kan afhjælpes, er en afgørelse, der kan indbringes for Erhvervsankenævnet, jf. reglerne herom i den foreslåede § 130, stk. 1, der viderefører den gældende § 62, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde.

Hvis der fastsættes en frist for berigtigelse, og sker dette ikke inden for fristen, kan anmeldelsen registreringsnægtes alene med denne begrundelse, jf. *stk. 1, 2. pkt.*

Af hensyn til de afledede retsvirkninger som følger af, at registreringen ikke finder sted, foreslås det i *stk. 2*, at anmelder skal have meddelelse om registreringsnægtelsen og baggrunden herfor.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfondsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Til § 17

Der er tale om en videreførelse af bl.a. de gældende bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde § 5, stk. 2.

Erhvervsstyrelsen har i den foreslåede stk. 1, 1. pkt., hjemmel til at kræve supplerende oplysninger om såvel nystiftelser som ændringer af enhver art. Erhvervsstyrelsen kan derfor forlange de oplysninger, som er nødvendige for at bedømme, om betingelserne for registrering er opfyldt.

Bestemmelsen retter sig særligt mod de forhold, som skal påses ved registrering af en nystiftet fond, men også efterfølgende ændringer i vedtægt, ledelse, revisor eller andre registreringspligtige forhold.

Erhvervsstyrelsen skal ved registrering eller anmeldelse af erhvervsdrivende fonde påse, at de opfylder de krav, der stilles for anerkendelsen af fonden som selvstændig juridisk person, herunder om den pågældende fond overholder definitionen i § 1, stk. 2. Endvidere kontrolleres, at det retlige grundlag (testamente, gavebrev eller anden retshandel) for fonden er til stede, og at vedtægten er i overensstemmelse hermed.

I forhold til selve registreringen påser Erhvervsstyrelsen i stiftelsesfasen navnlig reglerne om vurdering af apportindskud, navnereglerne og lignende.

Den foreslåede bestemmelse komplementerer den foreslåede bestemmelse i § 24, stk. 3, som generelt omhandler fondsmyndighedens mulighed for at føre tilsyn. Der henvises til bemærkninger til denne bestemmelse.

Det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, medfører, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan påbyde fondens bestyrelse, direktør eller revisor at bringe overtrædelser af bestemmelserne i denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller fondens vedtægt i overensstemmelse med de konkrete bestemmelser eller fondens vedtægt.

Et sådan påbud vil eventuelt kunne vedrørende vedtægtens bestemmelser om antal udpegede bestyrelsesmedlemmer, hvor Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed vil kunne påbyde fondens bestyrelse at bringe en eventuel uoverensstemmelse i overensstemmelse med fondens vedtægt.

Hvis fondsbestyrelsen får et påbud efter stk. 1, 2. pkt., vil den typiske proces være, at bestyrelsen, direktør eller revisor inden for en fastsat periode skal have rettet op på forholdene.

Efter forslaget *stk. 2* kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed stille krav om, at der i indtil 3 år fra registreringstidspunktet indsendes bevis for, at en registrering eller anmeldelse er lovligt foretaget. Den hidtil gældende bestemmelse indeholdt en grænse på 5 år, men den ændrede bestemmelse er fremover i overensstemmelse med de almindelige forældelsesregler, jf. den almindelige forældelsesfrist i forældelseslovens § 3.

Erhvervsstyrelsen kan anmode om sådan dokumentation, hvis styrelsen har en formodning om, at et anmeldt eller registreret forhold ikke er i overensstemmelse med eksempelvis lov om erhvervsdrivende fonde eller fondens vedtægt. Der kan også være tale om eventuelt stikprøvevis at indhente sådanne oplysninger. Det kan eksempelvis være til kvalitetssikring og udvikling af Erhvervsstyrelsens it-system, herunder at efterleve de krav om offentlighed og gennemsigtighed, der skal sikre den nødvendige tillid blandt brugerne til de registrerede og offentliggjorte oplysninger.

Erhvervsstyrelsen kan eksempelvis anmode fondsbestyrelsen om yderligere dokumentation, for hvorvidt beslutningen om f.eks. en vedtægtsændring er blevet til i overensstemmelse med loven eller fondens vedtægt.

Erhvervsstyrelsen kan i forbindelse hermed i særlige tilfælde stille krav om, at der indsendes en erklæring afgivet af en revisor om, at de økonomiske dispositioner i forbindelse med anmeldelsen eller registreringen er lovligt foretaget. Opfyldes kravene i henhold til bestemmelsen ikke, kan styrelsen fastsætte en frist til forholdets berigtigelse.

Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan endvidere om nødvendigt i henhold til *stk. 2, sidste pkt.*, iværksætte en tvangsopløsning af fonden. Det må dog formodes, at dette instrument vil blive benyttet forholdsvis sjældent, da styrelsen i første omgang i stedet for tvangsopløsning kan overveje at anmode fondsmyndigheden om at afsætte bestyrelsen som uegnet, jf. den foreslåede § 45.

Foreligger der en begrundet mistanke om, at der foreligger et strafbart forhold hos den, som oplysningerne skal indhentes fra, og forholdet kan forventes at føre til, at der indgives politianmeldelse, vil styrelsen afstå fra at indhente sådan dokumentation, men overlade den videre behandling til politimæssig efterforskning.

I *stk. 3* foreslås, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan forlænge lovens frister. Bestemmelsen er en videreførelse af den hidtil gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 57, *stk. 4*.

Den tilsvarende gældende bestemmelse ses ikke at have været anvendt i nævneværdig grad, da der generelt er tilsigtet at være parallelitet mellem registreringsbestemmelserne for erhvervsdrivende fonde og andre selskabsformer, fortrinsvis aktie- og anpartsselskaber. Dette stemmer overens med bemærkningerne til den oprindelige lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lov nr. 286 af 6. juni 1984, og Betænkning om fonde, nr. 970/1982, som lå til grund for den oprindelige lov om erhvervsdrivende fonde.

I selskabsloven er der dog ikke en generel mulighed for, at der kan dispenseres fra lovens fristbestemmelser. En række af fristerne i lov om erhvervsdrivende fonde er dog alene ordensforskrifter, hvorfor en overtrædelse heraf derfor som udgangspunkt ikke vil medføre en registreringsnægtelse. På den baggrund foreslås den hidtidige bestemmelse videreført uændret.

Fristoverskridelserne i visse konkrete tilfælde kan dog være så væsentlige, at en fristoverskridelse af en ordensforskrift kan medføre, at registrering ikke kan finde sted. Vurderingen heraf foretages konkret af Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfundsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Til § 18

Bestemmelsen viderefører den gældende § 56 a i lov om erhvervsdrivende fonde. Der foreslås en mindre ændring, idet muligheden for at registrere stifter bortfalder.

Bestemmelsen i *stk. 1, 1. pkt.*, indeholder en udtrykkelig hjemmel til, at personoplysninger – stilling, navn, og adresse – på fondens ledelse til enhver tid skal fremgå af Erhvervsstyrelsens it-system. Dette gælder, medmindre Erhvervsstyrelsen bestemmer noget andet. Med ledelse forstås bestyrelse og eventuel direktion, men ikke administrator, da en sådan ikke er at betragte som ledelse, jf. den foreslåede § 43 og bemærkningerne hertil.

Oplysningerne om de enkelte personer opdateres via Det Centrale Personregister, og der påhviler således ikke fratrådte medlemmer af ledelsen en pligt til at opdatere oplysningerne i Erhvervsstyrelsens register.

Erhvervsstyrelsen kan bestemme, at en eller flere af disse oplysninger ikke skal registreres. Dette gælder både de enkelte personoplysninger, men også i forhold til den omfattede personkreds.

Bestemmelsen omhandlede tidligere også stiftere, men da Erhvervsstyrelsen ikke registrerer stiftere, når der er tale om erhvervsdrivende fonde, foreslås stifter ikke medtaget i opregningen, hvilket skyldes, at stifter ikke på nuværende tidspunkt registreres i erhvervsdrivende fonde, da oplysningen om stifter altid skal fremgå af den enkelte fonds vedtægt, jf. den foreslåede § 27,

stk. 1. Der kan dog i henhold til den foreslåede § 13, stk. 3, fastsættes nærmere regler om registrering af stifter. Der henvises til bemærkningerne til den pågældende bestemmelse.

Stk. 1, 2. pkt., indebærer, at disse oplysninger om ledelsesmedlemmer altid skal fremgå af Erhvervsstyrelsens it-system, uanset om en erhvervsdrivende fond fortsat er aktiv eller registreret som opløst.

I henhold til *stk. 2* foreslås i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets rapport, at opdateringen af en persons oplysninger ophører 10 år efter, at den pågældende er udtrådt af den sidste virksomhed, hvor personen er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system. Det indebærer også registrering i aktie- og anpartsselskaber, andelsselskaber med begrænset ansvar, enkeltmandsvirksomheder m.v. Når den pågældende person således ophører med at være aktiv i en erhvervsvirksomhed, går der 10 år før personoplysningerne ikke længere opdateres. Hvis den pågældende indtræder i løbet af perioden, skal 10 års perioden beregnes på ny fra det tidspunkt, hvor den pågældende fratræder igen.

I den hidtil gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 56 a, stk. 2, var den øvre grænse for opdatering af personoplysninger i Erhvervsstyrelsens it-system på 20 år. Grænsen på 20 år blev oprindeligt foreslået, idet den var sammenfaldende med den dengang gældende generelle forældelsesfrist.

Da den generelle forældelsesgrænse, i forældelsesloven er ændret i 2007, er *stk. 2* foreslået tilpasset i overensstemmelse hermed. Opdateringsperioden er således reduceret til 10 år i overensstemmelse med den nu gældende forældelsesfrist.

Den foreslåede ændring medfører endvidere, at der på dette punkt kommer sammenhæng mellem reglerne i selskabsloven og denne lov, jf. de tilsvarende regler i selskabslovens § 18, stk. 2. Efter udløbet af de 10 år vil oplysningerne alene fremgå som historiske oplysninger som følge af den begrænsede informationsværdi.

Det er alene opdateringen, der ophører efter 10 år, jf. *stk. 2*, idet personoplysningerne til stadighed vil kunne fremskaffes i Erhvervsstyrelsens it-system. Grænsen for opdatering blev imidlertid indført, da disse oplysninger efter en længere årrække må antages at være af begrænset værdi i forbindelse med information om persontilknytninger i selskabsforhold.

Til § 19

Bestemmelsen viderefører den gældende § 60 i lov om erhvervsdrivende fonde. De hidtil gældende bestemmelser i § 60, stk. 1-3, blev indsat ved lov nr. 1231 af 18. december 2012 i forbindelse med gennemførelsen af obligatorisk digital kommunikation. Bestemmelsen i § 60, stk. 4, blev oprindeligt indsat ved lov nr. 449 af 7. juni 2001.

Den gældende § 60 i lov om erhvervsdrivende fonde indeholder de overordnede regler for kommunikation med Erhvervsstyrelsen om anmeldelse og registrering m.v. af forhold, som er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde. Desuden indeholder § 60 hjemmel til at fastsætte nærmere regler om, hvorledes kommunikationen skal foregå, og de betingelser, der er knyttet til f.eks. anvendelsen af styrelsens digitale selvbetjeningsløsning.

Efter det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, kan Erhvervsstyrelsen som hidtil fastsætte regler om anmeldelse og registrering af forhold, som er registreringspligtige efter lov om erhvervsdrivende fonde. Det kan herunder som allerede gældende bestemmes, at styrelsen med

øjeblikkelig virkning kan lukke brugerens adgang til at anvende Erhvervsstyrelsens it-system til selvregistrering i tilfælde af begrundet formodning om, at der er sket eller vil ske misbrug af adgangen til at foretage selvregistrering. En sådan begrundet formodning kan foreligge, hvis der tidligere har været foretaget forkerte registreringer, eller hvis der foreligger indikationer på, at sådanne registreringer vil blive foretaget.

Digital kommunikation har i en årrække været et tilbud i det omfang, styrelsen har udviklet digitale løsninger til brug for digital kommunikation. Registrering af oplysninger i den digitale selvbetjeningsløsning har hidtil været tilbudt i mindre omfang for erhvervsdrivende fonde end for øvrige selskabsformer, f.eks. til ændring af navn og hjemsted. Baggrunden for dette er, at en række dispositioner kræver tilladelse eller samtykke fra fondsmyndigheden og derfor ikke egner sig til selvregistrering. I stedet skal fondene udfylde en anmeldelsesblanket, som findes på styrelsens hjemmeside, og indsende blanketten pr. e-mail eller undtagelsesvis med almindelig post efter de gældende regler. Fremadrettet vil der blive udviklet it-registreringsløsninger til de erhvervsdrivende fonde, så flere forhold med tiden kan registreres digitalt. Der vil endvidere blive krav om digital indberetning, jf. de i lovens kapitel 2 foreslåede bestemmelser.

Den skriftlige kommunikation, som i øvrigt finder sted vedrører fortrinsvis fortolkning og vejledning om forhold, der er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde og bekendtgørelser udstedt i medfør af loven. Der har hidtil ikke været fastsat regler om kommunikationsmåden for denne type skriftlig kommunikation.

Hvor anmelderen selv foretager registreringen, træder sådanne registreringer i stedet for indsendelse af anmeldelse som hidtil, jf. *stk. 1, 2. pkt.* Bestemmelsen medfører, at en online registrering træder i stedet for den traditionelle anmeldelse. Dette betyder, at fonden og dens rådgivere også skal være opmærksomme på anmeldelsesfrister m.v., når der foretages online registreringer, og at man på samme måde som ved anmeldelse er underkastet en pligt til at få registreret senere ændringer i fondens forhold.

Med det foreslåede *stk. 2* kan styrelsen ligeledes som hidtil fastsætte regler om offentliggørelse af registreringer, dokumenter og meddelelser m.v., som skal offentliggøres i styrelsens it-system efter lov om erhvervsdrivende fonde.

Hjemlen har hidtil været udnyttet til at fastsætte nærmere regler om anmeldelse i Erhvervsstyrelsens anmeldelsesbekendtgørelse, hvilket også fremover vil være tilfældet.

Udgangspunktet har hidtil været, at sådanne oplysninger er offentligt tilgængelige, jf. den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 61, *stk. 1*, som videreføres med denne bestemmelse. Udgangspunktet med udstedelse af nærmere regler skal fortsat være, at sådanne oplysninger og dokumenter m.v. er offentligt tilgængelige.

Bestemmelsen i *stk. 3* viderefører den gældende § 60, *stk. 5*. Der tilsigtes ingen materielle ændringer i retstilstanden.

Bestemmelsen i *stk. 3, 1. pkt.*, giver Erhvervsstyrelsen hjemmel til at fastsætte regler om gebyrer for bl.a. anmeldelse og udskrifter, ligesom styrelsen kan udstede rykkerbreve ved for sen betaling. I henhold til bestemmelsen i *stk. 3, 2. pkt.*, kan styrelsen endvidere fastsætte regler om betaling af gebyr for dækning af udgifterne forbundet med administration af loven.

De erhvervsdrivende fonde, der er omfattet af loven, betaler i henhold til gældende ret en årsafgift, som beregnes på baggrund af fondens opgjorte egenkapital i seneste aflagte årsrapport. Dette fremgår af Erhvervsstyrelsens anmeldelsesbekendtgørelse. Gebyret dækker al administration af loven, herunder registrering, godkendelser, regnskabskontrol m.v.

Der er ikke i den gældende lovgivning vedrørende erhvervsdrivende fonde fastsat regler om betaling af et gebyr for indgivelse af anmeldelser og foretagelse af registreringer, som indført for kapitalselskaber, da dette på nuværende tidspunkt er indeholdt i årsgebyret.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfondsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Til § 20

Bestemmelsen bygger på den gældende § 61, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde. Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfondsudvalget.

Den gældende § 61, stk. 1, er ikke foreslået videreført, da indholdet af denne bestemmelse fremover er omfattet af § 19, stk. 2, hvorefter Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om eventuel offentliggørelse af oplysninger eller dokumenter. Tilsvarende gælder den gældende § 61, stk. 2, da indholdet af denne bestemmelse er omfattet af § 12, stk. 1, nr. 2, i lov om offentlighed i forvaltningen.

Et oprindeligt og væsentligt sigte med lovens regler om registrering af fonde er at skabe offentlighed omkring fonde og grupper af virksomheder, hvori fonde indgår på den i § 6 angivne måde. Derved får fondens kreditorer og offentligheden mulighed for indsigt i fondens organisatoriske og økonomiske forhold samt kendskab til, hvem der leder fonden og kan forpligte den ved retshandler.

Bestemmelsen skal sikre, at der gives aktindsigt i henhold til offentlighedsloven, men af hensyn til effektiv varetagelse af fondsmyndighedsopgaven er det fundet nødvendigt, at der kan fastsættes nærmere regler om aktindsigt i visse typer af fondsmyndighedssager. Det er ofte meget vigtigt, at der som led i en sag om godkendelse af strukturændringer, undersøgelser eller lignende indsendes redegørelser fra bestyrelsen, der helt eller delvis berører emner af såvel personlige som økonomiske og konkurrencemæssig karakter. Det er derfor vigtigt, at der er en videre mulighed for at undtage bestemte oplysninger fra aktindsigt. Det bemærkes, at de nævnte oplysninger i vidt omfang allerede i dag vil være undtaget fra aktindsigt, da der er tale om oplysninger af økonomisk karakter.

For så vidt angår erhvervsdrivende fonde, må der i relation til spørgsmålet om aktindsigt endvidere sondres mellem, om dokumenterne beror i Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed eller hos fondsmyndigheden. Vurderingen vil som udgangspunkt skulle ske i henhold til offentlighedslovens regler, men der vil være en formodning for, at fondsmyndigheden vil modtage flere følsomme oplysninger, som skal undtages fra aktindsigt, end Erhvervsstyrelsen modtager som registreringsmyndighed.

Det foreslås derfor i bestemmelsen, at erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om, at visse oplysninger, som fondsmyndigheden er i besiddelse af, skal være undtaget fra aktindsigt. Behovet for denne klarere afgrænsning opstår særligt, da Erhvervsstyrelsen både er registreringsmyndighed og fondsmyndighed for langt hovedparten af de erhvervsdrivende fonde.

Der kan eksempelvis være tale om oplysninger i sager om påtænkte granskninger af fonde, som under oplysningen af sagen ikke viser sig at føre til en egentlig granskning. Det kan også vedrøre undersøgelse af en fondsbestyrelses vederlæggelse af sine medlemmer, hvor de indhentede redegørelser om fondsbestyrelsens konkrete arbejdsopgaver, arbejdsfordeling, tidsforbrug og lignende ikke skal være offentligt tilgængeligt.

Legatmodtagere, rentenydelsesberettigede og andre, som modtager ydelser fra fonden, kan også have en berettiget forventning om ikke at blive identificeret ved navn eller lignende i de offentligt tilgængelige dokumenter. Man har imidlertid ikke foreslået en udtrykkelig regel herom, bl.a. fordi ingen regler i årsregnskabsloven foreskriver disse oplysninger offentliggjort.

Hvis oplysningerne om modtagere af uddelinger fra fonden er en del af fondens årsrapport, vil de ikke være undtaget fra aktindsigt, jf. den foreslåede § 80 og bemærkningerne hertil.

Til § 21

Bestemmelsen viderefører den gældende § 62, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, der er sammenlignelig med selskabslovens § 20. Der er foreslået enkelte sproglige tilpasninger og præciseringer, men der tilsigtes ingen materielle ændringer i den gældende retstilstand.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfondsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

De gældende bestemmelser i § 62, stk. 2 og 3, om klageadgang fremgår af lovforslagets § 130 for så vidt angår konkrete afgørelser, der ikke vedrører en foretagen registrering. Der henvises til disse bestemmelser og tilhørende bemærkninger.

Stk. 1 indebærer, at kun domstolene kan afgøre spørgsmålet om en foretaget registrerings sletning. Da beslutninger i fonde oftest træffes af stifter eller bestyrelsen, vil bestemmelsen som udgangspunkt vedrøre afgørelse af spørgsmål om registreringer, der er udløst af beslutninger, som er truffet af fondens stifter eller bestyrelse.

Erhvervsstyrelsen kan alene administrativt ændre registreringer, hvis der er tale om en utilsigtet fejlskrift fra anmelders side i de tilfælde, hvor anmeldelse er registreret ved brug af de af Erhvervsstyrelsen tilbudte it-registreringsløsninger. Tilsvarende kan der ske korrektioner af registreringer, der er foretaget i forbindelse med sagsbehandling, hvis fejlen beror på en sagsbehandlerfejl. Det samme er tilfældet, hvis det registrerede åbenbart er en nullitet. Dette gælder, uanset om Erhvervsstyrelsen både er fondsmyndighed og registreringsmyndighed for fonden, eller om det er Civilstyrelsen, der er fondsmyndighed, og Erhvervsstyrelsen derfor udelukkende er registreringsmyndighed.

Der er ikke hjemmel til at erklære en fond for ugyldig eller omgøre en beslutning om f.eks. stiftelsen under henvisning til bl.a. skatteretlige forhold eller andre forhold, som måtte resultere i, at den allerede trufne beslutning bliver mindre fordelagtig. Det er endvidere ikke muligt at ændre på allerede registrerede forhold som følge af praksisændringer eller efterfølgende lovændringer, medmindre det fremgår direkte af loven.

I henhold til *stk. 2, 1. pkt.*, skal en eventuel sag om sletning af en registrering være anlagt inden 6 måneder efter registreringen. En sådan sag skal anlægges mod fonden og ikke mod Erhvervsstyrelsen eller andre.

Bestemmelsen i *stk. 2, 2. pkt.*, indebærer, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed skal underrettes om sagens udfald. Tilsvarende gælder, hvis der i retten indgås forlig.

Underretningen til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, og ikke fondsmyndigheden, skal ses i sammenhæng med, at Erhvervsstyrelsen efter § 53, stk. 4, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, skal give meddelelse om registreringer til fondsmyndigheden. Hvis Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed således modtager en underretning om udfaldet af en retssag, og styrelsen ikke samtidig er fondsmyndighed for fonden, vil styrelsen sende en kopi af underretningen til Civilstyrelsen.

Til §§ 22 og 23

Bestemmelserne i §§ 22 og 23 viderefører de gældende bestemmelser i § 53 a og 53 b, som omhandler beregning af tidsfrister. Bestemmelserne svarer til selskabslovens §§ 21-23.

Den foreslåede § 22 angiver, hvordan fristberegningen skal ske i de tilfælde, hvor loven foreskriver, at en nærmere angiven handling skal foretages forud for en begivenhed. Der er ikke herved tilsigtet ændringer i forhold til den gældende praksis.

På en række områder fastslås med dette lovforslag, at de personer, der handler på fondens vegne, tidligst kan foretage en handling eller træffe beslutning efter udløbet af en nærmere angiven frist. Fristen for, hvornår handlingen eller beslutningen tidligst kan foretages, beregnes her fra dagen efter den begivenhed, der udløser fristen, jf. § 22, *stk. 3*.

Er fristen for at træffe en beslutning eksempelvis fastsat som tidligst 4 uger efter offentliggørelsen af en nærmere angivet begivenhed i Erhvervsstyrelsens it-system, kan beslutningen tidligst træffes den 29. dag efter offentliggørelsen.

Bestemmelsen om, at fristen forlænges til den efterfølgende hverdag efter eksempelvis en weekend, foreslås ikke medtaget her. Forslaget til § 22, stk. 3, tydeliggør derved, at der ikke er noget til hinder for, at der kan disponeres i forhold vedrørende en erhvervsdrivende fond, selv om der er tale om weekend, helligdag mv., forudsat at lovgivningens formkrav i øvrigt er overholdt. Der er ikke herved tilsigtet ændringer i forhold til den gældende praksis.

Udløber fristen f.eks. en lørdag, vil det som udgangspunkt være muligt at afholde bestyrelsesmøde om søndagen, hvis fonden finder det hensigtsmæssigt. De formelle krav om indkaldelse til bestyrelsesmøde skal dog overholdes.

Den foreslåede § 23 regulerer det forhold, hvor en handling skal være foretaget senest ved udløbet af fristen. Den første dag, fristen løber, er dagen efter, at begivenheden indtræder. Fristerne er formuleret således, at den pågældende handling eller beslutning skal være foretaget senest på dagen for fristens udløb.

I tilfælde, hvor fristen er angivet i år, jf. *stk. 4*, og det på grund af skudår forekommer, at fristen udløber på en årsdag (den 29. februar), som ikke eksisterer det pågældende år, udløber fristen den 28. februar det pågældende år.

For eksempel vil udløbsdagen for en frist, hvis denne er angivet som »senest 2 uger efter«, være den sidste dag i den 2. uge efter dagen for den handling eller beslutning, der udløser

fristen. Træffes beslutningen således på en tirsdag, vil fristen udløbe om tirsdagen 2 uger senere.

Materiale, der skal modtages i Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed eller hos fondsmyndigheden, skal være modtaget senest kl. 24.00 ved frisdagens udløb. Uden for åbningstiden anses materiale, der er modtaget elektronisk eller i postkassen senest ved frisdagens udløb, for rettidigt modtaget.

Udløber fristen en fredag, skal materialet eksempelvis være modtaget i Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed eller fondsmyndigheden senest denne fredag ved døgnets udløb.

Bestemmelserne har ikke været drøftet af Erhvervsfundsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Kapitel 4

Til § 24

[Fondsmyndighedsopgaven for de erhvervsdrivende fonde har hidtil været delt mellem erhvervs- og vækstministeren (ved delegation til Erhvervsstyrelsen) og justitsministeren (ved delegation til Civilstyrelsen). Spørgsmålet om, hvem der er fondsmyndighed, har hidtil været reguleret i lov om erhvervsdrivende fonde § 57.

I januar 2013 var der registreret ca. 1.350 erhvervsdrivende fonde i Erhvervsstyrelsens it-system, hvoraf de ca. 1.150 havde Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed, mens de resterende ca. 224 erhvervsdrivende fonde havde Civilstyrelsen som fondsmyndighed. Disse 224 fonde bevarer således som udgangspunkt Civilstyrelsen som fondsmyndighed.

Ved fondslovenes ikrafttrædelse den 1. januar 1985 blev der etableret et offentligt tilsyn med fondene. Tilsynsmyndigheden – således som det hidtil var tilfældet med de stadfæstede fonde – var det ministerium, under hvis forretningsområde fondens hovedformål hørte (fondsmyndigheden). Fonde med flere ligestillede formål hørte som hidtil under justitsministeren. Fondsmyndighedskompetencen for fondene blev således tillagt det ministerium, som fonden hørte under forud for lovens ikrafttrædelse.

Den nuværende ordlyd af bestemmelsen vedrørende fordeling af fondsmyndighedsopgaven stammer fra en lovændring fra 1991, som er blevet kendt som afbureaukratiseringen af fondslovene.

Ved fondsreformen i 1991 overtog Erhvervs- og Selskabsstyrelsen (nu Erhvervsstyrelsen) fondsmyndighedsopgaverne vedrørende erhvervsdrivende fonde fra de øvrige ministerier, bortset fra Justitsministeriet. Det betød, at erhvervsdrivende fonde med formål såsom kulturelle, sociale, undervisnings-, forsknings- og miljømæssige formål blev overført til Erhvervsstyrelsen.

Det fremgår af det lovforslag, der ligger til grund for lovændringen i 1991, at baggrunden for lovændringen var et ønske om at samle så stor en del af administrationen som muligt hos én myndighed. Det blev dog samtidig vurderet som hensigtsmæssigt, at Justitsministeriet fastholdt fondsmyndighedsopgaven for de erhvervsdrivende fonde, som ministeriet hidtil havde været fondsmyndighed for, som følge af disse fondes historiske tilknytning til ministeriet.

Siden ændringen i 1991 har der således kun eksisteret to ministre i relation til fordeling af fondsmyndighed for erhvervsdrivende fonde – erhvervs- og vækstministeren, der har henlagt beføjelserne til Erhvervsstyrelsen, og justitsministeren, der har henlagt beføjelserne til Civilstyrelsen.

Vurderingen af, om justitsministeren er fondsmyndighed for en erhvervsdrivende fond, sker således ud fra, om den erhvervsdrivende fond har et hovedformål, der henhører under justitsministerens forretningsområde (for eksempel familie- eller retsplejeformål), eller om fonden har flere ligestillede formål, der ikke hører under samme minister. Hvis ikke et af disse to scenarier er opfyldt, er Erhvervsstyrelsen fondsmyndighed for fonden.

Baggrunden for, at fonde har en fondsmyndighed, er, at fonde adskiller sig fra de øvrige virksomhedsformer ved, at der ikke er en ejerkreds og typisk heller ikke nogen anden kreds af påtaleberettigede. Der er således ikke nogen uden for fondens ledelse, som umiddelbart har mulighed for at gribe ind, hvis der fra fondsledelsens side foretages eller agtes foretaget dispositioner, som vil kunne indebære overtrædelse af vedtægten, således som denne må fortolkes under særlig hensyntagen til stifterens vilje.

Den manglende ejerkreds i fonde betyder, at der ikke er nogen ejere, der – som generalforsamlingen i aktie- eller anpartsselskaber – kan påvirke fondsbestyrelsens dispositioner eller kan påse, at bestyrelsen administrerer fonden forsvarligt og i overensstemmelse med loven og fondens vedtægt. Det er derfor foreslået, at der også fremover skal være regler om, at fondsmyndigheden skal udføre et tilsyn med, at fonden administreres forsvarligt i overensstemmelse med loven og fondens vedtægt.

Fondsmyndigheden skal føre et fondsretligt tilsyn med, at fonden ledes forsvarligt i overensstemmelse med lovgivningen og vedtægten. Der er tale om et legalitetstilsyn, og fondsmyndigheden skal derfor ikke vurdere hensigtsmæssigheden af ledelsens forretningsmæssige dispositioner.

Spørgsmålet om fondsmyndighed blev drøftet i Erhvervsfondsudvalgets arbejde. Erhvervsfondsudvalget tilkendegav, at det var udvalgets holdning, at fondsmyndigheden, uanset hvor opgaven ligger, skal være med til at sikre, at der er fokus og balance i forhold til fondens formål, dvs. både den erhvervsmæssige drift og fondens almennyttige formål. Hertil kommer, at netop fondenes særlige karakteristika i forhold til andre selskabsformer – det forhold at der ikke er en ejerkreds, der påser, at fonden administreres forsvarligt – er afgørende for den rolle, som fondsmyndigheden er tillagt som tilsynsmyndighed. Fokus på samtlige fondens formål kan i den forbindelse spille afgørende ind ved udøvelsen af tilsynet, herunder i forhold til vurderingen af, om fonden administreres i overensstemmelse med loven og fondens vedtægt.

Erhvervsdrivende fonde har mange fælles træk med erhvervsvirksomheder som aktieselskaber og anpartsselskaber m.v. Lov om erhvervsdrivende fonde bygger derfor også i vidt omfang på selskabslovgivningen, hvilket bliver endnu mere udtalt med dette forslag til en ny lov om erhvervsdrivende fonde, hvor en række af bestemmelserne i selskabsloven medtages. Det foreslås på den baggrund i stk. 1, at det skal være Erhvervsstyrelsen, der som udgangspunkt skal være fondsmyndighed for de erhvervsdrivende fonde. Enhører fondens hovedformål under justitsministerens forretningsområde, udøves fondsmyndigheden dog som hidtil af Civilstyrelsen. Det samme gælder, hvis fonden har flere ligestillede formål, der ikke hører under samme minister.

Som en overgangsordning foreslås det dog, at fondsbestyrelsen i en erhvervsdrivende fond, der har Civilstyrelsen som fondsmyndighed, og som er oprettet senest den 31. december 1984, får mulighed for i en periode efter lovens ikrafttræden at erklære, at fondens primære fokus er erhvervsdriften, og at fondsmyndigheden derfor skal udøves af Erhvervsstyrelsen, jf. lovforslaget § 132, stk. 4, og bemærkningerne hertil.

Den endelige udformning af § 24, stk. 1, sker efter drøftelser mellem Erhvervs- og Vækstministeriet og Justitsministeriet.]

Den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 57 a, hvorefter fondsmyndigheden træffer bestemmelse om, i hvilket omfang videregående regler om tilsyn i stadfæstede fondes vedtægter skal gælde ved siden af lovens almindelige regler, foreslås slettet.

Denne bestemmelse ses ikke længere at blive benyttet, ligesom der ikke længere er tale om at stadfæste fonde.

I henhold til den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 57, stk. 2, kan fondsmyndigheden, eller Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed for de erhvervsdrivende fonde, ved overtrædelse af bestemmelserne i loven give bestyrelsen, direktør eller revisor påbud om at bringe forholdet i overensstemmelse med lovens regler.

§ 57, stk. 2, er i den gældende affattelse begrænset til overtrædelser af lovens regler. Bestemmelsen omfatter således ikke regler, der er udstedt i medfør af lov om erhvervsdrivende fonde, hvilket er anderledes end for eksempel bestemmelsen i den gældende § 64 om tvangsbøder. Bestemmelsen omfatter ligeledes ikke påbud om overholdelse af fondens vedtægt, uanset at vedtægten er et helt centralt og væsentligt dokument i en fond, idet vedtægten er det dokument, hvor stifter fastlægger sine intentioner (sin vilje) med fonden.

Det foreslås på den baggrund i *stk. 2*, at det fremover er fondsmyndigheden, der har mulighed for at udstede påbud til bestyrelsen om at overholde reglerne i lov om erhvervsdrivende fonde, regler udstedt i medfør af loven og vedtægten.

Det præciseres, at et påbud til fondsbestyrelsen i medfør af bestemmelsen har karakter af et ”gult kort” til bestyrelsen. Det medfører, at hvis bestyrelsesmedlemmerne sidder et påbud overhørigt, vil det være en væsentlig indikation af, at de pågældende bestyrelsesmedlemmer er uegnede til at varetage bestyrelsesposten i fonden. Fondsmyndigheden kan lade dette indgå i sine overvejelser om eventuelt at afsætte de pågældende bestyrelsesmedlemmer, jf. den foreslåede § 45 og bemærkningerne hertil.

Pligten til at overholde vedtægten indebærer bl.a. en pligt til at sikre, at fonden gør sin indflydelse gældende, således at fonden får tilstrækkelige midler fra eventuelle dattervirksomheder til at varetage stifters intentioner med fonden, herunder at aktivitets- og uddelingsformålet kan overholdes.

Et påbud herom vil under alle omstændigheder først blive givet efter forhandling med bestyrelsen om fondens forhold efter belysning af de konkrete omstændigheder.

Hvis fondsbestyrelsen får et påbud efter *stk. 2*, vil den typiske proces være, at bestyrelsen inden for en fastsat periode skal have rettet op på forholdene.

Det er afgørende, at fondsmyndigheden følger op på et påbud til bestyrelsesmedlemmerne. Til brug for fondsmyndighedens opfølgning på udstedte påbud kan fondsmyndigheden bl.a. kræve indsendt en redegørelse fra bestyrelsen eventuelt suppleret med en erklæring eller udtalelse fra revisor om, at forholdene er bragt i orden.

Hvis fondsmyndigheden giver en bestyrelse et påbud, kan fondsmyndigheden orientere fondens revisor herom, ligesom styrelsen kan anmode revisor om selvstændigt at følge op på påbuddet og efter en tidsperiode give styrelsen besked om, hvorvidt forholdet er rettet op.

Grundlaget for fondsmyndighedens opgavevaretagelse er som udgangspunkt de registrerede dokumenter, især vedtægten, og de indsendte reviderede årsregnskaber. I forlængelse heraf foreslås den gældende § 57, stk. 3, videreført uændret. I henhold til den foreslåede *stk. 3* kan fondsmyndigheden fra fonden forlange de oplysninger, som er nødvendige til varetagelse af dens opgaver. En tilsvarende bestemmelse findes i den foreslåede § 75, hvorefter Erhvervsstyrelsen kan påbyde fondens revisor at give oplysninger om fondens forhold.

Til § 25

Granskningsinstituttet blev drøftet af Erhvervsfondsudvalget, som ikke fandt anledning til at foreslå materielle ændringer i de eksisterende bestemmelser. Udvalget fandt dog, at det fremadrettet burde være fondsmyndigheden, som skulle tillægges denne kompetence, da der ikke efter udvalgets opfattelse er tale om en opgave, som er knyttet til registreringen.

Efter den foreslåede bestemmelse kan fondsmyndigheden iværksætte granskning, hvis der i en konkret fond er foretaget aktiviteter eller truffet dispositioner, der efter styrelsens opfattelse fordrer en nærmere undersøgelse, en såkaldt granskning. Dette omfatter også dattervirksomheders forhold.

Granskning kan iværksættes som et led i varetagelsen af fondsmyndighedsopgaven. Praksis har således vist, at det er som led i tilsynet med fonden, at fondsmyndigheden kan have behov for at få belyst nogle forhold nærmere eventuelt ved at benytte muligheden for granskning.

Den gældende bestemmelse om granskning i lov om erhvervsdrivende fonde § 59 fastsætter bl.a., at Erhvervsstyrelsen kan bestemme, at der skal foretages granskning, samt at styrelsen udpeger en eller flere granskningsmænd. Udgifterne til granskningen godkendes og udredes foreløbig af styrelsen, men afholdes af fonden.

Den foreslåede *stk. 1* viderefører den gældende § 59, stk. 1, men der foreslås en enkelt sproglig præcisering, så det fremover er fondens årsrapporter og ikke alene regnskaber, som kan ligge til grund for en granskning.

Finder fondsmyndigheden efter en gennemgang af fondens årsrapport eller af andre grunde anledning til at få klargjort visse forhold vedrørende fonden, kan fondsmyndigheden efter *stk. 1* iværksætte en granskning af nærmere angivne forhold vedrørende fonden, dens forvaltning eller årsrapporter. Granskningsinstituttet er imidlertid omkostningskrævende og af indgribende karakter for fonden, hvorfor det forudsættes, at det kun bliver anvendt i tilfælde, hvor der foreligger vægtige grunde, samt at det begrænses i omfang til de relevante forhold.

De forhold, der vil kunne foranledige en granskning, vil ofte være sådanne forhold, som kan medføre erstatnings- eller strafansvar. Granskning vil dog tillige kunne bringes i anvendelse til opklaring af visse regnskabsmæssige eller forretningsmæssige dispositioner, selv om der ikke

er grund til at antage, at der skulle kunne gøres ansvar gældende. Granskning kan således være motiveret af ønsket om at få klarhed over, hvorfor fondens økonomiske stilling er forringet.

Fondsmyndighedens beslutning om at iværksætte en granskning er en afgørelse i forvaltningslovens forstand, jf. forvaltningslovens § 2. Det medfører, at der vil kunne være krav om partshøring efter forvaltningslovens § 19, selv om en sådan pligt ikke følger af lov om erhvervsdrivende fonde.

Fondsmyndighedens afgørelse kan indbringes for Erhvervsankenævnet, jf. den foreslåede § 130, stk. 2.

Da udgifterne udredes af fonden, præciseres det i *stk. 2*, at udpegning af granskningsmanden sker på fondens vegne. Der ændres ikke ved det faktiske forhold, at det er fondsmyndigheden, der på vegne af fonden beslutter, hvem der skal udpeges til opgaven. Fondsmyndighedens udpegning af granskningsmanden sker efter prøvelse af den pågældendes habilitet i forhold til fonden, dens bestyrelse og de eventuelle involverede i sagen.

Der er intet til hinder for, at granskningsmanden antager en eller flere medhjælpere, som kan hjælpe den pågældende med at forstå granskningen, da en sådan kan være af et anseeligt omfang. Der skal dog foretages en afvejning af udgifterne forbundet med hjælpere set i forhold til den tidsmæssige udstrækning af en granskning.

I henhold til det foreslåede *stk. 3* kan granskningsmændene kræve de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af fonden og, hvis fonden er en moderfond, koncernen. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 58, hvorefter fondens ledelse skal give granskningsmanden de oplysninger, som er nødvendige, samt lade denne foretage de nødvendige undersøgelser.

Granskningen kan inddrage dattervirksomhedens forhold, og dattervirksomhedens bestyrelse og direktion har tilsvarende forpligtelser over for granskningsmændene som moderfonden.

I henhold til *stk. 4, 1. pkt.*, skal granskningsmændene udarbejde en skriftlig beretning til fondsmyndigheden om granskningen og dens resultat. Fondsmyndigheden skal i videst muligt omfang give fondsbestyrelsen mulighed for at afgive kommentarer til beretningen inden fondsmyndigheden træffer afgørelse.

Granskningsberetninger er som udgangspunkt offentligt tilgængelige hos fondsmyndigheden, medmindre beretningen indeholder oplysninger, der er undtaget fra aktindsigt i medfør af reglerne i offentlighedsloven.

Fondsmyndighedens afgørelse på baggrund af en granskning kan eksempelvis bestå i en konstatering af, at der kan foreligge strafbare forhold, om et eller flere bestyrelsesmedlemmer skal afsættes som uegnede, om der på fondens vegne skal rejses erstatningskrav mod medlemmer af bestyrelsen eller andre, eller om fonden eventuelt bør opløses eller fusionere med en anden fond, jf. også forslaget til § 116.

Det fastslås i *stk. 4, 2. pkt.*, at det er fondsmyndigheden, der fastsætter granskningsmændenes vederlag ved afslutningen af granskningen. Ved fastsættelsen af vederlaget skal der tages hensyn til blandt andet granskningens omfang og fondens konkrete forhold.

Til § 26

De gældende regler i lov om erhvervsdrivende fonde indeholder i modsætning til selskabsloven ikke en udtrykkelig bestemmelse om, hvem der kan være stifter af en erhvervsdrivende fond.

Erhvervsfundsudvalget har vurderet, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis der også for de erhvervsdrivende fonde indsættes en bestemmelse om, hvem der kan stifte en erhvervsdrivende fond. Med henblik på at opnå klarhed om retstilstanden foreslås det således, at der indsættes en bestemmelse i den nye lov om erhvervsdrivende fonde, der regulerer, hvilke krav der skal være opfyldt, før en fysisk eller juridisk person kan være stifter af en erhvervsdrivende fond.

Den foreslåede udtrykkelige bestemmelse herom medfører ikke materielle ændringer i forhold til, hvad der gælder i dag som følge af Erhvervsstyrelsens gældende praksis.

I *stk. 1* foreslås det, at en erhvervsdrivende fond kan oprettes af en eller flere stiftere.

Forslaget viderefører den gældende retstilstand, hvorefter alle fysiske såvel som juridiske personer og offentlige myndigheder, som har den fornødne handleevne og retsevne, og som overholder eventuelle særregler, som måtte gælde for den pågældende, kan stifte en erhvervsdrivende fond i Danmark.

Personligt drevne virksomheder kan som hidtil ikke stifte en erhvervsdrivende fond, da en personlig drevne virksomhed (enkeltmandsvirksomhed) ikke har selvstændig retsevne. Personen bag en enkeltmandsvirksomhed kan derimod stifte en erhvervsdrivende fond.

Juridiske personer, der kan stifte en erhvervsdrivende fond, er eksempelvis danske kommuner, interessentskaber, kommanditselskaber, anpartsselskaber, aktieselskaber, foreninger og andre erhvervsdrivende fonde.

Der stilles ikke krav til en stifters nationalitet og bopæl.

Om en udenlandsk person har den fornødne handleevne og retsevne til at stifte et kapitalselskab, afgøres efter lovgivningen i det land, hvortil personen er knyttet ved domicil eller nationalitet.

Kravene til en stifters handleevne og retsevne fremgår af forslagets *stk. 2-4*.

Af det foreslåede *stk. 2* fremgår det, at en stifter ikke må være under rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Efter *stk. 3* skal en fysisk person være myndig og må ikke være under værgemål efter § 5 i værgemålsloven eller under samværgemål, jf. § 7 i værgemålsloven.

Det har hidtil været antaget, at en juridisk person skal have retsevne for at kunne være stifter. Med forslaget til *stk. 4* er dette krav nu udtrykkeligt fastslået. Kravet om retsevne indebærer eksempelvis, at et anparts- eller aktieselskab, som er under stiftelse, og derfor endnu ikke har opnået retsevne, ikke kan være stifter af en erhvervsdrivende fond. Et kapitalselskab opnår først retsevne som juridisk person, når stiftelsen af selskabet er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. selskabslovens § 41.

Et dødsbo kan som hidtil være stifter af en erhvervsdrivende fond, hvilket ikke forekommer helt sjældent. Et solvent dødsbo har således både rets- og handleevne. Bobestyreren tegner dødsboet og repræsenterer dette i retssager. Bobestyreren kan pådrage sig et ansvar, hvis det viser sig, at der ingen midler er i boet, eller der på anden måde viser sig at være et stifteransvar i forbindelse med, at boet optræder som stifter.

Kravene til stifter i forslagets stk. 2-4 skal være opfyldt ved underskrivelsen af vedtægten, og indtil registrering har fundet sted.

Det foreslås, at reglens *stk. 2* strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 27

Den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 7 omhandler vedtægten for en erhvervsdrivende fond.

Erhvervsfundsudvalget fandt, at der generelt ikke var grund til at ændre på reglerne omkring indholdet af en erhvervsdrivende fonds vedtægt. Efter udvalgets opfattelse var der dog ikke behov for, at fondens hjemstedskommune længere skulle angives i vedtægten, ligesom udvalget fandt, at der var behov for at præcisere kravet om angivelsen af fondens formål i vedtægten. Den foreslåede bestemmelse svarer til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Efter bestemmelsen i det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, er der fortsat krav om oprettelse af en vedtægt for en erhvervsdrivende fond.

Det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, indeholder de oplysningskrav, der som minimum er til en erhvervsdrivende fonds vedtægt. De tilsvarende bestemmelser i selskabslovens §§ 28 og 29, der omhandler indholdskravene til en vedtægt for et aktieselskab eller anpartsselskab, indeholder ikke en række af de foreslåede oplysningskrav til en erhvervsdrivende fonds vedtægt. Det skyldes, at der ved stiftelse af aktieselskaber og anpartsselskaber er krav om udarbejdelse af et stiftelsesdokument, hvilket der ikke er krav om ved stiftelse af erhvervsdrivende fonde.

Visse af de oplysninger, der fremgår af stiftelsesdokumentet vedrørende et aktieselskab eller anpartsselskab, fremgår som følge heraf af vedtægten for en erhvervsdrivende fond, jf. eksempelvis kravet om angivelse af fondens stiftere i vedtægten. Kravet om angivelse af stifterne i vedtægten skal også ses i sammenhæng med, at oplysningen om stifteren også efterfølgende har betydning for fonden, herunder med hensyn til sammensætning af bestyrelsen m.v., jf. forslaget til § 1, stk. 2.

Efter den gældende bestemmelse i § 7, stk. 1, nr. 1, skal fondens navn angives i vedtægten. Efter § 4, stk. 4, skal fondens eventuelle binavne også angives i vedtægten.

Det vurderes som mest hensigtsmæssigt, at kravet om angivelse af navn og eventuelle binavne samles et sted, jf. forslaget til *nr. 1*.

Det fremgår af den nuværende bestemmelse i § 7, stk. 1, nr. 2, at fondens stifter eller stiftere skal angives i fondens vedtægt.

Det foreslås, at *nr. 2* videreføres uændret.

Stiftere har en særlig retsstilling i forhold til fonden, idet et af delelementerne i definitionen på en erhvervsdrivende fond er, at fondens formue er udskilt fra stifterens formue, hvilket medfører, at fondens midler ikke må tilbageføres til stifteren.

Tilsvarende gælder med hensyn til væsentlige gavegivere, jf. den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 3. Hvis der i en erhvervsdrivende fond er en væsentlig gavegiver, medfører ligestillingen mellem stiftere og væsentlige gavegivere, at såvel stifterne som væsentlige gavegivere skal angives i vedtægten.

Det er både de væsentlige gavegivere i forbindelse med fondens oprettelse og (kendte) efterfølgende væsentlige gavegivere, der skal angives i vedtægten, hvilket skal ses i sammenhæng med, at identifikationen mellem stifterne og de væsentlige gavegivere gælder såvel de oprindelige væsentlige gavegivere og eventuelle efterfølgende væsentlige gavegivere, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 1, stk. 3.

Efter den gældende bestemmelse i § 7, stk. 1, nr. 3, skal fondens hjemstedskommune angives i fondens vedtægt.

Der er ikke længere krav om, at hjemstedskommunen skal angives i vedtægten for et aktieselskab eller anpartsselskab. Det foreslås som følge heraf, at der ikke længere skal være krav om angivelse af hjemstedskommunen i en erhvervsdrivende fonds vedtægt.

Oplysningen om hjemstedet er en væsentlig oplysning, der bl.a. er af betydning i forhold til anlæggelse af retssag mod fonden. Det er vigtigt, at oplysningen er let tilgængelig for kreditorer og aftaleparter. Det vurderes imidlertid som tilstrækkeligt, at hjemstedet registreres i Erhvervsstyrelsens register. Hjemstedet vil til enhver tid fremgå af de offentligt tilgængelige oplysninger i Erhvervsstyrelsens it-system.

Der er ikke noget til hinder for, at der frivilligt medtages oplysning om hjemstedskommunen i vedtægten for en erhvervsdrivende fond, hvis dette skønnes hensigtsmæssigt i den konkrete fond.

Hvis der således fra stifteren af den pågældende fond er ønsket en særlig tilknytning til et geografisk område, bør dette fremgå af vedtægten i form af hjemsted, eller anden angivelse af det særlige geografiske område.

Efter den gældende § 7, stk. 1, nr. 4, skal fondens formål angives i vedtægten. Det indgår som et afgørende led i definitionen på en fond, at den har et eller flere bestemte formål, jf. forslaget til ny *nr. 3*. Fastlæggelsen af fondens formål har stor betydning for en række andre bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde. Ved fastlæggelsen af fondens formål er det vigtigt at være opmærksom på, at det er meget vanskeligt efterfølgende at få ændret fondens formål, jf. også forslaget til § 89. Det er derfor afgørende, at en stifter af en erhvervsdrivende fond er omhyggelig ved angivelsen af, hvad der er fondens formål, ligesom det er vigtigt, at stifteren sikrer, at formålet er fremtidssikret og så vidt muligt tager højde for den samfundsudvikling m.v., der vil være efter fondens stiftelse.

Der er ikke noget til hinder for, at der i vedtægten for en erhvervsdrivende fond angives flere formål. Formålet er typisk udtryk for den aktivitet, som fonden skal varetage for at optjene et overskud til uddeling, jf. nr. 10.

Hvis der i vedtægten for en erhvervsdrivende fond angives flere formål, er det afgørende, at stifteren tager stilling til, om et af formålene har en højere prioritet end det eller de øvrige. Fremgår det ikke klart, at der er tiltænkt en prioritering, anses formålene for sideordnede, hvilket medfører, at der over en vis tidsperiode skal være en rimelig balance mellem varetagelsen af de enkelte formål.

Fortolkningen af, hvad der er en fonds formål, har betydning for andre bestemmelser i loven, f.eks. reglerne om vedtægtsændring.

Fastlæggelsen af en fonds formål beror på en konkret fortolkning af fondens vedtægt og stifters intentioner med stiftelsen af fonden.

Det er vigtigt at være opmærksom på sammenhængen mellem fondens formål i nr. 3 og fondens resultatanvendelse, jf. nr. 10 (uddelingsformålet). Formålet for en erhvervsdrivende fond kan bestå af fondens aktivitetsmæssige formål, men det kan også være sammenfaldende med uddelingsformålet.

Det foreslås i *nr. 4*, at grundkapitalens størrelse som hidtil skal være angivet i fondens vedtægt. Endvidere skal det være angivet, om grundkapitalen er indbetalt kontant eller ved indskud af andre værdier end kontanter. Der er på dette punkt ikke tilsigtet ændringer i forhold til det gældende oplysningskrav i § 7, stk. 1, nr. 5. Grundkapitalen skal angives i kr. eller euro, og dette gælder, uanset at fonden eksempelvis er stiftet ved indskud af en post aktier i et børsnoteret selskab.

I henhold til den foreslåede *nr. 5* skal der som hidtil være krav om, at vedtægten skal indeholde oplysning om, hvorvidt fonden i forbindelse med stiftelsen i øvrigt skal overtage andre værdier end kontanter. Der er på dette punkt ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende bestemmelse i § 7, stk. 1, nr. 6. Der skal være en beskrivelse af hvert indskud, som skal overtages. Hvis det er en bestående virksomhed, der overtages, er den bestående virksomhed et indskud.

Den gældende bestemmelse i § 7, stk. 1, nr. 7, kræver, at det fremgår udtrykkeligt af vedtægten, hvilke særlige rettigheder der er tillagt stifteren eller andre. Vedtægten skal kun forholde sig til dette spørgsmål, hvis der i den konkrete fond er tale om sådanne særlige rettigheder. Hvis dette ikke er tilfældet, kan vedtægten i en erhvervsdrivende fond således være tavs om dette spørgsmål. Der er dog ikke noget til hinder for, at det angives, at der ikke er tillagt stifter m.v. sådanne rettigheder.

Det foreslås, at dette oplysningskrav som udgangspunkt videreføres uændret i *nr. 6*. Væsentlige gavegivere har den samme retsstilling i forhold til fonden som en stifter, jf. forslaget til § 1, stk. 3. Eventuelle rettigheder tillagt væsentlige gavegivere skal som følge heraf også omtales. Det betyder, at sådanne væsentlige gavegivere efter fondens stiftelse skal indføres i vedtægten.

Det foreslås i *nr. 7*, at der som hidtil skal være krav om angivelse af antallet af bestyrelsesmedlemmer, og hvorledes de udpeges, i vedtægten. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til det gældende oplysningskrav i § 7, stk. 1, nr. 8.

Antallet af bestyrelsesmedlemmer kan angives som et bestemt tal eller som et interval, hvor det højeste og mindste antal bestyrelsesmedlemmer er angivet. Bestyrelsen for en erhvervsdrivende fond skal bestå af mindst tre bestyrelsesmedlemmer, jf. forslaget til § 37, stk.

1. Hertil kommer eventuelle medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, der udpeges i medfør af lovens § 64, stk. 1.

Udpegningen af bestyrelsesmedlemmer til en erhvervsdrivende fond kan som hidtil fortsat ske ved selvsupplering, eller ved at en tredjepart uden for bestyrelsen, eksempelvis en eller flere organisationer, udpeger bestyrelsesmedlemmerne. Det er også muligt med en kombination af de to modeller.

I vedtægten for en erhvervsdrivende fond er der alene krav om omtale af bestyrelsen, uanset om der i fonden også er en direktion eller ej. Der er dog ikke noget til hinder for, at det i en vedtægt angives, at der kan eller skal være en direktør i fonden.

Det fremgår af den gældende bestemmelse i § 7, stk. 1, nr. 9, at vedtægten for en erhvervsdrivende fond skal indeholde oplysning om fondens regnskabsaflæggelse, herunder regnskabsåret.

Erhvervsdrivende fonde er som aktieselskaber og anpartsselskaber omfattet af årsregnskabsloven. Det vurderes som følge heraf, at der ikke er behov for, at der i vedtægten for en erhvervsdrivende fond medtages oplysning om fondens regnskabsaflæggelse. Det foreslås som følge heraf, at der i *nr. 8* medtages krav om, at fondens løbende regnskabsår og det første regnskabsår skal angives i vedtægten.

Begyndelsestidspunktet for første regnskabsår er som udgangspunkt datoen for den retsstiftende beslutning – typisk datoen for underskrivelsen af vedtægten. Hvis der er tale om en fond, der stiftes ved indskud af en bestående virksomhed eller en bestemmende ejerandel, er det dog muligt at tillægge stiftelsen af fonden regnskabsmæssig virkning tilbage i tid, jf. i øvrigt forslaget til § 29, stk. 3 til 6.

En erhvervsdrivende fonds 1. regnskabsår kan maksimalt udgøre 18 måneder, jf. årsregnskabslovens § 15. Sluttidspunktet for 1. regnskabsår skal svare til sluttidspunktet for fondens løbende regnskabsår. Hvis en fond skal have kalenderåret som regnskabsår, skal fondens 1. regnskabsår således også afsluttes den 31. december.

I forslaget til § 29 er det blandt andet foreslået, at det fremover skal være muligt at stifte en fond, hvor datoen for stiftelsens retsvirkninger er senere end datoen for den retsstiftende beslutning, f.eks. underskrivelsen af vedtægten, jf. de foreslåede bestemmelser i stk. 4 og 5. Som konsekvens af denne foreslåede mulighed foreslås det, at hvis retsvirkningerne af stiftelsen skal være senere end datoen for den retsstiftende beslutning, skal vedtægten indeholde oplysning om den dato, hvor retsvirkningerne indtræder. Dette svarer til, hvad der gælder ved stiftelsen af et kapitalselskab, hvor retsvirkningerne indtræder efter udarbejdelsen af stiftelsesdokumentet, hvor der også er krav om, at datoen for retsvirkningernes indtræden angives i stiftelsesdokumentet.

Ved stiftelse af erhvervsdrivende fonde er der ikke krav om udarbejdelse af et stiftelsesdokument. Det vurderes derfor som hensigtsmæssigt, at oplysningen herom i stedet medtages i fondens vedtægt. En stiftelse med virkning fremad i tid medfører, at der i tidsperioden frem til retsvirkningstidspunktet ikke kan indgås forpligtelser på fondens vegne, jf. den foreslåede bestemmelse i § 30, stk. 2. Det vurderes som følge heraf hensigtsmæssigt, at datoen for virkningstidspunktet medtages i fondens vedtægt.

Det fremgår af den gældende bestemmelse i § 7, stk. 1, nr. 10, at vedtægten for en erhvervsdrivende fond skal indeholde oplysning om fondens anvendelse af overskud. Det foreslås, at kravet om angivelse af fondens anvendelse af overskud i fondens vedtægt videreføres uændret i *nr. 10*.

Det skal angives, hvad fondens overskud eller frie reserver skal anvendes til i fondens levetid, og ved en eventuel opløsning af fonden. Anvendelse af overskud – eller uddelingsformålet – anses også som udtryk for stifters intentioner med fonden, og det er derfor vanskeligt at ændre bestemmelser herom, jf. forslaget til § 89, stk. 2.

Oplysning om overskudsanvendelsen skal være så konkret, at likvidator ved afslutning af en likvidation kan konstatere, hvad nettoformuen skal bruges til. På samme måde skal fondsmyndigheden også konkret kunne konstatere, at overskuddet løbende anvendes i overensstemmelse med vedtægtens angivelser.

Bestyrelsen fratræder i forbindelse med en fonds indtræden i likvidation og erstattes af en likvidator. Det er som følge heraf ikke muligt at anføre, at fondens midler ved fondens opløsning skal anvendes i overensstemmelse med bestyrelsens beslutning herom.

Det foreslås i *stk. 2*, at dokumenter, der er henvist til i vedtægten, men hvis hovedindhold ikke er gengivet i vedtægten, skal vedhæftes vedtægten. Dette skyldes, at et dokument, der henvises til i vedtægten, anses for at være en integreret del af fondens vedtægt. Forslaget til *stk. 2* svarer til den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 7, stk. 2.

Dokumenter omfattet af *stk. 2* kan alene indeholde udfyldende bestemmelser i forhold til vedtægtens indhold.

Manglende opfyldelse af *stk. 2* om dokumentets vedlæggelse til vedtægten kan betyde, at dokumentets indhold ikke kan gøres gældende over for fonden.

Det fremgår af den gældende bestemmelse i § 7, stk. 3, at hvis bestyrelsen i en fond fastsætter almindelige retningslinjer vedrørende fondens formål eller resultat anvendelse, skal disse indsendes til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed. Det foreslås i *stk. 3*, at den gældende bestemmelse herom videreføres. Det tydeliggøres dog, at bestemmelsen også omfatter eventuelle retningslinjer fastsat af f.eks. stifter i forbindelse med stiftelsen.

Til § 28

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 8, og der er ikke foretaget materielle ændringer i forhold til den gældende bestemmelse.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 1* har bestemmelser i en vedtægt, der tillægger medlemmer af en bestemt familie eller visse familier fortrinsret til uddeling fra en fond, ikke retsvirkning efter deres indhold, i det omfang fortrinsretten rækker videre end til personer, der lever på stiftelsestidspunktet, og til én i forhold til disse ufødt generation.

Afgørende for, om bestemmelsen finder anvendelse, er, om de pågældende begunstigede familier har en fortrinsret til ydelser af formuen, eller om familiemedlemmerne alene har adgang til sammen med andre berettigede at modtage ydelser, således at valget mellem dem og andre berettigede træffes af fondens bestyrelse på grundlag af de i vedtægten fastsatte regler.

Det er således vigtigt at slå fast, at bestemmelsen ikke hindrer, at der sker uddelinger til familiemedlemmer på lige fod med andre, der ligeledes er omfattet af vedtægtens bestemmelser om fondens resultatanvendelse. Det er alene fortrinsretten, der er omfattet af bestemmelsens begrænsning.

Retsvirkningerne af, at en eller flere familier begunstiges i videre omfang end tilladt efter den foreslåede bestemmelse, medfører som hovedregel ikke, at fondsdannelsen er ugyldig. De pågældende ulovlige bestemmelser vil dog være uvirksomme. Konkret kan hele fondsdannelsen som følge af de konkrete særlige omstændigheder dog blive kendt ugyldig. Som eksempel herpå kan nævnes en fondsdannelse, hvor der er en sådan sammenhæng mellem de enkelte vedtægtsbestemmelser, at arvingerne vil gøre gældende, at hele fondsdannelsen er ugyldig.

Når de lovligt begunstigede ikke længere eksisterer, føres fonden videre til begunstigelse af de øvrige eller eventuelt ændrede formål i vedtægten enten direkte eller efter en vedtægtsændring, som skal følge de almindelige regler herom i loven.

For god ordens skyld skal det anføres, at det vil være i strid med selve fondsbegrebet, hvis stifteren anfører i vedtægten, at hele fondens formue skal falde i arv den dag, hvor familiens fortrinsret ikke længere kan gøres gældende.

Det foreslås i *stk. 2*, at bestemmelsen tilsvarende gælder for bestemmelser i en vedtægt, der tillægger medlemmer af en bestemt familie eller visse familier fortrinsret til at indtage en bestemt stilling eller til på anden måde, herunder i form af arbejdsvederlag, at oppebære økonomiske ydelser fra fonden eller fra en virksomhed, hvorover fonden har en bestemmende indflydelse. Efter *stk. 2, 2. pkt.*, gælder dette dog ikke hverv som medlem af bestyrelsen.

Bestemmelsen i *stk. 2* skal ses som et værn mod omgåelsestilfælde. En mulighed for at omgå begrænsningen i *stk. 1* ville således have været at tillægge den omfattede personkreds en fortrinsret til andre ydelser i stedet for en fortrinsret til uddelinger, hvilket imidlertid i praksis vil give det samme resultat

I *stk. 2* er det ligesom i *stk. 1* kun fortrinsretten, der er omfattet af begrænsningen. Der er således intet til hinder for, at et familiemedlem ansættes i fonden eller i en virksomhed, som fonden har bestemmende indflydelse over.

Undtagelsen i *stk. 2, 2. pkt.*, tager alene sigte på hvervet som bestyrelsesmedlem i fonden og ikke den virksomhed, hvorover fonden måtte have en bestemmende indflydelse. Undtagelsen er indføjet for at opretholde muligheden for fortsat at lade stifteren indsætte familiemedlemmer i bestyrelsen og derved udøve en vis indflydelse i overensstemmelse med stifters retningslinjer og værdigrundlag.

Det er dog i den forbindelse vigtigt at være opmærksom på den foreslåede bestemmelse i lovens § 40, hvorefter nærtstående til stifteren ikke uden samtykke fra fondsmyndigheden kan udgøre bestyrelsens flertal.

Det bemærkes, at bestemmelsen kun gælder for fonde stiftet efter 1. januar 1985 svarende til, hvad der var gældende efter den hidtidige lov om erhvervsdrivende fonde, jf. forslaget til § 132, *stk. 5*, der viderefører den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 67, *stk. 2, 2. pkt.*

Det fremgår af den gældende bestemmelse i § 5, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, at en erhvervsdrivende fond skal anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system. Det fremgår endvidere af den gældende § 53, stk. 2, at en anmeldelse om stiftelse af en erhvervsdrivende fond skal være modtaget i Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed senest 3 måneder efter underskrivelsen af vedtægten.

Indførelsen af selskabsloven i 2009 medførte, at der i selskabsloven blev indført en generel anmeldelsesfrist på 2 uger, som også gælder for anmeldelser om stiftelser.

Erhvervsfundsudvalget vurderede, at det vil være hensigtsmæssigt, at der i lov om erhvervsdrivende fond er en tilsvarende generel anmeldelsesfrist på 2 uger, og at denne anmeldelsesfrist også skal gælde ved stiftelsen af nye erhvervsdrivende fonde.

Det foreslås som følge heraf i *stk. 1, 1. pkt.*, at stiftelsen af en erhvervsdrivende fond skal være registreret eller anmeldt til registrering senest 2 uger efter at den retsstiftende beslutning er truffet.

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at den foreslåede ændring af anmeldelsesperiode ikke skulle have betydning for fonde, der stiftes ved testamente, og at sådanne fonde fortsat skulle registreres eller anmeldes umiddelbart efter boets slutning. Det vurderes imidlertid som hensigtsmæssigt, at den generelle anmeldelsesfrist gælder generelt, dvs. uafhængigt af stiftelsesmåden, ligesom det vil gøre en digitalisering af anmeldelsesprocessen for de erhvervsdrivende fonde nemmere. På dette punkt afviger lovforslaget således fra Erhvervsfundsudvalgets forslag, idet det ud fra et ønske om fremtidig digitalisering er fundet hensigtsmæssigt, at der gælder én frist for registrering og anmeldelse til registrering, og at fristen således ikke afhænger af stiftelsesmåden.

Hvis anmeldelsen af et aktieselskab eller anpartsselskab modtages efter udløbet af anmeldelsesfristen på 2 uger, nægtes registrering af anmeldelsen. En overtrædelse af den foreslåede tilsvarende anmeldelsesperiode på 2 uger for erhvervsdrivende fonde vil ikke på samme vis resultere i en registreringsnægtelse af anmeldelsen. Den foreslåede bestemmelse er således alene en ordensforskrift, og overtrædelse heraf vil ikke kunne medføre registreringsnægtelse. Hensynet til kapitalejerne er der således ikke, når der er tale om en fond, der i modsætning til blandt andet aktieselskaber og anpartsselskaber er selvejende.

Det fremgår af den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 9, stk. 1, 2. pkt., at en fond ikke kan registreres, før den i vedtægten fastsatte grundkapital er fuldt indbetalt.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at den gældende bestemmelse i § 9, stk. 1, 2. pkt., videreføres uændret. Det vurderes imidlertid som hensigtsmæssigt, at bestemmelsen placeres i bestemmelsen omkring registreringen af stiftelsen og ikke i bestemmelsen omkring kapital.

Det foreslås i *stk. 1, 3. pkt.*, at der i den nye lov om erhvervsdrivende fonde medtages en udtrykkelig bestemmelse om, at det er en betingelse for registreringen af stiftelsen af en erhvervsdrivende fond, at der er udpeget en bestyrelse og en revisor. Udpegningen af bestyrelsen og revisor skal ske i overensstemmelse med vedtægtens bestemmelser herom.

Lov om erhvervsdrivende fonde indeholder på nuværende tidspunkt ikke en udtrykkelig bestemmelse om, hvornår stiftelsen af en fond regnskabsmæssigt har virkning fra.

Selskabsloven medførte, at der for aktieselskaber og anpartsselskaber er indført en udtrykkelig bestemmelse herom.

Efter Erhvervsfondsudvalgets opfattelse ville det være hensigtsmæssigt, hvis der i lov om erhvervsdrivende fonde var udtrykkelige bestemmelser herom for at opnå klarhed om regelsættet. De foreslåede bestemmelser i stk. 2 til 5 er i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets forslag og svarer som udgangspunkt til, hvad der efter selskabsloven gælder for aktieselskaber og anpartsselskaber.

Det foreslås i *stk. 2*, at stiftelsen af en fond som udgangspunkt har retsvirkning fra datoen for beslutning om stiftelse, hvilket ofte er sammenfaldende med underskriften på vedtægten eller lignende. Baggrunden for, at virkningen af stiftelsen af en erhvervsdrivende fond indtræder ved beslutningen om stiftelse og ikke fra underskrivelsen af stiftelsesdokumentet som for aktieselskaber og anpartsselskaber, er, at der for erhvervsdrivende fonde ikke er krav om udarbejdelse af et stiftelsesdokument, således som der efter selskabsloven er krav om for aktieselskaber og anpartsselskaber.

Det er fundet hensigtsmæssigt at give erhvervsdrivende fonde samme fleksibilitet med hensyn til retsvirkningstidspunktet, som der er indført for kapitalselskaber med selskabsloven. Det indebærer, at en stiftelse af en erhvervsdrivende fond både kan have regnskabsmæssig virkning efter stiftelsen og i visse tilfælde også virkning tilbage i tid, jf. de foreslåede bestemmelser i stk. 3 til 5. Herved vil de erhvervsdrivende fonde få en fleksibilitet svarende til den, der er indført for aktieselskaber og anpartsselskaber.

Efter de foreslåede bestemmelser i stk. 3 og 4 kan stiftelsen af en erhvervsdrivende fond tillægges regnskabsmæssig virkning efter vedtægtens datering, uanset om fonden stiftes ved indskud af kontanter eller andre værdier end kontanter. Der er dog forskel på de tidsmæssige muligheder alt efter, hvilken type indskud der er tale om.

For kontantstiftelser kan retsvirkningstidspunktet ikke udstrækkes længere end 12 måneder efter datoen for beslutning om stiftelse af fonden, jf. det foreslåede *stk. 3*. For de kontantstiftelser, der skal have virkning fremad i tid, kan virkningstidspunktet fastlægges til et hvilket som helst tidspunkt mellem datoen for beslutning om stiftelse af fonden og det senest mulige virkningstidspunkt i medfør af *stk. 3*.

Ved valg af retsvirkningstidspunkt er det vigtigt at have for øje, at virkningstidspunktet ved stiftelse i kontanter skal være sammenfaldende med starten af fondens første regnskabsår. Hvis datoen for beslutning om stiftelse af fonden eksempelvis er den 1. februar 2013, og det ønskes, at fondens første regnskabsår skal starte den 1. juli 2013, skal virkningstidspunktet for stiftelsen ligeledes fastsættes til den 1. juli 2013. Dette følger af årsregnskabslovens § 19, stk. 1.

Efter forslaget gælder muligheden for at udskyde retsvirkningen af stiftelsen i op til 12 måneder efter datoen for beslutning om stiftelse af fonden alene for de fonde, hvor de midler, der indskydes i fonden i forbindelse med stiftelsen, er kontanter.

Ved indskud af andre værdier end kontanter er der en risiko for, at værdien af de aktiver, der indskydes i fonden, har ændret sig fra tidspunktet for beslutningen om stiftelse af fonden og indtil virkningstidspunktet. På denne baggrund foreslås det i *stk. 4*, at hvis en erhvervsdrivende fond i forbindelse med stiftelsen skal overtage andre værdier end kontanter, kan virkningstidspunktet ikke udstrækkes længere end til tidspunktet for registreringen eller

anmeldelsen til registrering af fonden i Erhvervsstyrelsens it-system, hvilket vil sige højst 2 uger efter datoen for beslutning om stiftelse af fonden, dvs. typisk fra underskrivelsen af vedtægten.

Er der tale om indskud af en bestående virksomhed eller af en bestemmende ejerandel i en anden virksomhed, accepteres det i praksis, at det er muligt at tillægge stiftelsen af fonden regnskabsmæssig virkning tilbage i tid fra første dag i indeværende regnskabsår i den virksomhed, der indskydes, eller som ejerandelen vedrører. Med henblik på at tydeliggøre dette foreslås det, at der i *stk. 5* indsættes en udtrykkelig bestemmelse herom. Den regnskabsmæssige virkning kan begynde maksimalt 18 måneder før, stiftelsen får retsvirkning, jf. årsregnskabslovens § 15.

Det retlige virkningstidspunkt kan dog som ved alle stiftelser med apportindskud ikke være senere end anmeldelsestidspunktet, jf. det foreslåede *stk. 4*. I disse tilfælde bliver retsvirkningstidspunktet og begyndelsen på første regnskabsår ikke nødvendigvis sammenfaldende.

Til § 30

Den gældende § 6 i lov om erhvervsdrivende fonde omhandler, hvad der gælder, indtil fonden er registreret som en erhvervsdrivende fond i henhold til loven. En tilsvarende bestemmelse for kapitalselskaber findes i selskabslovens § 41.

Der er på nuværende tidspunkt en række forskelle mellem § 6 i lov om erhvervsdrivende fonde og selskabslovens § 41, idet selskabsloven indeholder en række bestemmelser, der på nuværende tidspunkt ikke genfindes i lovgivningen for de erhvervsdrivende fonde.

Selskabsloven indeholder imidlertid en række bestemmelser, der også vurderes relevante i forhold til erhvervsdrivende fonde.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at en erhvervsdrivende fond som hidtil ikke kan erhverve rettigheder, indgå forpligtelser eller være part i retssager bortset fra søgsmål vedrørende stiftelsen. Der er på dette punkt ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde.

Det foreslås, at der i *stk. 1, 2. pkt.*, indføres en udtrykkelig bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde om, at en erhvervsdrivende fond til sit navn skal tilføje ordene ”under stiftelse” svarende til, hvad der i dag gælder for kapitalselskaber, der endnu ikke er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det bliver tydeligt for fondens interessenter, herunder kreditorer, at fonden ikke er endeligt registreret, hvilket har betydning for fondens rettigheder, forpligtelser m.v.

Den foreslåede adgang i § 29 til at stifte en erhvervsdrivende fond med virkning fremad i tid muliggør, at virkningstidspunktet af stiftelsen og registreringstidspunktet ikke længere nødvendigvis er sammenfaldende. For at forhindre tvivl om, hvem der hæfter for en aftale i tilfælde, hvor stiftelsen først skal have virkning på et senere tidspunkt end beslutningen om stiftelse, foreslås det præciseret i *stk. 2*, at der for så vidt angår disse stiftelser ikke kan indgås forpligtelser eller erhverves rettigheder på fondens vegne i tidsperioden frem til virkningstidspunktet for fondens stiftelse. Modsætningsvist kan der som hidtil indgås forpligtelser og erhverves rettigheder på fondens vegne i den forholdsvis korte periode mellem beslutningstidspunktet og registreringstidspunktet, der kan komme på tale for de

stiftelsesbeslutninger, der skal have virkning straks – det vil typisk sige ved dateringen af vedtægten. Den foreslåede bestemmelse svarer til, hvad der gælder for kapitalselskaber, der stiftes med virkning fremad i tid.

Det foreslås i *stk. 3*, at retsstillingen fortsat vil være, at for en forpligtelse indgået på fondens vegne efter datoen for beslutning om stiftelsen, men før registreringen, hæfter de, som har indgået forpligtelsen eller har medansvar herfor, solidarisk. Ved registreringen overtager fonden disse forpligtelser. Dette svarer til, hvad der gælder i dag efter den nuværende bestemmelse i § 6, stk. 2. Der er således ikke tilsigtet ændringer i forhold til den gældende bestemmelse.

Det fremgår af den gældende § 6, stk. 3, at bestemmelserne om fondens retsstilling indtil registreringen af fonden ikke gælder for fonde, der hidtil har drevet virksomhed i henhold til lov om fonde og visse foreninger. Som følge af den foreslåede nye bestemmelse i stk. 2 vil en tilsvarende regel fremgå af det foreslåede stk. 4.

Formålet med den foreslåede bestemmelse i *stk. 4*, er, at fonde, som har været omfattet af lov om fonde og visse foreninger, ikke skal opfylde lovforslagets § 30, stk. 1-3, da der ikke er tale om nystiftede fonde. Det foreslås således, at bestemmelserne i stk. 1-3 ikke gælder for eksisterende fonde, der hidtil har været omfattet af lov om fonde og visse foreninger. Der er alene tale om en sproglig præcisering. Der er med den foreslåede ændring af bestemmelsens ordlyd ikke tilsigtet materielle ændringer i den gældende retstilstand.

Kapitel 6

Til § 31

Det fremgår af den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 9, stk. 1, 1. pkt., at en erhvervsdrivende fond skal have en grundkapital på mindst 300.000 kr.

Erhvervsfundsudvalget overvejede, hvorvidt minimumskravet til en erhvervsdrivende fonds grundkapital skulle forhøjes fra det gældende krav på mindst 300.000 kr. til eksempelvis 500.000 kr. svarende til minimumskravet til et aktieselskabs selskabskapital. Udvalget fandt imidlertid, at minimumskravet skulle fastholdes på de nuværende 300.000 kr.

Det foreslås som følge heraf, at en erhvervsdrivende fond skal have en grundkapital på mindst 300.000 kr. Grundkapitalen for en erhvervsdrivende fond skal angives i danske kr., og der er således ikke mulighed for at angive grundkapitalen i euro. På dette punkt adskiller erhvervsdrivende fonde sig således fra aktieselskaber og anpartsselskaber, hvilket skal ses i sammenhæng med, at der ikke har været udtrykt behov for også at kunne angive grundkapitalen i en fond i andet end danske kroner.

Det fremgår af den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 9, stk. 1, 2. pkt., at en fond ikke kan registreres, før den i vedtægten fastsatte grundkapital er fuldt indbetalt. Denne bestemmelse foreslås videreført som § 29, stk. 1, 2. pkt. Der henvises i øvrigt til denne bestemmelse og bemærkningerne hertil.

De gældende bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde § 9, stk. 2 til 5, indeholder en række bestemmelser om de tilfælde, hvor en erhvervsdrivende fond stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter. Disse bestemmelser afviger på en række punkter fra de bestemmelser i

selskabsloven, der gælder, hvis et aktieselskab eller anpartsselskab stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter.

Det vurderes, at der på dette punkt ikke er væsentlige argumenter for, at der skal være forskel på, hvad der gælder for erhvervsdrivende fonde og for aktieselskaber og anpartsselskaber.

Det foreslås derfor i §§ 32 til 34, at der fremover skal gælde bestemmelser svarende til selskabslovens §§ 35 til 38, hvis en erhvervsdrivende fond stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter.

Som konsekvens heraf foreslås det, at de eksisterende bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde § 9, stk. 2 til 5, ikke videreføres.

Til § 32

Som nævnt i bemærkningerne til § 31 indeholder den gældende lov om erhvervsdrivende fonde i § 9, stk. 2 til 5, en række bestemmelser om de tilfælde, hvor en erhvervsdrivende fond stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter. Bestemmelserne afviger på en række punkter fra de bestemmelserne i selskabsloven, der gælder, hvis et aktieselskab eller anpartsselskab stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter.

Erhvervsfundsudvalget har vurderet, at der på dette punkt ikke er væsentlige argumenter for, at der skal være forskel på, hvad der gælder for erhvervsdrivende fonde og for aktieselskaber og anpartsselskaber. Det foreslås derfor, at der indsættes bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde udarbejdet med inspiration i de tilsvarende bestemmelser i selskabslovens §§ 35 til 38, der skal finde anvendelse, hvis en erhvervsdrivende fond stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter, jf. de foreslåede bestemmelser i §§ 32 til 34. De foreslåede bestemmelser afviger dog på visse punkter fra reglerne i selskabsloven, idet der i en fond ikke skal ske tegning af kapitalandele, som der er krav om i aktieselskaber og anpartsselskaber. Det medfører, at der er foretaget visse tilpasninger i de foreslåede regler i forhold til selskabsloven.

Det foreslås i *stk. 1*, at hvis indbetalingen af grundkapitalen i en erhvervsdrivende fond skal ske helt eller delvis i andre værdier end i kontanter, skal indskuddet have en økonomisk værdi, og indskuddet kan ikke bestå i pligt til at udføre et arbejde eller levere en tjenesteydelse.

Fordringer på stiftere eller væsentlige gavegivere kan endvidere ikke indskydes eller overtages, uanset om fordringerne er sikret ved pant eller på anden måde. Det foreslåede forbud mod indskud af fordringer på stiftere, og dermed også væsentlige gavegivere jf. den foreslåede § 1, stk. 3, har til formål at sikre en sikker og effektiv indbetaling af grundkapitalen og imødegå den misbrugsrisiko, der er forbundet med disse fordringer.

Andre fordringer kan indskydes i, eller overtages af en fond, hvis fordringen angår pligten til at erlægge penge, artsbestemte eller individuelt bestemte genstande, men kan ikke, hvis den skal kunne indskydes i fonden, angå pligten til at udføre et arbejde eller levere en tjenesteydelse, jf. det foreslåede 1. pkt.

Indskydes en fordring på tredjemand, vil kravene ved indskud af andre værdier end kontanter skulle opfyldes. Det betyder blandt andet, at der skal udarbejdes en vurderingsberetning, som danner grundlag for beslutningen om indskud af fordringen, jf. forslaget til § 33.

Det foreslås i *stk. 2*, at hvis indbetaling af en fonds grundkapital helt eller delvis skal ske i andre værdier end i kontanter, eller hvis en fond skal overtage sådanne værdier i forbindelse med oprettelsen, skal der redegøres for de omstændigheder, der er af betydning for bedømmelsen af indskuddet eller overtagelsen. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af de enkelte indskudte eller overtagne aktiver og skal angive navn og bopæl på de personer, der er omfattet af aftale om indskud eller overtagelse.

Til § 33

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 9, stk. 2-5, indeholder en række bestemmelser om de tilfælde, hvor en erhvervsdrivende fond stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter. Bestemmelserne afviger på en række punkter fra de tilsvarende bestemmelser i selskabsloven, der gælder, hvis et aktieselskab eller anpartsselskab stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter.

Erhvervsfundsudvalget har vurderet, at der på dette punkt ikke er væsentlige argumenter for, at der skal være forskel på, hvad der gælder for erhvervsdrivende fonde og for aktieselskaber og anpartsselskaber. Det foreslås derfor, at der indsættes bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde udarbejdet med inspiration i de tilsvarende bestemmelser i selskabslovens §§ 35 til 38.

De foreslåede bestemmelser finder anvendelse, hvis en erhvervsdrivende fond stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter, jf. lovforslagets §§ 32 til 34. De foreslåede bestemmelser afviger dog på visse punkter fra reglerne i selskabsloven, idet der i en fond ikke skal ske tegning af kapitalandele, som der er krav om i aktieselskaber og anpartsselskaber. Det medfører, at der er foretaget visse tilpasninger i de foreslåede regler i forhold til de tilsvarende bestemmelser i selskabsloven.

Det foreslås i *stk. 1*, at der fremover skal være krav om udarbejdelse af en vurderingsberetning som skal indeholde en række nærmere oplysninger, hvis en erhvervsdrivende fond stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter. Dette krav om vurderingsberetning gælder ikke, hvis indskuddet er omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 34.

En vurderingsberetning ved stiftelse af en erhvervsdrivende fond skal i henhold til den foreslåede bestemmelses stk. 1, indeholde følgende:

1. en beskrivelse af hvert indskud,
2. oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen, og
3. erklæring om, at den ansatte økonomiske værdi mindst svarer til grundkapitalen i fonden.

Det foreslås i *stk. 2*, at vurderingsberetningen skal udarbejdes af en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd. Det er godkendte revisorer, der af stifteren kan udpeges som vurderingsmænd. Skifteretten på det sted, hvor fonden skal have hjemsted, kan i andre tilfælde udpege vurderingsmænd.

Vurderingsmændene skal efter den foreslåede bestemmelse have adgang til at foretage de undersøgelser, de finder nødvendige, og kan fra stifterne eller fonden forlange de oplysninger og den bistand, som de anser for nødvendige for udførelsen af deres hverv.

Det foreslås i *stk. 3*, at vurderingen ikke må være foretaget mere end 4 uger før, beslutningen træffes. Overskrides fristen, må vurderingen foretages på ny, og der kan herefter træffes beslutning om oprettelsen af fonden. Herved sikres det, at vurderingsberetningen har den

fornødne aktualitet. Vurderingsberetningen er en erklæring med høj grad af sikkerhed som reguleret i revisorloven.

Overtager fonden i forbindelse med stiftelsen en bestående virksomhed, foreslås det, at vurderingsberetningen skal indeholde en åbningsbalance for fonden, jf. det foreslåede *stk. 4*. Det foreslås, at åbningsbalancen skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven og underskrives af bestyrelsen og eventuel direktør, samt at åbningsbalancen skal være forsynet med revisorerklæring om revision.

Til § 34

Indførelsen af selskabsloven i 2009 medførte blandt andet, at der ved stiftelser af aktieselskaber og anpartsselskaber blev indført mulighed for at erstatte en vurderingsberetning udarbejdet af en vurderingsmand med en redegørelse udarbejdet af ledelsen, hvis der er tale om indskud af visse bestemte typer aktiver, jf. selskabslovens § 38.

Det foreslås, at der i lov om erhvervsdrivende fonde indføres en tilsvarende mulighed for at erstatte vurderingsberetningen med en bestyrelseserklæring, hvis den erhvervsdrivende fond stiftes ved indskud af bestemte typer aktiver.

Det foreslås endvidere i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens praksis for kapitalselskaber, at det ligeledes er muligt at anvende undtagelsen på forpligtelser, hvis de samme betingelser, der skal iagttages i forhold til aktiver, er opfyldt.

Muligheden for at undlade vurderingsberetninger gælder, hvor aktivet allerede har været genstand for vurdering, der er så objektiv, aktuel og generelt anvendelig, at vurderingen uden risiko kan anvendes i forbindelse med det pågældende indskud. Der kan eksempelvis være tale om værdipapirer, der handles på et reguleret marked, eller aktiver, der for nylig har været vurderet af en uafhængig sagkyndig i forbindelse med den seneste regnskabsaflæggelse. Det er ikke muligt at indskyde værdier på baggrund af eksempelvis prisstatistikker for de pågældende aktiver eller vurderinger fra diverse forhandlere uden at få udarbejdet en vurderingsberetning af en uafhængig vurderingsmand.

Det fremgår af det foreslåede *stk. 1*, at man kan undlade en vurderingsberetning, hvis indskuddet allerede har været genstand for en anerkendt uafhængig sagkyndig vurdering, hvor aktivet er individuelt målt til dagsværdi og præsenteret i et års- eller koncernregnskab for det forudgående regnskabsår, som er aflagt i henhold til 4. direktiv om årsregnskaber og revideret i henhold til 8. selskabsdirektiv om revision, samt offentligt handlede værdipapirer.

Det konkrete aktiv skal fremgå af balancen i regnskabet, for at betingelsen om individuel måling og præsentation kan anses for opfyldt. Det afgørende er således ikke, hvilken virksomheds regnskab oplysningen findes i, men derimod om oplysningen angår netop det indskudte aktiv. Det må dog forventes, at aktivet normalt vil fremgå af regnskabet fra den virksomhed, som indskyder aktivet.

Målingen af det pågældende aktiv skal som i de øvrige tilfælde, hvor det er muligt at undlade at indhente vurderingsberetning, være aktuel. Det er således kun oplysninger fra det forudgående regnskabsår, der kan anvendes.

Er der grund til at antage, at en måling fra det forudgående regnskabsår ikke svarer til værdien på indskudstidspunktet, kan bestyrelsen efter omstændighederne blive ansvarlig for eventuelle

tab, der påføres fonden som følge af anvendelsen af en måling, der ikke afspejler den aktuelle dagsværdi.

For så vidt angår indskud af værdipapir uden udarbejdelse af en vurderingsberetning, er det en forudsætning, at den værdi, værdipapirerne indskydes til, er ”det vægtede gennemsnit”, hvortil de er blevet handlet på et eller flere regulerede markeder i en 4 ugers periode. 4 ugers perioden er valgt, da det skønnes at være tilstrækkelig lang tid til at udjævne de almindelige udsving i kursen, der er sædvanlige for værdipapirer.

Er der imidlertid tale om usædvanligt store udsving i denne periode, er det op til fondens bestyrelse at vurdere, om der er tale om ekstraordinære omstændigheder, der gør gennemsnitskursen uanvendelig, eller om gennemsnitskursen i øvrigt ikke kan antages at afspejle den aktuelle værdi. Bestyrelsen kan efter omstændighederne blive ansvarlig for eventuelle tab, der påføres fonden som følge af anvendelsen af en kurs, der er påvirket af ekstraordinære omstændigheder eller andet, der medfører, at det ikke er den aktuelle værdi, der afspejles.

I det foreslåede *stk. 2* fastsættes der krav om, at fondens bestyrelse skal udarbejde en erklæring, hvis muligheden for at undlade at indhente en vurderingsberetning benyttes.

Erklæringen skal indeholde en beskrivelse af aktivet og dets værdi, oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen, en udtalelse om, at de indskudte værdier mindst svarer til grundkapitalen i fonden, samt en udtalelse om, at der ikke er opstået nye omstændigheder, der har betydning for den oprindelige vurdering.

Samtidig er det fundet hensigtsmæssigt at præcisere, at det er den almindelige ansvarsregel, der finder anvendelse, hvis bestyrelsen har benyttet muligheden for at undlade at indhente en vurderingsberetning ved indskud af et aktiv, og indskuddet viser sig at være til skade for fonden eller dens kreditorer.

Det kan således være ansvarspådragende, hvis bestyrelsen ikke har varetaget fondens eller kreditorernes interesser, f.eks. ved at indskuddet påfører fonden løbende udgifter.

Det kan også være ansvarspådragende for bestyrelsen, hvis erhvervelsen ikke stemmer overens med fondens økonomiske og/eller likviditetsmæssige stilling, eller hvis f.eks. en ejendom er indskudt til en værdi svarende til den offentlige vurdering, men hvor ejendommen reelt er usælgelig eller er væsentligt mindre værd.

I det foreslåede *stk. 3* fastslås, at erklæringen efter *stk. 2* skal medsendes som bilag til registreringen eller anmeldelsen om stiftelsen af den erhvervsdrivende fond.

Den foreslåede bestemmelse i § 34 undtager alene fra kravet i § 33, stk. 1. Dette medfører, at de foreslåede bestemmelser i § 33, stk. 3 og 4, om henholdsvis vurderingsberetningens alder og kravet om, at vurderingsberetningen i visse tilfælde skal indeholde en åbningsbalance gælder uafhængigt af, om bestyrelsen i medfør af § 34, stk. 1, har valgt at erstatte vurderingsberetningen med en bestyrelsesredegørelse. En sådan bestyrelsesredegørelse må således også højst være 4 uger gammel på tidspunktet for underskrivelsen af vedtægten for den erhvervsdrivende fond.

Det foreslås, at bestemmelsens *stk. 2* strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 35

Den gældende § 10 i lov om erhvervsdrivende fonde omhandler kapitalforhøjelser i erhvervsdrivende fonde.

Det vurderes som hensigtsmæssigt, at der som udgangspunkt gælder samme regler om kapitalforhøjelser i erhvervsdrivende fonde som for aktieselskaber og anpartsselskaber, medmindre der er tale om forskelle, der er begrundet i det forhold, at fonde i modsætning til aktieselskaber og anpartsselskaber er selvejende.

Der er en række forskelle mellem den gældende bestemmelse i § 10 i lov om erhvervsdrivende fonde og de tilsvarende bestemmelser i selskabsloven om kapitalforhøjelser, der ikke kan begrundes med fondenes særlige karakteristika som selvejende.

Det foreslås, at der foretages en række ændringer i forhold til den gældende bestemmelse i § 10 i lov om erhvervsdrivende fonde. De foreslåede ændringer svarer indholdsmæssigt til, hvad Erhvervsfundsudvalget foreslog i deres rapport.

Efter den gældende bestemmelse i § 10, stk. 1, kan en erhvervsdrivende fonds grundkapital forhøjes ved bestyrelsens beslutning ved overførsel af reserver eller overskud ifølge fondens senest reviderede årsrapport eller ved arv, gave eller lignende bidrag, som fonden har modtaget til forhøjelse af grundkapitalen.

Det foreslås, at det ved affattelsen af *stk. 1*, svarende til for aktie- og anpartsselskaber, bliver muligt at foretage kapitalforhøjelser ved at overføre overskud eller reserver, der ikke er bundne, og som er opstået eller frigjort efter datoen for den senest aflagte årsrapport, medmindre beløbet er uddelt eller forbrugt.

Det vil som hidtil ikke være muligt at foretage en kapitalforhøjelse ved gældskonvertering i en erhvervsdrivende fond, hvilket skyldes, at der i erhvervsdrivende fonde ikke er nogle ejere. På dette punkt vil der således fortsat være forskel på aktieselskaber og anpartsselskaber og erhvervsdrivende fonde.

Det foreslås i *stk. 2*, at bestyrelsen som hidtil kan foretage de ændringer af vedtægten, der er en nødvendig følge af en kapitalforhøjelse, og at der som følge heraf fortsat ikke er krav om fondsmyndighedens godkendelse af kapitalforhøjelser.

Efter den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 10, stk. 3, gælder reglerne i lovens § 9, stk. 2 til 5, om indbetaling af grundkapitalen ved indskud af andre værdier end kontanter også ved kapitalforhøjelser, der sker ved indskud af andet end kontanter.

Det foreslås i §§ 32 til 34, at reglerne om indbetaling af grundkapitalen ved indskud af andre værdier end kontanter ændres, således at reglerne fremover kommer til at svare til, hvad der gælder for aktieselskaber og anpartsselskaber. I forlængelse heraf foreslås det, at det i *stk. 3*, fastslås, at det fremover er bestemmelserne i §§ 32 til 34, der finder anvendelse ved kapitalforhøjelser, der sker ved indskud af andre værdier end kontanter. Konsekvensen af den foreslåede ændring er blandt andet, at der er krav om udarbejdelse af vurderingsberetning, medmindre indskuddet er omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 34. Hvis der er tale om indskud af en bestående virksomhed, skal der ligesom ved stiftelser udarbejdes en overtagelsesbalance.

Efter den gældende bestemmelse i § 10, stk. 4, er der ved kapitalforhøjelse, der sker ved overførelse af reserver eller overskud, krav om, at fondens revisor skal afgive erklæring om, at fondens økonomiske stilling ikke er forringet på en sådan måde, at de reserver eller overskud, der overføres, ikke længere er til stede. I selskabsloven er der ikke et tilsvarende krav om en sådan revisorudtalelse. Der er ikke væsentlige argumenter, der taler for, at der på dette punkt skal gælde skærpede krav for erhvervsdrivende fonde i forhold til aktieselskaber og anpartsselskaber, og den gældende bestemmelse i § 10 stk. 4, foreslås derfor ikke videreført i forslaget til ny lov om erhvervsdrivende fonde.

Til § 36

Efter den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 10, stk. 5, skal en kapitalforhøjelse anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, så anmeldelsen er modtaget senest 4 uger efter beslutningstidspunktet.

Det vurderes, at det vil være hensigtsmæssigt, at der i lov om erhvervsdrivende fonde er en generel anmeldelsesfrist på 2 uger svarende til selskabsloven, jf. også forslaget til § 12, stk. 1.

Det foreslås i forlængelse heraf, at der i *stk. 1* indføres krav om, at en kapitalforhøjelse fremover skal være registreret eller anmeldt til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system senest 2 uger efter, at bestyrelsen i fonden har truffet beslutning om kapitalforhøjelsen.

Med den foreslåede ændrede affattelse af bestemmelsen er der taget højde for en kommende digitalisering af anmeldelses- og registreringsprocessen ved blandt andet kapitalforhøjelser i en erhvervsdrivende fond.

En overtrædelse af den foreslåede anmeldelsesperiode på 2 uger vil ikke resultere i en registreringsnægtelse af anmeldelsen, medmindre fristoverskridelsen er så betydelig, at anmeldelsen vurderes ikke længere at have aktualitetsværdi.

Det fremgår af den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 9, stk. 1, 2. pkt., at en fond ikke kan registreres, før den i vedtægten fastsatte grundkapital er fuldt indbetalt.

Det foreslås, at der i bestemmelsen om kapitalforhøjelser indsættes en tilsvarende udtrykkelig bestemmelse, jf. forslaget til *stk. 1, 2. pkt.*

De gældende regler i lov om erhvervsdrivende fonde indeholder ikke en udtrykkelig bestemmelse om, hvad der gælder, hvis en anmeldelse om en kapitalforhøjelse nægtes registreret. Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, præciseret, at en beslutning om en kapitalforhøjelse bortfalder, hvis registrering nægtes.

Det foreslås endvidere i *stk. 2, 2. pkt.*, at beslutningen om en kapitalforhøjelse også bortfalder, hvis registrering ikke er sket, eller anmeldelse ikke modtaget senest 12 måneder efter beslutningen. Det foreslås således, at en kapitalforhøjelse i en erhvervsdrivende fond skal være anmeldt til registrering senest 12 måneder efter beslutningen med henblik på at sikre, at de forhold, der registreres har aktualitetsværdi. Overtrædelse af 12 måneders fristen vil således i modsætning til overtrædelse af 2 ugers fristen i *stk. 1, 1. pkt.*, medføre, at registrering ikke kan finde sted. Den foreslåede 12 måneders frist svarer til, hvad der efter selskabsloven allerede i dag gælder for aktie- og anpartsselskaber.

Kapitel 7

Til § 37

Bestyrelsen har ansvaret for, at fondens aktiviteter udføres i overensstemmelse med fondens vedtægt, herunder formålet, og at erhvervsvirksomheden drives bedst muligt, så det resulterer i et overskud, der anvendes i overensstemmelse med fondens uddelingsformål. En fond har ingen ejere, der vælger bestyrelsesmedlemmerne, således som kapitalsselskabers ejere vælger bestyrelsen på generalforsamlingen. Afgørende for bestyrelsens sammensætning og kompetence m.v., er efter gældende ret alene de regler, der er fastsat herom i vedtægten. Vedtægten skal derfor fastsætte nærmere regler for, hvorledes bestyrelsen sammensættes og hvem, der har ret til at udpege bestyrelsesmedlemmerne. Endvidere kan det i vedtægten også fastlægges, hvilke kompetencer, bestyrelsen skal besidde – enten for det enkelte medlem eller for den samlede bestyrelse.

For de erhvervsdrivende fonde gør der sig en række særlige hensyn gældende i forhold til ikke-erhvervsdrivende fonde, da det er vigtigt at sikre en rimelig ligestilling mellem de regler, der skal gælde for de erhvervsdrivende fonde og de regler, der gælder for erhvervsvirksomhed, der drives i aktie- eller anpartsselskabsform.

Erhvervsfundsudvalget lagde ved udformningen af forslaget til reglerne om ledelsen i erhvervsdrivende fonde derfor i udstrakt grad vægt på, at der tages udgangspunkt i selskabslovens regler i lovens kapitel 7 om kapitalsselskabets ledelse m.v.

Med selskabsloven fra 2009 er det i kapitalsselskaber blevet muligt at vælge to forskellige ledelsesmodeller. Den ene model svarer til den hidtil kendte med en bestyrelse og en direktion. Den anden model, der blev indført med selskabsloven, medfører, at det centrale ledelsesorgan har både den daglige og den overordnede ledelse, mens tilsynsrådet alene har kontrolfunktioner i forhold til det centrale ledelsesorgan uden kompetence i forhold til den overordnede ledelse og uden tegningsret for kapitalsselskabet.

I nærværende lovforslag om erhvervsdrivende fonde foreslås ikke, at der åbnes op for, at fonde kan anvende en ledelsesmodel med et tilsynsråd og en direktion. Dette skal ses i sammenhæng med, at hvis en fond kunne vælge ledelsesmodellen med et tilsynsråd, er denne ledelsesmodel karakteriseret ved, at tilsynsrådet alene er et overordnet tilsynsorgan, mens ledelsen af fonden, såvel den daglige ledelse som den overordnede strategiske ledelse, ville henhøre under fondens direktion. Fondsmyndigheden har efter lov om erhvervsdrivende fonde alene tilsyn med bestyrelsen og har derfor ingen direkte kontrol- eller sanktionsbeføjelser overfor direktøren. Modellen med et tilsynsråd vurderes derfor som uhensigtsmæssig for erhvervsdrivende fonde, så længe der ikke er en direkte kontrol eller instruktionsbeføjelse overfor direktionen. Erhvervsfundsudvalget fandt, at der ikke er behov for en sådan udvidelse af det offentlige tilsyn, at det skulle være muligt at fondsmyndigheden skulle have tilsynsbeføjelser direkte overfor den daglige ledelse af fonden. Tilsvarende er det ikke muligt efter den finansielle lovgivning at anvende ledelsesmodellen med tilsynsråd, hvor der også er et offentligretligt tilsyn med ledelsen.

Forslagets *stk. 1* viderefører derfor de gældende regler i lov om erhvervsdrivende fonde § 12, stk. 1, om bestyrelsen som fondens øverste ledelsesorgan.

Bestyrelsen har pligt til og ansvar for, at fondens aktiviteter udføres i overensstemmelse med vedtægten. Fonde har ingen ejere til at vælge og afsætte medlemmer af bestyrelsen i

modsatning til kapitalsselskaber. Det er derfor alene loven og fondens vedtægt, der regulerer, hvorledes sammensætningen af fondens bestyrelse skal være for bedst muligt at fremme fondens formål. Vedtægten skal fastsætte antallet af bestyrelsens medlemmer, og hvorledes de udpeges, jf. den foreslåede § 27, stk. 1, nr. 7. Hvis et medlem udtræder af bestyrelsen i utide, har de øvrige bestyrelsesmedlemmer pligt til at tage initiativ til, at et nyt medlem udpeges i overensstemmelse med vedtægtens bestemmelser herom for den resterende periode, hvis der ikke er udpeget en suppleant, som umiddelbart kan indtræde i bestyrelsen.

Det bemærkes, at lovforslaget ikke er til hinder for, at der ifølge vedtægten oprettes et repræsentantskab eller lignende organ, der har rådgivende funktioner for fondens bestyrelse. Bestyrelsen skal dog altid have den endelige beslutningsret for fondens anliggender. Et repræsentantskab kan endvidere have kompetence til at udpege et antal medlemmer til fondsbestyrelsen, men disse medlemmer må ikke udgøre et flertal af bestyrelsen. Bestyrelsen beslutter som samlet organ, hvem der skal være formand, jf. forslagens § 52, stk. 1. Hvis formanden er blandt de fra repræsentantskabet udpegede, må bestyrelsens sammensætning nøje overvejes, således at formandens stemme ikke kan være udslagsgivende ved stemmelighed i bestyrelsen, jf. forslagens § 53, stk. 3.

Forslaget til *stk. 2* viderefører den gældende lovs § 12, stk. 2, hvorefter bestyrelsen kan ansætte en eller flere direktører. Det er således ikke et krav, at der skal være en direktør i en erhvervsdrivende fond. Mange erhvervsdrivende fonde har ikke registreret en direktør, da bestyrelsen ikke har anset det nødvendigt i forhold til fondens størrelse og aktiviteter. Erhvervsstyrelsens undersøgelse af erhvervsdrivende fonde fra 2012 viste, at der i 69 pct. af alle registrerede erhvervsdrivende fonde ikke er en registreret direktør. I disse tilfælde har bestyrelsen ansvaret for både den overordnede og den daglige drift, jf. forslaget til § 38, stk. 2.

Efter den gældende regel i lov om erhvervsdrivende fonde § 12, stk. 3, kan direktøren i en erhvervsdrivende fond ikke samtidigt være bestyrelsesformand i fonden, medmindre fondsmyndigheden konkret samtykker heri. Det antages, at bestemmelsen også gælder med hensyn til næstformanden for bestyrelsen. Erhvervsfondsudvalget foreslog, at muligheden for at få samtykke fra fondsmyndigheden til, at en direktør kan være formand eller næstformand for bestyrelsen, ikke videreføres. Det skyldes, at det er en af bestyrelsens vigtige opgaver at føre kontrol med direktionen. Det er fondsretligt uhensigtsmæssigt med personsammenfald på de to poster og sår tvivl om arbejdsdelingen og kontrollen med direktionen, hvis der kan være sammenfald. I selskabsloven er der ligeledes forbud mod, at en direktør også er bestyrelsesformand i selskabet, jf. selskabslovens § 111, stk. 1, nr. 1, 5. pkt. Det foreslås som følge heraf i *stk. 3*, at en direktør i en fond ikke også kan være formand eller næstformand for bestyrelsen. Fondsmyndighedens mulighed for at dispensere fra dette forbud foreslås således ikke videreført.

Erhvervsfondsudvalget fandt, at udpegning af fondsbestyrelsens medlemmer fra et kontrolleret selskab til en moderfond, som er selskabets kontrollant er uhensigtsmæssig og kan sætte moderfondens kontrolfunktion overfor datterselskabet ud af kraft.

Det foreslås derfor, som en ny bestemmelse, at der i *stk. 4* indsættes et forbud mod, at der i vedtægten for en fond kan gives mulighed for, at ledelsen i en fonds dattervirksomhed eller en tilknyttet virksomhed kan udpege medlemmer til fondens bestyrelse.

På samme måde er vedtægtsbestemmelser, hvorefter den ansatte direktør i datterselskabet skal være medlem af fondsbestyrelsen, omfattet af forbuddet. Generelt er udpegning af bestyrelsesmedlemmer i en concerns modervirksomhed fra en dattervirksomhed (nedefra-op)

efter Erhvervsfondsudvalgets opfattelse udtryk for en uhensigtsmæssig governance-struktur, som sætter de sædvanlige kontrol- og tilsynsbeføjelser under pres. Når der er tale om fonde uden en ejerkontrol, fandt Erhvervsfondsudvalget således anledning til at foreslå et forbud mod denne mulighed. Til forslaget om forbud mod et datterselskabs udpegning af bestyrelsesmedlemmer i fondsbestyrelsen er der i forhold til eksisterende vedtægtsbestemmelser foreslået, at der fastsættes en overgangsordning på 4 år, inden for hvilken, fondsbestyrelserne skal have bragt deres vedtægt i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse, jf. lovforslagets § 132, stk. 7.

Det er ikke ualmindeligt, at der i et vist omfang er såkaldte ”dobbeltposter” i fondsbestyrelsen og datterselskabernes bestyrelse og/eller direktion, således at fonden som aktionær vælger et eller flere af fondens bestyrelsesmedlemmer til datterselskabets bestyrelse (oppefra-ned).

Det er i denne forbindelse vigtigt at slå fast, at dette er udtryk for den almindelige koncernstruktur med kontrol og tilsyn fra en modervirksomhed over en dattervirksomhed. Det kan være hensigtsmæssigt, at enkelte medlemmer af fondens bestyrelse har ledelsesposter i fondens datterselskaber, da det medvirker til at give indsigt og kendskab i fondsbestyrelsen til datterselskabernes forhold og dermed et bedre grundlag for ejerkontrollen med datterselskabet. Imidlertid giver det uhensigtsmæssige ledelsesforhold, hvis direktionen og bestyrelsen i datterselskabet i henhold til fondens vedtægt kan udpege medlemmer til fondens bestyrelse. I sådanne tilfælde vil fondens opgave som aktiv men kritisk kapitalejer i selskabet blive svækket.

Samme forhold gør sig gældende, hvis en direktør i datterselskabet eller den tilknyttede virksomhed samtidig er formand eller næstformand i fonden. Erhvervsfondsudvalget foreslog derfor, at fondsbestyrelsens formand eller næstformand ikke kan være en direktør i et datterselskab eller en tilknyttet virksomhed. Der kan dog konkret være undtagelsessituationer, hvor det kan være hensigtsmæssigt, at fondsbestyrelsens formand eller næstformand i en kortere periode er direktør i et underliggende selskab. Det gælder i situationer, hvor et selskab er under afvikling, i akut krise, hvor direktøren i en dattervirksomhed er afskediget, er fratrådt eller er langvarigt syg eller tilsvarende. Det foreslås derfor, at der som *stk. 5* indsættes en ny bestemmelse herom, som indeholder et forbud som foreslået af Erhvervsfondsudvalget. Der henvises til lovforslagets § 132, stk. 7, hvorefter der er fastsat overgangsbestemmelser vedrørende ledelsens sammensætning.

Efter den gældende bestemmelse i lovens § 57, stk. 2, som foreslås videreført som § 24, stk. 2, kan fondsmyndigheden påtale overtrædelser af lovens bestemmelser. Opfylder en fondsbestyrelse ikke de skærpede krav til bestyrelsens udpegning, som lovforslaget indebærer, vil fondsmyndigheden eller Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed for samtlige erhvervsdrivende fonde kunne meddele påbud om, at bestyrelsesmedlemmet skal bringe forholdet i overensstemmelse med loven eller at det pågældende medlem, som er omfattet af forbuddet, må udtræde af fondens bestyrelse. I modsat fald vil fondsmyndigheden kunne afsætte det pågældende medlem.

Det foreslås, at bestemmelsens stk. 3-5 straffelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 38

Forslaget fastsætter de overordnede regler om fondsbestyrelsens opgaver og ansvar. Erhvervsfondsudvalget foreslog, at bestyrelsens opgaver beskrives svarende til i selskabsloven samt at det bliver tydeliggjort, at fondsbestyrelsen ved ledelsen af fonden alene skal have fokus på varetagelse af fondens formål og interesser.

Det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, er indeholdt i Erhvervsfondsudvalgets rapport. Dette har hidtil været gældende i henhold til fondsretlig praksis – også fra før fondslovene. Det vurderes imidlertid hensigtsmæssigt, at det nu kodificeres i loven. En tilsvarende bestemmelse som forslaget til *stk. 1, 1. pkt.*, er indsat i lov om finansiel virksomhed i 2011, jf. § 209, *stk. 1*, hvorefter bestyrelserne i sparekassefonde samt fonde og foreninger opstået efter omdannelse af andelskasser skal varetage fondens eller foreningens interesser.

Varetagelse af fondens interesser indebærer en pligt for bestyrelsen til at sikre, at fondens direktion og øvrige ansatte også i den daglige drift alene skal varetage fondens interesser. Bestyrelsen skal også varetage fondens interesser i forhold til fondens eventuelle datterselskaber, bl.a. ved udøvelse af aktivt ejerskab i disse, jf. nedenfor.

Det øvrige indhold af forslaget til *stk. 1* om hvilke opgaver, der påhviler bestyrelsen i erhvervsdrivende fonde, er en præcisering af den gældende § 25 i lov om erhvervsdrivende fonde. Forslaget svarer i øvrigt til selskabslovens § 115 om bestyrelsens opgaver i et kapitalselskab.

Forslaget til *stk. 1, 2. pkt., nr. 1-5*, indeholder en præcisering af bestyrelsens opgaver i forhold til den overordnede og strategiske ledelse af selskabet samt at sikre en forsvarlig organisation af fondens virksomhed. Organisering af en erhvervsdrivende fonds virksomhed indebærer f.eks. fastlæggelse af hovedlinjerne for, hvordan virksomheden organiseres og tilrettelægges, herunder hvilke rammer, der skal gælde for investeringer og hvordan fondens aktiviteter skal finansieres. Når en fond har kapitalandele i en dattervirksomhed eller en tilknyttet virksomhed er det vigtigt, at moderfondens ledelse aktivt udøver ejerskab i de pågældende virksomheder for at opnå det bedst mulige resultat i disse virksomheder. Herved kan overskuddet udloddes til fonden og anvendes til fondens øvrige formål og uddelingsformål. Fonden er særligt som moderfond forpligtet til at følge dattervirksomheden eller koncernens samlede situation og udvikling for i tide at kunne tage stilling til eventuelle justeringer i den strategiske ledelse af disse. Hvis datterselskabet er børsnoteret, skal informationsudveksling mellem moderfond og datterselskab holdes indenfor rammerne af den børsretlige regulering. Ved at have fokus på hele koncernens forhold opfylder fondsbestyrelsen pligten til at varetage fondens formål og interesser.

Herudover har bestyrelsen pligt til at tage stilling til, hvilke ledelses- og ansættelsespolitikker der skal gælde i fonden og eventuelt i koncernen, og som blandt andet skal gøre bestyrelsen i stand til at føre tilsyn med direktionens arbejde.

De foreslåede regler om bestyrelsens opgaver skal ses i sammenhæng med, at bestyrelsen er ansvarlig for den overordnede ledelse af fonden. Det betyder, at bestyrelsen træffer afgørelse i alle sager af væsentlig betydning for fonden.

Bestyrelsen har efter forslagets *stk. 1, 2. pkt., nr. 1*, ansvar for at påse, at bogføringen og regnskabsaflæggelsen kontrolleres på en efter fondens forhold tilfredsstillende måde. Bestyrelsens pligt er at føre kontrol med, at alle forhold vedrørende bogføringen foregår på betryggende måde. Det samme gælder for regnskabsaflæggelsen.

Bestyrelsen skal i medfør af forslagets *stk. 1, 2. pkt., nr. 2*, påse, at der er etableret de fornødne procedurer for risikostyring og interne kontroller. Ved formuleringen »fornødne procedurer« sigtes der bl.a. til, at der kan være forskel på, hvilke krav, der stilles til risikostyring og interne kontroller i forskellige typer og størrelser af fonde.

Bestyrelsen skal i medfør af forslaget *stk. 1, 2. pkt., nr. 3*, påse, at bestyrelsen løbende modtager den fornødne rapportering om fondens finansielle forhold.

Bestyrelsens mulighed for at leve op til sine opgaver og for at føre tilsyn med direktionens arbejde er i sagens natur afhængig af kvaliteten og omfanget af den information, bestyrelsen får fra direktionen. Det er i den forbindelse en opgave for bestyrelsen at sikre sig en tilstrækkelig rapportering. Fastlæggelsen heraf sker mest hensigtsmæssigt i en instruks for direktionen. Det er derfor hensigtsmæssigt, at der udarbejdes en forretningsgang for en direktør i alle tilfælde, hvor der er en direktion i en fond.

Bestemmelsen i forslaget *stk. 1, 2. pkt., nr. 4*, fastslår, at det er bestyrelsens ansvar at føre den fornødne kontrol med, at en eventuel direktion udøver sit hverv på behørig måde. Bestemmelsen er en kodificering af gældende retspraksis, hvorefter det er bestyrelsen, der ansætter og afskediger direktionen.

Det foreslåede *stk. 1, 2. pkt., nr. 5*, skal sikre, at en fonds kapitalgrundlag ikke undermineres, uden at bestyrelsen er opmærksom på eller vidende om den negative udvikling. Bestyrelsen skal løbende gøre sig bekendt med og forholde sig til fondens økonomiske, herunder likviditetsmæssige, situation og i den forbindelse tage stilling til, om situationen og kapitalberedskabet er økonomisk forsvarlig. Der skal også fremover foretages de henlæggelser, der er nødvendige efter fondens økonomiske stilling. Også fondens vedtægt kan foreskrive pligt til henlæggelser.

Spørgsmålet om, hvilket materiale og hvilken løbende rapportering der bør tilgå bestyrelsen for, at den kan tage stilling til fondens kapitalberedskab, vil afhænge af de konkrete forhold i den enkelte fond, herunder fondens størrelse, organisation, koncernopbygning m.v.

Bestyrelsen bør løbende vurdere fondens finansielle stilling. I bestemmelsen skal derfor indfortolkes en handlenorm knyttet til et likviditetskriterium. Det indebærer, at bestyrelsen tilskyndes til, at der skabes og opretholdes en rimelig balance mellem fondens egenkapital og dens aktivitet.

Dette betyder på den ene side, at fonden skal have tilstrækkelig egenkapital og likviditet til at kunne modstå midlertidige fald i indtjeningen. Det er både bestyrelsens ret og pligt at videreføre en fond i finansiell krise og søge at overvinde denne. Men bestyrelsen må ikke pådrage fonden yderligere forpligtelser, som den realistisk ikke kan dække.

Bestyrelsens ansvar for fondens forsvarlige kapitalberedskab indebærer også et ansvar for driften og dermed en pligt til at standse dens virksomhed, når en forsvarlig videreførelse ikke længere er mulig.

Afvejningen mellem disse to hensyn betyder, at definitionen på et forsvarligt kapitalberedskab vil variere fra fond til fond.

Ved vurderingen af, hvorvidt kapitalberedskabet kan siges at være forsvarligt, skal der særligt lægges vægt på det fremadrettede, dvs. at afvejningen skal ske blandt andet i forhold til fondens planer, budgetter m.v. Såvel fondsbestyrelsen som en eventuel direktion foreslås desuden at bære ansvaret for, at fondens kapitalberedskab er forsvarligt, jf. også de foreslåede regler i § 42, stk. 3.

Forslagets *stk. 2* om bestyrelsens ansvar for såvel den overordnede som den daglige ledelse er en konsekvens af forslagets § 37, stk. 2, og den gældende lovs § 12, stk. 2. Efter disse bestemmelser kan bestyrelsen ansætte en eller flere direktører, men der er ikke krav om en direktør i en erhvervsdrivende fond. Hvis der ikke er en direktør i en fond, er det bestyrelsen som organ, der også skal varetage den daglige ledelse af fonden. I mange af disse fonde har bestyrelsen i stedet en aftale med en administrator, der hjælper bestyrelsen med specifikke opgaver vedrørende den daglige drift, jf. forslagets til § 43, men bestyrelsen har uanset en sådan aftale fortsat det fulde ansvar for den daglige ledelse af fonden.

Det foreslås, at bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 39

Den foreslåede regel fastsætter, at bestyrelsesmedlemmer og direktører skal være myndige, og de må ikke være under værgemål eller samværgemål efter værgemålsloven. Forslaget svarer til den gældende § 13, 1. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde.

Den gældende bestemmelse kræver desuden i § 13, 2. pkt., at halvdelen af bestyrelsesmedlemmerne skal være bosat her i landet, medmindre fondsmyndigheden undtager herfra eller kravet strider mod internationale forpligtelser. Dette krav er ikke foreslået videreført, da selskabslovens § 112 ikke har et tilsvarende krav herom, og da EU-borgere generelt ikke vil være omfattet af et sådan krav.

Til § 40

Den foreslåede regel viderefører den gældende § 17, stk. 1 og 2, i lov om erhvervsdrivende fonde.

Erhvervsfundsudvalget foreslog dog, at den gældende bestemmelse i stk. 2 blev udvidet, således at det blev præciseret, at et stifterselskabs ledelse ikke uden fondsmyndighedens samtykke må udgøre fondsbestyrelsens flertal sammen med disses nært tilknyttede.

I *stk. 1* foreslås særlige begrænsninger i bestyrelsens sammensætning for at sikre, at fonden har en selvstændig bestyrelse i forhold til stifter og dennes familie, jf. også forslaget til § 1, stk. 2, hvorefter der i en fond er krav om en af stifter selvstændig ledelse.

Den foreslåede bestemmelse dækker også tilfælde, hvor der er flere stiftere af fonden. I sådanne situationer må stifternes familie hver for sig eller sammen ikke udgøre flertallet af fondsbestyrelsen.

Efter selve ordlyden dækker bestemmelsen kun ægteskab. Erhvervsstyrelsen anser i henhold til styrelsens praksis, at faste samlivsforhold dog også er omfattet af bestemmelsen, da den mulige interessekonflikt vil gøre sig tilsvarende gældende.

De familieforbindelser, som forslaget ved begrebet ”slægts- eller svogerskab i ret op- eller nedstigende linje eller sidelinje så nært som søskende” almindeligvis omfatter, er:

- adoptionsforhold (men ikke plejeforhold),
- forældre,
- svigerforældre,
- børn,
- søskende,

- søskendes ægtefæller,
- svigerbørn,
- ægtefællens børn født udenfor ægteskabet og disses ægtefæller,
- børnebørn,
- oldeforældre, og
- oldebørn.

Derimod er søskendes børn ikke omfattet af bestemmelsen.

Forslaget i *stk. 2, 1. pkt.*, fastsætter, at hvis en fond er stiftet af eksempelvis et aktieselskab, kan en person, der direkte eller indirekte ejer mere end halvdelen af den stemmeberettigede kapital i selskabet, ikke uden fondsmyndighedens samtykke udgøre bestyrelsens flertal sammen med de personer, der er nært knyttet til den pågældende. Sidstnævnte personer kan heller ikke uden fondsmyndighedens samtykke udgøre bestyrelsens flertal.

Efter Erhvervsstyrelsens administrative praksis omfatter den gældende § 17, stk. 2, også ledelsesmedlemmer i stifterselskabet ud fra en formålsfortolkning uanset om de pågældende ejer kapitalandele i dette. Det vurderes hensigtsmæssigt, at denne administrative praksis præciseres i lovforslagets § 40. Det foreslås derfor i *stk. 2, 2. pkt.*, at det fastsættes i loven, at reglen også omfatter ledelsesmedlemmer i stifterselskabet, således at et flertal af fondens bestyrelse ikke kan bestå af et flertal stifterselskabets ledelse sammen med personer angivet i *stk. 1*. Erhvervsstyrelsen har som fondsmyndighed kun haft få sager om samtykke som nævnt i den gældende regel. Efter praksis vil et samtykke efter den gældende lovs § 17 sjældent kunne opnås og kun, hvis der ikke kan uddeles til familien. Civilstyrelsen har en tilsvarende praksis vedrørende ikke-erhvervsdrivende fonde, mens Civilstyrelsen ikke har haft sager herom vedrørende erhvervsdrivende fonde. Til forslaget er knyttet en overgangsregel i § 132, stk. 7.

Til § 41

Forslaget viderefører § 25, stk. 4-7, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, således som den blev ændret ved lov nr. 1383 af 23. december 2012 om indførelse af måltal og politikker for den kønsmæssige sammensætning i bl.a. fondsbestyrelser. Loven trådte i kraft den 1. april 2013.

I henhold til det foreslåede *stk. 1*, skal erhvervsdrivende fonde, som har gældsinstrumenter eller andre værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, og store fonde, jf. de opstillede størrelsesgrænser i *stk. 2*, opstille måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen og skal udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn i fondens øvrige ledelsesniveauer. Ved øvrige ledelsesniveauer forstås direktører, teamledere, afdelingsledere, m.v. Der kan både være tale om stillinger, hvortil der enten er knyttet et fagligt og/eller et personaleansvar. Det afgørende vil være den enkelte fonds ledelsesstruktur. I erhvervsdrivende fonde er det øverste ledelsesorgan altid en bestyrelse.

Som nævnt foreslås det, at der skal opstilles et måltal og udarbejdes en politik i relation til det underrepræsenterede køn. I praksis er et køn ikke længere underrepræsenteret, når det udgør 40 pct. Det er i den forbindelse uden betydning hvilket køn, der udgør henholdsvis 40 pct. eller 60 pct. Fonden har ikke pligt til at opstille måltal eller udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn, når de har opnået en kønsfordeling, hvor intet af de to køn er repræsenteret med under 40 pct.

Hvis fonden har opnået en fordeling på 40/60 pct. skal denne oplysning dog fremgå af ledelsesberetningen, jf. § 99 b, stk. 3 og 4, i årsregnskabsloven. Det er muligt at afgive redegørelsen i en supplerende redegørelse til ledelsesberetningen, ligesom den kan lægges på selskabets hjemmeside med henvisning dertil i ledelsesberetningen.

Det bemærkes, at fonden naturligvis vil være omfattet af henholdsvis kravet om opstilling af måltal og kravet om udarbejdelse af en politik, hvis kønsfordelingen ændrer sig, så et af kønnene bliver underrepræsenteret. Fonden skal således hurtigst muligt sørge for at opstille et måltal og udarbejde politikker.

I henhold til det foreslåede *stk. 2*, skal der ved store fonde forstås fonde, der overskrider to af følgende kriterier i 2 på hinanden følgende regnskabsår:

- 1) En balancesum på 143 mio. kr.,
- 2) en nettoomsætning på 286 mio. kr., og
- 3) et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede på 250.

Definitionen på en stor fond svarer til årsregnskabslovens definition på en stor virksomhed.

For moderfonde, der udarbejder koncernregnskab, skal beregningen i henhold til forslagets *stk. 2*, foretages på koncernniveau, jf. *stk. 3*. Bestemmelsen er ny og foreslås indsat som følge af, at nye regler i lov nr. 1383 af 23. december 2012 på nuværende tidspunkt ikke omfatter moderfonde, der selvstændig set er små, men som er modervirksomhed for en stor koncern. Det var ved udarbejdelsen af disse regler tilsigtet, at de nye regler om måltal og politikker for den kønsmæssige sammensætning af ledelsen skal omfatte de samme virksomheder, der er forpligtet til at redegøre for sit arbejde med samfundsansvar, jf. årsregnskabslovens § 99 a. Det præciseres således, at i store koncerner, der overskrider de i *stk. 2* nævnte grænseværdier, forpligtes moderfonden til at opstille et måltal og udarbejde en politik.

For de omfattede koncerner er det tilstrækkeligt, at der opstilles måltal og udarbejdes en politik for koncernen som helhed, jf. *stk. 4*. Det er fundet hensigtsmæssigt at lave en lempeligere regel for fondskoncerner. En moderfond er forpligtet til i et koncernregnskab at medtage oplysninger om samtlige underliggende virksomheder. På denne måde opnås gennemsigtighed i koncernen. Endvidere vil det ofte være tilfældet, at der gælder ens regler for samtlige virksomheder i koncernen. I relation til datterselskaber til erhvervsdrivende fonde, der selvstændigt opfylder kriterierne for at være omfattet af krav om opstilling af måltal og politikker, skal det præciseres, at disse selskaber kan anvende selskabslovens § 139 a, stk. 4, hvorefter selskabet ikke skal opstille måltal og politikker, hvis moderselskabet – i dette tilfælde en moderfond – gør dette for koncernen som helhed.

I *stk. 5* indsættes en bagatelgrænse, hvorefter alene fonde med 50 medarbejdere eller flere skal udarbejde politikker for at øge andelen af det underrepræsenterede køn. Baggrunden for at indføre en bagatelgrænse skal ses i lyset af, at det alene giver mening af udarbejde politikker i fonde, der har et vist antal medarbejdere.

Til § 42

Forslaget til den nye bestemmelse svarer til den gældende § 25, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde. Erhvervsfundsudvalget foreslog en regel svarende til selskabslovens §§ 117 og 118, der fastsætter, hvilke opgaver der påhviler direktionen i en fond, når bestyrelsen har ansat en direktion.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at direktionen varetager den daglige ledelse inden for de retningslinjer, bestyrelsen fastlægger. Den foreslåede bestemmelse svarer til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Anvendelsen af begrebet »den daglige ledelse« i *stk. 1* betyder, at dispositioner, der efter fondens forhold er af usædvanlig art eller stor betydning, skal forelægges bestyrelsen, og at sådanne dispositioner normalt kun kan foretages efter bemyndigelse fra denne. I sagens natur vil det variere fra fond til fond, hvad der kan karakteriseres som usædvanligt. Direktionen er legitimeret i forhold til omverdenen til at indgå aftaler på fondens vegne indenfor fondens formål, direktørkontrakten og eventuelle krav til direktøren i forretningsordenen. Ansættelse og afskedigelse af ledende medarbejdere, som ikke er medlemmer af direktionen, foretages af direktionen.

Bestyrelsen har altid mulighed for at overtage en konkret sag fra direktionen, men må ikke gøre det generelt, således at den reelt overtager direktionens opgaver og funktioner, hvorved den tilsigtede todeling mellem bestyrelsen og direktionen samt kontrolfunktionen fra bestyrelsens side med direktionen reelt ophører. Bestyrelsen skal i givet fald, under respekt af eventuelle krav i vedtægten, nedlægge direktionen, som der ikke længere er krav om.

I såkaldte »negotiorum gestio«-situationer (uanmodet forretningsførelse), hvor direktionen ikke kan afvente bestyrelsens beslutning om et væsentligt spørgsmål, som direktionen ikke har bemyndigelse til at træffe beslutning om, foreslås det i *stk. 1, 4. pkt.*, at direktionen kan handle og snarest muligt derefter orientere bestyrelsen herom. Den beskrevne situation kræver, at der ikke har været tid til at afholde et bestyrelsesmøde, og bestemmelsens anvendelsesområde må antages at indsnævres, efterhånden som det bliver nemmere at indhente en godkendelse ad anden vej end ved et fysisk møde, dvs. f.eks. pr. telefon, e-mail eller lignende.

Reglerne om direktionens pligt med hensyn til bogføring og formueforvaltning er samlet i forslaget til *stk. 2 og 3*.

Det fremgår af det foreslåede *stk. 2*, at direktionen i en fond har det umiddelbare ansvar for, at bogføringen foregår på betryggende måde i overensstemmelse med lovgivningens og de i henhold til denne udfærdigede nærmere bestemmelser om bogføringspligtens omfang. Bogføringen omfatter hele fondens bogholderi og regnskabsvæsen. Bestyrelsen skal ligeledes sikre, at de får de fornødne rapporteringer fra fondens dattervirksomheder til varetagelsen af fondens aktivitets- og uddelingsformål.

Direktionens pligt med hensyn til formueforvaltningen er ikke blot en pligt til at konstatere aktivernes tilstedeværelse, men omfatter efter lovens ord også deres forsvarlige anbringelse.

Det foreslåede *stk. 3* indeholder som noget nyt en bestemmelse om, at direktionen i en fond også har et ansvar for at sikre, at fondens kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde fondens nuværende og fremtidige forpligtelser efterhånden som de forfalder. *Stk. 3* svarer til den foreslåede § 38, *stk. 1, nr. 5*, om bestyrelsens pligt til bl.a. at sikre fondens kapitalberedskab. Ved den foreslåede bestemmelse fastsættes det, at det fremover vil være både bestyrelsen og direktionen, der bærer ansvaret for de af bestemmelsen omfattede forhold. I relation til indholdet af den i *stk. 3* foreslåede bestemmelse henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 38, *stk. 1, nr. 5*.

Forslaget til *stk. 4* indebærer, at en direktør har, selv om den pågældende ikke er medlem af bestyrelsen, ret til at være til stede og udtale sig ved bestyrelsens møder, medmindre bestyrelsen i de enkelte tilfælde træffer anden bestemmelse.

Til § 43

Lov om erhvervsdrivende fonde har hidtil ikke indeholdt regler om administrator.

Erhvervsfundsudvalget fandt det vigtigt, at administrators rolle i en erhvervsdrivende fond blev præciseret. Forslaget er derfor indeholdt i udvalgets rapport. Den foreslåede bestemmelse svarer til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Med forslaget præciseres det, at en administrator ikke er direktør, og vedkommende kan ikke bestride de opgaver, som en direktør varetager.

En administrator har således ikke ledelsesopgaver, hvorfor administrator ikke skal registreres. Registrering i Erhvervsstyrelsens it-system omfatter alene bestyrelsesmedlemmer og direktører, der i henhold til loven er ledelsesmedlemmer.

Anvendelsen af en administrator er især udbredt blandt ikke-erhvervsdrivende fonde, hvor bl.a. bankernes forvaltningsafdelinger forestår administration (og revision) af en række fonde. En væsentlig del af de erhvervsdrivende fonde anvender imidlertid ligeledes en administrator.

Erhvervsstyrelsens undersøgelse af erhvervsdrivende fonde fra 2012 viste, at 47 pct. af fondene anvendte administrator til hjælp til bestyrelsen. I de fleste tilfælde anvendes en ekstern tredjepart som administrator. I en del tilfælde anvendes fondens advokat, et af fondens koncernselskaber eller et af fondens bestyrelsesmedlemmer. Anvendelse af en administrator forekommer dobbelt så ofte i fonde, der ikke har en direktør, som i fonde, der har en direktør.

Den foreslåede regel har til formål at præcisere, at administrator alene fungerer som fuldmægtig for bestyrelsen i forhold til fondens administration. En administrator kan derfor ikke repræsentere og tegne fonden i forhold til tredjemand. Til forslaget er knyttet en overgangsregel i § 132.

Bestyrelsen eller en eventuel direktion har det fulde ansvar for den daglige drift af fonden, uanset om der er indgået aftale med en administrator. Administrators opgaver kan afgrænses negativt i forhold til direktørens opgaver. Administrator kan således ikke have opgaver svarende til en direktørs opgaver og må ikke have ansvaret for fondens daglige drift. Ordningen med en administrator kan eventuelt omtales i bestyrelsens forretningsorden. Efter forslaget til ændring af årsregnskabsloven, jf. lovforslagets § 131, nr. 1, kan der fastsættes regler om, at oplysninger om andre vederlag eller honorarer, som bl.a. en administrator eller andre modtager for rådgivning eller administration eller lignende for fonden, skal offentliggøres.

Til § 44

Forslaget til *stk. 1-3* om et bestyrelsesmedlems ret og pligt til at udtræde af en fondsbestyrelse er en videreførelse af de gældende regler i lov om erhvervsdrivende fonde § 14, stk. 1-3.

Reglen er udtryk for, at bestyrelsens ansvar og pligt til at varetage fondens formål og interesser ikke må tilsidesættes på grund af manglende tid eller vilje eller andre personlige forhold. Et

bestyrelsesmedlem har derfor ret til at udtræde af bestyrelsen uden nærmere begrundelse. Det må imidlertid kræves af den pågældende, at bestyrelsen – eventuelt bestyrelsesformanden – umiddelbart får meddelelse fra den udtrædende, således at der kan tages initiativ til at udpege et nyt medlem til bestyrelsen eller en eventuel suppleant kan indtræde. I begge tilfælde gælder, at det som udgangspunkt sker for den resterende udpegningsperiode, medmindre vedtægten har en anden ordning.

Efter den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 14 skal et bestyrelsesmedlem således udtræde, hvis:

- den pågældende kommer under konkurs,
- den pågældende gør sig skyldig i en handling, som gør personen uværdig til fortsat at være medlem af bestyrelsen,
- den pågældende på grund af længerevarende sygdom eller anden svækkelse har vist sig ude af stand til at beklæde hvervet som medlem af bestyrelsen, eller
- har vist sig klart uegnet.

Et bestyrelsesmedlem har ligeledes pligt til at udtræde, hvis den pågældende ikke længere opfylder vedtægtens krav. Det er det pågældende bestyrelsesmedlem selv, der som udgangspunkt vurderer, om vedkommende har pligt til at udtræde af bestyrelsen.

Såfremt et bestyrelsesmedlem i de tilfælde, som er opregnet ovenfor, ikke af sig selv vælger at udtræde af bestyrelsen, har fondsmyndigheden efter den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 15 kompetence til at afsætte medlemmet, jf. også forslaget til § 45 og bemærkningerne hertil.

Erhvervsfundsudvalget foreslog en ny affattelse af *stk. 4*, således at et bestyrelsesmedlem skal udtræde af bestyrelsen, hvis den pågældende på grund af længerevarende sygdom eller anden svækkelse har vist sig ude af stand til at beklæde hvervet eller har vist sig uegnet til hvervet.

Forslaget medfører således, at kriteriet for afsættelse ændres fra ”klart uegnet” til ”uegnet”.

Det er vigtigt, at bestyrelsesmedlemmerne reelt påtager sig ansvaret for fonden. En fonds situation kan således blive forværret af bestyrelsesmedlemmer, som ikke i tilstrækkelig grad varetager fondens formål, opgaver og interesser. Dette er baggrunden for, at kriteriet for pligt til at udtræde af en fondsbestyrelse ændres fra ”klart uegnet” til ”uegnet”.

Med Erhvervsfundsudvalgets foreslåede ændring præciseres det, at f.eks. gentagne overtrædelser af loven og vedtægten, uvilje eller manglende engagement til at afgive redegørelser og oplysninger, som fondsmyndigheden anmoder om, uvilje eller manglende engagement til at efterkomme påbud, afgivelse af forkerte eller misvisende oplysninger, manglende eller for sen indsendelse af årsrapport hver især vil være indicium for, at den pågældende har pligt til at udtræde af bestyrelsen. Hvis dette ikke sker, kan fondsmyndigheden afsætte et bestyrelsesmedlem, som er ansvarlig for sådan kritisabel reaktion eller manglende reaktion, jf. forslaget til § 45.

I de nævnte eksempler har den pågældende ikke vist evne og vilje til at overholde rammerne for fondens virke. Det påhviler det enkelte bestyrelsesmedlem at erkende den uholdbare situation, som vedkommende har bragt fonden og den øvrige bestyrelse i, og udtræde af bestyrelsen. I modsat fald kan den øvrige bestyrelse eller et medlem heraf henvende sig til fondsmyndigheden med anmodning om, at fondsmyndigheden tager et initiativ overfor den

pågældende, eller fondsmyndigheden kan af egen drift begynde en sag om afsættelse af det pågældende bestyrelsesmedlem, jf. forslaget til § 45.

Den foreslåede ændring har endvidere til formål at sikre, at fonden har en funktionsdygtig bestyrelse, der har fokus på varetagelse af fondens driftsaktiviteter og interesser. I bedømmelsen af, om et bestyrelsesmedlem konkret anses for uegnet til at være medlem af en fondsbestyrelse, ligger der ikke i øvrigt en almindelig vandelsbedømmelse af den pågældende person og dennes evne til i anden forbindelse at udøve andre erhverv eller aktiviteter. Det kan skyldes helt konkrete forhold, der har medvirket til en for fonden meget u hensigtsmæssig varetagelse af hvervet som bestyrelsesmedlem. Der er derfor ikke tale om en generel bedømmelse af den pågældende som uegnet til at varetage andre ledelsesposter.

Til § 45

Forslaget er en videreførelse af den gældende regel i lov om erhvervsdrivende fonde § 15.

Fondsmyndighedens mulighed for konkret under særlige omstændigheder at afsætte bestyrelsesmedlemmer skal ses i sammenhæng med, at en fond ikke har nogen ejere.

Afsættelse af bestyrelsesmedlemmer er et vidtgående indgreb. Der skal derfor være forhold af særlig alvorlig karakter for fonden, før fondsmyndigheden griber ind i fondens bestyrelsessammensætning. Imidlertid kan gentagne tilfælde af svigt, udygtighed, overtrædelser af lov eller vedtægt eller vedvarende uoverensstemmelser i fondsbestyrelsen betyde blokering af fondsbestyrelsens beslutningsmulighed med risiko for betydelige tab for fonden. I sådanne situationer vil det ofte være meget uklart for fondsmyndigheden, hvem der bærer hovedansvaret for situationen. Samtidig kan situationen klart vise, at der nødvendigvis skal ske ændring af bestyrelsen.

Den foreslåede bestemmelse i § 44, stk. 4, om et bestyrelsesmedlems "uegnet" set i forhold til den gældende bestemmelse i § 14, stk. 4, i lov om erhvervsdrivende fonde om "klart uegnet" hos et bestyrelsesmedlem vil medføre, at fondsmyndigheden fremadrettet får mulighed for at tage initiativ overfor et eller flere bestyrelsesmedlemmer og hermed reagere overfor de pågældende bestyrelsesmedlemmer på et tidligere tidspunkt end efter den gældende regel. Dette skyldes, at kriteriet for fondsmyndighedens afsættelse foreslås ændret fra "klart uegnet" til "uegnet". Er der en intern konflikt i bestyrelsen, som hindrer varetagelse af fondens interesser på sigt, kan det i sidste ende føre til spørgsmål om afsættelse af den eller de pågældende bestyrelsesmedlemmer, der er eller har været i konflikt, hvis de pågældende bestyrelsesmedlemmer ikke længere magter at varetage fondens interesser og det derfor skønnes nødvendigt. Herved vil det atter blive sikret, at bestyrelsen kan have fokus på at varetage fondens formål og interesser. Der henvises til bemærkningerne til § 44 om de nærmere omstændigheder for at pligt til udtræden for et bestyrelsesmedlem indtræder.

Til belysning af Erhvervsstyrelsens praksis kan nævnes, at styrelsen i en konkret sag (U2006, 686.Ø som stadfæstet ved U2006.1261.H) besluttede at afsætte alle bestyrelsesmedlemmer i en fond på baggrund af de oplysninger, der fremkom i en granskningsredegørelse, som styrelsen havde igangsat. Fondsbestyrelsen havde undladt at foretage kontrol af ledelsen i et datterselskab og undlod at gribe ind overfor denne ledelse, efter at fondsbestyrelsen blev vidende om en række dispositioner, der enten var ulovlige, i strid med de givne bemyndigelser eller i strid med fondens interesser. Samtidig undlod bestyrelsen at anmode fondsmyndigheden om pligtmæssigt samtykke til flere ekstraordinære dispositioner. Endvidere gav bestyrelsen mangelfulde oplysninger til fondsmyndigheden, når denne anmodede om oplysninger til sagen.

I sagen havde fondsmyndigheden på et tidspunkt før afsættelsen af bestyrelsen givet bestyrelsen forbud mod ”indtil videre ikke at træffe beslutninger af videregående karakter såsom ændring af bestyrelsens sammensætning...”. På grund af fortsat stor intern uenighed i bestyrelsen suspenderede fondsmyndigheden imidlertid bestyrelsen for at sikre fondens aktiver mod yderligere tab. Den suspenderede bestyrelse udpegede herefter selv en ny bestyrelse og bestred fondsmyndighedens kompetence til at foretage suspensionen og krævede, at den af dem valgte bestyrelse var lovlig valgt. Fondsmyndigheden anerkendte ikke dette nyvalg under henvisning til forbuddet mod at ændre bestyrelsens sammensætning og udpegede en midlertidig bestyrelse, da vedtægtens bestemmelse om selvsupplering af bestyrelsen ud fra forholdets natur ikke kunne finde anvendelse. Domstolen fandt, at fremgangsmåden med suspension lovligt kan benyttes med hjemmel i § 15 eller dennes analogi i lov om erhvervsdrivende fonde ud fra princippet om ”det mindre i det mere”. Endvidere tiltrådte Højesteret, at Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed efter afslutningen af granskningssagen havde haft tilstrækkeligt grundlag til at afsætte bestyrelsen,

Muligheden for suspension af et eller flere bestyrelsesmedlemmer kan således konkret benyttes, imens en nærmere undersøgelse, evt. granskning, er i gang med at gennemgå nogle kritisable forhold, uden at myndigheden i første omgang behøver at afsætte det eller de pågældende bestyrelsesmedlemmer. Denne mulighed kan især benyttes, hvis der foreligger risiko for, at et eller flere bestyrelsesmedlemmer vil modarbejde eller hindre oplysninger til undersøgelsen eller lignende. Hvis undersøgelsen resulterer i, at mistanken om uregelmæssigheder var uberettiget eller ikke alvorlig nok til afsættelse, kan den pågældende genindtræde som medlem af fondens bestyrelse. I mellemprioriteten må den udpegningsberettigede – eller fondsmyndigheden, hvis udpegningsretten tilkommer den suspenderede – udpege et eller flere midlertidige bestyrelsesmedlemmer, jf. forslaget § 47, stk. 2.

Afsættelse af bestyrelsesmedlemmer er et vidtgående indgreb. Kompetencen vil derfor fortsat kun blive bragt i anvendelse i situationer, hvor der klart har manifesteret sig et behov for at afsætte det pågældende bestyrelsesmedlem og tilføre fonden et mere kompetent og ansvarligt bestyrelsesmedlem.

I tilfælde, hvor et eller flere bestyrelsesmedlemmer ikke på tilstrækkelig måde har givet oplysninger om forhold, som fondsmyndigheden har anmodet om redegørelse for, vil fondsmyndigheden også kunne beslutte i en periode at føre et ”skærpet tilsyn” med fondsbestyrelsen. Det kan også ske i tilfælde, hvor man er i tvivl om, hvorvidt fondens aktiviteter er i overensstemmelse med fondens formål, eller om der eventuelt foreligger personlige interessevaretagelse hos et eller flere bestyrelsesmedlemmer og/eller deres nærtstående, eller om der eventuelt er manglende varetagelse af fondens interesser i bestyrelsen.

Det vil fortsat alene være fondsmyndigheden, der har kompetence til at afsætte et bestyrelsesmedlem.

Bestemmelser i en vedtægt for en erhvervsdrivende fond, om at et medlem af fondsbestyrelsen skal udtræde, hvis de øvrige medlemmer af bestyrelsen træffer beslutning herom, vil være uvirksomme og vil ikke kunne bringes i anvendelse. I modsat fald ville bestyrelsesmedlemmerne være indbyrdes afhængige, hvilket ville være uforeneligt med, at fonden ledes af en uafhængig bestyrelse. Der er dog intet til hinder for, at de øvrige

bestyrelsesmedlemmer undlader at genudpege et bestyrelsesmedlem ved udgangen af medlemmets funktionsperiode, hvis medlemmet udpeges ved selvsupplering.

Foreninger eller organisationer, der har udpeget et medlem til en erhvervsdrivende fonds bestyrelse, har på tilsvarende vis ikke mulighed for at afsætte den pågældende i medlemmets funktionsperiode, hvis foreningen eller organisationen f.eks. mener, at den pågældendes udøvelse af sit hverv ikke er hensigtsmæssig, eller at den pågældende ikke længere har den nødvendige tilknytning til foreningen eller organisationen. De kan dog ved udløbet af bestyrelsesmedlemmets funktionsperiode undlade at genudpege den pågældende.

Hensigten med forslaget til § 44, stk. 4, er at opnå en kvalitetsforbedring af bestyrelsesarbejdet. Dette kan bl.a. sikres ved, at medlemmerne skal være egnede til at udøve hvervet. Hvis dette ikke er tilfældet, og hvis den pågældende ikke selv erkender dette, kan fondsmyndigheden ved den i § 45 foreslåede ændring få øgede muligheder for afsættelse af et eller flere bestyrelsesmedlemmer, der overtræder loven eller vedtægten eller som på grund af uvilje, svigt eller manglende indsats i bestyrelsessammenhænge ikke har arbejdet for fondens formål og interesser.

Til 46

Efter den gældende regel i lov om erhvervsdrivende fonde § 15 kan fondsmyndigheden i visse tilfælde afsætte et eller flere bestyrelsesmedlemmer i en fond. Bestemmelsen suppleres af bestemmelser i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 13 og § 14, stk. 2-4.

Fondsmyndigheden har alene mulighed for at afsætte en direktør, hvis denne ikke opfylder betingelserne i den gældende lovs § 13 om myndighed m.v. Fondsmyndigheden har ikke mulighed for at afsætte en direktør, der ikke fuldt ud varetager sine opgaver, idet kompetencen til at ansætte eller afskedige en direktør tilkommer bestyrelsen.

Erhvervsfundsudvalget vurderede, at det fortsat skal være bestyrelsens pligt og ansvar at føre kontrol og tilsyn med en direktør og eventuelt afskedige den pågældende, hvis denne ikke udfører sine opgaver tilfredsstillende. Erhvervsfundsudvalget foreslog derfor i sin rapport, at fondsmyndigheden konkret kan påbyde bestyrelsen at afsætte direktøren i særlige tilfælde, hvor det er åbenbart, at direktøren ikke lever op til de krav, der stilles til at varetage fondens daglige ledelse. Erhvervsfundsudvalgets forslag er baggrunden for den foreslåede § 46.

Formålet med den foreslåede regel er, at bestyrelsen aktivt skal påtage sig ansvaret for en forsvarlig ledelse af fonden, når direktøren ikke har varetaget sine opgaver med den daglige ledelse af fonden, og fondens interesser som følge heraf ikke er varetaget. Når fondsmyndigheden overvejer at benytte hjemlen, vil bestyrelsen blive anmodet om en redegørelse for de kritisable forhold, før bestyrelsen får et påbud af fondsmyndigheden om at afskedige direktøren.

Hvis bestyrelsen vælger ikke at følge fondsmyndighedens påbud, vil det være nærliggende at overveje, hvorvidt bestyrelsens medlemmer overholder forslaget til § 38, stk. 1, 1. pkt., om bestyrelsens pligt til at varetage fondens interesser.. Hvis dette vurderes ikke at være tilfældet, vil bestyrelsesmedlemmerne selv risikere at blive afsat af fondsmyndigheden efter lovforslagets § 45. Afhængig af de konkrete omstændigheder kan der imidlertid også opstå tvivl om bestyrelsens opgavevaretagelse, uanset bestyrelsen afskediger direktøren, men først efter påbud fra fondsmyndigheden.

Til 47

Den foreslåede regel viderefører retstilstanden efter den gældende § 16 i lov om erhvervsdrivende fonde, hvorefter nye bestyrelsesmedlemmer skal udpeges i overensstemmelse med fondsvedtægten.

Der er som hidtil ikke noget til hinder for, at der i vedtægten for en fond også er fastsat krav til et eller flere af medlemmernes kompetencer, alder og hvor mange år, udpegningen gælder for. Der er dog i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag ikke krav herom.

Mange vedtægter fastsætter, at nye medlemmer til bestyrelsen udpeges af den bestående bestyrelse – såkaldt selvsupplering – enten at den enkelte udpeger sin efterfølger eller at den samlede bestyrelse udpeger en efterfølger for det udtrædende medlem.

Fra Erhvervsstyrelsens 2012-undersøgelse af en række fondsvedtægter fremgår, at selvsupplering er den mest almindelige af de vedtægtsbestemte udpegningsmetoder og er anvendt i ca. 70 pct. af de undersøgte fondsvedtægter. Typisk har vedtægten dog forskellige udpegningsmetoder for de forskellige medlemmer, så alene et par bestyrelsesmedlemmer udpeges ved selvsupplering, mens andre udpeges på anden måde, eksempelvis af eksterne organisationer, foreninger eller lignende. Undersøgelsen viste således, at udpegningsmetode ved eksterne er brugt i ca. 35 pct. af vedtægterne. I 44 pct. af vedtægterne var der kvalifikationskrav til bestyrelsesmedlemmerne. Endvidere var der i 57 pct. af vedtægterne fastsat en udpegningsperiode med en gennemsnitlig længde af 3 år.

Muligheden for, at fondsmyndigheden kan udpege et bestyrelsesmedlem, er sjældent anvendt, men kan blive relevant ved eksempelvis afsættelse af hele bestyrelsen i en fond, hvor det fremgår af vedtægten, at bestyrelsesmedlemmerne vælges ved selvsupplering.

Når fondsmyndigheden bliver opmærksom på, at der i henhold til vedtægten mangler medlemmer i bestyrelsen, opfordres de resterende bestyrelsesmedlemmer til at tage initiativ til at få forholdet berigtiget ved at få udpeget de manglende medlemmer i overensstemmelse med vedtægtens bestemmelser herom. Først i tilfælde, hvor dette ikke sker, vil fondsmyndigheden tage initiativ til at udpege nye medlemmer. Endvidere kan det i særlige tilfælde ske, at fondsmyndigheden udpeger et nyt bestyrelsesmedlem, hvilket eksempelvis er relevant, hvis fondsmyndigheden i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 45 suspenderer eller afsætter et bestyrelsesmedlem, jf. i øvrigt bemærkningerne til § 45.

Til § 48

Den foreslåede regel svarer til § 18 i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde og viderefører retstilstanden for bestyrelsessuppleanter.

Reglen medfører, at lovens regler om bestyrelsesmedlemmer gælder tilsvarende for suppleanter. Nogle af lovens regler gælder uanset om suppleanten konkret virker som bestyrelsesmedlem, jf. forslaget til § 39 om myndighed og § 40 om stifters repræsentation. Andre regler gælder kun, når suppleanten konkret virker som bestyrelsesmedlem, jf. forslaget i §§ 37, 44, 51, 57, 58 om ledelse af fonden, pligt til at udtræde af bestyrelsen, inhabilitet, tavshedspligt og oplysninger til revisor samt § 63 om repræsentations- og tegningsret.

En suppleant kan være udpeget som personlig suppleant for et bestemt bestyrelsesmedlem eller som suppleant til at indtræde, hvis et af bestyrelsens medlemmer får forfald. Udgangspunktet

er, at en suppleant har ret til at indtræde i bestyrelsen, hvis et medlem er forhindret i at møde uanset om forfaldet kun er kortvarigt. Vedtægten eller bestyrelsens forretningsorden kan indeholde supplerende regler om meddelelser om suppleantens deltagelse og om fremsendelse af materiale til suppleanten til møder, så den pågældende konkret har mulighed for at forberede sig til et møde i bestyrelsen.

Til § 49

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at den gældende § 19, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, om bestyrelsens vederlag ændres, således at det også for fonde bliver et krav, at vederlaget også skal anses for forsvarligt i forhold til fondens og, i moderfonde, koncernens økonomiske stilling. Det blev endvidere foreslået, at bestemmelsen udvides til at omfatte samtlige registrerede ledelsesmedlemmer (dvs. bestyrelse og direktion) i en erhvervsdrivende fond.

Den foreslåede bestemmelse er i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Det foreslåede stk. 1 medfører, at vederlaget til ledelsen ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang. Den foreslåede regel viderefører således, at vederlaget til bestyrelsen ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, og udvider den eksisterende regel til også at gælde for vederlaget til direktionen. Desuden er det foreslået tilføjet, at vederlaget ikke må overstige, hvad der må anses for forsvarligt i forhold til fondens økonomiske stilling og i moderfonde koncernens økonomiske stilling. De to betingelser er kumulative. Et vederlag, der i øvrigt kan være sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, kan således være uforsvarligt set i forhold til fondens eller koncernens økonomiske stilling, og må derfor tilpasses fondens og koncernens økonomiske stilling.

Forslaget svarer til selskabslovens § 138, stk. 1, 2. pkt., hvorefter vederlaget til medlemmerne af et kapitalselskabs ledelse ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, samt hvad der må anses for forsvarligt i forhold til kapitalselskabets og, i moderselskaber, koncernens økonomiske stilling.

Der er som udgangspunkt ikke noget til hinder for at indgå aftaler om pension til ledelsen i en erhvervsdrivende fond, da der er tale om erhvervsvirksomhed på lige fod med f.eks. aktie- og anpartsselskaber. Det må dog forudsættes, at sådanne aftaler ikke overstiger, hvad der er sædvanligt i forhold til hvervets art og arbejdets omfang, herunder er branchekonforme, samt i overensstemmelse med fondens vedtægt og økonomiske forhold. Endvidere forudsættes, at pensionsforpligtelsen fremgår af årsrapporten til den aktuarmæssige værdi.

Det fremgår af selskabslovens § 138, stk. 1, 1. pkt., at ledelsen i et selskab kan modtage såvel fast som variabelt vederlag. Bestemmelsen foreslås i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets overvejelser ikke indsat i lov om erhvervsdrivende fonde. Udvalget fandt dog, at incitamentsaflønning er en uhensigtsmæssig aflønningsform i fonde. Det vurderes dog ikke som nødvendigt at indføre et forbud imod disse aflønningsformer. Det forventes, at fondsbestyrelserne og fondsmyndigheden fortsat anlægger en restriktiv praksis på området for incitamentsaflønning af ledelsesmedlemmer i fonde omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde. Dette skal ses i sammenhæng med, at incitamentsaflønning må anses for at være en usædvanlig aflønningsform for ledelsesmedlemmer i en erhvervsdrivende fond, hvor der ikke som i selskaber er ejere, der kan acceptere denne aflønningsform. Incitamentsaflønning i erhvervsdrivende fonde kan medføre, at den pågældendes personlige interesser kan være stridende mod fondens formål og langsigtede interesser. Hvis incitamentsaflønning

undtagelsesvis forekommer i fonden, skal der oplyses fuldt ud om ordningen, jf. § 131 om ændring af årsregnskabsloven og bemærkningerne hertil.

Efter den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 19, stk. 2, kan Erhvervsministeren (nu Erhvervs- og Vækstministeren) fastsætte regler om størrelsen af vederlaget til bestyrelsesmedlemmer. Efter bestemmelsens 2. pkt. skal et vederlag, der ikke er fastsat i overensstemmelse med regler udstedt i medfør af 1. pkt., godkendes af fondsmyndigheden. Muligheden for at fastsætte sådanne bestemmelser har ikke været udnyttet. Det foreslås, at den gældende bestemmelse i § 19, stk. 2, ikke videreføres i den nye lov om erhvervsdrivende fonde. Når det skal vurderes, hvad der er et rimeligt vederlag, er der således tale om en konkret vurdering. Det vurderes derfor ikke anvendeligt at udstede generelle regler herom.

Efter den gældende § 19, stk. 3, kan fondsmyndigheden nedsætte et vederlag til et eller flere bestyrelsesmedlemmer, hvis vederlaget findes for højt. Det foreslås, at den gældende bestemmelse videreføres, jf. det foreslåede *stk. 2*.

Fondsmyndigheden kan bestemme, hvorvidt vederlag ydet i strid med bestemmelserne i lovforslagets § 49 og § 87 skal tilbagebetales med en rente fastsat efter renteloven, ligesom bestyrelsesmedlemmerne vil kunne blive erstatningsansvarlige efter lovforslagets § 124. Kravet om tilbagebetaling vil afhænge af overtrædelsens karakter. Det er ikke en betingelse for at kræve tilbagebetaling, at bestyrelsen indså eller burde have indset, at vederlaget var for højt, jf. bemærkningerne til forslaget til § 88.

Fondsmyndighedens afgørelser efter det foreslåede stk. 2, kan indbringes for Erhvervsankenævnet eller domstolene, jf. forslaget til § 130, stk. 1.

Vederlaget til bestyrelsesmedlemmer skal vedrøre den periode, de pågældende bestyrelsesmedlemmer har fungeret i. Det betyder, at vederlaget typisk beslutes for det forgangne regnskabsår eller den periode heraf (pro rata), hvor medlemmet har fungeret. Ved vederlag forstås alle ydelser, som tillægges et ledelsesmedlem i en fond.

Vederlaget ydes for en arbejdsindsats og kan bestå af løn, bonus eller lignende ordninger samt eventuel pension. Vederlagsbegrebet vil også omfatte andre ydelser som f.eks. fri bil, bolig, telefon eller lignende, samt eventuel adgang til fondens faste ejendom m.v.

Når det skal vurderes, hvorvidt et bestyrelsesvederlag (dvs. det samlede vederlag) er sædvanligt, vil der være tale om en konkret samlet vurdering af alle sagens omstændigheder. I vurderingen kan der bl.a. lægges vægt på de nedenfor omtalte forhold, der dog ikke udgør en udtømmende beskrivelse af de hensyn, der kan tillægges vægt ved vurderingen af, om et vederlags størrelse er "sædvanligt" eller "for højt" efter hvervets art og omfang:

- Bestyrelsens tidsforbrug og aktiviteter: Der ses på det faktiske tidsforbrug og aktiviteter, men det vurderes også, hvad der må anses for at være et sædvanligt tidsforbrug i forhold til bestyrelsens aktiviteter.
- Fondens formål, aktiviteter og resultater: Bestyrelsens primære opgave er at opfylde fondens formål. Der kan være en afgørende forskel på både arten og omfanget af det arbejde, der kræves for at opfylde forskellige formål. Der vil også blive taget hensyn til fondens faktiske aktiviteter og resultater.
- Fondens størrelse: Størrelsen af fondens kapital har den betydning, at der alt andet lige vil være et større arbejde og ansvar forbundet med bestyrelsesarbejdet, jo større fonden er.

Fondens størrelse og organisering kan således være et parameter i forhold til at vurdere både arbejdets art og omfang.

- Eventuel vederlæggelse for andre ledelseshverv i koncernen: Fondsbestyrelsen kan via fondens ejerskab af dattervirksomheder bestemme både hvem, der skal sidde i ledelsen af dattervirksomhederne, og deres honorar i dattervirksomhederne. Det kan derfor indgå i vurderingen, om honoreringen for arbejdet i et koncernselskab reelt bør betragtes som en del af vederlaget for hvervet i fondsbestyrelsen.
- Bestyrelseshonorarer i sammenlignelige virksomheder: Bestyrelseshonorarer i sammenlignelige fonde og evt. andre sammenlignelige virksomhedsformer, herunder aktieselskaber, indgår i vurderingen af, hvad der må anses for "sædvanligt". Det vil typisk være mest relevant at sammenligne med honorarernes størrelse i andre erhvervsdrivende fonde, som ud fra diverse parametre minder om den pågældende fond, men det kan ikke udelukkes, at det også kan være relevant at se på honorarernes størrelse i andre virksomhedsformer, herunder aktieselskaber, hvis virksomhederne i øvrigt er sammenlignelige.

Fondsmyndigheden kan tillige inddrage andre relevante forhold i sit skøn.

Ydelse af vederlag, herunder eventuel pension, skal udbetales og regnskabsføres af den juridiske person, hvor arbejdet konkret er udført. Udbetaling af vederlag i f.eks. et datterselskab, for arbejde udført i fonden, eller omvendt, er efter Erhvervsstyrelsens praksis en omgåelse af bestemmelserne om vederlag og uddelinger i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde §§ 19 og 43, jf. også forslaget til §§ 49 og 87.

Der henvises endvidere til den foreslåede ændring af årsregnskabslovens § 69, jf. den foreslåede § 131, nr. 1, der vil medføre, at der fremover skal gives oplysning om bestyrelsens vederlag i årsregnskabet, uanset at fonden aflægger regnskab efter regnskabsklasse B, hvor der ikke er krav om særskilt oplysning om ledelsens vederlag. Med forslaget bliver det muligt for fondsmyndigheden umiddelbart at se bestyrelsens samlede vederlag i en given fond, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 131, nr. 1.

Det er foreslået, at direktionens vederlag omfattes af kravene om, at vederlaget ikke må overstige hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, samt hvad der er forsvarligt i forhold til fondens og en evt. koncerns økonomiske stilling, jf. stk. 1. Det er derimod udelukkende foreslået, at fondsmyndigheden skal have mulighed for at nedsætte vederlaget til bestyrelsen, men ikke til direktionen, hvis vederlaget findes for højt, jf. stk. 2. Dette hænger sammen med at bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond er ansvarlig for, at der ved fastsættelsen af vederlaget til direktionen tages behørigt hensyn til fondens interesser, og at vederlaget derfor er passende i forhold til direktørarbejdets art, omfang, fondens økonomiske forhold mv. Hvis fondsmyndigheden konkret bliver opmærksom på meget usædvanlige vederlagsforhold for direktionen, kan bestyrelsen blive anmodet om en redegørelse for baggrunden herfor og forholdet mellem fondens administrationsomkostninger og fondens samlede resultat og uddelinger. Fondsmyndigheden kan på baggrund af redegørelsen eventuelt give bestyrelsen et påbud om at reducere fondens administrationsomkostninger, herunder vederlaget til direktionen. Fondsmyndigheden har derimod ikke mulighed for direkte at nedsætte et honorar til en direktør, der vurderes at overstige, hvad der er rimeligt.

Det foreslås, at bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Det fremgår af selskabslovens § 130, at hvis bestyrelsen eller tilsynsrådet i et kapitalselskab består af flere medlemmer, skal der ved en forretningsorden træffes nærmere bestemmelser om udførelsen af bestyrelsens eller tilsynsrådets hverv. Reglen gælder således for samtlige aktieselskaber og for anpartsselskaber med en bestyrelse eller et tilsynsråd, der består af mindst 2 personer.

Der har hidtil ikke været regler om udarbejdelse af en forretningsorden for bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond, selvom bestyrelsen altid vil bestå af mindst 3 medlemmer.

En væsentlig del af bestyrelserne i de erhvervsdrivende fonde har ikke udarbejdet en forretningsorden vedrørende deres arbejde. Det fremgik således af Erhvervsstyrelsens vedtægtsundersøgelse fra 2012, at der i 51 pct. af fondene var fastsat forretningsorden for bestyrelsens arbejde. Henset til at alle kapitalselskaber med en bestyrelse skal have en forretningsorden, foreslås det i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets forslag, at der fremover skal være krav om en forretningsorden for bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond, og at alle fonde skal være omfattet heraf.

Da en forretningsorden må anses for god skik inden for bestyrelsesarbejde og et udtryk for orden og professionalisme i ledelsesarbejdet, fandt Erhvervsfondsudvalget det hensigtsmæssigt, at der ligesom i kapitalselskaber stilles krav om udarbejdelse af en forretningsorden for bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond. En forretningsorden for bestyrelsen er særlig relevant, hvor fonden ikke har en direktion, og hvor bestyrelsen derfor også varetager den daglige ledelse, og hvor det derfor i forretningsordenen bør tages stilling til, hvorledes bestyrelsen fordeler disse opgaver mellem sig.

På den baggrund foreslås det i *stk. 1*, at samtlige erhvervsdrivende fonde skal udarbejde en forretningsorden, som skal indeholde nærmere bestemmelser om udførelsen af bestyrelsens opgaver.

Formålet med en forretningsorden er således bl.a. at sikre, at arbejdet i bestyrelsen foregår på en hensigtsmæssig måde og på et oplyst grundlag, hvorom der er enighed i bestyrelsen.

Er der uoverensstemmelse mellem forretningsordenen og vedtægten, er det altid vedtægten, der gælder.

Det foreslås, at indholdskravene til en forretningsorden i erhvervsdrivende fonde som udgangspunkt skal være de samme som til kapitalselskaber i henhold til selskabsloven.

Forslaget til *stk. 2* indeholder regler om, hvad forretningsordenen bør indeholde. Det vurderes, at nogle overordnede krav til en forretningsorden medvirker til at sætte fokus på områder, som bør overvejes som en naturlig del af bestyrelsesarbejdet i en fond. De oplyste temaer, som bestyrelsen bør overveje i forbindelse med udarbejdelsen af forretningsordenen, er af stor relevans ved udformningen af forretningsordenen.

I forretningsordenen kan indgå, at bestyrelsen med passende mellemrum overvejer, hvorvidt der skal vælges en næstformand, som kan fungere i tilfælde af formandens forfald og i givet fald, at der udarbejdes en arbejds- og opgavebeskrivelse af formandens og eventuelt næstformandens pligter, opgaver og ansvar.

Har fonden ikke en direktør, bør det i forretningsordenen fastlægges, at bestyrelsen med passende mellemrum tager stilling til, hvorvidt fonden skal have en direktør til at forestå den daglige ledelse af fonden.

Har fonden ansat en direktør, bør forretningsordenen eller en særlig forretningsorden for direktøren fastsætte regler for bestyrelsens opfølgning på direktørens arbejde gennem en formaliseret kommunikation, dialog og rapportering.

Forretningsordenen kan desuden fastlægge rammerne for samarbejde med en eventuel direktion, og hvordan kontakten og kommunikationen mellem bestyrelse og direktion skal ske, herunder om direktionens rettidige, præcise og tilstrækkelige rapportering til bestyrelsen.

Hvis bestyrelsen i stedet for en direktør har aftale med en administrator, bør forretningsordenen tilsvarende fastsætte rammer for samarbejde og kontakt med administrator samt vurdering og kontrol af administrators arbejde.

Det er den enkelte fondsbestyrelses ønsker og behov, der er afgørende. Forretningsordenen bør løbende gennemgås af bestyrelsen med henblik på at sikre dette.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre, at det enkelte medlem af bestyrelsen er opmærksomt på sine pligter med hensyn til de forhold, som er angivet i de foreslåede bestemmelser. Herved lettes muligheden for at gøre et ansvar gældende mod et medlem af bestyrelsen, hvor der er tale om forsømmelighed.

Det foreslås ikke, at der indføres krav om, at forretningsordenen altid skal indsendes til fondsmyndigheden. Har fondsmyndigheden behov for forretningsordenen, f.eks. som led i en konkret sag, kan fondsmyndigheden anmode om at få den indsendt, jf. den foreslåede § 24, stk. 4.

Til forslaget er knyttet en overgangsregel, jf. den foreslåede § 132, stk. 9.

Det foreslås, at bestemmelsen straffelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 51

Forslaget om ledelsesmedlemmers inhabilitet viderefører den gældende § 20 i lov om erhvervsdrivende fonde. Den foreslåede regel svarer endvidere til § 131 i selskabsloven.

Forslaget forbyder ikke alene et medlem af ledelsen at deltage i afstemningen i de omhandlede tilfælde af interessekonflikter mellem den pågældende og fonden, men overhovedet at deltage i behandlingen.

Det forhold, at det inhabile medlem ikke kan deltage i behandlingen af et bestemt emne, hindrer ikke de øvrige medlemmer i at bede det pågældende medlem om en redegørelse om det pågældende emne.

Bestemmelsen sigter såvel på aftaler som på søgsmål og omfatter hele sagens behandling.

Valg af formand for bestyrelsen er ikke en aftale i lovens forstand, og bestemmelsen er derfor ikke til hinder for, at et medlem af bestyrelsen ved valg af formand stemmer på sig selv. Tilsvarende gælder forslag om vederlag til bestyrelsen.

Det følger af bestemmelsens analogi, at reglen også omfatter beslutninger om processuelle skridt i en retssag, som den pågældende har anlagt mod fonden. Endvidere må bestemmelsen anvendes analogt på andre retsskridt end søgsmål, f.eks. indgivelse af konkursbegæring.

Drejer det sig om et forhold mellem fonden og tredjemand, kræves det yderligere, at vedkommende bestyrelsesmedlem har en væsentlig interesse i sagen, f.eks. på grund af slægtsforhold eller anden tilknytning til tredjemanden, og at denne interesse kan være stridende mod fondens.

Hvis en beslutning ikke kan træffes af bestyrelsen på grund af inhabilitet, må bestyrelsen forelægge spørgsmålet for fondsmyndigheden for at det sikres, at beslutningen ikke strider mod fondens interesser. Beslutning kan endvidere indbringes til fondsmyndigheden, hvis den er nødvendig og ikke kan afvente en anden sammensætning af bestyrelsen.

Det foreslås, at bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 52

Forslaget regulerer valg af formand for bestyrelsen og dennes særlige opgaver i bestyrelsen.

Det foreslås i *stk. 1*, at det kodificeres i loven, at bestyrelsen selv vælger sin formand. Forslaget har ikke været drøftet i Erhvervsfondsudvalget, men svarer til selskabslovens § 122, 1. pkt., 1. led, samt 2. pkt.

I selskabsloven § 122, 1. pkt., 2. led, er det fastsat, at vedtægterne kan bestemme en anden valg måde for formanden, herunder at eksterne kan have ret til at udpege denne. Denne mulighed er ikke foreslået i nærværende lovforslag, da det anses for vigtigt i erhvervsdrivende fonde, at der ikke ved ret til udpegning af formanden kan tilkomme eksterne en uforholdsmæssig stor indflydelse på bestyrelsessammensætningen og fondsbestyrelsens autonomi. Vedtægten kan derfor heller ikke fastsætte, at en bestemt organisation eller andet organ har retten til at udpege fondens formand.

Ændringen af dette forhold er omfattet af den generelle overgangsordning, jf. den foreslåede § 132, stk. 6.

Forslaget til *stk. 2* viderefører den gældende regel i lov om erhvervsdrivende fonde § 21, stk. 1, hvorefter formanden skal sørge for, at bestyrelsen holder møde, når dette er nødvendigt, og skal påse, at samtlige medlemmer indkaldes. Vedtægten eller forretningsordenen kan fastsætte nærmere regler om indkaldelsens form, frister m.m. Efter forslaget til § 55 kan bl.a. et medlem af bestyrelsen eller en direktør forlange at bestyrelsen indkaldes, således at denne ret ikke kan begrænses i vedtægt eller forretningsorden.

Efter selskabslovens § 114 må formanden for bestyrelsen eller tilsynsrådet i et selskab, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, eller et statsligt aktieselskab, ikke udføre hverv for kapitalselskabet, der ikke er en del af hvervet som formand. En bestyrelsesformand kan dog, hvor der er særligt behov herfor, udføre opgaver, som den pågældende bliver anmodet om at udføre af og for bestyrelsen. Herved kan bestyrelsesformanden kortvarigt deltage i et kapitalselskabs daglige ledelse i særlige tilfælde, hvor der kan være et rimeligt behov herfor.

Lov om erhvervsdrivende fonde indeholder ikke på nuværende tidspunkt en tilsvarende bestemmelse om arbejdende bestyrelsesformand for at hindre en uheldig magtkoncentration hos bestyrelsesformanden, som kan føre til manglende kontrol og tilsyn.

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at der indsættes en tilsvarende bestemmelse om en arbejdende bestyrelsesformand i en erhvervsdrivende fond. Forslaget i *stk. 3*, fastslår derfor, at bestyrelsen i en fond også aktivt skal tage stilling til, hvorvidt bestyrelsesformanden efter anmodning kan påtage sig opgaven for fonden udover formandshvervet. Dette er særligt relevant i erhvervsdrivende fonde, hvor der ikke er en direktion. I sådanne tilfælde er det den samlede bestyrelse, som også varetager den daglige ledelse, hvorfor det bør fremgå af bestyrelsens forretningsorden, hvorledes den daglige ledelsesopgave varetages af bestyrelsens medlemmer.

Det forhold, at en bestyrelsesformand samtidigt arbejder med daglig ledelse af fonden, vil stadig på længere sigt være uforeneligt med lovens rollefordeling mellem bestyrelse og direktion. Bestyrelsens formand må, ligesom den øvrige bestyrelse, derfor ikke overtage den daglige ledelse af virksomheden mere permanent. Dette skal også ses i sammenhæng med, at det i lovforslagets § 37, *stk. 3, 2. pkt.*, foreslås, at direktøren for en fond ikke kan være formand eller næstformand for bestyrelsen.

Det foreslås, at bestemmelsens *stk. 3* straffelægges, jf. den foreslåede § 129, *stk. 1*.

Til § 53

Forslaget om bestyrelsens beslutningsdygtighed svarer til § 124 i selskabsloven – og er altså et quorumkrav. Forslaget har ikke været drøftet i Erhvervsfundsudvalget.

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 21, *stk. 2*, fastsætter, at halvdelen af medlemmerne eller det højere antal, som foreskrives i vedtægten, skal være til stede. Forslaget fastsætter, at over halvdelen af bestyrelsen skal være repræsenteret, for at bestyrelsen kan træffe beslutninger. Vedtægten for en fond kan foreskrive skærpede quorumkrav.

Beskyttelseshensynet bag lovens quorumregel er, at bestyrelsen ikke anses for at være legitimeret til at kunne varetage sine forpligtelser, medmindre et vist antal af medlemmerne har deltaget aktivt i drøftelserne og beslutningen, da bestyrelsen er et kollektivt organ.

Inhabile medlemmer af bestyrelsen, jf. nærmere herom under den foreslåede § 51 med bemærkninger, må ikke tælles med ved afgørelsen af, om lovens og vedtægtens krav til beslutningsdygtighed er opfyldt.

Hvis en beslutning ikke kan træffes af bestyrelsen på grund af inhabilitet og deraf manglende opfyldelse af quorumkravet, må bestyrelsen inddrage fondsmyndigheden, før beslutningen kan træffes, da fondsmyndigheden kan dispensere fra kravet. Endvidere forudsættes, at beslutningen ikke er åbenbart egnet til at skaffe et eller flere medlemmer af ledelsen eller andre en utilbørlig fordel på fondens bekostning, jf. den foreslåede § 63.

I praksis kan det i relation til de gældende regler give anledning til tvivl, i hvilket omfang ikke-tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer kan give tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer fuldmagt til at handle eller stemme på deres vegne på bestyrelsesmøder, der afholdes ved fysisk fremmøde. Dette skyldes, at den gældende regel foreskriver, at halvdelen af bestyrelsens medlemmer skal være til stede.

Hvis en bestyrelse ifølge vedtægten f.eks. består af 5 medlemmer i alt, kræves det ifølge de gældende regler, at mindst 3 af medlemmerne er »til stede« på et møde, der afholdes ved fysisk fremmøde. De 3 tilstedeværende medlemmer kan eventuelt bestå af en eller flere suppleanter.

Det antages, at aftalelovens almindelige fuldmagtsregler finder anvendelse på denne situation, men med de nødvendige fondsretlige tilpasninger, jf. nedenfor. Dog kan der alligevel opstå tvivl, fordi de gældende regler forudsætter faktisk fysisk fremmøde.

Den i *stk. 1, 1. pkt.*, foreslåede quorumregel forudsætter ikke nødvendigvis faktisk fysisk fremmøde, når der er tale om møder, der afholdes ved fysisk fremmøde, jf. den ændrede formulering i forslaget om, at »medlemmer er repræsenteret«. Denne ændrede formulering er indsat for at sikre, at quorumkravet fremover kan opfyldes ved brug af fuldmagter. Fuldmagter bør dog i alle tilfælde kun tælles med, hvis dette er betryggende i lyset af emnet for drøftelserne, hvilket svarer til, hvad der gælder for aktieselskaber og anpartsselskaber. Formanden for bestyrelsen skal således konkret vurdere, om der er behov for at udskyde diskussionen til et nyt møde. Det kan således efter omstændighederne være uhensigtsmæssigt at tælle fuldmagter med, hvis der er tale om beslutninger af usædvanlig karakter eller om beslutninger med omfattende konsekvenser for fonden eller kreditorerne.

Brug af fuldmagt svækker ikke ansvaret for det enkelte bestyrelsesmedlem.

Der bør ske stillingtagen til spørgsmålet om brug af fuldmagter i bestyrelsens forretningsorden.

Forslaget i *stk. 1, 2. pkt.*, om, at beslutning dog ikke må træffes, uden at så vidt muligt samtlige medlemmer af bestyrelsen har haft adgang til at deltage i sagens behandling, er en vigtig sikkerhedsforanstaltning. Bestemmelsen skal sammenholdes med den foreslåede § 52, stk. 2, som omhandler formandens pligt til at indkalde samtlige medlemmer af bestyrelsen til møde.

Den i *stk. 2, 1. pkt.*, foreslåede bestemmelse om, hvornår en suppleant for et bestyrelsesmedlem skal indkaldes, svarer til selskabslovens § 124, stk. 2. Suppleanten har samme stilling som det medlem, suppleanten træder i stedet for, jf. forslaget til § 48.

Fondsbestyrelsen bør tage stilling til spørgsmålet om, i hvilket omfang der skal ske skriftlig orientering af suppleanterne.

Det kan i konkrete situationer være mere hensigtsmæssigt at give en fuldmagt til et andet medlem af bestyrelsen end at tilkalde en suppleant, fordi man ikke kan give en instruks til sin suppleant, da denne er personligt ansvarlig for udøvelsen af sit hverv. Derimod kan man ved fuldmagt give en instruks, og fuldmagtsgiver bærer da selv ansvaret for denne. Det kan være et problem, hvis en suppleant pludselig indkaldes og skal deltage i en beslutning uden at kende det forudgående forløb.

Det præciseres derfor i *stk. 2, 2. pkt.*, at et medlem i enkeltstående tilfælde kan give fuldmagt til et andet medlem i stedet for at indkalde en suppleant.

De almindelige aftaleretlige regler om fuldmagter finder i givet fald anvendelse herunder reglerne om, at det fuldmagtsgivende medlem kan ifalde ansvar på grund af passivitet, hvis fuldmægtigen har overskredet sin bemyndigelse.

Fuldmagter til andre medlemmer af bestyrelsen bør kun gives i enkeltstående tilfælde og i forhold til et konkret spørgsmål, dvs. ikke i form af en stående fuldmagt.

Ved indkaldelse af suppleanter vil det være en fordel, hvis suppleanten løbende har modtaget materiale. Stillingtagen til spørgsmålet om orientering af suppleanter bør ske i bestyrelsens forretningsorden.

I det foreslåede *stk. 3* videreføres den gældende regel i lov om erhvervsdrivende fonde § 21, stk. 2, om, at afgørelse i bestyrelsen sker med simpelt flertal, medmindre vedtægten kræver kvalificeret majoritet eller enstemmighed. Derimod foreslås den gældende regel om, at formandens stemme i tilfælde af stemmelighed er afgørende ændret, så den svarer til selskabslovens § 124, stk. 3, 2. pkt. Herefter kan vedtægten bestemme, at formandens stemme skal være afgørende i tilfælde af stemmelighed. Hvis vedtægten ikke indeholder bestemmelser herom, må et forslag i tilfælde af stemmelighed betragtes som ikke vedtaget.

Til forslaget er knyttet en overgangsregel, jf. den foreslåede § 132, stk. 10.

Bestemmelsen om, at det også i vedtægten kan bestemmes, at næstformandens stemme ved formandens forfald er afgørende i tilfælde af stemmelighed, er ny. Der er dog tale om en kodificering af gældende praksis.

Det foreslåede *stk. 4* om bestyrelsens forhandlingsprotokol er en videreførelse af § 21, stk. 4, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, og bestemmelsen svarer til selskabslovens § 128.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.*, at der skal føres en protokol over forhandlingerne i bestyrelsen, og at denne protokol skal underskrives af samtlige tilstedeværende medlemmer. Af hensyn til senere mulighed for dokumentation og eventuelt placering af ansvar skal protokollen være en forhandlingsprotokol og ikke kun en beslutningsprotokol. Desuden skal det bagefter være muligt at genfinde forudsætningerne for de drøftelser, der har fundet sted.

Som udgangspunkt fritager det ikke et medlem for senere at ifalde ansvar, at vedkommende ikke har deltaget i et møde eller underskrevet protokollen. Medlemmer af bestyrelsen, som ikke har deltaget i et møde, bør derfor efterfølgende orientere sig i protokollen.

I lyset af det ansvar, der følger med at påtage sig hvervet, tilkommer der et tiltrædende medlem af bestyrelsen fuld adgang til at gøre sig bekendt med indholdet af forhandlingsprotokollen.

Protokollen kan føres elektronisk. I den forbindelse skal bestyrelsen tage højde for, hvordan det sikres, at den elektroniske version af protokollen er den ægte.

Fondsmyndigheden vil i henhold til den foreslåede § 24, stk. 4, kunne anmode om at få tilsendt en kopi af forhandlingsprotokollen.

I *stk. 4, 2. pkt.*, foreslås en videreførelse af den gældende regel om, at et ledelsesmedlem, der ikke er enig i bestyrelsens beslutning, og som er indført i protokollen, har ret til at få sin mening indført i protokollen. Retten til at få sin afvigende mening ført til protokol gælder både for medlemmerne af bestyrelsen og for direktører, som deltager i mødet, jf. forslagets § 42, stk. 4.

En indførsel i protokollen vil kunne give de enkelte ledelsesmedlemmer en mulighed for at frigøre sig for et eventuelt medansvar for trufne dispositioner. En sådan ansvarsfritagelse kan som udgangspunkt ikke påberåbes, hvis den pågældende ved at medunderskrive de nødvendige

dokumenter eller på anden måde medvirker til at gennemføre den trufne beslutning. Kræver en beslutnings gennemførelse underskrift af samtlige medlemmer af bestyrelsen, må et medlem, der ikke bifalder den trufne beslutning, enten hindre aftalens gennemførelse, eller, hvis den pågældende ikke vil tage ansvaret herfor, udtræde af bestyrelsen.

Den foreslåede § 56, stk. 3, medfører, at bestyrelsen kan træffe beslutning om anvendelse af elektronisk dokumentudveksling m.v. til brug for et elektronisk bestyrelsesmøde i stedet for fremsendelse eller fremlæggelse af papirbaserede dokumenter. Denne bestemmelse indebærer eksempelvis, at den krævede forhandlingsprotokol kan udarbejdes og underskrives elektronisk.

Det foreslås, at bestemmelsens stk. 4 strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 54

Forslaget svarer til den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 21, stk. 5, hvorefter revisor har ret til at deltage i bestyrelsesmøder under behandling af årsrapporter m.v., der påtegnes af revisor, samt at revisor har pligt til at deltage i et bestyrelsesmøde, hvis blot et medlem af bestyrelsen eller direktionen anmoder herom.

I henhold til den foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, har revisor ret til at deltage i bestyrelsesmøder under behandling af årsrapporter m.v., der skal påtegnes af revisor. Bestemmelsen skal fortrinsvis sikre, at revisor får det nødvendige indblik i bestyrelsens gennemgang af fondens årsrapport, men der kan også være tale om bestyrelsesmøder, hvor forhold, som alene er relateret til årsrapporten, skal drøftes.

Bestyrelsen er forpligtet til at underrette revisor om bestyrelsesmøder, der indeholder dagsordenspunkter, som er omfattet af bestemmelsen, da revisors ret til deltagelse i bestyrelsesmøderne eller vil blive illusorisk.

Revisor deltager ikke i selve beslutningsprocessen og bestyrelsens ansvar for årsrapporten m.v. kan ikke ved revisors deltagelse i bestyrelsesmøderne overgå til revisor.

Den foreslåede ret for revisor til at deltage i bestyrelsesmøder under behandling af årsrapporter m.v. er bevaret, uanset at den indholdsmæssigt svarer til forslaget til § 59, stk. 2.

I § 59 foreslås et årligt årsregnskabsmøde, hvor bl.a. fondens årsrapport skal godkendes og hvor fondens revisor har pligt til at deltage, jf. bemærkningerne til § 59. Dette skal ses i sammenhæng med, at der kan forekomme andre bestyrelsesmøder, hvor regnskabs- og revisionsmæssige spørgsmål er på dagsordenen. og hvor det kan være hensigtsmæssigt, at revisor er til stede, f.eks. ved en uddeling af overskud fra det igangværende regnskabsår, hvor der skal afgives en mellembalance.

Erhvervsfundsudvalget har drøftet, om revisors ret til at deltage i fondsbestyrelsens møder skal udvides til at gælde alle de møder, som revisor måtte finde det hensigtsmæssigt og eller nødvendigt at deltage i, men har vurderet, at dette ikke skal være tilfældet. Erhvervsfundsudvalget fandt ikke behov herfor, da en for hyppig tilstedeværelse kan resultere i usikkerhed om grænsedragningen mellem bestyrelsens henholdsvis revisors opgaver og ansvar.

Erhvervsfundsudvalget har dog foreslået, at revisor skal kunne indkalde til bestyrelsesmøde i en erhvervsdrivende fond, jf. forslaget til § 55 og bemærkningerne hertil.

I henhold til den foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, har revisor pligt til at deltage i et bestyrelsesmøde, hvis blot et medlem af bestyrelsen eller direktionen anmoder herom. Der stilles ikke krav om særlig begrundelse for revisors deltagelse.

Det foreslåede *stk. 2* svarer til § 21, stk. 6, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde. Efter årsregnskabsloven skal alle erhvervsdrivende fonde uanset størrelse aflægge en årsrapport, som skal revideres. Efter revisorlovens § 20, stk. 1, påhviler det revisor at føre en revisionsprotokol, når årsregnskab m.v. skal revideres. Da en erhvervsdrivende fond altid skal udarbejde et årsregnskab, som skal revideres, skal der derfor altid udarbejdes revisionsprotokol i erhvervsdrivende fonde.

I henhold til *stk. 2, 1. pkt.*, skal revisionsprotokollen forelægges på ethvert bestyrelsesmøde. Dette skal ske uanset, at revisor ikke har foretaget en indførelse i protokollen.

Det bør fremgå af bestyrelsens forhandlingsprotokol, jf. den foreslåede § 53, stk. 4, at revisionsprotokollen har været forelagt. Eventuelle drøftelser af revisionsprotokollen skal refereres i forhandlingsprotokollen.

Fondsmyndigheden vil i henhold til den foreslåede § 24, stk. 4, kunne anmode om at få tilsendt en kopi af revisionsprotokollen.

Revisionsprotokollen skal i henhold til *stk. 2, 2. pkt.*, underskrives af samtlige medlemmer af bestyrelsen. Ikke tilstedeværende medlemmer underskriver protokollen efterfølgende.

Den foreslåede § 56, stk. 3, medfører, at bestyrelsen kan træffe beslutning om anvendelse af elektronisk dokumentudveksling m.v. til brug for et elektronisk bestyrelsesmøde i stedet for fremsendelse eller fremlæggelse af papirbaserede dokumenter. Denne bestemmelse indebærer eksempelvis, at den krævede fremlæggelse af revisionsprotokollen på bestyrelsesmødet kan ske elektronisk, hvis bestyrelsesmødet afholdes elektronisk.

Ligeledes kan revisors underskrift på revisionsprotokollen og bestyrelsesmedlemmernes underskrifter på tilførsler til revisionsprotokollen foretages elektronisk, men skal da være forsynet med digital signatur eller en anden tilsvarende personlig elektronisk signatur.

Forslaget svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets drøftelser.

Det foreslås, at bestemmelsen straffelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 55

Den foreslåede bestemmelse om hvem, der kan forlange, at bestyrelsen indkaldes, svarer til den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 26 med den tilføjelse, at Erhvervsfondsudvalget foreslog, at det også bliver muligt for revisor at forlange, at der indkaldes til bestyrelsesmøde i en fond. En tilsvarende bestemmelse findes i dag for kapitalselskaber, jf. selskabslovens § 123, 2. pkt.

Revisor kan ikke i henhold til de gældende regler anmode om at få indkaldt til bestyrelsesmøde i en erhvervsdrivende fond. Dette er alene forbeholdt medlemmer af bestyrelsen, en eventuel direktion, Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed eller fondsmyndigheden.

Som led i styrkelsen af revisors rolle som offentlighedens tillidsrepræsentant er det fundet hensigtsmæssigt, at revisor også skal kunne anmode om at få indkaldt til bestyrelsesmøde i en erhvervsdrivende fond. Revisors ret til at anmode om indkaldelse til et bestyrelsesmøde medfører også en ret for revisor til at kræve, at bestyrelsesmødet afholdes som et fysisk møde. Det er fortsat fondens formand, som skal sørge for selve indkaldelsen, jf. forslaget til § 52.

Til § 56

Den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fondes § 21 a omhandler skriftlige og elektroniske bestyrelsesmøder i en erhvervsdrivende fond. Den gældende regel er ikke i overensstemmelse med selskabslovens regel om skriftlige og elektroniske bestyrelsesmøder, jf. selskabslovens § 125. Ved indførelsen af selskabsloven blev der gennemført visse lempelser i forhold til de hidtidige regler om skriftlige og elektroniske bestyrelsesmøder.

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at reglerne om skriftlige og elektroniske bestyrelsesmøder i erhvervsdrivende fonde skal svare til reglerne i selskabsloven.

Den foreslåede bestemmelse svarer til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Stk. 1, 1. pkt., medfører, at bestyrelsesmøder kan afholdes skriftligt, i det omfang, at det er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Den foreslåede regel medfører, at bestyrelsen fremover ikke på forhånd skal definere, hvilke emner, bestyrelsen mener, der er egnet til en skriftlig behandling. Det vil være hensigtsmæssigt i bestyrelsens forretningsorden nærmere at fastlægge retningslinjer m.v. for afholdelse af skriftlige møder.

Det foreslås endvidere i *stk. 1, 2. pkt.*, at muligheden for at kræve et fysisk møde ved skriftlige og elektroniske bestyrelsesmøder fremover erstattes af muligheden for en »mundtlig« drøftelse, f.eks. et telefonmøde eller en videokonference.

Der stilles ved afholdelse af elektroniske bestyrelsesmøder krav om samtidighed, hvilket medfører, at det vil være hensigtsmæssigt i bestyrelsens forretningsorden nærmere at fastlægge retningslinjer m.v. for afholdelse af elektroniske møder. Samtidighedskravet, der indebærer, at samtlige deltagere skal være elektronisk til stede samtidigt, gælder ikke ved de skriftlige bestyrelsesmøder. Derimod bør der ved afholdelse af skriftlige møder angives et sluttidspunkt, således at beslutninger ikke træffes over uforholdsmæssigt lange perioder, hvorunder forholdene vedrørende de emner, hvorom der skal træffes beslutning, kan ændre sig væsentligt.

Bestyrelsen må i forbindelse med beslutningen om, hvilke emner der kan behandles skriftligt, tage højde for fondens forhold. En type sager kan f.eks. være egnet til behandling på skriftligt møde i én fond og ganske ekstraordinært i en anden. I de tilfælde, hvor der, til trods for at der ikke er krav herom, foreligger en forudgående beslutning om, hvilke emner der skal behandles skriftligt, bør denne fremgå af protokollen.

Bestyrelsesformanden kan træffe beslutning om en konkret skriftlig behandling. Heroverfor står, at et bestyrelsesmedlem altid kan kræve mundtlig behandling, hvis vedkommende ønsker en drøftelse af emnet.

En generel beslutning om at behandle visse typer sager skriftligt kan træffes med simpelt stemmeflertal, medmindre vedtægten bestemmer andet.

Skriftlig behandling af anliggender i bestyrelsen kan f.eks. ske via elektroniske medier eller fysisk via brev eller bud. Hvis der er truffet beslutninger ved skriftlig behandling, skal der reageres på disse på det efterfølgende møde i bestyrelsen ligesom beslutningerne skal indføres i protokollen.

Bestemmelsen i forslagets § 53, stk. 4, hvorefter der over forhandlingerne i bestyrelsen skal føres en protokol, gælder tilsvarende, når anliggender behandles skriftligt.

De almindelige bestemmelser om afholdelse af møder i bestyrelsen med de fornødne afvigelser finder tilsvarende anvendelse på skriftlige bestyrelsesmøder, jf. *stk. 1, 3. pkt.* Dette indebærer bl.a., at bestyrelsen er beslutningsdygtig på et skriftligt møde, når over halvdelen af samtlige medlemmer har deltaget i behandlingen, dvs. har taget stilling til anliggendet, forudsat at så vidt muligt alle medlemmer har haft adgang til at deltage i behandlingen, jf. den foreslåede § 53, stk. 1. Dette forudsætter bl.a., at der skal være udsendt en indkaldelse til samtlige mødeberettigede. Det er ikke en forudsætning, at samtlige de mødeberettigede aktivt har tilkendegivet at have modtaget mødeindkaldelsen. Henvisningen til de almindelige regler for afholdelse af møder i bestyrelsen indebærer endvidere, at f.eks. en direktør, som i henhold til § 42, stk. 4, har »ret til at være til stede og udtale sig ved bestyrelsens møder«, ligeledes har ret til at deltage i samt ytre sig på et skriftligt møde i bestyrelsen.

Bestemmelsen i den foreslåede *stk. 2* svarer til selskabsloven § 125, stk. 2. Elektroniske møder i bestyrelsen kan afholdes i det omfang, det er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Formålet med bestemmelsen er bl.a. at give fondene de samme muligheder som kapitalselskaber og at tilgodese et voksende behov for at afholde elektroniske møder.

Det overlades til bestyrelsen selv nærmere at fastlægge, hvornår og hvordan brugen af elektroniske medier hensigtsmæssigt kan anvendes. Bestyrelsen må nøje overveje, hvilke anliggender der er egnede til behandling på et elektronisk møde, og hvilke der egner sig bedst til et fysisk møde. Forhold som tillid og medlemmernes personlige kendskab til hinanden spiller sædvanligvis en væsentlig rolle i arbejdet i bestyrelsen. Dette opnås antagelig bedst ved, at medlemmerne med mellemrum afholder møder med fysisk deltagelse.

Beslutning om at behandle visse typer anliggender elektronisk kan træffes med simpelt stemmeflertal, medmindre vedtægterne bestemmer andet.

Den gældende regel om, at et medlem af bestyrelsen eller en direktør kan forlange, at bestyrelsesmødet skal afholdes ved fysisk fremmøde, foreslås ændret, således at det fremover alene er muligt at kræve en løsning, der giver mulighed for at foretage en mundtlig forhandling. Dette vil være aktuelt i tilfælde, hvor faciliteterne for det elektroniske møde ikke giver mulighed for en mundtlig interaktion.

Dette vil f.eks. også være aktuelt, når der på det pågældende møde skal behandles anliggender eller punkter på dagsordenen, som det enkelte medlem eller en direktør vurderer som så væsentlige eller principielle, at en mundtlig drøftelse er påkrævet. Baggrunden for denne bestemmelse er, at de enkelte medlemmer af bestyrelsen og direktionen kan ifalde personligt erstatningsansvar, og derfor bør have mulighed for at forlange en mundtlig drøftelse.

Dette indebærer f.eks., at en direktør, som i henhold til den foreslåede bestemmelse i § 42, stk. 4, har »ret til at være til stede og udtale sig ved bestyrelsens møder,« ligeledes har ret til at deltage i samt ytre sig på et elektronisk møde. Det indebærer endvidere, at protokollen kan udarbejdes og underskrives elektronisk.

Det foreslåede *stk. 3* svarer til den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 21 a, stk. 3, om elektronisk dokumentudveksling og elektronisk kommunikation. Den foreslåede bestemmelse fastsætter, at bestyrelsen kan træffe beslutning om anvendelse af elektronisk dokumentudveksling samt elektronisk post i kommunikationen til brug for et elektronisk bestyrelsesmøde i stedet for fremsendelse eller fremlæggelse af papirbaserede dokumenter i henhold til denne lov.

Bestemmelsen indebærer f.eks., at bestyrelsesprotokollen kan udarbejdes og underskrives m.v. elektronisk. Ligeledes kan udarbejdelsen og fremlæggelsen af revisionsprotokollen på bestyrelsesmødet ske elektronisk, hvis bestyrelsesmødet afholdes elektronisk. Revisors underskrift på revisionsprotokollen og bestyrelsesmedlemmernes underskrifter på tilførsler til revisionsprotokollen skal da være forsynet med digital signatur eller en anden tilsvarende elektronisk signatur.

Det foreslås, at bestemmelsen straffelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 57

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde indeholder ikke en materiel regel om tavshedspligt, uanset at lovens § 63 giver hjemmel til at straffe bestyrelsesmedlemmer, direktører, revisorer og granskningsmænd eller suppleanter, hvis de ubeføjet røber, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kundskab om.

Det foreslås, at der indsættes en materiel regel om tavshedspligt for de omhandlede personer svarende til selskabslovens § 132. Der er ikke med indsættelsen af en sådan bestemmelse tilsigtet en udvidelse af de gældende regler om tavshedspligt.

Forslaget har ikke været drøftet af Erhvervsfundsudvalget, men det følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

I henhold til den foreslåede bestemmelse må medlemmer af bestyrelsen, direktionen, vurderingsmænd og granskningsmænd samt disses medhjælpere og suppleanter ikke uberettiget videregive, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kendskab til. Det vil være inden for bestyrelsens kompetence at træffe beslutning om, hvorvidt der skal gives oplysning om et anliggende i fortrolighed til udvalgte interessenter, dog forudsat at dette sker i fondens interesse og således, at oplysningen ikke skader fonden. De omhandlede personer kan straffes, hvis de ubeføjet røber, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kendskab til.

Særligt hvad angår møder i bestyrelsen og tavshedspligten for medlemmerne vil det være inden for bestyrelsens almindelige kompetence at træffe beslutning om, hvorvidt der skal ske orientering eller i øvrigt gives oplysning om et anliggende i fortrolighed til udvalgte interessenter. Det er et krav, at dette sker i fondens interesse, således at oplysningen ikke skader fonden. Et eksempel på en situation, hvor man typisk vil træffe en beslutning om muligheden for drøftelser med interessenter uden for bestyrelsen er, hvis der forestår en ændring af aktiviteterne, som kan påvirke enkelte af fondens interessenter eller kreditorer.

De af bestemmelsen omfattede personer er personligt ansvarlige, hvis fonden påføres skade som følge af en tilsidesættelse af tavshedspligten. Hvis en ubeføjet videregivelse omfatter f.eks. forretningshemmeligheder, vil der tillige kunne blive tale om strafansvar efter § 129, stk. 1.

Der er ikke ved den foreslåede bestemmelse indlagt en forskel på reglerne om tavshedspligt for medlemmer af ledelsen, i relation til, om medlemmerne er udpegede efter vedtægten eller om de er medarbejdervalgte.

Det foreslås, at bestemmelsen straffelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 58

Den foreslåede bestemmelse om afgivelse af oplysninger m.v. til revisor eller granskningsmand svarer til § 133 i selskabsloven og svarer endvidere til den gældende § 25 a og § 59, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde.

Forslaget har ikke været drøftet af Erhvervsfundsudvalget, men det følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Ifølge det foreslåede *stk. 1* har medlemmer af ledelsen oplysningspligt over for revisor og granskningsmand når disse skal erklære sig om fondens forhold.

Oplysningspligten gælder for alle erhvervsdrivende fonde, da de er omfattet af pligt til at aflægge et revideret årsregnskab, jf. årsregnskabsloven § 3, stk. 1, nr. 3.

Oplysningspligten omfatter også bl.a. gennemgang (review) og anden assistance fra revisor i forbindelse med enkeltstående opgaver såsom udarbejdelse af en mellembalance eller en vurderingsberetning.

Der skal være tale om nødvendige oplysninger m.v. i forhold til den opgave, som revisor er antaget til. Hvis revisor eksempelvis er antaget til at udarbejde en mellembalance ved ekstraordinære uddelinger, jf. lovforslagets § 78, stk. 5, vil revisor kun kunne kræve de oplysninger m.v. der er nødvendige for løsningen af denne opgave.

Ledelsens oplysningspligt over for revisor gælder, uanset om revisor er udpeget af bestyrelsen eller udpeget af stifter, jf. forslaget § 69 og bemærkningerne hertil.

Ledelsen har en særskilt pligt til at sikre, at en granskningsmand har de oplysninger, der er nødvendige for udførelse af granskningen, uanset om granskningsmanden er opmærksom herpå. I det omfang ledelsen er opmærksom på forhold af betydning for revisionen eller granskningen, skal den give revisor eller granskningsmanden disse oplysninger, selvom den pågældende ikke spørger om dem. Reglen er begrundet med, at revisor henholdsvis granskningsmanden er udefra kommende og uafhængig af fonden og derfor ikke altid kan vide, hvilke forhold der er af særlig interesse.

Forslaget skal ses i sammenhæng med de foreslåede bestemmelser i § 25, stk. 3 og § 71, hvorefter henholdsvis granskningsmand og revisor kan kræve de oplysninger, der er af betydning for granskningen eller revisionen. Reglerne skal i fællesskab sikre, at granskningsmanden eller revisoren får de oplysninger, der er nødvendige for at gennemføre granskningen eller revisionen.

Det foreslåede *stk. 2* skal ses som et supplement til stk. 1 og pålægger medlemmerne af ledelsen en pligt til yderligere at give revisor eller granskningsmand adgang til at foretage de fornødne undersøgelser og i øvrigt give revisor eller granskningsmanden de oplysninger, som

er nødvendige for, at revisor kan udføre sit hverv. Også her skal der være tale om nødvendige oplysninger m.v. i forhold til den opgave, som revisor eller granskningsmand er antaget til.

Det foreslås, at bestemmelsen straffelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 59

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at der skal afholdes et årligt årsregnskabsmøde, hvor bestyrelsen godkender årsrapporten, og hvor revisor har pligt til at være til stede.

Forslaget gennemfører Erhvervsfundsudvalgets forslag, således at den nye lov om erhvervsdrivende fonde kommer til at indeholde en udtrykkelig bestemmelse om, at der én gang årligt er et bestyrelsesmøde, hvor godkendelse af årsregnskabet sker på samme måde, som der i kapitalselskaber er den ordinære generalforsamling til godkendelse af kapitalselskabets årsrapport.

Det foreslås, at revisor har pligt til at deltage i årsregnskabsmødet. Det sikres på den måde, at bestyrelsens behandling og godkendelse af årsrapporten sker med revisors tilstedeværelse og dermed med mulighed for, at der kan stilles spørgsmål til revisor, ligesom revisor kan uddybe og forklare forhold, der er omtalt i årsregnskab, ledelsesberetning, påtegning, revisionsprotokol m.v. Hvis alle bestyrelsesmedlemmer er enige om, at der ikke er behov for revisors deltagelse i mødet, og revisor er enig i dette, har revisor dog ikke pligt til at deltage, jf. det foreslåede *stk. 2*. Beslutningen herom skal vedrøre det enkelte års konkrete regnskabsmøde. Det skal fremgå af bestyrelsens protokol, at revisor ikke har deltaget i årsregnskabsmødet, da ingen af bestyrelsesmedlemmerne har fundet behov herfor, og at revisor var enig heri.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse, hvilke forhold bestyrelsen skal tage stilling til på årsregnskabsmødet, hvilket vil sige beslutning om godkendelse af årsrapporten og om anvendelse af overskud eller dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport.

I henhold til selskabslovens § 88 skal der i kapitalselskaber afholdes et årligt møde i form af en generalforsamling, hvor selskabets årsrapport skal fremlægges og godkendes. I henhold til selskabslovens § 103, stk. 4, skal revisor deltage på den ordinære generalforsamling, hvor årsrapporten skal godkendes, hvis der er tale om et aktieselskab, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked, eller et statsligt aktieselskab. I øvrige kapitalselskaber har revisor ikke pligt til at deltage på den ordinære generalforsamling, men grundet fondenes særlige egenskab som selvejende, er det fundet hensigtsmæssigt, at revisor altid deltager på det møde, hvor fondens årsrapport godkendes.

I henhold til den gældende regel i lov om erhvervsdrivende fonde § 21, stk. 5, har revisor ret til at deltage i bestyrelsens møder under behandlingen af årsrapporter m.v. Desuden har revisor pligt til at deltage i et bestyrelsesmøde, hvis blot ét medlem af bestyrelsen eller direktionen anmoder herom, jf. forslaget til § 54. Det må formodes, at et krav som det foreslåede allerede i dag vil være opfyldt i mange fonde, da revisor ofte deltager i forbindelse med behandling og godkendelse af fondes årsrapporter. Ikke desto mindre vil et lovmæssigt krav herom sikre, at alle erhvervsdrivende fonde skal leve op til kravet, hvilket er fundet hensigtsmæssigt.

Hvis bestyrelsesmødet ikke er et fysisk møde, men et skriftligt eller elektronisk bestyrelsesmøde, skal bestyrelsen sikre, at revisor kan deltage på samme vis som bestyrelsens medlemmer.

Da der under alle omstændigheder er tale om et bestyrelsesmøde, er det endvidere et krav, at bestyrelsesprotokollen føres vedrørende det pågældende møde, således at det i protokollen skal indføres, om bestyrelsen godkendte årsrapporten. Det medfører endvidere, at hvis det ikke indføres i bestyrelsesprotokollen, at årsrapporten blev godkendt på bestyrelsesmødet, skal revisor i medfør af den foreslåede § 73 udarbejde en udtalelse om dette. Fondsmyndigheden skal have kopi af denne udtalelse.

Der skal på årsregnskabsmødet fremlægges en årsrapport for fonden. Årsregnskabsmødet skal derfor afholdes i så god tid, at den godkendte årsrapport kan indsendes til Erhvervsstyrelsen i henhold til årsregnskabsloven, så den er modtaget i styrelsen inden udløbet af indleveringsfristen i årsregnskabsloven. Fristen for at indsende årsrapport er for erhvervsdrivende fonde senest 5 måneder efter regnskabsårets afslutning, jf. årsregnskabslovens § 138, stk. 1. Årsrapporten skal indsendes til Erhvervsstyrelsen uden ugrundet ophold efter bestyrelsens godkendelse. Den godkendte årsrapport skal være revideret.

Er en årsrapport godkendt på årsregnskabsmødet, men kræver eksempelvis Erhvervsstyrelsen i henhold til årsregnskabsloven, at der udarbejdes en ny, kan den nye årsrapport godkendes på et almindeligt bestyrelsesmøde. På dette møde bør revisoren for fonden ligeledes deltage.

Det foreslås, at bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 60

Erhvervsfundsudvalget fik i sit kommissorium bl.a. til opgave at udarbejde udkast til ændring af lov om erhvervsdrivende fonde og eventuelt udkast til anbefalinger til god fondsledelse, såfremt nogle forhold efter udvalgets opfattelse bedre egnede sig til at blive reguleret via anbefalinger end ved egentlige lovregler. Der henvises til de generelle bemærkninger pkt. 2.2, for en nærmere omtale af Erhvervsfundsudvalgets arbejde og rapport.

Udvalget har i sin rapport fra december 2012 udarbejdet udkast til Anbefalinger for god Fondsledelse, jf. de generelle bemærkninger og Erhvervsfundsudvalgets rapport s. 560 ff.

Baggrunden for at udarbejde eventuelle anbefalinger inden for fondsområdet er, at der siden 2001 har været anbefalinger for god selskabsledelse for børsnoterede selskaber, dvs. danske selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked. Efterfølgende er anbefalingerne for de børsnoterede selskaber blevet opdateret - senest i 2013, ligesom der er udarbejdet anbefalinger om god ledelse for en række andre virksomheder m.v.

Som eksempler på sådanne anbefalinger kan nævnes:

- Anbefalinger for god ledelse i selvejende kulturinstitutioner der modtager tilskud fra det offentlige
- Anbefalinger for god ledelse af større kulturprojekter
- Anbefalinger om god selskabsledelse i statslige aktieselskaber

På nuværende tidspunkt er der ikke udarbejdet anbefalinger for god fondsledelse i erhvervsdrivende fonde.

Temaerne, der er omhandlet i de gældende anbefalinger for børsnoterede selskaber, er:

1. Aktionærernes rolle og samspil med selskabets ledelse
2. Interessenternes rolle og betydning for selskabet samt samfundsansvar
3. Åbenhed og transparens

4. Det øverste og det centrale ledelsesorgans opgaver og ansvar
5. Det øverste ledelsesorgans sammensætning og organisering
6. Ledelsens vederlag
7. Regnskabsaflæggelse (Finansiell rapportering)
8. Risikostyring og intern kontrol
9. Revision

Anbefalingerne udarbejdes af Komitéen for god Selskabsledelse, der er en uafhængig komité med repræsentanter fra de børsnoterede selskaber, investorer, revisorer og rådgiverne. Komitéen sekretariatsbetjenes af Erhvervsstyrelsen.

For de børsnoterede selskaber er det Nasdaq OMX Copenhagen, der kontrollerer, at selskaberne forholder sig til anbefalingerne som led i fondsbørsens kontrol af overholdelsen af selskabernes oplysningsforpligtelser. Endvidere har Det finansielle Råd kontrolmulighed i forhold til selskabernes redegørelse for virksomhedsledelse, jf. årsregnskabsloven § 107 b.

Anbefalingerne er frivillige for de omfattede virksomheder og udtryk for såkaldt "soft law". Mens regulering ved lov ("hard law") typisk beskriver en minimumstandard, som sætter rammerne for selskabers handlemåde, afspejler soft law "best practice" for god selskabsledelse og er endvidere kendetegnet ved frivillighed, hvilket giver anbefalingerne den fleksibilitet, der er nødvendig for selskaberne.

"Soft law" er typisk relativt lettere at tilpasse og dermed mere dynamisk end lovgivning, hvilket muliggør, at anbefalingerne til stadighed kan være tidssvarende.

Anbefalingernes fleksibilitet er afgørende, idet der inden for god selskabsledelse (og god fondsledelse) sjældent findes én rigtig løsning for alle selskaber eller fonde. Anbefalingerne giver derfor mulighed for, at det enkelte selskab eller en fond kan indrette sig optimalt. Fleksibiliteten er afspejlet i "comply or explain"-princippet (følg og forklar-princip), som i Danmark er forankret i årsregnskabslovens § 107 b og i børsreglerne. Princippet betyder, at det enkelte selskab selv afgør, i hvilket omfang det ønsker at efterleve anbefalingerne. Efterlever et selskab ikke en anbefaling, skal det forklare, hvorfor det har valgt anderledes, og hvordan det i stedet har indrettet sig.

Manglende efterlevelse af en anbefaling er således ikke et regelbrud, men udtryk for at selskabet har valgt at indrette sig på en anden måde end det, der fremgår af anbefalingen. Markedet og ejerne må afgøre, om grunden dertil er acceptabel.

Når anbefalinger indføres for andre områder end for de børsnoterede selskaber, eksempelvis for fondene, vil det være andre interessenter, der må definere og afgøre, hvorledes anbefalingerne bedst kan være udtryk for "best practice" inden for området. I kulturinstitutioner vil det typisk være ledelserne i kulturinstitutioner, tilskudsydere, ministerier, kommuner og andre med relation til dette område.

Et grundlæggende krav, for at anbefalinger kan virke, er, at de berørte og involverede har en positiv holdning til god selskabsledelse, følger udviklingen på området, involverer sig i dialogen herom samt grundlæggende er positive over for at følge anbefalingerne.

I lyset af det fokus, der er på fonde og deres ledelse, foreslog Erhvervsfundsudvalget, at der fremover skal være krav om, at bestyrelsen i de erhvervsdrivende fonde skal forholde sig til de

anbefalinger om god fondsledelse, som en kommende Komité for god Fondsledelse får til opgave at udstede og efterfølgende skal følge op på.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Formålet med anbefalingerne for god fondsledelse er at skabe mere åbenhed om ledelsen af de erhvervsdrivende fonde og deres forhold.

Reglen vil omfatte samtlige erhvervsdrivende fonde, da Erhvervsfondsudvalget fandt, at det også i små og mellemstore fonde kan være hensigtsmæssigt, at bestyrelsen tager stilling til en række overordnede governance-principper ved den overordnede ledelse af fonde. Det er derfor afgørende, at antallet af anbefalinger for god fondsledelse er af et begrænset omfang, ligesom der ved udarbejdelsen af anbefalingerne er opmærksomhed på, at også små erhvervsdrivende fonde vil skulle forholde sig til disse. Erhvervsfondsudvalgets forslag omfattede derfor alene 16 anbefalinger, som alle erhvervsdrivende fonde skal forholde sig til. For mange fonde vil anbefalingerne ikke være udtryk for nye krav, mens der for andre – og måske især de mindre – vil være krav, som Erhvervsudvalget fandt det nyttigt at bestyrelsen formelt forholder sig. Når en komité er nedsat forventes det, at den vil inddrage Erhvervsfondsudvalgets forslag til anbefalinger i overvejelserne før den fremkommer med et sæt anbefalinger, som må forventes at omfatte tilsvarende emner og have en lignende størrelse og karakter.

Det foreslås, at når fondene skal udarbejde deres redegørelse for, hvorledes de forholder sig til anbefalingerne, skal de gøre det ud fra et såkaldt "følg eller forklar"-princip. Følger fonden anbefalingerne, er det således tilstrækkeligt for hver enkelt anbefaling at oplyse dette. Følger fonden ikke en eller flere af anbefalingerne, skal bestyrelsen forklare og begrunde grundene hertil, og hvordan fonden i stedet har indrettet sig. Endelig er det væsentligt, at anbefalingerne for god fondsledelse ikke undergår hyppige ændringer, idet det anses for hensigtsmæssigt, at fondsbestyrelserne får ro til at arbejde med anbefalingerne og tilpasse sig hertil, uden at der straks kommer nye og ændrede anbefalinger.

Fonden skal efter den foreslåede bestemmelse klart anføre, på hvilke konkrete områder fonden ikke følger de enkelte anbefalinger. Det er således ikke tilstrækkeligt at anføre, at "fonden følger anbefalingerne med enkelte afvigelser". Afvigelserne skal fremgå tydeligt.

Bestemmelsen angiver ikke nærmere krav til indholdet af fortolkningen og begrundelsen. Der skelnes således ikke mellem "gode" og "dårlige" grunde til at fravælge den enkelte anbefaling. Her er det op til den enkelte fond selv at vælge, om den vil følge eller forklare. Forklaringen af en afvigelse skal indeholde en klar og konkret begrundelse.

Når Erhvervsfondsudvalget har foreslået, at der udarbejdes Anbefalinger for god Fondsledelse, er det vigtigt, at der sker opfølgning på, hvorledes fondene forholder sig til dem. Det foreslås derfor i lovforslagets § 131, nr. 2, om ændring af årsregnskabslovens § 77 a, at fondene i deres ledelsesberetning i årsrapporten skal medtage deres redegørelse om anbefalingerne for god fondsledelse. Regnskabsbrugerne og fondsmyndigheden kan herefter vurdere, om de er enige i fondsbestyrelsens beslutning.

Hvis en fondsbestyrelse undlader at forholde sig til anbefalingerne, eller hvis bestyrelsen anfører en begrundelse for en afvigelse fra anbefalingerne, som er åbenbart grundløs eller uden mening, kan fondsmyndigheden påbyde bestyrelsen at forholde sig hertil i medfør af den foreslåede *stk. 2*. Under skærpende omstændigheder vil dette konkret kunne indgå i

fondsmyndighedens vurdering af, hvorvidt der bør iværksættes en granskning af visse konkrete forhold i fonden, jf. den foreslåede § 25, stk. 1.

I forlængelse af den foreslåede bestemmelse i stk. 1, foreslås det således, at fondsmyndigheden kan påbyde en fondsbestyrelse at redegøre for, hvorledes den forholder sig til de af Komitéen for god Fondsledelse udarbejdede anbefalinger.

Organisationen af Komitéen for god Fondsledelse er ikke på nuværende tidspunkt på plads, men sekretariatet for komitéen bliver Erhvervsstyrelsen. Herved sikres fornøden koordinering og fortolkning af ensartede anbefalinger for børsnoterede selskaber og erhvervsdrivende fonde.

Anbefalingerne er såkaldt "soft law". Mens regulering ved lov ("hard law") typisk beskriver en minimumstandard, som sætter rammerne for selskabers handlemåde, afspejler soft law "best practice" for god selskabsledelse og er endvidere kendetegnet ved frivillighed, hvilket giver anbefalingerne den fleksibilitet, der er nødvendig for fondene.

Soft law er typisk relativt lettere at tilpasse og dermed mere dynamisk end lovgivning, hvilket muliggør, at anbefalingerne til stadighed kan være tidssvarende.

Hvis anbefalinger om god fondsledelse skal have den ønskede effekt, vil der være behov for at forpligte fondene til at forholde sig til anbefalingerne. Det er derfor foreslået i § 131, nr. 2., at hver enkelt fond på samme måde som de børsnoterede selskaber årligt afrapporterer i ledelsesberetningen i årsrapporten eller på hjemmesiden i forhold til anbefalingerne, jf. forslaget § 131, nr. 2, om indsættelse af en ny § 77 a i årsregnskabsloven.

En forudsætning for, at anbefalingerne får den ønskede effekt, er, at der er en myndighed, der følger op på afrapporteringerne baseret på "Comply or Explain-princippet".

For de børsnoterede selskaber er det Nasdaq OMX Copenhagen, der kontrollerer, at selskaberne forholder sig til anbefalingerne som led i fondsbørsens kontrol af overholdelsen af selskabernes oplysningsforpligtelser.

For de erhvervsdrivende fonde foreslås det, at opfølgningsopgaven overlades til fondsmyndigheden. Fondsmyndigheden har gennem sin almindelige opgavevaretagelse myndighed til at føre tilsyn og kontrol med ledelsen af de erhvervsdrivende fonde. Desuden kan fondsmyndigheden indhente oplysninger m.v. fra bestyrelsen.

Som konsekvens heraf foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse i stk. 2, hvorefter fondsmyndigheden kan pålægge bestyrelsen i en fond at opfylde comply or explain-princippet, hvis fondsmyndigheden konstaterer, at en fond ikke forholder sig til anbefalingerne, eller hvis en fond ikke anfører en egentlig forklaring og begrundelse for en afvigelse eller anfører en begrundelse for en afvigelse fra anbefalingerne, som er åbenbart grundløs eller uden mening.

Hvis en fondsbestyrelse flere gange helt undlader at forholde sig til anbefalingerne, uanset at den af fondsmyndigheden har fået påbud herom, kan forholdet indgå i fondsmyndighedens vurdering af, om der konkret kan være anledning til at afsætte bestyrelsesmedlemmer i medfør den foreslåede ændring af den hidtil gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 14, stk. 4, som foreslås affattet som ny § 45.

Det foreslås at videreføre den gældende § 21, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde, om fondsmyndighedens samtykke til bestyrelsens ekstraordinære dispositioner. Bestemmelsen er ofte benyttet af fondsbestyrelserne.

Reglen fastslår, at fondens bestyrelse kun med fondsmyndighedens samtykke må foretage eller medvirke til ekstraordinære dispositioner, som kan medføre risiko for, at vedtægten ikke kan overholdes. Endvidere er det foreslået præciseret, at bestyrelsen på samme måde skal indhente fondsmyndighedens samtykke, forinden bestyrelsen foretager eller medvirker til ekstraordinære økonomiske dispositioner, der kan medføre risiko for fondens fortsatte eksistens. Dette forslag har baggrund i Erhvervsfondsudvalgets ønske om mere klarhed i loven om bestemmelsens anvendelsesområde.

Udgangspunktet er, at det er fondsbestyrelsen, der har kompetencen til at fortolke og afstikke rammerne for vedtægten. I Betænkning om Fonde, nr. 970/1982, blev det påpeget, at der var behov for en ordning, hvor bestyrelsen skal indhente samtykke til visse dispositioner, som, selv om de ikke strider mod fundatsen, dog er af særlig indgribende betydning for fonden. Baggrunden herfor er navnlig, at der ved fonde i modsætning til f.eks. kapitalselskaber ikke findes nogen ejerkreds, som fører kontrol med bestyrelsens dispositioner.

Hovedområdet for samtykkebestemmelsen er dispositioner, der ikke kræver vedtægtsændring, men som er tæt herpå, eller som vil kunne bringe fondens eksistens i fare.

I bedømmelsen af, hvorvidt bestyrelsen skal anmode om samtykke, indgår også fondens art og størrelse. Der kan forekomme dispositioner, der bedømt i forhold til visse fonde kan være ekstraordinære, men som ikke anses for ekstraordinære i f.eks. meget store fonde, og som derfor ikke nødvendiggør forudgående samtykke fra fondsmyndigheden. Specielt med hensyn til kapitalplaceringer har det betydning, hvilke anvisninger stifteren har givet i fundatsen.

Hovedområdet for den gældende bestemmelse er ifølge forarbejderne således:

- dispositioner, der ikke kræver vedtægtsændring, men som er på kanten af, hvad vedtægten kan rumme, eller
- dispositioner som kan bringe fondens eksistens i fare.

I relation til den gældende lovs § 21, stk. 3, kan der således være tilfælde, hvor en disposition er af en sådan karakter, at der kan rejses spørgsmål om, hvorvidt den kan rummes inden for vedtægten, herunder formålsbestemmelsen. Gennemførelse af dispositionen kan eventuelt medføre risiko for, at vedtægten ikke overholdes, eller at fondens fortsatte eksistens bringes i fare. Uanset at det som udgangspunkt er bestyrelsen, der fortolker vedtægten, og dermed har dispositionsretten i medfør af vedtægten, vil fondsmyndighedens samtykke være nødvendigt til sådanne dispositioner, som eventuelt i en kortere periode kan medføre risiko for, at vedtægten ikke vil kunne overholdes, f.eks. ved udvanding af aktiebesiddelsen i datterselskabet, eller som vil kunne bringe fondens eksistens i fare, f.eks. ved økonomiske dispositioner af stor økonomisk betydning og risiko, jf. nedenfor om forslagets stk. 2.

I medfør af den gældende bestemmelse i § 21, stk. 3, er der blandt andet givet samtykke til, at en fond fik ændret ejerforholdet til et datterselskab, således at datterselskabet kunne få tilført egenkapital fra en anden investor. Forslaget kan fremadrettet anvendes i tilfælde, hvor selskabet har behov for en ekstern investor i en kortere periode på 3-5 år, således at det er relevant at benytte muligheden for fondsmyndighedens samtykke. Disse midlertidige strukturændringer er typiske ved indskud i datterselskaber fra en kapitalfond. En forudsætning for samtykke er, at dispositionen kan ske inden for vedtægts rammer.

I tilfælde, hvor der er behov for mere omfattende strukturelle tilpasninger uden at fondens bestemmende indflydelse mistes, kan det ligeledes være relevant at indhente fondsmyndighedens samtykke, hvis dispositionen medfører en drastisk ændring af fondens aktiviteter, økonomiske risici, og størrelse m.v. Muligheden for et samtykke fra fondsmyndigheden afhænger af vedtægtens konkrete formulering og fondens økonomiske forhold. Hvis der skal etableres en anden organisatorisk tilknytning til datterselskabet eller koncernen, fordi der skal tilføres kapital udefra, og fonden vedvarende ikke kan følge vedtægtens krav til ejerskabet, er udgangspunktet, at en sådan ændring i forholdene vil kræve formålsændring efter den foreslåede bestemmelse i lovens § 89.

Konkret vil fondsmyndigheden i forbindelse med en anmodning om samtykke til en ekstraordinær disposition typisk anmode om en redegørelse fra bestyrelsen om fondens økonomiske situation samt udtalelse fra fondens revisor i tilknytning hertil om fondens økonomiske muligheder.

I overvejelserne om, hvorvidt samtykke skal gives til dispositionen, indgår også, om fonden realistisk kan komme tilbage til udgangspositionen fra før den ekstraordinære disposition. Hvis dette ikke er realistisk, er det i stedet en mulig vedtægtsændring, der afspejler de faktiske forhold, der kan være behov for. Opmærksomheden henledes i den forbindelse på, hvorvidt ændringen nødvendiggør en formålsændring, som det er sværere at få samtykke til, end hvis det er andre vedtægtsbestemmelser, der er til hinder for strukturændringen, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 89.

Uanset at bestyrelsen ønsker at beslutte en disposition, som formelt set kan rummes inden for vedtægten, kan der i nogle tilfælde være tale om at udsætte fondens formue for væsentlige økonomiske risici, således at dispositionen af denne grund er af ekstraordinær karakter. På baggrund af Erhvervsfondsudvalgets drøftelser og ønske om kodificering af praksis i loven foreslås det derfor præciseret i forslaget til § 61, 2. pkt., at bestemmelsen også gælder i situationer, hvor bestyrelsen vil træffe ekstraordinære økonomiske dispositioner, som i forhold til fondens vedtægt og fondens sædvanlige aktivsammensætning og økonomiske risikoprofil er af ekstraordinær karakter, og som kan bringe fondens fortsatte eksistens i fare. Forslaget er udtryk for kodificering af fondsmyndighedens praksis ved samtykke efter lovens § 21, stk. 3, og er i overensstemmelse med forarbejderne i Betænkning om Fonde, nr. 970/1982.

Der tænkes f.eks. på situationer, hvor en fondsbestyrelse beslutter at engagere sig i meget risikofyldte projekter, i modsætning til, at fondens aktiviteter hidtil har været anbragt i meget sikre aktiver. Det er ikke hensigten med forslaget, at fondsmyndigheden skal foretage forretningsmæssige skøn – det er alene fondsbestyrelsens ansvar. Fra Erhvervsstyrelsens praksis kendes eksempler på, at en fondsbestyrelse har besluttet at foretage drastiske ændringer i fondens aktivsammensætning fra relativt forsigtige aktiver til meget risikofyldte og gearede investeringer, som bragte fondens formue i en risikabel og farefuld eksponering, der medførte øgede risici for, hvorvidt fonden ved tab på engagementerne kunne fortsætte.

Det er dog vigtigt at holde fast i, at det ikke er alle ekstraordinære dispositioner, som bestyrelsen i en fond foretager sig, som fondsmyndigheden kan og skal meddele samtykke til. Ved anvendelse af bestemmelsen skal fondsmyndigheden ved behandling af konkrete anmodninger om samtykke lægge vægt på, hvilke alternative scenarier, der vil opstå for fonden og dens erhvervsvirksomhed, eventuelt datterselskab, hvis fondsmyndigheden afslår at samtykke til dispositionen. Til brug for fondsmyndighedens bedømmelse vil der typisk blive indhentet redegørelse fra revisor om, hvorledes fondens og eventuelt koncernens fremtidige

økonomiske forhold påvirkes af den påtænkte disposition. Ofte vil revisor fremlægge senarier for forskellige muligheder, som der konkret kan være til løsning af den opståede situation. Fondsmyndigheden får herved et uvildigt indlæg til bedømmelse af, hvorvidt den påtænkte disposition vil være i overensstemmelse med fondsvedtægten og fondens langsigtede interesser, og om der på baggrund af fondsbestyrelsens og revisors redegørelser skal gives samtykke til den ekstraordinære disposition.

Et samtykke efter forslaget skal som anført sikre, at fondens formål respekteres, og at fondens erhvervsdrift kan fortsætte samtidig med, at fondsbestyrelsen foretager en nødvendig omstilling til f.eks. ændrede konkurrence- og markedsvilkår.

Bestemmelsen er udtryk for en lovfæstet fleksibilitet, der i et vist omfang gør det muligt at tilgodese de særlige vilkår, som erhvervsdrivende fonde og disses virksomheder er underlagt.

Et samtykke fra fondsmyndigheden efter forslaget må ikke bruges som et alternativ til en vedtægtsændring, herunder i særdeleshed en ændring af fondens formål, eller en likvidation af fonden. En anmodning om samtykke til overdragelse af en fonds aktiviteter og samtlige aktiver og passiver til tredjemand skal således reelt set betragtes som en ansøgning om tilladelse til likvidation af fonden, som skal godkendes i henhold til den foreslåede § 89, stk. 2. I sådanne tilfælde vil der, hvis det er Erhvervsstyrelsen, som er fondsmyndighed for fonden, også være behov for at indhente Civilstyrelsens samtykke til opløsning af fonden. En anden mulighed kan være, at fonden ændrer karakter fra at være en erhvervsdrivende fond til en ikke-erhvervsdrivende fond, hvis den ikke længere har erhvervsaktiviteter.

Det foreslås, at bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Om vedtægtsændringer henvises til forslaget til § 89 og bemærkningerne hertil.

Til § 62

Lov om erhvervsdrivende fonde indeholder ikke en bestemmelse om, hvad der gælder, hvis en fond efter stiftelsen erhverver aktiver fra stifteren.

Stiftere har en særlig status i forhold til fonden, idet et af delelementerne i definitionen på en erhvervsdrivende fond er, at fondens formue er uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue, hvilket medfører, at fondens midler ikke må tilbageføres til stifteren, jf. den foreslåede § 1, stk. 2. Tilsvarende gælder med hensyn til væsentlige gavegivere, jf. den foreslåede § 1, stk. 3.

Hvis en fond efter stiftelsen erhverver aktiver fra stifteren eller væsentlige gavegivere mod vederlag, medfører det risiko for, at der tilbageføres midler til disse, eksempelvis hvis omstændighederne ikke er sædvanlige.

Med henblik på at styrke tilsynet med disse efterfølgende erhvervelser foreslog Erhvervsudvalget, at der indsættes en regel i § 62 i lov om erhvervsdrivende fonde. Den foreslåede bestemmelse er inspireret af selskabslovens §§ 42 til 44, der omhandler et aktieselskabs efterfølgende erhvervelser fra stifteren.

Den foreslåede bestemmelse afviger dog på en række punkter fra bestemmelserne i selskabsloven. Begrundelsen herfor er, at erhvervsdrivende fonde i modsætning til aktieselskaber er selvejende, og at der ikke gælder en tilsvarende bestemmelse om, at kapitalselskaber skal være uafhængige af stifter og væsentlige gavegivere. Dette er blandt

andet baggrunden for, at den foreslåede bestemmelse om en fonds efterfølgende erhvervelser fra en stifter eller væsentlige gavegiver ikke er tidsbegrænset til de to første år efter stiftelsen, således som det er tilfældet i selskabsloven.

Endvidere er der ikke krav om offentliggørelse af redegørelsen og en eventuel vurderingsberetning, som i selskabslovens § 44, stk. 1, da fondsmyndigheden skal godkende dispositionen, jf. stk. 1, 1. pkt.

Det foreslås i *stk. 1*, at hvis en erhvervsdrivende fond erhverver aktiver fra en stifter, skal fondsmyndigheden godkende erhvervelsen, hvis vederlaget svarer til mindst 10 pct. af fondens grundkapital. Tilsvarende gælder ved erhvervelser fra personer, der er knyttet til en person, som er omfattet af 1. pkt. ved ægteskab, ved slægtskab i ret op- eller nedstigende linje, eller som på anden måde står den pågældende særlig nær. Bestemmelsen vil i medfør af den foreslåede § 1, stk. 3, også omfatte erhvervelser fra en væsentlig gavegiver.

Hvis vederlaget for de pågældende aktiver udgør mindre end 10 pct. af fondens grundkapital, er der ikke krav om, at fondsmyndigheden skal godkende erhvervelsen. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at fondsbestyrelsen skal varetage fondens interesser og skal sikre, at erhvervelsen ikke indebærer en begunstiggelse af en stifter eller en væsentlig gavegiver.

I det foreslåede *stk. 2* er det anført, at bestyrelsen til brug for fondsmyndighedens godkendelse skal udarbejde en redegørelse om de nærmere omstændigheder ved erhvervelsen. Der skal desuden udarbejdes en vurderingsberetning efter bestemmelserne i forslagets § 33, medmindre erhvervelsen er omfattet af § 34.

Hvis det erhvervede er en bestående virksomhed, skal balancen efter § 33, stk. 4, udarbejdes som en overtagelsesbalance for den overtagne virksomhed. Det vurderes således, at ved en efterfølgende erhvervelse fra en stifter bør de samme beskyttelsesregler, der gør sig gældende ved en stiftelse ved indskud af andre værdier end kontanter, iagttages. Det skyldes, at de risici, der gør sig gældende ved en sådan stiftelse, vurderes at gøre sig tilsvarende gældende ved erhvervelse af aktiver fra en stifter eller en væsentlig gavegiver.

Det bemærkes, at fondens bestyrelse er ansvarlig for, at en erhvervelse af et aktiv eller aktiver ikke er til skade for fonden eller dens kreditorer. Dette gælder, når aktivet erhverves fra fondens stifter, gavegiver eller personer, som er knyttet til de pågældende, jf. forslagets stk. 1.

Det foreslås i *stk. 3*, at bestemmelserne om efterfølgende erhvervelser i stk. 1 og 2 ikke skal finde anvendelse, hvis der er tale om en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Sædvanlige forretningsmæssige dispositioner er som hovedregel kendetegnet ved, at fonden løbende foretager denne type dispositioner med uafhængige parter. Ved vurderingen af om en disposition, der er sjældent forekommende, er en "sædvanlig forretningsmæssig disposition", kan der også ses på kutyme inden for branchen. Hvis fonden allerede har indgået helt tilsvarende transaktioner med uafhængige parter, taler dette for, at der er tale om en sædvanlig disposition. Såvel selve transaktionen som vilkårene – herunder betalingsbetingelser, kreditvurdering, sikkerhedsstillelse m.v. – skal være de samme, som når transaktionen gennemføres med en uafhængig tredjemand. Fondsbestyrelsen er ansvarlig for vurderingen af, om der er tale om en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Er fondsmyndigheden i tvivl om, hvorvidt en konkret erhvervelse er en sædvanlig forretningsmæssig disposition, kan fondsmyndigheden anmode bestyrelsen om en redegørelse, jf. forslaget til § 24, stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse i § 62 skal ses som en skærpelse i forhold til den gældende bestemmelse i § 21, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde, der videreføres i nærværende forslag § 61, hvorefter fondens bestyrelse kun med fondsmyndighedens samtykke må foretage eller medvirke til ekstraordinære dispositioner, der kan medføre risiko for, at fondens vedtægt ikke kan overholdes eller tilsvarende om en økonomisk disposition kan bringe fondens eksistens i fare. Hovedområdet for den gældende lovs § 21, stk. 3, og den foreslåede videreførelse i § 61, er dispositioner, der ikke kræver en vedtægtsændring, men som nærmer sig en vedtægtsændring, eller som vil kunne bringe fondens eksistens i fare, jf. Betænkning om Fonde, nr. 970/1982, s. 64. Baggrunden for den foreslåede skærpelse med indsættelse af § 62 er, at der i forhold til transaktioner mellem fonden og stifter er risiko for, at disse ikke sker i fondens interesse.

Hvis stifter eller den væsentlige gavegiver er medlem af bestyrelsen, er det vigtigt at være opmærksom på den særlige bestemmelse i forslagets § 51 om forbud mod at deltage i behandlingen af spørgsmål om aftaler mellem fonden og den pågældende selv.

Bestemmelsen foreslås strafbelagt, jf. forslagets § 128, stk. 1, som omhandler denne bestemmelses stk. 2, og § 129, stk. 1, som omhandler denne bestemmelses stk. 1.

Det foreslås, at bestemmelsens stk. 1 strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 63

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde indeholder ikke en regel om ledelsens utilbørlige dispositioner på fondens bekostning, selvom det antages, at der gælder en uskrevet regel herom. Erhvervsfondsudvalget foreslog, at der indsættes en regel herom i erhvervsfondsloven.

Den foreslåede regel svarer i tilpasset form til selskabslovens § 127, der indeholder en generalklausul om, at medlemmerne af kapitalselskabets ledelse ikke må disponere således, at dispositionen er åbenbart egnet til at skaffe visse kapitalejere eller andre en utilbørlig fordel på andre kapitalejeres eller kapitalselskabets bekostning. Endvidere må medlemmerne af kapitalselskabets ledelse ikke efterkomme generalforsamlingsbeslutninger eller beslutninger truffet af andre selskabsorganer, hvis beslutningen måtte være ugyldig som stridende mod lovgivningen eller kapitalselskabets vedtægter.

Med den foreslåede regel vil det udtrykkeligt fremgå af lov om erhvervsdrivende fonde, at medlemmer af fondens ledelse ikke må disponere således, at en disposition er åbenbart egnet til at skaffe medlemmer af bestyrelsen, direktionen eller andre en utilbørlig fordel på fondens bekostning. Ændringerne i forslaget i forhold til selskabslovens regel er begrundet i det forhold, at en fond hverken har kapitalejere eller generalforsamling.

Den foreslåede bestemmelse vil i vidt omfang supplere bestemmelsen i gældende lovs § 20 om inhabilitet, jf. lovforslagets § 51, hvorefter bestyrelsesmedlemmer eller en direktør ikke må deltage i behandlingen af spørgsmål om aftaler mellem fonden og den pågældende selv eller søgsmål mod den pågældende selv eller om aftaler mellem fonden og tredjemand eller søgsmål mod tredjemand, hvis den pågældende deri har en væsentlig interesse, der kan være stridende mod fondens interesse.

Forslaget understøtter forslaget til § 38, stk. 1, hvorefter fondsbestyrelsen skal varetage fondens formål og interesser.

Det foreslås, at bestemmelsen straffelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 64

Den foreslåede regel svarer til den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 22, stk. 1 og 2, om medarbejderrepræsentation.

I henhold til den foreslåede bestemmelse finder de i selskabsloven og de i henhold til denne lov fastsatte regler om medarbejderes valg af bestyrelsesmedlemmer med de fornødne tilpasninger tilsvarende anvendelse på en erhvervsdrivende fond og dens dattervirksomheder.

Det betyder, at både bestemmelserne om medarbejderrepræsentation i selskabslovens kapitel 8 og i selskabslovens § 120 finder anvendelse med de fornødne tilpasninger. Det vil bl.a. sige, at de vedtægtsudpegede bestyrelsesmedlemmer skal udgøre flertallet af medlemmerne i bestyrelsen.

Reglerne om medarbejderrepræsentation i aktie- og anpartsselskaber blev ændret ved selskabsloven. Som udgangspunkt blev de tidligere regler i aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven og reglerne udstedt i medfør af disse love bevaret, men samtidig blev der givet mulighed for, at hovedparten af de konkrete regler kan fraviges i enighed mellem ledelse og medarbejdere for at give mest mulig fleksibilitet til danske virksomheder. Hvis der ikke kan opnås enighed, falder man tilbage på de eksisterende regler.

I selskabsloven § 141, stk. 3, blev der endvidere givet mulighed for, at generalforsamlingen i et aktieselskab eller anpartsselskab kan beslutte at lade medarbejdere i et eller flere udenlandske datterselskaber deltage i valget ved koncernrepræsentation, dvs. til moderselskabets ledelse. Der gælder dog den begrænsning, at der altid skal være mindst én dansk-valgt repræsentant, henholdsvis to, hvis de danske medarbejdere udgør mere end 1/10 af det samlede antal medarbejdere i koncernen.

En undersøgelse foretaget af Erhvervsstyrelsen i 2012 viser, at der i 3,9 pct. af de erhvervsdrivende fonde er registreret en eller flere medarbejderrepræsentanter sammenlignet med 3,0 pct. i aktieselskaber og 0,3 pct. i anpartsselskaber.

I erhvervsdrivende fonde er det ikke ualmindeligt, at vedtægten indeholder krav om, at en eller flere bestyrelsesmedlemmer skal udpeges blandt koncernselskabernes nuværende eller tidligere medarbejdere. Disse bestyrelsesmedlemmer vil være registreret som bestyrelsesmedlemmer udpeget i henhold til vedtægten og er således ikke inkluderet i ovennævnte tal.

Forslaget til *stk. 1, 1. og 2. pkt.*, viderefører den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 22, stk. 1, 1. og 2. pkt., således som den blev formuleret ved lovændring nr. 516 af 12. juni 2009 efter de ændrede regler om medarbejderrepræsentation i selskabsloven. Der blev ved lovændringen givet mulighed for, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte særlige regler for selskabs- og koncernrepræsentation i erhvervsdrivende fonde, da der kan være afvigelser på beskyttelsesværdige hensyn i aktie- og anpartsselskaber og erhvervsdrivende fonde. Desuden er der ikke mulighed for frit valg af ledelsessystemer i erhvervsdrivende fonde. Valg til selskabs- og koncernrepræsentation i erhvervsdrivende fonde vil således altid skulle ske til bestyrelsen. I bekendtgørelsen kan der bl.a. blive fastsat regler om, hvorvidt de erhvervsdrivende fonde skal have samme muligheder for at udvide kredsen af valgbare stemmeberettigede i forbindelse med valg til koncernrepræsentation i moderfonde samt om alle

eller alene udvalgte områder af reglerne i selskabsloven skal kunne fraviges af ledelsen og medarbejderne i forening. Hjemlen til, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte særlige regler, har endnu ikke været benyttet.

Forslaget til *stk. 1, 3. pkt.*, viderefører den gældende lovs begrænsning af de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmers ret til at deltage i behandlingen af spørgsmål, som ikke vedrører erhvervsvirksomheden. I henhold til forarbejderne til den gældende lov om erhvervsdrivende fonde var baggrunden for bestemmelsen i § 22, at hvis reglerne om medarbejderrepræsentation i fondens bestyrelse blev udformet som en ren henvisning til den daværende aktieselskabslovs bestemmelser vedrørende samme emne, ville de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer deltage i behandlingen af alle spørgsmål på linje med de øvrige bestyrelsesmedlemmer. Aktieselskabsloven (nu selskabsloven) fastslår således, at de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer har samme rettigheder, pligter og ansvar som de øvrige medlemmer af bestyrelsen.

En sådan overførelse af selskabslovens regler ville betyde, at de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ville få større indflydelse i fonde end i kapitalselskaber. Dels begrænses en fondsbestyrelses kompetence ikke af en generalforsamling, hvor ejerne udøver deres rettigheder; dels vil en fond ofte have et formål, der rækker ud over at drive erhvervsvirksomhed. Erhvervsfundsudvalget fandt, at disse særregler for fondes medarbejderrepræsentation fortsat skal gælde.

I fonde er der dog også modstående interesser, idet stifteren i vedtægten har fastlagt et formål, og desuden skal vedtægten fastlægge, af hvem og hvorledes nye bestyrelsesmedlemmer udpeges. Når dette sammenholdes med, at medbestemmelsesrettens idé er at give medarbejderne indsigt og indflydelse i spørgsmål, som vedrører den erhvervsvirksomhed, de er ansat i, blev det foreslået, at der blev indsat en bestemmelse, hvorefter medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer kun deltager i behandlingen af spørgsmål, som ikke vedrører erhvervsvirksomheden, såfremt dette er bestemt i vedtægten.

Det er ikke muligt at give en udtømmende opregning af, hvilke spørgsmål, der vedrører erhvervsvirksomheden. Begrebet må i denne forbindelse ikke forstås i en for snæver betydning. Af emner, som vedrører erhvervsvirksomheden, kan nævnes omlægning af, indskrænkninger i eller udvidelser af fondens eller en dattervirksomheds aktiviteter, men også emner, som mere indirekte vedrører erhvervsvirksomheden, må falde indenfor de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmers kompetence. De vil således skulle deltage i den generelle disponering over fondens overskud, herunder hvor stor en del af overskuddet, der skal stilles til rådighed til uddeling i henhold til fondens formål, henholdsvis henlægges til konsolidering af erhvervsvirksomheden. Derimod vil den nærmere fordeling af de afsatte beløb til fondens ikke-erhvervsmæssige, typisk almennyttige formål, ikke være omfattet af de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmers kompetence, ligesom de i almindelighed vil være afskåret fra at deltage i behandlingen af spørgsmål om ændring af vedtægten i henseende til, hvilke ikke-erhvervsmæssige formål fonden kan støtte.

Behandlingen af disse spørgsmål er legatretlige anliggender, som alene den vedtægtsudpegede bestyrelse skal behandle i overensstemmelse med stifterens vilje. Stifteren har i vedtægten – mere eller mindre detaljeret – fastsat retningslinjerne for bestyrelsens beslutningsfrihed på disse områder, og har eventuelt i vedtægten fastsat bestemmelser om bestyrelsens sammensætning under hensyn til fondens almennyttige, videnskabelige etc. uddelingsformål.

Det foreslås i *stk. 1, 4. pkt.*, at videreføre, at de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ikke – medmindre vedtægten bestemmer andet – deltager i bestyrelsens udpegelse af nye bestyrelsesmedlemmer, der ikke er valgt af medarbejderne. Dette skyldes, at der ellers ville tilkomme disse medlemmer en indflydelse på andre dele af bestyrelsens sammensætning end de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, hvilket ville gå ud over formålet med medarbejderrepræsentationen. De interessegrupper, der i øvrigt er repræsenteret i bestyrelsen, har omvendt ikke indflydelse på valget af de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer.

Som konsekvens af, at de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ikke deltager i bestyrelsens behandling af visse spørgsmål, er det i *stk. 2* præciseret, at de pågældende bestyrelsesmedlemmer ikke medregnes ved opgørelsen af, om bestyrelsen er beslutningsdygtig, når det kræves, at et bestemt antal eller en bestemt del af medlemmerne er til stede.

Fortolkning og praksis vedrørende den gældende lovs § 22 vil også fortsat være gældende. Det er dog sjældent, at Erhvervsstyrelsen har haft henvendelser om afgrænsningen af de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmers kompetence. Fra styrelsens praksis kan nævnes, at ændring af tegningsreglen i fondens vedtægt, bestyrelsens konstitution med valg af formand og eventuel næstformand, udpegning af ledelsen i dattervirksomheder og godkendelse af fondens samlede årsregnskab er beslutninger, som de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer deltager i. Derimod er spørgsmålet om ændring af antallet af de vedtægtsudpegede bestyrelsesmedlemmer et emne, som Erhvervsstyrelsen har vurderet alene tilkommer de vedtægtsudpegede medlemmer at afgøre.

Det bemærkes, at når der er tale om beslutninger, som vedrører fondens erhvervsvirksomhed, vil vedtægtens eventuelle særlige majoritets- og quorumkrav omfatte bestyrelsen i sin helhed, herunder også de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer.

Reglerne om medarbejderrepræsentation i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 22 gælder ikke for moderfonde, hvis erhvervsmæssige virksomhed udelukkende består i drift af massemedier og hermed beslægtet virksomhed, jf. *stk. 3*. Bestemmelsen i § 22, *stk. 3*, hvorefter reglerne om medarbejderrepræsentation blev afskåret i disse såkaldte ”bladfonde”, blev indsat ved lov nr. 350 af 6. juni 1991. Baggrunden for undtagelsen for bladfonde var, at fondsdannelser inden for dagspressen indtager en særstilling i forhold til de øvrige erhvervsdrivende fonde derved, at deres hovedformål kun kan tilgodeses under forudsætning af en vidtrækkende uafhængighed af private, erhvervsmæssige, organisatoriske og offentlige interesser. Anvendelsen af den gældende § 22, *stk. 3*, har i praksis været yderst begrænset.

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at undtagelsen fra medarbejderrepræsentation i bladfonde ikke videreføres. Det vurderes, at der ikke er væsentlige argumenter, der kan begrunde, at disse fonde på dette punkt skal være undergivet andre regler end andre erhvervsdrivende fonde.

Forslaget til § 64 om medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer indeholder derfor i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag ingen særregel for bladfonde. Bladfonde skal således fremover følge de samme regler om medarbejderrepræsentation som andre erhvervsdrivende fonde.

Til § 65

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 24. Forslaget svarer til selskabslovens § 134.

Begrundelsen for den i koncernforhold gældende pligt for bestyrelsen i et moderselskab til at give meddelelse til et datterselskab, så snart et koncernforhold er etableret, er dels datterselskabets almindelige interesse i at blive gjort bekendt med, at moderselskabet nu har opnået en bestemmende indflydelse over datterselskabet, dels de særlige pligter, som koncernforholdet medfører for datterselskabet. Der henvises til forslagets § 38, om moderfondens pligt til at følge med i datterselskabets overordnede forhold for at realisere fondens formål og uddelingsformål bedst muligt.

Bestemmelsens sidste punktum om datterselskabets oplysninger til moderfonden er en naturlig forudsætning for den vurdering af koncernens stilling og resultatet af dennes virksomhed, som skal foretages til brug ved udfærdigelsen af koncernregnskab jf. årsregnskabslovens kapitel 14. Bestemmelsen gælder alene for danske datterselskaber, men moderfonden har via sin bestemmende indflydelse i datterselskaberne mulighed for at stille det samme krav til udenlandske datterselskaber.

Det foreslås, at bestemmelsen straffelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 66

Det foreslås, at den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 23, stk. 2, om forbud mod spekulationsforretninger i fondens koncernselskaber videreføres. Forslaget svarer til selskabslovens § 113 om forbud mod, at medlemmer af bestyrelse og tilsynsråd udfører eller deltager i spekulationsforretninger vedrørende kapitalandele i dattervirksomheder. Hvorvidt der i et konkret tilfælde er tale om spekulationsforretning, når et medlem af bestyrelsen handler med kapitalandele, må afgøres ud fra en vurdering af handlens formål og karakter. Et køb eller et salg af værdipapirer udgør ikke spekulationsforretning, alene fordi handlen vil medføre et stort udbytte eller kursgevinst. Et karakteristisk element ved spekulation er, at det ofte angår udnyttelse af kortsigtede prisbevægelser.

Køb og salg af kapitalandele under udnyttelse af en viden, man har erhvervet sig som medlem af ledelsen i en moderfond til et kapitalselskab, vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Det foreslås, at bestemmelsen straffelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 67

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at der i loven indsættes en bestemmelse om kapitaltab, som viderefører de bestemmelser, som tidligere fremgik af § 12 i Erhvervsstyrelsens opløsningsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 1064 af 17. november 2011). Forslaget medfører ingen materielle ændringer i retstilstanden, men det foreslås præciseret, at kompetencen til at gribe ind over for kapitaltab fremover alene påhviler fondsmyndigheden.

Tilsvarende regler om kapitaltab gælder i henhold til selskabsloven § 119 for aktie- og anpartsselskaber. De foreslåede regler for erhvervsdrivende fonde er dog på visse punkter skærpede i forhold til selskabsloven.

Den foreslåede regel om kapitaltab gælder uanset størrelsen på fondens grundkapital, og berører ikke det forhold, at ledelsen i øvrigt er forpligtet til at sikre, at fondens kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt i forhold til fondens drift, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde fondens nuværende og fremtidige forpligtelser,

efterhånden som de forfalder, jf. de i §§ 38 og 42 foreslåede bestemmelser med tilhørende bemærkninger.

Efter den foreslåede bestemmelse skal bestyrelsen i en fond afholde et bestyrelsesmøde senest 3 måneder efter, at det er konstateret, at fonden har tabt mere end halvdelen af sin grundkapital. På det pågældende bestyrelsesmøde skal bestyrelsen redegøre for fondens økonomiske stilling. Derudover skal bestyrelsen fremsætte forslag, som kan føre til fuld dækning af fondens grundkapital. Pligten betyder, at bestyrelsen skal stille de forslag, som den finder påkrævet og kan eksempelvis være tilførsel af nye midler til fonden, eller forslag om retablering ved egen indtjening. Det må antages, at kravet om en forsvarlig ledelse skærpes, når et kapitaltab er konstateret. Det medfører, at der også påhviler en eventuel direktion i en fond en reaktionspligt i tilfælde af kapitaltab. Denne reaktionspligt medfører, at en eventuel direktør skal orientere bestyrelsen om et konstateret kapitaltab. I modsat fald vil den pågældende direktør kunne blive erstatningsansvarlig.

Fondsmyndigheden kan give en fondsbestyrelse frist til at retablere grundkapitalen ved fondens egen indtjening, hvis det vurderes, at der er realistiske forventninger til, at fondens kapital vil kunne retableres inden for et kortere tidsrum. Det skal så vidt muligt dokumenteres med budgetter eller lignende, som viser, at en retablering af grundkapitalen er realistisk. Budgetterne skal være forsynet med erklæring fra fondens revisor. Fristen for retableringen kan sædvanligvis meddeles for 1 år ad gangen med mulighed for forlængelse, hvis budgetterne i alt væsentlighed følges. I praksis vil en fond typisk kunne få en frist på 3 til 5 år til retablering af grundkapitalen ved fondens egen indtjening.

Hvis bestyrelsen ikke kan finde en egnet løsning, som fører til fuld dækning af grundkapitalen, skal bestyrelsen stille forslag til fondsmyndigheden om opløsning af fonden.

De skærpede regler om kapitaltab i erhvervsdrivende fonde foreslås videreført, således som Erhvervsfondsudvalget foreslog. Reglerne om kapitaltab i fonde vil således fortsat afvige fra den tilsvarende bestemmelse i selskabslovens § 119, hvilket skal ses i sammenhæng med, at der i en erhvervsdrivende fond ikke er nogen ejere, som kan indskyde midler, hvis eller når en fond får økonomiske problemer. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt, at tidsfristen for at foretage en handling i en erhvervsdrivende fond sættes til 3 måneder, i modsætning til kapitalselskaber, hvor fristen er 6 måneder efter bestyrelsen får kendskab til kapitaltabet. Fristen på 3 måneder findes allerede i dag i opløsningsbekendtgørelsen, og forslaget er derfor en videreførelse af gældende ret.

Bestemmelsen gælder både, når tabet konstateres ved udarbejdelsen af årsregnskabet, og når fonden udsættes for en økonomisk tilbagegang i løbet af regnskabsåret.

I henhold til det foreslåede *stk.* 2, kan bestyrelsen beslutte at nedsætte fondens grundkapital, så fonden ikke længere er i kapitaltab. Bestyrelsen skal iagttage de foreslåede bestemmelser i §§ 81-86, hvilket medfører at fondens bestyrelse bl.a. skal indhente fondsmyndighedens samtykke til nedsættelsen af grundkapitalen.

Grundkapitalen kan ikke nedsættes til under lovens minimumskrav på 300.000 kr. Hvis grundkapitalen efter nedsættelse er under minimumskravet, skal bestyrelsen i henhold *stk.* 2, 2. *pkt.*, stille forslag om at opløse fonden. Opløsningen af fonden som følge af kapitaltab skal følge reglerne om likvidation i lovforslagets §§ 107 til 112, hvilket bl.a. medfører, at fondsmyndigheden skal godkende opløsningen.

Bestyrelsen skal i henhold til det foreslåede *stk. 3* indsende protokoludskrift fra det bestyrelsesmøde, hvor bestyrelsen tager stilling til fondens kapitaltab, til fondsmyndigheden. Protokoludskriften, i form af referat fra bestyrelsesmødet, skal være modtaget hos fondsmyndigheden senest 2 uger efter afholdelsen af bestyrelsesmødet.

Protokollen, som skal føres i henhold til lovforslagets § 53, stk. 4, skal indeholde bestyrelsens beslutninger vedrørende kapitaltabet, herunder redegøre for fondens økonomiske stilling. Det skal af bestyrelsens redegørelse bl.a. fremgå, hvilke initiativer bestyrelsen har besluttet at iværksætte, og som inden for en passende tidshorisont fører til fuld dækning af grundkapitalen, herunder hvordan fondens bestyrelse anser det for muligt at retablere fondens grundkapital ved egen indtjening, ved midler udefra eller på anden vis. Hvis der ikke kan tilvejebringes midler, som fuldt ud fører til dækning af fondens grundkapital, eller minimum 300.000 kr., hvis bestyrelsen vælger at nedsætte grundkapitalen, skal fondens bestyrelse træffe beslutning om fondens opløsning, jf. *stk. 1*.

Efter bestemmelsens *stk. 4* kan fondsmyndigheden foranledige en fond tvangsopløst, hvis bestyrelsen ikke indkalder til et bestyrelsesmøde, eller hvis bestyrelsen ikke beslutter at berigtige fondens kapitalforhold inden for en af fondsmyndigheden fastsat frist. Dette vil i praksis ske ved, at fondsmyndigheden retter henvendelse til Erhvervsstyrelsen og anmoder styrelsen om at oversende fonden til tvangsopløsning hos skifteretten på fondens hjemsted i overensstemmelse med processen i § 113-116.

Bestyrelsen og en eventuel direktion har et ansvar for løbende at overvåge fondens finansielle stilling. Ledelsesmedlemmerne kan blive erstatningsansvarlige i henhold til den foreslåede § 124, hvis fondens fortsatte drift medfører tab for bl.a. kreditorer.

Det foreslås, at bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 68

Den foreslåede bestemmelse er i hovedtræk en videreførelse af den gældende § 27 i lov om erhvervsdrivende fonde. Der sondres i bestemmelsen mellem repræsentationsret og tegningsret. Forslaget svarer til selskabslovens § 135, stk. 1-3. Forslaget har ikke været drøftet i Erhvervsfundsudvalget.

Repræsentationsretten følger af det foreslåede *stk. 1*, som giver medlemmerne af bestyrelse og eventuel direktion ret til at repræsentere fonden udadtil, men ikke til at forpligte fonden ved retshandler. Repræsentationsretten giver medlemmer af bestyrelse og direktion kompetence til at optræde på fondens vegne i alle forhold overfor tredjemand. Kompetencen er generel, og den kan hverken begrænses eller fratages de pågældende ved en vedtægtsbestemmelse, således som tegningsretten kan, jf. forslaget til *stk. 3*.

Adgang til at forpligte kapitalsekskabet ved retshandler følger af tegningsretten, som er hjemlet i det foreslåede *stk. 2*. Det er vigtigt at være opmærksom på, at reglerne om tegning suppleres af de almindelige regler i aftaleloven om stillingsfuldmagt.

Reglerne om tegningsret fastsætter, at såvel den samlede bestyrelse som enkelte medlemmer af bestyrelse og eventuel direktion kan forpligte fonden. Indeholder vedtægten ingen bestemmelser om fondens tegningsregler, vil den legale tegningsret blive registreret i Erhvervsstyrelsens it-system for den pågældende fond, således at fonden kan tegnes af

bestyrelsens medlemmer hver for sig og af en eventuel direktør alene – eller af den samlede bestyrelse. Det er således ikke nødvendigt at optage denne legale tegningsret i vedtægten.

Tegningsretten efter stk. 2 giver adgang til at den registrerede bestyrelse og direktion kan forpligte fonden i enhver henseende inden for de rammer, som loven angiver for de pågældende organers beføjelser.

Når en aftale er indgået af de tegningsberettigede, er en fond forpligtet ved aftalen, uanset om de pågældende ved aftalens indgåelse har overskredet en indre bemyndigelse, og uanset om der handles direkte i strid med direktiver givet af den samlede bestyrelse. Kun i tilfælde, hvor fonden kan bevise, at tredjemand var i ond tro om, at den tegningsberettigede handlede i strid med bemyndigelsen, kan aftalen anfægtes af fonden, jf. princippet i aftalelovens § 11.

Dokumentation for tegningsbeføjelsen foreligger sædvanligvis i form af en udskrift fra Erhvervsstyrelsens it-system (tegningsudskrift eller sammenskrevet resumé), men dokumentation kan ifølge praksis også foreligge i en anden form, f.eks. i form af en udskrift af protokollatet fra det bestyrelsesmøde, hvor vedkommende blev valgt.

Bestyrelsesmedlemmer og eventuelle direktører, der optræder på fondens vegne, pådrager sig ikke noget personligt ansvar, medmindre de har afgivet garantierklæring eller kaution. En forudsætning for denne ansvarsfrihed er dog, at det klart tilkendegives, at en aftale indgås på vegne af fonden, eller at dette med tilstrækkelig klarhed fremgår af fondens forretningskendetegn, f.eks. skiltning, annoncer, forretningspapirer eller af alment kendskab til, at virksomheden drives i fondsform.

Den tegningsret, der tilkommer det enkelte medlem af bestyrelsen og eventuel direktionen, kan i medfør af det foreslåede *stk. 3* begrænses i fondens vedtægt. Det er således meget almindeligt, at tegningsretten udøves af f.eks. to bestyrelsesmedlemmer i forening.

Der er ikke noget til hinder for, at tegningsretten tildeles enkelte bestyrelsesmedlemmer eller eventuelle direktører. Der kan dog ikke ske ændringer i bestyrelsens ret til samlet at tegne fonden, f.eks. ved at foreskrive, at fonden tegnes af den samlede bestyrelse i forening med en direktør. En vedtægtsbestemmelse om, at fonden tegnes af et bestyrelsesmedlem i forening med en direktør, må derfor suppleres med en bestemmelse om, at fonden tillige tegnes af den samlede bestyrelse.

Lovforslaget indeholder ikke en tilsvarende regel om præceptiv tegningsret for direktionen som organ, eller krav om at direktørerne skal kunne forpligte fonden hver for sig eller i forbindelse med hinanden. Dette betyder, at direktørernes tegningsret i erhvervsdrivende fonde vil kunne indskrænkes, således at en eventuel direktør kun kan tegne sammen med et eller flere bestyrelsesmedlemmer, eller således at kun en bestemt direktør, f.eks. den administrerende direktør, kan tegne alene eller sammen med et eller flere bestyrelsesmedlemmer.

Direktører kan være legitimeret til at tegne fonden på anden vis, f.eks. via prokura. Direktørerne kan også være helt uden tegningsret i vedtægterne, men vil i givet fald kunne forpligte fonden i kraft af deres stillingsfuldmagt, jf. aftalelovens § 10.

Også enkelte bestyrelsesmedlemmer, f.eks. formanden, næstformanden eller navngivne bestyrelsesmedlemmer, kan tillægges tegningsret med den virkning, at de øvrige medlemmer afskæres fra tegning, bortset fra deres tegningsret som medlem af den samlede bestyrelse.

I henhold til *stk. 3, 2. pkt.*, kan der ikke registreres anden begrænsning i tegningsretten. En tegningsregel kan således ikke indeholde bestemmelser om begrænsninger med hensyn til visse dispositioner. Tegningsreglen kan således ikke begrænses i forhold til f.eks. salg eller pantsætning af fast ejendom, sikkerhedsstillelse, optagelse af lån e.l.

Det er alene bestyrelsesmedlemmer og direktører, der vil kunne optages i vedtægternes tegningsregel. Personer udenfor de to ledelsesorganer vil ikke kunne optages som tegningsberettigede i henhold til vedtægterne, men kan alene få prokura, jf. forslaget til *stk. 4*.

Adgangen til at forpligte fonden for andre personer end medlemmerne af direktion og bestyrelse bedømmes efter de almindelige regler om fuldmagt, som fremgår af aftaleloven. Herefter vil f.eks. en salgs- eller indkøbschef typisk have en bred adgang til at disponere i kraft af sin stillingsfuldmagt.

Endvidere skal opmærksomheden henledes på, at en administrator ikke kan tillægges tegnings- eller repræsentationsret for fonden, da vedkommende er ekstern i forhold til fondens ledelse og alene har en aftale med fondsbestyrelsen om varetagelse af konkrete driftsopgaver for bestyrelsen.

Det er vigtigt, at tegningsreglen i vedtægten udformes klart og tydeligt. Ifølge Erhvervsstyrelsens praksis kan en tegningsret ikke beskrives således, at ”en direktør og to vedtægtsudpegede bestyrelsesmedlemmer” eller ”et flertal i bestyrelsen” tegner fonden. Det vil i disse tilfælde være nødvendigt at navngive de omhandlede personer for at undgå tvivl.

De fonds- og selskabsretlige tegningsregler suppleres af de almindelige aftaleretlige regler om f.eks. fuldmagtslæren.

Ifølge den i *stk. 4* foreslåede bestemmelse kan prokura kun meddeles af bestyrelsen svarende til den gældende § 25, *stk. 4*, i lov om erhvervsdrivende fonde. Indholdet af prokurafuldmagten er beskrevet i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, § 7, hvor det fremgår, at prokuristen er bemyndiget til at handle for virksomheden i alle forhold, der hører til driften, og til at forpligte virksomheden. Prokuristen må dog ikke uden udtrykkelig bemyndigelse afhænde eller pantsætte virksomhedens faste ejendomme. En prokurist har således en særlig stillingsfuldmagt og er ikke omfattet af fondens repræsentations- og tegningsregel, jf. forslagets *stk. 1 og 2*.

Fondens vedtægt skal ikke indeholde bestemmelser om prokura, da der er tale om stillingsfuldmagtsforhold, som ikke har vedtægtsrelevans.

Kapitel 8

Til § 69

Bestemmelsen viderefører den gældende § 29, *stk. 1 og 2* i lov om erhvervsdrivende fonde. Der foreslås dog som følge af Erhvervsfondsudvalgets rapport nogle ændringer vedrørende udpegning af revisor, således at denne fremover skal vælges af bestyrelsen for et år ad gangen, medmindre vedtægten – i en begrænset periode – fastsætter bestemmelser herom.

Reglerne om regnskabsaflæggelse og revision af erhvervsdrivende fondes årsregnskaber svarer som udgangspunkt til reglerne for kapitalselskaber, jf. årsregnskabslovens § 3, som nævner de virksomhedsformer, som er omfattet af årsregnskabsloven. Erhvervsdrivende fonde skal derfor aflægge årsrapport i henhold til årsregnskabsloven, jf. årsregnskabslovens § 3, *stk. 1, nr. 3*.

Stk. 1, 1. pkt., fastslår, at en fonds årsregnskab skal undergives revision af en eller flere revisorer, som er godkendt efter reglerne herom i revisorloven. En erhvervsdrivende fonds revisor udpeges af bestyrelsen eller eventuelt i henhold til vedtægten.

I forhold til den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 29, stk. 1, er det præciseret, at det er årsregnskabet, som skal revideres. Dette stemmer overens med årsregnskabslovens regler, hvorefter der i erhvervsdrivende fonde skal aflægges en årsrapport, som består af flere dele, herunder bl.a. et årsregnskab og en ledelsesberetning. Da det alene er årsregnskabet, som skal revideres, er dette præciseret i bestemmelsen.

Det falder uden for revisors opgaver at vurdere hensigtsmæssigheden af ledelsens forretningsmæssige dispositioner (forvaltningsrevision). Revisor skal dog påse, at bestyrelsens dispositioner ikke overtræder fondens vedtægt eller lovgivningen, og revisor har i denne forbindelse pligt til straks at meddele fondsmyndigheden om ikke-uvæsentlige overtrædelser, jf. lovforslagets § 74, stk. 2.

Erhvervsfundsudvalget har vurderet, hvorvidt der skulle indføres bestemmelser om forvaltningsrevision i erhvervsdrivende fonde, hvilket udvalget dog ikke fandt hensigtsmæssigt. Der er i overensstemmelse med udvalgets overvejelser ikke foreslået regler om forvaltningsrevision.

Kravene til de revisorer, som kan revidere fondenes årsregnskaber, fremgår af revisorloven. Revisorloven gennemførte Europa-Parlamentets og Rådets 8. direktiv om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber (direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006). Formålet med direktivet er at styrke kvaliteten af den lovpligtige revision samt forebygge regnskabsskandaler og derved medvirke til at genskabe tilliden til års- og koncernregnskaber.

En erhvervsdrivende fonds årsregnskab skal revideres af en eller flere revisorer, som skal være godkendte revisorer. En godkendt revisor er enten en statsautoriseret eller registreret revisor. Dette har hidtil været gældende i henhold til årsregnskabsloven, men for at skabe klarhed foreslås det, at det fremover fremgår tydeligt af bestemmelsen om udpegning af revisor.

Som revisor for fonden kan vælges en revisionsvirksomhed eller en til revisionsvirksomheden tilknyttet revisor, hvilket skal fremgå af beslutningen om udpegning af revisor og af anmeldelsen til Erhvervsstyrelsen. Denne model svarer til gældende praksis, som også gælder tilsvarende for kapitalselskaber.

Fondens revisor skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. lovens § 13, og efterfølgende ændringer skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1.

Udpeges der revisorsuppleanter, skal disse ligeledes registreres i Erhvervsstyrelsens it-system eller anmeldes til registrering. Udpegning af revisorsuppleanter kan ske, uden at det er fastsat i fondens vedtægt. En revisorsuppleant skal også være godkendt revisor.

Formålet med udpegning af en revisorsuppleant er, at den pågældende skal overtage den valgte revisors hverv, hvis denne er varigt forhindret i at fuldføre sit hverv. Dette kan for eksempel komme på tale på grund af langvarig sygdom eller dødsfald. Der er ikke krav om en ny bestyrelsesbeslutning, når suppleanten indtræder i den valgte revisors sted. Revisorændringen skal dog fortsat registreres i Erhvervsstyrelsens it-system eller anmeldes til registrering.

Bestemmelsen indeholder ikke regler om, at revisor skal godkendes af fondsmyndigheden, forinden denne tiltræder, da det offentliges interesser tilgodeses gennem kravet om, at fonden skal have mindst en revisor, som skal være godkendt revisor.

Fondens revisor udpeges af bestyrelsen eller i henhold til fondens vedtægt, jf. stk. 1, 1. pkt., hvilket også hidtil har været gældende. Vedtægten for en erhvervsdrivende fond kan således foreskrive, at en bestemt revisor eller revisionsvirksomhed skal udpeges som revisor for fonden. Vedtægten kan også overlade udpegningskompetencen til andre, for eksempel stifter, en organisation eller en offentlig myndighed.

Hvor vedtægten ikke udtrykkeligt tillægger andre kompetence til at vælge fondens revisor, tilkommer kompetencen alene bestyrelsen, der er fondens øverste myndighed.

Revisors opgaver, rettigheder og ansvar er ens uanset måden, hvorpå revisoren er udpeget. Der er således ingen forskel for revisor i forhold til, om denne er udpeget af bestyrelsen eller i henhold til fondens vedtægt.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, er der fortsat mulighed for, at en eller flere revisorer kan udpeges i henhold til vedtægten. Det foreslås imidlertid, som en konsekvens af Erhvervsfondsudvalgets rapport, at en sådan udpegningsret i henhold til vedtægten skal være tidsmæssigt begrænset til at gælde i maksimalt 7 år fra fondens stiftelse.

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse er, at det efter Erhvervsfondsudvalgets opfattelse som udgangspunkt bør være fondens bestyrelse, som vælger fondens revisor. Bestyrelsen har således det overordnede ansvar for fonden, ligesom det i sidste ende er bestyrelsens ansvar og pligt at administrere og forvalte fondens midler i henhold til vedtægten og fondens interesser.

Stifter bør derfor ikke som udgangspunkt via vedtægten kunne udpege revisor for eftertiden, herunder overlade kompetencen til andre, da bestyrelsen i disse tilfælde ikke har indflydelse på, hvem der vælges som revisor. Det er u hensigtsmæssigt, at en fysisk eller juridisk person uden kontakt til revisor og indsigt i revisors arbejde, herunder revisionsprotokollater m.v., skal kunne vælge revisor for eftertiden. Den pågældende person er ikke i stand til at vurdere de afgørende og væsentlige forhold i relation til revisors virke og dermed, hvorvidt revisor udfører et godt stykke arbejde, eller hvorvidt revisor bør skiftes ud.

Det kan dog på den anden side være fornuftigt, at stifter i en periode efter fondens stiftelse får indflydelse på udpegnings af fondens revisor. Dette er en del af stifterviljen, som kommer til udtryk i fondens vedtægt. Det kan eksempelvis være, fordi en bestemt familiegren eller organisation med særligt kendskab til fonden skal kunne udpege, eller fordi stifter af særlige årsager selv ønsker at kunne udpege revisor.

Da revisor, som følge af de lovfæstede fortrolighedsbestemmelser for revisorer (tavshedspligt), ikke må og kan melde tilbage til den, som har udpeget revisor, ligesom den pågældende ikke har berøring til revisor i dennes daglige virke som revisor i fonden, er det fundet hensigtsmæssigt, at en vedtægtsbestemmelse om udpegnings af en eller flere revisorer, skal indeholde en tidsbegrænsning i forhold til hvor længe, stifter eller andre kan være tillagt ret til at udpege revisor.

Vælges der ved stiftelsen en anden løsning end udgangspunktet om, at bestyrelsen udpeger revisor, skal der i vedtægten fastsættes en øvre grænse for, hvor længe denne udpegningsret

skal gælde. Erhvervsfondsudvalget foreslog, at grænsen for den tidsmæssige udstrækning af en sådan vedtægtsbestemmelse maksimalt kan være 7 år, hvilket svarer til den nuværende rotationsperiode i revisorloven. Herefter skal fondens revisor udpeges af bestyrelsen. Lovforslaget er i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Der er ikke noget til hinder for, at bestyrelsen vælger den samme revisor, som hidtil har været udpeget af tredjemand, herunder eksempelvis stifter, i medfør af en vedtægtsbestemmelse.

Hvis bestyrelsen i den 7 årige periode finder, at den i henhold til vedtægten udpegede revisor ikke opfylder sin rolle og sine opgaver i forhold til fonden, eller hvis bestyrelsen af andre grunde ønsker, at revisor skal afsættes, må bestyrelsen henvende sig til fondsmyndigheden herom. Fondsmyndigheden vil i så fald konkret kunne afsætte revisor, hvis betingelserne herfor er opfyldt, hvilket vil sige hvis revisor ikke længere opfylder betingelserne for at være godkendt revisor, eller hvis revisor i øvrigt har vist sig uegnet. Et ønske om at få den samme revisor i hele koncernen er ikke nok til at begrunde en afsættelse af fondens revisor. Tilsvarende gælder i henhold til gældende ret.

I lovforslagets § 132, stk. 11, er der som ønsket af Erhvervsfondsudvalget fastsat en overgangsperiode til valg af revisor og eventuel tilpasning af de eksisterende vedtægter, der indeholder bestemmelse om valg af revisor.

Det foreslås endvidere i *stk. 1, 3. pkt.*, som en konsekvens af Erhvervsfondsudvalgets arbejde, at revisor vælges for et år ad gangen på fondens årsregnskabsmøde. Denne ændring foreslås i forlængelse af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 59, som medfører krav om afholdelse af et årligt årsregnskabsmøde. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Årsregnskabsmødet, hvor bestyrelsen skal godkende fondens årsrapport, skal afholdes årligt i forbindelse med aflæggelsen af fondens årsrapport. Det vurderes som hensigtsmæssigt, at bestyrelsen på det møde aktivt tager stilling til valg af revisor på samme måde som ved en generalforsamling i et kapitalsekskab. I ekstraordinære tilfælde kan det vise sig nødvendigt for bestyrelsen også at foretage valg af revisor på et andet møde end det årlige regnskabsmøde. Dette vil bl.a. være tilfældet, hvis revisor dør, eller hvis revisor deponerer sin beskikkelse.

Hvis revisor er udpeget i henhold til vedtægten, skal bestyrelsen ikke vælge revisor på årsregnskabsmødet, jf. bemærkningerne ovenfor.

Det er fortsat ikke et krav, at vedtægten for en erhvervsdrivende fond skal indeholde bestemmelser om revision. Der skal dog udpeges og registreres en revisor for fonden. Pligten til registrering eller anmeldelse til registrering påhviler som hidtil bestyrelsen.

Det skal fortsat fremgå af beslutningen om udpegning af en revisor og af anmeldelsen til Erhvervsstyrelsen, om det er en revisionsvirksomhed eller en til virksomheden tilknyttet revisor, der er udpeget som revisor.

Undlader bestyrelsen at udpege en ny revisor i overensstemmelse med loven og vedtægten, efter at den hidtidige revisor er fratrådt eller efter en indtruffen vakance, og er der ingen suppleant, udpeger fondsmyndigheden efter *stk. 2* en ny revisor. Den pågældende revisor fungerer ikke blot midlertidigt, indtil bestyrelsen udpeger en revisor, men fungerer som fondens revisor i en eventuelt fastsat udpegningsperiode henholdsvis i den resterende del af denne.

Det er endvidere i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets rapport foreslået, at den gældende særregel i lov om erhvervsdrivende fonde § 39 om statslig eller kommunal revision ophæves.

Bestemmelsen er en undtagelsesbestemmelse, som medfører, at erhvervsdrivende fonde underlagt statslig eller kommunal revision ikke underlægges et tilsyn af fondsmyndigheden.

Der eksisterer i dag alene et yderst begrænset antal fonde, som er registreret med statslig eller kommunal revision, ses der ikke behov for at videreføre denne undtagelsesmulighed. De eventuelt tilbageværende omfattede fonde vil eventuelt kunne undtages fra loven, jf. forslagets § 2, stk. 3, hvis de opfylder betingelserne herfor.

Der er i dette lovforslag, jf. § 132, stk. 12, indsat en overgangsbestemmelse, som medfører, at fonde som hidtil har været omfattet af § 39 om statslig eller kommunal revision, inden to år fra lovens ikrafttræden skal vælge en ny revisor, eller søge fondsmyndigheden om at blive undtaget fra loven.

Til § 70

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at der fremover i en fond skal være mulighed for at fondsmyndigheden skal kunne udpege en medrevisor på fondens vegne. Denne løsning er foreslået af Erhvervsfundsudvalget, og modellen kendes allerede fra selskabsloven, hvor der er mulighed for at udpege en minoritetsrevisor. Medrevisoren skal være godkendt revisor og deltager i revisionen på lige fod med den eller de øvrige udpegede revisorer.

Medrevisorens rolle er at deltage i revisionen som en ekstra revisor på lige fod med fondens øvrige revisorer, og medrevisor har således samme ansvar, rettigheder, opgaver og forpligtelser som den eller de bestyrelsesvalgte, eller i henhold til vedtægten udpegede revisorer.

Den foreslåede bestemmelse medfører således bl.a., at medrevisor har samme mulighed som revisor for at indhente oplysninger eller foretage undersøgelser. Både revisor og medrevisor skal således have de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af fonden og, hvis fonden er modervirksomhed, dens koncern, jf. forslagets § 58, stk. 1. Endvidere skal ledelsen give både revisor og medrevisor adgang til at foretage de undersøgelser, som den pågældende finder nødvendige for at udføre sit hverv, jf. forslagets § 58, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse i § 71 vil endvidere medføre mulighed for, at revisor og medrevisor kan kræve de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af fonden og eventuelt en koncern. Der henvises til bemærkningerne til § 71.

Der findes i selskabslovens § 144 en tilsvarende mulighed for under særlige omstændigheder at udpege en minoritetsrevisor.

I overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets rapport er formålet med at indføre en bestemmelse om medrevisor i lov om erhvervsdrivende fonde, at styrke revisors rolle i fondene, men også forbedre fondsmyndighedens mulighed for at føre tilsyn gennem rapportering fra revisor, som er offentlighedens tillidsrepræsentant. Det er dog vigtigt, at en medrevisor ikke vil have særlige pligter i relation til fonden. Der gælder derfor ikke særlige rapporteringskrav for en medrevisor, og det vil som følge heraf være den sædvanlige

rapportering i revisionspåtegning eller revisionsprotokollen og via meddelelser til fondsmyndigheden.

Forslaget om medrevisor skal endvidere ses som et mildere instrument for fondsmyndigheden end iværksættelse af granskning af nærmere angivne forhold i fonden, jf. de eksisterende regler herom i lovens § 59, som foreslås videreført som § 25. Granskningsinstituttet retter sig mod mere konkrete angivne forhold og er typisk mere omkostningsfuldt end brug af medrevisor. Muligheden for fondsmyndigheden til at udpege en medrevisor er dog betydeligt mindre indgribende og byrdefuldt for en fond end gennemførelse af en granskning.

Den udpegede medrevisor fungerer fra udpegningen og frem til og med det næste årsregnskabsmøde i fonden.

De øvrige bestemmelser i denne lov finder tilsvarende anvendelse på medrevisor, jf. *stk. 1, 2. pkt.* De øvrige bestemmelser i loven finder således også anvendelse på samme måde som for en bestyrelsesudpeget, eller i henhold til vedtægten udpeget, revisor. Dette kan medføre, at medrevisor eksempelvis kan være erstatningspligtig for skade, som den pågældende har ansvar eller evt. medansvar for, er tilføjet fonden.

Da det er fondsmyndigheden, der udpeger en eventuel medrevisor, skal den pågældende ikke anmeldes af fondens bestyrelse. Medrevisor registreres i Erhvervsstyrelsens it-system på foranledning af udpegningen af denne, jf. bestemmelsen i *stk. 2, 1. pkt.*

Der kan kun udnævnes én medrevisor, og udnævnelsen kan ske, uanset om vedtægten eventuelt har bestemt, at der kun skal vælges én revisor, og denne revisor allerede er valgt.

Da fondsmyndigheden udpeger medrevisor, er det foreslået i *stk. 2, 2. pkt.*, at fondsmyndigheden fastsætter medrevisorens vederlag. Vederlaget må ikke overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang. Det må forventes, at fondsmyndigheden ved denne afgørelse vil skele til det vederlag, som revisoren, som er udpeget af bestyrelsen, tildeles.

I henhold til *stk. 2, 3. pkt.*, udredes omkostningerne til medrevisor foreløbigt af statskassen, men dækkes endeligt af fonden. Et tilsvarende princip gælder i henhold til den gældende § 59 om udpegning af en granskningsmand. Bestemmelsen har til formål at sikre, at medrevisor ikke påtager sig en økonomisk risiko ved, at fondsmyndigheden udpeger den pågældende som medrevisor.

Til § 71

Den foreslåede bestemmelse, der er foreslået af Erhvervsfondsudvalget, præciserer, at revisor har mulighed for at kræve alle relevante oplysninger af fondens ledelse. Revisor kan indhente de oplysninger, den pågældende finder af betydning for bedømmelsen af fonden og, hvis fonden er en modervirksomhed/fond, dets koncern i henhold til årsregnskabsloven. Det præciseres samtidigt, at revisor har den fornødne hjemmel til at kræve de oplysninger, den pågældende finder er nødvendige med henblik på udførelse af dennes arbejde. Det er således revisors beslutning, hvilke oplysninger og undersøgelser, der er nødvendige.

Den foreslåede bestemmelse svarer til selskabslovens § 149 og foreslås som led i en af Erhvervsfondsudvalget ønsket styrkelse af revisors opgavevaretagelse i erhvervsdrivende fonde som offentlighedens tillidsrepræsentant.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den gældende bestemmelse i § 25 a, som foreslås videreført som § 58, hvorefter fondens ledelse skal give revisor adgang til de oplysninger og undersøgelser, denne finder nødvendige for udførelse af sit hverv. Fondens ledelse har således en særskilt pligt til at sikre, at revisor har de oplysninger, der er nødvendige for udførelse af revisionen, uanset om revisor er opmærksom herpå. Revisor er udefra kommende og uafhængig af fonden og kan derfor ikke altid vide, hvilke forhold, der skal spørges ind til. I det omfang ledelsen er opmærksom på forhold af betydning for revisionen skal de give revisor disse oplysninger, selvom den pågældende ikke spørger om dem.

De to regler skal i fællesskab sikre, at revisor får eller kan kræve de oplysninger, der er nødvendige for at gennemføre revisionen.

Til § 72

Det foreslåede *stk. 1* viderefører de hidtil gældende regler i Erhvervsstyrelsens anmeldelsesbekendtgørelse § 40, stk. 1, nr. 6. Pligten til at anmelde revisor fremgik således ikke tidligere direkte af loven, men det fremgår af den gældende § 29, stk. 1, at en fonds årsregnskab skal revideres af en godkendt revisor.

Ændring af revisor skal foretages på samme måde som andre registreringspligtige forhold. Der henvises til den foreslåede § 13 og bemærkningerne hertil.

Bestemmelsen i *stk. 2, 1. pkt.* om, at revisor til enhver tid kan afsættes af den, der har valgt denne, svarer til selskabslovens § 146, stk. 1. Da der ikke i fonde er en generalforsamling, foreslås det at videreføre den gældende § 32, hvorefter fondsmyndigheden har adgang til at afsætte revisor. Der tilsigtes ingen materielle ændringer i retstilstanden.

Der skal således fortsat foreligge særlige betingelser, herunder eventuelt at revisor ikke længere opfylder betingelserne for at være revisor eller i øvrigt har vist sig uegnet. Fremover vil det dog oftere kunne være en bevæggrund for at afsætte revisor, at denne ikke opfylder sin pligt til at indberette til fondsmyndigheden, da denne forpligtelse, efter ønske fra Erhvervsfondsudvalget, er skærpet.

Fondsmyndighedens afsættelse af en revisor vil eventuelt kunne ske, hvis revisionen af den pågældende fond er mangelfuld, fordi den i kvalitet eller omfang ikke er tilfredsstillende eller bærer præg af, at revisor ikke har et tilstrækkeligt kendskab til den pågældende fond, som revideres. Disse erfaringer vil fondsmyndigheden typisk gøre sig via det almindelige fondsretlige tilsyn. Erfaringerne kan også komme fra gennemførte kontroller af reviderede regnskaber for den pågældende fond. I overvejelserne vil antallet og arten af påbud, som revisor tidligere har modtaget fra fondsmyndigheden, kunne indgå.

En revisor kan kun afsættes før hvervets udløb, hvis et begrundet forhold giver anledning hertil, jf. det foreslåede *stk. 2, 2. pkt.* Hvis bestyrelsen afsætter revisor vil begrundelsen afhænge direkte af bestyrelsens reelle bevæggrunde for at afsætte revisor. Hvis revisor er valgt af andre, vil begrundelsen dog afhænge af bevæggrundene hos den udpegningsberettigede, som meddeler disse til fondens bestyrelse, som har pligten til at underrette, jf. forslagens § 13, stk. 2.

Hvis revisor fratræder som fondens revisor inden hvervets udløb, vil bestyrelsens begrundelse afhænge af den begrundelse, revisor har angivet overfor fonden. Se om bestyrelsens pligt til at

registrere eller anmelde ændring af revisor, og eventuelt redegøre for revisors fratræden, jf. den foreslåede § 13, stk. 2.

Det er et krav i henhold til 8. selskabsdirektiv (2006/43/EF), artikel 38, at både fonden og revisor skal underrette den myndighed, der har ansvaret for det offentlige tilsyn med revisorer og revisionsvirksomheder, hvis revisor afsættes eller fratræder inden hvervets udløb. Sammen med underretningen skal der gives en fyldestgørende forklaring på årsagen hertil.

Direktivet gælder ikke for fonde, men det findes hensigtsmæssigt, at bestemmelserne for fonde og kapitalsekskaber, så vidt muligt harmoniseres, hvilket også var Erhvervsfundsudvalgets opfattelse.

Baggrunden for den gældende regel i § 29, stk. 4, om meddelelse til Erhvervsstyrelsen om revisors fratræden er bl.a. at sikre, at en erhvervsdrivende fond altid har en lovpligtig revisor. Det må således bero på de konkrete omstændigheder, hvad der i den konkrete situation vil være en fyldestgørende forklaring.

Baggrunden for den oprindelige indførelse af kravet om en meddelelse om fratrædelse inden hvervets udløb og fyldestgørende forklaring herpå er endvidere at give det offentlige tilsyn for revisorer mulighed for at vurdere, om der foreligger en forøget risiko ved en given revision, herunder om der skal tages forholdsregler i den forbindelse, f.eks. gennemførelse af en undersøgelse i henhold til revisorlovens § 37. Erhvervsstyrelsen fører tilsyn med revisorer og revisionsvirksomheder, jf. revisorlovens § 32.

Den i *stk. 3* foreslåede bestemmelse viderefører den hidtil gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 29, stk. 4, vedrørende revisors pligt til at give meddelelse om fratræden til Erhvervsstyrelsen. Det foreslås dog i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets rapport i *stk. 3, 1. pkt.*, at revisors meddelelse fremover skal sendes til fondsmyndigheden. Dette stemmer overens med formålet med bestemmelsen, da der ikke er tale om en egentlig anmeldelse til registrering, men en meddelelse, som fondsmyndigheden skal have til at varetage sine opgaver overfor fonden, herunder bestyrelse og revisor.

Der skal desuden vedlægges en fyldestgørende redegørelse om årsagen til revisors fratræden, jf. den foreslåede *stk. 3, 2. pkt.*

Efter ønske fra Erhvervsfundsudvalget vil dette krav dog fremover også gøre sig gældende i tilfælde, hvor revisor fratræder ved udløbet af funktionsperioden uanset dette ikke sker i utide, hvis fratrædelsen skyldes uoverensstemmelse mellem revisor og fondens bestyrelse.

Den foreslåede bestemmelse bevirker, som også hidtil gældende, at der ikke er krav om, at revisor skal give særlig meddelelse til fondsmyndigheden, hvis revisors fratræden sker ved udløbet af revisors funktionsperiode, eksempelvis efter et udbud, hvor en anden revisor eller revisionsvirksomhed har vundet opgaven med at revidere den pågældende fonds årsregnskab.

Det nye i bestemmelsen, som er foreslået af Erhvervsfundsudvalget, er, at revisor skriftligt skal underrette fondsmyndigheden, hvis revisorskiftet sker på baggrund af uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor. Underretningen skal ske, uanset om revisorskiftet sker i tide eller utide. Tidligere skulle der uanset årsagen kun ske underretning, hvis revisorskiftet skete i utide. I lovforslagets § 13, stk. 2, foreslås det, at bestyrelsen ligeledes har pligt til at komme med en redegørelse i sådanne tilfælde. Det er således både revisor og fondsbestyrelsen, der skal

udarbejde og indsende en redegørelse, hvis et revisorskifte skyldes uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor.

Uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor kan være alle former for uenighed, konflikt eller strid, som ikke er af bagatelagtig karakter. Det kan eksempelvis vedrøre tilrettelæggelse af revisors arbejde, manglende opfyldelse af informationsforpligtelser, personstridigheder mellem et eller flere bestyrelsesmedlemmer og revisor eller lignende forhold. Uenighed om revisors vederlag vil som udgangspunkt ikke være en uoverensstemmelse, som skal medføre meddelelsespligt.

Hvis fondsmyndigheden finder anledning til at spørge nærmere ind til den fremsendte meddelelse, kan fondsmyndigheden anmode revisor eller bestyrelsen om yderligere oplysninger, jf. forslaget til § 24, stk. 3.

Da både bestyrelsen og revisor har pligt til at meddele udskiftning af revisor, som skyldes uoverensstemmelser, vil der skulle indhentes redegørelse fra en part, som eventuelt ikke indsender redegørelse. Hvis revisor således indsender redegørelse, men ikke bestyrelsen, vil bestyrelsen blive anmodet herom.

Til § 73

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende § 29, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde. I overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets rapport tilsigtes der ingen materielle ændringer i retstilstanden.

Bestemmelsen medfører, at revisor skal påse en række forhold vedrørende bestyrelsens overholdelse af pligten til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller m.v.

Bestyrelsens pligter indebærer bl.a. at der skal oprettes og føres en forhandlingsprotokol for bestyrelsen, som skal underskrives af samtlige tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer.

Det foreslås i § 50, at en fondsbestyrelse fremover skal sikre udarbejdelsen af en forretningsorden, hvilket revisor herefter også skal påse.

Revisors kontrol indebærer, at revisor skal påse, at de pågældende dokumenter er oprettet og ajourføres i fornødent omfang. Revisor skal derimod ikke foretage en indholdsmæssig prøvelse af dokumenterne.

Det må bero på de konkrete forhold, især størrelsen af fonden og omfanget af dens aktiviteter, om revisor skal foretage eftersynet flere gange årligt. Hvis der eksempelvis er tale om en fond i økonomiske vanskeligheder, vil der kunne være behov for langt flere bestyrelsesmøder og på tilsvarende vis vil der være behov for, at revisor løbende fører den foreskrevne kontrol. Hvis dette ikke sker, risikerer bestyrelsen og eventuelt også revisor at ifalde ansvar.

Revisors kontrol ændrer ikke ved, at bestyrelsen må have rimelig tid til at føre de pågældende dokumenter. Reglen tilsigter for eksempel ikke at ændre den almindeligt anerkendte praksis om, at et referat fra et bestyrelsesmøde underskrives på det følgende bestyrelsesmøde af de bestyrelsesmedlemmer, der var til stede på det pågældende møde.

Konstaterer revisor, at bestyrelsen ikke har overholdt sine forpligtelser, skal revisor udarbejde en særskilt udtalelse herom, der skal indsendes til fondsmyndigheden, jf. 2. pkt. På den måde

bliver fondsmyndigheden bekendt med, at bestyrelsen ikke overholder lovgivningens krav om førelse af en række dokumenter, bøger m.v. Det må dog forventes, at revisor, forinden denne udfærdiger en sådan udtalelse og indsender den til fondsmyndigheden, har givet bestyrelsen mulighed for at overholde sine pligter, jf. Erhvervsfondsudvalgets rapport.

Revisors særlige udtalelse om sådanne mangler fritager ikke revisor fra eventuelt at tage forbehold eller give supplerende oplysninger, hvis der er krav herom efter årsregnskabsloven, erklæringsbekendtgørelsen eller lignende.

Revisors udtalelse skal ikke offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system. Revisors kontrol af, om bestyrelsen har overholdt sine forpligtelser, er ikke en del af revisionen af årsrapporten.

Formålet med revisors kontrol er at styrke efterlevelsen af en række krav i loven, der har til hensigt at sikre kendskab til væsentlige forhold i fonden og sikre ansvarsplacering og tilgodese de enkelte medlemmer af fondens bestyrelse. Reglen skal således være med til at sikre en betryggende administration i de erhvervsdrivende fonde.

Til § 74

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende § 34 i lov om erhvervsdrivende fonde. På baggrund af Erhvervsfondsudvalgets rapport foreslås dog en række skærpelser af bestemmelsen, så revisor fremover skal underrette om flere overtrædelser, samt at overtrædelser skal indberettes med det samme.

I henhold til de gældende regler kan revisor vente med at underrette fondsmyndigheden eller Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed til indsendelse af den konkrete fonds årsrapport, hvilket tidsmæssigt kan være lang tid efter den konkrete overtrædelse. Revisors underretning foregår i dag i revisionspåtegningen på fondens årsrapport.

Det foreslås i *stk. 1*, at det fremover alene er fondsmyndigheden, som skal kunne stille krav til revisor vedrørende revisionen.

Det er med den foreslåede bestemmelse fortsat kun muligt for fondsmyndigheden at fastsætte krav om supplerende revisionshandling eller undersøgelser. Det vil således som hidtil ikke være muligt at fastsætte krav, som begrænser revisors revision af fonden.

I forhold til den tilsvarende bestemmelse i selskabslovens § 147, stk. 1, er det ikke foreslået at tilføje, at revisor ikke skal følge et eventuelt krav om supplerende revisionshandling eller undersøgelser, hvis det strider mod lov, vedtægt eller god revisionsskik, da fondsmyndigheden ikke vil stille sådanne krav.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 75, hvorefter fondsmyndigheden kan påbyde revisor at give oplysninger om fondens forhold. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

I overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets rapport foreslås det i *stk. 2, 1. pkt.*, at revisor straks skal meddele ikke-uvæsentlige overtrædelser af fondslovgivningen eller fondens vedtægt til fondsmyndigheden. Dette kan f.eks. konstateres som led i revisors løbende revision af fondens årsregnskab, eksempelvis ved uanmeldte kasseeftersyn. Den foreslåede bestemmelse er en skærpelse i forhold til revisors gældende meddelelsespligt, hvorefter revisor i

revisionspåtegningen alene skal oplyse sådanne forhold, hvis der er en begrundet formodning for, at ledelsen kan ifalde erstatnings- eller strafansvar.

Revisor har således allerede i dag i henhold til § 7 i Erhvervsstyrelsens erklæringsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 668 af 26. juni 2008) pligt til i revisionspåtegningen at give en række supplerende oplysninger. Revisor skal bl.a. altid oplyse om ikke uvæsentlige overtrædelser af lovgivningen om bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale, ligesom revisor skal give supplerende oplysninger om en række forhold, som denne bliver bekendt med under sit arbejde, og som giver revisor en begrundet formodning om, at ledelsen kan ifalde erstatnings- eller strafansvar.

Efter årsregnskabsloven skal fondens årsrapport forsynet med revisionspåtegning indsendes til Erhvervsstyrelsen senest 5 måneder efter regnskabsårets udløb. Det betyder, at fondsmyndigheden først med en vis forsinkelse bliver bekendt med forhold, som kan have betydning for fondsmyndighedens udøvelse af tilsynsvirksomheden.

For at sikre et effektivt tilsyn med de erhvervsdrivende fonde foreslås det derfor i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets rapport i *stk. 2, 2. pkt.*, at revisor fremover straks skal give meddelelse til fondsmyndigheden om forhold, som kan have betydning for udøvelse af tilsynet med fondene. Fondsmyndigheden får derved mulighed for hurtigt og effektivt at gribe ind overfor f.eks. ulovlige dispositioner, der har fundet sted i fonden.

Den foreslåede meddelelsespligt efter *stk. 2, 2. pkt.*, svarer til revisors gældende oplysningspligt i Erhvervsstyrelsens erklæringsbekendtgørelse. Der er dog tale om, at revisor straks skal meddele fondsmyndigheden om forholdet, hvilket er en fremrykning af den allerede gældende oplysningspligt.

Hvis der er tale om mindre forhold, der kan berigtiges umiddelbart af fondsbestyrelsen, kan bestyrelsen efter opfordring fra revisor umiddelbart berigtige forholdet. I så fald skal der ikke ske indberetning til fondsmyndigheden. Sker berigtigelse i sådanne tilfælde ikke inden for rimelig tid, skal revisor foretage underretning.

I henhold til *stk. 2, 3. pkt.*, skal revisor altid oplyse om forhold vedrørende straffelovens kapitel 28 om formueforbrydelser, afgifts- og tilskudslovgivningen, samt lovgivningen om aflæggelse af regnskab, herunder bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale.

Efter det foreslåede *stk. 3* gælder informationspligten til fondsmyndigheden også, hvis revisor i forbindelse anden erklæringsafgivelse for fonden bliver opmærksom på forhold, der kan have betydning for fondsmyndighedens tilsyn med fonden. Bliver revisor opmærksom på sådanne forhold, skal disse ligeledes straks meddeles til fondsmyndigheden.

Det er med de foreslåede ændringer ikke tiltænkt, at revisor skal udføre yderligere handlinger, med henblik på at afdække forhold, som omhandlet af meddelelsespligten. Det er alene hensigten at sikre, at fondsmyndigheden får mulighed for hurtigt, effektivt og rettidigt at handle, hvis revisor i forbindelse med udførelse af erklæringsopgaver for fonden bliver bekendt med forhold, som senere alligevel skulle meddeles i revisionspåtegningen, eller forhold i øvrigt som har betydning for fondsmyndighedens tilsyn med fonden.

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 37. Der tilsigtes ingen ændringer i gældende retstilstand, men det foreslås i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets rapport, at det fremover alene er fondsmyndigheden, og ikke som hidtil også Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, der kan påbyde revisor at give oplysninger om fondens forhold.

I henhold til den foreslåede § 17, stk. 1, 1. pkt. kan Erhvervsstyrelsen dog fortsat som registreringsmyndighed anmode om oplysninger, hvilket også kan være fra revisor, hvis de er nødvendige for at bedømme, om betingelserne for registrering er opfyldt.

Efter den gældende lovs § 57 påhviler det fondsmyndigheden og Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed at påse overholdelsen af denne lov. En forudsætning for, at fondsmyndigheden kan varetage deres opgaver i henhold til lovens bestemmelser, er, at der sikres mulighed for at modtage pålidelige informationer om fonden og dens formueforvaltning. Indsendelse af reviderede årsregnskaber udgør det væsentligste grundlag herfor. Fondsmyndigheden bør dog herudover have mulighed for på en enkel og uformel måde at skaffe sig yderligere eller supplerende oplysninger om fonden.

Revisor indtager i den forbindelse en central rolle som oplysningskilde i kraft af sin stilling som uafhængigt organ med væsentlig indsigt i fondens økonomiske forhold. Derfor foreslås det, at fondsmyndigheden kan påbyde revisor at give oplysninger om fondens forhold.

Oplysningerne fra revisor vil indgå i fondsmyndighedens tilsyn med den konkrete fond. Det følger af de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger, at fondsmyndigheden skal gøre fondens bestyrelse bekendt med revisors udtalelse. Det vil også være muligt at få aktindsigt i oplysningerne i henhold til offentlighedsloven, medmindre oplysningerne er undtaget fra aktindsigt.

Hvis fondsmyndigheden ønsker yderligere oplysninger om et konkret forhold efter gennemgang af fondens årsregnskaber, revisors påtegning på årsregnskabet eller af andre årsager finder anledning til at få klargjort visse forhold vedrørende fondens ledelse, kan fondsmyndigheden anmode fondsbestyrelsen om oplysninger i henhold til § 24, stk. 4, eller alternativt i visse tilfælde efter forslagets § 25 iværksætte en granskning.

Kapitel 9

Til § 76

I forbindelse med udarbejdelsen af selskabsloven blev det vurderet, at det ville være hensigtsmæssigt at samle bestemmelserne om de forskellige former for kapitalafgang i et kapitel i loven. Det førte til, at selskabslovens kapitel 11 omhandler alle former for kapitalafgang.

Erhvervsfondsudvalget vurderede på tilsvarende vis, at det vil være hensigtsmæssigt at samle bestemmelserne om uddelinger og anden kapitalafgang fra en fond i et kapitel.

Forslaget til kapitel 9 svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Det foreslås i forlængelse af forslaget om et samlet kapitel om uddelinger og anden kapitalafgang fra en fond, at der indsættes en bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde, der opregner de forskellige kapitalafgangsformer i en fond. Selskabslovens § 179 opregner på tilsvarende vis de forskellige kapitalafgangsformer, der er i et aktieselskab eller anpartsselskab.

Det foreslås i *stk. 1*, at kapitalafgangsformerne i en erhvervsdrivende fond fortsat skal være uddelinger og kapitalnedsættelser. Der er ikke andre kapitalafgangsformer i en fond.

Reglerne om uddeling omfatter også andre former for økonomiske begunstigelser end traditionelle udbetalinger af kontanter eller formuegoder fra fonden.

Situationer, hvor en fond f.eks. køber aktiver eller serviceydelser til en pris over markedsprisen, kan efter omstændighederne være omfattet af bestemmelserne om uddeling og vil i givet fald skulle behandles som sådan og derfor også opfylde de krav, der er til sådanne.

Tilsvarende gælder, hvis en fond yder et lån på favorable rentevilkår, og hvor den aftalte rente på lånet eksempelvis er mindre end markedsrenten. I sådanne tilfælde vil den herved opståede renteforskel udgøre en uddeling fra fonden. Det samme gælder, hvis en erhvervsdrivende fond udlejer en lejlighed til under markedslejen. I den situation vil forskellen mellem markedslejen og den leje, som lejeren betaler, udgøre en uddeling og skal fremgå af årsregnskabet som en sådan.

I bestemmelsens *stk. 2, 1. pkt.*, foreslås det præciseret, at fondsbestyrelsen er ansvarlig for, at en uddeling af midler fra fonden ikke overstiger, hvad der er forsvarligt under hensyn til fondens, og i moderfonde koncernens, økonomiske stilling, og at det ikke sker til skade for fonden, dens kreditorer eller aftaleparter i øvrigt. Ledelsen skal således vurdere, om en uddeling eller en kapitalnedsættelse er forsvarlig i forhold til fondens samlede økonomiske stilling, herunder skal der foretages en vurdering af fondens nuværende og fremtidige situation.

Bestyrelsen er således til enhver tid ansvarlig for, at der er den fornødne kapital i fonden set i forhold til fondens nuværende og fremtidige drift.

Bestyrelsen er ansvarlig for, at kapitalafgang fra en fond ikke sker til skade for fonden eller dens kreditorer. Dermed understreges bestyrelsens overordnede ansvar for, at kapitalafgang fra en fond ikke påfører fonden eller andre et tab.

For en nærmere gennemgang af bestyrelsens ansvar for et forsvarligt kapitalberedskab henvises til forslaget til § 38, stk. 1, nr. 5.

Det foreslås endvidere præciseret i *stk. 2, 2. pkt.*, at bestyrelsen er ansvarlig for, at der efter en uddeling eller en kapitalnedsættelse er dækning for de reserver, der er bundne i henhold til lov, herunder bl.a. årsregnskabsloven, og fondens vedtægt.

Det foreslås, at bestemmelsens *stk. 2* strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 77

Efter lov om erhvervsdrivende fonde § 40 skal bestyrelsen i en fond foretage uddelinger til de formål, der er fastsat i fondens vedtægt. Bestyrelsen kan dog foretage rimelige henlæggelser til konsolidering af fonden. Det foreslås, at § 40 videreføres uændret.

Spørgsmålet om erhvervsdrivende fondes uddelinger blev indgående drøftet af Erhvervsfundsudvalget, jf. udvalgets rapport, herunder om der burde indføres en bestemmelse om, at en vis andel af en erhvervsdrivende fonds overskud som minimum skal uddeles.

I overensstemmelse med udvalgets anbefaling er der ikke foreslået indført et krav herom. Dette skyldes, at en række forhold taler mod at indføre en sådan bestemmelse. Det drejer sig blandt andet om, at erhvervsdrivende fonde er karakteriseret ved selv at udøve erhvervsdrift eller have bestemmende indflydelse i en erhvervsdrivende virksomhed, og ofte er hensynet til videreførelse og udvikling af en erhvervsvirksomhed en væsentlig del af fondens formål. Mindstekrav til uddelinger kan true hensynet til erhvervsvirksomheden. Baggrunden herfor er, at fonde, der pr. definition ikke har ejere, kun har erhvervsvirksomheden og eventuelt en værdipapirportefølje som finansieringskilde til fondens investeringer i virksomheden, herunder til udviklingsaktiviteter.

De erhvervsdrivende fondes betydning for den danske samfundsøkonomi via erhvervsaktiviteten er langt større end via uddelingerne. Det er således vigtigt, at lovgivningen ikke lægger hindringer i vejen for erhvervsaktiviteten i de erhvervsdrivende fonde. Hertil kommer, at fondsmyndigheden som hidtil foreslås at have mulighed for efter en konkret vurdering at henstille til bestyrelsen, at der foretages uddelinger, eller konkret under skærpende omstændigheder påbyde bestyrelsen at foretage uddelinger. Denne retsstilling, der foreslås videreført som § 79, vurderes at være tilstrækkelig.

Det er bestyrelsen, der som fondens øverste myndighed bestemmer, hvor stor en andel af fondens frie reserver, der skal uddeles, jf. dog § 79. Det er som følge heraf bestyrelsen i fonden, der er ansvarlige for at foretage en vurdering af, hvad der i den pågældende konkrete erhvervsdrivende fond ud fra denne fonds konkrete forhold er rimelige henlæggelser. I de erhvervsdrivende fonde opereres der således ikke med en tommelfingerregel om, hvad der er rimelige henlæggelser.

Der behøver ikke at være noget til hinder for, at en erhvervsdrivende fond ikke foretager uddelinger, uanset at fondens økonomiske situation umiddelbart berettiger hertil, hvis de manglende uddelinger eksempelvis skyldes, at fonden ønsker at foretage en større enkeltstående uddeling eller ønsker at kunne deltage i kapitaludvidelser/opkøb af aktier i den underliggende virksomhed.

Vedtægten for en erhvervsdrivende fond kan foreskrive en nærmere specificeret pligt for bestyrelsen til at foretage henlæggelser. Vedtægten kan for eksempel foreskrive, at en vis procentdel af fondens årlige resultat skal henlægges til en særlig reserve. Der bør dog generelt vises tilbageholdenhed med sådanne detaljerede bestemmelser i vedtægterne om konsolidering i forhold til uddelinger, idet der i lovgivningen med forslaget til § 79 er en bestemmelse, der har til formål at sikre en forsvarlig balance mellem uddelinger og konsolidering. Det er således vigtigt at være opmærksom på, at en vedtægtsbestemmelse om henlæggelse ikke medfører, at bestyrelsen er udelukket fra også på eget initiativ at foretage henlæggelser. Bestyrelsen skal således – også selvom vedtægten indeholder en bestemmelse om henlæggelse – foretage en vurdering af, hvorvidt der er behov for en større henlæggelse end foreskrevet i vedtægten.

En vedtægtsbestemmelse om henlæggelse må på tilsvarende vis ikke føre til, at der henlægges større beløb, end hvad der er rimeligt. En bestyrelse er således forpligtet til at mindske en vedtægtsbestemt henlæggelse, hvis henlæggelsen under de konkrete forhold ikke er rimelig i forhold til fondens økonomiske situation. Da der er tale om tilsidesættelse af en vedtægtsbestemmelse, kan dette dog kun finde sted med samtykke for fondsmyndigheden, jf. forslaget til § 61. Hvis det vurderes, at henlæggelsesbestemmelsen til stadighed vil føre til henlæggelse af beløb, der ikke er rimelige i forhold til fondens økonomiske situation, må vedtægten ændres i overensstemmelse med de almindelige regler herom.

Bestyrelsen kan ikke overlade det til andre at foretage uddelinger. Der er dog ikke noget til hinder for, at der i en fond er et rådgivende organ for bestyrelsen vedrørende uddelingen. Bestemmelsen herom kan være optaget i vedtægten. Vedtægten kan ligeledes foreskrive, at bestyrelsen forinden uddelingen foretages skal indhente indstilling eller udtalelse fra andre. Selvom det ikke fremgår af vedtægten, kan bestyrelsen godt indhente en sådan indstilling eller udtalelse fra andre. Dette ændrer imidlertid ikke ved, at det under alle omstændigheder er bestyrelsen, der træffer beslutningen om uddelinger, herunder uddelingernes størrelse, og bestyrelsen har ansvaret for uddelingens overensstemmelse med vedtægten.

I medfør af § 40 i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde er det ikke muligt i vedtægten for en erhvervsdrivende fond at foreskrive, at fonden ikke skal foretage uddelinger, eller at der ikke kan ske uddelinger før en bestemt begivenhed, eksempelvis stifterens død, er indtrådt.

Som nævnt i bemærkningerne til forslaget til § 76 omfatter reglerne om fondes uddelinger også andre former for økonomiske begunstigelser end traditionelle udbetalinger af midler. Situationer, hvor en fond f.eks. køber aktiver eller serviceydelser til en pris over markedsprisen, kan efter omstændighederne være omfattet af bestemmelserne om uddeling og vil derfor skulle behandles som sådan og derfor også opfylde de krav, der er til sådanne. Hvis en fond yder et lån på favorable rentevilkår, og hvor den aftalte rente på lånet eksempelvis er mindre end markedsrenten, vil den herved opståede renteforskel udgøre en uddeling fra fonden. Det samme gælder, hvis en erhvervsdrivende fond udlejer en lejlighed til under markedslejen. I den situation vil forskellen mellem markedslejen og den leje, som lejeren betaler, udgøre en uddeling, som skal fremgå af årsregnskabet som en sådan.

En fond må som hidtil kun foretage uddelinger til de emner eller personer, der er angivet som uddelingsberettigede i fondens vedtægt. I modsat fald vil bestyrelsen ifalde et ansvar over for fonden. Det kan være foreskrevet i vedtægten, at de uddelingsberettigede under fondens løbende drift ikke skal være dem, der skal modtage nettoprovenuet ved fondens likvidation. I sådanne tilfælde skal bestyrelsen – og senere likvidator – være opmærksom på, at det er de rette modtagere, der får udbetalt det løbende driftsoverskud henholdsvis likvidationsprovenuet.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at de uddelingsberettigede ikke har retskrav på uddelinger, hvis fonden af den ene eller anden årsag ophører med ydelserne, uanset at de pågældende måske har været vant til at modtage beløb år for år. Først når fondens bestyrelse har besluttet og over for den pågældende modtager af uddelingen har tilkendegivet ydelsen, opstår der et retskrav for den pågældende uddelingsberettigede efter dansk rets almindelige regler.

Hvis det fremgår af en erhvervsdrivende fonds vedtægt, at der er flere uddelingsformål og dermed flere uddelingsberettigede, må der ikke over en årrække ske en ensidig begunstigelse af det ene område på bekostning af de øvrige angivne områder. Over en given tidsperiode skal der således være en rimelig balance i uddelingerne til de forskellige uddelingsberettigede. Bestyrelsen er således ansvarlig for at sikre uddeling til samtlige uddelingsformål, og at der ikke konsekvent uddeles til nogen på bekostning af andre.

Uddelinger skal fremgå af fondens årsregnskab som uddeling i overskudsdisponeringen under resultatopgørelsen samt fremgå af eventuelle legatarfortegnelser eller lignende, jf. også forslaget til § 80 og bemærkningerne hertil.

Det foreslås, at bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse bygger på den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 41, som omhandler hvilke midler der kan anvendes til uddelinger. Forslaget medfører dog en række ændringer i forhold til bestemmelsens gældende affattelse.

Forslaget er i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Det foreslås i *stk. 1* reguleret, hvilke midler der som udgangspunkt kan anvendes til uddelinger. Forslaget til *stk. 1* medfører en forenkling i forhold til den gældende bestemmelse. Der er ikke herved tiltænkt materielle ændringer.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse, at en fond som udgangspunkt kun kan anvende beløb til uddelinger, som i fondens senest godkendte årsregnskab er opført som overført overskud og reserver, som ikke er bundet i henhold til lov eller vedtægt, med fradrag af overført underskud. Som eksempel på bundne reserver kan nævnes grundkapitalen samt reserven omfattet af årsregnskabslovens § 43 a (reserve for opskrivning efter indre værdis metode).

Henvisningen til reserver, der er bundet i henhold til lov, gælder fortsat reserver, der er bundne i henhold til årsregnskabsloven eller anden lovgivning. Der er således tale om en videreførelse af de gældende regler. I det omfang, der kommer andre lovbestemte regler om bundne reserver i årsregnskabsloven eller anden lovgivning, vil disse blive omfattet af bestemmelsen.

Den gældende bestemmelse om, at reserver, der er bundne i henhold til vedtægten, ikke kan benyttes til uddelinger, videreføres ligeledes.

Når opregningen af konkrete bundne reserver ikke længere er medtaget i lovteksten, er det for at sikre, at der ikke opstår uoverensstemmelse mellem eksempelvis bestemmelser i årsregnskabsloven og lov om erhvervsdrivende fonde.

Fondens bestyrelse er til enhver tid ansvarlig for, at der efter en uddeling er dækning for de reserver, der følger af vedtægten og lov, eksempelvis årsregnskabsloven.

Det faktum, at det fremgår af årsrapporten, at der er frie reserver, der kan anvendes til uddeling, kan ikke isoleret tages til udtryk for, at det vil være forsvarligt at foretage en uddeling.

Bestyrelsen skal løbende vurdere fondens økonomiske stilling. Bestyrelsesmedlemmerne har således pligt til konkret at vurdere, om fondens økonomiske stilling i tiden mellem regnskabsårets afslutning og datoen for uddelingen er forringet i et sådant omfang, at uddelingen ikke er forsvarlig.

Bestyrelsen skal ikke alene tage hensyn til indtrufne begivenheder frem til datoen for godkendelsen af årsregnskabet, men også til den forventede fremtidige udvikling.

Likviditet er ikke en betingelse for uddelinger. En fond med reserver, der kan anvendes til uddelinger, kan således optage lån til brug for en uddeling, eksempelvis i fondens hidtil ubelånte ejendomme. Det forudsætter dog, at de øvrige betingelser for uddelingen er opfyldt, herunder forsvarlighedsvurderingen. Vurdering af fondens fremtidige likviditet er en del af forsvarlighedsvurderingen.

Koncernregnskabet anvendes ikke ved beregning af de midler, der kan anvendes til uddelinger. Uddelinger fra en moderfond vil således basere sig på moderfondens eget årsregnskab, der kan afvige væsentligt fra koncernregnskabet. Koncernregnskabet kan imidlertid have betydning for, hvorvidt en moderfonds uddelinger er forsvarlige, idet kapitalafgang i disse tilfælde ikke må overstige, hvad der er forsvarligt under hensyntagen til koncernens økonomiske stilling. Koncernens økonomiske stilling kan således føre til, at der ikke er mulighed for uddelinger eller kun mulighed for en mindre uddeling, end moderfondens årsregnskab isoleret set giver mulighed for. Ved en moderfonds vurdering af, hvorvidt der forsvarligt kan uddeles, skal der således tages hensyn til koncernens økonomiske stilling som helhed, herunder størrelsen af de samlede egenkapital og de reserver, der kan anvendes til uddeling, når det skal sikres, at uddelingen vil være forsvarlig.

Aktie- og anpartsselskaber fik i 2004 mulighed for at udbetale såkaldt ekstraordinært udbytte. Disse selskabers mulighed for at udbetale ekstraordinært udbytte blev videreført i selskabsloven i 2009.

Det foreslås, at erhvervsdrivende fonde får mulighed for at foretage uddelinger af de tilsvarende midler, som aktieselskaber og anpartsselskaber kan anvende til ekstraordinært udbytte under iagttagelse af regler svarende til selskabslovens §§ 182 og 183. Det vurderes således, at der ikke er væsentlige hensyn, der kan begrunde, at der på dette punkt skal være forskel på reguleringen af erhvervsdrivende fonde i forhold til reguleringen af aktieselskaber og anpartsselskaber.

Efter forslaget til *stk. 2* kan en fond efter aflæggelsen af fondens første årsrapport anvende optjent overskud og frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort efter den periode, der senest er aflagt årsrapport for, til uddelinger, medmindre beløbet er uddelt, forbrugt eller bundet.

Ligesom ved uddeling af midler opgjort efter det foreslåede *stk. 1*, er bestyrelsen ved uddeling af midler i henhold til *stk. 2* til enhver tid ansvarlig for at tage stilling til, om fondens kapitalberedskab er forsvarligt. Bestyrelsen er således altid ansvarlig for, at en uddeling ikke er til skade for fonden og dens kreditorer, og at den ikke er i strid med reglerne om forsvarligt kapitalberedskab, jf. også den udtrykkelige bestemmelse herom i den foreslåede § 76, *stk. 2*.

Uddelingen af midler fra fonden kan ske på et hvilket som helst tidspunkt, og der er således ikke krav om, at det skal ske på årsmødet eller lignende.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.*, at hvis midlerne i henhold til det foreslåede *stk. 2* ønskes anvendt til uddeling, skal beslutningen om uddeling vedlægges en balance.

Efter den foreslåede *stk. 3, 2. pkt.*, vurderer bestyrelsen, om det er forsvarligt at vedlægge balancen fra seneste årsrapport, eller om der skal udarbejdes en mellembalance med en balancedag, der ligger tættere på bestyrelsens behandling og beslutning af spørgsmålet om uddeling. Mellembalancen skal vise, at der er tilstrækkelige midler til rådighed for uddelingen.

Efter forslaget til *stk. 4* skal der altid udarbejdes en mellembalance, hvis beslutningen om uddeling træffes mere end 6 måneder efter balancedagen i fondens seneste godkendte årsrapport. Mellembalancen skal vise, at der er tilstrækkelige midler til rådighed for uddelingen.

Hvis der er tale om en fond, der har kalenderåret som regnskabsår, vil der således være krav om udarbejdelse af en mellembalance, hvis beslutningen om uddelingen træffes den 1. juli eller senere.

Det foreslås i *stk. 5, 1. pkt.*, at hvis der udarbejdes mellembalance, skal mellembalancen være aflagt og påtegnet af bestyrelsen samt gennemgået af revisor.

Efter *stk. 5, 2. og 3. pkt.*, foreslås det, at mellembalancen skal udarbejdes efter de regler, som fonden udarbejder årsrapport efter, og at mellembalancen ikke må have balancedag, der ligger mere end 6 måneder forud for beslutningen om uddelingen.

Hvis der eksempelvis træffes beslutning om uddelingen den 1. september 2013, skal mellembalancen efter den foreslåede bestemmelse have balancedag den 1. marts 2013 eller senere.

I selskabsloven er der en udtrykkelig bestemmelse om udbetaling af udbytte, herunder ekstraordinært udbytte, ved udlodning af andre værdier end kontanter.

Det vurderes, at der ikke er væsentlige begrundelser, der taler imod, at det også i erhvervsdrivende fonde skal være muligt at foretage en uddeling ved udlodning af andre værdier end kontanter, således at en fond eksempelvis erhverver et bestemt aktiv med henblik på efterfølgende at uddele aktivet. Der kan eksempelvis være tale om erhvervelse af en scanner eller lignende, der efterfølgende uddeles til et hospital i stedet for, at fonden uddeler et kontantbeløb til hospitalet, som så selv indkøber scanneren.

Det foreslås derfor, at der indsættes en udtrykkelig bestemmelse om uddeling ved udlodning af andre værdier end kontanter. Det foreslås endvidere, at de beskyttelsesgarantier, der stilles i selskabsloven ved udbetaling af udbytte ved udlodning af andre værdier end kontanter, dvs. en vurderingsberetning, medmindre der er tale om udlodning af aktiver, hvor vurderingsberetningen kan erstattes med en ledelsesredegørelse, skal iagttages.

Det foreslås som følge heraf i *stk. 6, 1. pkt.*, at hvis en uddeling sker ved udlodning af andre værdier end kontanter, skal der udarbejdes en vurderingsberetning, jf. forslaget til § 33.

Efter det foreslåede *stk. 6, 2. pkt.*, skal det i vurderingsmandens erklæring ved uddelinger ved udlodninger af andre værdier end kontanter angives, at uddelingsbeløbet svarer til den ansatte værdi af den eller de andre værdier end kontanter, der uddeles, da det er vigtigt at få afklaret, at der ikke er flere midler, der afgår fra fonden, end det bestyrelsen har truffet beslutning om.

En vurderingsberetning ved en uddeling ved udlodning af andre værdier end kontanter er, hvis den udarbejdes af revisor, en revisorerklæring med høj grad af sikkerhed.

Det foreslås desuden, at det skal være muligt at fravælge udarbejdelsen af en vurderingsberetning fra en uvildig vurderingsmand, hvis der sker udlodning af aktier optaget til handel på et reguleret marked eller aktiver, hvis værdi kan siges at være objektivt godtgjort på en forsvarlig måde, og hvis bestyrelsen i fonden i stedet udarbejder en erklæring om indskuddet og indsender den til offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system. For en nærmere beskrivelse af reglen og afgrænsning af den relevante gruppe aktiver henvises til bemærkningerne til forslaget til § 34.

Det er aktivets markedsværdi, der skal kunne rummes inden for det konkrete uddelingsbeløb.

Hvis en uddeling ved udlodning af andre værdier end kontanter sker ved anvendelse af midlerne efter det foreslåede stk. 2, skal alle gevinster og tab, som opstår som følge af uddelingen, indarbejdes i mellembalancen, hvis der udarbejdes en sådan, og indgå i vurderingen af, om der er tilstrækkeligt med midler til at gennemføre uddelingen. Der skal således eksempelvis tages højde for en eventuel gevinst, der bliver realiseret som led i uddelingen, som følge af, at aktivets dagsværdi overstiger den bogførte værdi og den skat, som uddelingen medfører. Tallene kan ikke præsenteres i et tillæg til balancen, men skal indgå direkte i balancen, som godkendes af bestyrelsen, og skal være omfattet af revisors gennemgang af denne.

Hvis uddelingen sker ved anvendelse af midlerne reguleret i stk. 1, skal der først tages højde for de gevinster, der realiseres ved uddelingen, i årsrapporten for den regnskabsperiode, hvori uddelingen gennemføres.

Hvis bestyrelsen udarbejder og indsender en erklæring til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed efter reglerne i forslagets § 34, stk. 2 og 3, er der ikke pligt til at indhente vurderingsberetning ved uddeling af aktiver, jf. *stk. 6, 3. pkt.* Bestyrelsen skal offentliggøre erklæringen i Erhvervsstyrelsens it-system senest 2 uger efter beslutningen om uddelingen, jf. *stk. 6, 4. pkt.*

Hvis det er en bestående virksomhed, der uddeles, skal vurderingsberetningen indeholde en balance efter stk. 3, og dette gælder, uanset om det er en vurderingsmand, der udarbejder en egentlig vurderingsberetning, eller om bestyrelsen har erstattet vurderingsberetningen med en ledelsesredegørelse. Det bemærkes, at en sådan uddeling skal kunne rummes inden for vedtægen, herunder uddelingsformålet, og det må forventes, at en fond kun ganske undtagelsesvis vil kunne uddele ved at udlodde en bestående virksomhed, og den foreslåede bestemmelse herom vil som følge heraf kun finde anvendelse i ganske få enkeltstående tilfælde, eksempelvis i forbindelse med opløsning.

Hvis der er tale om udlodning af en bestående virksomhed med deraf følgende krav om udarbejdelse af en balance, skal balancen udarbejdes som en overdragelsesbalance for den overdragne virksomhed, jf. *stk. 6, sidste pkt.*

Det foreslås i *stk. 7*, at bestyrelsens beslutning om uddeling skal optages i bestyrelsesprotokollen. Hvis der er tale om en uddeling, der sker ved anvendelse af midler efter det foreslåede stk. 2, skal mellembalancen eller balancen for det seneste regnskabsår indgå i bestyrelsens protokol som bilag til den truffe beslutning. Herved vil det efterfølgende kunne dokumenteres, hvad der har indgået i bestyrelsens beslutningsgrundlag eksempelvis i forbindelse med en efterfølgende erstatningssag, hvis uddelingen medførte, at fonden eller dens kreditorer led tab som følge af uddelingen.

Det foreslås, at bestemmelsens stk. 1 og stk. 6, 4. pkt., strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 79

Efter stk. 2 i den gældende bestemmelse i § 42 i lov om erhvervsdrivende fonde kan fondsmyndigheden henstille til bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond at overveje at søge uddelingen forøget eller nedsat, hvis uddelingen til formålet står i klart misforhold til fondens midler.

Efter den gældende bestemmelses stk. 2 kan fondsmyndigheden efter forhandling med bestyrelsen pålægge bestyrelsen at foretage de fornødne dispositioner med henblik på en forøgelse eller nedsættelse af uddelingen, hvis uddelingens størrelse må anses for at indebære fare for en krænkelse af fondens vedtægt. Endelig kan Erhvervsstyrelsen i medfør af den gældende § 42, stk. 3, efter udtalelse fra fondens fondsmyndighed, pålægge bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond at foretage henlæggelser.

Det foreslås i § 79, at de gældende bestemmelser i § 42, stk. 1 og 2, videreføres. Der er ikke foretaget indholdsmæssige ændringer i forhold til de gældende bestemmelser.

Det bemærkes, at den gældende bestemmelse i § 42, stk. 3, ikke foreslås videreført i den nye lov. Dette skyldes, at det vurderes som hensigtsmæssigt, at det alene er fondsmyndigheden, der kan påbyde bestyrelsen at foretage ændring af uddelingerne, jf. det foreslåede stk. 2.

Efter forslaget til stk. 1 kan fondsmyndigheden som hidtil henstille til bestyrelsen i en konkret fond at overveje at søge uddelingerne fra fonden forøget eller nedsat, hvis fondsmyndigheden skønner, at fondens uddeling står i klart misforhold til fondens midler.

Fondsmyndigheden kan i medfør af den foreslåede bestemmelse i *stk. 2*, der som nævnt viderefører den gældende bestemmelse i § 42, stk. 2, påbyde bestyrelsen at foretage de nødvendige dispositioner med henblik på enten at forøge eller formindske uddelingerne fra fonden.

Forslaget svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Formålet med bestemmelsen er, dels at fonden opfylder sin forpligtelse til at foretage uddelinger, dels at en fond ikke foretager uddelinger, der i strid med fondens vedtægt sker på bekostning af fondens erhvervsmæssige konsoliderings behov og dermed også fondens erhvervsmæssige fremtid.

Det er alene fondsmyndigheden, der i medfør af den foreslåede bestemmelse kan ændre en fondsbestyrelses uddelinger. Hvis stifterne, de uddelingsberettigede eller andre mener, at der er en uhensigtsmæssig fordeling mellem uddelingerne fra en fond og fondens konsolidering, må de pågældende rette henvendelse til fondsmyndigheden.

Som nævnt i bemærkningerne til forslagets § 77 er det en meget konkret afvejning, når det skal afgøres, om en uddeling er passende i forhold til fondens økonomiske forhold. Fremgangsmåden i denne type sager vil derfor fortsat være, at hvis fondsmyndighed konstaterer, at der kan være et misforhold mellem fondens uddelinger og fondens egenkapital, vil fondsmyndigheden anmode fondens bestyrelse om en redegørelse. På baggrund af redegørelsen vil fondsmyndigheden kunne tage stilling til, om fondsmyndigheden bør gribe ind eller ej, og om et eventuelt indgreb bør ske ved at henstille til bestyrelsen at foretage dispositioner med henblik på at forøge eller formindske uddelinger, eller om fondsmyndigheden konkret skal påbyde bestyrelsen at ændre uddelingerne.

Som hidtil skal der foreligge tungtvejende grunde, før fondsmyndigheden anvender kompetencen til at påbyde en forøgelse eller formindskelse af fondens uddelinger. Det forudsætter således blandt andet, at det ikke ved forhandling med bestyrelsen er lykkedes at opnå et i forhold til vedtægten tilfredsstillende resultat.

Når der skal foretages en vurdering af, hvorvidt der er overensstemmelse mellem en fonds uddelinger og fondens økonomiske stilling, kan der ses på både fondens forhold og på dens underliggende virksomheder, hvor fonden har bestemmende indflydelse. Hvis der således i underliggende dattervirksomheder er store frie reserver, vil fondsmyndigheden i medfør af forslaget til § 24, stk. 2, efter omstændighederne kunne påbyde fondsbestyrelsen at påvirke datterselskabet til at udlodde mere af overskuddet som udbytte til fonden. Som nævnt i bemærkningerne til denne bestemmelse forventes denne påbudsmulighed kun anvendt af fondsmyndigheden, hvis der er tale om situationer af omgåelse, hvor en overkonsolideret dattervirksomhed ikke udbetaler udbytte med det formål at undgå, at fonden kan foretage uddelinger i overensstemmelse med vedtægten.

Fondsmyndighedens påbud efter stk. 2 kan gennemtvinges ved tvangsbøder, jf. forslaget til § 128, stk. 2.

Til § 80

Efter de gældende regler i lov om erhvervsdrivende fonde § 57, stk. 3, kan fondsmyndigheden anmode om en fonds fortegnelse over modtagere af uddelinger fra fonden (legatarfortegnelse), hvis fondsmyndigheden har brug for denne i forbindelse med udøvelsen af sit hverv som tilsynsmyndighed for fonden.

Med henblik på at lette fondsmyndighedens arbejde foreslog Erhvervsfondsudvalget, at der blev krav om, at bestyrelsen i en fond årligt skal indsende fortegnelsen over modtagere af uddelinger fra fonden i regnskabsåret (legatarfortegnelsen) til fondsmyndigheden.

I overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets anbefaling foreslås det, at der indsættes en bestemmelse om, at legatarfortegnelsen skal indsendes til fondsmyndigheden senest samtidig med indsendelsen af fondens årsrapport til Erhvervsstyrelsen. For langt de fleste fonde vil dette betyde, at både fondens legatarfortegnelse og årsrapport skal indsendes til Erhvervsstyrelsen.

Samtidigt med indsendelsen af fondens årsrapport for eksempelvis 2013 skal fonden indsende en af bestyrelsen underskrevet legatarfortegnelse over, hvem der har modtaget uddelinger fra fonden i regnskabsåret 2013. Legatarfortegnelsen skal som udgangspunkt oprettes som et selvstændigt dokument. Fortegnelsen skal dog altid godkendes af bestyrelsen sammen med godkendelsen af årsrapporten.

Hvis fortegnelsen ikke indsendes, kan bestyrelsen pålægges tvangsbøder, jf. den foreslåede § 128, stk. 2.

Legatarfortegnelsen skal som minimum indeholde navn på modtagerne og det beløb, de enkelte personer m.v. har modtaget.

Det samlede uddelingsbeløb, der fremgår af legatarfortegnelsen skal stemme overens med det beløb, som fonden i henhold til årsregnskabet har uddelt det pågældende år.

En uddeling kan bestå i ydelse af lån på favorable vilkår under markedsvilkår eller ved at fonden stiller garantier eller lignende. I sådanne tilfælde må ”begunstigelsen” fra fondens side kapitaliseres, og dette beløb vil i så fald udgøre uddelingen, der skal fremgå af legatarfortegnelsen.

Det foreslås, at legatarfortegnelsen alene skal indsendes til fondsmyndighedens brug, og at den således ikke skal offentliggøres sammen med årsrapporten.

Årets uddelinger i henhold til resultatdisponeringen i årsregnskabet skal svare til summen af uddelinger samt eventuelle tilbageførsler af uddelinger m.v. i henhold til legatarfortegnelsen

Forslaget til § 80 supplerer den foreslåede bestemmelse i årsregnskabslovens § 77 b, jf. forslaget § 131, nr. 2, hvorefter fondsbestyrelsen skal medtage en redegørelse for fondens uddelingspolitik samt opdele årets uddelinger i hovedkategorier.

Det fremgår af den gældende § 7, stk. 2, i bekendtgørelsen om indsendelse til og offentliggørelse af årsrapporter mv. i Erhvervsstyrelsen samt kommunikation hermed, at hvis legatarfortegnelsen er indsendt til Erhvervsstyrelsen som et selvstændigt dokument, dvs. uden at være en del af årsrapporten, er fortegnelsen undtaget fra aktindsigt i medfør af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 61, stk. 2, som henviser til reglerne i offentlighedsloven.

Det foreslås, at indholdet af denne bestemmelse videreføres som *stk. 2*.

Hvis bestyrelsen vælger at indsende oplysningerne om årets legatmodtagere som en del af årsrapporten, skal der ikke udarbejdes en særskilt fortegnelse til fondsmyndigheden, da oplysningerne i givet fald er offentligt tilgængelige.

Det foreslås, at bestemmelsen straffelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 81

Efter den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 11 kan bestyrelsen i en fond med fondsmyndighedens samtykke beslutte at foretage en nedsættelse af fondens grundkapital. De nærmere regler om kapitalnedsættelser har hidtil fremgået af en bekendtgørelse, jf. bekendtgørelse nr. 248 af 23. marts 2006 om nedsættelse af grundkapitalen i erhvervsdrivende fonde.

Som nævnt i bemærkningerne til den foreslåede § 76 vurderes det i overensstemmelse med Erhvervsudvalgets anbefaling at være hensigtsmæssigt at samle bestemmelserne om kapitalafgang fra en fond i et kapitel i den nye lov om erhvervsdrivende fonde.

Erhvervsfundsudvalget vurderede endvidere, at det vil medføre større klarhed og lette fondenes praktiske arbejde, hvis reglerne om kapitalnedsættelser kom til at fremgå direkte af loven og ikke af en bekendtgørelse som hidtil.

Forslaget til §§ 81 til 86 indeholder som følge heraf bestemmelser om kapitalnedsættelser i erhvervsdrivende fonde.

Den foreslåede bestemmelse i § 81 omhandler bestyrelsens beslutning om en kapitalnedsættelse.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at bestyrelsen kan beslutte at nedsætte grundkapitalen, herunder en eventuel ændring af vedtægten. Det foreslås endvidere, at fondsmyndigheden skal samtykke i kapitalnedsættelsen. Der er således fortsat krav om fondsmyndighedens samtykke ved kapitalnedsættelser, og dette gælder, uanset om der er tale om en kapitalnedsættelse til dækning af underskud, uddeling eller henlæggelse til særlig reserve.

Der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til de gældende betingelser for fondsmyndighedens samtykke til en kapitalnedsættelse. Det medfører således fortsat, at fondsmyndigheden som udgangspunkt bør være positivt indstillet over for en kapitalnedsættelse til dækning af underskud, da bevæggrunden for kapitalnedsættelsen i disse tilfælde er et regnskabsmæssigt konstateret underskud, som ønskes dækket.

Ved kapitalnedsættelse til uddeling forudsættes det, at der fortsat vil være krav om, at bestyrelsen redegør for, hvorfor bestyrelsen ønsker at foretage kapitalnedsættelsen. Bestyrelsen skal i forbindelse hermed redegøre for forholdet til fondens fremtidige kapital- og konsolideringsbehov, således at det sikres, at uddelingen ikke medfører risiko for fonden, herunder fondens formål, og dens kreditorer.

Hvis bestyrelsen kan redegøre for nedsættelsens nødvendighed eller hensigtsmæssighed, vil fondsmyndigheden som hidtil kunne meddele samtykke til kapitalnedsættelsen.

Det foreslås som noget nyt i *stk. 1, 2. pkt.*, at fonde fremover også skal kunne foretage kapitalnedsættelse til henlæggelse til særlig reserve. Når fondsmyndigheden således skal vurdere, om der skal meddeles samtykke til en sådan kapitalnedsættelse, skal fondsmyndigheden anlægge den samme vurdering som ved kapitalnedsættelser til uddeling, da resultatet for fonden, herunder det formål fonden skal varetage, og dens kreditorer, er det samme ved kapitalnedsættelse til uddeling og til henlæggelse til særlig reserve, idet midlerne umiddelbart efter kapitalnedsættelsen kan uddeles fra fonden.

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende lov om erhvervsdrivende fondes § 11, stk. 1, 1. pkt., og der er på dette punkt ikke tilsigtet ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 11, stk. 1, 2. pkt., foreslås dog ikke videreført, da det som nævnt foreslås, at de nærmere bestemmelser om kapitalnedsættelser ikke længere skal fremgå af en bekendtgørelse. Den gældende mulighed for at udstede en bekendtgørelse om kapitalnedsættelser foreslås som følge heraf ikke videreført.

Det foreslås i stk. 1, 2. pkt., at bestyrelsens beslutning om en kapitalnedsættelse skal angive det beløb, hvormed grundkapitalen nedsættes, samt til hvilket af følgende formål beløbet skal anvendes:

1. dækning af underskud,
2. uddeling, eller
3. henlæggelse til en særlig reserve.

Efter de gældende regler kan en kapitalnedsættelse i en fond alene ske til dækning af underskud eller uddeling.

Det foreslås efter ønske fra Erhvervsfondsudvalget, at det fremover også skal være muligt at foretage kapitalnedsættelser til henlæggelse til en særlig reserve svarende til, hvad der er muligt for aktie- og anpartsselskaber. Ved kapitalnedsættelser til en særlig reserve er der dog også krav om, at der skal være en aktuel plan med nedsættelsen, dvs. hvad skal midlerne anvendes til og hvornår. Dette skal også ses i sammenhæng med, at der fortsat vil være krav om, at fondsmyndigheden skal samtykke til en kapitalnedsættelse, jf. den foreslåede

bestemmelse i stk. 1, 1. pkt. Det vurderes som følge heraf, at bestemmelsens anvendelsesområde i praksis formentlig vil være begrænset.

Efter de gældende regler stilles der krav om revisors medvirken ved kapitalnedsættelse til dækning af underskud. Ved en sådan kapitalnedsættelse skal revisor efter de gældende regler udarbejde en erklæring om, at underskuddet på datoen for nedsættelsen mindst svarer til nedsættelsesbeløbet.

Kravet om en revisorerklæring ved kapitalnedsættelse til dækning af underskud blev indført for at sikre, at man ikke nedsatte kapitalen med et større beløb end underskuddet. Ved en kapitalnedsættelse til dækning af underskud har kreditorerne ikke mulighed for at anmelde deres krav. Hvis grundkapitalen nedsættes med et større beløb end underskuddet, vil man kunne overføre midler fra de bundne til de frie reserver, uden at kreditorerne gøres opmærksom herpå.

I lovforslagets § 38, stk. 1, nr. 5, foreslås det præciseret, at bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond er ansvarlig for, at fondens kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt. Det fremgår endvidere af forslaget til § 76, at fondens bestyrelse er ansvarlig for, at kapitalafgang fra en fond er forsvarlig. Fondens ledelse er således altid ansvarlig for, at en kapitalnedsættelse er forsvarlig, og at kapitalnedsættelsen ikke sker til skade for fonden, dens kreditorer eller aftaleparter.

Bestyrelsesmedlemmerne vil således efter omstændighederne kunne ifalde erstatningsansvar, hvis nedsættelsesbeløbet overstiger underskuddet, da der i så fald vil blive udbetalt yderligere midler fra fonden, som dermed påføres et tab. Dette gælder, uanset om fondsmyndigheden har meddelt samtykke til kapitalnedsættelsen, jf. det foreslåede stk. 1, 1. pkt..

Det er også op til bestyrelsens medlemmer under ansvar at vurdere, om de selv er i stand til at opgøre underskuddet, eller om de har behov for materiale udarbejdet af en tredjemand – formentlig revisor.

Den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 11, stk. 2, omhandler, hvad der gælder for de såkaldte kapitalforbrugende fonde. Denne bestemmelse foreslås videreført uændret i det foreslåede *stk. 2*. Der er ikke tilsigtet ændringer i forhold til gældende ret. Det er således fortsat muligt i vedtægten for en erhvervsdrivende fond at bestemme, at fondens grundkapital gennem et nærmere fastsat tidsrum skal nedsættes med bestemte beløb eller bestemte andele med henblik på uddeling til formålet.

Vedtægtsændringer affødt af, at bestyrelsen har truffet beslutning om en kapitalnedsættelse, skal være registreret eller anmeldt til registrering senest 2 uger efter beslutningen, jf. forslaget til *stk. 2, 2. pkt.* I forslaget til § 12, stk. 1, foreslås det, at der i lov om erhvervsdrivende fonde indsættes en generel anmeldelsesfrist på 2 uger, og at denne anmeldelsesfrist skal gælde både ved stiftelsen af nye erhvervsdrivende fonde og ved ændringer i fonde. Anmeldelsesfristen ved kapitalnedsættelser i kapitalforbrugende fonde foreslås som følge heraf nedsat fra 4 uger til 2 uger. Bestemmelsen svarer i øvrigt til den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 11, stk. 2, 2. pkt.

Efter den gældende bestemmelse i § 11, stk. 2, 3. pkt., kan en kapitalnedsættelse i en kapitalforbrugende fond kun ske, hvis fondens revisor erklærer, at fonden efter uddelingen utvivlsomt vil have tilstrækkelige midler til at dække sine kreditorer.

Det foreslås i forslaget til § 76, stk. 2, at der indsættes en bestemmelse i den nye lov om erhvervsdrivende fonde, hvoraf det bl.a. fremgår, at bestyrelsen ved uddelinger og kapitalnedsættelser er ansvarlige for, at der efter dispositionen er dækning for grundkapitalen og fondens øvrige bundne reserver. Den foreslåede bestemmelse i § 76 finder således anvendelse både ved uddelinger og kapitalnedsættelser, herunder kapitalnedsættelser i kapitalforbrugende fonde. I lyset heraf foreslås det, at den gældende bestemmelse i § 11, stk. 2, 3. pkt., om en revisorerklæring ikke videreføres. Der henvises i øvrigt til forslaget til § 76, og bemærkningerne til denne bestemmelses stk. 2, 2. pkt.

Det foreslås i *stk. 3*, at kapitalnedsættelse ikke kan resultere i, at grundkapitalen kan nedsættes til et beløb under det i § 31 fastsatte mindstebeløb, dvs. 300.000 kr. Der er ikke med det foreslåede stk. 3 tilsigtet ændringer i forhold til den gældende bestemmelse i § 11, stk. 3.

Til § 82

Det fremgår af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 42, stk. 1, at hvis en fonds uddelinger står i klart misforhold til fondens midler, kan fondsmyndigheden henstille til bestyrelsen at overveje at søge uddelingen forøget eller nedsat.

Hvis uddelingens størrelse må anses for at indebære fare for krænkelse af fondens vedtægt, kan fondsmyndigheden i henhold til den gældende § 42, stk. 2, efter forhandling med bestyrelsen påbyde bestyrelsen at foretage de fornødne dispositioner med henblik på en forøgelse eller nedsættelse af uddelingen.

Endelig kan Erhvervsstyrelsen i henhold til den gældende § 42, stk. 3, efter udtalelse fra fondsmyndigheden pålægge bestyrelsen at foretage henlæggelser.

Bestemmelsen i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 42, stk. 1 og 2, foreslås videreført i § 79.

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde indeholder dog ikke en tilsvarende bestemmelse om, at fondsmyndigheden kan henstille eller påbyde bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond at nedsætte grundkapitalen.

På baggrund af Erhvervsfundsudvalgets rapport foreslås der dog i § 82 indsat en bestemmelse om de tilfælde, hvor fondens grundkapital klart afviger fra fondens vedtægt, herunder i særdeleshed formål og aktiviteter, samt uddelingsformål.

I praksis kan en uforholdsmæssig stor grundkapital eller andre reserver, herunder reserven i henhold til den foreslåede § 81, således i visse tilfælde sidestilles med ovennævnte tilfælde, hvor en fonds midler står i klart misforhold til fondens uddelinger.

Kapitalforhøjelser kræver efter gældende ret ikke fondsmyndighedens godkendelse, hvilket også fremover vil være tilfældet, jf. den foreslåede § 35. Det medfører en risiko for, at bestyrelsen i en fond løbende forhøjer grundkapitalen med fondens frie reserver for derved at undgå uddelinger i overensstemmelse med formålet, uanset at det har været stifters intention, at der løbende skulle foretages uddelinger af fondens midler til de uddelingsberettigede.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at fondsmyndigheden under skærpende omstændigheder skal kunne påbyde bestyrelsen at foretage en kapitalnedsættelse.

Det er forventningen, at den praktiske fremgangsmåde i disse tilfælde vil være, at fondsmyndigheden eksempelvis i forbindelse med en gennemgang af fondens årsregnskab konstaterer, at der er indikationer på, at fondens grundkapital står i klart misforhold med fondens vedtægt. På baggrund heraf anmoder fondsmyndigheden bestyrelsen i fonden om en redegørelse, eventuelt bilagt en erklæring fra fondens revisor. På baggrund af bestyrelsens redegørelse og revisors eventuelle erklæring træffer fondsmyndigheden afgørelse om, hvorvidt der er tale om et tilfælde omfattet af bestemmelsen.

En kapitalnedsættelse efter den foreslåede bestemmelse vil af hensyn til blandt andet fondens kreditorer skulle iagttage reglerne om kapitalnedsættelser, hvilket blandt andet medfører, at beslutningen om kapitalnedsættelse skal offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system, så fondens kreditorer har mulighed for at anmelde deres krav m.v.

Fondsmyndighedens påbud efter den foreslåede bestemmelse kan gennemtvinges ved tvangsbøder, jf. forslaget til § 128, stk. 2.

Til § 83

Det foreslås, at der i den nye lov om erhvervsdrivende fonde indsættes en bestemmelse om kapitalnedsættelser, der sker ved udlodning af andre værdier end kontanter.

Selskabslovens § 190 indeholder tilsvarende en udtrykkelig bestemmelse om kapitalnedsættelse til udbetaling til kapitalejerne ved udlodning af andre værdier end kontanter.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at beskytte kreditorerne. En kapitalnedsættelse i andre værdier end kontanter udgør samme risiko for kreditorerne som en stiftelse eller kapitalforhøjelse i værdier. Det vurderes derfor som hensigtsmæssigt, at der ved en kapitalnedsættelse ved udlodning af andre værdier end kontanter skal ske iagttagelse af de samme beskyttelsesværn som ved stiftelser, jf. de foreslåede bestemmelser i §§ 32 til 34.

I den foreslåede § 33, stk. 1, er det præciseret, at vurderingsberetningen skal angive, at nedsættelsesbeløbet mindst svarer til aktivets værdi. Dette skyldes, at § 33, stk. 1, tager udgangspunkt i en stiftelsessituation, hvor der indskydes værdier i fonden. En vurderingsberetning i forbindelse med udlodning af aktiver har til formål at sikre, at der ikke er flere midler, der afgår fra fonden, end bestyrelsen har truffet beslutning om, hvorfor den skal formuleres anderledes end vurderingsberetninger efter § 33, stk. 1.

En vurderingsberetning ved en kapitalnedsættelse ved udlodning af andre værdier end kontanter er en revisorerklæring med høj grad af sikkerhed.

Det foreslås desuden, at det er muligt at fravælge udarbejdelsen af en vurderingsberetning fra en uvildig vurderingsmand, hvis der sker udlodning af aktier optaget til handel på et reguleret marked eller aktiver, hvis værdi kan siges at være objektivt godtgjort på en forsvarlig måde, og hvis bestyrelsen i fonden i stedet udarbejder en erklæring om indskuddet og indsender den til offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system. For en nærmere beskrivelse af reglen og afgrænsning af den relevante gruppe aktiver henvises til bemærkningerne til forslaget til § 34.

Det foreslås, at bestemmelsens 4. pkt., strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 84

Den foreslåede bestemmelse omhandler registrering af beslutningen om at foretage en kapitalnedsættelse.

Det foreslås i § 84, 1. pkt., at bestyrelsens beslutning om kapitalnedsættelse skal registreres eller anmeldes til registrering senest to uger fra datoen for beslutningen. Som led i den foreslåede generelle ensretning af anmeldelsesfristerne, foreslås fristen nedsat fra de nuværende 4 uger i den gældende bestemmelse til 2 uger.

Overskridelse af 2 ugers fristen forhindrer som udgangspunkt ikke, at beslutningen om kapitalnedsættelse registreres.

Forslaget til § 84 svarer til, hvad der på dette punkt gælder for aktieselskaber og anpartsselskaber i henhold til selskabslovens § 191, hvor 2 ugers fristen dog er en gyldighedsbetingelse.

Til § 85

I henhold til bekendtgørelse nr. 248 af 23. marts 2006 om nedsættelse af grundkapitalen i erhvervsdrivende fonde opfordres kreditorerne til at anmelde deres krav til fonden, hvis der er besluttet en kapitalnedsættelse i fonden til uddeling. Opfordringen til kreditorerne sker i forbindelse med Erhvervsstyrelsens registrering af beslutningen om kapitalnedsættelsen, og kreditorerne har 3 måneder til at anmelde deres krav, jf. bekendtgørelsens § 3.

Selskabsloven medførte, at reglerne om kapitalnedsættelser i kapitalselskaber blev ændret væsentligt.

De gældende regler om kapitalnedsættelser i erhvervsdrivende fonde bygger på de tidligere regler om kapitalnedsættelser i aktieselskaber og anpartsselskaber. Det foreslås som følge heraf, at reglerne om kapitalnedsættelser i erhvervsdrivende fonde tilpasses i lyset af de ændringer, som selskabsloven medførte, hvilket også svarer til Erhvervsfundsudvalgets anbefaling.

Det foreslås som følge heraf i § 85, 1. pkt., at hvis en kapitalnedsættelse sker til uddeling eller henlæggelse til en særlig reserve, er der krav om, at kreditorerne opfordres til at anmelde deres krav. Der er derimod ikke krav om opfordring til kreditorerne ved kapitalnedsættelser til dækning af underskud, hvilket svarer til, hvad der efter selskabsloven gælder ved kapitalnedsættelser i aktieselskaber og anpartsselskaber.

Det foreslås, at kreditorerne fremover som i selskabsloven skal have 4 uger til at anmelde deres krav, jf. § 85, 2. pkt. Den foreslåede anmeldelse af krav skal ske til fonden.

Formålet med offentliggørelsen er at give kreditorerne mulighed for at anmelde deres krav med henblik på at få dem fyldestgjort eller at få stillet sikkerhed herfor, inden kapitalnedsættelsen effektueres, jf. forslaget til § 86.

Opfordringen til kreditorerne sker som hidtil ved Erhvervsstyrelsens registrering af beslutningen om kapitalnedsættelsen, jf. forslaget til § 85, 3. pkt.

Forslaget svarer til, hvad der på dette punkt gælder for aktieselskaber og anpartsselskaber i henhold til selskabslovens § 192, stk. 1.

Det foreslås, at bestemmelsen straffelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 86

Indførelsen af selskabsloven i 2009 medførte, at reglerne om kapitalnedsættelser i kapitalsekskaber blev ændret væsentligt.

De gældende regler om kapitalnedsættelser i erhvervsdrivende fonde bygger på de tidligere regler om kapitalnedsættelser i aktieselskaber og anpartsselskaber. Det foreslås som følge heraf, at reglerne om kapitalnedsættelser i erhvervsdrivende fonde i den nye lov tilpasses i lyset af de ændringer, selskabsloven medførte. Dette svarer til Erhvervsfundsudvalgets anbefalinger.

Det foreslås i *stk. 1*, at det er muligt for en fond at tage initiativ til at få gennemført en kapitalnedsættelse til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve fire uger efter registreringen af beslutningen om kapitalnedsættelsen, hvor kreditorerne samtidigt er blevet opfordret til at anmelde deres krav, jf. den foreslåede bestemmelse i § 85. En kapitalnedsættelse må dog kun gennemføres, hvis bestyrelsen skønner, at det vil være forsvarligt. Betingelsen i det foreslåede *stk. 4* om anmeldte krav skal endvidere være iagttaget.

Der er i selskabsloven indført såkaldte automatiske gennemførelser af kapitalnedsættelser, hvor Erhvervsstyrelsen uden yderligere anmeldelse fra selskabet gennemfører kapitalnedsættelsen, medmindre styrelsen inden for 4 uger, har modtaget underretning om, at kapitalnedsættelsen ikke skal gennemføres. Denne model med automatiske gennemførelser har i praksis vist sig hensigtsmæssig.

Det foreslås som følge heraf, at modellen med automatisk gennemførelse af kapitalnedsættelser også indføres i de erhvervsdrivende fonde, jf. det foreslåede *stk. 2*.

Det foreslås i *stk. 2*, at en automatisk gennemførelse af kapitalnedsættelsen foretages af Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed af egen drift, og at dette kan ske 4 uger efter udløbet af kreditorernes periode til at anmelde krav. Det er Erhvervsstyrelsen, der bestemmer, hvornår gennemførelsen skal finde sted. Anmelderen af beslutningen om kapitalnedsættelsen bliver underrettet, når kapitalnedsættelsen er blevet gennemført. Erhvervsstyrelsen effektuerer dog ikke kapitalnedsættelsen, hvis styrelsen inden registreringen af gennemførelsen har modtaget meddelelse fra fondsbestyrelsen eller dens rådgivere om, at beslutningen om kapitalnedsættelsen skal annulleres, jf. det foreslåede *stk. 3*, eller at gennemførelsen ikke skal ske automatisk, men at en eventuel gennemførelse af kapitalnedsættelsen vil blive registreret eller anmeldt til registrering af fondsbestyrelsen eller dens rådgivere, jf. forslaget til *stk. 4* og *5*.

I visse tilfælde kan der ske ændringer i tidsrummet fra registreringen af beslutningen om kapitalnedsættelsen og indtil den efterfølgende effektivering af beslutningen. Visse af disse ændringer, herunder eksempelvis en vedtægtsændring eller lignende, kan betyde, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ikke kan sørge for den automatiske gennemførelse af kapitalnedsættelsen. Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at Erhvervsstyrelsen får hjemmel til at fastsætte regler om, hvilke mellemliggende ændringer der medfører, at beslutningen om kapitalnedsættelse annulleres, eller at kapitalnedsættelsen skal effektueres manuelt af fondsbestyrelsen eller dens rådgivere ved en anmeldelse til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

Det foreslås i *stk. 3*, at bestyrelsen har pligt til at afbryde den automatiske gennemførelse af en kapitalnedsættelse og annullere beslutningen om kapitalnedsættelse efter *stk. 2, 1. pkt.*, hvis

gennemførelsen ikke kan finde sted i overensstemmelse med det offentliggjorte, eller hvis det ikke er forsvarligt at gennemføre nedsættelsen. Forslaget til stk. 3 skal ses i sammenhæng med forslaget til § 76, hvori det foreslås præciseret, at fondens bestyrelse er ansvarlig for, at kapitalafgang fra en fond er forsvarligt. Fondens bestyrelse er således altid ansvarlig for, at en kapitalnedsættelse er forsvarlig, og at kapitalnedsættelsen ikke sker til skade for fonden, dens kreditorer eller aftaleparter.

I *stk. 4, 1. pkt.*, foreslås det, at en kapitalnedsættelse ikke må gennemføres, hvis kreditorerne har anmeldt krav i anledning af kapitalnedsættelsen, og hvis anmeldte, forfaldne krav ikke er fyldestgjort, og der ikke på forlangende er stillet betryggende sikkerhed for uforfaldne eller omtvistede krav.

Det foreslåede stk. 4 gælder både ved kapitalnedsættelser, der sker på baggrund af en anmeldelse, jf. det foreslåede stk. 1, og ved automatiske gennemførelser efter det foreslåede stk. 2. I forhold til de automatiske gennemførelser af kapitalnedsættelser medfører dette, at bestyrelsen har pligt til at foretage anmeldelse efter det foreslåede stk. 2, hvis bestyrelsen konstaterer, at der 4 uger efter udløbet af perioden for kreditorernes anmeldelse af krav, jf. § 85, fortsat er eller vil være anmeldte, forfaldne krav, der ikke er fyldestgjort, eller uforfaldne eller omtvistede krav, der på forlangende ikke er stillet betryggende sikkerhed for

Det er fortsat Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, der på en af parternes begæring afgør, om en tilbudt sikkerhed må anses for betryggende, jf. det foreslåede *stk. 4, 2. pkt.* Der er på dette punkt ikke tilsigtet ændringer i forhold til den gældende bestemmelse i § 3, stk. 2 og 3, i bekendtgørelse nr. 248 af 23. marts 2006 om nedsættelse af grundkapitalen i erhvervsdrivende fonde.

Det er efter det foreslåede stk. 2 muligt at afbryde Erhvervsstyrelsens automatiske gennemførelse af en kapitalnedsættelse, således at gennemførelsen af kapitalnedsættelsen først finder sted, når fonden eller dens rådgivere registrerer eller anmelder til registrering kapitalnedsættelsens gennemførelse.

Det vurderes som væsentligt blandt andet af hensyn til fondens kreditorer, at det ikke skal være uvist i en meget lang periode, om kapitalnedsættelsen skal gennemføres. Det foreslås som følge heraf i *stk. 5, 1. pkt.*, at en gennemførelse af en kapitalnedsættelse skal være anmeldt senest ved udløbet af indsendelsesfristen for den årsrapport, hvori tidspunktet for beslutningen om kapitalnedsættelsen indgår, dog senest 1 år efter beslutningen om kapitalnedsættelsen. Hvis fristen overskrides mister beslutningen sin gyldighed, jf. det foreslåede *stk. 5, 2. pkt.*

Den foreslåede bestemmelse bygger i vidt omfang på den gældende bestemmelse i § 3, stk. 4, i bekendtgørelsen om nedsættelse af grundkapitalen i erhvervsdrivende fonde, hvoraf det fremgår, at hvis anmeldelsen om gennemførelse af nedsættelsen af grundkapitalens ikke er modtaget i Erhvervsstyrelsen senest 12 måneder efter, at styrelsen har registreret beslutningen om kapitalnedsættelsen, mister beslutningen sin gyldighed.

Den foreslåede bestemmelse svarer til, hvad der på dette punkt gælder for aktieselskaber og anpartsselskaber i henhold til selskabslovens § 193.

Det foreslås, at bestemmelsens stk. 4 strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Det fremgår af § 43, stk. 1, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, at en fond ikke må foretage uddelinger til stiftere, bestyrelsesmedlemmer, revisorer, direktører eller personer, der indtager en ledende stilling i fonden. Tilsvarende gælder for den, der er knyttet til en af de nævnte personer ved ægteskab eller fast samlivsforhold.

Efter den gældende bestemmelses stk. 2 må der ligeledes ikke foretages lån eller sikkerhedsstillelse for lån for den personkreds, der fremgår af stk. 1.

I overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets drøftelser foreslås bestemmelsen i § 43 videreført. Der foreslås dog i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets anbefalinger visse ændringer i forhold til den gældende bestemmelse, herunder det foreslåede stk. 3 om sædvanlige forretningsmæssige dispositioner.

Det foreslås i *stk. 1*, at det fortsat ikke skal være tilladt for bestyrelsen at foretage uddelinger til stiftere, bestyrelsesmedlemmer, revisorer, direktører eller personer, der indtager en ledende stilling i fonden.

Væsentlige gavegivere sidestilles med stiftere. Tilsvarende gælder med hensyn til væsentlige gavegivere, jf. den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 3. Hvis der i en erhvervsdrivende fond er en væsentlig gavegiver, medfører ligestillingen mellem stiftere og væsentlige gavegivere, at der ligeledes ikke kan foretages uddelinger til denne.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, præciseret, at der ligeledes ikke kan foretages uddelinger til mindreårige børn af de pågældende personer, idet uddelinger til disse, må sidestilles med uddelinger til de pågældende selv. Den foreslåede ændring er en kodificering af både Erhvervsstyrelsens og Civilstyrelsens gældende praksis.

Stk. 2 videreføres uændret. Det medfører, at personkredsen, der ikke kan modtage lån, ligeledes ikke kan modtage lån og sikkerhedsstillelse for lån, jf. dog det foreslåede stk. 3.

I selskabsloven er det med henblik på at skabe klarhed omkring retstilstanden præciseret, at forbuddet i selskabslovens § 210 mod lån og sikkerhedsstillelse for blandt andet ledelsesmedlemmer ikke omfatter sædvanlige forretningsmæssige dispositioner, jf. selskabslovens § 212. Bestemmelsen er en kodificering af den undtagelse, der baserede sig på forarbejderne til det generelle låneforbud, der blev indført i 1982.

Efter ordlyden af stk. 2 og forarbejderne hertil er der ingen undtagelser til forbuddet mod lån og sikkerhedsstillelse for personkredsen omfattet af stk. 1. Sædvanlige forretningsmæssige dispositioner bør imidlertid – i lighed med, hvad der gælder på selskabslovens område – ikke rammes af låneforbuddet i lov om erhvervsdrivende fonde. Der foreslås derfor indsat en udtrykkelig bestemmelse herom i *stk. 3*.

Når det skal vurderes, hvorvidt der er tale om en sædvanlig forretningsmæssig disposition, skal der lægges afgørende vægt på, at sædvanlige forretningsmæssige dispositioner er kendetegnet ved, at der løbende foretages dispositioner af denne karakter med uafhængige parter. Der skal foretages en konkret vurdering af, om transaktionen kan betragtes som sædvanlig for fonden og inden for branchen.

Det er ikke kun transaktionen, som skal være sædvanlig. Dette krav gælder også for vilkårene i transaktionen. Betalingsbetingelser, kreditvurdering, sikkerhedsstillelse m.v. skal ske på

samme vilkår, som tilsvarende transaktioner sædvanligvis gennemføres med overfor tredjemand.

En klar indikator for, om transaktionen er sædvanlig, er, at fonden har indgået tilsvarende transaktioner med uafhængige parter. Begrebet ”sædvanlige forretningsmæssige dispositioner” er et fleksibelt og dynamisk begreb, der vil kunne ændre sig over tid.

Hvis en fond i strid med den foreslåede bestemmelse foretager uddelinger, lån eller sikkerhedsstillelse for lån, vil dispositionen være omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 88.

Det foreslås, at bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 88

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde indeholder ikke bestemmelser om, hvad der gælder, hvis en fond uretmæssigt har foretaget uddelinger i strid med bestemmelserne i lovens kapitel 7.

Selskabsloven indeholder udtrykkelige bestemmelser om tilbagebetaling af ulovlige udbetalte midler og af ulovlige lån m.v.

Erhvervsstyrelsen stiller i henhold til styrelsens administrative praksis krav om, at der også i erhvervsdrivende fonde skal ske tilbagebetaling i sådanne tilfælde.

Med henblik på at opnå klarhed om retstilstanden foreslås det, at der i lov om erhvervsdrivende fonde indsættes en udtrykkelig bestemmelse om tilbagebetaling af ulovlige uddelinger, herunder uddelinger i forbindelse med kapitalnedsættelser, og lån m.v. foretaget i strid med § 87, jf. forslaget til § 88, der i hovedtræk svarer til selskabslovens regler herom.

Den foreslåede bestemmelse svarer til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at hvis der er sket uddelinger eller anden kapitalafgang i strid med bestemmelserne i denne lov, skal modtagerne tilbagebetale beløbet tillige med en årlig rente af beløbet svarende til den rente, der er fastsat efter § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling m.v., med et tillæg af 2 pct.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at modtageren dog kun skal tilbagebetale den ulovlige uddeling, hvis modtageren af uddelingen indså eller burde have indset, at uddelingen var ulovlig. Det bemærkes, at der i forslaget til § 49 gælder en særlig regel i forhold til bestyrelsesvederlag, der overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, samt hvad der må anses for forsvarligt i forhold til fondens og, i moderfonde, koncernens økonomiske stilling.

I henhold til det foreslåede § 49, stk. 2, kan fondsmyndigheden nedsætte et vederlag til bestyrelsen, der findes for højt i forhold til disse kriterier. Som led i fondsmyndighedens afgørelse om nedsættelse af et bestyrelsesvederlag kan fondsmyndigheden træffe afgørelse om, at der skal ske tilbagebetaling. Afgørelse af, om der skal ske tilbagebetaling, afhænger af overtrædelsens karakter, jf. bemærkningerne til § 49, stk. 2. I sådanne afgørelser er der således ikke krav om, at modtageren indså eller burde have indset, at honoraret var for højt. I de tilfælde, hvor der stilles krav om tilbagebetaling, må det dog antages, at der normalt vil være

tale om, at bestyrelsen burde have indset, at vederlaget var for højt. Afgørelser efter § 49, stk. 2, kan indbringes for Erhvervsankenævnet eller domstolene, jf. forslaget til § 130.

Det er bestyrelsen, der er ansvarlige for at få midlerne tilbagebetalt til fonden.

I *stk. 2* foreslås det, at hvis en fond har ydet lån og sikkerhedsstillelse i strid med § 87, stk. 2, skal beløbet tilbageføres til fonden sammen med en årlig rente af beløbet svarende til den rente, der er fastsat i § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling m.v., med et tillæg af 2 pct., medmindre højere rente er aftalt.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i *stk. 3*, at hvis tilbagebetaling ikke kan finde sted, eller hvis modtageren af uddelingen som følge af god tro ikke har tilbagebetalingspligt, er de personer, som har medvirket til beslutningen om udbetalingen eller gennemførelsen af denne eller til opstillingen eller godkendelsen af den urigtige regnskabsopgørelse, ansvarlige efter de almindelige erstatningsregler for det tab, som fonden måtte blive påført.

Det foreslås i *stk. 4*, at sikkerhedsstillelser foretaget i strid med § 87, stk. 2, er bindende for fonden, hvis aftaleparten ikke havde kendskab til, at sikkerheden var stillet i strid med denne bestemmelse.

Bestemmelsen om tilbagebetaling af ulovligt foretagne uddelinger m.v. har ikke til formål at begrænse anvendelsesområdet for de generelle bestemmelser om erstatningsansvar i lov om erhvervsdrivende fonde.

Kapitel 10

Til § 89

Den gældende lov om erhvervsdrivende fondes kapitel 9 har overskriften ”Ændring af vedtægten mv.” Kapitlet omhandler både vedtægtsændring, fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond.

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at kapiteloverskriften ændres, så kapitlet alene omfatter erhvervsdrivende fondes vedtægtsændringer. Baggrunden er, at Erhvervsfundsudvalget foreslog, at der indsættes en række udfyldende eller nye bestemmelser om fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond. For at fremme overblikket i loven foreslås det i overensstemmelse med fondsudvalgets forslag, at der laves en ny kapitelinddeling, således at vedtægtsændring, fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond behandles i særskilte kapitler. Det foreslås, at reglerne om vedtægtsændring samles i et nyt kapitel 10.

Det fremgår af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 48, stk. 1, at fondsmyndigheden efter indstilling fra bestyrelsen og med justitsministerens (Civilstyrelsens) samtykke kan tillade, at en bestemmelse i en vedtægt ændres. Det kan herunder tillades, at fonden sammenlægges med andre erhvervsdrivende fonde eller opløses.

Når Erhvervsstyrelsen er fondsmyndighed for en erhvervsdrivende fond, er der efter de gældende bestemmelser krav om, Civilstyrelsen også skal samtykke i vedtægtsændringen, medmindre der er tale om en ændring, der er omfattet af bekendtgørelsen udstedt i medfør af § 48, stk. 3, hvor der alene er krav om fondsmyndighedens samtykke, eller en kapitalforhøjelse.

I medfør af bemyndigelsesbestemmelsen i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 48, stk. 3, er udstedt bekendtgørelse nr. 1107 af 30. november 2011 om visse vedtægtsændringer for erhvervsdrivende fonde. I bekendtgørelsen opregnes følgende særlige tilfælde, hvor Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed efter indstilling fra fondens bestyrelse kan tillade ændring af bestemmelser i en vedtægt uden Civilstyrelsens forudgående godkendelse:

1. fondens navn, hjemsted og regnskabsår,
2. antallet af bestyrelsesmedlemmer og aldersbetingelserne for disse,
3. bestyrelsesmedlemmernes udpegningsperiode, vederlag og beslutningsdygtighed,
4. tegningsret,
5. fondens ledelsesforhold i øvrigt,
6. anbringelse af fondens aktiver og forbudspåtegning på disse,
7. revision af fondens årsregnskaber,
8. tilsvarende administrative forhold,
9. faktiske erhvervsaktiviteter, som ikke har betydning for fondens formål,
10. fusion mellem fonde, der begge er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, og som har beslægtede formål,
11. fusion mellem en moderfond og et eller flere af moderfondens helejede datterselskaber, hvor moderfonden bliver den fortsættende fond,
12. tvangsopløsning og
13. sproglig og redaktionel modernisering af vedtægten, der ikke medfører indholdsmæssige ændringer heri.

Karakteristisk for de tilfælde, hvor Civilstyrelsens samtykke efter de gældende regler er påkrævet, er, at der er tale om ændringer af vedtægtsbestemmelser vedrørende formål og uddeling samt likvidation, (som ikke er tvangsopløsning eller konkurs), fusion af fonde (hvorved der sker en ændring af fondens formål) og andre vedtægtsændringer, som indirekte indebærer en ændring af fondens formål.

Ved fortolkningen af, hvad der udgør fondens formål, skal der ikke alene ses på, hvad der fremgår af vedtægtens egentlige formålsbestemmelse, men det kan også være en konkret vurdering af den nuværende vedtægt og den ønskede ændring.

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at bestemmelsen om tilladelse til vedtægtsændring ændres, således at det som udgangspunkt alene er fondsmyndigheden, der skal tillade ændring af en erhvervsdrivende fonds vedtægt. På denne baggrund er *stk. 1, 1. pkt.*, formuleret som foreslået af udvalget.

Ved visse ændringer i en erhvervsdrivende fond og dens vedtægt (ændringer der berører stifterviljen) er det afgørende, at der foretages en nøjere afvejning i relation til både det erhvervsmæssige og det testamentariske aspekt. Det gælder ved ændring af en erhvervsdrivende fonds vedtægtsbestemmelser om formål og uddeling samt ved beslutning om frivillig opløsning af en erhvervsdrivende fond. Udvalget fandt derfor, at der ved ændring af vedtægtsbestemmelserne om formål og uddelinger samt ved beslutninger om opløsning fortsat bør være krav om, at før Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed godkender sådanne ændringer, skal Civilstyrelsen samtykke hertil. Ved den foreslåede proces sikres det, at der tages hensyn både til erhvervsmæssige m.fl. og testamentsretlige forhold for herigennem bedre at sikre stifters vilje, hvilket efter udvalgets opfattelse var en fordel ved disse særlige typer ændringer i en erhvervsdrivende fond, samtidig med at det sikres, at man varetager kravet om en effektiv offentlig administration.

Forslaget til *stk. 2* bygger på Erhvervsfondsudvalgets forslag og stiller således alene krav om, Civilstyrelsens samtykke ved bestyrelsens ændring af vedtægtsbestemmelser om formål og uddelinger samt ved bestyrelsens beslutning om likvidation af fonde, jf. forslaget til § 107.

Det foreslås ikke at videreføre den gældende § 48, stk. 1, 2. pkt., hvorefter det kan tillades, at en fond sammenlægges med andre erhvervsdrivende fonde eller opløses. Baggrunden er, at der foreslås indsat et særskilt kapitel om fusion samt et kapitel om opløsning af erhvervsdrivende fonde, jf. forslaget til kapitel 11 og 12.

I forhold til muligheden for sammenlægning af en erhvervsdrivende fond med en ikke-erhvervsdrivende fond omfattet af lov om fonde og visse foreninger fandt Erhvervsfondsudvalget, at denne situation behandles som en vedtægtsændring. Derfor præciseres det i forslaget til *stk. 1, 2. pkt.*, at sammenlægningen af en erhvervsdrivende fond med en ikke-erhvervsdrivende fond anses for en vedtægtsændring. Det forudsættes derfor, at Civilstyrelsen som fondsmyndighed for den ikke-erhvervsdrivende fond giver samtykke til sammenlægningen, samt at Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen som fondsmyndighed for den erhvervsdrivende fond giver tilladelse til sammenlægningen til den erhvervsdrivende fond.

Det vurderes i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets rapport, at der som udgangspunkt ikke er behov for, at såvel Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed og Civilstyrelsen skal behandle enhver vedtægtsændring. I lighed med, hvad der også er mulighed for i dag, hvor en række vedtægtsændringer alene behandles af fondsmyndigheden, skal det også fremover være sådan, at det er ved ændringer af en fonds formål og overskudsanvendelse (uddelingsformål), at Civilstyrelsens samtykke til ændringen skal indhentes.

Ved ændring af en fondsvedtægts bestemmelser om formål og uddelinger samt ved bestyrelsens beslutning om likvidation af fonden fandt Erhvervsfondsudvalget således, at der skal ske en afvejning mellem på den ene side stifterens tilkendegivelser og intentioner med fonden og de bestemmelser, som vedtægten indeholder herom. Dette skal sammenholdes med det erhvervsmæssige sigte med ændringen, som bestyrelsen ønsker.

Det vurderes, at den foreslåede model, hvor Civilstyrelsen skal samtykke i disse særlige tilfælde, medfører en balance og sikkerhed for, at alle relevante myndigheder inddrages i forbindelse med fondsbestyrelsens ændringer af disse væsentlige bestemmelser i vedtægten.

Den foreslåede nye affattelse i forslagets § 89 ændrer ikke på, at det fortsat er enhver ændring af fondens vedtægt, der kræver fondsmyndighedens tilladelse, medmindre der er tale om en forhøjelse af grundkapitalen, jf. forslagets § 31. Der opereres således ikke med en bagatelgrænse.

Vedtægtsændringer kan ikke tillades, medmindre de er velbegrundede. Behovet for vedtægtsændringen skal være dokumenteret og understøttet af en redegørelse fra bestyrelsen og eventuelt en udtalelse eller erklæring fra fondens revisor.

Det fremgår udtrykkeligt af Betænkning om fonde, nr. 970/1982, at der med den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 48, om ændring af vedtægten, var tiltænkt en vis smidiggørelse i forhold til tidligere tiders såkaldte permutationspraksis. Vedtægtsændringer skal således ikke nødvendigvis udspringe af ændrede forhold, der gør, at vedtægten ikke kan efterleves eller er blevet åbenbart uhensigtsmæssig. Der må samtidig kunne tages hensyn til, at erhvervsdrivende fonde er erhvervsvirksomheder, hvilket i visse situationer gør det nødvendigt, at disse fonde har mulighed for at tilpasse sig til ændrede konkurrencevilkår, finansieringsbehov m.v. Det vil

fortsat være mest vanskeligt at få tilladelse til ændring af en fonds formål. Efter praksis kan der i overensstemmelse med lovens forarbejder meddeles tilladelse til en ændring af formålet, hvis formålet vanskeligt kan opfyldes eller er blevet u hensigtsmæssigt.

Hertil kommer, at der ved formålsændring er krav om, at der skal være nær sammenhæng mellem de oprindelige formål, der er udtryk for stifters vilje, og det ændrede formål, ligesom en formålsændring ikke må gå videre, end hvad der er påkrævet under hensyntagen til fondens ændrede vilkår.

En ændring i formålet, som alene er begrundet med et ønske om en sproglig eller redaktionel modernisering af formålsteksten, vil fortsat ikke kunne finde sted, da dette ikke vil udgøre en tilstrækkelig tungtvejende begrundelse for ændringen.

Ændring af en fonds vedtægt skal være i fondens interesse.

Hvis stifter er i live, tillægges det en vis betydning, hvorvidt stifter støtter eller er modstander af den vedtægtsændring, bestyrelsen for fonden foreslår. Stifters holdning til en vedtægtsændring er dog ikke afgørende for fondsmyndighedens behandling af en anmodning om tilladelse til en vedtægtsændring.

Det foreslås i *stk. 3*, at bestemmelserne i *stk. 1* og *2* finder anvendelse, uanset om der i vedtægten er tillagt bestyrelsen eller andre ret til at ændre vedtægten. Erhvervsfondsudvalget fandt, at den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 48, *stk. 2*, er hensigtsmæssig og skaber klarhed, således at den foreslås videreført.

Som nævnt foreslås det præciseret i *stk. 2*, hvornår der er krav om, at Civilstyrelsen også skal samtykke i en vedtægtsændring. Det foreslås som følge heraf, at den gældende bestemmelse i § 48, *stk. 3*, ikke videreføres. I henhold til denne bestemmelse kan justitsministeren fastsætte regler om, at visse vedtægtsbestemmelser kan ændres af bestyrelsen alene eller af bestyrelsen med fondsmyndighedens tilladelse. Den gældende hjemmel til udstedelse af bekendtgørelse om visse vedtægtsændringer bortfalder derfor med forslaget.

Til § 90

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 49 indeholder hjemmel til, at der kan gennemføres vedtægtsændringer i en erhvervsdrivende fond uden bestyrelsens samtykke.

En ændring af en fonds vedtægt, uden bestyrelsen har anmodet herom, er et ekstraordinært skridt, som kun bør anvendes i særlige tilfælde. Denne mulighed er som følge heraf kun været brugt i ganske få tilfælde. Der kan for eksempel foreligge en situation, hvor en bestyrelsessammensætning har medført to lige store ”grupperinger” i bestyrelsen, som har hindret, at fonden kunne træffe beslutninger, eller en situation, hvor en tredjepart ikke ønsker at samtykke i ændring af en bestemmelse, som forhindrer fonden i låneoptagelse og lignende.

Hvis der gennemføres en ændring af en fonds vedtægt, uden fondens bestyrelse har anmodet herom, er der ikke tale om en vedtægtsændring omfattet af forslaget til § 89. Det er i så fald forslaget til § 90, der vil finde anvendelse på vedtægtsændringen.

Efter forslaget til *stk. 1*, kan fondsmyndigheden efter forhandling med bestyrelsen, og med samtykke fra Civilstyrelsen beslutte, at en vedtægtsbestemmelse skal ændres, når bestemmelsen er uigennemførlig eller har vist sig klart u hensigtsmæssig for fonden.

Det foreslås, at stk. 1 om vedtægtsændring uden bestyrelsens indstilling affattes, så det er fondsmyndigheden, der konkret har forhandlingen med bestyrelsen om ændring af vedtægten svarende til processen ved de almindelige vedtægtsændringer som foreslået ovenfor i lovforslagets § 89.

Da en ændring af en vedtægtsbestemmelse imod bestyrelsens vilje er af ekstraordinær karakter foreslås det, at fondsmyndigheden skal indhente Civilstyrelsens samtykke til ændringen, inden den besluttet.

Efter forslaget til *stk. 2*, kan Civilstyrelsen bestemme, at en bestemmelse i en vedtægt skal ændres, hvis bestemmelsen strider mod lovgivningen eller oprettelsesdokumentet for fonden eksempelvis et testamente.

Den foreslåede bestemmelse er fortsat kun beregnet på situationer, hvor vedtægtsbestemmelsen er uigennemførlig eller klart uhensigtsmæssig, eller hvor vedtægtsbestemmelsen er ulovlig, og bestemmelsen er derfor fortsat alene tiltænkt ekstraordinære tilfælde.

Kapitel 11

Til § 91

Den gældende lov om erhvervsdrivende fondes kapitel 9 har overskriften ”Ændring af vedtægten mv.” Kapitlet omhandler både vedtægtsændring, fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond.

Erhvervsfondsudvalget foreslog, at reglerne om vedtægtsændring, fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond blev opdelt i fire særskilte kapitler. Baggrunden er, at Erhvervsfondsudvalget foreslog, at der indsættes en række udfyldende eller nye bestemmelser om fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond, og at en ny kapitelinddeling ville medvirke til et bedre overblik i loven.

Det foreslås i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets forslag, at reglerne om fusion samles i et nyt kapitel 11.

Den foreslåede bestemmelse indeholder overordnede regler om erhvervsdrivende fondes mulighed for at fusionere med andre erhvervsdrivende fonde. Forslaget er i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets forslag, idet det dog i stk. 6 og 7 er foreslået præciseret, hvad der gælder for fonde, der er under tvangsopløsning eller konkurs. Selskabsloven indeholder en tilsvarende bestemmelse.

Forslagets *stk. 1* viderefører den eksisterende mulighed for, at en erhvervsdrivende fond kan fusionere med en anden erhvervsdrivende fond. Fusionen sker ved universalsuccession, dvs. enten ved at den eller de ophørende fonde, der deltager i fusionen, opløses uden likvidation ved overdragelse af fondens aktiver og forpligtelser som helhed til den fortsættende fond, der deltager i fusionen (uegentlig fusion), eller ved sammensmeltning af de deltagende fonde til en ny fond, der opstår som led i fusionen (egentlig fusion), uden at der kræves kreditorernes samtykke.

Muligheden for fusion af erhvervsdrivende fonde følger i dag af kapitel 4 i bekendtgørelse nr. 1064 af 17. november 2011 om opløsning, rekonstruktion, konkurs og fusion af erhvervsdrivende fonde (opløsningsbekendtgørelsen). Ordvalget i det foreslåede stk. 1 er tilpasset ordvalget i selskabslovens § 236 om fusion.

Forslagets *stk. 2* fastslår de materielle kriterier for, at en erhvervsdrivende fond kan ophøre ved fusion med en eller flere andre erhvervsdrivende fonde. Det er foreslået, at en fond vil kunne ophøre ved fusion med en anden fond, hvis den fortsættende fonds formål er beslægtet med den ophørende fonds formål, og hvis den ophørende fonds formål enten vil blive væsentligt bedre varetaget ved fusionen, eller hvis formålet ikke længere eller kun vanskeligt kan opfyldes eller er blevet uhensigtsmæssigt.

Kriteriet om, at de fusionerende fonde skal have beslægtede formål, svarer til anvendelsesområdet for den gældende bestemmelse i § 1, nr. 10, i bekendtgørelse nr. 1107 af 30. november 2011 om visse vedtægtsændringer for erhvervsdrivende fonde, der i dag afgrænser hvilke fusioner mellem fonde, som fondsmyndigheden kan give tilladelse til uden Justitsministeriets samtykke.

Fondsmyndigheden kan stille krav om, at formålet i den fortsættende fond omfatter formålet i den ophørende fond i et sådant omfang, at der i forbindelse med fusionen ikke sker væsentlige indskrænkninger i formålet eller i de uddelingsberettigedes rettigheder i den ophørende fond. Dette skal bestyrelsen nærmere redegøre for i den fælles fusionsredegørelse overfor fondsmyndigheden. Hvis det for at opfylde kravet om at fondenes formål skal være beslægtede er nødvendigt med en formålsændring i den ophørende fond eller en formålsudvidelse i den fortsættende fond, vil en sådan formålsændring/-udvidelse kunne ske samtidig med fusionen, men, formålsændringen/-udvidelsen kræver særskilt tilladelse og samtykke efter § 89, inden fondsmyndigheden kan tillade fusionen.

I overensstemmelse med gældende administrativ praksis er det foreslået, at det bliver muligt for en fond at ophøre ved fusion, hvis den ophørende fonds formål ikke længere eller kun vanskeligt kan opfyldes eller er blevet uhensigtsmæssigt.

Som et alternativt kriterium er det foreslået, at fusion skal kunne ske, hvis den ophørende fonds formål vil blive væsentligt bedre varetaget ved fusionen (og der samtidig er beslægtede formål). Dette alternative kriterium er tiltænkt at skulle åbne op for flere fusioner af erhvervsdrivende fonde, hvor et væsentligt hensyn til den ophørende fonds formål tilsiger det. Der kan eksempelvis være tale om sammenlægninger af mindre fonde med beslægtede formål, hvor en fusion kan indebære væsentlige besparelser i fondenes administration til gavn for fondenes formål.

Forslagets *stk. 3* fastslår de materielle kriterier for, at en erhvervsdrivende fond kan deltage i en fusion med en anden fond som den fortsættende fond. Det er foreslået, at en fond vil kunne deltage i en fusion som den fortsættende fond, hvis fusionen ikke strider mod fondens vedtægt, og fusionen i øvrigt må antages at være i fondens interesse. De foreslåede betingelser er mindre restriktive, end dem der er foreslået til en ophørende fond, jf. betingelserne i det foreslåede stk. 2. Dette skyldes netop, at den fortsættende fond ikke ophører som led i fusionen, og ofte vil det være en mindre ændring (om nogen) for den fortsættende at opsluge en anden fond. Forslaget er en kodificering af administrativ praksis. Kodificeringen vil medføre, at det bliver tydeligere, på hvilke betingelser en tilladelse gives.

Forslagets *stk. 4* viderefører den gældende regel i opløsningsbekendtgørelsens § 16, stk. 2, om, at det er bestyrelsen i hver fond, der træffer beslutning om fusion med forbehold for fondsmyndighedens tilladelse. Den nuværende reference til § 48, som foreslås videreført som § 89, er dog foreslået ændret til en ny bestemmelse, § 96, som foreslås at opregne, på hvilke betingelser fondsmyndigheden giver tilladelse til fusion mellem fonde. Herved foreslås det, at betingelserne for at opnå fondsmyndighedens tilladelse til en fusion bliver gjort klare og adskilles fra § 89, som fremover foreslås alene at finde anvendelse på vedtægtsændringer.

I forslaget til *stk. 5* er det foreslået, at hvis en ophørende fond har afsluttet et regnskabsår inden tidspunktet, hvor den ophørende fonds rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået til den fortsættende fond, enten ved egentlig eller uegentlig fusion, og bestyrelsen endnu ikke har godkendt årsrapporten for denne regnskabsperiode, skal bestyrelsen godkende årsrapporten for denne regnskabsperiode senest samtidig med beslutningen om fusion. For fusion af selskaber gælder en lignende regel, jf. selskabslovens § 245, stk. 3. Den foreslåede regel findes imidlertid ikke i dag i opløsningsbekendtgørelsen. Da der ikke ses at være nogen grund til, at reglen ikke skal gælde tilsvarende for fusion af erhvervsdrivende fonde, er en regel svarende til reglen i selskabslovens § 245, stk. 3, foreslået indført i lov om erhvervsdrivende fonde.

Der er i dag ikke regler i opløsningsbekendtgørelsen, der præciserer, om og i givet fald på hvilke betingelser en erhvervsdrivende fond, der er i likvidation, kan deltage i en fusion. Selskabsloven indeholder sådanne præciserende regler for kapitalselskaber. Det foreslås, at der indføres regler om fusion af erhvervsdrivende fonde, der i det væsentlige svarer til selskabslovens regler.

Der er derfor i *stk. 6* foreslået regler, der tydeliggør retsstillingen for de erhvervsdrivende fonde. Forslaget svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfundsudvalgets forslag. Forslaget bygger på de tilsvarende regler i selskabslovens §§ 246 og 247 med afvigelser, der tager højde for forskellen mellem fonde og kapitalselskaber. Der ses ingen grund til at have to separate bestemmelser om henholdsvis ophørende fonde og den fortsættende fond, idet der kun på et enkelt punkt vil være en forskel imellem en fortsættende og en ophørende fond, jf. det foreslåede 3. pkt.

I *stk. 6, 1. pkt.*, er det foreslået præciseret, at det er likvidator, der med fondsmyndighedens tilladelse træffer beslutning om fusion af en fond i likvidation, uanset om fonden skal være ophørende eller fortsættende fond i en fusion. Dette er i overensstemmelse med forslagets § 109, stk. 4. Ligesom i selskabsloven foreslås det endvidere, at der kun kan træffes beslutning om fusion, hvis udlodning af likvidationsprovenuet endnu ikke er påbegyndt.

For at sikre klarhed mellem fusionsreglerne og reglerne om genoptagelse af erhvervsdrivende fonde er det endvidere i *stk. 6* foreslået præciseret, at reglerne om genoptagelse i § 117 ikke finder anvendelse på en ophævelse af en likvidation, der sker som følge af, at fonden deltager i en fusion. Det foreslås, at dette skal gælde for både en ophørende og en fortsættende fond. Dette er en forskel i forhold til selskabslovens regler, hvor det er et krav, for at et selskab i likvidation kan deltage i en fusion som det fortsættende selskab, at kapitalejerne senest samtidig med beslutningen om fusion træffer beslutning om at genoptage selskabet. Den foreslåede forskel er begrundet i, at beslutningskompetencen vedrørende fusion og genoptagelse er anderledes for fonde i likvidation end for selskaber i likvidation. I fonde spiller likvidator og fondsmyndigheden en langt større rolle, fordi der i fonde ikke er ejere, som der er i et kapitalselskab. De foreslåede regler er tiltænkt at tage højde for denne forskel og gøre processen mindre besværlig, end den ellers ville være.

Den eneste forskel imellem processen for en fond i likvidation, alt efter om fonden i likvidation er den fortsættende eller ophørende fond i en fusion, fremgår af det foreslåede *stk. 6, 2. pkt.* Her er det foreslået, at hvis fonden skal være den fortsættende fond i fusionen, vil det være et krav, for at fondsmyndigheden kan give tilladelse til fusionen, jf. § 96, at fonden skal opfylde vedtægtens og lovens krav, herunder til ledelse, kapital og revisor. Dette svarer reelt til kravene til en genoptagelse, og derfor er det i *stk. 6, 3. pkt.*, præciseret, at reglerne om genoptagelse ikke også finder anvendelse.

Efter de gældende regler om likvidation af erhvervsdrivende fonde skal en fond have tilladelse til at hæve en likvidation, jf. opløsningsbekendtgørelsens § 6. Godkendes ophævelsen af likvidationen, skal der udpeges en bestyrelse og revisor i overensstemmelse med fondens vedtægt og loven. Er grundkapitalen mindre end lovens minimum, skal den bringes op til mindst dette beløb, og lovens betingelser skal i øvrigt være opfyldt. Endvidere skal beslutningen om genoptagelse anmeldes til Erhvervsstyrelsen, og der skal medsendes dokumentation for fondens grundkapital. Der er ingen regler, der præciserer, hvad der gælder, når en fond, der er i likvidation, ønsker at deltage i en fusion enten som ophørende eller fortsættende fond.

Der ses ingen grund til, at en fond, der er i likvidation, og som ønsker at hæve likvidationen for i stedet at indgå i en fusion som en ophørende fond, skal have fondsmyndighedens tilladelse både til at hæve likvidationen og til fusionen. De to forhold hænger sammen. Såfremt bestyrelsen har truffet beslutning om at hæve likvidationen, og opnås fondsmyndighedens tilladelse til fusionen, bør fondsmyndighedens tilladelse også gælde som tilladelse til at hæve likvidationen. Fonden bør derfor ikke have pligt til at anmelde genoptagelse af fonden separat, og tilsvarende bør de øvrige nuværende krav i opløsningsbekendtgørelsens § 6, stk. 2-4, som foreslås indsat i loven som § 117, ikke opfyldes, idet fonden netop ikke skal genoptages men ophører på anden vis. Dette svarer til reglerne for kapitalselskaber, jf. selskabslovens § 246.

Tilsvarende gælder en fond, der er i likvidation, og som ønsker at hæve likvidationen for i stedet at indgå i en fusion som fortsættende fond. Derimod vil der ved fusion af en fond i likvidation gælde de samme krav som ved genoptagelse om, at fonden skal leve op til vedtægtens og lovens krav om bl.a. kapital, ledelse og revisor. Herefter vil der ikke være nogen grund til, at de almindelige regler om genoptagelse skal gælde, når en likvidation hæves som direkte følge af en fusion. Har et ønske om at hæve en likvidation derimod ikke nogen direkte sammenhæng med en konkret fusion, gælder de almindelige regler om genoptagelse.

Det er hjemlet direkte i selskabslovens § 228, at et kapitalselskab under tvangsopløsning eller under konkurs kan deltage i en fusion. Det foreslås på denne baggrund, at det også i lov om erhvervsdrivende fonde præciseres, hvad retsstillingen er for fusion af fonde, hvoraf en eller flere af fondene er under tvangsopløsning. I *stk. 7, 1. pkt.*, er det foreslået, at skifteretten eller en af skifteretten udnævnt likvidator med fondsmyndighedens tilladelse kan beslutte eller tiltræde, at en fond under tvangsopløsning kan deltage i en fusion som ophørende eller fortsættende fond. Præciseringen af beslutningskompetencen er i overensstemmelse med forslaget til § 115, stk. 2.

I lighed med de foreslåede bestemmelser om fusion af en fond i likvidation, jf. stk. 6, foreslås det i *stk. 7, 2. pkt.*, præciseret, at hvis fonden skal være den fortsættende fond i fusionen, vil det være et krav, for at fondsmyndigheden kan give tilladelse til fusionen, jf. § 96, at fonden opfylder vedtægtens og lovens krav om bl.a. ledelse, kapital og revisor.

Da disse bestemmelser reelt svarer til kravene til en genoptagelse, er det i *stk. 7, 3. pkt.*, præciseret, at reglerne om genoptagelse i forslaget § 117 ikke finder anvendelse på en ophævelse af en tvangsopløsning, der sker som følge af, at fonden deltager i en fusion. Det er foreslået at gælde for både en ophørende og en fortsættende fond. Dette er en forskel i forhold til selskabslovens regler, hvorefter det er et krav, for at et selskab under tvangsopløsning kan deltage i en fusion som det fortsættende selskab, at kapitalejerne senest samtidig med beslutningen om fusion træffer beslutning om at genoptage selskabet.

Ligesom i selskabslovens § 233 foreslås det også i lov om erhvervsdrivende fonde præciseret, at en fond under konkurs kan deltage i en fusion, men alene som den ophørende fond. Som det er foreslået i *stk. 8* kræver det, at kurator beslutter eller tiltræder fusionen. Samtidig skal fondsmyndigheden for den fortsættende fond tillade, at fonden i konkurs deltager i fusionen. Det må anses for at være meget få situationer, hvor en sådan fusion vil blive tilladt af fondsmyndigheden. Der må f. eks. kunne dokumenteres, at fonden i konkurs har en aftale eller anden ordning med kreditorerne, således at den fortsættende fond ikke overtager gæld i forbindelse med fusionen. Hvis en fond under konkurs påtænkes at være den fortsættende fond i en fusion, skal konkursen være ophævet senest på det tidspunkt, hvor der træffes beslutning om fusion. Det skal endvidere sikres, at dispositionerne er i den fortsættende fonds interesse.

Til § 92

I *stk. 1* foreslås, at bestyrelserne i de fusionerende fonde i forening skal udarbejde og underskrive en fælles fusionsredegørelse frem for en separat plan og redegørelse. Forslaget skal ses som led i det generelle forslag til en forenklet fusionsproces for erhvervsdrivende fonde, jf. de generelle bemærkninger til kapitlet om fusion og de specielle bemærkninger til de foreslåede §§ 94 og 95 nedenfor. Forslaget er i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Der er dog foretaget en tilpasning i forhold til Erhvervsfondsudvalgets forslag, da udvalget foreslog en bestemmelse om en ”fælles fusionsplan og -redegørelse. Det er dog fundet hensigtsmæssigt, at navnet forenkles for at signalere, at der ikke længere er krav om en plan, da beslutningen træffes af bestyrelsen. Der er ikke tale om en disposition, som bestyrelsen blot måske ønsker at gennemføre, men reelt en beslutning, som gennemføres. Desuden er det i selskabsloven et krav, at hvis der udarbejdes en plan skal denne offentliggøres. Da dette ikke er tilfældet for fonde med de foreslåede bestemmelser, er plandelen udgået.

Som led i den foreslåede forenkledede fusionsproces, vil der ikke længere fremover være krav om, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed skal offentliggøre modtagelsen af en fusionsplan (og en vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling), men derimod at fusionsdokumenterne i stedet primært skal udarbejdes til brug for fondsmyndighedens vurdering af, om fusionen kan tillades. På den baggrund foreslås det, at oplysningerne, som i dag skal fremgå særskilt af en fusionsplan og en redegørelse, samles i et og samme dokument (en fælles fusionsredegørelse)..

Til vurdering af, om der kan gives tilladelse til fusion, har fondsmyndigheden således brug for såvel de oplysninger, der i dag fremgår af fusionsplanen, og de oplysninger, der fremgår af bestyrelsens redegørelse, jf. opløsningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, og § 18.

De foreslåede krav til indholdet i den fælles fusionsredegørelse, svarer i det væsentlige til de gældende krav til den separate fusionsplan og redegørelse, jf. opløsningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, og § 18. De gældende indholdsmæssige krav, til hvad der skal være indeholdt i en

fusionsplan mellem erhvervsdrivende fonde, er efter de gældende regler allerede væsentligt forenklet i forhold til selskabslovens krav til en fusionsplan, jf. selskabslovens § 237, stk. 2. Dette foreslås opretholdt, da der ved en fusion mellem erhvervsdrivende fonde i modsætning til fusion mellem kapitalselskaber ikke er nogen kapitalejere i den ophørende juridiske person, der skal vederlægges som led i fusionen.

Det er dog i forhold til den gældende bestemmelse i opløsningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, nr. 5, ikke foreslået, at dokumentet skal indeholde udkast til vedtægt. Dette skyldes, at der ved den foreslåede forenkledede fusionsproces ikke længere vil være en plan, der senere skal beslattes af bestyrelsen. Der vil således ikke længere være et udkast til vedtægt, der senere erstattes af en endelig vedtægt, når fusionen beslattes. Efter den foreslåede fusionsproces vil den daterede nye vedtægt i stedet skulle indsendes én gang til fondsmyndigheden sammen med den fælles fusionsredegørelse, jf. den foreslåede § 95, stk. 1. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede § 95.

Det er foreslået, at det fremgår af den fælles fusionsredegørelse, at der skal være en begrundelse for fusionens hensigtsmæssighed for hver af de deltagende fonde. Kravet om, at fusionen skal begrundes for hver enkelt af de deltagende fonde, følger i dag direkte af opløsningsbekendtgørelsens § 18, mens hensigtsmæssighedskriteriet følger af henvisningen til den gældende lovs § 48 i samme bestemmelse. Endelig er henvisningen til § 48, der videreføres som § 89, foreslået ændret til en henvisning til den foreslåede § 96 som konsekvens af, at reglerne om fusion er foreslået separeret fra reglerne om vedtægtsændring.

Det foreslåede *stk. 2* om, at den fælles fusionsredegørelse skal være underskrevet senest ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning indgår, svarer til den gældende bestemmelse i opløsningsbekendtgørelsens § 17, stk. 2, dog med den foreslåede ændring, at sanktionen for overskridelse af fristen bliver, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ikke vil kunne registrere fusionen.

Til § 93

Den foreslåede bestemmelse om udarbejdelse af mellembalance ved en fusion svarer til den gældende § 19 i opløsningsbekendtgørelsen.

Hvis den fælles fusionsredegørelse er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som fondens seneste årsrapport vedrører, skal der således for den pågældende fond fortsat udarbejdes en mellembalance, medmindre fondsmyndigheden dispenserer fra dette krav. Mellembalancen, der skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven, må ikke have en opgørelsesdato, der ligger mere end 3 måneder forud for underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse. Mellembalancen skal altid være revideret, da erhvervsdrivende fondes årsregnskaber er underlagt krav om revision.

Fondsmyndigheden må ved bedømmelsen af, om der kan dispenseres fra kravet om en mellembalance, foretage et skøn af, hvorvidt sagen på baggrund af sagens øvrige oplysninger allerede er tilstrækkeligt oplyst til, at fondsmyndigheden kan træffe afgørelse.

Den foreslåede bestemmelse er i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 94

I *stk. 1 og 2* er det foreslået, at for hver af de fusionerende fonde udarbejder en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd en skriftlig erklæring om, hvorvidt kreditorerne i den enkelte fond må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen. Erklæringen er en erklæring med høj grad af sikkerhed.

Vurderingsmændene udpeges efter forslagets § 33, stk. 2, 3. pkt. Hvis de fusionerende fondes bestyrelser ønsker at benytte en eller flere fælles vurderingsmænd, udpeges disse efter bestyrelsernes anmodning af skifteretten på det sted, hvor den fortsættende fond har sit hjemsted. § 33, stk. 2, 4. pkt., finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmændenes forhold til samtlige fusionerende fonde.

De foreslåede *stk. 1 og 2* indeholder ingen realitetsændring i forhold til den gældende bestemmelse i opløsningsbekendtgørelsens § 21. Blot er det som en konsekvensændring foreslået, at henvisningerne til selskabslovens § 37 ændres til henvisninger til den foreslåede § 33 i den nye lov om erhvervsdrivende fonde, som fremover indeholder de relevante bestemmelser herom.

I *stk. 3* er det som et led i forslaget til en forenklet fusionsprocedure foreslået, at det er en betingelse for fondsmyndighedens tilladelse til fusionen, at kreditorerklæringen positivt udtaler, at kreditorerne i alle de deltagende fonde må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen (positiv kreditorerklæring). Forslaget er i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Der er tale om en forskel i forhold til selskabsloven. I henhold til selskabsloven kan en fusion gennemføres, selvom der ikke er udarbejdet en kreditorerklæring, eller kreditorerklæringen konkluderer, at kreditorerne ikke er tilstrækkeligt sikrede efter fusionen (negativ kreditorerklæring). I henhold til selskabsloven kræver fravalg af en kreditorerklæring enighed blandt selskabets kapitalejere. Såfremt der ikke er udarbejdet en kreditorerklæring eller kreditorerklæringen er negativ, opfordres kreditorerne til at anmelde deres krav til selskabet. Opfordringen sker i forbindelse med Erhvervsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af fusionsplan og kreditorerklæring, jf. selskabslovens § 244, stk. 2.

Beskyttelseshensynene ved fusion af fonde er imidlertid forskellige fra fusion af selskaber. Tilsvarende er der ikke de samme ejer-, ledelses- og tilsynsforhold.

Offentliggørelse af en fusionsplan ved fusion af selskaber sker dels for at sikre ejernes interesser forud for den generalforsamling, der skal træffe beslutning om fusionen, dels for at give kreditorerne mulighed for at sikre deres interesser.

Kreditorhensynet er som udgangspunkt det samme ved fusion af erhvervsdrivende fonde og selskaber, men i fonde er der ingen ejere, som i enighed kan beslutte at fravælge udarbejdelsen af en kreditorerklæring. Det vurderes i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets opfattelse ikke at være hensigtsmæssigt, at overlade en sådan kompetence til fondsmyndigheden, idet fondsmyndigheden ikke vurderes at ville have det fornødne beslutningsgrundlag til at kunne træffe en sådan beslutning.

Da en positiv kreditorerklæring er en nødvendig forudsætning for en forenklet fusionsprocedure – da der i modsat fald skulle ske offentliggørelse til kreditorerne – er det foreslået, at der altid skal foreligge en positiv kreditorerklæring ved fusion af erhvervsdrivende fonde.

Erhvervsdrivende fonde er endvidere – til forskel fra selskaber – karakteriseret ved, at der er en fondsmyndighed. En positiv kreditorerklæring vurderes at være det sikreste grundlag for fondsmyndigheden til at sikre sig, at der ikke er risiko for problemer i forhold til kreditorbeskyttelsen. Også ud fra denne betragtning vurderes det derfor at være hensigtsmæssigt, at det er en betingelse for fondsmyndighedens eventuelle tilladelse til fusionen, at kreditorerklæringen er positiv, fremfor at kreditorerklæringen kan undlades eller være negativ, som tilfældet er for selskaber.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 95

Efter de gældende regler træffes beslutning om fusion i erhvervsdrivende fonde i to led set fra fondenes perspektiv. Først udarbejder og underskriver bestyrelserne en fusionsplan m.v., som skal indsendes til Erhvervsstyrelsen senest 4 uger efter dens underskrivelse. Vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling skal også indsendes inden for 4 ugers fristen, selvom det for selskaber ikke behøver at være inden for 4 ugers fristen, jf. den gældende bestemmelse i opløsningsbekendtgørelsens § 23, stk. 1, 2. pkt. og selskabslovens § 244, stk. 1. Denne forskel fra selskabsloven er begrundet i, at indholdet af kreditorerklæringen indgår i fondsmyndighedens vurdering af, om der kan gives tilladelse til fusionen.

Der er efter de gældende regler derimod ikke fastsat nogen frist for indsendelsen af fusionsredegørelsen, hvor fusionsplanen forklares og begrundes med henblik på tilladelse fra fondsmyndigheden, jf. opløsningsbekendtgørelsens § 18, eller for indsendelse af en eventuel mellembalance, jf. opløsningsbekendtgørelsens § 19. Der er i de nuværende regler kun indirekte en tidsfrist for, hvornår dokumenterne skal indsendes. Det følger således af opløsningsbekendtgørelsens § 24, stk. 1, at bl.a. tilladelse til fusionen skal være givet senest ved udløbet af indsendelsesfristen for årsrapporten for den periode, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning indgår, dog senest 1 år efter Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse af modtagelse af fusionsplanen. Dokumenterne skal indsendes til brug for fondsmyndighedens vurdering af, om der kan gives tilladelse til fusionen. Det er derfor i fondenes egen interesse at indsende dokumenterne hurtigst muligt.

Efter de gældende regler offentliggør Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed modtagelsen af planen og vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling, ligesom det er tilfældet for fusioner af selskaber.

Der er ikke i opløsningsbekendtgørelsen fastsat regler for, hvornår fondenes bestyrelser kan træffe endelig beslutning om fusion. Efter administrativ praksis kræves i forbindelse med indsendelse af anmeldelse af fusion dokumentation for beslutningens lovlighed. Den udarbejdede fusionsplan udgør som udgangspunkt ikke en beslutning om fusion og vil derfor ikke være tilstrækkelig dokumentation. Fra fondenes perspektiv består fusionsprocessen således af to led, først udarbejdelse af en fusionsplan og en redegørelse, og dernæst – når tilladelse er opnået – den endelige anmeldelse af fusionen.

Det foreslås at forenkle denne proces bl.a. for at tage bedre højde for forskellen mellem fusion af erhvervsdrivende fonde og fusion af kapitalselskaber, samt at tydeliggøre på hvilket tidspunkt de forskellige fusionsdokumenter skal indsendes.

Som det fremgår af den foreslåede § 92, er der som et led i den forenklet fusionsproces foreslået, at der fremover skal udarbejdes en fælles fusionsredegørelse fremfor to særskilte dokumenter herom.

I *stk. 1* er det som et yderligere led i forslaget til en forenklet fusionsprocedure foreslået, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed for samtlige erhvervsdrivende fonde senest 4 uger efter underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse, fra hver af de deltagende fonde skal have modtaget en anmeldelse om fusionen, dokumentation for bestyrelsens beslutning om fusion, en kopi af den fælles fusionsredegørelse, vurderingsmændenes erklæring efter forslagets § 94, en eventuel mellembalance efter den foreslåede bestemmelse i § 93 samt en dateret vedtægt, hvis der som led i fusionen dannes en ny fond eller foretages vedtægtsændringer i den fortsættende fond.

Herved vil fusionsproceduren set fra fondenes perspektiv være en et-ledet proces, svarende til den gældende praksis for vedtægtsændringer og opløsning.

Fondenes bestyrelser skal træffe beslutning om fusionen i forbindelse med vedtagelsen af den fælles fusionsredegørelse med forbehold for fondsmyndighedens efterfølgende tilladelse.

Det foreslåede *stk. 1* indebærer, at bestyrelsernes redegørelse, der begrunder fusionen med henblik på tilladelse fra fondsmyndigheden, vurderingsmændenes erklæring efter § 94, og en eventuel mellembalance efter § 93, skal indsendes inden for 4 ugers fristen. Herved sikres det, at fondsmyndigheden som udgangspunkt har alle nødvendige informationer for at kunne tage stilling til godkendelse efter § 96 senest 4 uger efter underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse. Det er i fondenes egen interesse, at fondsmyndigheden hurtigst muligt har det nødvendige grundlag for at kunne foretage vurderingen efter § 96.

Som det fremgår af forslaget til § 93, *stk. 1*, kan fondsmyndigheden dispensere fra det eventuelle krav om udarbejdelse af en mellembalance. Såfremt en bestyrelse for en af de deltagende fonde ønsker en sådan dispensation, bør den rette henvendelse til fondsmyndigheden i god tid.

I det foreslåede *stk. 2* er det præciseret, at anmeldelsen efter *stk. 1* skal inkludere eventuelle konsekvensændringer i de registrerede oplysninger om fonden, for det tilfælde at fusionen tillades af fondsmyndigheden efter § 96. Det foreslåede krav vil medvirke til at sikre, at fusionsproceduren set fra fondenes perspektiv bliver en et-ledet proces.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfundsudvalgets forslag, idet det dog i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens praksis er foreslået, at vedtægten, der skal indsendes efter § 95, *stk. 1*, nr. 6, ikke behøver at være underskrevet.

Til § 96

Der er hverken i lov om erhvervsdrivende fonde eller i opløsningsbekendtgørelsen fastsat materielle betingelser for, på hvilket grundlag fondsmyndigheden skal give tilladelse til en fusion. Tilladelse til fusion gives efter den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 48, som også handler om tilladelse til vedtægtsændringer. Hvis der er tale om en fusion mellem fonde med beslægtede formål, er der dog ikke krav om Civilstyrelsens samtykke, hvis det er Erhvervsstyrelsen, der er fondsmyndighed for de i fusionen deltagende fonde.

Udgangspunktet for tilladelse til fusion følger den gældende § 48, der videreføres i forslaget § 89, og der har som følge heraf væsentlig betydning, om der er tale om en fusion, der nødvendiggør en vedtægtsændring, herunder i særdeleshed en formålsændring, eller om der er tale om fusion, hvor formålene i de deltagende fonde er beslægtede og dermed videreføres i den fortsættende fond.

Med hensyn til vedtægtsændringer henvises i øvrigt til forslaget til § 89 og bemærkningerne hertil.

Efter administrativ praksis giver fondsmyndigheden som udgangspunkt kun tilladelse til en fusion mellem erhvervsdrivende fonde, hvis fondene har beslægtede formål, jf. også den gældende § 1, nr. 10, i bekendtgørelsen om visse vedtægtsændringer for erhvervsdrivende fonde.

Fondsmyndigheden kan stille krav om, at formålet i den fortsættende fond omfatter formålet i den ophørende fond i et sådant omfang, at der i forbindelse med fusionen ikke sker væsentlige indskrænkninger i formålet eller i de uddelingsberettigedes rettigheder i den ophørende fond.

Det ses, at der som led i en fusion af erhvervsdrivende fonde foretages ændringer i formålet for den fortsættende fond, så det omfatter begge de hidtidige fondes formål.

Hvis fondsmyndigheden skal samtykke i en fusion, hvor den ophørende fonds formål ikke længere vil blive varetaget, er det et krav, at den ophørende fonds formål ikke længere kan opfyldes eller vil blive bedre varetaget ved fusionen.

I forslaget til § 96 er det foreslået klargjort, på hvilket grundlag fondsmyndigheden giver tilladelse til en fusion mellem erhvervsdrivende fonde. Det foreslås, at fondsmyndigheden giver tilladelse til en fusion, når betingelserne i § 91, stk. 2-8, § 92, stk. 1, § 93, § 94, stk. 3, og § 95, stk. 1, er opfyldt.

Det er således foreslået, at fondsmyndigheden giver tilladelse til fusion, når:

- den fortsættende fonds formål er beslægtet med den ophørende fonds formål, og den ophørende fonds formål enten (i) vil blive væsentligt bedre varetaget ved fusionen, eller (ii) ikke længere eller kun vanskeligt kan opfyldes eller er blevet uhensigtsmæssigt, jf. § 91, stk. 2,
- fusionen ikke strider mod den fortsættende fonds vedtægt, og fusionen i øvrigt må antages at være i den fortsættende fonds interesse, jf. § 91, stk. 3,
- bestyrelsen (eller evt. likvidator, skifteretten eller kurator) i hver fusionerende fond gyldigt har truffet beslutning om fusion og godkendt eventuelle årsrapporter, som mangler at blive godkendt, jf. § 91, stk. 4-8,
- bestyrelserne i de fusionerende fonde har oprettet og i forening underskrevet en fælles fusionsredegørelse, der skal indeholde oplysning og bestemmelser som nærmere angivet i § 92, stk. 1, herunder en begrundelse for fusionens hensigtsmæssighed for hver af de deltagende fonde med henblik på tilladelse i henhold til § 96,
- der er udarbejdet en mellembalance for hver fond, som beskrevet i § 93, medmindre der enten ikke er krav om udarbejdelse af en mellembalance for den pågældende fond, eller fondsmyndigheden har dispenseret fra kravet om en mellembalance,
- der er udarbejdet en vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling for hver af de fusionerende fonde, som positivt konkluderer, at kreditorerne i hver af de i fusionen deltagende fonde må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen, jf. § 94, stk. 3, og

- Erhvervsstyrelsen senest 4 uger efter underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse fra hver af de deltagende fonde har modtaget en anmeldelse om fusionen, dokumentation for bestyrelsens beslutning om fusion, en kopi af den fælles fusionsredegørelse, vurderingsmændenes erklæring efter § 94 og en eventuel mellembalance efter § 93.

Fondsmyndigheden skal kontrollere, at fondenes bestyrelser gyldigt har truffet beslutning om fusion, og at de rette dokumenter er udarbejdet og indsendt rettidigt m.v.

Hvis fondsmyndigheden vurderer, at de fusionerende fonde har beslægtede formål, og at den ophørende fonds formål enten vil blive væsentligt bedre varetaget ved fusionen eller ikke længere eller kun vanskeligt kan opfyldes eller er blevet uhensigtsmæssigt, vil dette være tilstrækkelig begrundelse for, at en ophørende fond kan deltage i fusionen.

Ved vurderingen af, om de fusionerende fondes formål er ”beslægtede”, skal der tages hensyn til, om det er muligt at videreføre en ophørende fonds formål inden for den fortsættende fonds formål, eventuelt efter en mindre formålsudvidelse i den fortsættende fond. F.eks. hvis to fonde, som ønskes fusioneret, begge ejer en udlejningsejendom, og de begge har til formål at udleje boliger, men den påtænkte fortsættende fond har til formål at udleje til studerende, og den påtænkte ophørende fond har til formål at udleje til pensionister, vil det ofte ved en formålsudvidelse af den påtænkte fortsættende fond være muligt at sikre, at den fortsættende fonds oprindelige ejendom fortsat kun må udlejes til studerende, mens den ophørende fonds oprindelige ejendom fortsat kun må udlejes til pensionister. Sådanne formål bør derfor fremover betragtes som ”beslægtede”. Derimod vil formålene ikke være ”beslægtede”, hvis den påtænkte ophørende fonds formål ikke uden en større formålsudvidelse i den fortsættende fond, vil kunne indeholdes i dennes formål og blive varetaget kompetent af den fortsættende fonds bestyrelse.

For en fortsættende fond skal der fortsat være en selvstændig begrundelse for fusionens hensigtsmæssighed. Da konsekvenserne af en fusion dog normalt er væsentlig mindre for en fortsættende fond, kan det efter omstændighederne være tilstrækkelig begrundelse, at fusionen ikke vil medføre væsentlige ændringer for den fortsættende fond. Fondsmyndigheden skal i denne forbindelse lægge vægt på, hvad konsekvenserne for den fortsættende fond reelt vil være, herunder om der vil være konsekvensændringer i fondens vedtægt og i hvilken grad eventuelle ændringer vil påvirke fondens formål.

For at undgå at fondsmyndigheden bliver nødsaget til at anmode om yderligere oplysninger, bør bestyrelsen for den fortsættende fond forklare konsekvenserne af fusionen for den fortsættende fond allerede i de dokumenter, der indsendes til Erhvervsstyrelsen i henhold til den foreslåede § 95.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 97

Forslaget indeholder bestemmelse om, hvornår en ophørende fond anses for opløst og dens rettigheder og forpligtelser overgået som helhed til den fortsættende eller nye fond. Forslaget er i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Retsvirkningernes indtræden foreslås at være, når tilladelse til fusionen er givet, jf. forslaget til § 96, og fusionen er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system.

Da forslaget til forenklet fusionsprocedure indeholder et krav om en positiv kreditorerklæring, jf. § 94, stk. 3, er det unødvendigt med det gældende kriterium i opløsningsbekendtgørelsens § 25, nr. 2, vedrørende krav anmeldt af kreditorerne som følge af en negativ kreditorerklæring.

Til § 98

I bestemmelsen er det foreslået, at hvis en fond, der opstår som led i en fusion, indgår en aftale, inden fonden er registreret, og er medkontrahenten vidende om, at fonden ikke er registreret, kan medkontrahenten, medmindre andet er aftalt, hæve aftalen, hvis registrering nægtes. Var medkontrahenten uvidende om, at fonden ikke var registreret, kan denne hæve aftalen, så længe fonden ikke er registreret. Forslaget er i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Forslaget viderefører i det væsentlige den nuværende bestemmelse i opløsningsbekendtgørelsens § 24, stk. 2. Dog er den nuværende reference til anmeldelsesfristen i den nuværende § 24, stk. 1, i opløsningsbekendtgørelsen, foreslået fjernet, idet fristen i opløsningsbekendtgørelsens § 24, stk. 1, ikke foreslås medtaget i lovens nye bestemmelser om fusion. Opløsningsbekendtgørelsens § 24, stk. 1, er således baseret på den nuværende to-ledelede fusionsprocedure, hvor der først udarbejdes og offentliggøres modtagelsen af en fusionsplan og først derefter træffes beslutning om fusion.

Til § 99

Opløsningsbekendtgørelsens § 26 tillader i dag, at en erhvervsdrivende fond kan fusionere med dens helejede datterselskab(er), hvor fonden bliver den fortsættende juridiske enhed, dvs. kun ugentlig fusion med fonden som den fortsættende enhed.

Opløsningsbekendtgørelsens regler om fusion mellem en fond og dens datterselskab er dog sparsomme, og de gældende regler henviser i det væsentligste blot til opløsningsbekendtgørelsens regler om fusion af fonde, som finder anvendelse med de fornødne tilpasninger. Der gælder derfor som udgangspunkt de samme regler for fusion mellem en erhvervsdrivende fond og dens helejede datterselskab, som der gælder for fusion mellem erhvervsdrivende fonde.

Det foreslås i *stk. 1*, at reglerne om muligheden for en ugentlig fusion mellem en moderfond og dens helejede datterselskaber, der er et aktie- eller anpartsselskab, og hvor fonden bliver den fortsættende juridiske enhed, flyttes fra opløsningsbekendtgørelsen til lov om erhvervsdrivende fonde.

Det foreslås således, at en moderfond kan overtage et helejet datterselskab, der er et aktie- eller anpartsselskab, således at fonden overtager selskabets aktiver og forpligtelser som helhed, og således at selskabet opløses uden likvidation. Overdragelserne kan gennemføres uden kreditorernes samtykke (universalsuccession).

Tilsvarende den foreslåede bestemmelse i § 91, stk. 4, om fusion af fonde, foreslås det i denne bestemmelses *stk. 2*, at fondens beslutning om fusion skal træffes af bestyrelsen med forbehold for fondsmyndighedens tilladelse. Der henvises til bemærkningerne til de foreslåede § 91, stk. 4, og § 104.

I *stk. 3* foreslås, at § 91, stk. 6 og 7, med de fornødne tilpasninger finder tilsvarende anvendelse på en fond, der indgår i en fusion i henhold til § 99, stk. 1. Udtrykket ”med de fornødne

tilpasninger” hentyder i denne sammenhæng alene til, at en fond, der deltager i en fusion efter § 99, kun kan deltage i fusionen som fortsættende fond, mens en fond, der deltager i en fusion efter § 91 enten kan være den fortsættende eller en ophørende fond. Der vil således gælde de samme krav om likvidators og skifterettens involvering i en beslutning om fusion af en fond med dens helejede datterselskab(er), som gælder for den fortsættende fond i en fusion med en anden fond i henhold til § 91, stk. 6 og 7. Der henvises til bemærkningerne til § 91, stk. 6 og 7.

Det foreslås i § 99, *stk. 4*, at beslutning om fusion i et ophørende selskab fremover træffes af selskabets centrale ledelsesorgan. Dette gør sig allerede gældende ved lodrette fusioner i henhold til selskabsloven, jf. dennes § 252, stk. 1.

Efter samme princip som i forslagets § 91, stk. 6, 1. pkt., der foreslås for fusion af fonde, og i overensstemmelse med selskabslovens § 252, jf. § 246, stk. 1, 2. pkt., er det i *stk. 5, 1. pkt.*, foreslået, at et ophørende selskab, der er i likvidation, kun kan træffe beslutning om fusion, jf. stk. 1, hvis udlodning til kapitalejerne endnu ikke er påbegyndt, og hvis generalforsamlingen senest samtidig træffer beslutning om at hæve likvidationen. Der gælder i dag ikke en sådan regel i opløsningsbekendtgørelsen. Endvidere er det i *stk. 5, 2. pkt.*, foreslået, at selskabslovens § 231 om genoptagelse herefter ikke finder anvendelse. Dette svarer til selskabslovens § 252, jf. § 246, stk. 1, 3. pkt. Der gælder i dag ikke en sådan regel i opløsningsbekendtgørelsen. Se i øvrigt bemærkningerne til den foreslåede § 91, stk. 6.

I *stk. 6* er det i overensstemmelse med selskabslovens § 228, stk. 2, foreslået, at skifteretten eller en af skifteretten udnævnt likvidator skal tiltræde, at et kapitalselskab under tvangsopløsning kan deltage i en fusion i henhold til stk. 1.

I *stk. 7* er det i overensstemmelse med selskabslovens § 233, stk. 5, foreslået, at et kapitalselskab under konkurs kan deltage i en fusion i henhold til stk. 1, hvis kurator tiltræder dette. Det skal fortsat være i fondens interesse.

Endelig er det i *stk. 8*, foreslået, at hvis et ophørende selskab har afsluttet et regnskabsår og generalforsamlingen endnu ikke har godkendt årsrapporten for denne afsluttede regnskabsperiode, skal generalforsamlingen godkende årsrapporten for denne regnskabsperiode senest samtidig med beslutningen om fusion. Forslaget svarer til, hvad der gælder for fusion af selskaber, jf. selskabslovens § 245, stk. 3, og det svarer endvidere til princippet i den foreslåede § 91, stk. 5, om fusion af fonde.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag, idet det dog i stk. 6 og 7 er foreslået præciseret, hvad der gælder for selskaber, der er under tvangsopløsning eller konkurs svarende til den ændring af selskabsloven, der er gennemført i forbindelse med revisionen af loven i juni 2013, jf. lov nr. 616 af 12. juni 2013.

Til § 100

Opløsningsbekendtgørelsens gældende regler om fusion mellem en fond og dens helejede datterselskaber henviser i dag i det væsentligste til opløsningsbekendtgørelsens regler om fusion af fonde med de fornødne tilpasninger. Der er således ligesom for fusion mellem fonde tale om en to-ledet proces, hvor der først skal udarbejdes en separat fusionsplan og en separat fusionsredegørelse, som skal offentliggøres, og først derefter kan der træffes beslutning om fusionen. Da der er tale om såkaldte lodrette fusioner, hvor der ikke i de pågældende datterselskaber er andre kapitalejere end fonden, gælder de samme hensyn, der ligger til grund

for forslaget om en forenklet fusionsprocedure for fusion mellem fonde, og der bør derfor gælde samme procedure.

I *stk. 1* foreslås, at bestyrelsen i fonden og det centrale ledelsesorgan i de deltagende kapitalselskaber i forening opretter og underskriver en fælles fusionsredegørelse, som skal indeholde oplysning og bestemmelser om de i den foreslåede bestemmelse nærmere angivne forhold. De foreslåede krav til, hvad der skal oplyses i den fælles fusionsplan- og redegørelse, svarer med enkelte sproglige tilpasninger til, hvad der skal oplyses i den fælles fusionsredegørelse omtalt i den foreslåede § 92, stk. 1, om fusion af fonde. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 92, stk. 1.

Det foreslås i *stk. 2*, at den fælles fusionsredegørelse for fonden og hvert af kapitalselskaberne skal være underskrevet senest ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning indgår. Overskrides fristen, vil Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ikke kunne registrere fusionen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslagets § 92, stk. 2, om fusion af fonde.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 101

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til de gældende regler i opløsningsbekendtgørelsen.

I bestemmelsen er det i *stk. 1* foreslået, at ved udarbejdelsen af en eventuel mellembalance skal § 93 finde tilsvarende anvendelse på fonden, og selskabslovens § 239 med de fornødne tilpasninger skal i henhold til *stk. 2* finde tilsvarende anvendelse på de deltagende kapitalselskaber. Forslaget er i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets forslag.

For så vidt angår fonden og bemærkningerne til *stk. 1* henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 93 om fusion af fonde.

Henvisningen i *stk. 2* til selskabslovens § 239 med de fornødne tilpasninger medfører, at hvis den fælles fusionsredegørelse er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører, skal der for det pågældende selskab som udgangspunkt udarbejdes en mellembalance..

Mellembalancen, der skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven, må ikke have en opgørelsesdato, der ligger mere end 3 måneder forud for underskrivelsen af den fælles fusionsplan- og redegørelse. Mellembalancen skal være revideret, hvis kapitalselskabet er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven.

Dog kan kapitalejerne i enighed, dvs. reelt fonden, beslutte, at der ikke skal udarbejdes en mellembalance, uanset at den fælles fusionsredegørelse er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører, jf. selskabslovens § 239, stk. 2.

Selvom fonden som eneste kapitalejer i selskaberne således har mulighed for at fravælge mellembalancen efter den foreslåede bestemmelse, kan fondsmyndigheden efter den foreslåede § 104, kræve en mellembalance udarbejdet for de pågældende selskaber, hvis

fondsmyndigheden finder det nødvendigt for at kunne tage stilling til, om fusionen må antages at være i fondens interesse.

Til § 102

Den foreslåede bestemmelse svarer til den foreslåede § 94 om fusion af fonde. Den foreslåede bestemmelse indeholder de samme ændringer i forhold til gældende ret, som følger af den foreslåede § 94, idet der foreslås en tilsvarende forenklet fusionsprocedure for fusioner mellem en fond og dens helejede datterselskaber. Der henvises derfor til bemærkningerne til § 94.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Til § 103

Den foreslåede bestemmelse svarer til den foreslåede § 95 om fusion af fonde. Den foreslåede bestemmelse indeholder de samme ændringer i forhold til gældende ret som følger af den foreslåede § 95, idet der foreslås en tilsvarende forenklet fusionsprocedure for fusioner mellem en fond og dens helejede datterselskaber. Der henvises derfor til bemærkningerne til § 95.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Til § 104

Ligesom for fusion mellem erhvervsdrivende fonde er der hverken i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde eller i opløsningsbekendtgørelsen fastsat materielle betingelser for, på hvilket grundlag fondsmyndigheden skal give en erhvervsdrivende fond tilladelse til at fusionere med dens helejede datterselskab(er). Efter administrativ praksis gives tilladelse normalt, hvis det efter det oplyste findes hensigtsmæssigt for fonden, og det ikke strider mod fondens vedtægt.

Det foreslås, at fondsmyndigheden giver tilladelse til fusionen, når fusionen ikke strider imod fondens vedtægt, og fusionen i øvrigt må antages at være i fondens interesse, og betingelserne i forslaget § 99, stk. 2-8, § 100, stk. 1, § 101, § 102, stk. 3, og § 103, stk. 1, er opfyldt.

Det er således foreslået, at fondsmyndigheden giver tilladelse til fusion, når:

- fusionen må antages at være i fondens interesse,
- fusionen ikke strider imod fondens vedtægt,
- bestyrelsen i fonden og det centrale ledelsesorgan i de ophørende selskaber (evt. med involvering fra likvidator, skifteretten eller kurator) gyldigt har truffet beslutning om fusion, jf. § 99, stk. 2-8,
- bestyrelsen i fonden og det centrale ledelsesorgan i de ophørende selskaber har oprettet og i forening underskrevet en fælles fusionsredegørelse, der skal indeholde oplysning og bestemmelser som nærmere angivet i § 100, stk. 1, herunder en begrundelse med henblik på tilladelse i henhold til § 104, jf. § 100, stk. 1,
- der er udarbejdet en mellembalance for fonden og de ophørende selskaber, medmindre der enten ikke er pligt til udarbejdelse af en mellembalance, eller fondsmyndigheden har dispenseret fra kravet (fondens mellembalance) eller kapitalejerne har fravalgt den (selskabernes mellembalance), jf. § 101,
- der er udarbejdet en vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling for fonden og hver af de i fusionen deltagende selskaber, som positivt konkluderer, at kreditorerne i hver af de

i fusionen deltagende juridiske personer må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen, jf. § 102, stk. 3, og

- Erhvervsstyrelsen senest 4 uger efter underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse fra fonden og hvert af de deltagende kapitalselskaber har modtaget en anmeldelse om fusionen, dokumentation for beslutningen om fusion, en kopi af den fælles fusionsredegørelse, vurderingsmændenes erklæring efter § 102 og en eventuel mellembalance efter § 101.

De foreslåede formelle betingelser svarer i det væsentligste til betingelserne for fondsmyndighedens tilladelse til en fusion mellem fonde, jf. den foreslåede § 96, men de materielle betingelser er lempeligere.

Betingelsen efter den foreslåede § 96 om, at en fond kan ophøre ved fusion, hvis den fortsættende fond har beslægtede formål, og den ophørende fonds formål enten vil blive væsentligt bedre varetaget ved fusionen eller ikke længere kan opfyldes, er således ikke gentaget i den foreslåede § 104. I stedet skal fusionen blot findes hensigtsmæssig for fonden, og den må ikke stride imod fondens vedtægt. Forskellene skyldes bl.a., at ved fusion mellem en fond og dens helejede datterselskaber, hvor fonden er den fortsættende juridiske enhed, er der ikke nogen fond, der ophører. Endvidere vil formålet og aktiviteterne i en fonds helejede datterselskab altid skulle rummes inden for formålet eller de øvrige bestemmelser i fondens vedtægt.

Forslaget er en kodificering af Erhvervsstyrelsens administrative praksis. Kodificeringen vil medføre, at det bliver tydeligere, på hvilke betingelser en tilladelse skal gives.

Der henvises ikke til kravene i forslagets § 99, stk. 4-6, da de alene vedrører fondens datterselskaber. Erhvervsstyrelsen vil som registreringsmyndighed kunne nægte registrering af fusionen, hvis betingelserne i § 99, stk. 4-6, ikke er opfyldt.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 105

Den foreslåede § 105 svarer til den foreslåede § 97 om fusion af fonde. Den foreslåede bestemmelse indeholder de samme ændringer i forhold til gældende ret som følger af den foreslåede § 97, idet der foreslås en tilsvarende forenklet fusionsprocedure for fusioner mellem en fond og dens helejede datterselskaber. Der henvises derfor til bemærkningerne til § 97.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 106

I dag har erhvervs- og vækstministeren i henhold til § 50, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde mulighed for at fastsætte regler, hvorefter selskabslovens §§ 271-274, § 275, stk. 1-3, § 276, § 278, stk. 2-6, § 280, stk. 2-7, §§ 281-287, § 288, stk. 1 og 3, og § 289 samt § 45 i bekendtgørelse nr. 172 af 22. februar 2010 om delvis ikrafttræden af lov om aktieselskaber og anpartsselskaber (selskabsloven) finder anvendelse med de fornødne tilpasninger.

Med de fornødne tilpasninger menes, at hvor de nævnte bestemmelser anvender begreber eller lignende, som ikke giver mening, når der er tale om en fond, skal bestemmelserne anvendes set i lyset af, at der er tale om fonde. Det gælder f.eks. bestemmelser, der forudsætter en ejer.

Denne bemyndigelse til at fastsætte regler om grænseoverskridende fusion af erhvervsdrivende fonde stammer fra lov nr. 573 af 6. juni 2007, hvor der blev indført regler om grænseoverskridende fusion vedrørende blandt andet aktieselskaber og anpartsselskaber i dansk ret. Bemyndigelsen var påtænkt udnyttet, hvis der konkret viser sig et behov for mulighed for grænseoverskridende fusioner mellem erhvervsdrivende fonde. Bemyndigelsen er indtil videre ikke udnyttet.

Da der imidlertid fortsat kan vise sig at opstå et behov for at foretage grænseoverskridende fusion af erhvervsdrivende fonde, er det i § 106, nr. 1 og 2, foreslået at videreføre den eksisterende mulighed for, at erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler, der muliggør grænseoverskridende fusion, hvor en dansk erhvervsdrivende fond indgår. Der er foreslået enkelte redaktionelle ændringer i den eksisterende bemyndigelse.

Da der er foreslået regler om fusion af erhvervsdrivende fonde i lov om erhvervsdrivende fonde, er det i § 106 foreslået, at det er reglerne om fusion der, hvis bemyndigelsen udnyttes, skal finde anvendelse med de fornødne tilpasninger i stedet for selskabslovens regler om grænseoverskridende fusion. Er der tale om en fusion mellem fonde, jf. det foreslåede nr. 1, vil det være §§ 91-98, der skal finde anvendelse med de fornødne tilpasninger. Er der tale om en fusion, hvor en moderfond overtager et datterselskab, jf. det foreslåede nr. 2, vil det være §§ 99-105, der skal finde anvendelse med de fornødne tilpasninger.

Bemyndigelserne påtænkes udnyttet, hvis der konkret viser sig et behov for grænseoverskridende fusion af erhvervsdrivende fonde.

Som det fremgår af de foreslåede regler i §§ 99-105, vil en grænseoverskridende fusion, hvor der indgår et datterselskab, forudsætte, at selskabet er helejet af fonden. Der skal endvidere være tale om et selskab, der svarer til et dansk aktie- eller anpartsselskab.

Det skal bemærkes, at en grænseoverskridende fusion, hvor der deltager en erhvervsdrivende fond, ligesom en national fusion vil forudsætte fondsmyndighedens tilladelse.

Hvis der er tale om en grænseoverskridende fusion mellem erhvervsdrivende fonde, vil det være en forudsætning for, at en dansk erhvervsdrivende fond kan deltage i fusionen, at de øvrige deltagende erhvervsdrivende fonde har en retsform, der svarer til en dansk erhvervsdrivende fond. Der vil være tale om en konkret vurdering.

Det bemærkes, at danske erhvervsdrivende fonde er undergivet et myndighedstilsyn, og at en tilladelse til en grænseoverskridende fusion derfor tillige vil forudsætte, at den udenlandske fond er undergivet et myndighedstilsyn, som svarer til det danske.

Erhvervsdrivende fonde er ikke omfattet af EU-direktivet om grænseoverskridende fusioner, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/56/EF af 26. oktober 2005 om grænseoverskridende fusioner af selskaber med begrænset ansvar. Hvis en grænseoverskridende fusion mellem erhvervsdrivende fonde skal kunne gennemføres, er det som følge heraf en forudsætning, at lovgivningen, som de øvrige deltagende fonde hører under, ligeledes tillader grænseoverskridende fusioner mellem erhvervsdrivende fonde.

Det er endvidere ikke sikkert, at den lovgivning, som de øvrige deltagende fonde hører under, indeholder bestemmelser til beskyttelse af de danske medarbejders eventuelle velerhvervede rettigheder til medbestemmelse. Det må imidlertid anses for afgørende, at de danske medarbejders ret til medbestemmelse ikke forringes ved en grænseoverskridende fusion.

Hvis bemyndigelsen til at udstede regler om grænseoverskridende fusion bliver udnyttet, vil det blive fastslået, at en grænseoverskridende fusion, hvor en dansk erhvervsdrivende fond er den ophørende fond i fusionen, er betinget af, at der er en beskyttelse af den danske fonds medarbejderes eventuelle ret til medbestemmelse i den lovgivning, som den fond, der er resultatet af den grænseoverskridende fusion, efter fusionen hører under.

I øvrigt henvises til bemærkningerne til de foreslåede §§ 91-105.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Kapitel 12

Til § 107

Den gældende lov om erhvervsdrivende fondes kapitel 9 har overskriften ”Ændring af vedtægten mv.” Kapitlet omhandler både vedtægtsændring, fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond.

Erhvervsfondsudvalget foreslog, at reglerne om vedtægtsændring, fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond blev opdelt i fire særskilte kapitler. Baggrunden er, at Erhvervsfondsudvalget foreslog, at der indsættes en række udfyldende eller nye bestemmelser om fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond, og at en ny kapitelinddeling ville medvirke til et bedre overblik i loven.

Det foreslås i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets forslag, at reglerne om opløsning samles i et nyt kapitel 12.

Fondsudvalget konstaterede, at reglerne om likvidation af erhvervsdrivende fonde på en række punkter afviger fra reglerne om likvidation af kapitalselskaber. Udvalget fandt, at disse forskelle har sammenhæng med, at erhvervsdrivende fonde i modsætning til kapitalselskaber er selvejende, og at der som følge heraf er en fondsmyndighed, der fører tilsyn med fonden. Udvalget fandt, at de nuværende forskelle i regelsættene fortsat er relevante at videreføre. De foreslåede regler svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Det foreslås i *stk. 1*, i overensstemmelse med de gældende regler i opløsningsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, at beslutning om opløsning af en fond som hovedregel skal træffes af bestyrelsen, og at opløsningen gennemføres ved likvidation. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabslovens § 217 for aktie- og anpartsselskaber.

Det er et krav for erhvervsdrivende fonde, at beslutningen om likvidation foretages under iagttagelse af § 89, hvilket vil sige med fondsmyndighedens tilladelse og Civilstyrelsens samtykke. Der henvises til bemærkningerne til den foreslåede nye affattelse af § 89.

Det har af Erhvervsfondsudvalget været overvejet, om der skulle være mulighed for at opløse erhvervsdrivende fonde ved erklæring, jf. selskabslovens § 216, hvilket udvalget ikke fandt hensigtsmæssigt. Der er på den baggrund ikke foreslået en bestemmelse herom.

Likvidation gennemføres af en eller flere likvidatorer, som overtager kompetencen fra bestyrelsen og en eventuel direktion, jf. den foreslåede § 108, stk. 1. Beslutningen om

likvidation træffes af bestyrelsen i fonden. Beslutningen træffes som udgangspunkt med simpelt flertal, jf. forslaget til § 53, stk. 3, eller med den højere majoritet, som måtte fremgå af fondens vedtægt. Hvis vedtægten stiller krav om eventuel høring eller samtykke fra tredjemand, skal dette krav overholdes.

Bestyrelsen kan alene beslutte at opløse en solvent erhvervsdrivende fond ved likvidation. Hvis den pågældende fond ikke er solvent, kan fonden ikke opløses ved likvidation. Fondens opløsning vil i så fald skulle følge reglerne for konkursbehandling. En anmeldelse om opløsning af en insolvent erhvervsdrivende fond ved likvidation vil som følge heraf blive registreringsnægtet. Det svarer til, hvad der gælder ved opløsning af kapitalselskaber, jf. selskabslovens regler herom.

Det kan dog være usikkert, om en fond, afhængig af de samlede økonomiske forhold og samarbejdet med kreditorer, vil kunne afvikles ved likvidation, eller om likvidator er nødsaget til at indgive konkursbegæring med tids- og værditab for fond og kreditorer. En fonds overgang fra insolvens til solvens vil eksempelvis kunne komme på tale, hvis en eller flere af fondens kreditorer afgiver endeligt afkald eller uigenkaldelig erklæring om at ville eftergive sit tilgodehavende i det omfang fondens midler efter samtlige øvrige kreditors fyldestgørelse måtte vise sig utilstrækkelige til også at dække den pågældende kreditors krav.

Ligesom ved opløsning af kapitalselskaber er der således ikke noget til hinder for at registrere en anmeldelse om indtræden af likvidation for en fond, der regnskabsmæssigt er insolvent, hvis fonden inden anmeldelsen er blevet solvent.

En erklæring fra en tredjemand om at ville dække samtlige fondens kreditorer, der ellers ikke vil kunne dækkes af fondens egne midler, vil ligeledes kunne medføre, at fonden ikke bliver insolvent.

Hvis fonden er stiftet for et nærmere angivet tidsrum, foreslås det, at beslutningen om at træde i likvidation træffes af fondsbestyrelsen alene, jf. den foreslåede *stk. 2*. Dette svarer til den gældende regel i opløsningsbekendtgørelsens § 1, stk. 3. Hvis fonden er stiftet for et nærmere angivet tidsrum, men der samtidig er betingelser, som skal være opfyldt, skal beslutningen dog ske i overensstemmelse med den foreslåede § 89.

I henhold til de fondsretlige grundsætninger, som fremover vil være en del af definitionen i loven, jf. den foreslåede § 1, stk. 2, skal en fond stiftes med den intention, at den skal kunne bestå i en længere årrække. Dette tidsaspekt kan også tillægges vægt, når en fond ønsker at få tilladelse til at blive opløst.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 108

Det foreslås i *stk. 1*, at fondsmyndigheden udpeger en eller flere likvidatorer, som træder i bestyrelsens og en eventuel direktions sted. Det skal dog ske efter indstilling fra fondens bestyrelse, jf. den foreslåede bestemmelse i *stk. 2*.

Det foreslåede *stk. 1* viderefører den gældende bestemmelse i opløsningsbekendtgørelsens § 2, stk. 1. Fondens hidtidige ledelse ophører således i henhold til den foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, med at fungere efter likvidators udpegning. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabslovens §§ 218 og 219 for kapitalselskaber.

Det er alene fysiske personer, der kan udpeges som likvidator. Der er ikke noget til hinder for, at der udpeges en likvidator, der er udenlandsk statsborger og bor i et andet land end Danmark. Det må dog forventes, at fondsmyndigheden vil være tilbageholdende med at udpege likvidatorer fra lande uden for EU/EØS.

Da likvidation alene kan anvendes til opløsning af solvente virksomheder, herunder erhvervsdrivende fonde, skal en likvidator under en likvidation, hvis denne finder, at likvidationen ikke vil give fuld dækning til kreditorerne, tage skridt til at afbryde likvidationsbehandlingen og give meddelelse herom til fondsmyndigheden og særskilt indgive konkursbegæring.

Rimelige omkostninger ved den påbegyndte likvidation dækkes i konkursboet som sekundært massekrav, jf. konkurslovens § 94, stk. 3. Derimod hjemles der ingen fortrinsstilling for andre krav, som er stiftet under likvidationen, jf. f.eks. princippet i U1974.595V.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, finder bestemmelserne om ledelse med de fornødne tilpasninger anvendelse på de udpegede likvidatorer. Likvidator er således i sin opgavevaretagelse underlagt de samme ansvarsregler, som gælder for en fonds ledelse.

Når lovens bestemmelser om ledelsen skal finde tilsvarende anvendelse på likvidatorerne, medfører dette bl.a., at likvidator skal være en myndig, fysisk person, der ikke er under værgemål. Likvidator skal endvidere opfylde reglerne om habilitet, ligesom visse dispositioner alene må udføres med fondsmyndighedens samtykke, jf. den gældende lovs § 21, stk. 3, som videreføres som § 61. Endvidere foreslås den gældende bestemmelse i § 25 videreført som to nye bestemmelser, §§ 38 og 42. Disse bestemmelser, som omhandler henholdsvis bestyrelsens og direktionens opgaver og pligter i forbindelse med ledelsen af fondens anliggender, finder tilsvarende anvendelse på likvidator med de tilpasninger, der er en følge af likvidationens hovedformål og likvidatorens herved fastlagte særlige opgaver. Likvidator vil desuden kunne ifalde erstatningsansvar og idømmes tvangsbøder efter samme regler som bestyrelsesmedlemmer.

Konsekvensen af det ledelsesskifte, der sker som følge af, at en eller flere likvidatorer træder i ledelsens sted, er endvidere, at likvidatorerne – i den periode, som normalt vil hengå, før en igangværende drift helt kan indstilles – må påtage sig både at varetage den daglige ledelse af fondens virksomhed og samtidig føre det overordnede tilsyn med fonden.

Bortset fra denne overgangsperiode, hvor driften af virksomheden eventuelt må videreføres, er det likvidatorernes egentlige opgave med henblik på fondens opløsning at realisere fondens aktiver, at opgøre og afvikle dens forpligtelser og derigennem at omsætte fondens driftsmidler og øvrige aktiver til en kontantformue, der under iagttagelse af lovens forskrifter og fondens vedtægt kan udloddes til de formål, der skal begunstiges ved fondens opløsning.

I henhold til selskabslovens § 219, stk. 2, er der mulighed for, at de valgte likvidatorer til enhver tid kan afsættes af det selskabsorgan, eller den myndighed, der har valgt den pågældende. Der foreslås en lignende bestemmelse for likvidation af erhvervsdrivende fonde, som dog tilpasses fondenes forhold. Retten til at afsætte likvidatorerne i en erhvervsdrivende fond vil således i henhold til *stk. 1, 3. pkt.*, alene tilkomme fondsmyndigheden, der også foretager udpegningen af likvidatorerne. Dette svarer også til, at det alene er fondsmyndigheden, der har kompetence til at afsætte bestyrelsesmedlemmer i en erhvervsdrivende fond, jf. den gældende lovs § 15, der foreslås videreført som § 45.

Bestyrelsen skal i forbindelse med beslutningen om at træde i likvidation indstille den eller de likvidator(er), der skal gennemføre likvidationen, jf. det foreslåede *stk. 2, 1. pkt.* Bestemmelsen svarer til den gældende § 2, stk. 2, i opløsningsbekendtgørelsen.

I en almindelig likvidation udpeges der en likvidator til afvikling af fondens aktiver og opløsning af fonden. Bestyrelsen kan i princippet indstille det antal likvidatorer, de finder nødvendige til at varetage bobehandlingen under hensyn til boets størrelse og art, behovet for særlig fagkundskab i bostyret samt andre forhold, der måtte have betydning i det enkelte bo. Det vil dog i sidste ende være fondsmyndigheden, som træffer beslutningen om likvidator, herunder om der er behov for at udpege mere end en likvidator. Fondsmyndigheden skal tage behørigt hensyn til fondens økonomi og kompleksitet i forbindelse med udpegning af mere end en likvidator med de ekstra omkostninger, det medfører for fonden.

Fondsmyndigheden er ikke forpligtet til at følge bestyrelsens indstilling. Hvis særlige omstændigheder taler herfor, kan fondsmyndigheden således afvise at udpege den person, som bestyrelsen har indstillet og i stedet anmode for eksempel Advokatsamfundet om at indstille en likvidator. Dette kan forekomme, hvis eksempelvis habilitetsreglerne ikke er overholdt. Baggrunden kan endvidere være, at der fra en tredjemand kan stilles spørgsmålstejn ved, om likvidator er habil til at foretage en undersøgelse af eventuelt straf- og erstatningsansvar for nuværende eller tidligere bestyrelsesmedlemmer i fonden, jf. den foreslåede § 108, stk. 5 og 6. Der henvises til bemærkningerne til disse bestemmelser.

Bestyrelsen skal i henhold til det foreslåede *stk. 2, 2. pkt.*, meddele deres indstilling til likvidator(er) samtidig med registreringen eller anmeldelsen af beslutningen om at træde i likvidation.

I henhold til det foreslåede *stk. 3* må fondens ledelse i perioden fra beslutningen om likvidation, og til likvidator udpeges af fondsmyndigheden, alene foretage de dispositioner, der er nødvendige, og som kan gennemføres uden skade for fonden, herunder dens formål og interesser, samt fondens kreditorer. Den foreslåede bestemmelse er en kodificering af Erhvervsstyrelsens praksis som fondsmyndighed.

Der gælder meget snævre rammer for ledelsens råderum i forhold til at kunne handle på fondens vegne i den periode, der går fra fondens beslutning om likvidation, og til fondsmyndigheden har udpeget en likvidator. Ikke desto mindre kan der i praksis opstå situationer, hvor den hidtidige ledelse har pligt til at handle for at undgå tab. Ledelsen vil imidlertid aldrig være beføjet til at foretage usædvanlige dispositioner, som eksempelvis realisation af fondens værdier. Aftaler i den forbindelse skal ske i samråd med fondsmyndigheden.

Dispositionerne skal foregå i fondens interesse og i overensstemmelse med fondens formål, jf. den foreslåede § 38, stk. 1, 1. pkt. Dette har hidtil været gældende som en del af de fondsretlige grundsætninger, som nu foreslås kodificeret i loven. Det medfører som hidtil, at bestyrelsen ikke, selv om fonden skal likvideres, kan foretage sig noget, som ligger ud over fondens formål, eller som strider mod fondens interesser. Der henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 38.

Det foreslås i *stk. 4*, at lovens og årsregnskabslovens almindelige regler om regnskabsaflæggelse, revision og om årsrapporters indsendelse til Erhvervsstyrelsen skal finde tilsvarende anvendelse for en fond, der er i likvidation med de afvigelser, der følger af

bestemmelserne i kapitlet om opløsning. Bestemmelsen svarer til den hidtidige bestemmelse i opløsningsbekendtgørelsens § 5, stk. 2. De nævnte afvigelser omfatter især kravene til den endelige udlodning af likvidationsprovenu, herunder godkendelse af uddeling af provenu og likvidators vederlag.

Således skal der bl.a. årligt aflægges et årsregnskab i overensstemmelse med årsregnskabslovens regler. Likvidator har ansvaret for, at der udarbejdes og indsendes et revideret årsregnskab for fonden for alle afsluttede regnskabsår, som der ikke allerede er indsendt årsregnskab for, jf. årsregnskabslovens § 139. Fonde, som er i likvidation, skal således fortsætte med at indsende årsrapport til Erhvervsstyrelsen, indtil likvidationen er afsluttet. I modsat fald vil likvidator kunne få pålagt afgifter, jf. årsregnskabslovens § 151. Ved udarbejdelsen af en årsrapport for en virksomhed i likvidation, herunder også en erhvervsdrivende fond, må der ved værdiansættelsen af aktiverne tages behørigt hensyn til, at der er tale om en fond under afvikling, og at aktivernes værdi som realisationsobjekt erfaringsmæssigt er lavere end den bogførte værdi for en fond i normal drift.

Årsregnskabet skal være revideret af en godkendt revisor. Revision af likvidationsregnskabet kan ikke fravælges, da fonde ikke kan fravælge revision af deres årsrapporter.

Der stilles ikke særlige krav til valg af revisor i fonde i likvidation. Den hidtidige revisor fortsætter som udgangspunkt som revisor efter beslutningen om, at fonden skal træde i likvidation, medmindre bestyrelsen eller likvidator træffer anden beslutning. Der kan endvidere i fonde i likvidation udnævnes en medrevisor, jf. den foreslåede § 70.

Det foreslås i *stk. 5*, at likvidator ikke må have været medlem af fondens bestyrelse eller direktion og skal være uafhængig i forhold til fondens formål og aktiviteter. Bestemmelsen svarer til den hidtidige regel i opløsningsbekendtgørelsens § 2, stk. 3. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at en af likvidators opgaver er at påbegynde en nærmere undersøgelse med henblik på eventuel strafforfølgelse, jf. *stk. 6*. En sådan undersøgelse kræver, at likvidator er uafhængig af fondens ledelse, herunder formål og aktiviteter. Der er ikke nogen grænse for, hvornår den pågældende kan have været bestyrelsesmedlem eller direktør. Det afgørende er alene, om den pågældende har været medlem af fondens ledelse. En tilsvarende bestemmelse findes ikke i selskabsloven.

Baggrunden for bestemmelsen i *stk. 5* er, at fonden er en selvejende institution, som ikke har nogen ejere til at kontrollere og godkende den endelige likvidation af fonden.

Forslaget om, at likvidator skal være uafhængig af fondens formål og aktiviteter betyder, at likvidator bl.a. ikke kan være væsentlig bidragsyder, modtager af uddelinger fra fonden, eller have væsentlige forretningsforbindelser til fonden, samt være samarbejdspartner, leverandører eller lignende.

En person kan ikke udpeges som likvidator, hvis der er tvivl om, hvorvidt personens forhold til fonden vil medføre, at den pågældende ikke har evne og vilje til upartisk at foretage likvidationen af fonden, herunder at afgive den krævede redegørelse om eventuel grund til at påbegynde undersøgelse med henblik på strafforfølgelse af fondens ledelse i henhold til det foreslåede *stk. 6*. Dette gælder i særdeleshed fondens advokat, som ikke kan være likvidator for fonden, hvis der er tvivl om den pågældendes uvildighed og upartiskhed, og forudsat at advokaten ikke har været medlem af ledelsen.

På tilsvarende vis kan personer, der er underlagt instruktion af tidligere eller nuværende bestyrelsesmedlemmer i fonden, ikke vælges som likvidatorer i forbindelse med en likvidation af den pågældende fond.

Likvidator skal i henhold til det foreslåede *stk. 6* afgive en redegørelse for de vigtigste årsager til fondens likvidation, herunder foretage en undersøgelse af, om der er grund til at påbegynde undersøgelse med henblik på strafforfølgelse af fondens ledelse. Den foreslåede bestemmelse svarer til den hidtidige bestemmelse i opløsningsbekendtgørelsens § 3. Der stilles ingen særlige formkrav til likvidators redegørelse, men den skal være skriftlig og skal indsendes til fondsmyndigheden snarest muligt efter likvidators udpegning. Likvidator kan således ikke vente med at indsende sin redegørelse til 3 måneders perioden i § 110, stk. 1, er udløbet.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 109

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, der viderefører opløsningsbekendtgørelsens § 1, stk. 1. 2. pkt., at en beslutning om at træde i likvidation, skal registreres eller anmeldes til registrering senest 2 uger efter, at beslutningen om likvidation er truffet. Der tilsigtes ingen ændringer i den gældende retstilstand.

Registrering eller anmeldelse af beslutningen vil være bestyrelsens ansvar, men den kan også foretages af likvidator eller en af likvidator befuldmægtiget. Samtidig med registreringen eller anmeldelsen til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, skal det sikres, at alle fondens kendte kreditorer får meddelelse om beslutningen om at træde i likvidation, jf. det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*

Det foreslåede *stk. 2* er en videreførelse af den gældende regel i opløsningsbekendtgørelsens § 1, stk. 2, som medfører, at fonden skal optage tilføjelsen »i likvidation« i sit navn. Bestemmelsen indebærer i praksis, at en fond i likvidation hverken kan afmelde et navn eller et binavn, jf. også det foreslåede *stk. 3*. Fondens kan ikke ændre navn efter bestyrelsens beslutning om at træde i likvidation.

I *stk. 3* er det foreslået, at der under likvidationen alene kan træffes beslutning om ændringer i fondens registrerede forhold vedrørende ændring af likvidator, revisor, kapitalforhøjelser, hjemstedsadresse, genoptagelse og fusion. En tilsvarende præcisering er foretaget i selskabslovens § 220, stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse svarer med enkelte tilføjelser og præciseringer til den hidtidige bestemmelse i opløsningsbekendtgørelsens § 5, stk. 1. I forhold til den gældende bestemmelse er det i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens administrative praksis tilføjet, at der også kan ske registrering af kapitalforhøjelser, genoptagelse og fusion. Det er ikke betænkeligt, at bestyrelsen træffer beslutning om en forhøjelse af grundkapitalen, selvom fonden er i likvidation, idet en forøgelse af den bundne kapital ikke strider mod kreditorinteresser eller andre beskyttelsesværdige interesser. Tilsvarende regler gælder for kapitalselskaber, jf. selskabslovens § 220, stk. 3.

Med hensyn til de nærmere muligheder for at en fond i likvidation kan deltage i en fusion, er der i bestemmelsen henvist til reglerne herom i det foreslåede § 91, stk. 6, og § 99, stk. 3, jf. bemærkningerne hertil i det foreslåede kapitel 11 om fusion.

I selskabslovens § 220 er der ingen særskilt regel, der præciserer, hvem der kan træffe beslutning om de ændringer, der må foretages, når et selskab er i likvidation. I selskabsloven skal dette udledes af selskabslovens øvrige regler. I selskabsloven betyder disse regler blandt andet, at kapitalejerne kan beslutte nogle af ændringerne, f.eks. ændring af likvidator.

Det foreslås i *stk. 4*, at det præciseres, hvem der kan træffe beslutning om de ændringer, der må foretages, når en erhvervsdrivende fond er i likvidation. Det følger af forslagets § 108, stk. 1, at en eventuel udskiftning af likvidator skal træffes af fondsmyndigheden, jf. det foreslåede *stk. 4, 1. pkt.* Det foreslås endvidere, at beslutning om ændring af de i stk. 3, nr. 2-6, nævnte forhold kræver, at likvidator beslutter eller tiltræder ændringerne. Forslaget skal ses i lyset af, at likvidator er trådt i ledelsens sted og kun kan afsættes af fondsmyndigheden, jf. forslagets § 108, stk. 1. De nævnte ændringer skal formelt besluttes af likvidator, men det udelukker dog ikke at ændringerne kan være foreslået af den tidligere bestyrelse. I så fald har likvidators beslutning mere karakter af, at ændringen tiltrædes. Det er derfor foreslået, at likvidator enten skal beslutte eller tiltræde ændringen. Bortset fra ved beslutninger om kapitalforhøjelse er det endvidere foreslået præciseret, at ændringer skal godkendes af fondsmyndigheden. Kapitalforhøjelser er foreslået undtaget fra kravet om fondsmyndighedsgodkendelse, idet kapitalforhøjelser ikke kræver fondsmyndighedens godkendelse, når en fond ikke er i likvidation.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 110

Den foreslåede bestemmelse regulerer forhold om anmeldelse og offentliggørelse af beslutningen om likvidation samt fristen for, at boet kan optages til slutning. Reglerne for ikke anerkendte anmeldte fordringer svarer til de eksisterende bestemmelser i § 4 i Erhvervsstyrelsens opløsningsbekendtgørelse. Bestemmelsen er sprogligt tilpasset, men der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabslovens § 221 for kapitalselskaber.

Det foreslås i *stk. 1*, at der ved registrering af likvidators anmeldelse af fondens beslutning om at træde i likvidation offentliggøres en meddelelse i Erhvervsstyrelsens it-system til fondens kreditorer om, at de inden for 3 måneder skal anmelde deres krav til likvidator.

Likvidator kan gøre opmærksom på 3 måneders fristen direkte til kreditorerne, men likvidator kan også vælge blot at henvise kreditorerne til Erhvervsstyrelsens it-system, hvor oplysninger om 3 måneders fristen fremgår.

I det foreslåede *stk. 2* fastslås det, at boet tidligst kan optages til slutning efter udløbet af fristen i stk. 1, hvilket vil sige 3 måneder efter offentliggørelsen i Erhvervsstyrelsens it-system. Denne frist er sat af hensyn til fondens kreditorer og kan derfor ikke fraviges. En anmeldelse om endelig likvidation, som ligger forud for udløbet af 3 måneders fristen, vil skulle registreringsnægtes, jf. den foreslåede § 16, stk. 1.

Det foreslås i *stk. 3*, at hvis likvidator bestrider et anmeldt krav, skal denne give kreditor meddelelse herom. Det bør ske ved anbefalet brev eller ved anden meddelelsesform, hvorved modtagelsen kan dokumenteres med samme grad af sikkerhed. Som en konsekvens af mulighederne i forbindelse med it-teknologi skal det hermed præciseres, at selve forsendelsesformen ikke i sig selv er af afgørende betydning, såfremt det entydigt kan dokumenteres, at meddelelsen er kommet frem til modtager. Meddelelsen skal indeholde

tilkendegivelse om, at såfremt anmeldelsen ønskes opretholdt, skal spørgsmålet indbringes for skifteretten på fondens hjemsted inden 4 uger fra meddelelsens afsendelse.

At en fordring ikke anerkendes som anmeldt betyder, at likvidator helt eller delvis afviser fordringen. Det forudsættes, at afvisningen må begrundes, idet kreditor ellers ikke har mulighed for at bedømme, om der er rimelighed i at søge likvidators afgørelse anfægtet. Likvidator skal udtrykkeligt tilkendegive overfor afviste kreditorer, at anfægtelse af afvisningen af kravet kan indbringes for skifteretten senest 4 uger fra afvisningsbrevets afsendelse. En eventuel sag om anerkendelse af kravet skal anlægges ved skifteretten på fondens hjemsted, jf. retsplejelovens almindelige regler herom.

Opfordringen til kreditorerne, jf. stk. 1, er ikke præklusiv. Det medfører, at 3 måneders fristen alene skal betragtes som en ordensforskrift således, at likvidator kan tilrettelægge afvikling og endelig udlodning af boets midler. Kreditorer, der anmelder krav efter fristens udløb, må dog kalkulere med den risiko, at deres krav ikke eller kun delvist kan honoreres, hvis udlodning er påbegyndt eller muligvis afsluttet. Krav, der anmeldes til likvidator efter fristens udløb, vil således blive dækket med de eventuelt overskydende midler, der endnu ikke er udloddet i henhold til fondens vedtægt, jf. det foreslåede *stk. 4*.

Der er således ikke krav om en omfordeling, hvis udlodning er påbegyndt på det tidspunkt, hvor kravet anmeldes, medmindre nogle af de kreditorer, der har fået dækket deres krav helt eller delvis ved udlodningen, har været i ond tro. Såfremt det viser sig, at der er yderligere midler til rådighed til uddeling efter udløbet af anmeldelsesfristen til likvidator, er der ikke nogen grund til, at disse midler ikke skulle komme kreditorerne til fordel, selvom deres krav ikke er anmeldt inden fristens udløb.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 111

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende § 7 i Erhvervsstyrelsens opløsningsbekendtgørelse om godkendelse af likvidators vederlag. Der tilsigtes ingen ændringer i retstilstanden. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabslovens § 219, stk. 1, for kapitalsselskaber.

Det foreslåede *stk. 1* betyder, at likvidators vederlag skal fastsættes under hensyn til arbejdets omfang og boets beskaffenhed, det med arbejdet forbundne ansvar og de under de givne omstændigheder opnåede resultater. Dette svarer i det væsentlige til bestemmelsen om bestyrelsens vederlag, jf. den foreslåede § 49.

Likvidators vederlag skal godkendes af fondsmyndigheden, jf. det foreslåede *stk. 2*. Det medfører, at likvidator skal redegøre for arten og omfanget af det udførte arbejde og den medgåede tid.

Udregningen af likvidators vederlag kan som udgangspunkt ikke udelukkende basere sig på rene timetakster, bl.a. fordi der er forskel på likvidationssager i relation til type og sværhedsgrad. Vederlaget må således ikke udelukkende fastsættes ud fra timeforbruget, multipliceret med en for likvidator (ofte advokat) gældende timetakst. Ved en beregning ud fra rene timetakster ville det ofte blive arbejdets kvantitet og ikke kvalitet, der ville være afgørende, hvilket ikke er i fondens interesse og ikke vil blive accepteret af fondsmyndigheden.

Fastsættelse af likvidators vederlag må forventes at skulle fastlægges ud fra en række parametre, herunder bl.a. sagens værdi eller betydning for fonden, herunder det opnåede resultat, hvervets art og arbejdets omfang, arbejdets intensitet og kompleksitet, samt det med arbejdet forbundne ansvar for likvidator. Endvidere må likvidators vederlag i sidste ende underlægges en samlet vurdering, hvor det eventuelt vil kunne nedsættes, hvis det er fondsmyndighedens vurdering, at likvidationens omfang og karakter ikke kan bære et samlet vederlag af den af likvidator foreslåede størrelse.

Der er alene krav om, at fondsmyndigheden godkender vederlaget til likvidator, hvilket betyder, at fondsmyndigheden ikke skal godkende honoraret til eksempelvis revisor for dennes arbejde under fondens likvidation. Likvidator har ansvaret for vederlaget til revisor, og vil kunne blive erstatningsansvarlig, hvis revisor har modtaget en betaling, som ligger ud over det, der må antages at være rimeligt set i forhold til fondens størrelse, samt arbejdets art og hvervets omfang.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 112

Det foreslåede *stk. 1* regulerer mulighederne for uddeling af likvidationsprovenu i overensstemmelse med fondens vedtægt og de krav, der skal iagttages forinden uddeling. Den foreslåede bestemmelse viderefører i vidt omfang bestemmelserne i opløsningsbekendtgørelsens § 8.

Tilsvarende regler gælder for aktie- og anpartsselskaber, jf. selskabslovens §§ 222-224. Bestemmelserne afviger dog lidt for fonde, da der ikke for kapitalselskaber er krav om godkendelse af den påtænkte udlodning af likvidationsprovenuet.

Det er som følge af den foreslåede bestemmelse fortsat som udgangspunkt et krav, at fristen på mindst 3 måneder er udløbet, og at gælden er betalt til kendte kreditorer, herunder også ikke anmeldte kendte kreditorer. Endvidere skal uddelingen af fondens midler være godkendt af fondsmyndigheden.

Bestyrelsen kan i forbindelse med beslutningen om at træde i likvidation give udtryk for, hvad fondens midler (likvidationsprovenuet) skal anvendes til i forbindelse med fondens opløsning.. Det er dog i sidste ende likvidator, som er ansvarlig for uddelingen af likvidationsprovenuet, herunder godkendelse hos fondsmyndigheden. Det er således likvidator, der i alle tilfælde skal sikre, at uddelingen sker i overensstemmelse med fondens vedtægt.

En fonds midler eller aktiver kan på ingen måde gå tilbage til stifter eller væsentlige gavegivere, heller ikke i form af udlodning af likvidationsprovenu, jf. også den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 2, og bemærkningerne hertil. Stiftere og andre nærtstående kan dog som led i fondens likvidation købe fondens aktiver eller dele heraf. Likvidator er ansvarlig for, at al salg af fondens aktiver m.v. sker på markedsmæssige vilkår, således at der ikke sker uretmæssige begunstigelser af tredjemand til skade for fonden.

Det foreslås fortsat ikke at være muligt i fonde at foretage såkaldt a conto udlodning af likvidationsprovenuet, således som det er muligt i selskabsloven. Selskabsloven giver således mulighed for mod betryggende sikkerhed at a conto udlodde midler forinden den fulde likvidationsproces er gennemført. Fondes særlige forhold som selvejende medfører dog, at det vurderes ikke at være hensigtsmæssigt at have mulighed for a conto udlodning. Kravet om, at

fondsmyndigheden skal samtykke i uddelingen af likvidationsprovenuet, vil blive indholdsløst, hvis det var muligt at foretage uddeling af midler som a conto udlodning før tilladelse er indhentet. Det vurderes endvidere, at en ordning, hvor fondsmyndigheden skulle have grundlag for at kunne vurdere, om det er betryggende at foretage a conto udlodning, ville være uforholdsmæssigt administrativt besværligt i forhold til de modsvarende fordele.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at likvidators vigtigste opgave ved en likvidation er at få fonden opløst hurtigst muligt. Dette medfører, at en fond i likvidation ikke kan foretage uddelinger i medfør af bestemmelserne i lovens kapitel 9. I modsat fald ville fondsmyndighedens godkendelse af likvidationsprovenuet kunne blive illusorisk, idet likvidator i medfør af forslaget til § 78 kunne uddele fondens frie reserver.

I det foreslåede *stk. 2*, præciseres det, at behandlingen af likvidationsboet afsluttes efter udbetaling af likvidationsprovenuet, og at likvidator herefter kan træffe beslutning om fondens endelige likvidation. Bobehandlingen må ikke afsluttes, før alle tvister om fondens midler er afgjort. Endvidere skal fondsmyndigheden have godkendt likvidators vederlag, jf. § 111, stk. 2, samt de påtænkte uddelinger, jf. § 107, stk. 1.

Efter at likvidators vederlag og uddelinger er godkendt af fondsmyndigheden, og efter at vederlag og uddelinger er overdraget eller udbetalt, er likvidator ansvarlig for, at der udarbejdes et revideret, endeligt likvidationsregnskab for fonden.

Det endelige likvidationsregnskab skal vise, at kreditorerne er betalt, og bør indeholde en bemærkning fra likvidator om, at udlodning har fundet sted. Hvis regnskabet viser, at der er urealiserede aktiver, må det oplyses, hvorledes der er forholdt med disse. Det skal endvidere fremgå af det endelige likvidationsregnskab, hvordan fondens midler er uddelt.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.*, at likvidator inden for 2 uger efter, at likvidationen er afsluttet, skal anmelde fonden til sletning fra Erhvervsstyrelsens register.

Det foreslås i *stk. 3, 2. pkt.*, at likvidationsregnskabet samt dokumentation for uddelingen af likvidationsprovenuet skal indsendes som bilag til registreringen eller anmeldelsen om likvidationens afslutning. Likvidationsregnskabet skal godkendes af fondsmyndigheden. I erhvervsdrivende fonde kan det afsluttende likvidationsregnskab derfor først udarbejdes, når fondsmyndigheden har godkendt uddelingen af fondens midler.

Dokumentation for likvidationsprovenuets uddeling kan fremgå af selve likvidationsregnskabet, men kan også være et særskilt bilag. Det skal kunne dokumenteres, at fondens likvidationsprovenu er uddelt i overensstemmelse med de formål, som fondsmyndigheden har godkendt uddeling til.

Det afsluttende likvidationsregnskab skal være revideret af en godkendt revisor, jf. det foreslåede *stk. 3, 3. pkt.* Revision af likvidationsregnskabet kan ikke fravælges, da fonde ikke kan fravælge revision af deres årsrapporter, jf. den foreslåede bestemmelse i § 69, stk. 1, 1. pkt., og bemærkningerne hertil.

Efter registreringen eller anmeldelsen af afslutningen af fondens likvidation med de nødvendige bilag, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed slette fonden af styrelsens register, jf. *stk. 3, 4. pkt.* Når fonden er slettet fra Erhvervsstyrelsens register, ophører fondens juridiske proces- og partsevne.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 113

Tvangsopløsning af erhvervsdrivende fonde besluttet af Erhvervsstyrelsen adskiller sig fra bestyrelsens beslutning om frivillig likvidation. Ved tvangsopløsning har bestyrelsen ikke overholdt lovens krav om pligtmæssigt at indsende oplysninger (årsrapport), registrere ændrede forhold (bestyrelse, revisor) eller lignende (rette hjemsted, kapitaltab). Hensynet til fondens interessenter bevirker, at Erhvervsstyrelsen til stadighed skal sikre, at de oplysninger, som findes i styrelsen it-register er retvisende. Det er derfor vigtigt, at Erhvervsstyrelsen har kompetencen til at beslutte, at en fond, der ikke overholder lovens krav, tvangsopløses ved skifteretten.

Den foreslåede bestemmelse viderefører i store træk opløsningsbekendtgørelsens § 14. Der er dog foretaget en ændret udformning således, at bestemmelsens indhold bliver mere overskueligt. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabslovens §§ 225-226 for aktie- og anpartsselskaber.

Det følger af det foreslåede *stk. 1*, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan beslutte, at en fond skal opløses, hvis de i *stk. 1* opregnede forhold ikke overholdes. Erhvervsstyrelsen er ikke pligtig til at træffe beslutning om tvangsopløsning. Vurderer styrelsen, at de konkrete omstændigheder gør det mere hensigtsmæssigt at pålægge fondens bestyrelsesmedlemmer daglige eller ugentlige tvangsbøder i medfør af den foreslåede § 128, *stk. 2*, kan denne mulighed vælges.

Det er i henhold til bestemmelsen, Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed der kan vælge at sende en fond til tvangsopløsning i skifteretten. Dette følger af de gældende regler i opløsningsbekendtgørelsens § 14, sammenholdt med den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 48 og bekendtgørelse nr. 1107 af 30. november 2011 om visse vedtægtsændringer for erhvervsdrivende fonde.

I henhold til den gældende § 1, nr. 12, i bekendtgørelsen om visse vedtægtsændringer kan fondsmyndigheden træffe beslutning om tvangsopløsning af fonde.

Efter forslaget til § 89, *stk. 2*, er der krav om Civilstyrelsens samtykke til bl.a. likvidation af erhvervsdrivende fonde, når Erhvervsstyrelsen er fondsmyndighed for fonden, der ønskes likvideret. Der er derimod ikke krav herom, hvis der er tale om en tvangsopløsning. Tvangsopløsning skal dog som hidtil godkendes af fondsmyndigheden, jf. henvisningen til § 89, *stk. 1*.

Det skal i denne forbindelse også nævnes, at hvis Civilstyrelsen er fondsmyndighed for en konkret erhvervsdrivende fond, jf. forslaget til § 132, *stk. 4*, kan Civilstyrelsen anmode Erhvervsstyrelsen om som registreringsmyndighed at sende fonden til tvangsopløsning i medfør af forslaget til § 113.

Som følge af den begrænsede hæftelse, der knytter sig til erhvervsdrift i en fond, er det af hensyn til fondens interessenter, såsom kreditorer, medarbejdere, samhandelspartnere og myndigheder, vigtigt, at der til stadighed foreligger aktuelle oplysninger om en række nærmere angivne forhold. Det påhviler derfor fondens bestyrelse at sikre, at offentligheden har adgang til de i *stk. 1*, nr. 1-4, anførte registrerede oplysninger i Erhvervsstyrelsen it-register. I modsat fald kan fonden ikke fortsætte sin virksomhed.

Det skal præciseres, at fonden ikke på grund af manglende kontaktmuligheder bør kunne forhindre eller forhale en beslutning om tvangsopløsning, fordi Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ikke kan komme i kontakt med ledelsen og dermed foretage en forudgående varsling om, at en tvangsoplningsbeslutning forberedes.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, nr. 1*, som viderefører den gældende § 14, stk. 1, nr. 4, i opløsningsbekendtgørelsen, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed vælge at anmode skifteretten om at tvangsopløse fonden, hvis fondens årsrapport i henhold til årsregnskabsloven ikke rettidigt er modtaget i Erhvervsstyrelsen.

Oplysninger om et selskabs ledelse og revisor er underlagt offentlighed, hvilket også gælder for erhvervsdrivende fonde, jf. den gældende lov om erhvervsdrivende fonde §§ 53 og 56. Der skal således foretages anmeldelse af oplysninger om disse personer således, at oplysningerne er tilgængelige i Erhvervsstyrelsens it-system.

Årsrapporterne for erhvervsdrivende fonde skal i henhold til de gældende regler være modtaget i Erhvervsstyrelsen senest 5 måneder efter regnskabsårets afslutning, således som det også er tilfældet for alle andre virksomheder omfattet af årsregnskabsloven, medmindre der er tale om et selskab, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, eller et statsligt aktieselskab, hvor indsendelsesfristen er 4 måneder, jf. årsregnskabslovens § 138, stk. 1.

Er årsrapporten ikke modtaget ved udløbet af indsendelsesfristen, sender Erhvervsstyrelsen i henhold til nuværende praksis i medfør af årsregnskabslovens § 150 en meddelelse med påkrav til fondens ledelse med anmodning om at indsende den manglende årsrapport. I påkravsmeddelelsen gives en frist på 8 hverdage fra meddelelsens datering til indsendelse af årsrapporten, jf. årsregnskabslovens § 150, stk. 2. Modtages årsrapporten efter udløbet af fristen på 8 hverdage pålægges hvert medlem af fondens ledelse en afgift, jf. årsregnskabslovens § 151.

Påkravsmeddelelsen indeholder endvidere en frist på 4 uger fra meddelelsens datering. Hvis årsrapporten ikke er modtaget inden udløbet af denne frist, kan Erhvervsstyrelsen i medfør af årsregnskabslovens § 150, stk. 3, og den foreslåede *stk. 1, nr. 1*, iværksætte en tvangsopløsning af fonden.

Årsregnskabsloven indeholder ikke en udtrykkelig regel om, hvorvidt virksomheder under tvangsopløsning, herunder erhvervsdrivende fonde, skal udarbejde årsrapporter. Det følger imidlertid af Erhvervsstyrelsens administrative praksis, at virksomheder under tvangsopløsning ikke skal udarbejde årsrapporter. Dette skyldes, at oversendelsen af en virksomhed under tvangsopløsning til skifteretten i modsætning til en frivillig likvidation er en tvangsforanstaltning, der har til formål at få virksomheden opløst hurtigst muligt. Dette gælder også for erhvervsdrivende fonde under tvangsopløsning.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, nr. 2*, som viderefører den gældende § 14, stk. 1, nr. 1, i opløsningsbekendtgørelsen, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed vælge at anmode skifteretten om at tvangsopløse fonden, hvis den ikke har den i henhold til loven eller fondens vedtægt krævede bestyrelse eller revisor.

I henhold til den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 16, skal der ved et bestyrelsesmedlems afgang udpeges et nyt medlem i overensstemmelse med fondens vedtægt.

Sker der ikke en sådan udpegning, foretages udpegningen af det nye bestyrelsesmedlem af fondsmyndigheden, jf. § 16, stk. 2.

En tilsvarende bestemmelse vedrørende revisor fremgår af den gældende lovs § 29. Alle erhvervsdrivende fonde skal således have mindst en revisor, som skal være en godkendt revisor, hvilket vil sige statsautoriseret eller registreret revisor. Har bestyrelsen ikke udpeget mindst én revisor, kan fondsmyndigheden i henhold til § 29, stk. 2, udpege en revisor, når manglen opdaes.

De gældende bestemmelser i § 16, stk. 2, og § 29, stk. 2, der foreslås videreført som henholdsvis § 47, stk. 2 og § 69, stk. 2, indebærer alene en ret for fondsmyndigheden til at udpege et bestyrelsesmedlem eller en revisor. Fondsmyndigheden er således ikke forpligtet hertil. Hvis bestyrelsen for en erhvervsdrivende fond ikke opfylder kravene i loven og eventuelle supplerende krav i vedtægten for den konkrete fond, og fondsmyndigheden vurderer, at det mest hensigtsmæssige i det konkrete tilfælde vil være en tvangsopløsning af fonden, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed anmode skifteretten om at opløse fonden.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, nr. 3*, som viderefører den gældende § 14, stk. 1, nr. 2, i opløsningsbekendtgørelsen, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed vælge at anmode skifteretten om at tvangsopløse fonden, hvis den ikke har det hjemsted, som er foreskrevet i loven eller fondens vedtægt.

Det foreslås i § 27, stk. 1, at den gældende § 7, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, ændres, således at en fond fremover ikke skal angive hjemstedskommunen i fondens vedtægt. Det er dog fortsat et krav, at en fond skal have registreret en hjemstedsadresse, så fondsmyndigheden eller Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan komme i kontakt med fondens ledelse. Hvis fonden ikke har et hjemsted, som foreskrevet i loven eller fondens vedtægt, kan Erhvervsstyrelsen vælge at anmode skifteretten på fondens sidst kendte hjemsted, om at opløse fonden. Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 27, stk. 1, om fondes hjemsted.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, nr. 4*, som viderefører den gældende § 14, stk. 1, nr. 2, i opløsningsbekendtgørelsen, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed vælge at anmode skifteretten på fondens hjemsted om at tvangsopløse fonden, hvis fondens bestyrelse ikke træffer en påkrævet beslutning om opløsning, som følge af enten kapitaltab, jf. forslaget til § 67, stk. 4, eller beslutning om opløsning i forlængelse af en gennemført granskning, jf. forslaget § 116, stk. 2.

Det følger således af de to bestemmelser, at fondens bestyrelse har en pligt til at træffe beslutning om opløsning af fonden. Hvis fondens bestyrelse ikke træffer denne beslutning, kan fondsmyndigheden vælge at iværksætte en tvangsopløsning, hvilket sker ved, at fondsmyndigheden retter henvendelse til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed og anmoder om, at den konkrete fond sendes til tvangsopløsning i skifteretten, således at det bliver registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, at fonden er sendt til tvangsopløsning.

Som foreslået i *stk. 2* kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed fastsætte en frist for manglens udbedring. Denne frist gør det muligt for fondens bestyrelse at foretage nødvendige opfølgninger på de konstaterede mangler og således undgå, at fonden tvangsopløses. Ifølge Erhvervsstyrelsens praksis fastsættes den omtalte frist normalt til 4 uger.

Det foreslås i *stk. 3*, at Erhvervsstyrelsen endvidere kan anmode skifteretten på fondens hjemsted om at tvangsopløse fonden, hvis der f.eks. ikke vedtages likvidation som påbudt efter lovgivningen eller i henhold til fondens vedtægt.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 114

Der er med forslaget tale om en videreførelse af opløsningsbekendtgørelsens § 14, stk. 2 - 5. Der er bortset fra enkelte præciseringer i *stk. 3* ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabslovens § 227 for kapitalselskaber.

Det foreslås i *stk. 1*, at beslutningen om at kræve en fond opløst offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system. Når en fond tages under tvangsopløsningsbehandling, afregistreres fondens hidtidige bestyrelse og en eventuel direktion, så de ikke længere har rådighed over fonden eller kan repræsentere den. Ved oversendelse af sagen til skifteretten, registreres og offentliggøres det derfor i Erhvervsstyrelsens it-system, at skifteretten er anmodet om at opløse fonden samtidig med, at fondens ledelse slettes som tegningsberettigede i den pågældende fond.

Det foreslås i *stk. 2*, at en fond skal beholde sit navn med tilføjelsen »under tvangsopløsning«. En tilsvarende regel findes for selskaber under tvangsopløsning, jf. selskabslovens § 227, stk. 2. Ved en sådan foranstaltning sikres den nødvendige gennemsigtighed, således at eventuelle kreditorer og andre interessenter får mulighed for at sikre deres rettigheder.

Det følger af forslaget til *stk. 3, 1. pkt.*, at skifteretten kan udnævne en eller flere likvidatorer til at foretage tvangsopløsningen af den pågældende fond. Likvidator skal på skifterettens vegne varetage bobehandlingen med henblik på opløsning under respekt af de fondsretlige regler om likvidation.

En tilsvarende regel gælder i forhold til valg af revisor, jf. det foreslåede *stk. 3, 2. pkt.* En sådan mulighed har ikke hidtil eksisteret ved tvangsopløsning af fonde, men det er i forlængelse af en tilsvarende ændring i selskabsloven fundet hensigtsmæssigt, at der i forbindelse med tvangsopløsning kan ske en indsættelse af en revisor, der ikke tidligere har haft tilknytning til fonden svarende til, at den skifteretsudnævnte likvidator også er en person uden tilknytning til fonden. På denne baggrund er det præciseret i det foreslåede *stk. 3, 2. pkt.*, at skifteretten om nødvendigt har ret til at udpege en revisor i en fond under tvangsopløsning. Denne revisor kan både være afløser for en eksisterende revisor, supplement til en eksisterende revisor eller ny revisor i situationer, hvor fonden ikke har en sådan.

I henhold til det foreslåede *stk. 3, 3. pkt.*, finder lovens bestemmelser om likvidation anvendelse for tvangsopløsning, dog således at skifteretten, eller den skifteretten har bemyndiget hertil, træffer afgørelse i fondens forhold. Dette følger af, at skifteretten, eller en befuldmægtiget, træder i bestyrelsens sted. Bestemmelsen medfører bl.a., at den person, som skifteretten har bemyndiget til at træffe afgørelser, skal være uafhængig i forhold til fondens hidtidige ledelse, samt fondens formål og aktiviteter. Den udpegede kan således eksempelvis ikke være tidligere bestyrelsesmedlem eller direktør i fonden.

De udgifter, der er forbundet med opløsningen, kan om fornødent betales af statskassen i det omfang, fondens egne midler ikke kan dække omkostningerne, jf. det foreslåede *stk. 3, 4. pkt.*

I det foreslåede *stk. 4* videreføres reglen om, at skifteretten foretager underretning til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, når bobehandlingen er afsluttet. Herefter registrerer Erhvervsstyrelsen fondens opløsning i styrelsens register.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag. Det er dog fastholdt at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan oversende til tvangsopløsning med manglende opfyldelse af de mere formelle krav i § 113.

Det foreslås, at bestemmelsens *stk. 2* strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, *stk. 1*.

Til § 115

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* kodificerer Erhvervsstyrelsens praksis i henhold til den gældende § 14, *stk. 5*, i styrelsens opløsningsbekendtgørelse, hvorefter der ikke kan foretages vedtægtsændringer eller andre registreringsændringer i fonde, der er under tvangsopløsning. Dette skyldes, at en fond under tvangsopløsning som udgangspunkt er under afvikling og beføjelserne hermed videregivet til skifteretten og de af skifteretten beføjede personer. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabslovens §§ 228-229 for aktie- og anpartsselskaber.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at skabe klarhed om de personer, der er ansvarlige for fonden på tidspunktet for fondens oversendelse til tvangsopløsning. I tilfælde af tvangsopløsning er der et hensyn at tage til kreditorerne, således at eventuelle værdier i fonden ikke undrages bobehandlingen, eller at der på anden vis foretages ændringer, som er med til at sløre de reelle forhold til skade for kreditorerne.

Det er dog fundet hensigtsmæssigt, som i den tilsvarende bestemmelse i selskabsloven, at tillade en række nærmere angive beslutninger om at ændre registrerede forhold.

Det foreslås således at være muligt for skifteretten at indsætte eller udskifte likvidator i en fond, der er under tvangsopløsning, jf. *stk. 1, nr. 1*.

Det er i forlængelse heraf fundet hensigtsmæssigt, at der i forbindelse med tvangsopløsning af fonde kan ske en indsættelse eller ændring af en revisor, der ikke tidligere har haft tilknytning til fonden svarende til, at den skifteretsudnævnte likvidator også er en person uden tilknytning til fonden, jf. *stk. 1, nr. 2*. Denne revisor kan både være afløser for en eksisterende revisor (nyvalg), supplement til en eksisterende revisor (medrevisor) eller ny revisor i situationer, hvor fonden ikke har en sådan.

Da fonde har mulighed for at blive genoptaget, jf. den foreslåede bestemmelse i § 118, kan der træffes beslutning om dette forhold, jf. *stk. 1, nr. 3*. Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at der ikke opstår usikkerhed om retsstillingen i forbindelse med en eventuel genoptagelse af fonde, der ønsker og har mulighed for at genoptage virksomheden.

Da fonde under tvangsopløsning kan deltage i en fusion, jf. de foreslåede bestemmelser i § 91, *stk. 7*, og § 99, *stk. 3*, er der i *stk. 1, nr. 4*, indsat en præcisering af, at de nødvendige beslutninger om fusion kan registreres i Erhvervsstyrelsens it-system.

Det foreslåede *stk. 2*, medfører, at en eventuel ændring af forhold omfattet af *stk. 1*, skal tiltrædes eller besluttet af skifteretten, eller den af skifteretten udpegede likvidator, hvis der er

tale om forhold omfattet af nr. 2-4, og skifteretten har udpeget en likvidator. Det foreslås endvidere, at beslutning om genoptagelse eller fusion skal godkendes af fondsmyndigheden. Det vurderes derimod ikke nødvendigt, at fondsmyndigheden skal godkende skifterettens, eller en af skifteretten udpeget likvidators, beslutning om hvem der skal være likvidator eller revisor.

Det præciseres i det foreslåede *stk. 3*, at ledelsen i en fond under tvangsopløsning frem til udpegning af likvidator alene må foretage de dispositioner, der er nødvendige, og som kan gennemføres uden skade for fonde, herunder dens formål og interesser, samt fondens kreditorer.

Da skifteretten ikke altid udnævner en likvidator til at forestå afviklingen af fonden, gælder bestemmelsen også i perioden, indtil fonden er opløst, hvis der ikke udnævnes en likvidator af skifteretten.

Der gælder meget snævre rammer for ledelsens råderum for at kunne handle på fondens vegne i den periode, der går fra fondens oversendelse til tvangsopløsning eller beslutning om tvangsopløsning, og til der udpeges en likvidator. Ikke desto mindre kan der i praksis opstå situationer, hvor den hidtidige ledelse har pligt til at handle for at undgå tab. Ledelsen vil imidlertid aldrig være beføjet til at foretage usædvanlige dispositioner, som eksempelvis realisation af fondens værdier. Aftaler i den forbindelse skal ske i samråd med skifteretten.

I *stk. 4* foreslås det som noget nyt, at den tidligere ledelse har pligt til at fremkomme med alle relevante oplysninger til brug for likvidators virke. En tilsvarende bestemmelse findes i selskabsloven.

Efter bestemmelsen er tidligere medlemmer af ledelsen også efter likvidators tiltræden forpligtede til i fornødent omfang at bistå likvidator med oplysninger om fondens virke frem til likvidationens indtræden. Ledelsen skal herunder give likvidator de oplysninger, som måtte være nødvendige for likvidators vurdering af bestående og fremtidige krav.

Bestemmelsens formål er at skabe de bedst mulige rammer for likvidators arbejde, herunder bl.a. for at kunne vurdere fondens solvens og økonomiske stilling. Samtidigt understreges det, at tidligere ledelsesmedlemmer kan ifalde et selvstændigt ansvar, hvis de er bekendt med potentielle krav mod fonden, som kan være relevante for likvidators vurdering af udlodning af likvidationsprovenu. Ansaret herfor kan kun undgås ved at videregive oplysninger herom til likvidator.

Bestemmelsen vedrører alle medlemmer af henholdsvis fondens bestyrelse og en eventuel direktion.

I henhold til det foreslåede *stk. 4, 3. pkt.*, gælder pligten i *stk. 4, 1. og 2. pkt.*, til at underrette likvidator også ledelsen i fondens datterselskaber, hvis fonden som moderfond er sendt til tvangsopløsning. Pligten gælder ikke i associerede virksomheder eller lignende.

I *stk. 5* foreslås som noget nyt mulighed for, at skifteretten kan indkalde tidligere medlemmer af fondens ledelse til møde i skifteretten med henblik på indhentelse af oplysninger i henhold til *stk. 4*. Likvidator kan ligeledes anmode skifteretten om at indkalde til et sådan møde. Forslaget vil sikre overensstemmelse med retstilstanden for kapitalselskaber, jf. selskabslovens § 229, *stk. 4*.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Det foreslås, at bestemmelsen straffelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Til § 116

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende § 13 i opløsningsbekendtgørelsen. Der tilsigtes ingen ændringer i den gældende retstilstand.

Tilsvarende regler gælder ikke for kapitalselskaber i henhold til selskabsloven, da disse ikke kan underkastes granskning med eventuelt krav om opløsning på samme måde som fonde.

I henhold til *stk. 1* skal bestyrelsen inden 4 uger efter modtagelsen af en beretning udarbejdet af en granskningsmand, som anbefaler, at fonden skal opløses, indkalde til et bestyrelsesmøde, hvor dette emne er på dagsordenen. Der er ikke krav om, at bestyrelsen træffer beslutning om opløsning af fonden, men bestyrelsen skal tage stilling til granskningsmandens anbefaling. <<<vælger bestyrelsen ikke at beslutte likvidation, skal begrundelsen herfor fremgå af bestyrelsens mødereferat, således at fondsmyndigheden kan tage stilling hertil i vurderingen af, hvorvidt fonden skal tvangsopløses, jf. bestemmelsens stk. 2. Bestyrelsen kan træffe beslutning om, at fonden ikke skal opløses. Fondsmyndigheden kan dog altid vælge, at fonden på baggrund af en granskningsberetning skal opløses. Fondsmyndigheden vil dog skulle være lydhør overfor bestyrelsens begrundelse for, hvorfor fonden ikke skal opløses.

Hvis bestyrelsen ikke indkalder til bestyrelsesmøde, eller træffer bestyrelsen ikke beslutning om at opløse fonden, vil fondsmyndigheden i henhold til det foreslåede *stk. 2* kunne beslutte at tvangsopløse fonden. Dette vil skulle ske efter reglerne om tvangsopløsning, jf. forslag til § 113. Som udgangspunkt vil fondsmyndigheden træffe afgørelse om at opløse fonden, hvis dette anbefales af granskningsmanden, medmindre fondens bestyrelse kan redegøre tilfredsstillende for, på hvilken baggrund fonden fortsat skal kunne eksistere. I praksis vil processen være, at fondsmyndigheden anmoder Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed om at oversende fonden til tvangsopløsning i skifteretten, således at det registreres i Erhvervsstyrelsens it-system, at fonden er sendt til tvangsopløsning.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 117

Forslaget indfører regler om genoptagelse af fonde, som i dag er gældende i henhold til opløsningsbekendtgørelsen, hvor det dog ikke fremgår med ønskelig tydelighed. Det er således et krav i henhold til bekendtgørelsens § 14, stk. 5, 1. pkt., at bekendtgørelsens regler om likvidation finder anvendelse på tvangsopløsning med de fornødne tilpasninger. Muligheden for genoptagelse følger derfor af bekendtgørelsens § 6 om likvidation, hvorefter likvidator skal beslutte at hæve likvidationen, udpege bestyrelse og revisor, samt anmelde genoptagelsen til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, hvis de forhold som har ført til likvidationen ikke længere foreligger.

I praksis følger proceduren for genoptagelse af fonde reglerne herom i selskabsloven, som i §§ 231-232 indeholder regler for genoptagelse af aktie- og anpartsselskaber.

Det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, medfører, at en fond kan genoptages, hvis udlodning af likvidationsprovenu endnu ikke er påbegyndt. Der er med bestemmelsen ikke tiltænkt nogen

ændring af gældende ret. Likvidator har således som udgangspunkt vide rammer i forhold til, om en fond i likvidation skal genoptages, dog under forudsætning af fondsmyndighedens tilladelse.

Hvis der foreligger omstændigheder, hvorved fonden har pligt til at likvidere, er det en forudsætning, at de forhold, som førte til den pligtsmæssige likvidation, ikke længere foreligger.

Det er i henhold til forslagens *stk. 1, 2. pkt.*, en betingelse, at der samtidig med beslutningen om genoptagelse udpeges en bestyrelse og revisor, som opfylder kravene i henhold til loven og fondens vedtægt. Desuden skal lovens øvrige krav og fondens vedtægt overholdes. Da genoptagelse af en fond i nogle henseender kan sidestilles med en slags genstiftelse ved indskud af værdier, foreslås det derfor, at der stilles krav om, at der ved genoptagelsen skal udarbejdes en revisorerklæring om grundkapitalens tilstedeværelse. Erklæringen skal udarbejdes af en vurderingsmand og være en erklæring med en høj grad af sikkerhed.

Hvis det som følge af genoptagelsen er nødvendigt at foretage en kapitalnedsættelse i fonden, skal denne vedtages under iagttagelse af de almindelige regler herom, jf. de foreslåede bestemmelser i § 76 og §§ 81 til 86.

I henhold til forslagens *stk. 1, 3. og 4. pkt.*, skal fondens grundkapital nedskrives til det beløb, der er i behold. Hvis størrelsen af grundkapitalen er mindre end minimumskravet på 300.000 kr., skal grundkapitalen bringes op til minimum dette beløb. Da fondens grundkapital skal være mindst 300.000 kr. senest på tidspunktet for anmeldelsen af fondens genoptagelse, må det forventes at fondens grundkapital alene kan bringes op til minimumskravet ved bidrag fra eksterne bidragsydere.

Det følger af det foreslåede *stk. 2*, at *stk. 1* også finder anvendelse, hvis det under likvidationen viser sig, at de forhold, som har ført til likvidationen, ikke længere foreligger. I et sådan tilfælde skal likvidator sørge for at beslutte, at genoptage fonden, så den på ny kan træde i virksomhed. Da fonde er selvejende og derfor ikke har nogen ejere, er der ikke mulighed for, at likvidator kan undlade at beslutte at genoptage fonden. Hvis den pågældende likvidator er bekendt med, at fonden kan fortsætte sin virksomhed som før beslutningen om at likvidere fonden, skal likvidator sørge for at udpege bestyrelse i overensstemmelse med vedtægten og revisor, få udarbejdet erklæring om grundkapitalens tilstedeværelse, samt anmelde likvidationens ophævelse til fondsmyndigheden.

I henhold til det foreslåede *stk. 3, 1. pkt.*, skal beslutningen om genoptagelse, uanset om det er i henhold til *stk. 1* eller *2*, altid godkendes af fondsmyndigheden. Beslutningen om genoptagelse skal registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system senest 2 uger efter, at beslutningen om genoptagelse er truffet, jf. det foreslåede *stk. 3, 2. pkt.*

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 118

Det foreslås i *stk. 1*, at bestemmelserne i den foreslåede § 117, om genoptagelse af en fond i likvidation, finder tilsvarende anvendelse på en fond under tvangsopløsning ved skifteretten, hvis der indgives anmeldelse om, at skifteretsbehandlingen skal afbrydes, og fonden skal genoptages. Bestemmelsen svarer til Erhvervsstyrelsens praksis i henhold til § 14, *stk. 5*, i opløsningsbekendtgørelsen.

I forhold til fonde, der oversendes til skifteretten, kan der være tvivl om mulighederne efter en sådan oversendelse. Det er derfor med forslaget fundet hensigtsmæssigt, at genoptagelse efter oversendelse til tvangsopløsning i skifteretten behandles i en særskilt bestemmelse.

I henhold til § 232 i selskabsloven gælder der skærpede frister for genoptagelse af kapitalselskaber under tvangsopløsning. Baggrunden herfor er i henhold til bemærkningerne til selskabsloven, at det er i offentlighedens interesse, at selskaber, der selvforskyldt har bragt sig i en tvangsopløsningssituation ved eksempelvis manglende indsendelse af årsrapporter, rent faktisk bliver opløst, medmindre der er tale om en fejltagelse, som i sagens natur kan afklares inden for en kort frist.

Det er på den baggrund ikke muligt at genoptage et selskab, hvis anmeldelse om genoptagelse er modtaget senere end 3 måneder efter, at Erhvervsstyrelsen har sendt anmodning om tvangsopløsning til skifteretten. Det samme gælder, hvis selskabet inden for de sidste 5 år fra oversendelsen tidligere har været under tvangsopløsning. Begge frister er absolutte. Der kan ikke dispenseres fra dem uanset baggrunden for den sene anmeldelse. Der kan dog ske genoptagelse efter oversendelsestidspunktet, hvis Erhvervsstyrelsen har begået fejl ved oversendelsen.

Det er for fonde fundet hensigtsmæssigt, at der ikke skal gælde samme tidsfrister som for kapitalselskaber, da fonde ikke har ejere, som får tilbagebetalt fondens midler. Fondene kan således ikke stiftes igen efter tvangsopløsning, hvilket reelt er tilfældet for selskaber. Midlerne skal tværtimod uddeles i overensstemmelse med uddelingsformålet i fondens vedtægt. På den baggrund foreslås det, at fonde altid kan genoptages frem til selve opløsningen af fonden er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, og hvis uddelingen af fondens midler ikke har fundet sted.

Som hidtil foreslås det fortsat at være en betingelse for en genoptagelse, at det forhold, der har ført til fondens oversendelse til tvangsopløsning, er berigtiget, jf. *stk. 2, 1. pkt.* Hvis en fond er sendt til tvangsopløsning som følge af, at fondens bestyrelse ikke har været i overensstemmelse med lovens krav, kan fonden således alene genoptages, hvis fondens ledelse bringes i overensstemmelse med loven og fondens vedtægt.

Berigtigelsen skal foretages senest samtidig med beslutningen om genoptagelse, jf. § 117, stk. 1, og dokumentationen for de berigtigede forhold skal være modtaget senest samtidig med registreringen eller anmeldelsen til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. det foreslåede *stk. 2, 2. og 3. pkt.*

Det foreslås desuden i *stk. 2, 4. pkt.*, at det fremover også skal være en betingelse for genoptagelse, at fonden har indsendt eventuelle årsrapporter, som fonden ikke tidligere har indsendt, og hvor indsendelsesfristen er udløbet. Det foreslås, at denne betingelse skal gælde generelt, uanset baggrunden for fondens oversendelse til tvangsopløsning i skifteretten.

Hvis en fond, der har kalenderåret som regnskabsår, i april 2013 oversendes til tvangsopløsning som følge af manglende lovpligtig bestyrelse, og fonden i juni 2013 anmoder om genoptagelse, er det en betingelse for genoptagelsen, at fonden årsrapport for 2012 er aflagt og indsendt på dette tidspunkt, da indsendelsesfristen for denne årsrapport udløb 31. maj 2013.

Det er en betingelse, at en af skifteretten eventuelt udnævnt likvidator samtykker i genoptagelsen. Desuden skal fondsmyndigheden godkende beslutningen om genoptagelse, jf. henvisningen til bestemmelserne i forslagets § 117, herunder den bestemmelses *stk. 3, 1. pkt.*

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 119

Den foreslåede bestemmelse viderefører indholdsmæssigt den gældende bestemmelse i opløsningsbekendtgørelsens § 9. Der er med forslaget ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand. Den ændrede formulering tilsigter alene at gøre bestemmelsen mere overskuelig. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabslovens § 235 for kapitalselskaber.

Reassumption adskiller sig fra genoptagelse efter §§ 117 og 118, hvor det er selve fonden, der bliver genoptaget. Ved reassumption er det alene boet, som midlertidigt bliver genoptaget.

Med det foreslåede *stk. 1* er der tale om en ad hoc genoptagelse af boet efter fonden alene med det formål at tage stilling til et forhold, der er opstået efter fondens ophør. I modsætning til § 117, der omhandler genoptagelse af fonden som sådan, kan genoptagelse efter disse bestemmelser ikke finde sted i forbindelse med en reassumption efter det foreslåede *stk. 1*.

Reassumption kan alene blive aktuelt, når der kan påvises en særlig anledning hertil. Det kan være tilfældet, når der efter likvidationens afslutning er fremkommet aktiver, der ikke er indgået i boets behandling eller den afsluttende uddeling af likvidationsprovenuet. En reassumption kan endvidere være påkrævet for at medvirke til at berigtige en formalitet, som er overset under bobehandlingen, f.eks. aflysning af et indfriet pantebrev, eller hvis der ved en fejl ikke er underskrevet en endelig købsaftale om salg af fondens ejendom inden likvidationens afslutning og fondens sletning.

Der gælder ikke i forbindelse med reassumptionen krav om offentliggørelse, proklama e.l.

For at sikre en enkelt og hurtig sagsbehandling i tilfælde af reassumption foreslås det med *stk. 2, 1. pkt.*, at den eller de likvidatorer, som varetog den tidligere bobehandling, også forestår behandlingen i forbindelse med reassumptionen. Er dette ikke muligt, eller har der ikke tidligere været valgt en likvidator, forestår skifteretten, eller en af skifteretten udpeget likvidator, bobehandlingen, jf. *stk. 2, 2. pkt.*

For at sikre åbenhed om fondens forhold skal reassumptionen i medfør af det foreslåede *stk. 3*, registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system. Det foreslås, at fristen fastsættes til 2 uger, hvilket svarer til de øvrige registrerings- og anmeldelsesfrister i loven. Der skal registreres eller anmeldes oplysninger om selve beslutningen om at reassumere boet efter fonden og om afslutningen af bobehandlingen.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 120

Den foreslåede bestemmelse i § 120 regulerer spørgsmålet om, hvem der indgiver begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs og svarer til de eksisterende bestemmelser i opløsningsbekendtgørelsens §§ 9 og 10. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand, jf. dog bemærkningerne til det foreslåede *stk. 3*, som er ny. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabslovens § 233 for kapitalselskaber.

For fonde, der er under betalingsstandsning efter konkursloven, kan Erhvervsstyrelsen efter årsregnskabslovens § 140 tillade, at årsrapporten først indsendes, så den modtages i styrelsen senest 1 måned efter betalingsstandsningens ophør.

Efter årsregnskabslovens § 141 skal der ikke indsendes årsrapport til Erhvervsstyrelsen for fonde, som er under konkurs. Interesserede må derfor søge de fornødne oplysninger i skifteretten.

Ophæves konkursbehandlingen skal der dog i medfør af bestemmelsen i årsregnskabslovens § 141, stk. 2, indsendes årsrapporter for tidsrummet fra den sidst indsendte årsrapports balancedag til udløbet af fondens seneste regnskabsår forud for konkursbehandlingen ophør, således at disse modtages i styrelsen senest 1 måned efter konkursbehandlingen ophør. I stedet for årsrapporterne kan Erhvervsstyrelsen endvidere give tilladelse til, at fonden indsender en åbningsbalance, som er udarbejdet pr. datoen for konkursbehandlingen ophør.

Det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, medfører, at fondens bestyrelse og fondsmyndigheden kan indgive begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs på fondens vegne. Hvis fonden er under likvidation kan likvidator indgive begæring herom, idet likvidator efter sin udnævnelse udgør ledelsen i fonden. Skifteretten skal give Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed meddelelse om rekonstruktionsbehandling eller konkurs, jf. det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.* Indgivelse af konkursbegæring på egne vegne, f.eks. fra en kreditor, reguleres ikke med disse regler, men følger af konkursloven.

I forslagets *stk. 2* reguleres likvidators handlepligt, hvis denne finder, at der ikke ved likvidationen gives fuld dækning til kreditorerne. Udgangspunktet er, at insolvente fonde alene kan opløses ved konkurs efter konkurslovens regler herom. Med visse begrænsninger vil det dog kunne ligge inden for likvidators beføjelser at undersøge mulighederne for gennem særlige aftaler med kreditorerne at afvikle en fond gennem likvidation, selvom der kan være usikkerhed om, hvorvidt fonden vil være solvent i hele likvidationsperioden. Det accepteres således også allerede i reglerne om kapitaltab, at der kan arbejdes på at finde en konstruktiv økonomisk løsning.

Når konkursdekretet er afsagt, er det konkurslovens regler, der regulerer bl.a. ledelsesbeføjelser osv.

Det følger af *stk. 3*, at likvidator, der er udnævnt under tvangsopløsning, indgiver begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs. Hvis der ikke er udnævnt en likvidator, kan skifteretten af egen drift træffe afgørelse om rekonstruktionsbehandling eller konkurs, jf. *stk. 3, 2. pkt.*

I forslagets *stk. 4* præciseres det, at fonde, der er oversendt til konkursbehandling, ikke kan træffe beslutning om ændringer i registrerede forhold i Erhvervsstyrelsens it-system. Begrundelsen er, at der er et særligt hensyn at tage til fondens kreditorer, således at eventuelle værdier i fonden, som f.eks. navnerettigheder, ikke unddrages bobehandlingen eller, at der på anden vis foretages ændringer, som er med til at sløre forholdene til skade for kreditorerne.

Det præciseres dog, at muligheden for at udskifte fondens revisor fastholdes ud fra samme forhold, som gør sig gældende ved tvangsopløsning, hvorfor der henvises til de specielle bemærkninger til forslagets § 115, stk. 1. For fonde under konkurs eksisterer der dog ikke et krav om fondsmyndighedens godkendelse til ændring af revisor.

Endvidere foreslås det for at skabe klarhed over retstilstanden, at der ligeledes kan registreres ændringer, som følge af en beslutning om at deltage i en fusion. Med hensyn til muligheden for at en fond under konkurs kan deltage i en fusion henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 91, stk. 8.

I henhold til det foreslåede *stk.* 5 kan der i en fond, hvor rekonstruktøren har overtaget ledelsen, alene træffes beslutning om at ændre registrering vedrørende revisor udpeget af rekonstruktøren. Muligheden for at udskifte fondens revisor fastholdes ud fra samme forhold, som gør sig gældende ved tvangsopløsning, hvorfor der henvises til de specielle bemærkninger til den foreslåede § 115, stk. 1. For fonde under rekonstruktionsbehandling eksisterer der dog ikke et krav om fondsmyndighedens godkendelse til ændring af revisor udpeget af rekonstruktøren.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Til § 121

Den foreslåede bestemmelse, der regulerer fondens navn i forbindelse med rekonstruktion og konkurs samt sletning fra Erhvervsstyrelsens register, svarer til de gældende bestemmelser i opløsningsbekendtgørelsens § 11, stk. 1, 2 og 5, samt til Erhvervsfondsudvalgets forslag. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand. Tilsvarende regler gælder for aktie- og anpartsselskaber, jf. selskabslovens § 234.

Det foreslås, at en fond under rekonstruktionsbehandling eller konkurs skal beholde sit navn med tilføjelsen »under rekonstruktionsbehandling« eller »under konkurs«. Ved en sådan foranstaltning sikres den nødvendige gennemsigtighed, således at eventuelle kreditorer og andre interessenter får mulighed for at sikre deres rettigheder.

Bestemmelsen viderefører tillige reglerne om, at meddelelse om afsigelse af konkursdekret og om boets slutning skal gives til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed af skifteretten. Fonden slettes ved modtagelse af meddelelse herom fra skifteretten, medmindre meddelelsen meddeler noget andet.

Det foreslås, at bestemmelsen straffelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Kapitel 13

Til § 122

Den gældende lov om erhvervsdrivende fondes kapitel 9 har overskriften ”Ændring af vedtægten mv.” Kapitlet omhandler både vedtægtsændring, fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond.

Erhvervsfondsudvalget foreslog, at reglerne om vedtægtsændring, fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond blev opdelt i fire særskilte kapitler. Baggrunden er, at Erhvervsfondsudvalget foreslog, at der indsættes en række udfyldende eller nye bestemmelser om fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond, og at en ny kapitelinddeling ville medvirke til et bedre overblik i loven.

Det foreslås i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag, at reglerne om overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fonde samles i et nyt kapitel 13.

Den foreslåede bestemmelse omhandler tilfælde, hvor en fond, der hidtil ikke har været omfattet af loven, bliver omfattet af loven, eller hvor en fond, der tidligere har været undtaget fra loven, ikke længere opfylder forudsætningerne for en fortsat undtagelse.

Der vil typisk være tale om fonde, der hidtil har været ikke-erhvervsdrivende, og dermed omfattet af lov om fonde og visse foreninger, er blevet erhvervsdrivende og derfor skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system som erhvervsdrivende fonde. Der kan dog også være tale om allerede erhvervsdrivende fonde, der hidtil ikke har været omfattet af loven, fordi de har været omfattet af forslagens § 3 om fonde, der ikke er omfattet af loven, men hvor situationen har ændret sig.

Det kunne for eksempel være fonde, der som vilkår for godkendelse eller tilskud fra det offentlige har været undergivet tilsyn og økonomisk kontrol af en offentlighed myndighed efter anden lovgivning, men som nu ikke længere er underlagt et sådant tilsyn, jf. lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 3. Endvidere omhandler bestemmelsen de tilfælde, hvor en fond, der tidligere har været undtaget fra loven, jf. forslagens § 2, stk. 3, ikke længere opfylder forudsætningerne for en fortsat undtagelse, og derfor skal registreres i henhold til loven.

Den foreslåede bestemmelse svarer med enkelte præciseringer til den gældende § 51 i lov om erhvervsdrivende fonde. Forslaget svarer endvidere indholdsmæssigt til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Forslaget til *stk. 1, 1. pkt.*, omhandler de tilfælde, hvor en eksisterende fond bliver omfattet af loven. Når det skal vurderes, om en fond er blevet omfattet af loven, er det tiltænkt, at der skal gælde de samme kriterier, som når det skal vurderes, om en nystiftet fond er omfattet af loven. Dette svarer til retsstillingen i dag.

Det er i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens administrative praksis også foreslået præciseret i *stk. 1, 1. pkt.*, at fonde, der hidtil har været undtaget fra loven, men hvor forudsætningerne for undtagelsen ikke længere er til stede, skal registreres efter loven. Denne praksis har hidtil været baseret på en fortolkning af den gældende bestemmelse i § 1, stk. 5. I overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets generelle anbefaling om at synliggøre fondenes retstilstand i loven, er det foreslået at kodificere denne praksis i bestemmelsen. Erhvervsfundsudvalget overvejede ikke denne konkrete præcisering.

Efter den gældende bestemmelse i § 51 skal omdannelsen til en erhvervsdrivende fond omfattet af loven være anmeldt til Erhvervsstyrelsen senest 4 måneder efter, at fonden er blevet erhvervsdrivende. Som det fremgår af lovforslagets § 12, stk. 1, er der foreslået en generel 2 ugers registrerings- eller anmeldelsesfrist for såvel nystiftede fonde som for ændringer i eksisterende registreringspligtige oplysninger, herunder overgang til erhvervsdrivende fonde. Som følge heraf er det foreslået, at en fond, der overgår til registreringspligt efter lov om erhvervsdrivende fonde, skal registreres eller anmeldes til registrering i henhold til § 12, stk. 1. Det vil sige senest 2 uger efter, at fonden er blevet omfattet af loven, eller forudsætningen for en undtagelse fra loven er ophørt. Hvis det sker i form af en beslutning, vil fristen løbe fra beslutningen, hvorimod det ved en glidende ændring vil ske fra konstateringen af det ændrede forhold.

Den foreslåede formulering ”bliver en eksisterende fond omfattet af loven” er mere dækkende for bestemmelsens tiltænkte anvendelsesområde end bestemmelsens nuværende formulering, som nævner tidspunktet for, hvornår fonden er blevet ”erhvervsdrivende”. En fond kan således blive omfattet af loven, uden at der nødvendigvis er sket ændringer i, hvorvidt fonden må betragtes som værende erhvervsdrivende. Denne præcisering, der er i overensstemmelse med fortolkningen af den gældende bestemmelse, indgik ikke i Erhvervsfondsudvalgets overvejelser.

Ligesom det er tilfældet i dag, foreslås det, at der i forbindelse med en registrering eller anmeldelse til registrering skal indsendes en redegørelse fra fondens bestyrelse, der begrundes, hvorfor fonden vurderes at være blevet registreringspligtig efter loven, jf. det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*

Det er i det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, præciseret, at redegørelsen skal begrunde, hvorfor fonden vurderes at være blevet registreringspligtig efter loven og ikke en redegørelse for ”virksomheden”. Det forudsættes, at fondens nye retstilstand som erhvervsdrivende er reel og vedvarende. Der er hermed ikke tiltænkt en realitetsændring. Den foreslåede formulering vurderes alene at være mere rammende for bestemmelsens anvendelsesområde end den hidtidige formulering og er en konsekvensrettelse som følge af forslaget til ændret formulering af bestemmelsens 1. pkt. Den krævede redegørelse er nødvendig for, at Erhvervsstyrelsen kan vurdere, om fonden er blevet erhvervsdrivende, eller der på anden måde er sket en ændring, der gør, at fonden er blevet registreringspligtig efter loven. Kravene til redegørelsen er som udgangspunkt de samme som ved stiftelse af en erhvervsdrivende fond.

I det foreslåede *stk. 2* er det præciseret, at det er Erhvervsstyrelsen, der afgør, om en fond er registreringspligtig efter loven. Endvidere er det som i dag foreslået, at hvis en fond overgår til at blive en erhvervsdrivende fond omfattet af loven, finder bestemmelserne i § 17, stk. 1, om Erhvervsstyrelsens mulighed som registreringsmyndighed for at kræve oplysninger, § 27 om indholdskravene til en erhvervsdrivende fonds vedtægt samt §§ 31 til 34 om indbetaling af grundkapitalen, anvendelse.

I forhold til henvisningen til bestemmelsen i § 27 bemærkes, at der i den gældende § 51 alene er henvist til den del af bestemmelsen, der omhandler kravet om angivelse af en grundkapital. Det vurderes imidlertid hensigtsmæssigt, at kravene til en erhvervsdrivende fonds vedtægt skal opfyldes fuldt ud af en erhvervsdrivende fond, uanset om fonden oprindeligt har været en ikke-erhvervsdrivende fond eller af anden grund ikke tidligere har været omfattet af loven.

Eventuelle ændringer af vedtægten, der er nødvendige som følge af fondens omdannelse til en erhvervsdrivende fond, skal behandles efter de sædvanlige regler om vedtægtsændringer, jf. lovforslagets § 89.

Ikke-erhvervsdrivende fonde, der bliver omfattet af den foreslåede bestemmelse som erhvervsdrivende fonde, skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system med Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed, jf. den foreslåede § 24, stk. 2, med bemærkninger.

Det foreslås, at bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 129, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse svarer med enkelte ændringer og præciseringer til den gældende bestemmelse i lovens § 52. Der er herunder foreslået præciseringer, der ikke indgik i Erhvervsfundsudvalgets overvejelser.

Det er foreslået, at fristen for registrering eller anmeldelse til registrering skal følge den generelle registrerings- eller anmeldelsesfrist på 2 uger, jf. lovforslagets § 12, stk. 2. Det medfører, at en registrering eller anmeldelse til registrering skal være modtaget senest 2 uger efter, at fonden varigt er ophørt med at være omfattet af loven.

Det er derudover efter samme princip som i den foreslåede § 122 foreslået præciseret, at det relevante kriterium i bestemmelsen er, om fonden er ophørt med at være omfattet af loven. Der er herved tale om en sproglig præcisering af den gældende bestemmelse, som anvender kriteriet ”drive erhvervsvirksomhed” i stedet for det foreslåede ”omfattet af loven”. Erhvervsfundsudvalget foreslog formuleringen ”være erhvervsdrivende”, men overvejede ikke den foreslåede formulering. Den foreslåede ordlyd ”omfattet af loven” er mere dækkende for bestemmelsens anvendelsesområde, idet en fond kan ophøre med at være omfattet af loven, uden at der nødvendigvis er sket ændringer i, om fonden må betragtes som drivende erhvervsvirksomhed eller på anden måde være erhvervsdrivende. Denne foreslåede præcisering er i overensstemmelse med fortolkningen af den gældende bestemmelse, og der er ikke tilsigtet nogen materiel ændring herved.

Forslaget indeholder desuden en kodificering af Erhvervsstyrelsens praksis om, at en afregistrering som erhvervsdrivende fond forudsætter, at der er tale om et varigt ophør af fondens erhvervsmæssige forhold. I forhold til kriteriet om, at der skal være tale om, at fonden varigt er ophørt med at være omfattet af loven, kan navnlig fremhæves hensynet til kontinuitet i anvendelsen af årsregnskabslovens regler og arbejdstagernes adgang til at vælge bestyrelsesmedlemmer til fondens bestyrelse.

Ligesom i dag er det i *stk. 1, 2. pkt.*, foreslået, at der skal vedlægges en redegørelse fra bestyrelsen, der begrundet, hvorfor fonden ikke længere vurderes at være omfattet af loven. Det er i det foreslåede 2. pkt. præciseret, at redegørelsen skal begrunde, hvorfor fonden ikke længere vurderes at være omfattet af loven, i stedet for en redegørelse for ”virksomhedens ophør”. Der er hermed ikke tiltænkt en realitetsændring. Den krævede redegørelse er nødvendig for, at Erhvervsstyrelsen kan afgøre, om fonden er ophørt med at være registreringspligtig efter loven, jf. lovforslagets § 4 og § 123, stk. 2.

I *stk. 2, 1. pkt.*, er det foreslået, at såfremt en fond ikke længere er omfattet af loven, slettes fonden af registret for erhvervsdrivende fonde. Forslaget medfører, at fonden principielt skal slettes med det samme, når der er truffet afgørelse om, at fonden ikke længere er erhvervsdrivende. Dog vil Erhvervsstyrelsen i overensstemmelse med gældende praksis kræve indsendelse af årsrapporter, der vedrører afsluttede regnskabsperioder. Forslaget er en mindre ændring i forhold til i dag, hvor fonden først slettes med virkning fra det kommende regnskabsårs begyndelse. Den foreslåede ændring indgik ikke i Erhvervsfundsudvalgets overvejelser.

Årsagen til den foreslåede ændring er, at den gældende bestemmelse har vist sig uhensigtsmæssig. Det var oprindeligt hensigten, at fonden alene skulle forblive underlagt lovens regler, indtil det indeværende regnskabsår var udløbet. Forslaget medfører, at registeret over erhvervsdrivende fonde bliver mere retvisende, og der undgås unødigt administration af fonde, der ikke længere er erhvervsdrivende.

I *stk. 2, 2. pkt.*, foreslås det, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed underretter Civilstyrelsen om fondens afregistrering som erhvervsdrivende fond. Dette er en sproglig præcisering i forhold til i dag. Baggrunden herfor er, at Civilstyrelsen er fondsmyndighed for samtlige ikke-erhvervsdrivende fonde.

Kapitel 14

Til § 124

De i kapitel 14 foreslåede bestemmelser er hovedsageligt en videreførelse af de gældende regler i lov om erhvervsdrivende fonde kapitel 8 om erstatning.

Den i *stk. 1* foreslåede bestemmelse medfører ikke en særlig ansvarsregel på det fondsretlige område, men indeholder en gengivelse af dansk rets almindelige erstatningsregler. Med forslaget fremhæves dog det erstatningsansvar, der påhviler stiftere og medlemmer af en erhvervsdrivende fonds bestyrelse og direktion.

Som eksempel på erstatningspådragende adfærd, kan nævnes Østre Landsrets dom af 4. december 1998 (19. afdeling, sagsnr. B-0683-97). Ved dommen blev en række tidligere bestyrelsesmedlemmer fundet erstatningsansvarlige for en fonds tab ved køb og indretning af en villa i Sydfrankrig, og for indkøb af kunstværker i strid med fondens vedtægt. Erstatningsansvaret omfattede også det afkast, som fonden ikke havde opnået. Østre Landsret fandt ikke grundlag for lempelse af erstatningsansvaret, heller ikke for de uforsikrede bestyrelsesmedlemmer.

Domspraksis viser endvidere, at ledelsen for en fond blandt andet vil kunne ifalde erstatningsansvar over for en kreditor, hvis en fond drives videre, uanset at fondens økonomiske situation viser, at det er uforsvarligt af hensyn til kreditorer m.v. at fortsætte driften.

Der kan i den forbindelse henvises til U2006.243.H. Højesteret udtalte i dommen bl.a., at bestyrelsen i fonden var blevet gjort bekendt med, at fondens direktør i strid med bestyrelsens beslutning havde iværksat etablering af restaurationsvirksomheden og derved havde pådraget fonden betydelige forpligtelser ud over de oprindeligt budgetterede, at bestyrelsen havde undladt at træffe de fornødne foranstaltninger til at sikre en forsvarlig drift, at det på et forudgående bestyrelsesmøde kunne konstateres, at fondens kapital var tabt, og at fonden var stærkt illikvid, og at restaurationsdriften var tilrettelagt og foregik på en måde, der indebar fundamentale svigt i økonomi- og kassefunktionen, som det ikke var lykkedes at afhjælpe. Det burde derfor have stået bestyrelsen klart, at det kun var forsvarligt at fortsætte driften, hvis det skete på en måde, der sikrede, at der ikke stiftedes yderligere gæld, at eksisterende gæld blev nedbragt, og at varekøb fremover skete mod kontant betaling.

Ansaret knytter sig til udførelsen af de omfattede personers hverv, og ansvaret for uforsvarlig ledelse kan derfor også påhvile andre end de registrerede medlemmer af ledelsen, f.eks. stiftere, væsentlige gavegivere eller kreditorer, såfremt de har udøvet ledelse på en ansvarspådragende måde. Da ledelsen tilkommer medlemmerne af den formelle ledelse, vil der efter retspraksis skulle meget til, før en person, der ikke er medlem af ledelsen, kan gøres ansvarlig efter denne bestemmelse. Den interesse, som en stifter, væsentlige gavegivere eller kreditorer udviser for en erhvervsdrivende fonds ledelse, kan således ikke i sig selv medføre ansvar, idet dette vil forudsætte en egentlig involvering i ledelsen eller en direkte påvirkning af ledelsen.

Bestemmelsen omfatter de nævnte personers ansvar over for den erhvervsdrivende fond for det lidte tab. Stifternes ansvar for tab, som de forsætligt eller uagtsomt har påført den erhvervsdrivende fond, omfatter også stifternes særlige ansvar for rigtig værdiansættelse af de formueværdier eller den bestående virksomhed, som overtages af den nystiftede erhvervsdrivende fond. Det foreslås dog her, at den vigtige regel om stifternes ansvar, som i selskabsloven, omtales udtrykkeligt navnlig af forebyggende grunde, også indføres i den nye lov om erhvervsdrivende fonde.

Stiftere og medlemmer af bestyrelsen og direktionen, som under udførelsen af deres hverv forsætligt eller uagtsomt har tilføjet tredjemand skade, er ligeledes pligtige til at erstatte denne.

Likvidatorer omfattes også af de foreslåede bestemmelser, hvorefter de om bestyrelsen givne regler finder anvendelse på likvidatorer.

Det fremgår af det foreslåede *stk. 2*, at bestemmelsen i *stk. 1*, finder tilsvarende anvendelse med hensyn til erstatningspligt for revisorer, vurderingsmænd, og granskningsmænd. Bestemmelsen er en videreførelse af de gældende regler i lov om erhvervsdrivende fonde § 44, *stk. 2*.

Henvisningen til *stk. 1* medfører, at de i *stk. 2* omhandlede personer er ansvarlige for skade, som de under udførelsen af deres hverv forsætligt eller uagtsomt har tilføjet den erhvervsdrivende fond eller dens kreditorer. Ved afgørelsen af, om der er grundlag for et erstatningsansvar mod den erhvervsdrivende fonds revisorer, navnlig for forsømmelse af de forpligtelser, som påhviler dem som revisorer, må navnlig reglerne i forslagets kapitel om revision lægges til grund.

Den i *stk. 3* foreslåede regel er en videreførelse af de gældende regler i lov om erhvervsdrivende fonde § 44, *stk. 2*, 2. pkt. Efter denne bestemmelse hæfter det valgte revisionselskab solidarisk med den revisor, til hvem revisionen er overdraget, for den skade, denne har påført fonden under udførelsen af sit revisorhverv.

Til § 125

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende § 45 i lov om erhvervsdrivende fonde. Bestemmelsen omhandler, hvem der kan anlægge en sag på vegne af fonden, hvis fonden er blevet påført en skade. Forslaget medfører ikke ændringer i retstilstanden.

Spørgsmålet om, hvem der kan anlægge en sag, er en særlig problemstilling i en erhvervsdrivende fond, hvor der ikke er en ejerkreds.

I aktieselskaber har generalforsamlingen kompetencen til at træffe beslutning om erstatningssøgsmål mod ledelsen og andre, jf. selskabslovens § 364, *stk. 1*.

Den foreslåede bestemmelse opregner i forlængelse heraf udtømmende, hvem der ved fondens tab kan anlægge en sag på vegne af fonden. Der er således ikke andre, der har denne kompetence på fondens vegne. Bestemmelsen adskiller sig således fra selskabslovens § 364, som ikke er udtømmende.

En person, der mener, at fonden har lidt et økonomisk tab, men som ikke er medlem af fondens bestyrelse, må derfor rette henvendelse til fondsmyndigheden og påpege de pågældende forhold.

Når ledelsen skal vurdere, hvorvidt der skal anlægges en sag på vegne af fonden, er ledelsen undergivet sit almindelige ledelsesansvar, dvs. at der skal foretages en vurdering af, hvorvidt det vil være i fondens interesse, at den pågældende sag føres. I denne vurdering skal der bl.a. tages hensyn til sandsynligheden for at vinde sagen, omkostningerne forbundet herved m.v.

Til § 126

Et erstatningsansvar vil efter omstændighederne kunne dreje sig om anseelige økonomiske beløb, og der foreslås derfor en beføjelse for domstolene til at nedsætte erstatningen, hvis dette findes rimeligt.

Bestemmelsen i forslaget til *stk. 1* er en videreførelse af de gældende regler i lov om erhvervsdrivende fonde § 44, stk. 3.

Det fremgår ikke udtrykkeligt af bestemmelsen, at nedsættelsen kun kan ske, når der foreligger en uagtsomhed, der kan betegnes som simpel.

Den i *stk. 2, 1. pkt.*, foreslåede bestemmelse svarer til bestemmelsen i selskabslovens § 363, stk. 2, hvoraf det fremgår, at hvis flere samtidig er ansvarlige, hæfter de alle solidarisk for erstatningen. Grundsætningen om bestyrelsesmedlemmernes ligestilling bevirker, at medlemmerne af en fonds bestyrelse principielt har samme rettigheder, forpligtelser og ansvar. Bestemmelsen er således udtryk for grundsætningen om bestyrelsesmedlemmernes ligestilling i lov om erhvervsdrivende fonde.

Som en naturlig følge af reglen i *stk. 2, 1. pkt.*, om solidarisk hæftelse, bestemmes det i *stk. 2, 2. pkt.*, at den, hvis ansvar er lempet efter reglerne i stk. 1, i forhold til de andre kun er ansvarlig med det nedsatte beløb.

Med hensyn til regres mellem flere ansvarlige personer, bestemmer *stk. 2, 3. pkt.*, i overensstemmelse med almindelige erstatningsregler, at den, der har betalt erstatningen, kan afkræve hver enkelt af de andre ansvarlige personer deres del under hensyn til størrelsen af den pågældendes skyld, og omstændighederne i øvrigt.

Til § 127

Den foreslåede bestemmelse omfatter i henhold til sin ordlyd alene fondens søgsmål mod bestyrelsesmedlemmer, direktører, revisorer, vurderingsmænd, granskningsmænd eller tredjemand, der har givet fonden et tab. Søgsmål mod bestyrelsesmedlemmer, direktører, granskningsmænd eller revisorer kan således anlægges ved retten på det sted, hvor fonden har sit hjemsted.

Den særlige værnetingsregel er fakultativ i forhold til retsplejelovens almindelige værnetingsregler. Fondens hjemsted fremgår af offentligt tilgængelige oplysninger i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. bemærkningerne til forslagets § 27.

Bestemmelsen regulerer enhver beslutning om anlæggelse af en retssag mod den oplistede personkreds. Værnetingsbestemmelsen er således uafhængig af, om der er tale om et søgsmål i

medfør af lovforslagets § 124 eller de almindelige erstatningsregler, eller om det er bestyrelsen eller fondsmyndigheden, der har anlagt en sag på vegne af fonden, eller om sagsøger er en anden skadelidt.

Likvidator er ikke nævnt i opregningen i forslaget. Da likvidator imidlertid indtræder i bestyrelsens sted, kan en sag mod likvidator ligeledes anlægges ved retten på det sted, hvor fonden har sit hjemsted. Tilsvarende gælder en kurator eller rekonstruktør i en fond under konkursbehandling eller rekonstruktion. Søgsmål mod andre end de oplistede personer, skal anlægges efter de almindelige værnetingsregler, jf. retsplejelovens § 238.

Kapitel 15

Til § 128

Forslaget viderefører den gældende § 63, stk. 1, 1. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde. Desuden er forslagets stk. 1 om bødestraf udvidet til også at gælde for vurderingsberetninger, som skal indsendes i forbindelse med efterfølgende erhvervelser fra stifter, jf. forslaget til § 62, stk. 2, samt meddelelser i øvrigt. Forslagets stk. 1 svarer til selskabslovens § 366, stk. 1.

Det er af stor vigtighed for offentlighedens indsigt i fondenes forhold, at fondene rettidigt registrerer eller anmelder stiftelser og senere ændringer i fondens forhold til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, således at registreringen offentliggøres til orientering for tredjemand. Det er derfor fundet naturligt at foreslå en selvstændig strafbestemmelse for undladelse af indsendelse eller registrering af anmeldelsespligtige oplysninger, meddelelser, årsregnskaber m.v. i stk. 1.

§ 63, stk. 1, 2. pkt., i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, nævner desuden overtrædelse af ledelsens tavshedspligt. Denne bestemmelse, jf. forslagets § 57, foreslås flyttet til opregningen i forslagets § 129 over bødebelagte bestemmelser.

I tilslutning til bødebestemmelsen i stk. 1 er der i stk. 2 foreslået en regel, hvorefter fondsmyndigheden eller Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, som tvangsmiddel, kan pålægge bestyrelse, direktion, revisor eller likvidator tvangsbøder, såfremt de ikke opfylder de forpligtelser, som påhviler dem i henhold til loven eller bestemmelser fastsat i henhold til loven. Bestemmelsen, der viderefører den gældende § 64 i lov om erhvervsdrivende fonde, svarer til selskabslovens § 366, stk. 2.

Tvangsbøder er ikke at anse som en strafferetlig sanktion, men udelukkende som et tvangsmiddel til gennemførelse af pligtige berigtigelser, indsendelse af dokumenter m.v.

Adgangen til at pålægge tvangsbøder er begrænset til tilfælde, hvor bestyrelse, direktion, revisor eller likvidator undlader i rette tid at efterkomme de pligter, der ifølge loven eller bestemmelser fastsat i henhold til loven påhviler dem i forhold til fondsmyndigheden og Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

Tvangsbøder kan eksempelvis anvendes til bestyrelsens opfyldelse af vedtægten, når fondsmyndigheden har givet påbud herom, jf. forslagets § 24, stk. 2, hvorefter fondsmyndigheden kan give bestyrelsen, direktør eller revisor påbud om at overholde bl.a. fondens vedtægt.

Afgørelser om at pålægge tvangsbøder kan efter forslagets § 130, stk. 1, påklages til Erhvervsankenævnet eller domstolene, jf. bemærkningerne hertil.

Til § 129

Forslaget i *stk. 1, 1. pkt.*, opregner en række konkrete bestemmelser, som foreslås bødesanktioneret. I forhold til den gældende bødebestemmelse i § 63, stk. 2, er det foreslået at tilføje en række yderligere bestemmelser i opregningen. Udgangspunktet er, at de bestemmelser, der i dag er bødebelagte, også fremover skal være bødebelagte, medmindre de foreslåede ændringer begrundes andet. Derudover foreslås de bestemmelser, der indeholder konkrete handlepligter for ledelsen, som udgangspunkt strafbelagte. Endvidere strafbelægges forbud, som ledelsen, stiftere eller revisor skal overholde. Dette svarer til selskabslovens § 367, stk. 1, 1. pkt., der også opregner en række bestemmelser, der er strafbelagte.

Forslagets *stk. 1, 2. pkt.*, svarer til selskabslovens § 367, stk. 1, 2. pkt., dog tilpasset nærværende lovforslag. Forslagets stk. 1, 2. pkt., fastsætter, at opretholdelse af ulovlige uddelinger, lån eller sikkerhedsstillelse straffes med bøde, jf. bemærkningerne til forslagets § 87.

Forslaget til stk. 1 medfører en strafsanktionering af følgende bestemmelser i loven:

- § 5 (Navnebestemmelse)
- § 13 (Medlemmerne af en fonds bestyrelse, eventuel direktion, og revisor, skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system)
- § 15 (Registrering må ikke finde sted, hvis det forhold, der ønskes registreret, ikke opfylder bestemmelser i denne lov, bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller selskabets vedtægter)
- § 26, stk. 2 (Stifter må ikke være under rekonstruktionsbehandling eller konkurs)
- § 34, stk. 2 (Ledelseserklæring om kapitalen)
- § 37, stk. 3 (Forbud mod at flertallet af bestyrelsens medlemmer må være ansat som direktører i fonden, samt forbud mod at direktør kan være formand eller næstformand for bestyrelsen)
- § 37, stk. 4 (Forbud mod at ledelsen eller tilsvarende organ og medlemmer af ledelsen eller tilsvarende organer i fondens dattervirksomheder og øvrige tilknyttede virksomheder må udpege medlemmer til fondens bestyrelse)
- § 37, stk. 5 (Formanden eller en eventuel næstformand for fondens bestyrelse må ikke være direktør i et datterselskab eller en tilknyttet virksomhed, medmindre fondsmyndigheden undtagelsesvis samtykker heri)
- § 38 (Bestyrelsens og en eventuel direktions pligter til at varetage formålet og sikre fondens bogføring og formueforvaltning)
- § 49 (Vederlag)
- § 50 (Krav om forretningsorden)
- § 51 (Inhabilitet)
- § 52, stk. 3 (Formanden for fonden må ikke udføre hverv for fonden, der ikke er en del af hvervet som formand)
- § 53, stk. 4 (Forhandlingsprotokol)
- § 54 (Revisors ret til at deltage i bestyrelsesmøder og pligt til at føre revisionsprotokol)
- § 56 (Afholdelse af møder, skriftlige og elektroniske møder)
- § 57 (Tavshedspligt)
- § 58 (Ledelsens pligt til afgivelse af oplysninger m.v. til revisor og granskningsmand)
- § 59 (Revisors ret henholdsvis pligt til at deltage på årsregnskabsmødet)

- § 61 (Ekstraordinære dispositioner)
- § 62, stk. 1 (Fondsmyndighedens godkendelse af efterfølgende erhvervelser fra stifter)
- § 63 (Utilbørlige dispositioner)
- § 65 (Underretning af dattervirksomhed om koncernforhold)
- § 66 (Forbud mod spekulation vedrørende kapitalandele i dattervirksomheder)
- § 67 (Kapitaltab)
- § 76, stk. 2 (Forsvarlig kapitalafgang)
- § 77 (Uddeling i overensstemmelse med formål)
- § 78, stk. 1 (Til uddeling kan kun anvendes frie reserver)
- § 78, stk. 6, 4. pkt. (Offentliggørelse af erklæring om kapitalen, jf. § 34, stk. 2)
- § 80 (Legatarfortegnelsen)
- § 83, 4. pkt. (Offentliggørelse af erklæring ved kapitalnedsættelse, jf. § 34, stk. 2)
- § 85 (Proklama ved kapitalnedsættelse)
- § 86, stk. 4 (Krav ikke fyldestgjort ved kapitalnedsættelse)
- § 87 (Ulovlig uddeling og lån eller sikkerhedsstillelse)
- § 114, stk. 2 (Fondens navn under tvangsopløsning)
- § 115 (Ved beslutning om tvangsopløsning af en fond hindres mulighed for beslutning om ændring af de registrerede forhold)
- § 121 (Fondens navn under konkurs eller rekonstruktionsbehandling)
- § 122 (Overgang fra ikke-erhvervsdrivende til erhvervsdrivende fond)

Det foreslåede *stk. 2* viderefører § 63, stk. 4, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, som bestemmer, at den, der uberettiget videregiver eller anvender en adgangskode eller andet adgangsmiddel til at overvære eller deltage elektronisk, herunder stemme elektronisk, i et elektronisk bestyrelsesmøde, straffes med bøde. Forslaget svarer til selskabslovens § 367, stk. 2.

Det foreslåede *stk. 3* viderefører § 63, stk. 5, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, som bestemmer, at den, der uberettiget videregiver eller anvender en adgangskode eller andet adgangsmiddel til at læse, ændre eller sende elektroniske meddelelser m.v. omfattet af bestemmelserne om elektronisk kommunikation, straffes med bøde. Forslaget svarer til selskabslovens § 367, stk. 3.

Det foreslåede *stk. 4* viderefører § 63, stk. 6, i lov om erhvervsdrivende fonde, som bestemmer, at der i forskrifter udstedt i medfør af de nævnte bestemmelser i loven kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Der er i medfør af lov om erhvervsdrivende fonde udstedt en række bekendtgørelser. Visse af disse bekendtgørelser indeholder regler om straf.

Erhvervsfundsudvalget har i forbindelse med deres gennemgang af fondslovgivningen foreslået, at en lang række af reglerne i de gældende bekendtgørelser så vidt muligt skrives ind i loven, således at lovens brugere kan finde de relevante bestemmelser ét sted. Herved reduceres behovet for nye bekendtgørelser, der skal udstedes med hjemmel i den foreslåede lov.

En gennemgang af lovforslagets hjemler til at udstede bekendtgørelser i medfør af lovforslaget giver følgende resultat:

- § 2, stk. 2, 2. pkt. (Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om, hvornår fondes erhvervsdrift anses for begrænset eller uvæsentlig).

- § 8, stk. 1. (Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Erhvervsstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt).
- § 8, stk. 2. (Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende).
- § 8, stk. 4. (Erhvervs- og vækstministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Civilstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt).
- § 9, stk. 1. (Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at Erhvervsstyrelsen kan udstede afgørelser og andre dokumenter efter denne lov eller efter regler udstedt i medfør af denne lov uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift).
- § 9, stk. 2. (Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Erhvervsstyrelsen som afsender).
- § 9, stk. 3. (Erhvervs- og vækstministeren kan for Civilstyrelsen efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler svarende til stk. 1 og 2).
- § 10, stk. 2. (Erhvervs- og vækstministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter).
- § 11, stk. 3. (Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om sprogkrav til den dokumentation, der indsendes i forbindelse med registreringer eller anmeldelser i fonde).
- § 11, stk. 4. (Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelse af årsrapport på engelsk).
- § 19, stk. 1. (Erhvervsstyrelsen fastsætter regler om anmeldelse og registrering af forhold, som er registreringspligtige efter denne lov).
- § 19, stk. 2. (Erhvervsstyrelsen fastsætter regler om offentliggørelse af registreringer, dokumenter og meddelelser m.v., som skal offentliggøres i styrelsens it-system efter denne lov).
- § 19, stk. 3. (Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om gebyrer for anmeldelse, udskrifter m.v., bekendtgørelse, for brugen af styrelsens it-system og rykkerbreve ved for sen betaling. Styrelsen kan endvidere fastsætte regler om, at de enkelte fonde skal betale et gebyr til dækning af udgifterne ved administration af denne lov).
- § 20. (Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte bestemmelser om, at visse af fondsmyndighedens oplysninger er undtaget fra aktindsigt).
- § 64, stk. 1, 2. pkt. (Erhvervsstyrelsen kan fastsætte særlige regler for selskabs- og koncernrepræsentation i erhvervsdrivende fonde).
- § 106. (Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler, hvorefter §§ 91–105 med de fornødne tilpasninger finder anvendelse på:
 - en fusion af erhvervsdrivende fonde, hvor en erhvervsdrivende fond deltager i en fusion med en eller flere erhvervsdrivende fonde, der hører under et andet EU/EØS-lands lovgivning, og som er sammenlignelig med en erhvervsdrivende fond omfattet af denne lov, og
 - en fusion, hvor en moderfond overtager et kapitalselskab, der svarer til et aktie- eller anpartsselskab, og som hører under et andet EU/EØS-lands lovgivning).

I lovforslagets § 131 foreslås desuden en række ændringer i årsregnskabsloven. I medfør af de foreslåede ændringer indsættes hjemler til bekendtgørelser i følgende bestemmelser i årsregnskabsloven:

- § 69, stk. 4. (Erhvervsstyrelsen kan fastsætte yderligere regler om, at oplysninger også skal gives for andre vederlag eller honorarer, som et ledelsesmedlem, en administrator eller andre modtager for rådgivning eller administration eller lignende for fonden, samt om offentliggørelsesmåden m.v.).
- § 77 a, stk. 2. (Erhvervsstyrelsen kan bestemme, at redegørelsen efter stk. 1 ikke skal medtages i ledelsesberetningen, hvis ledelsesberetningen indeholder en henvisning til fondens hjemmeside, hvor redegørelsen er offentliggjort. Erhvervsstyrelsen fastsætter nærmere regler herom).
- § 77 b, stk. 2. (Erhvervsstyrelsen kan bestemme, at redegørelsen efter stk. 1 ikke skal medtages i ledelsesberetningen, hvis redegørelsen er offentliggjort på fondens hjemmeside. Erhvervsstyrelsen fastsætter nærmere regler herom).

Det foreslåede *stk. 5* giver hjemmel til at pålægge erhvervsdrivende fonde m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5. Forslaget svarer til selskabslovens § 139. Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 5* tilsigtes det således, at der så vidt muligt skabes parallelitet mellem sanktionsbestemmelserne i selskabsloven og i den nye lov om erhvervsdrivende fonde.

I *stk. 6* foreslås det at forlænge forældelsesfristen for overtrædelser af lov om erhvervsdrivende fonde eller regler udstedt i medfør af loven til 5 år. Denne ændring foreslås på baggrund af lov nr. 634 af 12. juni 2013, som indførte en sådan bestemmelse i bl.a. lov om erhvervsdrivende fonde. En tilsvarende bestemmelse findes i lov om fonde og visse foreninger samt selskabsloven og en række andre selskabsretlige love.

Efter straffelovens § 93, stk. 1, nr. 1, er forældelsesfristen 2 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i 1 år for overtrædelser. På de erhvervsretlige områder, hvor strafansvaret forældes efter 2 år, kan den korte forældelsesfrist dog betyde, at det ikke er muligt at straffe de involverede personer eller virksomheder for forhold, som erfaringsmæssigt først opdages efter nogen tid. Rigsadvokaten har oplyst, at sager om overtrædelse af erhvervslovgivningen kan være lige så komplicerede at afdække som sager om bedrageri og underslæb, der har betydeligt længere forældelsesfrister.

Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet har endvidere oplyst, at problemstillingen om forskellige forældelsesfrister har været aktuel i nogle konkrete sager. I en sag om en erhvervsdrivende fond, som ejede et pengeinstitut, og hvor bestyrelserne i fonden og pengeinstituttet var sammenfaldende, blev en omfattende anmeldelse fra Erhvervsstyrelsen mod fondens bestyrelse afvist på grund af forældelse, mens en anmeldelse fra Finanstilsynet mod pengeinstitutkets bestyrelse *ikke* blev afvist som følge af forældelse. Sagen illustrerer betydningen af forskellen mellem forældelse efter lov om erhvervsdrivende fonde og lov om finansiel virksomhed, sådan som reglerne er i dag.

For at sikre en effektiv retshåndhævelse over for overtrædelser på det erhvervmæssige område, som ofte først kommer for dagens lys flere år efter, at de straffbare forhold er begået, har Rigsadvokaten anbefalet, at der kommer til at gælde en forældelsesfrist på 5 år

Til § 130

Den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 62, stk. 1, om anfægtelse af en foretagens registrering foreslås videreført i forslaget til § 21. Sag herom skal anlægges ved domstolene.

Efter den gældende bestemmelse i § 62, stk. 2, kan afgørelser truffet af Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed indbringes for Erhvervsankenævnet. Afgørelser truffet af styrelsen som fondsmyndighed kan dog ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

Erhvervsfundsudvalget vurderede det imidlertid som værende hensigtsmæssigt, at alle afgørelser kan indbringes for Erhvervsankenævnet, uanset om der er tale om en afgørelse truffet af fondsmyndigheden eller af Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

Det foreslås på denne baggrund i *stk. 1, 1. pkt.*, at alle afgørelser truffet i henhold til loven eller forskrifter udstedt i medfør af loven kan indbringes for Erhvervsankenævnet. Det forventes, at der ved behandling af fondsmyndighedssager i Erhvervsankenævnet vil være mulighed for at udpege sagkyndige medlemmer med indsigt i erhvervsfundsretlige forhold, ligesom der vil blive mulighed for foretræde for ankenævnet ved behandling af disse sager.

Fondens bestyrelse kan i henhold til *stk. 1, 2. pkt.*, beslutte, hvorvidt man finder det mest hensigtsmæssigt, at en afgørelse indbringes for domstolene eller Erhvervsankenævnet. Hidtil har domstolene været eneste ankemulighed for fondsmyndighedsafgørelser. Det foreslås, at udvidelsen af ankemuligheden ikke forhindrer, at afgørelser som hidtil kan indbringes direkte for domstolene uden forudgående klagebehandling i Erhvervsankenævnet.

Det foreslåede *stk. 2* om afskæring af anke af fristfastsættelse er en videreførelse af den gældende lovs § 62, stk. 3, dog tilpasset således, at også fondsmyndighedens krav i forhold til at efterkomme bestemmelserne om god fondsledelse og beslutning om frister vedrørende granskning ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.

Kapitel 17

Til § 131

Den foreslåede bestemmelse indeholder konsekvensændringer i årsregnskabsloven.

Til nr. 1

Der foreslås indsat en ny bestemmelse i årsregnskabsloven som § 69, der medfører større åbenhed om vederlaget til ledelsen i en erhvervsdrivende fond og transaktioner mellem fonden og dens nærtstående. Forslaget er af stor betydning for fondsmyndighedens tilsyn med fondsbestyrelsen, dens aktiviteter og vederlæggelsen af bestyrelsen. Forslaget svarer til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Forslagets *stk. 1* udvider kravet om oplysninger om vederlag til ledelsen til også at omfatte små erhvervsdrivende fonde. Der skal herefter altid i erhvervsdrivende fonde gives beløbsmæssige oplysninger om de samlede lønninger og vederlag. Vederlag omfatter både kontant og ikke kontant vederlag samt fast og variabelt vederlag (typisk løn og gage) og andre fordele (f.eks. fri bil, telefon, bolig, avis). Oplysningskravet omfatter også eventuelle pensionsbidrag og fratrædelsesgodtgørelser til nuværende eller forhenværende medlemmer af fondens ledelse uanset fondens størrelse. Oplysningerne skal gives fordelt på hvert ledelsesorgan. Er fonden

forpligtet til at yde pension, som ikke er afdækket forsikringsmæssigt eller på anden måde, til nuværende eller forhenværende medlemmer af ledelsen i fonden, skal disse forpligtelser oplyses særskilt fordelt på hvert ledelsesorgan.

Incitamentsaflønning er usædvanligt i en virksomhed, der drives i fondsform, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 49. Er der undtagelsesvis indgået aftaler af denne karakter, f.eks. hvis fonden driver erhvervsaktiviteten, skal der oplyses om incitamentsprogrammer for ledelsen, f.eks. aktieoptioner, warrants og andre særlige ordninger (herunder også ordninger med kontante udbetalinger f.eks. bonusordninger). En fond kan i sagens natur ikke udstede aktier eller lignende. Oplysningskravet om aktiebaseret aflønning er derfor primært relevant, hvor ledelsen modtager aktieoptioner, warrants m.v. i fondens dattervirksomheder. Incitamentsordninger skal beskrives nærmere. Herunder bør der for aktiebaserede ordninger gives oplysninger om:

- hvilke typer af aktiebaseret aflønning, der er omfattet af programmet,
- hvilken personkreds, der er omfattet af programmet, opdelt på bestyrelse og direktion,
- tidspunktet for tildelingen,
- det totale antal underliggende aktier i programmet, og fordelingen af disse på bestyrelse og direktion,
- hvilke målsætninger, der lægges til grund for tildelingen af den aktiebaserede aflønning,
- perioden inden for hvilken, programmet kan udnyttes,
- udnyttelsesprisen,
- hvilke konkrete betingelser, der skal være opfyldt for, at den aktiebaserede aflønning kan udnyttes, og
- markedsværdien af den aktiebaserede aflønning, herunder en beskrivelse af hvordan opgørelsen af markedsværdien er opgjort og de væsentligste forudsætninger herfor.

Praksis for beskrivelse af ordningerne har gennemgået en betydelig udvikling fra vedtagelsen af årsregnskabsloven i 2001. Det forventes, at denne udvikling vil fortsætte i de kommende år. I koncernregnskabet skal der oplyses om det samlede vederlag, fondens ledelse modtager fra koncernvirksomhederne, jf. årsregnskabslovens § 126, stk. 2. En fond, som er modervirksomhed i en lille koncern, kan dog undlade at udarbejde koncernregnskab, jf. årsregnskabslovens § 110. Det samme kan fonde, som har overladt til en dattervirksomhed at udarbejde koncernregnskab, jf. årsregnskabslovens § 111, stk. 2 og 3. Det foreslåede *stk. 2* indeholder derfor et særligt oplysningskrav i tilfælde, hvor fonden er modervirksomhed i en koncern men undlader at udarbejde koncernregnskab. Her skal der alligevel oplyses om det vederlag, fondens ledelse modtager fra fonden og dens dattervirksomheder. Herved sikres det, at oplysningskravene til vederlagene er de samme, uanset om fonden udarbejder koncernregnskab eller undlader dette, jf. bestemmelsen herom.

Fonde, som anvender muligheden i årsregnskabslovens § 114, stk. 2, nr. 4, til at udeholde fonden fra konsolideringen i koncernregnskabet, skal også oplyse om det vederlag, fondens ledelse modtager samlet fra alle koncernvirksomhederne.

I *stk. 3* sikres der større åbenhed om transaktioner mellem fonden og dens nærtstående parter.

I visse tilfælde har en fond samhandel med ledelsesmedlemmer eller virksomheder, som ledelsesmedlemmerne har betydelig indflydelse på. Her er det væsentligt, at det oplyses om transaktionerne er i fondens interesse og på samme vilkår, som fonden får hos andre samhandelspartnere.

Begrebet ”nærtstående parter” skal følge den internationale udvikling i forhold til forståelsen af begrebet, da der i forarbejderne til årsregnskabslovens § 98 c, stk. 2, henvises til definitionen i den altid gældende IAS 24. Resten af bestemmelsen er også inspireret af IAS 24 og skal fortolkes i overensstemmelse med denne regnskabsstandard.

Der skal oplyses om transaktionernes art. Det kan f.eks. være oplysninger om, at der er tale om husleje, varekøb eller varesalg, advokatydelse m.v. De beløbsmæssige størrelser skal også oplyses. Det er ikke nødvendigt at give oplysningerne pr. transaktion, hvis transaktionerne kan grupperes på en hensigtsmæssig måde. F.eks. kan alle varekøb i året fra én part vises som et samlet beløb.

På et punkt går oplysningskravet videre end IAS 24. Det er således fundet hensigtsmæssigt, at det klart skal fremgå, om fondens ledelse er af den opfattelse, at transaktionerne er på markedsmæssige vilkår. Det må som udgangspunkt forudsættes, at dette er tilfældet, men det er hensigtsmæssigt, at ledelsen positivt forholder sig til dette hvert år. Dette krav skal også ses i sammenhæng med det eksisterende krav i årsregnskabslovens § 98 c, stk. 1.

Der skal oplyses om mellemværender med nærstående parter pr. balancedagen, og om der er foretaget nedskrivning af tilgodehavender hos de nærstående parter. Dette omfatter også tilgodehavender hos dattervirksomheder.

I visse tilfælde yder ledelsesmedlemmer særlig rådgivning til fonden mod vederlag. Der kan eksempelvis være tale om et ledelsesmedlem, der er advokat, og som får til opdrag af bestyrelsen som advokat at udføre en konkret opgave for fonden, eksempelvis udarbejde en kontrakt. Der er typisk ikke noget odiøst eller betænkeligt herved. Som led i samfundets krav om åbenhed og med henblik på at styrke indsigten i fondene og tilsynet hermed er det fundet hensigtsmæssigt, at der er åbenhed om denne type transaktioner. I *stk. 4* får Erhvervsstyrelsen derfor mulighed for at fastsætte nærmere regler om, at der skal oplyses om vederlag for sådan rådgivning.

I visse tilfælde forestår administrationen af en erhvervsdrivende fond af en administrator. Administrator kan f.eks. være en virksomhed, som har specialiseret sig i administration af ejendomme. En administrator kan have væsentlig betydning for fondens drift. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt, at der er åbenhed om vederlaget til administrator, uanset om det er en ekstern eller en ansat administrator.

Administratorer omfattes derfor også af Erhvervsstyrelsens mulighed for at fastsætte yderligere krav til åbenhed om betalingerne.

Til nr. 2

§ 77 a

Det foreslås, at årsregnskabslovens § 77 a ændres, således at alle bestyrelser i erhvervsdrivende fonde skal udarbejde og offentliggøre en redegørelse for, hvorledes de forholder sig til anbefalingerne om god fondsledelse udarbejdet af den kommende Komite for god Fondsledelse.

Selve udarbejdelsen af redegørelsen for god fondsledelse er reguleret i lovforslagets § 60, hvortil der henvises.

Da fonde ikke har en generalforsamling til at udpege og afsætte ledelsen, er det særligt væsentligt med offentlighed om fondes ledelse. Denne åbenhed er også et vigtigt værktøj i fondsmyndighedens arbejde med at føre tilsyn med fondene. Netop ved at få et bedre indblik i fondens ledelse, kan fondsmyndigheden bedre vurdere, om fondens ledelse udfører deres hverv inden for lovgivningens rammer.

Forslaget er inspireret af det tilsvarende oplysningskrav til de børsnoterede virksomheder i årsregnskabslovens § 107 b. Bestemmelsen er dog tilpasset de særlige forhold for de erhvervsdrivende fonde. Blandt andet er det forudsat, at alle fonde er underkastet det samme kodeks for god fondsledelse. For de børsnoterede virksomheder afgør det enkelte regulerede marked, hvilket kodeks virksomheden er omfattet af. En dansk virksomhed, som er noteret i London, vil derfor være underkastet et andet kodeks end en dansk virksomhed, som er noteret i København.

Redegørelsen skal gives samlet og skal omhandle situationen i regnskabsåret. Offentliggørelsen heraf skal ske samtidigt med årsregnskabet.

I lighed med bestemmelserne for de børsnoterede virksomheder foreslås der i *stk. 2* en hjemmel for Erhvervsstyrelsen til at udstede en bekendtgørelse, hvorefter fonden kan nøjes med i ledelsesberetningen at medtage en henvisning til fondens hjemmeside, hvor oplysningerne er offentligt tilgængelige.

Der vil blandt andet blive fastsat regler om tidspunktet for fondens offentliggørelse af oplysningerne og ajourføring heraf samt ledelsens ansvar for oplysningerne på hjemmesiden. Endvidere vil der blive fastsat regler om revisors pligter i forbindelse med de oplysninger, som offentliggøres på hjemmesiden.

Disse bestemmelser vil følge de tilsvarende regler for kapitalelskaber.

Uanset om ledelsen vælger at medtage de i § 77 a nævnte oplysninger i ledelsesberetningen eller på hjemmesiden, er det ledelsens ansvar, at fonden meddeler de krævede oplysninger.

§ 77 b

Det foreslås i årsregnskabslovens § 77 b, *stk. 1*, at alle bestyrelser i erhvervsdrivende fonde skal udarbejde og offentliggøre en redegørelse for fondens uddelingspolitik. Herved vil offentlighedens indsigt i de erhvervsdrivende fondes uddelinger blive forbedret.

Uddelingspolitikken skal indeholde en eventuel udarbejdet strategi samt retningslinjer og mål, som bestyrelsen følger ved uddelinger fra fonden. Uddelingspolitikken kan ikke blot være en afskrift af vedtægten, men skal være en uddybning af, hvorledes fonden konkret forholder sig til spørgsmålet om uddelinger m.v.

Det foreslås, at redegørelsen for uddelingspolitikken skal være en del af ledelsesberetningen i årsrapporten, jf. dog *stk. 2*.

Som led i uddelingspolitikken skal der redegøres for, hvilke hovedkategorier fondsbestyrelsen har foretaget uddelinger til i regnskabsåret, og hvor store uddelinger der er foretaget til de enkelte hovedkategorier. Det er fondsbestyrelsen, der fastlægger, hvilke hovedkategorier der vil være relevant at opdele uddelingerne i.

Hvis der i en fonds vedtægt er angivet flere uddelingsformål, skal der som minimum være en hovedkategori for hvert af uddelingsformålene. Hvis uddelingsformålet er meget bredt formuleret, eksempelvis støtte af almenvelgørende formål, skal der ske en specifikation af uddelingsformålet i hovedkategorier.

Der bør være kontinuitet i de angivne hovedkategorier i årsrapporterne, således at det er muligt for regnskabsbrugerne at sammenligne uddelingerne m.v. over en flerårig periode.

Erhvervsfondsudvalget fandt, at typiske hovedkategorier for de erhvervsdrivende fonde vil være uddelinger til sociale formål, forskning, kultur og uddelinger til stifterfamilien. Det vil dog altid afhænge af den konkrete fonds forhold, herunder ikke mindst fondens vedtægt.

Det foreslås i lov om erhvervsdrivende fonde § 80, at legatarfortegnelsen over modtagere af uddelinger fra fonden i regnskabsåret skal indsendes til fondsmyndigheden sammen med indsendelsen af fondens årsrapport til Erhvervsstyrelsen. Legatarfortegnelsen adskiller sig fra den foreslåede redegørelse for uddelingspolitikken med opdelingen af uddelingerne i hovedkategorier ved at være helt konkret med angivelse af navn m.v. på den enkelte modtager. Redegørelsen for uddelingspolitikken er i modsætning hertil overordnet, således at de enkelte modtagere ikke kan identificeres. Redegørelsen vil derfor være egnet til offentliggørelse og vil være med til at øge åbenheden om den enkelte fonds uddelinger.

Den foreslåede bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 80 medfører alene, at legatarfortegnelsen skal indsendes til fondsmyndighedens brug. Der er således ikke krav om, at legatarfortegnelsen skal offentliggøres sammen med årsrapporten eller skal indarbejdes i årsrapporten. Hvis legatarfortegnelsen er en integreret del af årsrapporten, vil oplysningerne blive offentliggjort som de øvrige oplysninger i årsrapporten. Hvis legatarfortegnelsen alene skal være til fondsmyndigheden, skal legatarfortegnelsen således udarbejdes som et selvstændigt dokument.

Der er intet til hinder for, at en fondsbestyrelse vælger også at medtage oplysningerne om årets modtagere af uddelinger fra fonden i årsrapporten, uanset at der ikke er krav herom. Fondsbestyrelsen skal dog under alle omstændigheder redegøre for sin uddelingspolitik, men fonden skal i så fald ikke opdele uddelingerne i hovedkategorier.

Det foreslås i *stk. 2*, at der gives Erhvervsstyrelsen hjemmel til at udstede en bekendtgørelse, hvorefter fondsbestyrelsen kan nøjes med i ledelsesberetningen at medtage en henvisning til fondens hjemmeside, hvor redegørelsen for fondens uddelingspolitik er offentligt tilgængelig.

Der vil blandt andet blive fastsat regler om tidspunktet for fondens offentliggørelse af oplysningerne og ajourføring heraf samt ledelsens ansvar for oplysningerne på hjemmesiden. Endvidere vil der blive fastsat regler om bestyrelsens og revisors pligter i forbindelse med de oplysninger, som offentliggøres på hjemmesiden.

Uanset om bestyrelsen vælger at medtage de i § 77 b nævnte oplysninger i ledelsesberetningen eller på hjemmesiden, er det bestyrelsens ansvar, at fonden meddeler de krævede oplysninger.

Til nr. 3

Erhvervsdrivende fonde vil blive omfattet af nye regler om oplysninger om transaktioner med nærtstående parter i overensstemmelse med IAS 24, jf. forslaget til nye bestemmelser i årsregnskabslovens § 69, stk. 3, jf. § 131, nr. 1. Fondene skal derfor ikke tillige være omfattet af de almindelige krav i årsregnskabslovens § 98 c, stk. 1 og 3-5.

§ 98 c, stk. 2, som omhandler selve definitionen af nærtstående parter, finder fortsat anvendelse, jf. også henvisningen hertil i § 69, stk. 3.

Til nr. 4

Bestemmelsen er en konsekvens af den nye § 69, stk. 3 og 4, jf. lovforslagets § 131, nr. 1.

Herefter skal der også gives oplysninger om transaktioner med koncernens nærtstående, når en erhvervsdrivende fond aflægger koncernregnskab.

Til nr. 5

Bestemmelsen er en konsekvens af den nye § 69, stk. 1, i årsregnskabsloven, jf. § 131, nr. 1. Herefter skal der også gives oplysninger om det samlede vederlag, som en bestyrelse og direktion i en erhvervsdrivende fond modtager for deres ledelseshverv i den samlede koncern. Der skal således oplyses om honoraret uafhængigt af, hvilken virksomhed i koncernen, der står for udbetalingen.

Kapitel 18

Til § 132

Det foreslås i *stk. 1*, at erhvervs- og vækstministeren bemyndiges til at fastsætte tidspunktet for lovens ikrafttræden ved en administrativ bekendtgørelse.

Erhvervs- og vækstministeren bemyndiges endvidere til at sætte dele af lovens bestemmelser i kraft på forskellige tidspunkter. Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med, at en række af de foreslåede bestemmelser nødvendiggør ændringer i Erhvervsstyrelsens it-system. Ministeren er endvidere med den foreslåede bestemmelse bemyndiget til at ophæve den gældende lov om erhvervsdrivende fonde

Forslaget til den nye lov om erhvervsdrivende fonde vil blive sat i kraft, når de relevante it-løsninger er på plads. Loven forventes således at være sat i kraft senest i sommeren 2015.

Erhvervs- og vækstministeren kan helt eller delvis ophæve den gældende lov om erhvervsdrivende fonde.

I *stk. 2* foreslås som en ny overgangsregel, at administrative forskrifter, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er udstedt i medfør af bestemmelser, som ændres eller ophæves ved dette lovforslag, forbliver i kraft, indtil de pågældende forskrifter erstattes af nye forskrifter udstedt i medfør af dette lovforslag.

Det foreslås i *stk. 3* at videreføre en overgangsbestemmelse svarende til § 67, stk. 2, 2. pkt. i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, som gælder for fonde stiftet før fondslovenes indførelse den 1. januar 1985. Disse fonde har hidtil ikke skulle opfylde reglerne i lovens § 4, stk. 1 og 2 om navn, § 6 om registrering som betingelse for at blive et selvstændigt retssubjekt, § 8 om familiefonde og § 17 om forbud mod stifterflertal. Disse gælder i dag ikke for fonde stiftet før den 1. januar 1985, hvilket foreslås også fremover skal være gældende.

Disse fonde friholdes således fra kravet i § 4, stk. 1 og 2, om at føje ordet »fond« til deres navn. Disse fonde skal dog ligesom senere oprettede fonde overholde reglerne om anførelse af

navn, hjemsted og CVR-nr. på forretningspapirer, hjemmeside osv., jf. den foreslåede § 5, stk. 4.

Endvidere er det ikke et krav, at fonde stiftet før lovens ikrafttræden skal registreres for at opnå retsevne, hvilket svarer til de gældende regler for fonde, som hidtil har været ikke-erhvervsdrivende.

Tilsvarende gælder de særlige regler om familiefonde og forbud mod stifterflertal, da der fortsat skal tages hensyn til berettigede forudsætninger i allerede eksisterende fonde. Det bemærkes, at der ved familiefonde i almindelighed forstås fonde, hvis afkast helt eller delvist er forbeholdt medlemmerne af en eller flere familier, eller hvis afkast medlemmerne af den eller de pågældende familier har fortrinsret til.

Fonde stiftet efter den gældende lovs ikrafttræden den 1. januar 1985 skal som hidtil overholde de fastsatte krav.

I henhold til lovforslagets § 24 er Erhvervsstyrelsen fondsmyndighed for de erhvervsdrivende fonde.

Det foreslås dog i nærværende bestemmelses *stk. 4*, at de erhvervsdrivende fonde, der eksisterer på tidspunktet for denne lovs ikrafttræden, som udgangspunkt beholder deres nuværende fondsmyndighed.

Fondsbestyrelsen i erhvervsdrivende fonde, der har Civilstyrelsen som fondsmyndighed, og som er oprettet senest den 31. december 1984, får dog med forslaget mulighed for i en periode efter lovens ikrafttræden at erklære over for Civilstyrelsen og Erhvervsstyrelsen, at fondens primære fokus er fondens erhvervsdrift, og at fondsbestyrelsen derfor har besluttet at skifte fondsmyndighed til Erhvervsstyrelsen.

Stiftere af erhvervsdrivende fonde, der blev oprettet før fondslovenes ikrafttrædelse den 1. januar 1985, havde ikke på samme måde, som stiftere af fonde, der er blevet oprettet efter erhvervsfondslovens ikrafttrædelse, anledning til at være opmærksom på betydningen af, hvordan formuleringen af fondens formål udformes i relation til det fondstilsyn, der blev oprettet i 1985, og som senere i 1991 blev samlet. Stifterne havde således ikke anledning til i formålsbestemmelsen særskilt at fremhæve, at fonden skulle have erhvervsdriften som sit primære fokus, og dermed anledning til i selve formålsbestemmelsen at tilkendegive, hvilken rolle erhvervsdriften skulle have for fonden. Erhvervsdrivende fonde stiftet forud for 1. januar 1985 kan således i dag høre under Civilstyrelsen som fondsmyndighed, uden at dette nødvendigvis er udtryk for et bevidst valg fra stifterens side.

I praksis kan erhvervsdriften imidlertid – i lyset af fondens samlede virke og stiftelsesgrundlag set under ét – i overensstemmelse med stifters vilje indtage en sådan hel central rolle, at fondens primære fokus i realiteten må anses for at være erhvervsdriften – også selv om dette ikke nødvendigvis fremgår af fondens formålsbestemmelse, eller umiddelbart fremstår som et blandt flere ligestillede formål.

For disse fonde kan det i forhold til en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af fondens virke efter omstændighederne være ønskeligt, at tilsynet med erhvervsvirksomheden, f.eks. når denne drives i selskabsform, og fondsmyndighedskompetencen samles hos én myndighed.

På denne baggrund finder Erhvervs- og Vækstministeriet efter drøftelse med Justitsministeriet, at fondsbestyrelsen i erhvervsdrivende fonde, der er oprettet før den 1. januar 1985, og som i dag har Civilstyrelsen som fondsmyndighed, bør have mulighed for at erklære, at fondens primære fokus – i lyset af fondens samlede virke og stiftelsesgrundlag set under ét og i overensstemmelse med stifters vilje – er erhvervsdriften, og at fondsmyndigheden for fonden fremadrettet skal være Erhvervsstyrelsen. Virkningen heraf vil være, at fonden fremadrettet vil være underlagt Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed i medfør af lovens § 24, stk. 1.

Af hensyn til at sikre klarhed over, under hvilken myndighed de enkelte fonde hører, bør en sådan tilkendegivelse fra fondsbestyrelsens side fremkomme så hurtigt som muligt. Det foreslås således med lovforslaget, at tilkendegivelsen bør fremkomme inden tre måneder efter lovens ikrafttrædelse.

I *Stk. 5* foreslås en længere periode for fondsbestyrelsen til at tilrette fondens vedtægt og aftaler med administrator og andre, således at vedtægt og eventuelle aftaler bliver i overensstemmelse med lovens nye krav. Bestyrelsen skal ved det første bestyrelsesmøde efter lovens ikrafttræden træffe forslag til de nødvendige ændringer af vedtægten pga. lovens nye krav, jf. dog nedenfor.

Forslaget til *stk. 6* indeholder en ny overgangsregel, således at sammensætningen af bestyrelsen skal være tilpasset lovens krav ved det førstkommende bestyrelsesmøde efter lovens ikrafttræden, dog således at igangværende udpegningsperioder respekteres. Det drejer sig om kravene i:

- § 37, stk. 3, hvorefter fondens direktør ikke må være formand eller næstformand. Dette forbud var også gældende tidligere, men fondsmyndigheden kunne dispensere herfra,
- § 37, stk. 4, hvorefter ledelsen i dattervirksomheder ikke må udpege medlemmer til fondens bestyrelse, og
- § 37, stk. 5, hvorefter fondens formand eller næstformand ikke må være direktør i et datterselskab eller tilknyttet virksomhed, medmindre fondsmyndigheden samtykker heri. Et samtykke kan være aktuelt i situationer, hvor et selskab er under afvikling, i akut krise, hvor direktøren i en dattervirksomhed er afskediget, er fratrådt eller er langvarig syg eller tilsvarende.

Det gælder for alle de nævnte situationer, at hvis et medlem er udpeget for en ubegrænset periode, skal tilpasning til loven være sket senest 4 år efter lovens ikrafttræden. Herved får bestyrelsen mulighed for at få en passende periode til at overveje vedtægtens indhold og til at finde egnede nye bestyrelsesmedlemmer. Det er dog muligt at tilpasse vedtægten og bestyrelsens sammensætning på et tidligere tidspunkt end overgangsreglen giver mulighed for, hvis det passer bedre med fondens situation, f.eks. hvis man umiddelbart står overfor en udskiftning i bestyrelsen.

Forslaget til *stk. 7* indeholder en ny overgangsregel, hvorefter perioden forlænges for tilpasning til lovens krav for eventuelle fondsbestyrelsesmedlemmer, der samtidig er medlem af fondens stifterselskab, jf. den foreslåede § 40, stk. 2, 2. pkt.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 8* giver fondsbestyrelsen 1 år yderligere efter lovens ikrafttræden på grund af lovens nye krav til aftaler med administrator, som eventuelt ikke overholder den foreslåede § 43, hvorefter administrator ikke må være ledelsesmedlem og ikke må have en direktørs pligter og ansvar.

Forslaget til *stk. 9* giver fondsbestyrelsen 1 år efter lovens ikrafttræden til at udarbejde en forretningsorden, som skal fastsætte nærmere bestemmelser om bestyrelsens opgaver, jf. den foreslåede § 50.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 10* fastsætter, at bestyrelsen skal træffe beslutning om, hvorledes der skal forholdes i tilfælde af stemmelighed ved beslutninger i bestyrelsen. Den nye overgangsregel er knyttet til lovforslagets § 53, stk. 3. Efter den gældende lov § 21, stk. 2, 2. pkt., er formandens stemme afgørende ved stemmelighed, hvis ikke andet fremgår af vedtægten. Bestyrelsen skal i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 53, stk. 3, 2. pkt., fremadrettet aktivt indsætte en bestemmelse herom i vedtægten, hvis man fortsat ønsker dette skal være gældende. Hvis der intet står herom i vedtægten, vil et forslag bortfalde, hvis der ikke kan opnås simpelt flertal for det i bestyrelsen og tilsvarende, hvis der opnås stemmelighed.

Det foreslås i *stk. 11*, at den nye bestemmelse om udpegning af revisor, jf. den foreslåede § 59, skal opfyldes senest ved førstkommande årsregnskabsmøde, hvor bestyrelsen skal bringe revisor, og eventuelle vedtægtsbestemmelser herom, i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse.

Bestemmelsen medfører ikke, at der skal indkaldes til særligt bestyrelsesmøde, men ændringen af revisor, og eventuelle vedtægtsbestemmelser herom, skal foretages ved førstkommande årsregnskabsmøde, dvs. det første bestyrelsesmøde efter lovforslagets ikrafttræden, hvor der skal træffes beslutning om godkendelse af fondens årsrapport.

Ved ændring af revisor skal der tages hensyn til igangværende funktionsperioder, således at den eller de valgte revisorer kan blive siddende den periode, som de er blevet udpeget for.

Hvis en eksisterende vedtægt indeholder bestemmelser om særlig udpegning af revisor, skal det fremover fremgå af vedtægten, at bestemmelsen kan gælde op til 7 år efter det afholdte regnskabsmøde, jf. den foreslåede § 69, stk. 1, 2. pkt. Herefter skal fondens revisor udpeges af bestyrelsen.

Hvis der i den pågældende fond ikke er nogen funktionsperiode, men eventuelt bestemmelser om, at den pågældende revisor sidder indtil en anden vælges, skal valg af revisor, og eventuelle vedtægtsbestemmelser herom bringes i overensstemmelse med de nye bestemmelser ved førstkommande årsregnskabsmøde efter lovens ikrafttræden.

Ophævelsen af undtagelsesbestemmelsen i lov om erhvervsdrivende fonde § 39 medfører, at fonde omfattet af loven ikke længere kan benytte udelukkende statslig eller kommunal revision. Det foreslås derfor i en ny overgangsregel, at disse fonde inden to år skal sørge for at vælge en godkendt revisor, samt eventuelt bringe deres vedtægt i overensstemmelse med loven. Det foreslås på den baggrund i *stk. 12*, at fonde, som hidtil har været undergivet statslig eller kommunal revision, inden to år fra denne lovs ikrafttræden skal vælge en ny revisor eller søge fondsmyndigheden om at blive undtaget, jf. § 2, stk. 3.

Fondene kan fortsat være underlagt statslig eller kommunal revision, men skal fremover også som minimum underlægges revision af en godkendt revisor, jf. den foreslåede § 69, stk. 1, 1. pkt.

Fonde som alene ønsker at være underlagt statslig eller kommunal revision, kan anmode fondsmyndigheden om at blive undtaget i henhold til § 2, stk. 3, hvis de opfylder betingelserne herfor. Anmodning herom skal være modtaget senest to år efter lovens ikrafttræden.

I *stk. 13* er det som ny overgangsregel foreslået, at lovens kapitel 11 om fusion ikke finder anvendelse på igangværende fusioner, hvor der ved lovens ikrafttræden i Erhvervsstyrelsens it-system er offentliggjort modtagelse af en fusionsplan i henhold til § 23 i den gældende bekendtgørelse nr. 1064 af 17. november 2011 (opløsningsbekendtgørelsen). For disse igangværende fusioner, som er indledt efter de gældende regler i opløsningsbekendtgørelsen, er det foreslået, at reglerne i opløsningsbekendtgørelsen fortsat skal finde anvendelse. Der er imidlertid ikke noget til hinder for, at de ansvarlige bestyrelser – og evt. centrale ledelsesorganer – vælger at afbryde fusionsprocessen og i stedet starter forfra med en fusionsproces efter de nye foreslåede fusionsregler.

Til § 133

Den foreslåede § 133 angiver lovforslagets territoriale gyldighedsområde.

Lovforslagets gyldighedsområde omfatter ikke Færøerne og Grønland. Loven kan dog ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Lovens bestemmelser kan ikke sættes i kraft for Færøerne, da det færøske selvstyre har overtaget de omhandlede sagsområder pr. 1. januar 2008 i medfør af lov nr. 578 af 24. juni 2005 om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.